BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UREDZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO
Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

(Bosanski jezik)

J A V N I I Z V J E Š T A J

O REVIZIJI BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2005. GODINU

Sarajevo, juli 2006. godine

S A D R Ž A J

1. UVOD 1

2. PREDMET, CILJ REVIZIJE 1

3. OBIM 2

4. ZAKLJUČNE KONSTATACIJE 4

5. POJEDINAČNI IZVJEŠTAJI PO KORISNICIMA BUDŽETA FBIH 7

5.1 BUDŽET FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE 9

5.2 VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE 41

5.3 SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FBIH 53

5.4 FEDERALNO MINISTARSTVO ODBRANE I VOJSKA FEDERACIJE 67

5.5 FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA I UPRAVA ADMINISTRACIJE 91

5.6 FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA - UPRAVA POLICIJE 103

5.7 FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE 117

5.8 KAZNENO POPRAVNI ZAVODI 125

5.9 FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA 133

5.10 POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE 149

5.11 FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE 159

5.12 FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA 169

5.13 FEDERALNA DIREKCIJA ZA CIVILNU AVIJACIJU 181

5.14 FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA 191

5.15 ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH 203

5.16 FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINE I TURIZMA 213

5.17 FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA 223

5.18 FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA 233

5.19 SUDSKA POLICIJA SUDOVA FBiH 249

5.20 FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA 259

5.21 FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA 271

5.22 FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE 279

5.23 FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA-FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA 291

5.24 FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA 303

5.25 FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE 315

1. UVOD

Za svaku djelatnost je dobro da ima nadzor i kontrolu izvana. Obzirom da je upravljanje javnim finansijama vrlo složen i komplikovan proces i da se isti ne može obaviti bez informacija koje su potrebne za kvalitetno, ispravno i pravovremeno donošenje strateških i operativnih odluka u pogledu svrsishodnog trošenja budžetskih sredstava, za iste je potreban i adekvatan sistem vanjske kontrole.

Jedan od vidova vanjske kontrole predstavlja i revizija javnog sektora koja daje mogućnost građanima i javnosti uvid u potrošnju budžetskih sredstava, na svim nivoima vlasti (počev od federalnog, kantonalnog i na kraju do općinskog nivoa) Revizijom se može provjeriti i pokazati javnosti kako se provode odluke Vlade FBiH i da li su i kojoj mjeri ispunjeni i realizovani zacrtani ciljevi. Revizija, također utiče na jačanje povjerenja javnosti u vladajuće strukture (Paralament, Vladu, ministarstva i dr.).

Pored naprijed navedenog revizija je značajna i provodi se u javnim preduzećima (telekomi, pošte i elektrodistribucije, rudnici i sl.), kao i izvanbudžetskih fondova (penzione, zdravstvene, zapošljavanja itd.) tako i agencije i direkcije na federalnom i kantonalnom nivou.

U skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH u svrhu planiranja, izvršenja i nadzora budžeta, kao i upravljanja javnim novcem i vođenja jedinstvenog računa trezora i računovodstva u skladu sa dobivenim ovlaštenjima uspostavljeni su trezor u Federalnom ministarstvu finansija i kantonalnim ministarstvima finansija. Važnost uspostavljanja trezora nije samo iz razloga realnog planiranja i izvršenja budžeta već i zbog potrebe da računovodstvene, finansijske i druge operativne informacije koje služe za donošenje strateških ciljeva i operativnih odluka budu pouzdane i realne.

Glavni cilj Ureda za reviziju je da kroz provođenje revizija osigura nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade, budžetskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način će se doprinijeti pouzdanom obavještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Shodno godišnjem Planu i programu rada Ureda za reviziju za 2006. godinu, koji se odvija utvrđenom dinamikom, Ured za reviziju do danas je završio **REVIZIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA I TO:**

1.	**Budžeta FBiH i korisnika federalnog budžeta**	**26 izvještajaj**
2.	**Budžeta kantona i korisnika kantonalnog budžeta**	**10 izvještaja**
3.	**Izvanbudžetski fondovi i općine:**	**7 izvještaja**
	– Federalni zavod PIO/MIO	
	– Federalni zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja	
	– Federalni zavod za zapošljavanje	
	– Kantonalne službe za zapošljavanje	
	– Općina	
4.	**Javna preduzeća u FBIH**	**7 izvještaja**
	UKUPNO:	**50 izvještaja**

2. PREDMET, CILJ REVIZIJE

U skladu sa Zakonom o reviziji budžeta u FBiH i Zakona o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH» br. 22/06), kao i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima («Službene novine FBiH» br. 06/01) izvršena je revizija finansijskih izvještaja i finansijskih transakcija Budžeta FBiH i korisnika budžeta.

Predmet revizije su bili finansijski izvještaji za 2005. godinu (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o izvršenju budžeta, izvještaj o novčanom toku), te usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava te drugih budžetskih korisnika sa zakonskom i podzakonskom regulativom.

Cilj revizije je da se, u skladu sa prihvaćenim revizijskim standardima, izvrši uvid u finansijske izvještaje i da mišljenje o izvještajima o izvršenju godišnjeg budžeta. U skladu sa navedenim, revizija je planirana i izvršena sa ciljem: pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju 2005. godine; da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda; da li su se Vlada FBiH, ministarstva i ostali korisnici budžeta pridržavali zakona i instrukcija, te da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje. Također, cilj revizije je i postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

U skladu sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, revizija je planirana na način da se revizija obavi kvalitetno, odnosno ekonomično, efikasno i djelotvorno i u vremenski datom okviru. Revizija je obuhvatila procijenu organizacije i funkcionisanja sistema internih kontrola, procijenu imovinskog i finansijskog stanja Budžeta FBiH, poslovanje Vlade FBiH, ministarstava i drugih korisnika budžeta, provjeru izvora finansiranja i izvršenja budžeta za 2005. godinu, te finansijske transakcije i njihovu zakonska usklađenost i dokumentovanost. Budući da smo reviziju obavili na bazi uzorka i da je inače revizija podložna inherentnom riziku, postoji mogućnost da neke pogreške i nepravilnosti mogu ostati neotkrivene.

Ured je u ostvarivanju svoje funkcije pored vršenja provjere, također, i davao preporuke za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

3. OBIM

U skladu sa Godišnjim planom i programom rada za 2006. godinu Ured je izvršio reviziju finansijskih izvještaja Budžeta FBiH i 25 korisnika Budžeta FBiH za 2005. godinu što je 45,76 % od ukupnog broja subjekata revizije federalnog budžeta. Revizije su izvršene u periodu od marta do juna 2005. godine. Od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu u iznosu 1.033.056.260,00 KM revidirano je 975.819.335,00 KM ili 94,46 %. Odabir korisnika budžeta koji su revidirani izvršen je u skladu sa usvojenim Kriterijima za rangiranje klijenata revizije za Godišnji program i plan rada za 2006.godinu (finansijska značajnost; broj uposlenih; iskazano mišljenje o finansijskim izvještajima; organizacijska značajnost; prosudba o subjektu).

U skladu sa propisanom zakonskom procedurom, po izvršenoj reviziji, sačinjeni nacrti izvještaji o izvršenoj reviziji, dostavljeni su korisnicima budžeta na očitovanje. Osnovane primjedbe, inkorporirane su u konačan izvještaj o izvršenoj reviziji, međutim može se konstatovati da najveći dio primjedbi i prigovora nije prihvaćen iz razloga što za iste nije bila prezentirana relevantna dokumentacija, odnosno data su samo obrazloženja i pojašnjenja za konstatovane propuste i nedostatke.

Mišljenja o finansijskim izvještajima korisnika budžeta data su u skladu sa prihvaćenim standardima revizije odnosno INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima, a ista imaju opšte značenje:

Bezuslovno mišljenje se daje kada je revizor zadovoljan u svim materijalnim pogledima odnosno kada smatra da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz poslovanja.

Isticanje predmeta se daje kada revizor smatra da određene informacije treba posebno istaći odnosno skrenuti pažnju na iste, s tim da se iskazuju odvojeno od datog mišljenja.

Uslovno mišljenje daje se kada se revizor ne slaže ili kada postoji sumnja o jednoj ili više pozicija u finansijskim izvještajima, koje su značajne ali nisu bitne za razumjevanje finansijskih izvještaja.

Nepovoljno mišljenje daje se kada revizor nije u mogućnosti oblikovati mišljenje u vezi finansijskih izvještaja, uzimajući ih u cjelini, zbog neslaganja koje je tako bitno da ono ugrožava prezentovano stanje u mjeri da uslovno mišljenje u nekim određenim stavkama ne bi bilo odgovarajuće. Davanje ovog mišljenja jasno ukazuje da finansijski izvještaji nisu fer iskazani, a jasno i sažeto se navode sva pitanja neslaganja.

Suzdržano mišljenje se daje kada revizor nije u mogućnosti izraziti mišljenje u pogledu finansijskih izvještaja uzimajući ih u cjelini, zbog nejasnoća ili ograničenja u djelokrugu revizije.

Pregled datih mišljenja po revidiranim korisnicima budžeta, kao i očitovanje istih na nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji, daje se u sljedećoj tabeli:

R. br.	Naziv korisnika budžeta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezusl-ovno	Isticanje predmeta	Uslov-no	Nepovo-ljno	Suzdr-žano	
1.	Budžet Federacije BiH				x		Da
2.	Vlada FBiH			x			Da
3.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			x			Da
4.	Federalno ministarstvo odbrane				x		Da
5.	Vojska FBiH				x		Da
6.	FMUP sa Upravom administracije				x		Da
7.	FMUP – Uprava policije				x		Da
8.	Federalno ministarstvo pravde			x			Da
9.	Kazneno popravni zavodi			x			Da
10.	Federalno ministarstvo finansija			x			Da
11.	Porezna uprava FBiH			x			Da
12.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije			x			Da
13.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				x		Da
14.	Direkcija za civilnu avijaciju				x		Da
15.	Federalno ministarstvo zdravstva			x			Da
16.	Zavod za javno zdravstvo				x		Da
17.	Federalno ministarstvo trgovine i turizma			x			Da
18.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša				x		Da
19.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva				x		Da
20.	Sudska policija			x			Da
21.	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida rata			x			Da
22.	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			x			Da
23.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike			x			Da
24.	Federalno ministarstvo kulture i sporta			x			Da
25.	Federalno ministarstvo izbjeglica i raseljenih osoba			x			Da
26.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke			x			Da
Ukupno 26 korisnika budžeta				16	10		

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu, Budžeta FBiH i 25 budžetskih korisnika, istima je dato 16 uslovnih i 10 nepovoljnih mišljenja o izvještajima o izvršenju godišnjeg obračuna. Bezuslovnih mišljenja, bezuslovnih mišljenja sa isticanjem predmeta i suzdržanih mišljenja nije bilo.

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne četiri godine, daje se u slijedećoj tabeli:

Mišljenje	2001. godina		2002. godina		2003. godina		2004.godina		2005.godina	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
Bezuslovno	2	5,7	0	0	0	0	1	4,2	0	0
Isticanje predmeta	3	8,6	3	8,1	0	0	0	0	0	0
Uslovno	24	68,5	16	43,2	18	69,2	16	66.7	16	61,5
Nepovoljno	3	8,6	18	48,7	8	30,8	7	29,1	10	38,5
Suzdržano	3	8,6	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	35	100	37	100	26	100	24	100	26	100

Kao što se vidi iz navedene tabele, broj nepovoljnih mišljenja u odnosu na prethodnu godinu je značajno povećan. Navedenom, veću značajnost daje i to što je nepovoljno mišljenje o finanscijskim izvještajima za 2005. godinu datno za Budžet FBiH, kao i dijelu korisnika Budžeta FBiH (Federalno ministarstvo odbrane i Vojska FBiH; Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova) koji imaju značajan utjicaj na budžet i izvršenje budžeta, a o istima smo imali nepovoljno mišljenje i u prethodnim godinama.

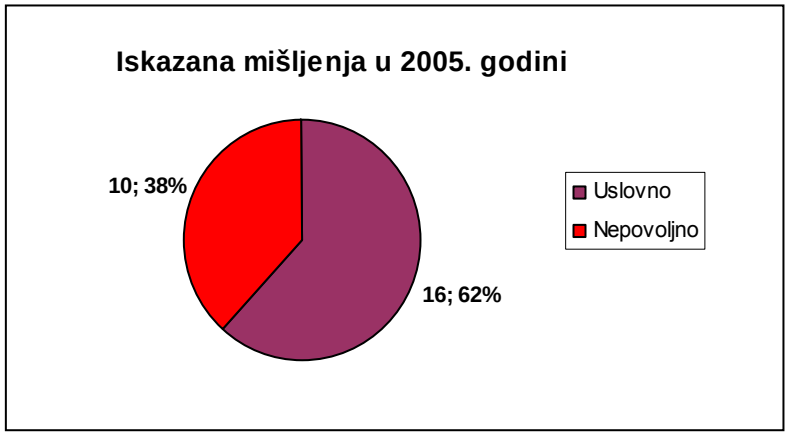

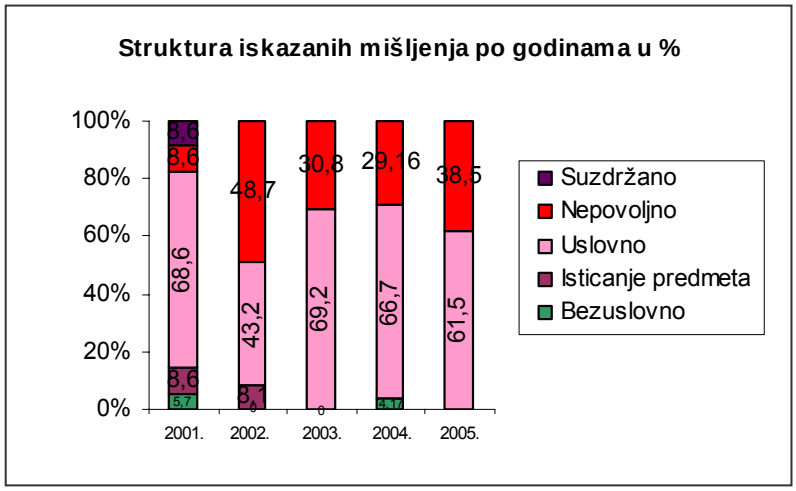

4. ZAKLJUČNE KONSTATACIJE

Posmatrajući naš rad proteklih šest godina možemo slobodno zaključiti da se još uvijek nije u dovoljnoj mjeri povećala javna svijest i potreba za javnom odgovornošću onih koji upravljaju javnim resursima. Odnos istih prema utvrđenim nepravilnostima i datim preporukama u revizorskim izvještajima u cilju poboljšanja cjelokupnog stanja u FBiH u proteklom periodu nije dao očekivane rezultate. Činjenica je da je uvođenjem trezora finasijska disciplina javnog sektora dosta poboljšana. Međutim uspostavljanje Jedinstvenog računa trezora ipak nije dovoljna garancija za otklanjanje i prevazilaženje utvrđenih nepravilnosti u rješavanju problema koji i pored toga što su ponekad objektivne prirode u najvećem broju slučajeva rezultat su ljudskog faktora, jer nije dovoljno donijeti propise, procedure, pravilnike i uputstva, koji se pored donošenja moraju i provoditi.

Sumirajući rezultate završenih revizija za prošlu budžetsku godinu kod navedenih korisnika, Ured za reviziju institucija u FBiH konstatira da su još uvijek prisutne značajne nepravilnosti, za koje su date preporuke u revizijskim izvještajima.

Najčešće nepravilnosti koje se ponavljaju iz godine u godinu su:

- **slaba ili nedovoljna posvećenost planiranju budžeta**
- **prekoračenje određenih budžetskih pozicija, odnosno korištenje budžetskih sredstava u iznosu većem od sredstava odobrenih Budžetom, u njegovom posebnom dijelu,**
- **ne iskazivanje obaveza po vanjskom dugu FBiH**
- **nevidentiranje značajnih deponovanih novčanih sredstva**
- **nedosljedna primjena Zakona o Trezoru u FBiH**
- **nevođenje evidencije i izvještaje o utrošku sredstava sa posebnih transakcijskih podračuna u okviru JRT**
- **neusaglašena stanja sredstava u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem**

- **nedovoljan ili slab nadzor nad namjenskim trošenjem tekućih transfera od strane resornih ministarstava i Vlade i izvještavanje Parlamenta o utrošku sredstva**
- **nedovoljna primjena Zakona o javnim nabavkama**
- **neuspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola, naročito u dijelu izvršenja obaveza prema dobavljačima, sudskih presuda i drugih obaveza**
- **neplanirana nabavka opreme**
- **slab nadzor nad izvršenjem ugovora potpisanih od strane ministarstava i Vlade FBiH**
- **neadekvatno upravljanje namjenskim sredstvima (naknada za šume, vodne naknade i naknade za ceste)**
- **nedovoljna briga o vlastitim prihodima od strane korisnika budžeta, u dijelu evidentiranja i naplate u skladu sa važećim propisima**

Otklanjanju prisutnih nedostataka u poslovanju budžetskih korisnika mora se, što prije, posvetiti dužna pažnja, a na prevazilaženju istih trebaju biti uključeni svi uposleni u javnoj administraciji, svako u okviru svojih obveza i odgovornosti utvrđenih opisom poslova i radnih zadataka svakog radnog mjesta.

Istina, vrijedno je istaknuti i podatak da se određeni broj korisnika federalnog Budžeta pridržavao zakonskih i ostalih propisa i procedura, ali oni su u odnosu na broj revidiranih subjekata u znatno manjem broju. Također, se konstatira da je određeni broj revidiranih subjekata pristupio implementaciji datih preporuka, ali je taj broj još uvijek neznatan.

Svake godine, razmatrajući revizijske izvještaje, Parlament FBiH u svom izvještaju donosi određene zaključke i dostavlja ih svim budžetskim korisnicima na primjenu, sa obavezom izvještavanja o implementaciji istih.

Ured za reviziju posebno preporučuje da se pristupi harmonizaciji zakonskih propisa, odnosno da se izvrše i dopune propisi koji regulišu jednu te istu oblast na cijelom području Federacije Bosne i Hercegovine, a shodno evropskim standardima i kriterijima (kao primjer ističu se: Zakon o zdravstvenom osiguranju, Zakon o koncesiji, Zakon o obrazovanju, kao i mnogi drugi zakoni).

Ured za reviziju završava svoj izvještaj time što ukazuje na nekoliko važnih oblasti gdje su neophodne Vladine mjere.

1. **Upravljanje prihodima i rashodima Budžeta mora biti u skladu sa Zakonom o Budžetu u FBiH i Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH.**
2. **Upravljanje državnim preduzećima treba biti jasno i u okvirima Zakona o javnim preduzećima.**
3. **Nabavke roba i ugovaranje usluga za koje se troše značajna sredstva vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**
4. **Bolja suradnja Vlade FBiH i vlada kantona u nadležnostima u određenim oblastima.**
5. **Pojačati nadzor nad Zavodom PIO/MIO, zavodima zdravstvenog osiguranja, zavodima za zapošljavanje, kao i nad agencijama, a preko upravnih odbora koje imenuje Vlada.**
6. **Svaki poziv za dostavljanje izvještaja o radu navedenih institucija, djelovaće pozitivno na uklanjanje nedostataka u finansijskom izvještaju, kao i boljem upravljanju finansijskim sredstvima.**
7. **Parlamentarni nadzor, kroz izvještaje o radu Vlade FBiH i ministarstava, koje su isti obavezni dostavljat Parlamentu FBiH tromjesečno, polugodišnje i godišnje.**
8. **Formiranje Komisije za reviziju pri Parlamentu FBiH koja će kroz revizijske izvještaje kontinuirano vršiti nadzor nad Budžetom FBiH i korisnicima federalnog budžeta.**

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

5. POJEDINAČNI IZVJEŠTAJI PO KORISNICIMA BUDŽETA FBIH

UR: 024/03-034/03/06

5.1 BUDŽET FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

MENADŽMENTU BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREMIJER/PREDSJEDNIK VLADE FBiH
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH/MINISTAR FINANSIJA
ZAMJENIK PREMIJERA FBiH/ FEDERALNI MINISTAR KULTURE I SPORTA

NEOVISNO MIŠLJENJE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine**, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH « broj 22/06) i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtjevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine utvrđeno je slijedeće:
   - **korištenje odobrenih sredstava nije vršeno, u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2005. godinu, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu. Ostvarena prekoračenja nisu iskazivana na odgovarajućim izdatcima, već na izdacima na kojima su imali raspoloživih sredstava a dio istih je prenesen na teret Budžeta 2006.godine,**
   - **ostvareni prihodi za servisiranje vanjskog duga FBiH u iznosu od 145.531.483,00 KM, obaveze FBiH za otplatu vanjskog duga 142.669.055,00 KM i potraživanja od krajnjih korisnika po osnovu vanjskog duga 4.260.087,00 KM nisu iskazane u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima,**
   - **nepoduzimanje odgovarajućih aktivnosti u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH u cilju utvrđivanja ukupnih općih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga kao i načina njihovog izmirenja,**
   - **ne iskazivanje u Glavnoj knjizi Trezora sredstava po osnovu povrata kredita datih IBF BiH u komision, kao i obaveza Vlade FBiH koje su naplaćene iz dijela navedenih sredstava od strane banke po Zaključku Vlade FBiH u iznosu od 1.973.217,00 KM.**
   - **isplata unutarnjeg duga po osnovu obaveza za neisplaćene neto plaća i naknada uposlenicima Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije u iznosu 7.999.438,00 KM, nije izvršena u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta Federacije BiH, Budžetom FBiH za 2005.godinu i Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH. Pored osnovnog duga (neto plaća i naknada) iz odobrenih budžetskih sredstva izvršena je i isplata kamata i sudskih troškova,**
   - **u Glavnoj knjizi Trezora nisu evidentirana deponovana novčana sredstva na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH u iznosu od 1.141.989,00 KM, kao i sredstva na posebnom transakcijskom računu Direkcije za civilnu avijaciju 967.898,00 KM,**

- **nedosljedna primjena odredaba Zakona o Trezoru u FBiH i Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima, u dijelu zatvaranja svih prethodno otvorenih transakcijskih računa, otvaranja novih transakcijskih računa-podračuna u okviru JRT i nadzora nad raspolaganjem sredstvima,**
- **ne vođenje posebnog knjigovodstva i izvještavanje o namjenskom utrošku sredstava sa posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuni u okviru JRT (ESKROW-poračun; Podračun za GSM- licencu i Podračun za razvoj i unapređenje avio prometa),**
- **nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom), u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima,**
- **dugoročne obaveze po osnovu vanjskog duga nisu u cijelosti evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora, kao ni dio preostalih obaveza po kreditu za nabavku terminalnog prilaznog radara,**

4. Po našem mišljenju konsolidovani finansijski izvještaji, ***iz razloga navedenih u prethodnoj tački, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, za godinu koja završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Budžet Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa članom 20., st. 1., tačka j. Ustava Federacije BiH, na prijedlog Premijera, donosi Parlament Federacije BiH.
Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2005. godinu i Zakonom o Trezoru u FBiH propisana je procedura izrade, donošenje i izvršavanje Budžeta FBiH.
Korisnici Budžeta su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje budžetskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Budžeta. Korisnici koriste sredstva u skladu sa svojim godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministar finansija, u skladu sa raspoloživim sredstvima.
Federalno ministarstvo finansija/financija (u daljem tekstu Ministarstvo), u skladu sa naprijed navedenim zakonskim propisima, opslužuje Budžet FBiH u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava na način propisan od strane istog.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe broj 5.

2. OSVRT NA NEDOSTATKE UTVRĐENE REVIZIJOM ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da, u najvećem dijelu, nije postupljeno po datim preporukama u izvještajima o izvršenim revizijama u prethodnim periodima, a koje se odnose na potpunu uspostavu sistema internih kontrola, kao i dosljednu primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH, Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2005 godinu, Zakona o Trezoru u FBiH, Zakona o vanjskom dugu FBiH i Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza.
Pored naprijed navedenog, također, nije u potpunosti postupljeno po datim preporukama koje se odnose na: popis imovine, potraživanja i obaveza; dosljedne primjene Zakona o javnim nabavkama u BiH; donošenje i primjena pisanih procedura u cilju namjenskog i ekonomičnog trošenje sredstava (gorivo, reprezentacija, telefon …); evidentiranja u Glavnoj knjizi Trezora obaveza po vanjskom dugu, kao i deponovanih novčanih sredstava na podračunu Federacije - Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH; popis potraživanja u Trezoru, kao i utvrđivanje prava i obaveza po osnovu osnivačkog uloga u bankama i preduzećima i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Trezora u skladu sa konstatovanim stanjem.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li konsolidovani finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se Vlada FBiH, Ministarstvo i ostali korisnici budžeta pridržavali zakona i instrukcija, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.
Od ukupnog broja korisnika Budžeta FBiH revidirano je 27 korisnika ili 44,76, što je od ukupno planiranih sredstava Budžetom za 2005. godinu 94,46 %. Subjekti revizije su određeni na osnovu Kriterija za rangiranje subjekata revizije za Godišnji plan i program za 2006.godinu (finansijska značajnost; broj uposlenih; iskazano mišljenje o finansijskim izvještajima, organizacijska značajnost i prosudbe o subjektu).
U izvještaj o izvršenoj reviziji konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta FBiH, uključeni su nalazi i preporuke dati u izvještajima o izvršenoj reviziji pojedinih korisnika budžeta..
Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenju sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

4.1 Sistem internih kontrola Ministarstva i nadzor nad upotrebom budžetskih sredstava

U cilju obezbjeđenja nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava od strane korisnika budžeta, odnosno uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, Ministarstvo je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima donijelo Smjernice za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika. U skladu sa navedenim smjernicama, budžetski korisnici su bili dužni donijeti propisane akte i iste uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine. Međutim, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005.godinu, budžetskih korisnika kao i Ministarstva, konstatovano je da su predložena akta donešena u najvećem dijelu u drugom polugodištu fiskalne godine, što je jedan od razloga neuspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika kao i Ministarstva. Ovome je značajno doprinijelo pored naprijed navedenog i kašnjenje u donošenju Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji (u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH) kao i samo kašnjenje u primjeni istog. Neuspostavljanje odgovarajućeg sistema internih kontrola, kod dijela korisnika budžeta, uticalo je na nedosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih akata kojima je regulirano njihovo poslovanje kao i na efikasno korištenje odobrenih budžetskih sredstava. I kod samog Ministarstva, pomenuto je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa kod izrade i izvršenja Budžeta Federacije, izrade godišnjeg obračuna Budžeta Federacije, upravljanja novčanim tokovima, kao i nadzora nad izvršenjem Budžeta**.** Iako je trebalo, Ministarstvo nije u skladu sa danim ovlaštenjima i nadležnostima, provodilo dalje aktivnosti u pogledu nadzora nad dosljednom primjenom odnosno postupanjem po navedenim smjernicama od strane korisnika budžeta.

Od strane menadžmenta, sistem internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama koje su u najvećem dijelu donešene u drugom polugodištu revidirane godine. Kašnjenje u primjeni Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, donesenog polovinom revidirane godine, u dijelu formiranja osnovnih organizacionih jedinica (Sektor za upravljanje dugom), obavljanja poslova od strane sektora u okviru utvrđene nadležnosti (Sektor za Trezor, Sektor za budžet) kao i obavljanje poslova od strane rukovodilaca u okviru datih ovlaštenja, imalo je značajnog uticaja na iskazivanje istinitog i tačnog prikaza poslovanja u toku fiskalne godine kao i stanja na kraju godine Budžeta FBiH u konsolidovanim finansijskim izvještajima i izvještavanja o izvršenju Budžeta FBiH u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Poslovi vođenja evidencije, upravljanja i izmirenja vanjskog i unutrašnjeg duga su se vršili najvećim dijelom od strane Sektora za Trezor, a isti su se u skladu sa novim pravilnikom trebali obavljati u okviru Sektora za upravljanje dugom (novoformirani sektor). Na osnovu uvida u dokumentaciju i razgovora sa ovlaštenim osobama može se reći da je navedeno jednim dijelom uzrokovalo da nije izvršeno evidentiranje vanjskog duga u skladu sa Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH (donesenog od strane Ministarstva) u Glavnoj knjizi trezora u 2005. godini, kao i da obaveze po osnovu otplate i kamate po osnovu vanjskog duga izmirene u 2005.godini nisu iskazale u finansijskim izvještajima. Navedeno je također uticalo da Ministarstvo, u okviru svojih nadležnosti, vezano za primjenu Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, nije poduzimalo adekvatne mjere u cilju utvrđivanja ukupnog duga po navedenom osnovu, a samim tim ni iznosa duga koji će se izmiriti u gotovu, putem obveznica i otpisivanjem.

I ako su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, utvrđeni poslovi osnovnih organizacijskih jedinica i njihov djelokrug rada, konkretna primjena istog u praksi nije jasno realizovana kod Sektora za trezor i Sektora za budžet, u dijelu utvrđivanja nadležnosti za obavljanje poslova analize i izvještavanja o izvršenju budžeta, i izvještavanja o istom nadležnih organa i institucija, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da prezentirani Konačan Izvještaj o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu, koji je dostavljen Vladi FBiH, nije sačinjen u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, odnosno da uz isti nije data adekvatna analiza izvršenja budžeta za fiskalnu godinu, kao i odgovarajuća struktura prihoda, izdataka i obaveza.

Od strane Sektora za trezor, bez odobrenja ministra, pri Ministarstvu otvorena je posebna potrošačka jedinica- Komisija za koncesije FBiH, a po zahtjevu Sektora za budžet uz obrazloženje da navedeni sektor nije imao saznanja na osnovu kojih bi istu uključio kao budžetskog korisnika u Budžet FBiH za 2005.godinu. Vezano za navedeno treba istaći da je Parlament FBiH u julu 2004. godine donio Odluku o imenovanju članova Komisije za koncesije FBiH kao i da su od strane

navedenog sektora na poziciji transfera Vlade FBiH bila planirana i odobrena sredstva za rad navedene komisiju. Međutim i ako je u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima Ministarstvo bilo obavezno iskazati rashode i izdatke za navedenu potrošačku jedinicu u okviru svojih finansijskih izvještaja isto nije učinilo.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za izvršenje budžeta na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova koji se trebaju odobriti od strane ovlaštene osobe, a na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova (utvrđenog iznosa raspoloživih sredstava), nije se moglo potvrditi da su svi finansijski planovi odobravani od strane ovlaštene osobe, a na osnovu prethodno pravilno sačinjenog plana novčanih tokova u skladu sa propisanim procedurama. Razlog navedenom je u jednom dijelu i **neuspostavljena adekvatna saradnja između Sektora za trezor i Sektora za budžet.**
Grupa za internu reviziju i kontrolu u skladu sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, organizovana je kao Jedinica za internu reviziju i čini jednu od deset osnovnih organizacionih jedinica Ministarstva. U 2005. godini aktivnosti iste bile su u najvećem dijelu na kontroli rada organizacionih jedinica unutar Ministarstva i kontroli utroška sredstava odobrenih budžetom Ministarstvu. Međutim i ako je vršena kontrola potrošnje budžetskih sredstava i kod drugih budžetskih korisnika aktivnosti bi se trebale značajnije pojačali.

Potrebno je da se radi efikasnog poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima, u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola. Da Ministarstvo, u skladu sa datim ovlaštenjima i nadležnostima, poduzme aktivnosti u pogledu nadzora nad dosljednom primjenom odnosno postupanja po donesenim Smjernice za uspostavu i jačanje internih kontrola od strane proračunskih korisnika.

Da Jedinica za internu reviziju svoje aktivnosti obavlja na osnovu utvrđenog programa i plana rada (godišnjeg i mjesečnog), sa tačno utvrđenim prioritetnim zadacima, kako u Ministarstvu tako i kod drugih budžetskih korisnika, a u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i ostalim propisima.

Potrebno je da se izvršenje budžeta vrši na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova za izvršenje budžeta korisnika budžeta, koje odobrava ministar finansija na osnovu plana novčanih tokova putem kojeg se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa Trezora (JRT)a u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, kao i aktima donesenim od strane Ministarstva.

4.2 Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2005. godinu

Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2005. godinu kao i Budžet FBiH za 2005. godinu donio je Parlament FBiH 31.12.2005. godine. Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2005. godine, donešene su 13.12.2005.godine a iste su stupile na snagu 15.12.2005. godine.

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu, planirano je slijedeće:

R. br.	Opis	Budžet za 2005. godinu	Izmjene i dopune Budžeta za 2005. godinu
1	2		
I	**Prihodi i finansiranje (II + V)**	**1.011.555.260**	**1.033.056.260**
II	**Prihodi i primici**	**899.055.260**	**920.556.260**
III	**Izdaci**	**1.011.555.260**	**1.033.056.260**
IV	**Deficit (III-II)**	**112.500.000**	**112.500.000**
V	**Pokriće deficita (1+2 +3)**	**112.500.000**	**112.500.000**
1.	Krediti od međunarodnih financijskih institucija	49.000.000	49.000.000
2.	ESCROW-račun	25.000.000	25.000.000
3.	Prihodi od GSM-licence	38.500.000	38.500.000

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu izvršeno je uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, međutim konstatovano je da su iste donešene na kraju godine, a da su aktivnosti na donošenju pokrenute od strane Ministarstva početkom drugog polugodišta. Kašnjenje u donošenju rebalansa budžeta, kao i prethodne fiskalne godine, imalo je za posljedicu da pojedini budžetski korisnici nisu realizovali odobrena sredstva budžetom tj. rebalansom (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike – Transfer za lica sa invaliditetom 16.000.000,00 KM), a dio, iako je stvorio obveze u 2006.

godini iste je evidentirao u 2005.godini kada su odobrena sredstva (Federalno ministarstvo prometa i komunikacija- Ostala pozajmljivanja 8.500.000,00KM).
Uvidom u Budžet FBiH za 2005.godina kao i u Izmjene i dopune Budžeta, konstatovano je da nisu planirane, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima i Zakonom o Trezoru u FBiH, obaveze po osnovu vanjskog duga (otplata i kamata) Federacije za 2005. godinu u iznosu od 146.726.649,00 KM kao i prihodi za njihovu realizaciju. Iako je na navedeni propust ukazano prethodnim revizijama po datim preporukama nije postupljeno, a navedeno je imalo za posljedicu da naprijed navedeni prihodi kao i izdaci po osnovu vanjskog duga nisu evidentirani u Glavnoj knjizi Trezora i Godišnjem obračunu Budžeta FBiH.

Potrebno je da se izrada, donošenje i uravnoteženje budžeta vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima/proračunima u FBiH.

4.3 Izvršenje budžeta FBiH za 2005. godinu

4.3.1 Prihodi i primici budžeta FBiH za 2005. godinu

U konsolidovanim finansijskim izvještajima i Izvještaju o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2005.godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i finansiranje u 2005. godini, iskazani su u iznosu od 1.044.740.840,00 KM, što je u odnosu na rebalans više za 11.685.580,00 KM. U odnosu na prethodnu godinu isti su manje iskazani za 11 %, međutim podaci se ne mogu uporediti iz razloga što u okviru prihoda nisu evidentirani prihodi uplaćeni za servisiranje vanjskog duga u iznosu od 143.478.707,00 KM.

Struktura iskazanih prihoda, primitaka i finansiranja sa indeksima ostvarenja, iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima, daje se u narednoj tabeli:

Red. broj	Opis	Izmjene Budžet za 2005.godinu	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Index 5/3	Index 5/4
1	2	3	4	5	6	7
Prihodi , primici i finansiranje (A+B)		**1.033.055.260**	**1.172.703.975**	**1.044.740.840**	**101**	**89**
A. Prihodi i primici (od 1 do 5)		**984.055.260**	**1.110.288.791**	**1.044.740.840**	**106**	**94,1**
1.	Prihodi od poreza	739.055.259	896.816.354	792.944.797	107	88,4
2.	Neporezni prihodi	219.500.001	160.774.947	201.792.992	91,90	126
3.	Grantovi (potpore)	500.000	0	9.669.992		
4.	Kapitalni primici	25.000.000	52.693.238	40.329.177	161,3	76,5
5.	Primljene otplate danih zajmova	0	4.252	3.882	0	91,3
B. Finansiranje (6+7)		**49.000.000**	**62.415.184**	**0**	**-**	**-**
6.	Dugoročni krediti i zajmovi	49.000.000	40.415.184	0	-	-
7.	Primici od ostalih domaćih pozajmljivanja	0	22.000.000	0	-	-

Iskazani prihodi i primici u odnosu na planirane, kao što se vidi iz prethodne tabele, samo je kod neporeznih prihoda iskazan pad, dok je kod ostalih stavki ostvaren porast. Međutim, treba napomenuti da je rebalans budžeta donesen pred kraj fiskalne godine i da se u momentu donošenja istog moglo imati saznanja o očekivanim prihodima i primicima.
Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, a što je konstantovano i prethodnom revizijom, vezano za priliv i odliv sredstava na Jedinstveni račun Trezora (u daljem tekstu JRT), nisu u cijelosti provedene odredbe Zakona o Trezoru u dijelu uplate i evidentiranja u Glavnoj knjizi trezora: vlastitih prihoda, kao i donacija i kredita uplaćenih na transakcijske račune (podračune) budžetskih korisnika koji nisu iskazivani u okviru JRT.
Ostvareni prihodi po osnovu navigacijskih usluga i drugih usluga u iznosu od 5.301.617,00 KM, od strane Direkcije za civilnu avijaciju, kao i prethodnih godina, i dalje se uplaćuju na poseban transakcijski račun i isti, kao ni utrošak sredstava sa navedenog transakcijskog računa, nije iskazan u konsolidovanim finansijskim izvještajima. Nije ni prezentirana dokumentacija da je nad korištenjem naprijed navedenih sredstava vršen adekvatan nadzor od strane Ministarstva.

Potrebno je da se svi javni prihodi i primici kao i vlastiti prihodi, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora po izvorima iz kojih potiču. Da se na Jedinstveni račun trezora uplaćuju svi javni prihodi u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH.

Prihodi od poreza

Struktura iskazanih prihoda, sa indeksom izvršenja, u konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u sljedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene Budžet za 2005.godinu	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
1.	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	19.400.000	30.419.739	42.100.903	217
2	Poseban porez(akcize) na domaće proizvode	90.422.836	88.601.083	660.658	0,73
3.	Poseban porez(akcize) na uvozne proizvode	325.073.418	356.178.637		
4.	Ostali porezi	1.500.000	841.803	2.260.663	150,7
5.	Uvozne pristojbe (carine)	302.659.005	420.775.091	9.168.895	3,02
6.	Prihodi od indirektnih poreza			738.753.678	
Ukupno prihodi od poreza (od 1 do 5)		**739.055.259**	**896.816.353**	**792.944.797**	**107**

Kao što se vidi iz prethodne tabele, iskazani prihodi od poreza, u odnosu na rebalans više su ostvareni za 7%, međutim značajno odstupanje iskazano je kod poreza na dobit pojedinaca i preduzeća 117 %.
Prihodi od indirektnih poreza (carine, akcize, porez na promet i putarine), u skladu sa Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i Zakona o uplati na Jedinstveni račun i raspodjelu prihoda, od 01.01.2005.godine, uplaćivani su na Jedinstveni račun i raspoređivani državnim institucijama, entitetima, Distriktu Brčko. Međutim, dio prihoda koji pripada Federaciji, a koji se direktno sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje usmjeravao na podračun Federacije – račun za servisiranje vanjskog duga kod Centralne banke BiH, u iznosu od 143.478.707,00 KM nije evidentiran u Glavnoj knjizi trezora, a samim tim za navedeni iznos su manje iskazani prihodi po osnovu indirektnih poreza i u konsolidovanim finansijskim izvještajima.

Neporezni prihodi

Struktura neporeznih prihodi iskazanih u konsolidovanim finansijskim izvještajima, je slijedeća:

R. br.	Opis	Izmjene Budžeta za 2005. godinu	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
Ukupno neporezni prihodi (a+b+c)		**219.500.001**	**160.774.947**	**201.792.992**	**91,90**
a) Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine		**161.300.000**	**106.168.395**	**147.966.348**	**91,70**
b) Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga		**52.060.001**	**48.559.546**	**48.931.403**	**94,00**
1.	Administrativne takse	14.461.703	1.883.310	3.358.373	23,2
2.	Sudske takse	256.052	277.519	444.495	173,6
3.	Ostale budžetske naknade	7.254.164	7.287.526	7.302.555	100,7
4.	Posebne naknade i takse	8.535.906	9.476.867	8.674.808	101,6
5.	Prihodi od sopstvene djelatnosti	21.552.176	26.486.562	24.655.589	114,4
6.	Ostali neporezni prihodi	0	3.147.762	4.495.583	
c) Novčane kazne		**6.140.000**	**6.047.006**	**4.895.241**	**79,7**

Neporezni prihodi su za 17.707.009,00 KM (ili 8,10 %) manje ostvareni u odnosu na sredstva planirana rebalansom budžeta, međutim u odnosu na prethodnu godinu iskazan je porast od 25,51%. Kao i prethodne godine najveći pad prihoda u odnosu na planirana sredstva iskazan je kod prihoda od administrativnih taksi u iznosu od 11.103.330,00 KM ili 76,80 %, te se nameće pitanje realnosti planiranja.
Najveću stavku neporeznih prihoda čine **prihodi od poduzetničke aktivnosti** i imovine (73,33 %), a isti su ostvareni po osnovu: prihoda od dividendi i udjela u profitu u javnim preduzećima i finansijskim institucijama u iznosu od 98.075.364,00 KM; povrata anuiteta od krajnjih korisnika za otplatu vanjskog duga 23.247.791,00 KM; prihoda od GSM-licence 20.919.915,00 KM i prihoda od Lutrije BiH 4.272.832,00 KM.
U okviru prihoda ostvarenih po osnovu posebnih naknada i taksi iskazani su i namjenski prihodi ostvareni u skladu sa Zakonom o vodama i Zakonom o šumama. Navedenim zakonima je utvrđeno da nadležno ministarstvo, na federalnom nivo Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, na osnovu prethodno donesenog plana usmjerava sredstva u namjene propisane navedenim zakonima. Uvidom u dokumentaciju, kao i izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva kao i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, konstantovano je da se ostvarena sredstva nisu realizovala u skladu sa navedenim zakonima tj. od ostvarenih prihoda po osnovu **«Naknada za vode i korištenje voda»** u iznosu od 2.415.778,00 KM namjenski je utrošeno 500.000,00 KM, a od **« Naknada za korištenje šuma«** u ostvarenom iznosu od 2.668.137,00 KM namjenski je utrošeno 1.250.000,00 KM. Razlika sredstava je iskorištena za finansiranje ostalih budžetskih izdataka. Pored navedenog potrebno je

naglasiti da iako je nadležno ministarstvo sačinilo plan namjenskog utroška sredstava i dostavilo ga skupa sa prijedlogom budžetskog zahtjeva Ministarstvu, isti nije odobren.

Vlastiti prihodi korisnika budžeta iskazani u okviru prihoda od sopstvene djelatnosti, u iznosu od 12.299.788,00 KM. Od iskazanih vlastitih prihoda **iznos od 2.365.731,00 KM ili 19,23 % nije evidentiran po korisnicima budžeta, a što ostavlja mogućnost da isti nisu evidentirali naplatu potraživanja u svojim evidencijama odnosno izvršili umanje istih.** Uzimajući u obzir naprijed navedeno, što se kontinuirano ponavlja od početka primjene trezorskog poslovanja, kao i da se potraživanja od kupaca ne vode u skladu sa Uputstvom o izvršenju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora, odnosno da značajan broj korisnika budžeta nije izvrši usaglašavanje potraživanja u pomoćnim knjigama sa Glavnom knjigom Trezora, isto ima značajnog uticaja na godišnji izvještaj u pogledu iskazivanja realnog i tačnog stanja potraživanja, kao i na poduzimanje adekvatnih mjera u cilju pravovremene naplate potraživanja. Ovdje se posebno ističe značajan iznos sumnjivih i spornih potraživanja kod Federalnog ministarstva odbrane (apsulutna zastara potraživanja u iznosu 808.422,00 KM), Zavoda za javno zdravstvo (otpis i isknjižavanje potraživanja u iznosu 69.426,00 KM) kao i Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja dijela korisnika budžeta, vezano za praćenje naplate vlastitih prihoda kao i svih javnih prihoda za koje su isti nadležni, kao i usaglašavanje pomoćnih evidencija sa podacima iskazanim u Glavnoj knjizi Trezora, konstatovano je da od strane istih nije uspostavljen adekvatan nadzor odnosno praćenje u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Ovdje posebno treba napomenutu da se ne može potvrditi da se i od strane samog Ministarstva adekvatno prati ubiranje prihoda, iako je isto za to nadležno. Dio korisnika budžeta, odgovornih za naplatu i ubiranje prihoda iz njihove nadležnosti (vlastiti prihodi i dio javnih prihoda), vodi pomoćne evidencije, međutim istima nije omogućeno od strane Ministarstva da naplatu prihoda evidentiranih u pomoćnim evidencijama usaglašavaju sa evidentiranim naplaćenim prihodima u Glavnoj knjizi trezora. Na osnovu razgovora sa ovlaštenim osobama i prezentirane dokumentacije (Federalno ministarstvo trgovine i turizma podnijelo zahtjev 2004.godine) konstatovano je da je od strane korisnika budžeta traženo da se omogući praćenje priliva prihoda, međutim nemamo saznanja da su po navedenom od strane Ministarstva poduzete aktivnosti.

Potrebno je da se sredstva ostvarena po osnovu naknada za korištenje voda i šuma koriste za namjene utvrđene Zakonom o vodama i Zakonom o šumama, o u skladu sa donešenim planovima od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Da korisnici budžeta u okviru svoje nadležnosti poduzimaju adekvatne mjere u cilju blagovremene naplate i ubiranja prihoda.

Da se od strane Ministarstva omogući korisnicima budžeta adekvatno praćenje naplate prihoda (vlastitih prihodi i dijela javnih prihoda) tj. da im se omogući usaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa uplaćenim prihodima u Glavnoj knjizi trezora po vrsti prihoda.

Da se evidentiranje transakcija po osnovu potraživanja od kupaca, od strane korisnika budžeta, vrši u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH, podzakonskim aktima i instrukcijama Ministarstva.

4.3.2 Rashodi i izdaci budžeta FBiH za 2005. godinu

Ukupno rashodi i izdaci u 2005. godini u konsolidovanim finansijskim izvještajima, iskazani su u iznosu od 941.641.201,00 KM i predstavljaju ostvarenje u odnosu na planirana sredstva rebalansom budžeta 91,20 %. U odnosu na prethodnu godinu isti su manje ostvareni za 16,90 %, međutim u okviru izdataka nisu iskazane obaveze po osnovu servisiranje vanjskog duga (osnovni dug i kamata) u iznosu od 142.669.055,00 KM.

Struktura rashoda i izdataka, iskazana u knjigovodstvenoj evidenciji i konsolidovanim finansijskim izvještajima, prikazana je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Opis	Izmjene Budžeta za 2005. godinu	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
UKUPNO (A+ B)		**1.033.055.260**	**1.133.096.178**	**941.641.201**	**91,2**
A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)		**1.031.555.260**	**1043.214.577**	**940.141.201**	**91,1**
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		**935.456.638**	**992.099.650**	**859.144.992**	**91,8**
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 4)		**276.703.863**	**302.962.778**	**245.354.181**	**88,7**
1.	Bruto plaće i naknade	211.121.335	235.578.486	186.842.031	88,5
2.	Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	59.392.128	49.219.339	54.743.644	92,2
3.	Otpremnine za zbrinjavanje viška zaposlenih	5.000.000	17.886.453	3.471.106	69,4
4.	Naknade za paušal	1.190.400	278.500	297.400	25,0
b) Doprinosi poslodavca (= 5)		**24.576.487**	**27.575.264**	**21.768.985**	**88,6**
5.	Doprinosi poslodavca	24.576.487	27.575.264	21.768.985	88,6
c) Izdaci za materijal i usluge (od 6 do 14)		**93.134.054**	**77.538.236**	**78.114.729**	**83,9**
6.	Putni troškovi	6.943.123	5.124.175	5.627.292	81,0
7.	Izdaci za energiju	11.252.483	9.955.264	10.041.659	89,2
8.	Izdaci za komunalne usluge	9.322.648	8.195.558	8.506.245	91,2
9.	Nabavka materijala	24.151.622	23.348.477	21.220.045	87,9
10.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	10.681.422	7.324.683	10.125.074	94,8
11.	Unajmljivanje imovine i opreme	3.370.957	3.339.663	3.019.377	89,6
12.	Izdaci za tekuće održavanje	9.445.934	5.257.501	7.254.335	76,8
13.	Osiguranje, bankarske i usluge platnog prometa	1.803.266	1.078.633	1.156.058	64,0
14.	Ugovorne usluge	16.162.599	13.914.282	11.164.644	69,1
d) Ukupno tekući grantovi (od 15 do 22)		**538.992.234**	**533.598.947**	**512.631.877**	**95,1**
15.	Grantovi drugim nivoima Vlade	30.054.674	105.797.149	31.524.173	104,9
16.	Grantovi pojedincima	410.010.000	357.680.208	383.967.673	93,6
17.	Grantovi neprofitnim organizacijama	33.213.000	28.040.961	34.375.489	103,5
18.	Transfer javnim preduzećima	43.590.000	36.665.601	43.503.263	99,8
19.	Transfer inostranstvo		0	100.000	
20.	Subvencije finansijskim institucijama		25.000		
21.	Ostali grantovi-povrat i drugo	19.574.560	5.390.028	16.625.579	84,9
22.	Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta	2.550.000		2.535.700	99,4
e) Izdaci za kamate i ostale naknade (od 23 do 24)		**2.050.000**	**50.424.425**	**1.275.220**	**62,2**
23.	Izdaci za otplate inozemne dugova i kamata	0	49.653.815	0	
24.	Kamata na domaće pozajmljivanje	2.050.000	770.610	1.275.220	62,2
II KAPITALNI IZDACI (f + g + h)		**88.038.577**	**51.114.927**	**80.996.209**	**92,0**
f) Nabavka stalnih sredstava (= 25)		**64.772.956**	**40.984.609**	**60.461.355**	**93,3**
25.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	64.772.956	40.984.609	60.461.355	93,3
g)Pozajmljivanje i učešće u dionicama(od26 do 27)		**23.265.621**	**8.530.363**	**19.334.851**	**83,1**
26.	Učešće u projektima koje finansira međunarodna zajednica	14.765.621	8.530.363	10.834.851	73,4
27	Ostala domaća pozajmljivanja	8.500.000		8.500.000	100
h) Ukupno kapitalni grantovi (od 28 do 30)		**0**	**1.600.000**	**1.200.000**	
28.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	0	1.500.000	150.000	
29	Kapitalni grantovi pojedincima	0		1.050.000	
30.	Kapitalni grantovi u inozemstvo	0	100.000		
III TEKUĆA REZERVA		**8.060.045**	**-**		
B. OTPLATA PRIMLJENIH KREDITA(od 31 do 33)		**1.500.000**	**89.881.601**	**1.500.000**	**100**
31.	Otplate dugova primljenih kroz Državu		89.881.601		
32.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	1.500.000	0	1.500.000	100
33.	Otplata pozajmice sa ESCROW	0	0		-

Prema iskazanim podacima u finansijskim izvještajima učešće pojedinih rashoda i izdataka u strukturi ukupnih rashoda i izdataka je sljedeće: Tekući grantovi 54,44 %; Plaće i naknade troškova zaposlenih sa doprinosima na plaće poslodavca 28,36 %; Izdaci za materijal i usluge 8,30 %; Izdaci za nabavku stalnih sredstava 6,42%; Pozajmljivanje i učešće u dionicama 2,05%; Otplate primljenih kredita 0,16 %; Izdaci za kamate 0,14 % i Kapitalni grantovi 0,13 %. Vezano za navedenu strukturi, može se konstatovati da ista ne

odražava činjenično stanje iz razloga što nisu iskazani svi izdaci (obaveze po osnovu vanjskog duga) kao i da se prilikom planiranja, izvršenja i izvještavanja o izvršenju budžeta, nisu dosljedno primjenjivali zakonski propisi u dijelu klasificiranja izdataka u skladu sa njihovom namjenom, a na osnovu relevantne dokumentacije. Ovo se posebno odnosi na Federalno ministarstvo prometa i komunikacija pozicija «Investicijska sredstva razvoja» i Vladu FBiH pozicija «Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica», gdje nije jasno definisano da li se radi o nabavci stalnih sredstava korisnika budžeta ili nepovratnim davanjima drugim nivoima u svrhu nabavke kapitalne imovine ili za tekuće potrebe.

Kao što se vidi iz prethodne tabele realizovana sredstva tekuće rezerve, nisu iskazana kao posebna stavka, već po pozicijama u skladu sa namjenom za koju su sredstva odobrena, iz razloga što od strane Ministarstva nije obezbijeđena relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se mogao utvrditi tačan iznos realizovanih sredstava tekuće rezerve po pozicijama i kao takav iskazati.

Zbog naprijed navedenog, kao zbog činjenice da korisnici budžeta koji su ostvarili prekoračenje rashoda u odnosu na budžetom odobrena sredstva iste nisu iskazali u Glavnoj knjizi Trezora ili su iskazali na drugoj poziciji na kojoj je bilo raspoloživih sredstava, ne može se potvrditi iskazan iznos rashoda i izdataka na kraju fiskalne godine a samim tim i iskazana struktura istih.

Tekući izdaci iskazani su u iznosu od 859.144.992,00 KM. Strukturu navedenih troškova čine: izdaci za plaće 21,75 %; naknade troškova zaposlenih 6,81 %; izdaci za doprinose na teret poslodavca 2,53%; izdaci za materijal i usluge 9,10 %; tekući grantovi 59,66 % i izdaci za kamate 0,15 %.

Bruto plaće i naknade plaća zaposlenih iskazani su u iznosu od 186.842.031,00 KM. U odnosu na planirana sredstva ostvarenje je 88,85 %, a u odnosu na prethodnu godinu manje za 48.736.455,00 KM ili 20,07%, što je rezultat smanjenja uposlenika u Vojsci FBiH, prelaska uposlenika bivše Carinske uprave FBiH u Upravu za indirektno oporezivanje te prelazak uposlenika Federalne obavještajne službe na državnu razinu.

Izvršenom revizijom konstatovano je da je zbog ne donošenja, zakonskog propisa vezano za namještenike kao i podzakonskih akata od strane budžetskih korisnika u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH, Vlada FBiH putem Zaključka o načinu privremenog obračuna plaća državnih službenika i namještenika, donesenog 03.02.2005. godine, utvrdila da se obračun plaća državnih službenika i namještenika vrši prema koeficijentima utvrđenim u Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH. Uzimajući u obzir da je Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH bio na snazi do 01.01.2005.godine, kao i da se putem zaključka u skladu sa Zakonom o Vladi FBiH, nisu mogla regulisati navedena pitanja, ne može se potvrditi osnovanost i opravdanost donesenog zaključka, koji se primjenjivao do 08.12.2005. godine. I poslije navedenog datuma, korisnicima budžeta koji nisu u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH donijeli podzakonske akte (a dio korisnika nije donio akte do momenta revizije), Vlada FBiH je također putem zaključaka odobrila produženje primijene ranije važećih koeficijenata.

I ove kao i prethodnih godina, na osnovu izvršenih revizija finansijskih izvještaja Federalnom ministarstvu odbrane (u daljem tekstu FMO) i Vojske Federacije (u daljem tekstu VFBiH) konstatovana je nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata u dijelu koji se odnosi na obračun plaće i naknada na plaću. Od strane navedenih korisnika nije izvršeno usklađivanje Pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO-a i VFBiH, sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u dijelu određivanja koeficijenata, dodatka na plaću svim pripadnicima FMO-a i VFBiH i položajnog dodatka, što je imalo za posljedicu da pripadnici FMO-a za period januar–oktobar, a pripadnici VFBiH za cijelu 2005. godinu imaju veća primanja nego ostali uposlenici organa uprave u FBiH. Isplata dodatka na plaću, koji se odnosi na uslove rada i ovlaštenja vršila bez prethodno donesenog akta od strane Vlade FBiH, na osnovu internog akta na koji Vlada FBiH nije dala saglasnost, u procentu većem od zakonom dozvoljenog, a isti se najčešće isplaćivao svim uposlenicima.

Pored navedenog ukazujemo na isplatu naknada za prekovremeni rad i bolovanje preko 42 dana. Izdaci za naknade za prekovremeni rad iskazani su u neto iznosu od 354.830,18 KM što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 4,40%. Uvidom u dokumentaciju vezano za uvođenje prekovremenog rada, kao i isplate istog nije se mogla potvrditi opravdanost angažovanja radnika za rad duži od punog radnog vremena, kao i da je prije uvođenja istog iskorištena mogućnost preraspodjele radnog vremena i radnika.

Naknade za bolovanje preko 42 dana iskazane su u neto iznosu od 947.323,00 KM. Uvidom u dokumentaciju, vezano za refundiranje isplaćenih naknada po navedenom osnovu od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, konstatovano je kao i u prethodnim revizijama, da dio korisnika budžeta ne podnosi zahtjeve za refundaciju, da se ne evidentiraju potraživanja po navedenom osnovu u Glavnoj knjizi

Trezora, odnosno ne poduzimaju adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja koja su evidentirana, a što je posebno izraženo kod FMO i VFBiH. **Ukazujemo da se zbog naprijed navedenog, kao i ukupno evidentiranih potraživanja po osnovu isplaćenih naknada za bolovanje preko 42 dana u iznosu od 885.898,90 KM, budžet Federacije dodatno opterećuje izdacima koji treba da se finansiraju od strane drugih nivoa vlasti**.

Potrebno je da se od strane korisnika budžeta u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima donesu odgovarajući podzakonski akt tj. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnik o plaćama i naknadama plaća. Navedeno je potrebno i iz razloga da se primjeni ista osnovica za plaće kod svih korisnika budžeta kao i uspostavi adekvatan nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava.

Da se obračun i isplata naknada za bolovanje preko 42 dana i porodiljskog odsustva vrši u skladu sa zakonskim propisima kojima su propisane navedene naknade. Potrebno je utvrditi ukupan iznos potraživanja po navedenom osnovu i izvršiti refundaciju istih u skladu sa zakonskim propisima.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika iskazane su u iznosu od 54.743.644,00 KM što je u odnosu na odobrena sredstva ostvarenje 92,20 %. Treba naglasiti, da je u odnosu na prethodnu godinu ostvareno povećanje navedenih naknada za 5.524.305,00 KM ili 11,22 %, iako su bruto plaće ostvarene u manjem iznosu nego prethodne godinu (smanjenje 20,69 %) a i manji je broj uposlenika. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja dijela korisnika federalnog budžeta konstatovano je kao i prethodne godine, da uposlenicima kod svih korisnika nisu isplaćivane iste vrste naknada, odnosno da svi korisnici nisu imali dovoljno raspoloživih sredstava za isplatu istih, a što se posebno odnosi na naknade za nagrade za rezultate rada, jubilarne nagrade i nagrade za vjerske praznike. Ovo se naglašava i iz razloga što se određene vrste naknada, koje su isplaćene, nisu mogle planirati prilikom izrade budžeta za 2005. godinu, iz razloga što nisu bile obuhvaćene aktom Ministarstva kojim se utvrđuje način i elementi izrade budžeta za 2005. godinu.

Isplata naknada zaposlenima koje nisu bile planirane budžetom, kao i isplata prekovremenog rada i nagrada za natprosječne rezultate rada (čak i za sve uposlene), rezultat su planiranja većeg iznosa sredstava za bruto plaće i naknade uposlenih na osnovu planiranja većeg broja uposlenika od stvarno uposlenih. Na ovakav način, više odobrena sredstava od potrebnih, koristila su se za isplatu naknada koje nisu mogle biti planirane budžetom (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova; Uprava policije; Federalno ministarstvo kulture i sporta; Federalno ministarstvo pravde; Kazneno popravni zavodi). Navedenom je doprinijelo i neuspostavljanje adekvatne kontrola od strane Sektora za budžet, prilikom sačinjavanja prijedloga Budžeta FBiH kao i Sektora za trezor prilikom nadzora nad izvršenjem odobrenih budžetskih sredstva od strane korisnika budžeta. Navedeno se kontinuirano ponavlja kod određenog broja korisnika budžeta, a na što se ukazivalo prethodnim revizijama. Konstatovano je da rukovodioci pojedinih budžetskih korisnika, na osnovu donešenih odluka o isplati naprijed navedenih naknada, vrše isplatu na razne načine (bonovi, fakture i sl.) za sve uposlene u svojoj budžetskoj organizaciji pravdajući to svojim zakonskim pravom i raspoloživim budžetskim sredstvima.

Naprijed navedeno znači da nije obezbjeđena jednakopravnost uposlenika koji svoja prava ostvaruju u okviru Budžeta FBiH, da nije uspostavljen adekvatan nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava odnosno da se nisu koristili sredstva u skladu sa namjenom određenom Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Uvidom u primjenu **Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaća**, donešene od strane Vlade FBiH, odnosno isplatu naknada po osnovu iste, nismo se uvjerili u opravdanost visine i načina isplate naknade troškova smještaja rukovodilaca federalnih organa izvršne vlasti (500,00 KM), isplate naknada po osnovu korištenja privatnog automobila za prijevoz na posao i sa posla (20 % cijene litra utrošenog goriva po pređenom kilometru) kao i isplate naknade troškova smještaja za državne službenike i namještenike (300,00 KM). Ovo je navedeno iz razloga, što je u toku izvršene revizije Vlade FBiH, utvrđeno da je isplata mjesečnih naknada u 2005.godini, za smještaj u mjestu rada, u iznosu od po 500,00 KM za 9 ministara i 300,00 KM za Sekretara Vlade FBiH, vršena na osnovu rješenja potpisanog od strane Predsjednika Komisije za administrativna pitanja, što nije u skladu sa zakonskim i ostalim propisima kao ni Poslovnikom o radu Vlade FBiH. Vezano za isplatu navedene naknade je konstatovano da je 8 ministara koristilo službene stanove, čija najamnina mjesečno iznosi od 155,22 KM do 219,00 KM, a za određen broj ovih ministara, ministarstva su putem internih transakcija sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, izmirivali obavezu za zakupninu. Također i revizijom kod drugih

korisnika uočeno je da se isplata naknade za smještaj vršila bez prethodno podnešenog dokaza o korištenju smještaja odnosno ugovora o zakupu stana. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, postavlja se pitanje kako opravdanosti visine navedene naknade tako i ostvarenog prava na istu.
Također vezano za primjenu navedene uredbe, konstatovano je da je isplata naknada za korištenje privatnog automobila za potrebe prijevoza dolaska na posao i odlaska sa posla, u najvećem broju slučajeva isplaćivala bez relevantne dokumentacije, ovjere od strane ovlaštene osobe odnosno nije se moglo potvrditi da se nad korištenjem navedene naknade provodila adekvatna kontrola. Nalazom revizije, utvrđeno je da je navedena naknada isplaćivana uposleniku Vlade FBiH na relaciji Tešanj-Sarajevo-Tešanj (364 km dnevno). Naknada je isplaćivana u iznosu od 1.657,50 KM do 2.513,00 KM mjesečno, s tim da je za isti mjesečni fond sati isplaćivana u različitom iznosu (od 1.657,50 KM do 2.380,00 KM). Uvidom u obračun i isplatu navedene naknade konstatovano je da ista nije vršena na osnovu relevantne dokumentacije. U navedenom slučaju postavlja se pitanje kako visine naknade tako i mogućnosti svakodnevnog putovanja uposlenika na navedenoj relaciji.

Potrebno je da se u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima svim korisnicima federalnog budžeta za bruto plaće i naknade uposlenih, odobre sredstva u skladu sa njihovim stvarnim potrebama, čime bi se svim uposlenicima pružila mogućnost ostvarivanja istih prava iz radnog odnosa.

Da se, od strane Vlade FBiH, preispitaju uslovi, kriteriji i način ostvarivanja prava na naknade utvrđene Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima, a posebno u pogledu opravdanosti visine, načina isplate naknada za troškove smještaja kao i nadzora nad korištenjem naknada. Potrebno je da se za ostvarivanje prava na naknade troškova smještaja, prezentira relevantna dokumentacija kojom se dokazuje korištenje smještaja (ugovor o zakupu stana)

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 78.114.729,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 83,87 %, a u odnosu na prethodnu godinu izdaci su povećani za 576.492,00 KM. Struktura navedenih troškova je sljedeća: nabavka materijala 27,17%; ugovorne usluge 14,29 KM; izdaci za usluge prevoza i goriva 12,96 %; izdaci za energiju 12,86 %; izdaci za komunalne usluge 10,89 %; izdaci za tekuće održavanje 9,29 %; putni troškovi 7,20 %; unajmljivanje imovine i opreme osiguranje 3,86 %; bankarske i usluge platnog prometa1,48 %. Izvršenom revizijom, utvrđeno je da su se od strane korisnika budžeta, u skladu sa smjernicama Ministarstva, u najvećem dijelu u drugom polugodištu revidirane godine, doneseni akti (iako su se trebali donijeti do 30.06.2005.godine) u cilju uspostave funkcionalnog sistema internih kontrola nad korištenjem ovih sredstava. Međutim, ne može se potvrditi da su ista dosljedno provedena, a što je imalo uticaja na efikasno raspolaganje ovim sredstvima odnosno nedosljednu primjenu zakonskih propisa kao i odluka i zaključaka donešenih od strane Vlade FBiH.
Troškovi telefonskih i poštanskih usluga iskazani u iznosu od 4.653.939,00 KM. Iako je evidentno smanjenje ovih troškova u odnosu na prethodnu godinu za 13,47 %, treba uzeti u obzir da je na smanjenje ovih troškova uticalo i to što je određen broj budžetskih korisnika prešao u prethodnoj godini na državni nivo. Također, navedeno smanjenje je jednim dijelom i rezultat provođenja Zaključka o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave, koji je donijela Vlade FBiH. Međutim, izvršenom revizijom utvrđeno je da svi budžetski korisnici nisu u cijelosti postupili u skladu sa navedenim zaključkom, a posebno u dijelu ograničenja troškova fiksnih telefona, što ostavlja mogućnost daljeg smanjenja navedenih troškova, a samim tim i racionalnijeg i ekonomičnijeg korištenja javnih sredstava.
Izdaci za gorivo, održavanje vozila i materijal za opravku vozila predstavljaju značajnu stavku materijalnih troškova, a iskazani su u iznosu od 9.037.875,00 KM od čega se na izdatke za gorivo odnosi 5.521.703,00 KM. **Kod navedenih troškova konstatovano je značajno povećanje (iako je dio korisnika prešao na državni nivo) u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 2.798.264,00 KM (ili 44,85 %), a isto se odnosi na povećanje izdataka za održavanje vozila 1.089.547,00 KM (ili 45,10 %) i goriva 1.708.717,00 KM (ili 44,70 %)**. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, kao i izvršenom revizijom korisnika budžeta, utvrđeno je da se i dalje u najvećem broju slučajeva ne vrši kontrola utroška goriva, ne vodi evidencija o korištenju službenih vozila, da nije uspostavljena adekvatna kontrola nad korištenjem i održavanjem vozila, a što je imalo za posljedicu i navedeno povećanje.
Treba naglasiti da je na povećanje troškova goriva uticalo povećanje navedenih izdataka kod FMO i VFBiH koje je obrazloženo, od strane ovlaštenih osoba, stvaranjem rezervi za 2006.godinu, zbog prelaska na državni nivo. Međutim, na traženje revizorskog tima, od strane odgovornih osoba nije prezentirana odluka ministra niti je prezentiran popis zaliha nafte i naftnih derivata na dan

31.12.2005. godine, tako da se nije moglo potvrditi naprijed navedeno obrazloženje niti opravdanost povećanja utroška goriva.

Donesene pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila od strane korisnika budžeta, nisu se u najvećem broju slučajeva dosljedno primjenjivale, što je imalo za posljedicu netransparentno korištenje i neadekvatnu kontrolu upotrebe vozila i kontrole utroška goriva.

Da se dosljedno primjenjuje Zaključak o ograničenju troškova korištenja mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.

Da se donesene pisane procedure o načinu i pravu korištenja službenih vozila, kao i vršenju kontrole utroška goriva dosljedno primjenjuju. U cilju smanjenja troškova održavanja vozila potrebno je uspostaviti adekvatnu kontrolu nad korištenjem i održavanjem istih.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu 1.180.414,00 KM. Od navedenih izdataka u finansijskim izvještajima na poziciji reprezentacije iskazane su usluge od strane eksternih dobavljača u iznosu od 732.674,00 KM (povećanje u odnosu na prethodnu godinu 5,40 %), dok se ostatak u iznosu od 447.740,00 KM odnosi na usluge Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (u daljem tekstu Služba) i iskazan je na poziciji Izdataka za nabavku materijala (po cijenama koštanja). Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovano je da je najveći broj korisnika donio pisane procedure o korištenju sredstava reprezentacije, međutim iste se nisu dosljedno primjenjivale, što je imalo za posljedicu da se nije mogla u pojedinim slučajevima potvrditi opravdanost korištenja reprezentacije, da su iz sredstava reprezentacije isplaćivane naknade uposlenicima koje nemaju karakter navedenog izdataka kao i povećanje troškova reprezentacije.

Vezano za pružanje ugostiteljskih usluga od strane Službe, konstatovano je da se sredstva za navedene namjene u budžetu odobravaju Službi u ukupnom iznosu, a budžetski korisnici kojima je pružena mogućnost korištenja ovih usluga iste koriste bez prethodno utvrđenog limita tj. ostavljena im je mogućnost da u koliko iskoriste sredstva odobrena za ove namjene u okviru svojih budžetskih sredstava da mogu koristiti usluge Službe. Prilikom korištenja navedenih usluga od strane korisnika budžeta, ne vrši se adekvatna kontrola nad korištenjem istih (tko troši i za koje namjene se troše sredstva). Sam način evidentiranja usluga (kod Službe na izdacima za nabavku materijala, a kod korisnika budžeta na internim transakcijama koje se ne iskazuju u finansijskim izvještajima), kao i samo pružanje usluga nije transparentno kako u pogledu iskazivanja stvarnih izdataka po navedenom osnovu u finansijskim izvještajima, tako i mogućnosti korištenja ovih usluga od strane svih korisnika budžeta.

Potrebno je da se od strane nadležnog organa utvrdi koji budžetski korisnici i u kom iznosu mogu koristiti ugostiteljske usluge od strane Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, a koja bi na osnovu istog planirala potrebna sredstva i pratila izvršenje. U cilju adekvatne kontrole korištenja sredstava reprezentacije potrebno je da svi korisnici budžeta donesu pisane procedurama, kao i da iste dosljedno primjenjuju.

Izdaci unajmljivanja imovine i opreme iskazani su u iznosu od 3.019.377,00 KM, što predstavlja ostvarenje plana od 89,60 %, a smanjenje u odnosu na prethodnu godinu 9,6 %. U navedenom iznosu iskazani su i izdaci za unajmljivanja prostora ili zgrada u iznosu od 2.423.180,00 KM. Iako su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni manji izdaci po navedenom osnovu, kao i poduzete aktivnosti za obezbjeđenje smještaja određenih ministarstva (pred kraj godine za federalne organe čije je sjedište u skladu sa zakonskim propisima u Mostaru), ne može se potvrditi da su nadležni organi, poduzimali adekvatne mjere radi trajnog i cjelovitog rješavanja ovog problema, u cilju racionalizacije ovih troškova. Ovdje treba napomenuti da su u objektima, nad kojima Federacija ima pravo raspolaganja, smješteni organi i institucije drugih nivoa vlasti kao i političke partije (dio istih odlukom Vlade FBiH oslobođen plaćanja zakupa), a da se istovremeno unajmljuje prostor i plaća naknada za smještaj federalnih organa.

Da se u cilju racionalizacije troškova unajmljivanja imovine, efikasnijeg i funkcionalnijeg rada organa i institucija, od strane nadležnih organa poduzmu adekvatne mjere za trajno i cjelovito rješavanje smještaja federalnih organa i institucija.

Naknade po osnovu ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima iskazani su u neto iznosu od 2.492.025,00 KM (bruto 3.251.705,00 KM), što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja značajno povećanje. Na navedenoj poziciji evidentirane su naknade po osnovu zaključenih ugovora o djelu odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima, ugovora o autorskom honoraru, kao i naknade za rad stručnih komisija.

Uvidom u Izvještaj o isplaćenim naknadama članovima komisija u organima uprave FBiH za 2005. godinu, koji je sačinjen od strane Ministarstva na osnovu izvještaja korisnika budžeta o visini isplaćenih naknada za članove komisija (uvećan za isplatu navedenih izdataka od strane Federalnog ministarstva

zdravstva, koje nije dostavljalo izvještaje u iznosu od 157.157,00 KM), utvrđena je isplata naknada u neto iznosu od 1.951.715,00 KM. Zbog neuspostavljene adekvatne evidencije (dio naknada se evidentira na ugovornim uslugama a dio na naknadama zaposlenih) kao i različite primjene porezne stope (trebalo 30 % a isplaćivano i 50 %) tačan bruto iznos isplaćenih naknada se ne može iskazati. Ukoliko se primjeni porezna stopa od 30 %, navedeni izdaci sa porezima bi iznosili 2.563.229,00 KM, a što je veći iznos sredstava od iznosa odobrenog Budžetom FBiH za 2006. godinu ministarstvu sa 66 uposlenih.

Isplata naknade za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima koje rukovodioci federalnih organa državne službe obrazuju po potrebi trebala se vršiti u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, donešene od strane Vlade FBiH. Uvidom u dokumentaciju u toku procesa revizije, konstatovano je da najveći dio korisnika budžeta nije postupio po navedenoj Odluci kako u dijelu isplate naknada za učešće u radu komisija i radnih tijela članovima, tako i utvrđivanju visine naknade u skladu sa propisanim kriterijima, a na osnovu prethodno podnošenog izvještaja o izvršenju posla. Ovdje posebno ističemo da se nije mogla potvrditi opravdanost isplate naknada, u skladu sa navedenom Odlukom, određenim komisijama iz razloga što su poslovi koje su obavljale iste bili u okviru nadležnosti korisnika budžeta, a i poslovi koje su obavljali članovi komisije su u njihovom opisu poslova i radnih zadataka utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša; Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije; Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica)

Također i isplata naknada za rad u stručnim komisijama koje rukovodioci federalnih organa obrazuju po posebnim propisima, trebala se vršiti u drugom polugodištu u skladu sa naprijed navedenom Odlukom. I kod isplate naknada ovim komisijama konstatovani su naprijed navedeni propusti.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, vezano za rad naprijed navedenih komisija, nije se moglo potvrditi da su iste obavljale poslove van radnog vremena. Uzimajući u obzir navedeno kao i visinu isplaćenih izdataka za ove naknade, ne može se potvrditi njihova opravdanost, s obzirom da su članovi komisija bili u najvećem broju slučajeva uposlenici budžetskog korisnika i da su primali pune plaće iz redovnog radnog odnosa.

> ***Potrebno je da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjenjuje Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, kao i da Ministarstvo u skladu sa svojim ovlaštenjima vrši kontinuiranu kontrolu isplate naknada članovima komisija od strane korisnika budžeta.***

Tekući grantovi realizovani su u iznosu od 512.631.877,00 KM, što je u odnosu na sredstva planirana rebalansom budžeta manje za 26.360.357,00KM, a u odnosu na prethodnu godinu manje je za 20.967.070,00 KM. Ne realizovana sredstva planirana rebalansom odnose se najvećim dijelom na « Transfere za osobe sa invaliditetom» u iznosu od 16.000.000,00 KM i «Transfer za staru deviznu štednju « 8.000.000,00 KM. Do realizacije sredstava odobrenih za osobe sa invaliditetom nije došlo iz razloga što korisnici navedenog transfera nisu bili uvedeni u pravo (nisu bila izdata rješenja za ostvarivanje prava na naknadu) a sredstva za navedene namjene odobrena su tek sredinom decembra 2005.godine (rebalansom).

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja federalnih ministarstava, nadležnih za realizaciju tekućih transfera u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, konstatovano je da je na prijedlog ministarstva u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2005. godinu, Vlada usvojila programe utroška sredstava po pojedinim transferima. Međutim, od strane većeg broja ministarstva, a u skladu sa naprijed navedenim Zakonom i usvojenim programima utroška, nisu se poduzimale adekvatne mjere kod nadzora nad namjenskim korištenjem odobrenih sredstava, kao i izvještavanje kako od strane krajnjeg korisnika sredstava prema nadležnom ministarstvu tako i nadležnog ministarstva prema Ministarstvu (Federalno ministarstvo kulture i sporta; Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša; Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta; Federalno ministarstvo prometa i komunikacija; Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Federalno ministarstvo zdravstva; Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica; Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke; Federalno ministarstvo rada i socijalne politike) . Dio ministarstava koji je dostavio izvještaj o utrošku sredstava u najvećem broju slučajeva isti nije sačinio na osnovu relevantne dokumentacije već na osnovu izvršenog transfera sredstava krajnjim korisnicima. Ovdje treba napomenuti da u skladu sa zakonskim propisima ni Ministarstvao nije izvještavalo Vladu FBiH, a ni Vlada FBiH Parlament FBiH o utrošku sredstava odobrenih za tekuće

transfere u skladu sa programima utroška. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ukupan iznos planiranih i realizovanih sredstava, kao i potrebu za efikasnijim i transparentnijim utroškom istih ne možemo se potvrditi, da su se od strane Vlade FBiH, Ministarstva kao i nadležnih ministarstava poduzimale propisane aktivnosti, na što je ukazivano i prethodnim revizijama.

Potrebno je da ministarstva nadležna za realizaciju sredstava po osnovu tekućih transfera, u okviru djelokruga poslova koje obavljaju, u cilju efikasnog i transparentnog korištenja istih, dosljedno primjenjuju Zakon o izvršavanju budžeta FBiH, odnosno programe utroška sredstva usvojene od strane Vlade FBiH.

Da Vlada FBiH i Ministarstvo u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, utvrđenim zakonskim propisima, poduzimaju odgovarajuće mjere u cilju efikasnog korištenja odobrenih sredstava za tekuće transfere kao i nadzora i izvještavanja o realizaciji usvojenih programa utroška sredstva.

Naknade za izvršenje sudskih presuda iskazane su u iznosu od 4.972.797,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 6.174.000,00 izvršenje 80,54 %. Izvršenje sudskih rješenja vrši Ministarstvo iz odobrenih budžetskih sredstava za ove namjene i ako je označeni dužnik nastale obaveze u konkretnom sporu drugi korisnik budžeta. Na osnovu prezentirane dokumentacije i razgovora sa odgovornim licima, nismo se uvjerili da postoji adekvatna komunikacija između istih, kako u toku donošenja sudske presude tako i njenog izvršenja. Zbog navedenog nismo mogli potvrditi opravdanost izmirenja dijela obaveza (obaveze nastale u periodu 01.04.1996. godine do 31.12.2002.godine u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH smatraju se unutarnjim dugom i njihova realizacija se trebala izvršiti u skladu sa istim Zakonom), kao i zateznih kamata (zbog neizvršenja u zakonskom roku stvorene obaveze i kašnjenja u realizaciji kako sudske presude tako i rješenja o izvršenju). Navodimo Rješenje o izvršenju broj IP-5557/ 03 od 14.11.2003.godine, realizovano u iznosu od 1.611.436,00 KM dana 17.02.2006.godine, u kome je tuženi Federacija BiH- Federalno ministarstvo odbrane a tužitelj « Gorica» d.d. Bugojno. U navedenom iznosu sadržan je osnovi dug 631.140,51 KM (nastao u 1996. godinu i 1997.godini), kamate 930.521,00 KM i sudski troškovi 49.774,00 KM.

Potrebno je da se dosljedno primjene odredbe Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, u dijelu utvrđivanja ukupnih obaveza po osnovu neisplaćenih naknada dobavljačima za robe, materijale i usluge, kao i načina izmirenja istih.

Naknade za izvršenje sudskih presuda po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH iskazane su u iznosu od 7.999.438,00KM, što je u okviru planiranih sredstva. U skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, planirana su budžetska sredstva na poziciji Ministarstva, u iznosu od 8.000.000,00 KM za naprijed navedene namjene, a realizaciju istih je trebalo izvršiti Ministarstvo u skladu sa Odlukom donešenom od strane Vlade FBiH. Uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2005.godinu i Odlukom Vlade FBiH, jer je iz odobrenih budžetskih sredstava za naprijed navedene namjene (glavni dug) izvršilo isplatu značajnog iznosa za kamate i sudske troškove (tačan iznos se nije mogao utvrditi jer nije uspostavljena adekvatna evidencija ni sačinjen izvještaj o istom), što znači da se u konkretnom slučaju umjesto dospjelih obaveza po osnovu glavnog duga za koje su bila predviđena sredstva, vršila isplata kamata i sudskih troškova. Iz navedenog se može zaključiti da se dosljedno ne provode odredbe Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, u dijelu načina izmirenja obaveza po osnovu neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH.
Uzimajući u obzir da se sredstva za realizaciju navedenih obaveza planiraju i realizuju u okviru Ministarstva, da su obaveze evidentirane u Federalnom ministarstvu odbrane koje ih treba i umanjiti na osnovu izvještaja Ministarstva o njihovoj realizaciji, na osnovu izvršene revizije istih ne može se potvrditi da su sve realizovane obaveze po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada i adekvatno evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora, a što utiče na tačan i istinit prikaza stanja obaveza na kraju godine.

Potrebno je da se dosljedno primjene odredbe Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, u dijelu izmirenja obaveza po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH.

Naknade po osnovu odluka Doma za ljudska prava iskazane su u iznosu od 1.697.274,00 KM, a u odnosu na planirana sredstva 2.000.000,00KM izvršenje čini 84,86 %. **U realizovanom iznosu pored glavnog duga sadržana je kamata u iznosu od 109.811,00 KM i troškovi sudskog postupka 1.382,00 KM. Opravdanost plaćanja kamata po osnovu nerealizovanja odluka Doma za ljudska prava, ne može se potvrditi iz razloga što se zatezna kamata od 10% obračunavala tek poslije proteka**

utvrđenog roka od dana prijema odluke te da su budžetska sredstva za realizaciju ovih odluka bila odobrena u dovoljnom iznosu. Također, treba napomenuti da nije dato adekvatno obrazloženje zbog čega nije izvršena realizacija cjelokupnog iznosa odobrenih budžetskih sredstava za navedene namjene i ako su u pomoćnim evidencijama iskazane dospjele a neizmirene obaveza na kraju 2005. godine u iznosu od 331.774,00 KM. Ovdje treba naglasiti da se nije postupilo u skladu sa preporukama datim u prethodnoj reviziji.

Da se isplata naknada po osnovu odluka Doma za ljudska prava, planira i izvršava u skladu sa zakonskim propisima.

Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 1.275.220,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva 2.050.000,00 KM izvršenje 62,20 %. U iskazanom iznosu, sadržane su kamate u vrijednosti od 691.888,00 KM a iste se odnose na: kamate po osnovu ugovora o zaduživanju za kratkoročne kredite koje je zaključila Vlada FBiH u 2001. godini sa Universal bankom d.d. Sarajevo (sada UniCredit Zagrebačka banka d.d.), u iznosu od 4.500.000,00 KM i UPI bankom d.d. Sarajevo 4.500.000,00 KM (koji su se trebali vratiti iz donacije koja je uplaćena u 2002.godini od strane Republike Turske za troškove isporučenog gasa za 1996.godinu BiH) u iznosu 659.029,00 KM i kamate na kredit zaključen sa IBF bankom 32.858,00 KM. Na «Poziciji kamata na domaće pozajmljivanje» iskazana je i otplata duga (za oktobar, novembar i decembar 2005. godine) po osnovu ugovora o kredita zaključenog između Vlade FBiH i Investicijske banke FBiH d.o.o. (dana 27.01.2003. godine) u iznosu od 583.332,00KM. Otplata duga po navedenom kreditu za prethodne mjesece 2005. godine realizovana je iz sredstava prikupljenih po osnovu povrata komisionih kredita datih IBF banci. Imajući u vidu da obaveze po navedenom kreditu nisu evidentirane u Glavnoj knjizi trezora, kao i da iste nisu bile planirane na navedenoj poziciji, konstatovano je da u navedenom slučaju Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zakonu o izvršenju Proračuna za 2005.godinu, u dijelu namjenskog korištenja proračunskih sredstava.

Potrebno je da se sukladno Zakonu o izvršenju Budžeta FBiH, proračunska sredstva koriste samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava (uzimajući u obzir i nabavku iz sredstava tekuće rezerve) iskazani su u iznosu od 60.461.355,00KM, što je u odnosu na planirana sredstva ostvarenje 93,30 % a u odnosu na prethodnu godini veća je za 19.476.746,00 KM (ili 47,52 %). Strukturu navedenih izdataka čine izdaci za: rekonstrukciju i investiciono održavanje u iznosu od 50.519.007,00 KM; nabavka opreme 5.644.676,00 KM; nabavka građevina 1.924.487,00 KM; nabavka robnih rezervi 1.999.971,00 KM; nabavka stalnih sredstava u obliku prava 373.214,00 KM.

Za **nabavku motornih vozila** u 2005. godini utrošeno je 2.346.936,00 KM što predstavlja 41,57 % izdataka za nabavku opreme a u odnosu na prethodnu godinu povećanje 80,36 %. Dio nabavljenih motornih vozila nije bio planiran Budžetom za 2005. godinu, a nabavka je izvršena u najvećem broju slučajeva po sistemu « staro za novo» na osnovu odluke Vlade FBiH koja je u slučajevima nedostatka sredstava ista odobravala iz sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH. **Ovdje treba napomenuti da se prilikom podnošenja zahtjeva za nabavku vozila od strane podnosioca zahtjeva u najvećem broju slučajeva navodila marka automobila. Vlada FBiH je također prilikom odobravanja nabavke u odluci navodila marku automobila, a korisnici budžeta su prilikom raspisivanja tendera navodili marku automobila, što je u suprotnosti sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u BiH.**

Od ukupnih sredstava za rekonstrukciju i investiciono održavanje, putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija realizovano je za **izgradnju auto-puta, rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih puteva** 43.194.720,00 KM, od planiranih 43.200.000,00 KM. Za finansiranje navedenih izdataka, korištena su i sredstva sa posebnog transakcijskog računa otvorenog u okviru Jedinstvenog računa Trezora za GSM-licencu, međutim navedeno ministarstvo nije u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, vodilo posebno knjigovodstvo i sačinilo propisane finansijske izvještaje, na osnovu čega bi se moglo potvrditi namjensko korištenje sredstava sa navedenog podračuna. U skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu, Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju programa utroška investicijskih sredstava razvoja utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, kojom je utvrđeno da će se implementacija sredstava vršiti po utvrđenoj Metodologiji za korištenje raspoloživih sredstava za projekte. Međutim prilikom realizacije sredstava nije se postupilo u skladu sa navedenom metodologijom, u dijelu podnošenja potrebne dokumentacije prije doznačavanja sredstava implementatorima odobrenih Budžetom, tako da su se na osnovu zahtjeva i izjave implementatora projekta, odobravalo sredstva koja su se u

cijelosti jednokratno prenijela na račun koji je odredio implementator projekta. Od ukupno doznačenih sredstava implementatorima od strane Ministarstva u 2005. godini za izgradnju auto-puta, rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih puteva u iznosu od 43.194.720,00 KM, prema Izvještaju o implementaciji sredstava razvoja za 2004 i 2005. godinu, koje je Ministarstva dostavilo Vladi FBiH, u 2006. godini, ostalo je nerealizovano sredstava kod implementatora projekata u iznosu od 23.048.958,00 KM. Svi implementatori nisu dostavljali izvještaje o realizaciji (utrošku) finansijskih sredstava u skladu sa Metodologijom za korištenje raspoloživih sredstava za projekte, kako u toku godine tako i konačne izvještaje o utrošku doznačenih finansijskih sredstava za 2004 i 2005 godinu. Uzimajući u obzir naprijed navedeno nije se moglo potvrditi da su se dosljedno provodili pozitivni zakonski propisi vezano za realizaciju (doznaku) sredstava implementatorima, nadzor nad korištenjem doznačenih sredstava, kao i izvještavanje nadležnih organa i institucija vezano za investiciona sredstva razvoja.

Potrebno je da se sve nabavke stalnih sredstava planiraju, a realizacija vrši na osnovu plana i iz sredstava odobrenih Budžetom,

Potrebno je da se planirana sredstva za investicioni razvoj troše namjenski u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH, a prema programu koji utvrdi Vlada FBiH, s tim da je potrebno da se sredstva za kapitalne projekte ubuduće planiraju na adekvatnoj poziciji, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Na poziciji « **Ostala pozajmljivanja**» iskazan je iznos od 8.500.000,00 KM. Realizacija sredstva je izvršena na osnovu Odluku Vlada FBiH, V broj 696/05 od 22.12.2005. godine, o zasnivanju zamjenskog založnog prava nad odobrenim sredstvima u iznosu od 8.500.000,00 KM odobrenih Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, Rebalansom Budžeta FBiH za 2005.godinu. U skladu sa navedenom Odlukom, navedeno ministarstvo je zaključilo ANEX br. I Ugovora br 5837020195, dana 24.01.2006. godine, o namjenski oročenom depozitu na iznos od 8.500.000,00KM sa Hypo Alpe Adria Bankom. Navedeni ANEX zaključen je na osnovu Ugovora o namjenski oročenom depozitu, broj 5837020195 od 05.04.2005. godine na iznos od 8.500.000,00 KM radi osiguranja svih tražbina tj. zasnivanjem založnog prava sa pravom namirenja tražbina koje mogu nastati po osnovu ugovora zaključenih između JP "Air Bosna" Sarajevo sa Hypo Alpe Adria Bankom (Ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu od 7.040.988,00 KM i Ugovor o odobravanju okvira o finansijskom praćenju u iznosu od 195.583.00 KM) i sa Hypo Alpe Adria Leasing (Ugovor o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 464 u iznosu od 9.200.000,00 USD i Ugovor o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 465 u iznosu od 9.200.000,00 USD). I ako je ANEX Ugovora zaključen 24.01. 2006. godine, obaveza po navedenom osnovu je evidentirana u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima u 2005. godini, a transfer sredstava u iznosu od 8.500.000,00 KM izvršen 25.01.2006. godine. **Od strane Federalnog ministarstva prometa i komunikacija nije prezentirana dokumentacija, odnosno ugovor sa JP "Air Bosna" Sarajevo, kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, kao i da je po osnovu uplaćenog depozita obezbjeđena odgovarajuća garancija za povrat sredstava u slučaju neizmirenja obaveza od strane JP "Air Bosna" Sarajevo i izmirenja istih iz sredstava uplaćenog depozita.**

Otplata duga po osnovu domaćeg zaduživanja iskazana je u iznosu od 1.500.000,00 KM, a sredstva za navedene namjene odobrena su Izmjenama i dopunama budžeta FBiH za 2005. godinu. Realizacija sredstava je izvršena na osnovu Odluke Vlade FBiH, V broj 339 od 07.06.2005.godine, o utvrđivanju namjene trošenja prikupljenih sredstava po osnovu putničke takse-naknade za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH za 2005. godinu i Odluke Vlade FBiH o dodjeli i korištenju prikupljenih sredstava na posebnom podračunu u okviru JRT budžeta FBiH. Navedena sredstva dodijeljena su JP "Air Bosna" Sarajevo za izmirenje obaveza prema Hypo Alpe Adria Leasing (obaveza iz grace perioda po Ugovoru o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 464, u iznosu od 455.581,28 USD za 2005. godinu i obaveza iz grace perioda po Ugovoru o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 465, 455.581,28 USD za 2005. godinu) i Hypo Alpe Adria Bankom (obaveza iz grace perioda po Ugovoru o dugoročnom kreditu (sanacioni kredit) u iznosu od 302.077,52 KM za 2005.godinu). Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, kao nadležno ministarstvo, nije u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, vodilo posebno knjigovodstvo i izrađivalo propisane finansijske izvještaje za otvoreni podračun za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH, na osnovu čega bi se moglo potvrditi da su sredstva uplaćena na navedeni podračun i korištena za propisane namjene.

Vezano za **Javno preduzeće «Air Bosna « Sarajevo**, Vlada FBiH je pored naprijed navedenog, donijela Odluku o otpisu dugova JP « Air Bosna «Sarajevo, V broj 39/2005 od 24.01.2005. godine, u iznosu od 2.440.586,00 KM. Javnom preduzeću u skladu sa navedenom odlukom otpisuju se dugovi, prema

povjeriocima: «Federalnoj direkciji civilne avijacije –zrakoplovstva», Mostar u iznosu od 1.196.662,00 KM; «Međunarodni aerodrom Sarajevo «, d.o.o. Sarajevo 1.041.892,00 KM i « Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH « 202.032,00 KM.

Potrebno je da Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima zaključi ugovor sa JP "Air Bosna" Sarajevo kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze po osnovu uplaćenog depozita u iznosu od 8.500.000,00 KM koji služi kao garancija Hypo Alpe Adria Banci za date kredite JP "Air Bosna" Sarajevo.

Da Vlada FBiH putem nadležnog ministarstva(Federalno ministarstvo prometa i komunikacija), u skladu sa svojim nadležnostima i ovlaštenjima utvrđenim zakonskim i ostalim propisima, uspostavi adekvatan nadzor nad radom JP « Air Bosna «, a u cilju namjenskog korištenja sredstava prikupljenih po osnovu putničke takse-naknada za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH, kao i opravdanosti izvršenih ulaganja (angažovanja sredstava za zamjensko založno pravo i otpis obaveza).

Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica iskazani su u iznosu od 10.834.851,00KM, što je u odnosu na planirana sredstva 14.765.621,00 KM izvršenje 73,38 %. Kao i u toku prethodnih revizija tako i u toku ove revizije, od strane Ministarstva – Sektora za bankarstvo finansijsko posredovanje, osiguranje, upravljanje i Vlade FBiH- Stručna služba, nije prezentiran pregled projekata za koje je Vlada FBiH preuzela obavezu sufinansiranja i za koja su se u Budžetu FBiH za 2005.godinu trebala planirati sredstva. Zbog naprijed navedenog ne može se potvrditi da su za sve preuzete obaveze po naprijed navedenom osnovu i planirana budžetska sredstva, kao i da su Vlada FBiH i Ministarstvo u skladu sa svojim ovlaštenjima i nadležnostima vršili nadzor i pratili realizaciju projekata u skladu sa utvrđenim planom. Realizacija sredstava vršena je na osnovu odluka Vlade FBiH, donešenih na prijedlog Ministarstva. **Međutim nije prezentirana adekvatna dokumentacija, na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se prilikom donošenja odluka o odobravanja sredstava, podnosio izvještaj o realizaciji projekta za koji se odobravaju sredstva, odnosno da je davano adekvatno obrazloženje o prethodno odobrenim i utrošenim budžetskim sredstvima.** Treba napomenuti da se na osnovu prezentirane dokumentacije nije moglo utvrditi zbog čega nije došlo do realizacije cjelokupnog iznosa odobrenih sredstava (ostalo nerealizovano 3.930.770,00 KM), kao i da su realizovana sredstva za projekte koji nisu bili obuhvaćeni Planom potrebnih sredstava iz Budžeta FBiH za sufinansiranje projekata u 2005.godini. Također na teret odobrenih sredstava Budžetom za 2005.godinu, bez odluke Vlade, evidentiran je iznos od 800.000,00 KM koji se odnosi na više stvorene obaveze po navedenom osnovu u prethodnom periodu. **Na osnovu izvršenih revizija nismo se uvjerili da su nadležna ministarstva, u revidiranoj godini, u potpunosti uspostavila adekvatan nadzor nad realizacijom projekata koji se finansiraju dijelom i iz ovih sredstava**. Ovdje posebno treba istaći, a što potvrđuje naprijed navedeno, da je od strane Vlade FBiH u 2006.godini donešena Odluka V broj 319/06 o odobravanju izdvajanja sredstava iz Budžeta FBiH za 2006. godinu Ministarstvu komunikacija i prometa BiH – Direkcija za implementaciju projekata, na ime obaveze plaćanja zateznih kamata prema izvođačima radova na izgradnji graničnih prelaza Izačić i Orašje nastalih tokom realizacije projekta TTFSE, u iznosu od 288.329,00 KM, sa pozicije «Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica». Prema obrazloženju, za donošenje navedene Odluke, datom od strane Ministarstva-Sektora za bankarstvo, finansijsko posredovanje, osiguranje i upravljanje i koordinaciju sredstava razvoja, navedeno je da se realizacija navedenog projekta sufinansiranja iz Budžeta FBiH i da je zbog kašnjenja u izmirenju obaveza prema izvođačima radova iz Budžeta FBiH, nastala obaveza plaćanja zateznih kamata.
Planiranje sredstava u Budžetu FBiH za učešće Vlade u sufinansiranje projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, vrši se na poziciji « Pozajmljivanje i učešće u dionicama « što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, uzimajući u obzir svrhu, namjenu kao i prava i obaveze koje proizilaze iz karaktera ovih ulaganja.

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem finansiranju učestvuje Vlada FBiH, u Budžetu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih. Također, je potrebno da Ministarstvo i nadležna ministarstva u okviru kojih se realizuju projekti, ostvare adekvatan nadzor nad realizacijom istih.

Tekuća rezerva, prema prezentiranoj dokumentaciji, odobrena je u iznosu od 9.946.422,00KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva za ove namjene ostvarenje 98,90 %. Raspoloživa sredstva i realizacija sredstava tekuće rezerve prikazani su u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Tekuća rezerva	Plan i realizacija tekuće rezerve u 2005.godinu			Index 4/3
		Planirano	Odobreno	Realizovano	
1	2	3	4	5	6
1	Tekuća rezerva Vlade FBiH	9.260.045	9.151.472	7.928.774	98,82
2	Tekuća rezerva Premijera	400.000	399.150	399.150	99,79
3	Tekuća rezerva Ministra finansija	200.000	199.050	196.050	98,02
4	Tekuća rezerva dopremijera	200.000	196.750	199.750	99,88
Ukupno		**10.060.045**	**9.946.422**	**8.723.724**	**98,90**

Ukupna raspoloživa sredstva za tekuću rezervu su iznosila 10.060.045,00 KM, od čega je Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu odobreno 8.060.045,00 KM (tekuća rezerva Vlade 6.560.045,00 KM; rezerva premijera 400.00,00 KM, rezerva dopremijera 200.000,00; rezerva ministra finansija 200.000,00 KM), a odlukom Vlade u tekuću rezervu Vlade prenešena su i sredstava u iznosu 2.000.000,00 KM, sa pozicije « Nabavka građevina» odobrena Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije

Na osnovu uvida u evidencije o korištenju tekuće rezerve u revidiranom periodu, konstatovano je da su na osnovu odluka Vlade odobrena su sredstava u iznosu od 9.151.472,00 KM, od čega je realizovano 7.928.774,00 KM, kao i da su odobrena sredstava od strane Premijera i zamjenika premijera u potpunosti realizovana. Kao i prethodnim revizijama, i ovom je konstatovano da se odluke po osnovu tekuće rezerve donešene od strane Vlade u potpunosti ne realizuju, kao i da se kontinuirano ne prati odobravanje i izvršenje navedenih odluka od strane Stručne službe Vlade i Ministarstva (Sektora za budžet i Sektora za trezor), a posebno namjensko korištenje sredstava od strane krajnjih korisnika. Rezultat navedenog je neusaglašenost evidencija o tekućoj rezervi, kako u pogledu odobrenih tako i u pogledu realiziranih sredstava. Iako se u skladu sa zakonskim propisima raspodjela sredstava rezerve treba vršiti na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava i to budžetskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe, revizijom je konstatovano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće rezerve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima koji se pojave u toku budžetske godine, kao i za izdatke koji su se u skladu sa utvrđenim pravilima (kriterijima) trebali finansirati iz budžetskih sredstava planiranih za te namjene.

U skladu sa članom 32. stav 5. Zakona o Budžetima/Proračunima u FBiH i članom 17. Zakona o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2005.godinu, o raspolaganju sredstvima tekuće rezerve premijer i zamjenici premijera, u drugom dijelu godine, izvještavali su Vladu FBIH, a Vlada Parlament FBiH. **Međutim, iako je trebalo, izvještaji o utrošku tekuće rezerve Vlade FBiH nije sačinjavan i dostavljan Parlamentu FBiH**.

Na osnovu uvida u prezentirane evidencije, kao i u Izvještaj o izvršenju budžeta-proračuna FBiH za 2005. godinu (dostavljen Vladi FBiH od strane Ministarstva), konstatovano je da u navedenom izvještaju iskazani iznos Odluka iz tekuće rezerve Budžeta FBiH za 2005.godinu (Obrazac 8) od 9.366.895,00 KM ne odgovara činjeničnom stanju iz razloga što su u istom iskazana realizovana sredstva tekuće rezerve iz 2004.

Odlukom Vlade, u 2004. godini, odobrena su sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH, u iznosu od 1.500.000,00 KM, za finansijsku pomoć za pripremne radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru s tim da je krajnji korisnik bio obavezan podnijeti detaljan izvještaj o utrošku sredstava Vladi FBiH. **Realizacija sredstava je izvršena u iznosu od 1.000.000,00 KM u 2004.godini a 500.000,00 KM u 2005.godini. Izvještaj o utrošku sredstava nije prezentiran.**

Da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH.

Da se poduzmu aktivnosti u cilju podnošenja izvještaja o utrošku sredstava tekuće rezerve u iznosu od 1.500.000 KM, odobrenih za pripremu radova za otvaranje Starog mosta u Mostaru.

Izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate nisu bili planirani Budžetom FBiH za 2005.godini, a ni iskazani u Godišnjem obračunu Budžeta FBiH za 2005.godinu, u skladu sa zakonskim propisima, iako se iz prezentirane dokumentacije, « Plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2005.godinu « i «Realizacije Plana otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za period od 01.01. do 31.12.2005.godine» sačinjene od strane Ministarstva, može konstatovati da je Ministarstvo imalo saznanja o istima. Navedeno se također odnosi i na planiranje i evidentiranje ostvarenih prihoda za servisiranje vanjskog duga FBiH. Prema naprijed navedenim dokumentima otplata obaveza po vanjskom dugu planirana je u iznosu 146.726.649,00 KM a realizovana 142.669.055,00 KM (otplata 88.840.201,00 KM i

kamata 53.828.852,00 KM), s tim da u realizovanim obavezama nije uključen iznos od 2.506.984,00 KM jer su ove obaveze realizovane početkom godine iz sredstava uplaćenih u 2004.godini.
Uvidom u prezentirane izvještaje, konstatovano je da se servisiranje obaveza po vanjskom dugu nije vršilo u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Planom otplate obaveza FBiH po vanjskom dugu za 2005. godinu, iz razloga što su se obaveze krajnjih korisnika po vanjskom dugu izmirivale iz budžetskih sredstava, a ne kako je trebalo iz sredstava obezbijeđenih od strane krajnjih korisnika. Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da su se, prema krajnjim korisnicima, koji nisu izmirivali dospjele obaveza po preuzetim kreditima (po kojima je Federacija BiH garant), a sredstva su bila namijenjena za servisiranje vanjskog duga, preduzimale adekvatne mjere u cilju naplate istih (Željeznice FBiH dug 3.742.061,00 KM i Fondacija ODRAZ 235.176,00 KM). Kao i u prethodnoj godini, IBF BiH, sva prikupljena sredstva u 2005. godini od krajnjih korisnika po komisionim kreditima nije uplatila u Budžet FBiH. I dalje je primjenom Zaključka Vlade FBiH, iz 2003. godine, iz prikupljenih sredstava po kreditima u komisionu izvršila naplatu svojih potraživanja u iznosu od 1.973.217,00 KM, a dio sredstava po nalogu Ministarstva, u iznosu od 1.780.351,00 KM je direktno prenijela na podračun za servisiranje vanjskog duga za plaćanje direktnih obaveza FBiH po vanjskom dugu, koje nisu bile planirane Budžetom FBiH za 2005. godinu.
Kao i prethodnih godina konstatovano je da u Glavnoj knjizi Trezora, nisu evidentirane obaveze: po vanjskom dugu, deponovana sredstva na podračunima Federacije-računi za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, kao i potraživanja od krajnjih korisnika za koje je izmiren vanjski dug iz sredstava Budžeta FBiH. Iako je od strane Ministarstva u 2005. godini donešeno Uputstvo o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi trezora, po istom nije postupljeno Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da u Glavnoj knjizi trezora nije evidentiran prihod Federacije po osnovu indirektnih poreza koji se direktno sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje usmjerava na podračun Federacije – računi za servisiranje vanjskog duga, može se konstatovati da isto ima značajan uticaja na istinit i tačan prikaz stanja obaveza na kraju godine i rezultata poslovanja u toku godine Budžeta FBiH.

Potrebno je da se obaveze po osnovu vanjskog duga evidentiraju u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa zakonskim propisima kao i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi trezora,

Da se deponovana sredstva, na podračunima Federacije-računi za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora, kao i potraživanja od krajnjih korisnika za koje je izmiren vanjski dug iz budžetskih sredstava.

Da se servisiranje vanjskog duga vrši u skladu sa članom 7. Zakona o vanjskom dugu FBiH, odnosno da Ministarstvo servisiranje vrši u skladu sa identificiranim izvorima prihoda.

4.3.3 Finansijski rezultat

Razlika između prihoda i primitaka i rashoda i izdataka, iskazana u konsolidovanim finansijskim izvještajima i Glavnoj knjizi Trezora, korigovana za neiskazane obaveze po osnovu vanjskog duga u iznosu od 142.669.055,00 KM (otplata 88.840.201,00 KM i kamata 53.828.854,00 KM) i prihode uplaćene sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje za servisiranje vanjskog duga 143.478.707,00 KM, je sljedeća:

R. br.	Opis	Izmj. i dopune Budžeta za 2005. godinu	Ostvareno u 2004. godini	Ostvareno u 2005. godini	Index (5/4)
1	2	3	4	5	6
PRIHODI I PRIMICI		**1.033.056.260**	**1.172.703.975**	**1.188.219.546**	**101,3**
1.	Prihodi i primici	920.556.260	1.057.597.503	1.147.886.487	108,5
2.	Finansiranje (krediti i zajmovi; ESKROW i GSM račun)	112.500.000	115.106.472	40.333.059	35,0
RASHODI I IZDACI		**1.033.056.260**	**1.133.096.178**	**1.084.310.256**	**95,7**
3.	Rashodi i izdaci	1.033.056.260	1.043.214.577	993.970.055	95,3
4.	Izdaci od finansiranja (otplata kredita i zajmova)	0	89.881.601	90.340.201	100,5
Više ostvareni prihodi i primici u odnosu na rashode i izdatke		**0**	**39.607.797**	**103.909.290**	**262,3**

Kao što se vidi iz naprijed navedene tabele ukupni iskazani prihodi i primici su ostvareni u većem iznosu u odnosu na iskazane rashode i izdatke, odnosno iskazan je suficit u iznosu od 103.909.290,00 KM. Iskazani

suficit je u najvećem dijelu rezultat manje realizovanih rashoda i izdataka u odnosu na planirane. Najveća odstupanja u odnosu na plan ostvarena su kod bruto plaća i naknada u iznosu 34.157.184,00 KM, tekućih transfera 26.360.357,00KM i materijala i usluga 15.019.326,00 KM. Izvršenim revizijama kod korisnika budžeta, a vezano za navedena odstupanja, konstatovano je da su u najvećem broju slučajeva ista rezultat neadekvatnog planiranja, odnosno odobravanja većeg iznosa sredstava (rashoda) od potrebnih korisnicima budžeta po njihovom zahtjevu, kao i odobravanja sredstava za tekuće transfere a da se nisu stvorili uslovi za njihovu realizaciju. Ovakav način planiranja odnosno odobravanja zahtjeva budžetskim korisnicima kao i neadekvatno praćenje izvršenja budžeta kako od strane korisnika budžeta tako i Ministarstva, imalo je za posljedicu neefikasno korištenje raspoloživih sredstava. Naime raspoloživa sredstava (razlika između više odobrenih od potrebnih sredstva) su se mogla koristiti za finansiranje drugih izdataka, a posebno onih za koje su preuzete obaveze finansiranja (Učešće vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica) kao i obaveza za koje se obračunavala redovna i zatezna kamata.
Značajno je napomenuti, što utiče na iskazani rezultat, a što je konstatovano i prethodne godine, da korisnici budžeta koji su imali prekoračenje rashoda na kraju fiskalne godine, u odnosu na sredstva odobrena Budžetom u njegovom posebnom dijelu, iste nisu mogli evidentirati u Glavnu knjigu Trezora, a time i iskazati u finansijskim izvještajima ostvareno prekoračenje. Navedeno prekoračenje nije moglo biti evidentirano što je u skladu sa zakonskim propisima, iz razloga što od strane Ministarstva- Sektora za trezor nije data takva mogućnost jer je u aplikaciju bilo dozvoljeno samo evidentiranje izdataka do iznosa raspoloživih sredstava. Zbog ovakvog stava Ministarstva – Sektora za Trezor (mimo ovlaštenja) korisnici budžeta su više ostvarene izdatke iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstva, a dio korisnika je prenio iste na teret Budžeta 2006. godine. **U odnosu na sredstva odobrena rebalansom budžeta, kod revidiranih budžetskih korisnika, konstatovano je prekoračenje kod: Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva; Federalnog ministarstva odbrane; Vojske Federacije; Federalno ministarstvo finasija;Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke; Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša; Federalno ministarstvo zdravstva; Federalno ministarstvo boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata; Služba zajedničkih poslova organa i tijela FBiH**). Zbog navedenog, iskazani podaci u Konačnom izvještaju o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu, ne predstavljaju realan i tačan prikaz ostvarenih rashoda za 2005. godinu, odnosno finansijskog rezultata.
U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, Ministarstvo je podnosilo izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2005. godinu, Vladi FBiH. Međutim, uvidom u navedene izvještaje konstatovano je da isti ne sadrže adekvatne analize izvršenja budžeta, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima. Dostavljeni izvještaji su sačinjavani najčešće na osnovu iskazanog stanja izvršenja budžeta od strane korisnika budžeta u Glavnoj knjizi Trezora, na određeni dan a da se prethodno nije vršila provjera da li su od strane korisnika budžeta evidentirale sve poslovne promjene i finansijske transakcije. Ovo posebno naglašavamo, iz razloga što se nismo uvjerili da su prilikom sačinjavanja izvještaja koji su se dostavljali nadležnim organima i institucijama od strane Ministarstva uzimani u razmatranje finansijski izvještaji koji su se redovno dostavljali od strane budžetskih korisnika.

Potrebno je da se izvještaji o izvršenju budžeta sastavljaju i dostavljaju nadležnim organima i institucijama, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

Potrebno je da se od strane Ministarstva- Sektora za trezor, korisnicima budžeta omogući dosljedna primjena načela modificiranog nastanka poslovnog događaja, posebno u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u periodu kada je obaveza nastala za plaćanje tj. njihovog evidentiranja u Glavnu knjigu Trezora .

4.4 Javne nabavke

Iako je u 2005.godini bio na snazi Zakon o javnim nabavkama BiH, najveći broj korisnika budžeta, postupak javne nabavke vršio je po procedurama propisanim Uredbom o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, iz razloga što su aktivnosti objavljivanja obavještenja o nabavci započete po navedenoj Uredbi u 2004.godini. Na osnovu izvršenih revizija kod korisnika budžeta, odnosno uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da veći broj korisnika budžeta, nije dosljedno primijenio zakonske i ostale propise kojima je regulisan postupak javnih nabavki, a posebno u prvom polugodištu revidirane godine. Neblagovremeno poduzimanje aktivnosti po pitanju provođenja propisanih procedura za izbor najpovoljnijeg ponuđača, kao i nemogućnosti izbora najpovoljnijeg ponuđača zbog nedovoljnog

broja ponuda, imalo je za posljedicu da su pojedini korisnici, posebno u prvom polugodištu revidirane godine nabavke vršili od dobavljača iz prethodne godine. Pored navedenih propusta, utvrđeno je da se prilikom odabira dobavljača po raspisanom tenderu zaključivao ugovor sa većim brojem dobavljača za nabavku iste vrste robe (Federalno ministarstvo odbrane i Vojska Federacije) kao i nedosljednu primjenu utvrđenih kriterija prilikom odabira najpovoljnijeg dobavljača (Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH). Vezano za primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, ističemo da se nije mogla potvrditi opravdanost zaključivanja neposrednom pogodbom, 45 ugovora sa dobavljačima, čija je ukupna vrijednost u iznosu cca 1.000.000,00 KM, na osnovu saglasnosti direktora Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, a u skladu sa odredbama člana 15. navedene Uredbe, zbog nejavljanja dovoljnog broja dobavljača u redovnom i ponovljenom postupku javnog nadmetanja.
Iako je Zakona o javnim nabavkama BiH počeo da se primjenjuje počekom revidirane godine, njegova dosljedna primjena od strane svih korisnika počela je u drugom polugodištu. Problemi i propusti koji su se javili u toku primjene navedenog zakona, jednim dijelom su uzrokovani i kašnjenjem u formiranju Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi, posebno u dijelu donošenja propisanih akata kao i neblagovremeno rješavanje prigovora na provedeni postupak javnih nabavki.
Vezano za primjenu navedenog zakona, konstatovano je da su budžetski korisnici provodili samostalno postupak javnih nabavki (osim dijela korisnika koji je provođenje postupaka javnih nabavki povjerio Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH) i ako su u skladu sa Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH mogli provoditi postupak javnih nabavku sa drugim korisnicima federalnog budžeta. Navedeno se naglašava iz razloga što je provedenom revizijom kod korisnika budžeta konstatovano da su se za provođenje postupka javnih nabavki iz federalnog budžeta isplatila značajna sredstva za naknada članovima komisija i objavljivanje obavještenja o javnoj nabavci. Kod manjih budžetskih korisnika navedeni izdaci predstavljali su značajnu stavku u odnosu na vrijednost zaključenih ugovora.

Potrebno je da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH,

Da se u skladu sa Uputstvom o primjeni Zakona o javnim nabavkama BiH, u cilju racionalnijeg i efikasnijeg korištenja javnih sredstava, poduzmu aktivnosti na provođenju zajedničkog postupka javnih nabavki, od strane korisnika budžeta. Dio navedenih aktivnosti može se povjeriti Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

4.5 Popis imovine, potraživanja i obaveza na dan 31.12.2005. godine

Provedenim revizijama finansijskih izvještaja za 2005. godinu, konstatovano je da dio korisnika budžeta, koji raspolaže sa najvećim iznosom imovine i obaveza, nije u skladu sa zakonskim propisima izvršio usaglašavanja stanja iskazanog u knjigovodstvenim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) na dan 31.12.2005. godine. Navedeno se posebno odnosi, što je utvrđeno i prethodnih godina, na: Federalno ministarstvo odbrane, Vojsku FBiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, Federalno ministarstvo finansija (popis ulaganja, potraživanja i obaveza Budžeta FBiH, evidentiranih u Glavnoj knjizi Trezora). Vezano za navedeno potrebno je istaknuti da se u Glavnoj knjizi trezora i dalje iskazuje stanje imovine i obaveza Carinske uprave FBiH i Obavještajno-sigurnosne agencije FBIH, koje su u 2004 godini prešle sa federalnog na državni nivo, kao i da prilikom prelaska kod istih nije izvršeno usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem imovine i obaveza. Također treba istaći da radi neizvšenog popisa, od strane Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, nije se mogla izvrši podjela imovine i obaveza između Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije (kao novoformirane organizacione jedinice).
Vezano za potraživanja iskazana u Trezoru FBiH, konstatovano je da od strane Ministarstva nisu poduzete adekvatne mjere, u revidiranoj godini, u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja po Izvještaju Komisije za popis potraživanja u Trezoru (izvještaj sačinjen u aprilu 2004. godine), a na što je ukazivano i prethodnim revizijama. Iz prezentirane dokumentacije, može se zaključiti da se provode aktivnosti, ali ne u dovoljnoj mjeri, a što je uzrok neizvršenog popisa. Također, i evidencija nekretnina, koju vodi Služba za zajedničke poslove organa i tijela, na kojima federalna tijela imaju pravo raspolaganja, je nepotpuna i ista o evidentiranim nekretninama ne sadrži tačno utvrđene podatke da li se radi o imovini BiH ili FBiH.
Za usaglašavanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa stanjem stalnih sredstava i potraživanja iskazanih u knjigovodstvenim evidencijama, najveći problem predstavlja neusaglašenost pomoćnih evidencija, koje su obavezni da vode korisnici budžeta, sa Glavnom knjigom Trezora.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, što je konstatovano uvidom u prezentiranu dokumentaciju kod korisnika budžeta u revidiranoj godini, ne možemo potvrditi da iskazana stanja stalnih sredstava, potraživanja, novčanih sredstava i obaveza u konsolidovanim finansijskim izvještajima daju tačan prikaz stanja na dan 31.12.2005. godine.

Da se izvrši usaglašavanje stanja iskazanog u knjigovodstevnim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom (inventurom) u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima

Da se po Izvještaju Komisije za popis potraživanja u Trezoru od strane Ministarstva preduzmu adekvatne aktivnosti u cilju utvrđivanja činjeničnog stanja i preduzimanja odgovarajućih mjera u cilju utvrđivanja statusa i naplate istih.

Potrebno je da se dosljedno provedu odredbe Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, kao i da se jasno definišu prava (potraživanja) i obaveze koje se prenose sa Carinske uprave FBiH na Upravu za indirektno oporezivanje, odnosno prava i obaveze koja ostaju Federaciji.

Da se dosljedno provedu odredbe Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i da se utvrde dugovi, zaduženja i ostale obaveze, koje u skladu sa navedenim zakonom ostaju u nadležnosti Federacije.

Da se od strane nadležnih tijela Federacije odredi pravni sljednik navedenih institucija, koji bi trebao dalje raspolagati i upravljati imovinom, pravima i obavezama do rješenja statusa imovine odnosno izmirenja obaveza.

4.6 Novčana sredstva

Novčana sredstava na transakcijskim računima, podračunu za isplatu gotovine i gotovina u blagajni, na kraju fiskalne godine, iznose 116.719.010,00 KM. Iskazani iznos novčanih sredstava u konsolidovanim izvještajima u odnosu na stvarno stanje novčanih sredstava je umanjen za 82.545,00 KM. Navedeno umanjenje evidentirano na poravnanju plaćanja, u najvećem dijelu se odnosi na povučene obaveze prema dobavljačima za plaćanje na kraju godine. Međutim iskazani iznos na poravnanju plaćanja (struktura) se ne može potvrditi iz razloga što se isto kontinuirano ponavlja, a od strane Ministarstva- Sektora za Trezor se ne poduzimaju aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima u cilju njegovog usaglašavanja, i ako je prethodnim revizijama ukazivano na navedene propuste.

Također, i pored datih preporuka prethodnim revizijama, sva novčana sredstva Federacije BiH na transakcijskim računima nisu iskazana u okviru JRT odnosno Glavnoj knjizi Trezora i konsolidiranim finansijskim izvještajima. Navedeno se posebno odnosi na sredstva deponovana na podračunu Federacije-Račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH u iznosu od 1.141.989,00 KM (namijenjenih za izmirenje obaveza po vanjskom dugu), i sredstva na posebnom transakcijskom računu Direkcije za civilnu avijaciju 967.898,00 KM.

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH, kao podračuni u okviru Jedinstvenog računa Tezora, otvorena su 4 posebna namjenska transakcijska računa i to: podračun za ESCROW; podračun za GSM licencu; podračun za razvoj i unapređenje avio prometa i podračun za sredstva za zaštitu i spašavanje. Prema Instrukciji o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuni u okviru Jedinstvenog računa Trezora, donešene od strane Ministarstva, budžetski korisnici kojima je otvoren poseban račun kao podračun bili su obavezni voditi posebno knjigovodstvo za promjene na navedenim računima i izrađivati periodične i godišnje izvještaje i iste dostavljati Ministarstvu. Međutim Vlada FBiH (za podračun ESCROW) i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (za podračun za GSM licencu i podračun za razvoj i unapređenje avio prometa), iako su koristili sredstva sa navedenih podračuna, nisu vodili posebno knjigovodstvo, a ni sačinjavali finansijske izvještaje o namjenskom utrošku sredstava.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da na poseban transakcijski račun-podračun GSM-licence, izvršen povrat samo dijela kratkoročne pozajmice koja je realizovana na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju kratkoročne pozajmice sa posebnog (namjenskog) računa JRT, 29.12.2004. godine. Kratkoročna pozajmica je odobrena u iznosu od 22.000.000,00KM, sredstva su bila namijenjena za izvršenje budžeta FBiH i izmirenje obaveza iz 2004. godine i ista su se trebala vratiti na namjenski račun odmah nakon uplate sredstava Makroekonomske pomoći Evropske unije. Pošto je po navedenom osnovu uplaćen samo dio pomoći u 2005. godini tako je i izvršen povrat samo dijela pozajmice u iznosu od 9.669.992,00 KM, a ostatak pozajmice u iznosu od 12.330.008,00 KM nije vraćen do kraja revidirane godine. Imajući u vidu da su se u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH, naplaćena sredstva po osnovu GSM licenci za BIH, trebala koristiti isključivo za finansiranje projektne dokumentacije autoputa na

Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH, ne može se potvrditi namjensko korištenje ovih sredstava.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i na osnovu obavljenog razgovora, a vezano za primjenu Zakona o Trezoru FBiH i Uputstva o zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranju podračuna za kredite i grantove federalnim budžetskim korisnicima, konstatovano je da nije postupljeno u skladu sa navedenim propisima, posebno u dijelu zatvaranju pojedinačnih računa i otvaranja novih transakcijskih računa-podračuna u okviru JRT i nadzora nad raspolaganjem sredstvima.

Potrebno je da se svi javni prihodi Federacije kao i plaćanje svih izdataka vrši preko računa u okviru Jedinstvenog računa Trezora, u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH.

Da se u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH svi podračuni otvaraju u okviru Jedinstvenog računa Trezora. Također je potrebno da se izvrši uvid u način raspolaganja sredstvima na već otvorenim posebnim transakcijskim računima i da se isti evidentiraju u okviru JRT.

Da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo prometa i komunikacija u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora sačini godišnji izvještaj o utrošku sredstava za 2005. godinu na otvorenim podračunima i isti dostave nadležnim organima i institucijama.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za dosadašnje raspolaganje sredstvima sa posebnog transakcijskog ESCROW računa, u cilju uvida u dosadašnji način raspolaganja navedenim sredstvima u skladu sa utvrđenim namjenama, kao utvrđivanja ukupnog iznosa neiskorištenih sredstva ostvarenih privatizacijom preduzeća i banaka i njihove dalje realizacije za propisane namjene.

4.7 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja u knjigovodstvenim evidencijama iskazana su u iznosu od 40.526.723,00 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu povećanje za 10.173.327,00 KM, a povećanje je rezultat evidentiranja potraživanja po osnovu ugovora o komisionim poslovima zaključenim sa IBF BiH (dugoročnih kredita po vanjskom dugu datih krajnjim korisnicima) u iznosu od 17.998.083,00 KM. Od preostalih kratkoročnih potraživanja, najveću stavku čine potraživanja od pravnih i fizičkih lica za isporučenu robu i usluge u iznosu od 13.194.757,00 KM, te sumnjiva i sporna potraživanja 7.575.066,00 KM.
Vezano za potraživanja od pravnih i fizičkih lica za isporučenu robu i usluge, a što je konstatovano i u izvještajima o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, da određeni broj korisnika budžeta nije dosljedno primjenjivao Uputstvo o izvršenju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora u dijelu usaglašavanje izvršenih uplata od strane kupaca koje su evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora sa internim evidencijama budžetskih korisnika (pomoćna knjiga potraživanja), kao i činjenicu da dio budžetskih korisnika nije izvršio popis potraživanja na dan 31.12.2005. godine. Navedeno je imalo za posljedicu da iznos naplaćenih potraživanja od 2.365.731,00 KM ili 19,23 %, koji se odnosi na prihode od sopstvenih djelatnosti u 2005. godini, nije evidentiran po budžetskim korisnicima (u prethodnoj godini 3.208.802,50 ili 26,89 % KM). Zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi, iznos potraživanja po naprijed navedenom osnovu iskazan u knjigovodstvenim evidencijama i finansijskim izvještajima
U navedenim potraživanjima, ukazujemo na potraživanje od Bernarda Hegediša (koji je bio uposlen u Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata) u iznosi od 13.367,00 KM, po kome nije prezentirana dokumentacija da su u skladu sa zakonskim propisima poduzete adekvatne mjere i ako je u prethodnim revizijama ukazivano na isto. Navedeno potraživanja predstavlja dio pogrešno usmjerenih sredstava u 2002. godini (uplaćeno 177.885,00 KM a vraćeno u prvoj polovini 2003. godine 164.518,00 KM), za premije u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Vezano za navedeno, od strane Ministarstva, prezentiran je samo Zahtjev za podnošenje krivične prijave, upućen krajem 2003. godine Federalnom pravobranilaštvu.
Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 40.312.843,00 KM, a odnosi se na: potraživanja po kratkoročnim plasmanima evidentiranim u Trezoru 10.436.988,00 KM; sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar 29.819.112,00 KM i plasmane korisnika budžeta 56.743,00 KM.
Kao i prethodne godine, u finansijskim izvještajima i knjigovodstvenoj dokumentaciji iskazana su sredstva budžetskih korisnika blokirana u Hercegovačkoj banci d.d. u privremenoj upravi Mostar (u daljem tekstu Hercegovačka banka) u iznosu od 29.819.113,00 KM. U 2004. godini izvršeno je usaglašavanje stanja

blokiranih sredstava između Ministarstva i navedene banke u iznosu od 22.955.392,00 KM. Međutim, na osnovu prezentirane dokumentacije nije se moglo potvrdilo da je Ministarstvo prije davanja saglasnosti za usaglašenje, prethodno usaglasilo stanje računa sa korisnicima budžeta. Navedeno je imalo za posljedicu da je na upućeni zahtjev od strane Ministarstva prema budžetskim korisnicima, da izvrše potrebna knjiženja radi usaglašavanja stanja u Glavnoj knjizi Trezora, Federalno ministarstvo odbrane odgovorilo dopisom da nije u mogućnosti postupiti u skladu sa zahtjevom, iz razloga što isto nije jasno kao i da ne raspolaže potpunom dokumentacijom na osnovu koje bi se izvršilo navedeno usaglašavanje. Prema dokumentaciji ukupna potraživanja Federalno ministarstvo odbrane u iznosu od 7.575.858,00 KM trebala su se umanjiti za 6.852.495,00 KM. Po preporukama datim u izvještaju o izvršenoj reviziji prethodne godine, u dijelu uvida u dokumentaciju o stanju novčanih sredstava i obaveze navedenog ministarstva za koje je izvršeno usaglašavanje (prebijanje), nije postupljeno.
Dio kratkoročnih plasmana evidentiranih u Trezoru u iznosu od 10.436.988,00 KM, odnosi se na već konstatovana potraživanja u izvještaju o izvršenoj reviziji u prethodnim godinama, po kojim su date preporuke u cilju definisanja statusa potraživanja po kratkoročnim plasmanima 4.890.220,00 KM, poduzimanja mjera za naplatu datih pozajmica kantonima 5.248.308,00 KM i kratkoročne pozajmice Federalnoj upravi civilne zaštite 298.459,00 KM, po kojima Ministarstvo u revidiranoj godini nije postupilo.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za stanje novčanih sredstava korisnika budžeta blokiranih u Hercegovačkoj banci d.d. Mostar, a posebno stanja novčanih sredstava i obaveze Federalnog ministarstva odbrane i na osnovu konstatovanog poduzmu adekvatne mjere i provedu odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se intenziviraju aktivnosti oko definisanja statusa potraživanja iz ranijih godina, kao i da se poduzmu adekvatne mjere za naplatu svih potraživanja.

4.8 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazane su u iznosu od 770.885.761,00KM, odnose se na dugoročne kredite i zajmove u iznosu od 548.798.131,00 KM i dugoročne obaveze i razgraničenja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije 266.371.445,00 KM (obaveza za poreze i doprinose na plaću iz prethodnih godina i obaveza po osnovu Ugovora o načinu izmirenja duga za isporučenu električnu energiju zaključen 2003. godine) i dugoročnih razgraničenja 44.283.815,00 KM (po osnovu dugoročnih kredita po vanjskom dugu).
Dugoročni krediti i zajmovi iskazani u iznosu od 548.798.131,00 KM odnose se na: obaveze po vanjskom dugu 538.942.751,00 KM (evidentirano zaduženje iz prethodnih godina u 2005. godini 59.247.960,00 KM); obaveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja 9.000.000,00 KM i dio obaveza po osnovu leasing-a za nabavku vozila 855.380,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je sljedeće:

- navedene obaveze po osnovu vanjskog duga ne predstavljaju stvarni iznos obaveza iz razloga što ukupan dug po navedenom osnovu nije evidentiran u Glavnoj knjizi Trezora, a samim tim ni u konsolidovanim finansijskim izvještajima. Prema prezentiranoj dokumentaciji, od strane Sektora trezora -Grupe za vanjski dug, koja vodi pomoćnu evidenciju o vanjskom dugu, stanje ukupnih obaveza po vanjskom dugu FBiH na dan 31.12.2005. godine iznosi 2.718.234.594,00 KM. Po datim preporukama iz prethodnih revizija, koje se odnose na utvrđivanje stanja obaveza FBiH po vanjskom dugu, kao i evidentiranje istih u Glavnoj knjizi Trezora, u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, nije postupljeno. Iako je od strane Ministarstva donešeno Uputstvo o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Trezora, isto se nije primijenilo. Ovakav način vođenja evidencije (što je i naprijed više puta konstatovano) ima značajan uticaj na tačnost i istinitost iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima a i iskazani iznos obaveza po vanjskom dugu ne može se potvrditi.
- dugoročne obaveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja odnose se na kratkoročne kredite (pogrešno evidentirano na dugoročnim kreditima) po ugovorima zaključenim u 2001. godini između Vlade FBiH sa Universal bankom d.d. Sarajevo (sada UniCredit Zagrebačka banka d.d.) i UPI bankom d.d. Sarajevo, u iznosima od po 4.500.000,00 KM, koji su se trebali vratiti iz donacije koju je uplatila Republika Turska u 2002. godini. Na osnovu uvida u ugovore o kratkoročnim revolving kreditima i anekse istih, utvrđeno je da su se preuzete obaveze po kreditima trebale izmiriti do 31.12.2005. godine. Međutim, povrat kredita nije izvršen, a nije ni prezentirana

relevantna dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdilo prolongiranje otplate kredita, kao i osnovanost i opravdanost plaćanje kamate po navedenim kreditima u 2006.godini. Iako su Budžetom 2006.godine odobrena sredstva za povrat navedenih kredita povrat nije izvršen do momenta revizije. Uzimajući u obzir sve naprijed navedeno, kao i da nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je provedena zakonska procedura vezano za zaduživanje po navedenom osnovu, ne može se potvrditi opravdanost izdataka za kamate na kratkoročne kredite i troškova upravljanja kreditom koji su samo u 2005. godini iznosili 659.029,00 KM.

Pored obaveza po vanjskom dugu koje nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora, treba napomenuti da također nisu evidentirane ni sve dugoročne obaveze po kreditima od domaćeg pozajmljivanja, a na što se ukazivalo i prethodnim revizijama. Navedeno se odnosi na ostatak obaveze po osnovu Ugovora o kreditnom zaduženju FBiH (za nabavku terminalnog prilaznog radara), zaključenog između Vlade FBiH i Investicijske banke d.o.o. Sarajevo, u 2003. godini u iznosu od 7.000.000,00 KM. Obaveze po navedenom kreditu nisu bile planirana u Budžetu za 2005. godinu, a otplata istih u iznosu od 2.467.438,00 KM (kamata i otplata) izvršena je dijelom sa pozicije «Kamate na domaće pozajmljivanja», a dio istih je IBF BiH naplatila, iz sredstva od povrata kredita koji joj je Vlada FBiH dala u komision. Ni u toku ove revizije nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su za navedeni kredit provedene zakonske procedure o kreditnom zaduženju FBiH.

Potrebno je da se utvrde obaveze FBiH po vanjskom dugu u skladu sa Zakonom o vanjskom dugu FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH, i na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja iste evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se utvrdi opravdanost zaduženja po kratkoročnim revolving kreditima u iznosu od 9.000.000,00 KM, kao i pripadajućih kamata i troškova upravljanja kreditima, odnosno da se na osnovu utvrđenog stanja poduzmu adekvatne mjere u cilju rješavanja istog, u skladu sa zakonskim propisima.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za zaduživanje FBiH po kreditu za nabavku terminalnog prilaznog radara u iznosu od 7.000.000,00 KM, s tim da se uskladi sa zakonskim i podzakonskim aktima i da se isti u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH evidentira u Glavnoj knjizi Trezora.

Da se zaduživanje i izdavanje garancija Federacije vrši u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, te Uredbom o uslovima zaduživanja i izdavanja garancija Federacije, kantona, gradova, općina i institucija javnog sektora u FBiH, odnosno da se odluka o zaduženju i jamstvu donosi od strane Parlamenta u skladu sa iznosima i namjenama utvrđenim godišnjim budžetom.

4.9 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2005. godine iskazane su u finansijskim izvještajima u iznosu od 191.357.291,00 KM, a odnose se na: kratkoročne tekuće obaveze prema pravnim i fizičkim licima 66.776.279,00 KM; kratkoročni krediti i zajmovi 12.472.259,00 KM (kratkoročna pozajmica sa računa GSM –licence 12.330.008,00 KM) i obaveze prema zaposlenima 112.108.753,00 KM.

Najveće stavke po kratkoročnim obavezama, odnose se na obveza FMO iznosi 94.649.133,00 KM (obaveze prema dobavljačima 5.024.212,00 KM i obaveze prema zaposlenima 89.624.921,00 KM) i VFBiH 11.307.283,00 KM (obaveze prema dobavljačima 5.240.248,00 KM i obaveze prema zaposlenima 6.067.035,00 KM). Ovdje posebno treba istaći, da se prilikom revizije kod navedenih korisnika budžeta, iznos iskazanih obaveza nije mogle potvrditi, iz razloga što od strane istih nije izvršen popis obveza na dan 31.12.2005 godine i nije usuglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje utvrđenog popisom. Navedeno ima veći značaj imajući u vidu da se navedeni korisnici federalnog budžeta, prešli sa federalnog na državni nivo, a da su neizmirene obaveze ostale u nadležnosti Federacije BiH.

U okviru iskazanih obaveza prema pravnim i fizičkim licima i obaveza prema zaposlenima sadržane su neizmirene obaveze nastale u revidiranoj godini kao i obaveze, koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđene kao unutrašnji dug. Navedenim zakonom utvrđuju se unutrašnje obaveze FBiH prema pravnim i fizičkim licima, način pojedinačne verifikacije utvrđenih potraživanja, kao i način njihovog izmirenja. U toku revizije nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdilo stanje obaveza koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđene kao unutrašnji dug FBiH.

Da se od strane Vlada Federacije poduzmu aktivnosti, u cilju sačinjavanja stvarnog stanje sredstava, potraživanja i obveza FMO i VF iskazanih na dan 31.12.2005. godine, u skladu sa pozitivnim zakonskim i ostalim propisima.

Da se od strane Pravobraniteljstva bivšeg FMO-a sačini Izvještaj o radu za 2005. godinu, koji će sadržavati pregled svih sudskih sporova i pokrenutih tužbi koji su bili u njihovoj nadležnosti, i isti dostaviti Vladi Federacije FBiH.

Potrebno je da se u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH, poduzmu aktivnosti u cilju utvrđivanja ukupnih obaveza po osnovu unutrašnjeg duga FBiH, iskazanih u Glavnoj knjizi Trezora, kao i druge mjere u skladu sa navedenim zakonom.

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta FBiH i finansijskih izvještaja korisnika budžeta, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, konstatovano je da je ne uspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola imalo za posljedicu da se nisu dosljedno provodili zakonski i podzakonski akti u planiranju, izvršenju i nadzoru nad izvršenjem Budžeta FBiH za 2005. godinu. Uzimajući u obzir da je najveći broj korisnika budžeta donio akta za uspostavu sistema internih kontrola u skladu sa smjernicama, donešenim od strane Ministarstva, u drugom polugodištu ili pred kraj godine, njihova dosljedna primjena, kao i nadzor nad primjenom istih od strane Ministarstva, u narednom periodu značajno bi doprinijelo otklanjanju naprijed konstatovanih propusta kao i efikasnijem korištenju javnih prihoda.

Izvršenim revizijama finansijskih izvještaja korisnika budžeta, konstatovano je da se kod dijela korisnika budžeta, kojima se odobrava značajan iznos sredstava i koji imaju značajan uticaj na finansijske izvještaje Budžeta FBiH, kontinuirano ponavljaju propusti, na koje se ukazivalo prethodnim revizijama, a po datim preporukama nisu poduzimane odgovarajuće mjere. Navedeni propusti u najvećem dijelu se odnose na: izradu budžeta; korištenje budžetskih sredstava samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu; nadzor i izvještavanje o korištenju tekućih transfera; uplatu i evidentiranje svih prihoda i rashoda preko JRT, odnosno u Glavnoj knjizi Trezora; popis imovine, potraživanja i obaveza, kao i zaduživanje FBiH. Ovdje posebno treba istaći nedosljednu primjenu Zakona o vanjskom dugu FBiH i Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH. Korisnici budžeta, na koje se u najvećem dijelu odnosi naprijed navedeno su: Federalno ministarstvo financija, Federalno ministarstvo odbrane, Vojska Federacije i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova.

Smatramo da je u otklanjanju konstatovanih nepravilnosti, odnosno nedostataka, kao i ne preduzimanju odgovarajućih mjera po datim preporukama od strane Ureda za reviziju budžeta FBiH, doprinio i nedovoljan angažman Vlade FBiH, Premijera i zamjenika Premijera, kao i Ministarstva, a što bi trebalo da se promjeni u narednom periodu.

Ovdje posebno treba istaknuti da Ministarstvo (Sektora za trezor i Sektora za budžet), nije u okviru svojih ovlaštenja i nadležnosti, utvrđenim zakonskim propisima, poduzimalo u toku revidirane godine odgovarajuće aktivnosti u cilju adekvatnog nazora nad izvršenjem budžeta od strane korisnika budžeta. U skladu sa navedenim, a u cilju uspostave funkcionalan sistem internih kontrola, kojim bi se obezbjedila efikasna zaštita imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja, potrebno je da se od strane korisnika budžeta dosljedno primjene doneseni akti, kao i da Ministarstvo u skladu sa datim ovlaštenjima vrši nadzor nad primjenom istih.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku za očitovanje o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Budžeta FBiH za 2005. godinu, samo se Federalno ministarstvo finansija očitovalo dopisom broj 08-49-3599/06 od 20.07.2006. godine. Prema navedenom očitovanju od strane Ministarstva je prihvaćena većina datih primjedbi i preporuka i po istima su već preduzete adekvatne aktivnosti. Za dio nalaza i preporuka, koji nije prihvaćen, date su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nismo uvažili iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija, odnosno novi dokazi i činjenice koje nismo imali u toku revizije.

Tim za reviziju:

Vođa tima: Munib Ovčina, dipl. oec.
Član tima: Mira Pažin, dipl. oec.

UR: 024-1, 034- 01 /06

5.2 VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

MENADŽMENTU
VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **neuspostavljanje funkcionalnog sistem internih kontrola, imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i ostalih propisa u dijelu raspolaganja i korištenja odobrenih budžetskih sredstava za isplatu naknada uposlenima, troškova telefonskih usluga i goriva kao i naknada za rad članovima stručnih komisija,**
   - **nisu u potpunosti provedene odredbe Zakona o proračunima/budžetima u FBiH, Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu, u dijelu korištenja sredstava tekuće rezerve, kao i praćenja i izvještavanja o korištenju sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH,**
   - **nemogućnost utvrđivanja ukupnog iznosa preuzetih obaveza Vlade FBiH, po osnovu učešća u projektima koji se finansiranju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, kao i adekvatnog praćenja realizacije projekata za koje su odobrena sredstva,**
   - **nepoduzimanje mjera po preporukama datim u prethodnim revizijama za utvrđivanja osnovanosti plasmana sredstava Vlade FBiH, kod BOR banke d.d. Sarajevo, u iznosu od 560.981,00 KM, kao i uvid u realizaciju Zaključaka Vlade o FBiH o rezervaciji pet stambenih jedinica u izgradnji kod Kantona Sarajevo i Ugovora o rezervaciji-sufinansiranju izgradnje stambenog objekta Lamela 3.- naselje Koševo i Aneksa ovog ugovora.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Vlade FBiH za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Vlada) je izvršni organ FBiH koja vrši izvršnu vlast u FBiH, ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom FBiH predviđene za Predsjednika FBiH, odnosno Potpredsjednike FBiH. Izvršnu vlast vrši na osnovu Ustava FBiH i Zakona o Vladi FBiH.
Vlada zastupa FBiH kao pravno lice i upravlja imovinom u vlasništvu FBiH. U ostvarivanju svojih ovlaštenja donosi: uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke.
Vladu čini: premijer/predsjednik Vlade koji ima dva zamjenika, iz različitih konstitutivnih naroda koji se biraju iz reda ministara i ministri. Za svoj rad odgovorni su Parlamentu FBiH, predsjedniku i potpredsjednicima FBiH. Vlada radi i odlučuje na sjednicama na osnovu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kojim se pored ostalog reguliše odnos Vlade prema predsjedniku i potpredsjednicima FBiH i odnos Vlade prema Parlamentu FBiH.
Za obavljanje određenih stručnih i drugih poslova za svoje potrebe, Vlada je formirala Stručnu službu Vlade (u daljem tekstu Stručna služba). Stručnom službom rukovodi Sekretar Vlade, koga imenuje Vlada. Sekretar je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.
Stručna služba Vlade organizovana je u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade FBiH, na koji je Vlada dala saglasnost. Sredstva za rad Vlade obezbjeđuju se u federalnom budžetu, a u okviru istih su i sredstva za rad Stručne službe.
Na dan 31.12.2005. godine u Vladi bilo je 69 uposlenih, od čega u Vladi 17, a u Stručnoj službi 52. Budžetom FBiH za 2005. godinu odobrena su sredstva za 77 uposlenika.
Sjedište Vlade je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41., a ista ima i Područni ured u Mostaru.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu, konstatovano je da je Vlada u većem dijelu poduzimala aktivnosti po preporukama datim u prethodnim revizijama. Kod dijela preporuke navedenim aktivnostima samo djelimično su otklonjeni uočeni propusti i nedostaci, zbog toga se dio preporuka, kontinuirano ponavlja u izvještajima o izvršenoj reviziji. Navedeno se odnosi na: uspostavu sistema internih kontrola; dosljednu primjena Poslovnika o radu Vlade FBiH; primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i izvještavanje Parlamenta FBiH o utrošku sredstava.
Posebno ističemo da nisu poduzete adekvatne mjere za utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod Bor banke d.d. Sarajevo u iznosu od 560.981,00 KM za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima, kao i preispitivanje rješenja o isplati naknade za smještaj rukovodioca federalnih organa.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Vlada pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Vlade, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Vlade u skladu sa zakonskim i ostalim propisima kao i rad Stručne službe u izvršavanju finansijskog plana Vlade.
Revizijom se takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Poslovnikom o radu Vlade Federacije BiH (u daljem tekstu Poslovnik), uređena je: unutrašnja organizacija i način rada Vlade; ustrojena radna tijela Vlade; savjetodavna tijela Vlade; odnos prema drugim nivoima vlasti; javnost rada Vlade te način objave propisa. U skladu sa Poslovnikom, za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vlade i davanje prijedloga i mišljenja iz nadležnosti Vlade, formirana su radna tijela (šest komisija), koje u okviru svoje nadležnosti razmatraju materijale koji se dostavljaju Vladi na razmatranje, daju mišljenje i prijedloge na te materijale, a nadležna ministarstva su dužna uskladiti svoje predložene materijale sa mišljenjem i prijedlozima komisije. U izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Vlade FBiH, u prethodnom periodu, kao i ovom revizijom, konstatovana je nedosljedna primjena Poslovnika o radu Vlade FBiH, u dijelu koji se odnosi na rad komisija i pripremanje sjednica Vlade. Mišljenja smo da je navedeno uticalo na nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu raspolaganja odobrenim budžetskim sredstvima, kao i praćenjem i izvještavanjem o realizaciji sredstava po osnovu odluka donesenih od strane Vlade (tekućih transfera, tekuće rezerve Vlade, učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica).

Unutrašnja organizacija Stručne službe utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), na koji je Vlada dala suglasnost 19.05.2005.godine, a u skladu sa istim izdata su rješenja službenicima i namještenicima počekom drugog polugodišta. Međutim, uzimajući u obzir da je Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika u Stručnoj službi Vlade FBiH, donesen krajem godine, a da je Vlada, Zaključkom donesenim 08.12.2005.godine utvrdila visinu osnovice za plaće državnih službenika i namještenika u organima državne službe u FBiH (sa primjenom od 01.11.2005.godine), obračun plaća po izdatim rješenjima početkom drugog polugodišta počeo se primijeniti tek krajem godine.

Pored navedenog konstatovano je da radno mjesto Pomoćnika sekretara za materijalno-finansijske poslove, nije popunjeno, a da se isti obavljaju, po pismenom ovlaštenju Sekretara Vlade, od strane namještenika raspoređenog na druge poslove i radne zadatke. Imajući u vidu da je na navedeno ukazano i ranijim revizijama, isto ponovo ističemo iz razloga što navedeno radno mjesto ima značajnog uticaja na planiranje, praćenje izvršenja i izvještavanje o realizaciji finansijskog plana Vlade i Stručne službe Vlade FBiH.

U cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija, donešene su propisane pisane procedure. Međutim, uvidom u primjenu navedenih procedura, konstatovano je da se dio istih dosljedno ne primjenjuje kod kontrole evidencije prisutnosti na poslu, utroška goriva (po normativu o utrošku goriva), troškova mobilnih i fiksnih telefona.

Međutim, na osnovu izvršene revizije, može se konstatovati da je u odnosu na prethodnu godinu postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola.

Potrebno je da u cilju kvalitetnijeg i efikasnijeg rada, kao i ostvarivanju funkcije izvršne vlasti, Vlada osigura dosljednu primjenu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kao i drugih zakonskih i podzakonskih akata, a vezano za izradu, donošenje i izvršenje Budžeta FBiH.

Potrebno je da se u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, donesene procedure dosljedno primjenjuju.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godine

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu sredstva za rad Vlade odobrena su u iznosu od 31.645.254,00 KM, u okviru kojih su iskazana i sredstva tekuće rezerve u iznosu od 8.060.450,00 KM. U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za period 01.01.-31.12.2005 godine, iskazani su izdaci u iznosu od 19.116.189,00 KM, što je u odnosu na odobreni operativni budžet od 24.822.489,00 KM, izvršenje 77 %. Nerealizovana odobrena budžetska sredstva u iznosu od 5.706.300,00 KM, u najvećem dijelu se odnose na Učešće Vlade projektima koje finansira međunarodna zajednica u iznosu 3.930.770,00 KM, za koje u toku revizije nije dato adekvatno obrazloženje zbog čega nisu realizovana, kao i bruto plaće i doprinosi 1.176.425,00 KM zbog nerealnog planiranja istih po uposlenom.

Za više stvorene obaveze u 2004.godini, po osnovu zakupa poslovnog prostora u iznosu od 55.666,48 KM koje su evidentirane u 2005.godini, sredstava su obezbijeđena iz tekuće rezerve Vlade FBiH.

Da se rashodi i izdaci planiraju na osnovu relevantne dokumentacije, a odobrena budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH.

Izdaci za bruto plaće i naknade zaposlenih iskazani su u iznosu od 1.819.045,58 KM što je u odnosu na odobrena sredstva 2.894.330,00 KM izvršenje 62,85 %, međutim treba napomenuti da su sredstva odobrena za bruto plaće realizovana 56,64 %, a za naknade zaposlenih 99,98 %. Sredstava za bruto plaće odobrena su na bazi plana od 77 uposlenih, mada je broj uposlenih na kraju 2005. godine bio 69, tako da ne realizovana sredstva za ove namjene nisu rezultata manjeg broja uposlenih već nerealnog planiranja. Isto se može konstatovati i za planiranje sredstava za navedene namjene u budžetskom zahtjevu za 2006.godinu.
Vezano za realizaciju naknada zaposlenih i u 2005.godinu, kao i u 2004.godini, izvršena je isplata naknada koje nisu bile naznačene u prijedlogu plana Vlade (za vjerske praznike, za 8. Mart).
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, koja se odnosi na obračun i isplatu plaća i naknada uposlenih, konstatovano je, i ovom revizijom kao i prethodnim, nedosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata, koja se odnosi na sljedeće:

- i dalje se od strane svih ministarstava (Federalno ministarstvo pravde) ne dostavlja evidencija sati o prisustvu na poslu ministara, a obračuna plaća i naknada za iste se vrši na bazi punog fonda sati. Savjetnici premijera Vlade, sami vode evidenciju o prisustvu na poslu (osim Savjetnika za rad i socijalnu politiku za koga nije prezentirana evidencija) na osnovu koje se vrši obračun naknada, a dio naknada isti sami obračunavaju,
- isplata mjesečnih naknada u 2005.godini, za smještaj u mjestu rada, u iznosu od po 500,00 KM za 9 ministara i 300,00 KM za Sekretara Vlade FBiH, vršena je na osnovu rješenja potpisanog od strane Predsjednika Komisije za administrativna pitanja, što nije u skladu sa zakonskim i ostalim propisima kao ni Poslovnikom o radu Vlade FBiH, kojim je tačno utvrđena nadležnost Komisije za administrativna pitanja. U toku godine 8 ministara je koristilo službene stanove, čija najamnina mjesečno iznosi od 155,22 KM do 219,00 KM, a za određen broj ovih ministara, ministarstva su putem internih transakcija sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, izmirivali obavezu za zakupninu. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, postavlja se pitanje kako opravdanosti visine navedene naknade tako i ostvarenog prava na istu,
- isplata naknada za korištenje privatnog automobila za potrebe prijevoza dolaska na posao i odlaska sa posla isplaćivana je Savjetniku za ekonomska pitanja u kabinetu Predsjednika Vlade FBiH, na relaciji Tešanj-Sarajevo-Tešanj (364 km dnevno). Uvidom u obračun i isplatu navedene naknade konstatovano je da ista nije vršena na osnovu relevantne dokumentacije, evidenciju o prisutnosti na poslu, kao i obračun naknade, vršen je od strane korisnika naknade, a da dokumentacija prije isplate u najvećem broju slučajeva nije bila prethodno ovjerena (kontrolisana) od strane ovlaštene osobe. Navedena naknada isplaćivana je u iznosu od 1.657,50 KM do 2.513,00 KM mjesečno, a istom je za isti mjesečni fond sati isplaćivana u različitom iznosu (od 1.657,50 KM do 2.380,00 KM).
- na poziciji jubilarnih nagrada za stabilnost u radu evidentirana je isplate u iznosu od 18.100,00 KM, koja ne predstavlja navedeni izdatak i koja se nije mogao planirati u skladu sa instrukcijom Federalnog ministarstva finansija za planiranje sredstava za fiskalnu 2005.godinu. Na navedenoj poziciji evidentirana je isplata naknade (po 300 KM) povodom vjerskih praznika za uposlenike Stručne službe Vlade u neto iznosu 14.700,00 KM (sa pripadajućim porezom 22.050,00 KM) i naknade uposlenicama za 8 Mart u neto iznosu 3.400,00 KM (sa pripadajućim porezom 5.100,00 KM).

  Potrebno je da se preispita opravdanost isplate naknada za troškove smještaja rukovoditelja federalnih organa, kao i da Vlada FBiH Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća, jasno precizira visinu naknade i uslove za ostvarivanje prava na naknade za smještaj rukovoditelja federalnih organa.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 1.190.878,25 KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena budžetom manje za 14,09 %. Najveći iznos izdataka čini unajmljivanje imovine i opreme 605.704,16 KM, ugovorne usluge 266.100,37 KM, putni troškovi 106.058,18 KM i izdaci za telefonske usluge 101.895,73 KM.
Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazani su u iznosu od 101.895,73 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nije se moglo potvrditi, da se vršila adekvatna kontrola utroška ovih izdataka u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima i donesenim pisanim procedurama. Iako se mjesečno vrši obračun prekoračenja više

stvorenih troškova od dozvoljenog iznosa i naplata razlike namiruje iz plaće uposlenika, nismo se uvjerili da su ovim obračunom obuhvaćeni svi korisnici mobilnih telefona. Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se moglo vidjeti tko ima pravo raspolaganja službenim mobitelom a tko privatnim i koji broj tko koristi (32 mobitela). Također, uz odobrena prekoračenja troškova mobilnih telefona, nije dato valjano obrazloženje iz koga bi se moglo zaključiti da je do prekoračenja došlo radi povećanja obima posla.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu 44.624,80 KM. Evidencija o utrošku goriva se vodi i vrši se obračun utroška po pređenom kilometru u skladu sa donešenim internim aktom, međutim nije donesen normativ o utrošku goriva po automobilima, kako bi se mogla vršiti odgovarjuća kontrola.. U evidencijama o mjesečnoj potrošnji goriva za 2005.godine utvrđena je potrošnja goriva za PASAT TDI u rasponu od 9,66 l/100 km u augustu do 27,03 l/100 km u martu, a za PASAT VG od 10,52 l/100 km u maju do 21,24 l/100 km u februaru. Aktivnosti u cilju utvrđivanja razloga ovakve potrošnje i poduzimanje adekvatnih mjera po istom nisu poduzimane.

Da se pravdanje izdataka za troškove telefona vrši u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se vrši suštinska finansijska kontrola koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja. Potrebno je sačiniti spisak uposlenika, kojima je odobreno korištenje službenih mobilnih i drugih telefona, a na osnovu koga bi se mjesečna vršila kontrola utroška ovih izdataka. u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH.

Potrebno je da se osigura dosljedna primjena internih akata kojima su regulisani uvjeti i načinu korištenja putničkih automobila, kao i utvrđivanje normativa utroška goriva za službena vozila radi kontrole utroška istog.

Izdaci po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i izdaci po osnovu ugovora o djelu isplaćeni su u neto iznosu 141.360,00 KM (sa pripadajućim porezima 189.577,90 KM), što predstavlja povećanje u odnosu na prethodnu godinu 101 %. Navedeni izdaci u najvećem dijelu su isplaćeni po osnovu naknada za rad u stručnim komisijama i radnim tijelima Vlade FBiH i Stručne službe. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za primjenu Odluke Vlade o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, konstatirano je da se akti o obrazovanju privremenih komisija u svim slučajevima nisu objavili u Službenim novinama FBiH, da se prilikom utvrđivanja visine naknade određenim komisijama nisu primjenjivali utvrđeni kriteriji (Drugostepena disciplinska komisija za organe uprave FBiH), kao i da se vršila isplata naknade stručnom i tehničkom licu, koji su obavljali poslove za potrebe komisija, u iznosu većem od iznosa utvrđenog u navedenoj odluci.

Potrebno je da se prilikom utvrđivanja visine naknade za učešće u radu komisija dosljedno primjenjuju utvrđeni kriteriji u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Potrebno je da se, od strane Vlade FBiH, preispita Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u dijelu jasnog definisanja vrste poslova za koje rukovoditelji federalnih organa državne službe mogu samostalno obrazovati komisije i na koje bi se ova odluka odnosila.

c) Naknada za štete pričinjene SFOR-u

Izdaci po navedenom osnovu isplaćeni su u iznosu od 19.805,33 KM i ako su za iste planirana budžetska sredstva u iznosu od 200.000,00 KM. Za rješavanje zahtjeva za odštete koje podnosi SFOR, od strane Vlade formirana je komisija, koja je trebala da na osnovu priložene dokumentacije ocijeni osnov odgovornosti za učinjenu štetu, vrstu i obim štete, kao i da odredi novčanu naknadu radi postizanja sporazuma sa SFOR-om o visini štete. Na osnovu prezentirane dokumentacije evidentno je da je komisija radila zaključno sa 3. mjesecom 2005.godine, međutim nije dato relevantno obrazloženje na osnovu koga bi se moglo zaključiti da li je komisija nastavila sa radom, ima li i u kom iznosu podnešenih zahtijeva za odštetu (rješeni), kao i razlozi zbog čega nije došlo do realizacije odobrenih budžetskih sredstava u 2005.godini s obzirom da su sredstva za ove namjene u 2006.godini, odobrena Federalnom ministarstvu pravde u iznosu od 150.000 KM.

Potrebno je da Komisija za rješavanje zahtjeva za odštetu koje podnosi SFOR, podnese izvještaj o radu u 2005.godini, kao i pregled podnešenih i rješenih zahtjeva.

d) Učešće Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica

U finansijskim izvještajima izdaci za sufinansiranje projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, iskazani su u iznosu od 10.834.851,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva 14.765.621,00 KM izvršenje 73,38 %. Na teret odobrenih sredstava Budžetom za 2005.godinu, bez odluke Vlade, evidentiran je iznos od 800.000,00 KM koji se odnosi na više stvorene obaveze po navedenom osnovu u prethodnom periodu. Kao i u toku prethodnih revizija tako i u toku ove revizije, nije prezentiran pregled projekata za koje je Vlade preuzela obavezu sufinansiranja i za koja su se Budžetom FBiH za 2005.godinu trebala planirati sredstva. Iz navedenih razloga ne može se potvrditi da su za sve preuzete obaveze po naprijed navedenom osnovu i planirana budžetska sredstva.
Realizacija sredstava vršena je na osnovu odluka Vlade FBiH, donešenih na prijedlog Federalnog ministarstva finansija/financija. Međutim nije prezentirana adekvatna dokumentacija, na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se prilikom donošenja odluka o odobravanja sredstava, podnosio izvještaj o realizaciji projekta za koji se odobravaju sredstva, odnosno da je davano adekvatno obrazloženje o prethodno odobrenim i utrošenim budžetskim sredstvima. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da od strane Stručne službe nije praćena realizacija sredstava (planirano-realizovano), da nisu realizovana odobrena budžetska sredstva u iznosu od 3.930.770,00 KM, ne može se potvrditi da se od strane Vlade adekvatno prati realizacija projekata koje finansira međunarodna zajednica, a koji se jednim djelom finansiraju iz budžetskih sredstva, kao da se vrši nadzor nad realizacijom istih.
Planiranje sredstava u Budžetu FBiH za učešće Vlade u sufinansiranje projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, vrši se na poziciji « Pozajmljivanje i učešće u dionicama « (analitički « Učešće u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima «), što nije u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, uzimajući u obzir svrhu, namjenu kao i prava i obaveze koje proizilaze iz karaktera ovih ulaganja.

Potrebno je da se u cilju efikasnijeg i efektivnijeg realiziranja projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija, a u čijem finansiranju učestvuje Vlada FBiH, u Budžetu FBiH planiraju adekvatna sredstva za njihovu realizaciju, odredi njihova namjena i prati realizacija istih. Također, je potrebno da nadležna ministarstva, u okviru kojih se realizuju projekti, ostvare adekvatan nadzor nad realizacijom istih.

Da se u Budžetu FBiH sredstva za učešće Vlade u sufinansiranju projekata koji se finansiraju sredstvima međunarodnih kredita i donacija planiraju na odgovarajućim pozicijama, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, shodno sa njihovom namjenom i pravima i obavezama koji proističu iz zaključenih sporazuma odnosno ugovora. Također, evidentiranje istih u knjigovodstvenim evidencijama vršiti u skladu sa naprijed navedenim.

e) Korištenje sredstava tekuće rezerve

Ukupna raspoloživa sredstva za tekuću rezervu su iznosila 10.060.045,00 KM, od čega je Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu odobreno 8.060.045,00 KM (tekuća rezerva Vlade 6.560.045,00 KM; rezerva premijera 400.00,00 KM, rezerva dopremijera 200.000,00; rezerva ministra finansija 200.000,00 KM), a odlukom Vlade u tekuću rezervu Vlade prenešena su i sredstava u iznosu 2.000.000,00 KM, sa pozicije « Nabavka građevina» odobrena Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH propisana je tekuća rezerva za Predsjednika Vlade-Premijera i ministra finansija, međutim Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2005.godinu, pored naprijed navedenih, što nije usaglašeno sa osnovnim zakonom, propisana je i tekuća rezerva za zamjenike premijera (federalnog ministra kulture i sporta).
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i evidencije o korištenju tekuće rezerve u revidiranom periodu, na osnovu odluka Vlade odobrena su sredstava u iznosu od 9.151.472,00 KM od čega je realizovano 7.928.774,40 KM, kao i da su sredstava iz tekuće rezerve odobrena od strane Premijera u iznosu od 399.150,00 KM i zamjenika premijera- federalnog ministra kulture i sporta 199.750,00 KM u potpunosti realizovana. Kao i prethodnom revizijom, i sada je konstatovano da se donešene odluke po osnovu tekuće rezerve od strane Vlade u potpunosti ne realizuju, odnosno da se ne prati kontinuirano njihovo izvršenje kao i realizacija. I ako se u skladu sa zakonskim propisima raspodjela sredstava rezerve treba vršiti na osnovu prethodno utvrđenih kriterija za raspodjelu ovih sredstava i to budžetskim korisnicima za hitne i nepredviđene izdatke ili za izdatke predviđene u nedovoljnom iznosu u slučaju neodložne potrebe, revizijom je konstatovano da nisu utvrđeni kriteriji za upotrebu sredstava rezervi, a sredstva tekuće rezerve su se koristila i za namjene koje se ne mogu smatrati hitnim i nepredviđenim izdacima koji se pojave u

toku budžetske godine, kao i za izdatke koji su se u skladu sa utvrđenim pravilima (kriterijima) trebali finansirati iz budžetskih sredstava planiranih za te namjene.
O raspolaganju sredstvima tekuće rezerve, u skladu sa članom 32. stav 5. Zakona o Budžetima/Proračunima u FBiH i članom 17. Zakona o izvršenju Budžeta/Proračuna FBiH za 2005.godinu, premijer i zamjenk premijera i federalni ministar finansija obavezni su kvartalno izvještavati Vladu, a Vlada Parlament FBiH. Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je da su drugom dijelu godine premijer i zamjenici premijera izvještavali Vladu o utrošku sredstava, a Vlada Parlament FBiH. Međutim Parlamentu FBiH nisu dostavljani izvještaji o utrošku tekuće rezerve Vlade.
Napominjemo, da je Vlada, u 2004. godini, donijela Odluku o odobravanju izdvajanja sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH, u iznosu od 1.500.000,00 KM, za finansijsku pomoć za pripremne radove za otvaranje Starog mosta u Mostaru i da se krajnji korisnik obavezuje podnijeti detaljan izvještaj o utrošku sredstava Vladi FBiH. Realizacija sredstava je izvršena u iznosu od 1.000.000,00 KM u 2004.godini a 500.000,00 KM u 2005.godini. Izvještaj o utrošku sredstava nije prezentiran.

Da se odobravanje, korištenje i izvještavanje o korištenju sredstava tekuće rezerve vrši u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH.

Da se poduzmu aktivnosti u cilju podnošenja izvještaja o korištenju sredstava tekuće rezerve u iznosu od 1.500.000,00 KM, odobrenih za pripremu radova za otvaranje Starog mosta u Mostaru.

f) Ostali nalazi

Kao i prethodnim revizijama, tako i ovom, konstatovano je da nije postupljeno po datoj preporuci (nije prezentirana dokumentacija), koja se odnose na utvrđivanje osnovanosti i načina korištenja komisionih sredstava kod Bor banke, u iznosu od 560.981,00 KM, kao i uvida u realizaciju Zaključaka Vlade FBiH o rezervaciji pet stambenih jedinica u izgradnji kod Kantona Sarajevo i Ugovora o rezervaciji– sufinansiranju izgradnje stambenog objekta Lamela 3- naselje Koševo i Aneksa ovog Ugovora. Preporuka je data zbog nemogućnosti potvrđivanja osnovanosti navedenih plasmana, načina realizacije zaključka i ugovora tj. da li je realizacija izvršena i na koji način.

Da se preduzmu adekvatne mjere na osnovu kojih će se utvrditi osnovanost i način korištenja komisionih sredstava kod BOR banke, u iznosu od 560.981,00 KM, za dodjelu kredita članovima Vlade, javnim i kulturnim radnicima (5 kredita), kao i izvršiti uvid i u do sada realizovano po navedenim zaključcima, odnosno zaključenim ugovorima. Također, potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju, vezano za data sredstva u komision kod Bor banke, i u skladu sa konstatovanim izvršiti njihovo evidentiranje.

Vezano za raspolaganje sredstvima tekućih transfera, za koje su u skladu sa članom 36. Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2005.godinu nadležni korisnici obavezni predložiti Vladi program utroška sredstava, ista koristiti po donošenju odluke Vlade i izvještavati o utrošku sredstava, uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se isti nisu dosljedno pridržavali navedenih zakonskih obaveza, a posebno u dijelu izvještavanja. Također i Vlada FBiH, nije i ako je bila obavezna, u skladu sa navedenim zakonom tromjesečno obavještavati Parlament FBiH o raspolaganja sredstvima tekućih transfera, a nije ni poduzimala aktivnosti kako bi se navedena zakonska obaveza realizovala.

Da se dosljedno primjenjuju odredbe Zakona o izvršenju budžeta FBiH, u dijelu korištenja sredstava tekućih transfera i izvještavanja o korištenju istih, a koji se realizuju u skladu sa programima koje predlažu korisnici sredstava, a odobrava Vlada.

Također u skladu sa članom 24 Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2005.godinu Predsjednik FBiH i potpredsjednici FBiH bili obavezni tromjesečno izvještavati Vladu FBiH, o raspolaganju sredstvima «Tekućih transfera neprofitnih organizacija «, a Vlada FBiH polugodišnje Parlament FBiH, isto nije realizovano.
Da se dosljedno primjenjuju odredbe Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2005.godinu, u dijelu izvještavanja o raspolaganju odobrenim sredstava Predsjedniku FBiH i potpredsjednicima FBiH za «Tekuće transfere neprofitnim organizacijama «.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Vlade za 2005. godinu, može se konstatovati da su poduzete aktivnosti s ciljem efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja i

usklađenosti rada sa zakonskim propisima. Donesene su pisane procedure za uspostavu interne kontrole međutim, iste nisu u cijelosti sprovedene, što je jedan od razloga da su i ovom revizijom utvrđeni su određeni propusti, koji se kontinuirano ponavljaju. Navedeno se posebno odnosi na: odobravanje i korištenje sredstava tekuće rezerve; planiranju, odobravanju i izvještavanju o sredstvima po osnovu učešću Vlade u projektima koje finansira međunarodna zajednica; nadzor nad korištenjem sredstava po osnovu izdataka za telefonske usluge i gorivo.

Također, je konstatovano da, u skladu sa zakonskim propisima i ostalim aktima nije od strane Vlade vršeno izvještavanje Parlamenta FBiH o korištenju sredstva tekućih i kapitalnih transfera kao i da korisnici navedeni sredstava u najvećem dijelu nisu izvještavali Vladu. Navedeno znači da se od strane Vlade nije vršio adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem sredstva, kao i da se nisu ni poduzimale aktivnosti od strane Stručne službe kako bi se navedena zakonska obaveza i realizovala. U toku revizije nismo mogli zaključiti, na osnovu prezentiranog, tko je u okviru Stručne službe konkretno zadužen za realizaciju ovih obaveza, što je u najvećem dijelu i doprinijelo da se iste ne realizuju.

U cilju otklanjanja naprijed navedenog, smatramo da je potrebno da se dosljedno primjeni: Poslovnik o radu Vlade FBiH (posebno u dijelu rada radnih tijela Vlade); Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Stručne službe Vlade FBiH, kao i donešenih pisanih procedura za uspostavu funkcionalnog sistema internih kontrola.

6. KOMENTAR

Vlada FBiH se očitovala dopisom broj 02-02-3/2005 od 23.05.2006. godine o Nacrtu Izvješća o reviziji financijskih izvješća na dan 31.12.2005. godine. Na određen broj nalaza dana su obrazloženja, kao i obavještenje da su već poduzete aktivnosti po određenim preporukama.

Tim za reviziju:

Vođa tima: Munib Ovčina, dipl. oec.
Član tima: Mira Pažin, dipl. oec.

UR: 008-02, 029- 02/06

5.3 SLUŽBA ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FBIH

MENADŽMENTU

SLUŽBE ZA ZAJEDNIČKE POSLOVE ORGANA I TIJELA FBIH

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH**, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u djelu primjene donesenih internih akata koji se odnose na: računovodstvene kontrole što podrazumijeva formalnu i suštinsku provjeru valjanosti postojanja obaveza; potpune kontrole kretanja automobila i korištenja goriva kao i kontrole namjenskog trošenja izdataka na uslugama održavanja opreme i telefonskim uslugama.**
   - **za obavljanje poslova u skladu sa Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH nije zaključen poseban sporazum između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH, a sa ostalim federalnim tijelima kojima se pružaju usluge, iz člana 2. navedene Uredbe nisu sačinjeni ugovori**
   - **zasnivanje radnog odnosa nije provedeno prema odredbama Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH u dijelu prijema u radni odnos na određeno vrijeme javnim oglašavanjem i prijem u radni odnos većeg broja uposlenika od broja utvrđenog raspisanim oglasom.**
   - **primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu donošenja plana nabavki, sklapanja ugovora sa najpovoljnijim ponuđačima različito zapisniku o izboru najpovoljnijeg i nabavka stalnih sredstava (mobilnih telefona) veće vrijednosti od ugovorom utvrđene. Primjenu Uredbe o nabavci roba vršenju usluga i ustupanju radova u dijelu ukupnog vrednovanja ponuđača prilikom izbora najpovoljnijeg.**

4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Vlada Federacije BiH je Uredbom o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (u daljem tekstu Uredba o Službi) obrazovala **Službu za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu Služba) koja treba da vrši poslove za potrebe Vlade FBiH i njene urede, federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave, Parlament FBiH, kao i za potrebe predsjednika i potpredsjednika FBiH. Služba obavlja stručne, operativno-tehničke, ugostiteljske, pomoćne i druge poslove, u okviru zajedničkih djelatnosti predviđenih ovom Uredbom. Služba može obavljati naprijed navedene poslove i za potrebe drugih federalnih tijela uz saglasnost Vlade FBiH, a na osnovu pismeno sačinjenih ugovora. Služba može obavljati poslove i za tijela Bosne i Hercegovine, po posebnom sporazumu između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH.
Pored navedenih poslova regulisanih Uredbom o Službi, Služba u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, u okviru Odsjeka pisarnice između ostalih poslova vodi poslove prijemne kancelarije u zgradi predsjedništva, i u zgradi Vlade FBiH, poslove arhive, vrši obračun plaća i vodi knjigovodstvo stalnih sredstava za potrebe federalnih organa.
Radom Službe rukovodi direktor sa ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim zakonom, drugim propisima i opštim aktima. Zamjenik direktora pomaže direktoru u provođenju njegovih ovlaštenja i obaveza
Broj zaposlenih u Službi na dan 31.12.2005. godine je 443.
Sjedište Službe je u Sarajevu, Ulica Musala broj 9.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja Službe za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, utvrđeno je da je Služba preduzimala aktivnosti u cilju realizacije danih preporuka u prethodnim revizijama.
U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: donošenje svih internih akata predviđenih Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola; početak primjene od strane Vlade FBiH donošene Odluke o visini i načinu plaćanja mjesečne zakupnine za korištenje službenih stanova kriterijima; vršenje popisa imovine u skladu sa postojećom zakonskom regulativom i pravovremeno evidentiranje promjena nakon izvršenog popisa; uspostavu potpune evidencije ostvarenih prihoda od eksternih i internih transakcija u skladu sa Zakonom o trezoru FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa trezora.
Djelimično je postupljeno po preporukama koje se odnose na: djelimično rješavanje pitanja izmirenja obaveza korisnika zajedničkih vodova za grijanje i ventilaciju u Zgradi Vlade u Mostaru; donošenje i potpisivanje ugovora o vršenju usluga tekućeg i investicionog održavanja službenih zgrada, uredskih prostora, instalacija sa jednim dijelom korisnika tih objekata.
Međutim, Služba nije postupila po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: dosljednu primjenu Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH u dijelu zasnivanja radog odnosa; opravdanost uvođenja prekovremenog rada; obavljanje poslova u skladu sa Uredbom o Službi; planiranje izdataka servisa za ugostiteljstvo po korisnicima; utvrđivanje cijena za usluge ugostiteljstva bez dodatnog opterećenja budžeta Federacije; dosljednu primjeni Zakona o porezu na promet proizvoda i usluga; dosljednu primjenu internih akata koji regulišu izdatke reprezentacije, troškove telefona; dosljedna primjena Uputstva o internom nadzoru i internoj kontroli; knjigovodstvenu evidenciju materijala u skladu sa čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a razduženje materijala (hrane) u ugostiteljskim objektima na osnovu utroška materijala prema propisanim normativima.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata Službe, omogući izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u skladu sa zakonskim propisima, da li su isti tačno, realno i objektivno iskazani, da li su pravilno provedene sve potrebne procedure oko trošenja budžetskih sredstava kao i da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi da li je Služba osigurala zakonitost u radu kao i da li je uspješno i efikasno izvršila poslove iz svoje nadležnosti.
Cilj revizije je i ukazati na eventualne propuste i preporučiti poduzimanje mjera za njihovo otklanjanje.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (u daljem tekstu Pravilnik o unutarnjoj organizaciji), utvrđene su organizacione jedinice (odjeljenja, servisi i odsjeci), njihov djelokrug rada, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Službe. I u 2005. godini u Službi bilo je više uposlenika nego što je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno.
Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji formirano je Odjeljenje za internu kontrolu, normiranje, analitičko planske poslove i koordinaciju rada u zgradi Vlade u Mostaru (u daljem tekstu Odjeljenje za internu kontrolu). Predviđeni poslovi Odjeljenja za internu kontrolu su polovi interne kontrole a posebno kontrole provođenja zakona, propisa, internih akata i procedura u raspolaganju imovinom koja je povjerena Službi.
Odjeljenju za internu kontrolu u nadležnosti je i računovodstveni nadzor i kontrola ispravnosti materijalno-finansijskog poslovanja u Službi, kontrola zakonitosti računovodstvenih transakcija, kontrola kompletnosti računovodstvene dokumentacije, kontrola da li finansijski izvještaji pružaju kompletne pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama. U ovom Odjeljenju predviđeno je šest radnih mjesta a stvarno su uposlena tri izvršioca.
Tokom 2005. godine Služba je donijela sva interna akta predviđena Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kao i interna akta koja proizlaze iz specifičnosti rada Službe. Revizijom finansijskih izvještaja Službe za 2005. godinu utvrđeno je da, iako su donesena sva interna akta, sistem internih kontrola nije u potpunosti uspostavljen odnosno u svim slučajevima nije ostvaren nadzor nad svim izdacima Službe jer nije vršena dosljedna primjena donesenih internih akata.
Uputstvom o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima utvrđen je način korištenja službenih automobila i kontrole potrošnje goriva. Ovo Uputstvo sačinjeno je sredinom 2003. godine i od tada nije inovirano a struktura automobila se u međuvremenu promijenila. Provedenom revizijom je utvrđeno da se za sve automobile ne vode evidencije kretanja i potrošnje goriva utvrđene internim aktom.
Služba je donijela Pravilnik o poklonima i reprezentaciji Službe čija se dosljedna primjena tokom revizije nije mogla potvrditi.
Služba je donijela Pravilnik o načinu korištenja i upotrebi mobilnih telefona Službe kao i Procedure o načinu korištenja i upotrebi mobilnih telefona čija se dosljedna primjena provedenom revizijom ne može potvrditi.
Provedenom revizijom se nije mogla potvrditi dosljedna primjena donesenog Uputstva o internom nadzoru i internoj kontroli posebno u dijelu računovodstvene kontrole koja podrazumijeva formalnu i suštinsku provjeru valjanosti postojanja obaveza.
Poslovi iz nadležnosti Službe utvrđeni su Uredbom o Službi. Tokom revizije konstatovano je da Služba nije postupila u skladu sa Uredbom o Službi u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova za tijela Bosne i Hercegovine (nije zaključen sporazum između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH), kao i nisu sačinjeni pismeni ugovori sa ostalim tijelima FBiH u skladu sa članom 1. Uredbe o Službi kojim je utvrđeno kome Služba pruža usluge. Tokom revizije nije predočena relevantna dokumentacija iz koje bi se moglo zaključiti da je Služba putem Vlade FBiH poduzimala adekvatne mjere u cilju dosljedne primjene člana 1. Uredbe o Službi.

Preporučuje se dosljedna primjena Uredbe o Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i donesenih svih internih akata.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Službe po Uredbi o Službi

Uredbom o Službi i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji definisani su poslovi koje Služba obavlja. Uvidom u dokumentaciju, revizijom je konstatovano slijedeće:

- **evidencija o nekretninama na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela je nepotpuna u dijelu koji se odnosi na dokumentaciju kojom se potvrđuje na kojim nekretninama federalna tijela imaju pravo raspolaganja, a posebno po pitanju vlasništva nad nekretninama bivše SR Bosne i Hercegovine u zemlji i inostranstvu. Posljedica navedenog su neriješeni odnosi u pravu korištenja, održavanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama.** Revizijom je utvrđeno da u 2005. godini nije bilo značajnih pomaka u rješavanju pitanja obezbjeđenja dokumentacije kojom se potvrđuje pravo na nekretninama federalnih tijela. Vijeće ministara BiH je osnovalo Komisiju za državnu

imovinu, utvrđivanje i raspodjelu državne imovine, određivanje prava i obaveza BiH, entiteta i Brčko Distrikta BiH u upravljanju imovinom. Predstavnici FBiH u ovoj Komisiji su iz reda uposlenika Federalnog ministarstvo finansija, Ministarstva pravde FBiH i Pravobranilaštva FBiH. Služba ne raspolaže informacijama da su od strane pomenute Komisije poduzimane bilo kakve aktivnosti s ciljem utvrđivanja vlasništva nad imovinom. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je Vlada 22.12.2005. godine donijela Odluku broj 713/2005 o prijenosu prava korištenja na zemljištu i stambeno-poslovnom objektu «B» Lipa kojom se pravo korištenja u svrhu izgradnje stambeno- poslovnog objekta «B» Lipa uknjiženo kao državno vlasništvo prenosi sa Federalnog ministarstva odbrane na Vladu FBiH i u toku su aktivnosti na provođenju ove Odluke.

Preporučuje se nastavljanje aktivnosti na uspostavi evidencije o nekretninama na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela kao i osiguranje relevantne dokumentacije za nekretnine koje pripadaju FBiH.

- Služba vodi evidenciju stanova koji se koriste za službeni smještaj. Obaveze Službe u poslovima vođenja evidencije o službenim stanovima su regulisane Uputstvom o vođenju evidencije, načinu primopredaje službenih stanova i realizaciji obaveza iz ugovora o korištenju službenih stanova u nadležnosti Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, koju je donio direktor Službe 21.10.2003. godine. Služba je i u 2005. godini inicirala donošenje Odluke o visini i načinu plaćanja mjesečne zakupnine za korištenje službenih stanova i Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje. Vlada FBiH je donijela Odluku o visini i načinu plaćanja mjesečne zakupnine za korištenje službenih stanova, čija primjena je počela sredinom novembra 2005. godine, dok je Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje vraćena na doradu. Dodjela službenih stanova na korištenje se vrši po rješenju Premijera FBiH, na osnovu kojeg Služba zaključuje ugovor o korištenju stana za privremeni smještaj sa korisnikom. Služba za korištenje stanova za službeni smještaj ispostavlja fakture na ime korisnika ili na federalne budžetske korisnike kod kojih su korisnici stanova uposlenici. Fakture koje se ispostavljaju na federalne budžetske korisnike se evidentiraju kao interne transakcije. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da Služba ne raspolaže potpunom evidencijom svih korisnika stanova za službeni smještaj (Federalno ministarstvo odbrane) i da pojedine stanove koriste bespravni korisnici. U nekim slučajevima nije vršena pravovremena primopredaja stanova.

  Preporučuje se da Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH ponovo pokrene aktivnosti na donošenju Odluke o kriterijima i načinu dodijele službenih stanova na korištenje.

  Preporučuje se dosljedna primjena Uputstva o vođenju evidencije, načinu primopredaje službenih stanova i realizaciji obaveza iz ugovora o korištenju službenih stanova u nadležnosti Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

- u skladu sa Uredbom o Službi, Služba može obavljati poslove za tijela BiH po posebnom sporazumu između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH, a poslove iz člana 1. stav 2. navedene Uredbe za potrebe drugih federalnih tijela na osnovu pismeno sačinjenog ugovora i uz suglasnost Vlade FBiH. Revizijom je konstatovano da je Služba obavljala usluge (ugostiteljske usluge, investiciono i tekuće održavanje službenih zgrada, spremanje i uređenje prostora, osiguranje objekata), za tijela Bosne i Hercegovine bez potpisanog posebnog sporazuma između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH. Također je konstatovano da su za dio federalnih tijela pružane usluge bez prethodno sačinjenog pismenog ugovora, a usluge su pružane i trećim licima suprotno odredbama Uredbe o Službi (ugostiteljske usluge). Tokom godine Služba je za obavljanje usluga iz svoje nadležnosti sačinila pismene ugovore sa jednim dijelom korisnika svojih usluga a nastavila je pružati usluge i onim sa kojim nisu sklopljeni ugovori. Služba je i u 2005. godini nastavila pružati ugostiteljske usluge trećim licima (eksterne ugostiteljske usluge) a po Uredbi Služba nije ovlaštena za obavljanje istih. Na navedene usluge u skladu sa Zakonom o porezu na promet proizvoda i usluga plaća se porez na promet proizvoda i usluga, a što nije vršeno od strane Službe.

  Preporučuje se da se stručni, operativno-tehnički, ugostiteljski i drugi poslovi, za federalna tijela i institucije BiH, a koji su u nadležnosti Službe obavljaju u skladu sa Uredbom o Službi i da se poduzmu aktivnosti na potpisivanju godišnjih ugovora o regulisanju odnosa federalnih, državnih i ostalih korisnika i Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH o pružanju usluga.

c) Prihodi po osnovu obavljanja ugostiteljskih i ostalih usluga

Vršeći svoju redovnu djelatnost Služba ostvaruje prihode i to iz osnova ugostiteljstva, usluga održavanja i spremanja radnog prostora, usluga investiciono-tehničkog održavanja, izdavanja poslovnih prostora u zakup, izdavanja stanova za službeni smještaj i usluga štampanja. Ukupno ostvareni prihod Službe u 2005. godini je 2.204.369,20 KM.

Najveću stavku navedenih prihoda čine prihodi ostvareni po osnovu pružanja ugostiteljskih usluga u iznosu od 1.182.623 KM, a prihod po drugim osnovama iznosi 1.021.746,20 KM. Prema vrsti korisnika ovaj prihod je ostvaren iz osnova internih transakcija u iznosu od 582.269,11 KM, a iz osnova eksternih transakcija ostvaren je prihod od 1.622.100,34 KM.

Ugostiteljske usluge su vršene u 2005. godini po cijenovniku iz ranijeg perioda na koji je Vlada FBiH dala saglasnost. Služba vrši pojedinačnu analizu finansijskih učinaka ugostiteljskih objekata Servisa za pružanje ugostiteljskih usluga u kojoj se na poziciji izdataka evidentira samo izdatak za nabavu hrane i pića za potrebe ugostiteljskih objekata bez ostalih izdataka koji nastaju u Službi tokom pružanja ugostiteljskih usluga. Tokom revizije iz predočene dokumentaciji i sačinjenih analiza finansijskih učinaka nije se moglo potvrditi da je Služba vršeći usluge ugostiteljstva na ovaj način i po ovim cijenama iz ostvarenih prihoda mogla pokriti sve izdatke koji nastaju u Službi vršeći te usluge.

Ugostiteljske usluge izvršene federalnim tijelima (interne ugostiteljske usluge) evidentiraju se kao interni prihodi u Službi odnosno interni rashodi u federalnim tijelima i kao takvi ne iskazuju se u finansijskim izvještajima. Troškovi nastali po osnovu istih evidentiraju se kao «Izdaci za hranu i prehrambeni materijal» u Službi. Revizijom je utvrđeno da visina i način korištenja ugostiteljskih usluga koje se pružaju federalnim tijelima, nije regulisana od strane nadležnih. Ukupan iznos navedenih usluga ograničen je samo visinom raspoloživih sredstava za navedene namjene utvrđene u budžetu Službe za tekuću godinu. Iako je Služba tražila od korisnika ugostiteljskih usluga popis lica kojima je dozvoljeno stvaranje ovih izdataka (reprezentacije) do okončanja revizije nije dobila tražene podatke.

Služba je na ime izdavanja poslovnih prostora u zakup ispostavila fakture u visini od 686.991,60 KM i od čega je naplaćeno 526.683 KM ili 77%. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da određeni broj korisnika iznajmljenih poslovnih prostora već dulji vremenski period ne izmiruje ugovorene obaveze. Služba je, za samo manji broj korisnika poslovnih prostora, Federalnom pravobranilaštvu uputila zahtjev za pokretanje postupka utuženja potraživanja i iseljenja. Odlukom Vlade FBIH za korisnika poslovnog prostora Javno preduzeće «AIR BOSNA» Sarajevo otpisana su potraživanja iz ranijeg perioda (202.032 KM) i isto i dalje ne plaća zakup prostora. Po odluci Vlade FBiH Savezu udruženja NOR-a, Sportskom savezu BIH, Skijaškom savezu BiH i Streljačkom savezu BiH nisu ispostavljane fakture za korištenje zakupljenog poslovnog prostora tokom cijele 2005. godine.

Za pružanje ugostiteljskih usluga federalnim organima ponovo inicirati donošenje pod zakonskih akata kod nadležnog tijela u pogledu visine, načina i prava korištenja ovih usluga. Sredstva u budžetu Službe za tekuću godinu, za navedene namjene, planirati u skladu sa utvrđenim iznosima po korisnicima, a na osnovu donesenih pod zakonskih akata.

Preporučuje se da se za usluge ugostiteljstva inicira donošenje novog cijenovnika usluga ugostiteljstva po kojem se mogu pokriti troškovi koji nastaju vršenjem tih usluga.

Preporučuje se dosljedna primjena internih akata posebno u dijelu kontrole pravovremene naplate potraživanja i pravovremenog upućivanja zahtjeva za pokretanje postupka utuženja putem Federalnog pravobranilaštva u slučajevima kada se potraživanje nije naplatilo u skladu sa potpisanim ugovorom..

d) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu za rad Službe ukupno odobrena sredstva iznose 9.345.930 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja Službe ukupno ostvareni izdaci su 7.620.983 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 1.724.947 KM. Uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da je Služba izdatak za energiju u visini od 52.252,22 KM evidentirala na poziciji ostalih komunalnih usluga radi nedostatka sredstava na poziciji izdaci za energiju. Da je ovaj izdatak evidentiran na poziciji izdaci za energiju doveo bi do prekoračenja na toj poziciji u visini od 52.243,22 KM. Povećanje cijena energenata i produženje trajanja sezone grijanja je uticalo na povećanje ovih troškova. Služba se tokom godine obraćala Ministarstvu finansija sa zahtjevom za preraspodjelu sredstava ili isplatu iz tekuće rezerve radi pokrića pomenutih troškova ali zahtjevu Službe nije udovoljeno. Isplata toplog obroka (dio toplog obroka u iznosu od 4 KM koji se odnosi na uposlenike u ugostiteljstvu za prvih sedam mjeseci 2005. godine) u iznosu od

41.952 KM evidentirana je na poziciji hrana i prehrambeni materijal. Da je ovaj izdatak evidentiran na poziciji naknade za topli obrok doveo bi do prekoračenja na poziciji naknada troškova uposlenih u visini od 30.179 KM.

Preporučuje se da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

e) Tekući rashodi u 2005. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2005. godini iskazani su u iznosu od 5.666.440 KM ili 79% od budžetom odobrenog iznosa 7.129.556 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 444 uposlena, a broj uposlenih na bazi ostvarenih časova rada je 447.

Ukupan broj uposlenih u Službi na dan 31.12.2005. godine je 443 uposlena, a što je u odnosu na broj utvrđen u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji više za 10. Od ukupnog broja uposlenih na neodređeno vrijeme je uposleno 414, a na određeno vrijeme 29 uposlenika. U 2005. godini je 59 namještenika koji su bili u radnom odnosu na određeno, (već duže vrijeme) putem javnog oglasa zasnovalo radni odnos na neodređeno. Izvršen je prijem 36 uposlenika na određeno vrijeme a da nije u cijelosti ispoštovan Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH u dijelu prijema u radni odnos javnim oglašavanjem i prijem dva uposlenika više od broja traženog u raspisanom javnom oglasu. Uposlenici na određeno vrijeme najvećim dijelom su raspoređeni na spremanje i uređenje prostora, pružanje ugostiteljskih usluga te pružanje usluga prijevoza. Revizijom je utvrđeno da je provedenim prijemima uposlenika na određeno vrijeme u ovoj godini radni odnos zasnovalo više uposlenika nego što je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno.

Da se prijem uposlenika u radni odnos provodi po odredbama Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i do broja utvrđenog Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH.

Tokom 2005. godine, kontinuirano je vršena isplata prekovremenog rada (27.650 KM) na osnovu evidencija koje vode rukovodioci, a isplatu odobrava rješenjem direktor Službe po isteku obračunskog perioda (mjeseca). Prekovremeni rad ostvarivan je u najvećem dijelu na poslovima unutrašnjeg osiguranja objekata i pružanja ugostiteljskih usluga. Uzimajući u obzir da je na navedenim poslovima angažovan veći broj radnika u odnosu na Pravilnik o unutarnjoj organizaciji, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja radnika za rad duži od punog radnog vremena.

Potrebno je da Služba preispita stvarnu potrebu uvođenja prekovremenog rada, razmotri mogućnost preraspodjele radnog vremena, imajući u vidu da je u Službi uposleno više uposlenika nego što je to Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji previđeno.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 1.695.441 KM a ostvareni su 88% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Struktura izdataka evidentiranih na ovoj poziciji je slijedeća: nabavka materijala za spremanje hrane 40,03%, energija 16,08%; PTT i komunalne usluge 13,32%; tekuće održavanje imovine i opreme 10,86%; ugovorene usluge 4,24%; nabavka kompjuterskog i ostalog kancelarijskog materijala 2,69%; unajmljivanje imovine i opreme 2,34% putne troškove 1,95% i usluge prijevoza i goriva 1,78%.

Uvidom u dokumentaciju na osnovu koje su knjigovodstveno evidentirani izdaci za: usluge održavanja opreme; materijal za čišćenje; nabavku materijala za spremanje hrane, reprezentaciju, telefonske usluge i dr., utvrđeno je da se nisu provodile procedure utvrđene internim aktima Službe, posebno u dijelu finansijske kontrole koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti nastanka izdatka i kompletnosti dokumenata koja su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

Za pojedine fakture plaćene putem blagajne a knjigovodstveno evidentirane na poziciji nabavke hrane se ne može potvrditi da su izdaci nastali za potrebe Službe obzirom da se nabavljeni artikli ne koriste u Servisu ugostiteljstva.

Račun za mobilne telefone Službe nije kompletni obzirom da ukupno iskazanu vrijednost na ispostavljenom računu ne potvrđuju pojedinačni računi koji su sastavni dio tog računa, a računi su uredno likvidirani što podrazumijeva njihovu potpunost a time i osnovanost nastanka troška. Ovaj nedostatak (ne kompletnost faktura) se kontinuirano ponavlja iako je na isti ukazivano tokom vršenja prethodnih revizija.

Pored izdataka za reprezentaciju ostvarenih u vlastitim objektima, koji nisu iskazani na izdacima reprezentacije već na internim rashodima u ukupnoj vrijednosti od 10.909,90 KM, Služba je iskazala i izdatke po navedenom osnovu u eksternim objektima u iznosu od 15.641,57 KM. U jednom broju slučajeva u prilogu računa ne nalazi se specifikacija izvršenih usluga, kao ni podatak iz kojih razloga je

stvoren navedeni izdatak, odnosno razlog zbog čega navedena usluga nije pružena u ugostiteljskim objektima Službe.

Preporučuje se da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za izdatke fiksnih i mobilnih telefona i izdatke reprezentacije nastalih u 2005. godini s ciljem utvrđivanja namjenskog trošenja sredstava u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave i internim aktima koji regulišu ovu oblast.

Preporučuje se da se u skladu sa internim aktima Službe vrši formalna i suštinska kontrola koja podrazumijeva kontrolu zakonske osnovanosti i kompletnosti dokumenata koji su predmet knjigovodstvenog evidentiranja i plaćanja.

f) Javne nabavke

Budžetom za 2005. godinu tražena su sredstva za kapitalna ulaganja u iznosu od 771.012 KM sa tačno utvrđenom specifikacijom nabavki. Stvarno odobrena sredstva u budžetu za 2005. godinu su 230.000 KM. Služba nije sačinila plan utroška ovih sredstava.
Revizijom je utvrđeno da je Služba tokom 2005. godine vršila nabavke po Uredbi o nabavci roba i vršenju usluga i ustupanju radova (započet proces nabavke u 2004. godini) i po Zakonu o javnim nabavkama. U dijelu nabavki u skladu sa naprijed navedenom Uredbom, a za nabavku roba i izvođenje radova nakon provedenog javnog poziva sklopljeno je 16 ugovora dok je poslije ponovljenog javnog poziva sklopljeno 9 ugovora. U skladu sa odredbama člana 15. navedene Uredbe – neposrednom pogodbom na osnovu saglasnosti direktora službe sklopljeno je 45 ugovora čija je ukupna vrijednost u iznosu od cca 1.000.000 KM.
Kod izbora najpovoljnijih ponuđača u nekim slučajevima imenovani su i dopunski članovi komisije koji su nakon vrednovanja i utvrđivanja redoslijeda prijavljenih ponuđača vršili ocjenu kvaliteta ponuđene robe. Revizijom nije bilo moguće utvrditi realnost ocjene kvaliteta ponuđene robe koju su vršili dopunski članovi. U većini slučajeva (izbor pića) izabrani su ponuđači koji su bodovanjem bili najpovoljniji i nije bilo prigovora ponuđača na izvršeni izbor. U slučaju nabavke odjeće izabran je trećeplasirani ponuđač a drugo plasirani ponuđač je uložio prigovor nakon čega je Ministarstvo finansija svojim rješenjem naložilo obnavljanje postupka, i Služba poništila izbor. U slučaju izbora najpovoljnijeg ponuđača LOT 4 grupa A kancelarijski materijal i pribor ocjenom kvaliteta ponuđene robe od strane dopunskih članova komisije izabran je trećeplasirani ponuđač. Obzirom da nije bilo prigovora na izvršeni izbor najpovoljnijeg ponuđača proces izbora je okončan.
Na izvršeni izbor najpovoljnijeg ponuđača u dva slučaja (periodični pregledi vatrodojavnih sistema i osiguranje vozila) uložen je prigovor na izbor Federalnom ministarstvu finansija, obzirom da je Komisija Službe ostala pri svom stavu u pogledu predloženog najpovoljnijeg ponuđača. Federalno ministarstvo ni nakon pismenih urgencija za dostavljanje odgovora na uložene prigovore nije odgovorilo.
Po Zakonu o javnim nabavkama pokrenuto je pet otvorenih postupaka i pet konkurentskih postupka.

1. **Putem otvorenog postupka** uz objavu obavještenja o nabavci izvršena je: nabavka dva putnička automobila po principu staro za novo; nabavka, montaža roba i opreme za opremanje restorana u zgradi Parlamenta FBiH i pružanje usluga osiguranja u budžetskoj 2005. godini.
   U slučaju nabavke dva putnička automobila po principu staro za novo revizijom je utvrđeno je Vlada FBiH svojom odlukom na prijedlog Službe dala saglasnost za nabavku dva nova automobila i to AUDI A6 Quattro i OPEL Vektra 2,0 uz prodaju pet starih. Naknadnom izmjenom pomenute Odluke nabavka OPEL Vektra 2,0 zamijenjena je nabavkom vozila «Volkswagen highline Passat 2,0 TDI. Otvorenim postupkom nabavka je pokrenuta kao nabavka jedno novo za dva stara i jedno novo za tri stara. U prvom slučaju okončan je postupak i izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača prema uslovima iz objavljenog postupka a ugovor je sklopljen po principu jedno novo za jedno staro. Ukupna vrijednost nabavljenog vozila je 91.709 KM. Drugi stari automobil je prodan po procijenjenoj cijeni izabranom najpovoljnijem ponuđaču.
   Nabavka drugog automobila je također nakon obnovljenog otvorenog postupka nabavke jedno novo za tri stara izvršena tako što je postupak izbora okončan po uslovima iz objavljenog postupka a ugovor je sklopljen po principu jedno novo za jedno staro. Ostala dva automobila su uključena u konačno ispostavljenu fakturu nabavljenog automobila. Ukupna vrijednost ovog nabavljenog vozila je 60.712 KM.

2. **Konkurentski postupak** za dodjelu ugovora uz objavljeno obavještenje o nabavci provedeno je za : pružanje usluga preventivne sanitarno ekološke zaštite objekata i vozila; pružanje profesionalnih inženjerskih usluga građevinske struke; nabavke i isporuke HTZ odjeće; nabavka računarske opreme.
   Revizijom nabavke roba/usluga čija pojedinačna vrijednost ne prelazi 3.000 KM putem direktnog sporazuma zaključeno je 29 ugovora u skladu sa čl. 47 Zakona o javnim nabavkama BiH i sačinjenim internim aktom Službe.

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je izvršena nabavka tri mobilna telefona (na ispostavljenoj fakturi naznačeno samo «nokia») od «Dokument servis» d.o.o. Sarajevo, pojedinačne vrijednosti 1.880 KM, 950 KM i 900 KM po znatno većoj cijeni u odnosu na ugovorenu u visini od 522 KM.

Preporučuje se dosljedna primjena Zakona o javnim nabavkama u BiH.

g) Stalna sredstva i sitan inventar

Ukupna nabavna vrijednost građevinskih objekata i zemljišta u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima na dan 31.12.2005.godine iskazana je u iznosu od 57.013.624,19 KM. Na osnovu izvršenog uvida u raspoloživu dokumentaciju i izvršeni popis utvrđeno je da Služba ne može potvrditi pravo raspolaganja odnosno pravo vlasništva nad nekretninama evidentiranim u knjigovodstvenoj evidenciji i finansijskim izvještajima Službe.
Služba je na dan 31. 12. 2005. godine prema popisu imala 30 vozila. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da je 11 vozila na osnovu odluka Vlade FBiH dano drugim organima i ustanovama na korištenje dok je Služba u isto vrijeme koristila jedno vozilo u vlasništvu Vlade FBiH. Većina vozila je ustupljena bez utvrđenog roka ustupanja, a ustupljena vozila sa utvrđenim rokom ustupanja nisu po isteku roka vraćena niti su ugovori o ustupanju obnavljani.
Revizijom je utvrđeno da je Odluka o uslovima i načinu korištenja vozila Službe za potrebe izvršnih organa vlasti FBiH od strane Vlade FBiH usvojena 17.3.2005. godine. Tokom 2005. godine na osnovu odluka Vlade FBiH Služba je prodala pet vozila a kupila dva. Ukupno raspoloživa vozila su tokom godine korištena za pružanje usluga prijevoza federalnih organa i za potrebe Službe. Odobravanje korištenja vozila vršeno je u skladu sa naprijed navedenom Odlukom. Vozila se nakon upotrebe ostavljaju u zakupljeni garažni prostor «Skenderija» d.o.o. Sarajevo. Revizijom je utvrđeno da Služba nije sa dobavljačem definisala način izvještavanja o vremenu napuštanja garažnog prostora i vremenu povrata u isti.

Da se za nekretnine, na kojima Služba ima pravo raspolaganja, nastave aktivnosti oko pokretanja postupka upisa u zemljišne knjige i uz pomoć nadležnih institucija FBiH ulože dodatni napori u cilju provođenja istog, nakon čega treba izvršiti usklađivanje evidencije nekretnina sa postojećom u Glavnoj knjizi Trezora.

Potrebno je osigurati potpunu evidenciju o kretanju vozila i utvrditi način izvještavanja od strane davaoca usluga garažiranja vozila o vremenu izlaska i povrata vozila u garažni prostor.

h) Materijalno knjigovodstvo

Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor utvrđen je način evidentiranja nabavke materijala i njegovog stavljanja u upotrebu. U skladu sa naprijed navedenim aktom a prema instaliranom programu Služba u finansijskom knjigovodstvu evidentira nabavku materijala.
Izvršenim popisom zaliha robe i materijala u skladištima, na dan 31.12.2005. godine, ukupno iskazana vrijednost je 38.571,48 KM, a odnosi se na: zalihe kancelarijskog materijala (581,22 KM); hrane u centralnom magacinu (25.226,05 KM); tehničkog materijala (9.363,02 KM); auto - dijelova (3.401,19 KM). Zalihe hrane u ugostiteljskim objektima iskazane su u iznosu55.487,94 KM. Komisija za popis zaliha ugostiteljske robe u svim objektima gdje Služba pruža ugostiteljske usluge konstatovala je stanje namirnica na dan 31.12.2005. godine što dokazuje da sva nabavljena roba nije utrošena a evidentirana je na izdacima u 2005. godini. Uzimajući u obzir način obavljanja ugostiteljske djelatnosti u 2005. godini (za eksterne i interne kupce), knjigovodstvena evidencija nije vođena u skladu sa čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH, nego je samo izvršeni popis neutrošenih zaliha materijala u ugostiteljskim objektima sveden na nabavnu vrijednost i evidentiran na stanju zaliha robe u skladištu a nije izvršena korekcija stvarnih izdataka materijala za spremanje hrane. Revizijom je utvrđeno da je Služba internim aktima definsala način knjigovodstvenog evidentiranja nabavke materijala za spremanje hrane koji nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu evidentiranja zaliha.

Servis za ugostiteljstvo raspolaže sa 8 kuhinja, jednom slastičarnom i 24 bifea. Tokom 2005. godine u četiri kuhinje se vršilo automatsko zaduženje materijala za spremanje hrane i razduženje tog materijala u skladu sa utvrđenim normativima. U preostale 4 kuhinje i slastičarnoj vršena je ručna obrada zaduženja i razduženja materijala za spremanje hrane. Od 24 bifea u 2005. godini u 4 bifea se vršilo automatsko zaduženje i razduženje alkohola, toplih i hladnih napitaka a u ostalim je vršena ručna obrada zaduženja i razduženja. Unutar servisa za ugostiteljstvo formirana je komisija koja svaki mjesec vrši neposrednu kontrolu robe u objektima (inventuru).
Revizijom je utvrđeno da je krajem 2005. godine izvršena nabavka kompjutera i u toku je instaliranje istih u petnaest objekata što pretpostavlja osnovu za knjigovodstveno evidentiranje nabavke i utroška materijala u restoranima prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

Knjigovodstvenu evidenciju materijala vršiti u skladu sa čl. 26. do 28. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, a razduženje materijala (hrane i pića) u svim ugostiteljskim objektima vršiti na osnovu utroška materijala a prema propisanim normativima. Preporučuje se nastavak započetih aktivnosti na uvođenju automatske obrade podataka u preostalim ugostiteljskim objektima u cilju evidentiranja nabavke i utroška materijala prema odredbama Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

Preporučuje se usaglašenje donesenih internih akta sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

i) Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2005. godine

Direktor Službe je u skladu sa ovlaštenjima i zakonskim odredbama donio Rješenje o obrazovanju Centralne i ostalih komisija za popis sredstava, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2005. godine.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za izvršeni popis na dan 31.12.2005. godine, konstatovano je da je Centralna komisija nakon izvršenog popisa sačinila Izvještaj o izvršenom popisu.
Direktor Službe je Odlukom broj 01-05-4763/06 od 10.02.2006. godine prihvatio Izvještaj Centralne popisne komisije za popis sredstava, obaveza i potraživanja Službe sa stanjem 31.12.2005. godine. Knjigovodstveno evidentiranje prema ovoj Odluci je izvršeno u 2005. godini.
Revizijom je utvrđeno da je popisom konstatovan manjak umjetničkih slika u Ustavnom sudu BiH i Parlamentu FBiH u ukupnoj nabavnoj vrijednosti od 2.400 KM koji je knjigovodstveno evidentirana kao potraživanje u okviru organa i organizacija ali nije predočena dokumentacija o nastavljenim aktivnostima oko povrata slika ili vrijednosne naknade slika. Popisom utvrđeni manjak sitnog inventara u ugostiteljskim objektima je evidentiran na teret uposlenika ali nije obračunat pripadajući porez.

Preporučuje se poduzimanje odgovarajućih mjera u cilju utvrđivanja razloga nastanka manjka utvrđenog po popisu u Ustavnom sudu BiH i Parlamentu FBiH i u skladu sa istim poduzmu adekvatne mjere. Za utvrđeni manjak evidentiran kao potraživanje od uposlenika izvršiti obračun pripadajućeg poreza.

5. ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti rada Službe sa Uredbom o Službi konstatovano je da je Služba u skladu sa Smjernice za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika sačinila sve interne akte, čija dosljedna primjena pretpostavlja uspostavljanje sistema internih kontrola. Provedenom revizijom utvrđeno je da neki od donesenih internih akata nisu dosljedno primjenjivani a da dio donesenih akata nije usklađen sa postojećom zakonskom regulativom.

Dosljedno nisu primjenjivani slijedeći interni akti: Uputstvo o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima, Pravilnik o načinu korištenja u upotrebi mobilnih telefona i Pravilnik o poklonima i reprezentaciji.

Služba treba u narednom periodu da uloži dodatne napore u cilju dosljedne primjene donesenih internih akata a akte koji nisu usklađeni (Računovodstvene politike, Pravilnik o kretanju finansijske dokumentacije u Službi) uskladi sa postojećom zakonskom regulativom i praktično primjeni u Službi.

Započete aktivnosti na donošenju Odluke o kriterijima i načinu dodjele službenih stanova na korištenje treba nastaviti a nakon usvajanja početi da dosljednom primjenom, čime bi se i ovaj bitan dio poslova Službe sistemski uredio.

Ponovo se ističe potreba da Služba ubrza započete aktivnosti na potpisivanju sačinjenih ugovora sa svim korisnicima svojih usluga i da u što kraćem roku pokrene aktivnosti na donošenju posebnog sporazuma

između Vlade FBiH i Vijeća ministara BiH o regulisanju pitanja obavljanja svih poslova koje za njih obavlja u skladu sa Uredbom o Službi.

Skrećemo pažnju na potrebu posebnog angažovanja Službe na sistemskom rješavanje vršenju usluga ugostiteljstva i kompjuterskog povezivanja svih ugostiteljskih objekata u sistem što pretpostavlja osnovu za potpunu evidenciju i kontrolu trošenja robe u bifeima a samim tim i dobru osnovu za primjenu odredaba Zakona o porezu na dodanu vrijednost.

I ovom revizijom konstatovani su propusti za koje je prethodnom revizijom dana preporuka po kojoj nije postupljeno radi čega se ponovo skreće pažnja menadžmentu na ulaganje dodatnih napora na realizaciji istih, a sve u cilju postizanja veće zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR:

Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH je dostavio Službi zajedničkih poslova organa i tijela FBH nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu. U ostavljenom roku Služba zajedničkih poslova organa i tijela FBH se očitovala na dostavljeni nacrt, dopisom broj 03/2-14-1530/06 od 16.5.2006. godine.

U navedenom očitovanju dana su obrazloženja po pojedinim tačkama nalaza i preporuka iz nacrta Izvještaja. Imajući u vidu da navedenim očitovanjem nisu pruženi relevantni dokazi koji bi uticali na eventualnu izmjenu i dopunu nacrta Izvještaja, taj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Službe zajedničkih poslova organa i tijela FBH za 2005. godinu.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:

Vođa tima: Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima: Danko Buhač, dipl. oec.

5.4 FEDERALNO MINISTARSTVO ODBRANE I VOJSKA FEDERACIJE

VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
OVLAŠTENOJ OSOBI OD STRANE VLADE BiH ZA PODNOŠENJE ZAVRŠNOG RAČUNA FMO-a I VFBiH
MINISTARSTVU ODBRANE BiH

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u financijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su financijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u financijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije financijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005.godine, utvrđeno je sljedeće:
   - **nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene, i to do visine odobrene u posebnom dijelu Proračuna za 2005. godinu što je dovelo do iskazanog prekoračenja istog u iznosu od 21.544 KM za Federalno ministarstvo odbrane i 282.976 KM za Vojsku Federacije.**
   - **nije u cijelosti uspostavljen sistem internih kontrola što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i drugih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije (obračun plaća, potraživanja za bolovanje preko 42 dana, obračun naknada za smještaj, odvojeni život, obračun i isplata jednokratnih pomoći, troškova prekvalifikacije zanimanja, troškova hodočašća, odnosno hadža i troškova reprezentacije, evidentiranja obaveza, kao i nabavki roba i vršenju usluga).**
   - **nije postupljeno u skladu sa Zakonom o odbrani BiH, Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH, odnosno Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu kojim je propisana obaveza da se na dan 31. decembra tekuće godine uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, pa tim za reviziju ne može potvrditi iskazano knjigovodstveno stanje istih. Prema dostavljenim finansijskim izvještajima za 2005. godinu iskazano knjigovodstveno stanje sredstava za FMO i VFBiH iznosi 294.437.129 KM, od čega stanje stalnih sredstava iznosi 278.357.011 KM i potraživanja 16.080.118 KM. Prema dostavljenim finansijskim izvještajima ukupno iskazane obaveze iznose 380.151.453 KM, od čega kratkoročne obaveze iznose 113.781.569 i dugoročne iznose 266.371.445 KM.**
   - **nije se dosljedno provodila primijenjivana Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova prilikom odabira dobavljača za nabavku hrane i prehrambenih proizvoda, uredskog materijala, računarske opreme i nabavke goriva, i u djelu u kome se regulira obaveza Komisije da internim aktom utvrdi postupak procijene, procedure i bliže upute načina vrednovanja kriterija navedenih u Javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji, kao i u dijelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora.**

- **nije izvršeno usklađivanje Pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO-a i VFBiH, sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u dijelu određivanja koeficijenata, dodatka na plaću svim pripadnicima FMO-a i VFBiH i položajnog dodatka, što je imalo za posljedicu da pripadnici FMO-a za period januar - oktobar, a pripadnici VFBiH za cijelu 2005. godinu imaju veća primanja nego ostali uposlenici organa uprave u FBiH.**
- **nije osigurana efikasna komunikacija između Sektora za personal i komandi i jedinica VFBiH, pravovremeno i u skladu sa zakonskim propisima donošenje rješenja o naknadama koje je imalo za posljedicu retroaktivno donošenje i isplatu istih za 2003. i 2004. godinu u iznosu od 1.015.478 KM na teret Budžeta za 2005. godinu.**
- **nije osigurano praćenje izvršenja budžeta, što je imalo za posljedicu isplatu naknade za stanarinu za januar 2006. godine u iznosu od 267.680 KM i deminerskih naknada u iznosu od 901.725 KM na teret Budžeta FBiH, iako su iste trebale teretiti Budžet Ministarstva odbrane BiH; netransparentna isplata jednokratnih pomoći u bruto iznosu od 407.550 KM.**
- **Menadžment ministarstva nije sačinio, niti dostavio nadležnim institucijama završne (godišnje) izvještaje za 2005. godinu u roku koji je utvrđen Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH, kao i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

4. Po našem mišljenju, ***zbog navoda iz prethodne tačke, finansijski izvještaji ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2005. godine Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo odbrane je utemeljeno Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Isto obavlja upravne, stručne i štabne poslove u području odbrane utvrđene Zakonom o odbrani BiH, direktivama, propisima i zapovijedima Ministra odbrane BiH, Zakonom o odbrani FBiH i drugim federalnim zakonima.
Unutrašnja organizacija i način rada Federalnog ministarstva odbrane uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane od 13.05.2004. godine koji je vrijedio do kraja devetog mjeseca 2005. godine kada Vlada FBiH na svojoj 123. sjednici od 29.09.2005. godine daje saglasnost na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane.
U skladu sa Zakonom o odbrani FBiH, poslovima iz djelokruga rada ministarstva rukovodi Ministar odbrane FBiH. Sektorima ministarstva kao organizacijskim jedinicama rukovode pomoćnici ministra, koji se u procesu donošenja odluka iz nadležnosti jedinice kojom rukovode o svim značajnim pitanjima, konsultuje sa najviše pozicioniranim službenikom iz reda drugog konstitutivnog naroda, što je regulisano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane.
U sastavu Federalnog ministarstva odbrane (u daljem tekstu: FMO) je **Vojska Federacije BiH** (u daljem tekstu: VFBiH), organizovana u skladu sa Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o odbrani Federacije BiH.
Za obavljanje komandnih poslova u FMO-u, osniva se Zajednička Komanda Vojske Federacije BiH (u daljem tekstu: ZK VFBiH) kojim rukovode komandant i zamjenik komandanta koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda. Komandant je u administrativnom lancu komandovanja odgovoran federalnom ministru odbrane.
Zakonom o službi u Vojsci Federacije BiH uređena je profesionalna vojna služba i civilna služba u Vojsci Federacije, sastav, popuna, činovi i druga statusna pitanja, prava i obaveze vojnih i civilnih lica na službi u Vojsci Federacije.
U oktobru 2005. godine Parlament FBiH donosi Odluku o odobravanju prijenosa nadležnosti u oblasti odbrane s Federacije BiH na Bosnu i Hercegovinu, u januaru 2006. godine donosi Zakon o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakon o prestanku važenja Zakona o službi u Vojsci Federacije BiH («Službene novine FBiH», broj 2/2006 od 18.01.2006. godine) kojima je ukinuto ministarstvo i VFBiH na nivou Federacije. Parlament BiH u decembru 2005. godine donosi Zakon o odbrani BiH i Zakon o službi o oružanim snagama BiH («Službeni glasnik BiH», broj 88/05) kojima se regulira jedinstveni odbrambeni sistem Bosne i Hercegovine, uspostavlja i definira lanac komandovanja a oružane snage su profesionalna jedna vojna sila koju organizuje i kontrolira Bosna i Hercegovina.
Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakonom o odbrani BiH, između ostalog, regulisano je da na osnovu Plana o konačnom raspolaganju imovinom, Vlada Federacije s Vijećem ministara BiH potpisuje sporazume, odluke, rješenja ili ostale relevantne instrumente potrebne za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Također je regulisano da ukoliko nije drugačije predviđeno, u Planu za prijenos ostalih prava i obaveza, Vlada Federacije je i dalje odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obaveze Federalnog ministarstva odbrane nastalih do 1. januara 2006. godine, kada prestaje važiti Zakon o odbrani Federacije BiH.
Na dan 31.12.2005. godine na nivou kompletnog FMO i VFBiH je bilo 8.652 uposlenika, od čega 795 u Federalnom ministarstvu odbrane, a 7.857 uposlenika u Vojsci Federacije BiH.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, a u sklopu istog i revizije usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, kao i izvršene prethodne revizije tokom 2005. godine, konstatovano je da FMO i VFBiH u najvećem dijelu nisu postupili po datim preporukama. Ovdje treba napomenuti da se veći dio preporuka, po kojima se nije postupilo, kontinuirano ponavljaju u izvještajima o izvršenoj reviziji.
Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na uspostavljanje pomoćne knjige evidencije potraživanja od kupaca za isporučenu robu za FMO, a na osnovu Odluke ministra od 28.09.2005. godine o formiranju tima za realizaciju zadataka ustrojavanja pomoćne knjige evidencije potraživanja od kupaca i usaglašavanje iste sa glavnom knjigom, pravilan obračun minulog rada u iznosu od 0,50 % za svaku navršenu godinu penzionog staža umjesto dosadašnjih 0,60 % kod isplate plaća.

Međutim, FMO i Vojska Federacije nisu postupili po datim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu popisa sredstava, obaveza i potraživanja, na dan 31.12. tekuće godine i usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom; primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave prilikom obračuna i isplate plaća službenika i namještenika FMO-a za period januar - oktobar, kao i pripadnika VFBiH tokom cijele 2005. godine; nije u potpunosti uspostavljen sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na ustrojavanje evidencije nekretnina, kontrolu nad aktivnostima Domova Vojske Federacije i prihodima koje isti ostvaruju; u dijelu donošenja procedura o načinu kretanja dokumentacije posebno imajući u vidu specifičnost organizacije FMO-a i Vojske Federacije, u dijelu nedosljednog provođenja zakonskih i drugih propisa koji reguliraju postupak nabavke robe, vršenje usluga i ustupanje radova.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMO i VFBiH pridržavali zakona i instrukcija koje se odnose na njih; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMO i VFBiH kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMO i Vojskom Federacije uređeno je Zakonom o odbrani BiH, Zakonom o odbrani FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMO-a koje smo istakli u Uvodu ovog izvještaja.
Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji FMO-a, na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 13.05.2004. godine, konstatovali smo da su razrađene vrste organizacijskih jedinica i njihov djelokrug, sistematizacija i opis radnih mjesta, ovlaštenja u rukovođenju i odgovornosti za obavljanje poslova u odnosu na raniji Pravilnik. Isto je ugrađeno i u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 29.09.2005. godine.
Nakon provedene revizije, konstatujemo da sistem internih kontrola i dalje ne funkcioniše po pitanju redovnog godišnjeg popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja jer je izvršen samo naturalni popis stalnih sredstava i to na dan 28.11.2005. godine što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH, popis obaveza uopće nije rađen, a popis potraživanja urađen je samo djelimično. Ovako sačinjen popis imovine i neuslađenost stvarnog i knjigovodstvenog stanja bitno će uticati na plan o konačnom raspolaganju imovinom, u skladu sa članovima 70 – 72 Zakona o odbrani BiH, kojeg Ministarstvo odbrane BiH treba dostaviti na odobrenje Vijeću ministara BiH, kao i na plan o prijenosu ostalih prava i obaveza, u skladu sa članom 72 Zakona o odbrani BiH. Spomenutim Zakonom je definisano da ako nije drugačije predviđeno u planu za prijenos ostalih prava i obaveza, Vlada Federacije BiH je i dalje odgovorna za dugove, zaduživanja i ostale obaveze Federalnog ministarstva odbrane BiH.
Pravilnik o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO-a i VFBiH, koji se primjenjivao za pripadnike FMO-a za period januar - oktobar, a za pripadnike VFBiH za cijelu 2005. godinu nije usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu: Zakon o radnim odnosima) u dijelu koji se odnosi na

primijenjivane koeficijente, dodatak na plaću i položajni dodatak, tako da ne možemo potvrditi zakonitost obračuna i isplate plaća za navedene periode.
Prilikom obračuna naknada evidentno je nepoštivanje Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH jer imamo isplate istih u iznosu od 1.015.478 KM koje se odnose na 2003. i 2004. godinu, a do kojih je došlo usljed kašnjenja u donošenju rješenja od strane Sektora za personal ministarstva. Također smo konstatovali nepoštivanje Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plaće i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu prilikom isplate naknade za školovanje, smještaj, odvojeni život, kao i isplatu naknade za deminerske dnevnice koja uopće nije regulirana federalnim propisima.
Konstatovali smo neadekvatno praćenje izvršenja budžeta FMO-a i VFBiH koji ima za posljedicu iskazivanje prekoračenja istih u ukupnom iznosu od 304.520 KM i korištenje budžetskih sredstava za namjene koje nisu bile planirane. Tako smo se uvjerili da su budžetska sredstva trošena za odlazak na hadž, odnosno hodočašće u iznosu od 170.826 KM, za kupovinu torbi u iznosu od 98.752 KM koje su evidentirane na troškove reprezentacije. Interna kontrola nije u cijelosti funkcionisala kod primjene i provođenja zakonskih i drugih propisa koji regulišu postupak nabavke robe, usluga i ustupanje radova (prilikom nabavke hrane i prehrambenih artikala, računarske opreme, uredskog materijala, nabavke nafte i naftnih derivata). Kod nabavke nafte i naftnih derivata, na kraju 2005. godine, uočili smo pojačano nefunkcionisanje internih kontrola koje se ogleda u unošenju obaveza na plaćanje na osnovu nedovoljno validne i kompletne dokumentacije.
Također, tokom revizije konstatovali smo neadekvatnu internu kontrolu kod evidencije, praćenja i naplate prihoda po osnovu davanja u zakup poslovnih prostora i Domova Vojske Federacije.
Posebno ističemo da menadžment FMO-a nije sačinio i dostavio nadležnim institucijama završne (godišnje) izvještaje odnosno računovodstvene iskaze kako je to utvrđeno Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Uvidom u prezentirani dopis od strane Privremenog upravitelja prijašnjeg ministarstva odbrane (imenovanog od strane ministra odbrane BiH u skladu sa Zakonom o odbrani BiH), od 07.02.2006. godine upućenog Vladi Federacije BiH, Federalnom ministarstvu finansija i Ministarstvu odbrane BiH, konstatovali smo da se istim traži produženje fiskalne godine i prolongiranje roka za podnošenje završnog računa do 15.03.2006. godine. Dopisom od 14.02.2006. godine, Federalno ministarstvo finansija BiH izražava saglasnost za produženje roka za zatvaranje fiskalne godine do 20.02.2006. godine, međutim prijašnje FMO taj rok nije ispoštovalo i fiskalna 2005. godina se zaključuje tek 21.03.2006. godine.
Također ističemo da su uknjižene, odnosno knjigovodstveno evidentirane obaveze FMO i VFBiH koje menadžment do zaključivanja poslovnih knjiga nije potpisao niti ovjerio, a iste se odnose na obaveze 2005. godine i uvidom u prezentiranu specifikaciju istih iznose 818.773 KM. Djelimičan razlog ovakve situacije je i donošenje Odluke Predsjednika Federacije BiH o prihvatanju ostavke federalnog ministra odbrane od 26.01.2006. godine, koja je stupila na snagu danom donošenja a objavljena je u «Službenim novinama FBiH» od 08. februara 2006. godine, donošenje Odluke Vlade Federacije BiH od 12. januara 2006. godine koja je stupila na snagu 09. februara 2006. godine o ovlaštenju federalnog ministra odbrane za podnošenje završnog računa FMO-a i VFBiH za 2005. godinu, kao i donošenje i neprovođenje Zaključka Vlade Federacije od 09.03.2006. godine kojim je ovlašten sekretar Vlade za potpisivanje dokumenata Federalnog ministarstva odbrane u funkciji završnih faza svih dokumenata.
Ovakav način rada FMO i VF u prethodnoj godini i uglavnom nefunkcionisanje sistema internih kontrola nisu dali dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

b) Stalna sredstva, obaveze i potraživanja

Prema bruto bilansi, ukupno iskazana stalna sredstva u FMO iznose 270.491.396.KM a u VFBiH 7.865.615 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga što je popis stalnih sredstava izvršen na dan 28.11.2005 godine i to samo naturalno, što znači da sve ono što je nabavljeno nakon ovog datuma do 31.12.2005. godine nije ni naturalno popisano, niti je usuglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje.
Najznačajniju stavku na stalnim sredstvima predstavlja iskazani iznos na dugoročnim razgraničenjima u iznosu od 263.337.507 KM od čega 263.186.209 KM predstavlja početno stanje 2002. godine i odnosi se na obaveze ministarstva - B komponenta za neizmirene doprinose fondu penzionog osiguranja iz 1998, 1999 i 2000. godine i 151.284 KM se odnosi na neizmirene obaveze po vansudskom poravnanju između FMO i poduzeća «Bašbunar» Travnik, što je konstatovao Ured za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH u svom izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja FMO i VFBiH za 2002. godinu.

Uvidom u dokumentaciju a u vezi Odluke Vlade Federacije o davanju na korištenje nekretnina na kojima je nosilac prava upravljanja i korištenja FMO od 23.11.2005. godine, konstatovali smo da je FMO postupilo u skladu sa istom i da je zapisnički predalo novim korisnicima nekretnine navedene u Odluci, kao i da je sačinilo Sporazume u pogledu naknade komunalnih usluga i održavanja infrastrukture sa novim korisnicima nekretnina.
Po drugoj Odluci Vlade Federacije o davanju na korištenje nekretnina na kojima je nosilac prava upravljanja i korištenja FMO od 30.12.2005 godine nije postupljeno, nisu sačinjeni zapisnici i Sporazumi, odnosno revizorskom timu do kraja revizije isti nisu prezentirani. Ova Odluka i Odluka Vlade Federacije o preuzimanju nepokretne i pokretne imovine, arhive i druge dokumentacije FMO od 30.12.2005. godine, stupile su na snagu 31.12.2005. godine, tri dana nakon stupanja na snagu Zakona o odbrani BiH u kojem je članom 74 regulisano da stupanjem na snagu istog do dana stupanja na snagu sporazuma, odluka, rješenja potpisanih od strane Vijeća ministara BiH, Vlade Republike Srpske i Vlada FBiH, **zabranjuje se bilo kakvo raspolaganje imovinom.**
U toku 2005. godine FMO i VFBiH su iskazali na nabavci i rekonstrukciji stalnih sredstava iznos od 1.451.423.KM, a nalaz o istom je u tačci Izvršenje budžeta.
Iskazana kratkoročna potraživanja u bruto bilansu FMO i VFBiH iznose 7.752.847 KM, a najznačajnije stavke se odnose na: potraživanja od kupaca za isporučenu robu i izvršene usluge FMO-a u iznosu od 4.942.946 KM, potraživanja za date avanse VFBiH u iznosu od 102.572 KM, sumnjiva i sporna potraživanja FMO u iznosu od 2.208.509 KM, potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana FMO u iznosu od 138.973 KM, i ista tim za reviziju ne može u potpunosti potvrditi iz razloga što FMO i VFBiH nisu izvršili adekvatan popis potraživanja i nije usuglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje istih, niti je utvrđena adekvatna starosna struktura potraživanja.
Tim za reviziju konstatuje, da je od navedenog iznosa potraživanja od kupaca za isporučenu robu i izvršene usluge FMO-a, iskazano potraživanje od firme SCOUT Zagreb, po osnovu prodaje zastarjelog naoružanja u iznosu od 2.160.345,40 KM. Isto je nastalo na osnovu sklopljenih Ugovora broj 10-03-41-2056/03 u iznosu od 1.550.000 KM i Ugovora broj 10-03-41-1325/04 u iznosu od 2.077.407 USD. Na osnovu prezentirane dokumentacije, revizorski tim ne može potvrditi da je iskazani iznos potraživanja za prodaju zastarjelog naoružanja i realan, jer je knjigovodstveno evidentiranje izvršenih usluga (prodaja naoružanja) izvršeno na osnovu neadekvatne dokumentacije.
Potraživanja po osnovu ostvarivanja vlastitih prihoda u vezi s izdavanjem u zakup Domova VFBiH na komercijalnoj i nekomercijalnoj osnovi i dalje se vrši na osnovu Privremene odluke ministra od 09.05.2003. godine. Odlukom je regulisano da će zahtjeve za korištenje doma VFBiH u Sarajevu odobravati FMO, a odobravanje istih za druge domove VFBiH regulisat će komandant VFBiH svojom naredbom. Na osnovu navedene odluke Sektor logistike FMO je zadužen za fakturisanje iznajmljenih domova VFBiH na komercijalnoj osnovi. **Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju i na osnovu izjava odgovornih osoba i dalje naplatu prihoda po ovom osnovu nitko konkretno ne prati niti evidentira i nije ustrojena pomoćna knjiga potraživanja po ovom osnovu te ne možemo potvrditi iskazane prihode po istom.**
Također je i dalje prisutan problem nepostojanja potpune evidencije objekata koji se daju u zakup i evidencije po pitanju vlasništva istih. Ističemo i problem koji se pojavljuje 2006. godine, a odnosi se na fakturisanje usluga zakupa objekata FMO-a i VFBiH koji se daju u zakup po ranije zaključenim ugovorima u zakup.
Tim za reviziju konstatuje da su pokrenute 24 tužbe od strane Pravobraniteljstva FMO po osnovu potraživanja od kupaca za usluge zakupa i ista nisu u skladu sa Računovodstvenim standardima FBiH preknjižena na sumnjiva i sporna potraživanja.
Od strane Pravobraniteljstva nije prezentiran Izvještaj o radu istog za 2005. godinu, koji bi sadržavao detaljan pregled svih sudskih sporova i pokrenutih tužbi protiv FMO-a i VF, tako da revizorski tim ne može konstatovati tačan broj istih, kao ni potencijalna prava i obaveze, koje mogu nastati.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca konstatovali smo da su ista preknjižena u 2005. godini sa konta potraživanja i da se najznačajnije stavke odnose na potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranja za bolovanje preko 42 dana iz 2001. godine FMO i VF- B komponenta u iznosu od 1.953.437 KM, kao i potraživanja od «JP BH Telekom», Sarajevo u iznosu od 224.827 KM. Ovo potraživanje trebalo je biti zatvoreno na osnovu Izjave o kompenzaciji broj 13-03-45-1327/03 od 12.06.2003. godine, koja nije proknjižena iz razloga što se obaveze i potraživanja ne mogu zatvarati kompenzacijom i iz razloga je FMO nije knjigovodstveno evidentiralo obavezu prema «JP BH Telekom» predviđenu tom kompenzacijom.

U bruto bilansu FMO-a evidentirani su **kratkoročni plasmani – sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 7.575.857 KM,** a odnose se na depozitna sredstva u Hercegovačkoj banci, i ista se ne slažu sa stanjem u Hercegovačkoj banci za 6.852.494 KM. Temeljem prezentirane dokumentacije, revizorski tim je konstatirao da je Federalno ministarstvo finansija dalo saglasnost na prebijanje potraživanja i obaveza FMO-a i Hercegovačke banke d.d. Mostar, a da prethodno nije dobilo potvrdu da su obaveze koje se trebaju kompenzirati uopće evidentirane u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima FMO-a. Za navedeni iznos je Hercegovačka banka izvršila prebijanje potraživanja FMO-a i obaveza istog koje su evidentirane kod Hercegovačke banke. Obaveze se, prema raspoloživoj dokumentaciji, odnose na dug FMO-a prema Hercegovina osiguranju d.d. Mostar u iznosu od 1.582.695 KM koje je Hercegovačka banka d.d. Mostar kupila od Hercegovina osiguranja Mostar i time FMO postaje dužnik Hercegovačke banke za taj iznos. Ostali dio neslaganja se odnosi na obavezu po osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu iz 2001. godine sklopljenog između FMO-a i Hercegovačke banke d.d. Mostar u iznosu od 5.600.000 KM. Na osnovu obavljenog razgovora sa odgovornim uposlenikom konstatovali smo da FMO u svom knjigovodstvu nema evidentirane navedene obaveze. O navedenim potraživanjima je tim za reviziju dao nalaz i preporuke prigodom vršenja prethodne revizije godišnjih izvještaja za 2005. godinu, međutim FMO nije postupilo po istim.

Također je iskazano i potraživanje za danu pozajmicu poduzeću «Vitezit» iz Viteza u iznosu od 750.000 KM, što je konstatovano u izvještaju Ureda za reviziju budžeta/ proračuna za 2002. godinu.

Iskazano stanje kratkoročnih obaveza prema bruto bilansu FMO iznosi 101.968.827 KM, a VFBiH 11.811.181 KM i isto tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis obaveza na dan 31.12.2005 godine i nije usaglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje utvrđeno popisom. Najznačajnije stavke se odnose na :

a) obaveze FMO
   - obaveza prema dobavljačima 5.024.212. KM
   - obaveza prema djelatnicima 89.624.921 KM
   - razgraničeni ostali prihodi 7.292.478 KM

b) obaveze VFBiH
   - obaveze prema dobavljačima 5.240.248 KM
   - obaveze prema djelatnicima 6.067.035 KM

Od iskazanih kratkoročnih obaveza prema djelatnicima FMO -a ističemo iznos od 28.620.267 KM za koje smo na osnovu dostupne i prezentirane dokumentacije konstatovali da se odnosi na neisplaćene neto plaće za februar i mart za B komponentu i za januar i februar H komponente iz 2001. godine. Iskazani iznos, tim za reviziju ne može u potpunosti potvrditi iz razloga što timu za reviziju nije prezentiran obračun neisplaćenih plaća iz 2001. godine za H komponentu, što je također konstatovano od strane Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH prilikom revizije finansijskih izvještaja za 2002. godinu.

Iznos od 961.147 KM iskazan na obavezama za naknade odnosi se, u najvećem dijelu na neisplaćene naknade po osnovu bolovanja i ostalih naknada plaća iz 2002. godine.

Od iskazanih ostalih obaveza prema djelatnicima ističemo iskazane obaveze za regres u iznosu od 567.600 KM iz 2002. godine i obaveze po obustavama djelatnika iz 2002. godine u iznosu od 538.489 KM.

Iskazane obaveze u iznosu od 59.311.705 KM odnose se na obaveze za obračunate poreze i doprinose na neisplaćene plaće iz 2001. godine i manje plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti za isplaćene plaće u 2001. godini. (Izvještaj Ureda za reviziju budžeta/ proračuna za 2002. godinu.)

Obaveze prema dobavljačima FMO i VFBiH se najvećim dijelom odnose uglavnom na neizmirene obaveze na osnovu nabavki hrane i prehrambenih proizvoda, goriva, komunalnih usluga.

Od iskazanih obaveza prema djelatnicima VFBiH ističemo obavezu za regres za 2002. godinu za djelatnike VFBiH u iznosu od 5.186.000 KM.

U skladu sa Odlukom Vlade Federacije o utvrđivanju prioriteta izmirivanja obaveza iz osnova neisplaćenih neto plaća i naknada i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima u 2005. godini, u iznosu od 8 miliona KM (izmirenje unutarnjeg duga FBiH), FMO je na osnovu na disketi dostavljenih podataka od Federalnog ministarstva finansija i dostavljenih izvršnih sudskih rješenja izvršilo knjigovodstveno evidentiranje plaćenih obaveza po izvršnim sudskim rješenjima za neizmirene neto plaće iz 2001. godine i regres 2002. godine. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju za 2005. godinu, konstatujemo da je FMO ukupno

rasknjižilo 2.437.010 KM navedenih obaveza. Ostale eventualne obaveze navedene u dostavljenim podacima Federalnog ministarstva finansija i izvršnim sudskim rješenjima po tužbama uposlenika FMO-a i VFBiH, a koje nisu evidentirane u knjigovodstvu FMO-a i VFBiH nisu niti rasknjižavane (kamate, sudski troškovi, neto plaće iz 2000. godine). Obzirom da tim za reviziju raspolaže podatkom da je putem izvršnih sudskih rješenja, isplaćeno s Jedinstvenog računa trezora 7.999.438 KM na ime neisplaćenih plaća i naknada FMO-a i VF, to ne možemo potvrditi da su sve izmirene obaveze i evidentirane u knjigovodstvu FMO-a, što značajno utiče na iskazano stanje obaveza na kraju 2005. godine.

Osim dugoročnih obaveza koje smo naveli kod FMO-a, **iskazane dugoročne obaveze na VF prema bruto bilansu iznose 3.033.938 KM** i odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o načinu izmirivanja duga za isporučenu električnu energiju sklopljenim u 2003. godini na osnovu Odluke Vlade FBiH broj 108/03 i Odluke o dopuni iste broj 436/03 o utvrđivanju modela za reprogramiranje potraživanja elektroprivrednih poduzeća iz FBiH od određenih kategorija korisnika isporučene električne i toplinske energije. Jedan ugovor je sklopljen između FMO i JP Elektroprivreda BiH Sarajevo na iznos od 2.669.272 KM sa uplatama 60 mjesečnih rata u iznosu od 44.488.KM počevši od 15.01.2004. do 15.12.2008. godine kada dospijeva posljednja rata i drugi Ugovor potpisan između FMO i JP Elektroprivreda HZ HB Mostar u iznosu od 2.393.745 KM, sa uplatama u 60 mjesečnih rata u iznosu od 39.896 KM počevši od 15.04.2004. do 15.03.2009. godine kada dospijeva posljednja rata.

Da Vlada Federacije traži da se još jednom izvrši uvid i sačini popis kako bi se utvrdilo stvarno stanje sredstava, potraživanja i obaveza FMO i VF iskazanih na dan 31.12.2005. godine.

Da Vlade Federacije, riješi pitanje potraživanja i obaveza Federalnog ministarstva odbrane i Hercegovačke banke d.d. Mostar iskazanih u iznosu od 7.575.857 KM.

Da se preispita stanje iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje preko 42 dana, kao i iskazano sumnjivo i sporno potraživanje od poduzeća JP BH Telekom Sarajevo, te za isto poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa FBiH računovodstvenim standardima.

Da se preispitaju ugovori zaključeni sa poduzećem SCOUT Zagreb o prodaji neperspektivnog i viška naoružanja i vojne opreme, prava i obaveze koje proističu iz istih i u skladu sa istim poduzmu odgovarajuće mjere.

Da se riješi pitanje fakturisanja usluga zakupa po već sklopljenim ugovorima o zakupu, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.

Da se izvrši uvid u izvršena izvršna sudska rješenja sa Jedinstvenog računa trezora na osnovu tužbi uposlenika FMO-a i VFBiH i provjeri da li su ista i evidentirana u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima FMO-a i VF za 2005. godinu, odnosno da li je za ista izvršeno umanjenje iskazanih obaveza.

Da se od strane Pravobraniteljstva bivšeg FMO-a sačini Izvještaj o radu za 2005. godinu, koji će sadržavati pregled svih sudskih sporova i pokrenutih tužbi koji su bili u njihovoj nadležnosti, i isti dostaviti Vladi Federacije FBiH.

c) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu sredstva za rad FMO odobrena su u iznosu od 25.071.148 KM (u navedenom iznosu iskazana su sredstva tekuće rezerve 90.000 KM), a VF BiH u iznosu od 173.924.422 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da je na dan 22.03.2006. godine ostalo neutrošenih, raspoloživih sredstava na FMO u iznosu od 4.116.142 KM a za VFBiH 10.325.742 KM.

Međutim, bez obzira na ostatak raspoloživih sredstava, konstatovano je da je VFBiH **iskazala prekoračenje odnosno ostvarila izdatke u iznosu većem od odobrenih Budžetom FBiH za 2005. godinu u iznosu od 282.976 KM**, a isti se odnose na obračun bolovanja preko 42 dana za mjesec decembar 2005. godine u iznosu od 44.552 KM, na poreze i doprinose iz i na plaću za mjesec decembar 2005. godine u iznosu od 60.362 KM, na neto plaću-naknadni obračun za mjesec decembar u iznosu od 13.650 KM, za obračun poreza na naknade po osnovu školovanja u iznosu od 53.190 KM, za doprinose iz plaća i porez na plaću pripadnicima VFBiH zbog uvezivanja penzijskog staža u iznosu od 39.222 KM, za putne troškove UN- misije u iznosu od 72.000 KM.

Veće izdatke u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 2005. godinu **iskazalo je i FMO u iznosu od 21.544 KM** i odnose se na izdatke po osnovu investicijskog održavanja.

Vlada Federacije BiH je dala saglasnost na novi Pravilnik o plaćama i drugim primanjima pripadnika VF BiH, sa primjenom od 01.12.2005. godine, dana **29.12.2005.** godine svojim aktom broj 752/05, **jedan dan nakon stupanja na snagu Zakona o oružanim snagama BiH i Zakona o odbrani BiH. Istima je utvrđeno da propisi koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu Zakona o oružanim snagama BiH ako nisu bili u suprotnosti sa istim primjenjuju se do donošenja novih, odnosno prema Zakonu o odbrani BiH, sva prava i obveze stečena na osnovu propisa koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi do rješavanja stanja u službi po Zakonu o odbrani BiH. Uvidom u prezentiranu specifikaciju naknadnog obračuna pozitivne korekcije plaća po ovom Pravilniku, potpisanu od strane odgovornih osoba ministarstva, ista iznosi 896.148 KM. Revizorski tim konstatuje da negativna korekcija plaća po ovom Pravilniku, nije obračunata. Ukoliko nalozi za isplatu po ovom obračunu budu potpisani i ovjereni od strane odgovorne osobe koju Vlada FBiH ovlasti za potpisivanje nepotpisanih dokumenata i predaju završnog računa FMO i VFBiH, predstavljat će prekoračenje proračuna VFBiH u iznosu od 806.724 KM. Detaljnije pojašnjenje nalazi se u dijelu Izvještaja koji govori o plaćama i naknadama.**

> ***Da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.***

Izdaci za bruto plaće u 2005. godini iskazani su u iznosu od 113.027.160 KM što u odnosu na planirane troškove u iznosu od 113.465.450 KM predstavlja ostvarenje od 99,6 %.

U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, o načinu privremenog obračuna plaća državnih službenika i namještenika, broj 69/2005 donijetog 03.02.2005. godine, čije smjernice i politike je bilo dužno poštovati ministarstvo, obračun plaća službenika i namještenika u FMO-u i obračun plaća profesionalnih vojnih lica od 01.01.2005. godine do donošenja novih propisa, trebao se vršiti prema koeficijentima utvrđenim u Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu: Zakon o radnim odnosima).

Provedenom revizijom, **utvrdili smo da su se obračun i isplata plaća službenika i namještenika FMO-a za period od januar - oktobar 2005. godine i obračun i isplata plaća pripadnika VFBiH za period januar – decembar radili na osnovu Pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih lica, službenika i namještenika FMO (u daljem tekstu: primijenjivani Pravilnik o plaćama), za kojeg smo već utvrdili da nije u skladu sa Zakonom o radnim odnosima, a čijom primjenom pripadnici FMO i VF su ostvarili veća primanja nego ostali uposlenici organa uprave.** Neusklađenosti primjenjivanog Pravilnika o plaćama sa Zakonom o radnim odnosima se odnosi na dijelove koji se odnose na: isplatu dodataka na plaću svim službenicima i namještenicima Ministarstva odbrane i vojnim licima Vojske Federacije u iznosu od 30 % umjesto da Ministar odbrane propiše određene poslove i zadatke kojima ovo pravo pripada; korekciju koeficijenata od 10 % i 20 % ukoliko uposlenik nema potrebnu stručnu spremu, izračunavanju koeficijenta za obračun plaće pripadnika Vojske Federacije kao aritmetičke sredine između ličnog i formacijskog čina; položajni dodatak u iznosima od 3 % do 9 % za pripadnike FMO-a, odnosno od 2 % do 10 % za pripadnike VFBiH umjesto propisanih 5 %; isplati deminerskog, rendžerskog, letačkog i drugih dodataka koji uopće nisu regulirani Zakonom o radnim odnosima.

Ministar odbrane je u toku 2005. godine izvršio izmjenu Primjenjivanog Pravilnika o plaćama, a bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija, kojom je ukinuo odredbe koje su predviđale umanjenje koeficijenta za obračun plaće službenika i namještenika Ministarstva obrane za 10 %, odnosno za 20 % ukoliko isti ima za jedan, odnosno za dva stepena nižu stručnu spremu koja je propisana za to radno mjesto Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Također je ukinuo umanjenje koeficijenta ličnog čina vojnim osobama za 10 % ukoliko je stručna sprema niža od potrebne za odgovarajući lični čin. Na osnovu prezentirane dokumentacije, **revizorski tim ne može potvrditi tačan datum izmjene Primjenjivanog Pravilnika o plaćama.**

U skladu sa ovim izmjenama Primjenjivanog pravilnika o plaćama, **uz plaću za decembar 2005. godine je obračunata i isplaćena korekcija plaća pripadnika Vojske Federacije za period juni – novembar 2005. godine koja je imala finansijski efekt povećanja troškova plaća 115.253 KM u neto iznosu, odnosno 195.323 KM u bruto iznosu.**

Na osnovu analize dobivenih podataka sa obračuna plaća, revizorski tim konstatuje činjenicu da u Vojsci Federacije ukupno 597 osoba nema nivo obrazovanja potrebnog za obavljanje poslova i zadataka radnog mjesta na kojem su raspoređeni, od čega 145 pripadnika B doprinosa i 452 pripadnika H doprinosa. U ministarstvu ne postoji analiza o tome koliko lica sa određenim nivoom obrazovanja posjeduju i **potrebnu**

stručnu spremu za obavljanje poslova u oružanim snagama Vojske Federacije. **Također smo mišljenja da bi ovu činjenicu, na prvom mjestu, trebalo imati u vidu prilikom raspodjele radnih mjesta u budućnosti, a ne postupati u zavisnosti od slučaja do slučaja, što smo se u dosadašnjim revizijama imali prilike uvjeriti. Više o ovome nalazi se u dijelu koji govori o stručnom obrazovanju i usavršavanju uposlenika FMO i VFBiH.**

Iako je svih proteklih godina od strane Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH, a također i u obavljenoj prethodnoj reviziji u toku 2005. godine, upozoravano na nezakonitost obračuna plaća za pripadnike oružanih snaga FBiH, tek **29.12.2005. godine Vlada Federacije je svojom Odlukom broj 752/05 dala saglasnost na novi Pravilnik o plaćama pripadnika VFBiH** u skladu sa članom 119. Zakona o službi u Vojsci Federacije koji je prestao da važi 01.01.2006. godine. **Dana 30.12.2005. godine i ministar odbrane je donio Odluku kojom se profesionalnim vojnim licima i civilnim osobama na službi u Vojsci Federacije, osnovna plaća povećava za posebne uvjete rada u iznosu od 10 %, odnosno 15 %.** Kako je 20.12.2005. godine objavljen Zakon o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine koji je **stupio na snagu 28.12.2005. godine**, u čijem članu 188. stoji da se do donošenja novih propisa primjenjuju propisi koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, donošenje novog Pravilnika o plaćama za pripadnike VFBiH i ove Odluke ministra, ne bi trebalo imati uticaj na njihov obračun plaća na državnom nivou.

Uvidom u obračun plaće pripadnika VFBiH, revizorski tim konstatuje da je po novom Pravilniku o plaćama i Odluci ministra, naknadno, u januaru 2006. godine obračunata pozitivna korekcija plaća za decembar 2005. godine čiji finansijski efekt je 528.794 KM u neto iznosu, odnosno 896.148 KM u bruto iznosu, a da negativna korekcija nije ni obračunata. Također, konstatujemo da navedeni obračuni nisu evidentirani u Glavnoj knjizi i godišnjim finansijskim izvještajima FMO-a i VF za 2005. godinu.

Također, konstatujemo da je davanju saglasnosti Vlade FBiH, na novi Pravilnik o plaćama pripadnika VFBiH, u skladu sa Poslovnikom o radu Vlade FBiH, prethodilo davanje mišljenja od strane Federalnog ministarstva finansija u kojem stoji da za provođenje predmetnog Pravilnika u odnosu na dosadašnji nivo sredstava planiranih u Budžetu Federacije za 2005. godinu za plaće i druga primanja profesionalnih i civilnih lica na službi u VFBiH nije potrebno osigurati dodatna sredstva obzirom da su navedeni propisi bili na snazi i u primjeni pri planiranju finansijskih sredstava za plaće i druga primanja u budžetu za tekuću godinu. Međutim, revizijom smo konstatovali da raspoloživa sredstva nisu bila dovoljna za primjenu navedenog Pravilnika.

U 2005. godini je za bolovanje preko 42 dana na nivou FMO-a i VF je ukupno isplaćeno 650.138 KM u neto iznosu; od čega je samo 23.767 KM i refundirano od Zavoda zdravstvenog osiguranja ili 3,65 %. Revizorski tim je analizirajući ove pokazatelje, konstatovao da ministarstvo nije provodilo sve potrebne mjere kako bi nivo naplate podiglo na veći nivo obzirom da je prema dostavljenim podacima ispostavilo zahtjeve prema zavodima zdravstvenog osiguranja samo u iznosu od 131.055 KM ili 20 %. Podsjećamo da je u prošloj godini stepen naplate istog iznosio samo 5,63 % a da je ukupno isplaćeno 905.361 KM u neto iznosu, te je bilo za očekivati da će ministarstvo u 2005. godini poduzeti neophodne mjere kako bi se osigurao povrat ovih sredstava u Budžet Federacije.

Revizorski tim je svjestan činjenice da kantonalni zavodi posluju prema svojim propisima koji se međusobno razlikuju u pogledu ispunjavanja uslova za refundiranje bolovanja preko 42 dana, ali isto tako smo uočili sljedeće slabosti unutar sistema Vojske Federacije BiH, koje bi bilo nužno otkloniti u sljedećem periodu, kao što su: bolovanje koje traje duže od godine dana, problemi u kašnjenju dostavljanja originalnih doznaka i originalnih nalaza komisije, problem u osiguranju originalnih obrazaca neophodnih da bi se zahtjev uopće ispostavio, općina stanovanja i općina primanja zdravstvene zaštite ponekada nisu iste, nemogućnost osiguranja potpisa primaoca sredstava na doznaci za primljenu naknadu uslijed neefikasnog kretanja dokumentacije, gubljenje u startu 10 % isplaćene naknade uslijed različitog reguliranja bolovanja preko 42 dana utvrđenog pravilnikom i maksimalnog iznosa koji se može refundirati prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju.

Da Vlada FBiH preispita Izmjenu Primjenjivanog Pravilnika o plaćama u toku 2005. godine od strane ministra odbrane, koja je urađena bez saglasnosti Federalnog ministra finansija, te na osnovu konstatovanog poduzme odgovarajuće mjere;

Preispitati postupke koji su prethodili davanju saglasnosti i Saglasnost, na novi Pravilnik o plaćama pripadnika VFBiH od strane Vlade Federacije dana 29.12.2005. godine i donošenje Odluke ministra od 30.12.2005. godine, te na osnovu konstatovanog razmotriti posljedice po Budžet FBiH i poduzeti odgovarajuće mjere;

Izvršiti uvid u dokumentaciju tekuće i prethodnih godina koja se odnosi na potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana, te na osnovu konstatovanog poduzeti aktivnosti u cilju naplate navedenih potraživanja od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonskim propisima.

U 2005. godini, na nivou kompletnog ministarstva na ime troškova naknada je ukupno isplaćeno 29.971.925 KM. Ako ovim troškovima dodamo i troškove organizovanog prijevoza koji su realizovani u iznosu od 3.878.866 KM, revizorski tim konstatuje da ukupni troškovi koji se odnose na personal FMO-a i VFBiH iznose 33.850.791 KM ili 18,35 % od ukupnog izvršenja Budžeta za 2005. godinu.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim je konstatovao isplate naknada u 2005. godini, a koje se odnose na 2003. i 2004. godinu. Ovu pojavu smo uočili i prezentirali menadžmentu sa preporukama i u prethodnom revizorskom izvještaju ali nismo primijetili poduzete mjere niti pomake u otklanjanju uočenih nedostataka u ovoj godini. Čak što više u obavljenoj prethodnoj reviziji u toku 2005. godini ukazali smo na značajnost problema jer je na dan 29.09.2005. godine ukupan iznos isplaćenih i neisplaćenih naknada FMO i VF koji se odnose na period 2003. i 2004. godina iznosio 785.214 KM, te je uputio menadžment na nužnost provođenja hitnih mjera kako bi se ovaj problem riješio prije prelaska na državni nivo. Uvidom u dokumentaciju, konstatujemo da je na teret budžeta 2005. godine isplaćeno ukupno 1.015.478 KM na ime naknada koje se odnose na 2003. i 2004. godinu.

Revizorski tim je konstatovao da nije uspostavljena adekvatna procedura za proslјeđivanje zahtjeva Sektoru za personal FMO-a, kao i da je rješavanje svih zahtjeva na jednom mjestu uzrokovalo kašnjenje u realizaciji prava i nepravodobnu reakciju na nastale promjene (gubljenje prava, izmjene u ostvarivanju prava, promjene statusa, stavljanje rješenja izvan snage i sl.). Postojao je evidentan problem kašnjenja ispostavljanja rješenja o naknadama, iz sektora za personal Ministarstva, koja su se vrlo često donosila retroaktivno i nisu pratila Naredbe o prekomandama i druga akta ministarstva. Dešavalo se da prođe nekoliko mjeseci prije nego li se postojeće rješenje o ostvarivanju neke naknade ukine, iako su se uslovi na osnovu kojih je određeni uposlenik ostvarivao istu drastično izmijenili.

Prema nalogu ministra odbrane i Inspekcija ministarstva je u drugoj polovini 2005. godine, izvršila kontrolu osnovanosti svih rješenja i podnesenih zahtjeva za isplatu naknade za troškove prijevoza službenicima i namještenicima FMO i pripadnicima VF BiH za 2003., 2004. i 2005. godinu, te kontrolu naknada za troškove smještaja obzirom da je navedena naknada povezana sa naknadama prijevoza za dane vikenda.

Tako je u Izvještaju Inspekcije ministarstva konstatovano i da komande i jedinice nisu obavještavale na vrijeme Sektor za personal da su nastupile okolnosti zbog kojih bi trebalo izmijeniti ili staviti izvan snage donesena rješenja (pogrešno upisana relacija ili promijenjeno mjesto boravišta). Da bi izbjegla dugu proceduru dešavalo se da su profesionalna vojna lica neposredno podnosila zahtjeve u Sektor za personal na rješavanje, koja se poslije nisu na adekvatan način pratila. Da nije ustanovljen mehanizam pravovremenog storniranja isplata nakon gubitka prava uslijed činjeničnih promjena, premještaj profesionalnih vojnih lica nije istovremeno pratila i službena dokumentacija kojom je reguliran njihov status, da nije propisan način korištenja organizovanog prijevoza nakon dežurstava i stražarske službe, korištenje smještaja u objektima VF BiH i istovremeno dobivanje naknade troškova za smještaj.

Da bi ubrzao donošenje rješenja, ministar je tek 07.11.2005. godine donio odluku pod brojem 04-34-7-1500/05 na osnovu člana 148. Zakona o službi u VFBiH, kojom su komandanti na službi u Vojsci FBiH ovlašteni za donošenje rješenja u postupku ostvarivanja prava na naknade troškova ukopa, jednokratne novčane pomoći za slučaj teške invalidnosti ili teške bolesti, naknade prijevoza na posao i sa posla i troškove smještaja profesionalnim vojnim i civilnim osobama na službi u VFBiH.

Na osnovu napravljenog pregleda isplaćenih naknada FMO-a i VF za 2005. godine, revizorski tim konstatuje da je od ukupno isplaćenih naknada u iznosu od 29.947.036 KM, **čak 2.531.100 KM ili 8,5 % isplaćeno kroz korekcije**, što je jedan od najboljih pokazatelja neophodnosti iznalaženja načina za rješavanja ovog problema u budućnosti.

Sve činjenice koje smo utvrdili prilikom revizije ukazuju na potrebu značajnih promjena u funkcionisanju Sektora za personal čiji rad ima veliki utjecaj na finansijske tokove Ministarstva. Ove promjene bi podrazumijevale efikasniji kontakt sa jedinicama na terenu i efikasniji način obavljanja poslova iz nadležnosti ovog sektora na način da se propišu procedure kojima bi se osiguralo brže kretanje dokumentacije i utvrđivanje odgovornosti nadležnih osoba u slučaju nedosljedne primjene istih, kao i **da se osigura vođenje jedinstvenog programa i baze podataka za profesionalna vojna lica koja su ostvarila pravo na neku od naknada koje nemaju karakter plaće, ili su u postupku rješavanja tog prava, kao i nivoi za njegovo vođenje imajući u vidu brojnost pripadnika Vojske Federacije.**

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je u mjesecu decembru 2005. godine, na teret Budžeta Federacije isplaćena **naknada za smještaj pripadnika FMO i VFBiH za mjesec januar 2006. godine u ukupnom iznosu od 267.680 KM**, iako se radi o troškovima koji nisu bili planirani u Budžetu FBiH za 2005. godinu, i koji su se trebali se isplatiti na teret Budžeta Bosne i Hercegovine za 2006. godinu. Od strane odgovornih osoba je sačinjena službena zabilješka, te započete aktivnosti da se isplaćeni iznos vrati u Budžet FBiH, o čijoj konačnoj realizaciji bi trebalo obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH. Isto potraživanje nije evidentirano u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima FMO-a i VF.

Revizorski tim je tokom obavljene prethodne revizije ministarstva konstatovao da je **naknada za odvojeni život od porodice** isplaćivana rukovodećim državnim službenicima i nakon isteka roka iz člana 43. Zakona o državnoj službi. Iako su 12.10.2005. godine, od strane Sektora za personal donesena rješenja o ukidanju prava na isplatu iste, sa datumom primjene od 01.07.2005. godine, revizorski tim konstatuje da od svih rukovodećih službenika **nije izvršen povrat sredstava**.

Na osnovu uvida u analitičke evidencije ministarstva, revizorski tim konstatuje da je u 2005. godini **na ime naknade za deminerske dnevnice ukupno isplaćeno 901.725 KM iz Budžeta Vojske FBiH.** Dana 31.05.2005. godine, ministar odbrane Bosne i Hercegovine donio je Odluku o preuzimanju finansiranja aktivnosti demininranja, u dijelu angažiranja Oružanih snaga BiH koja je stupila na snagu danom donošenja a primjenjuje se od 01.01.2005. godine. Dana 26.07.2005. godine potpisan je Sporazum o prijenosu sredstava za potrebe aktivnosti demininranja od strane ministra odbrane BiH, ministra odbrane FBiH i ministra finansija FBiH kojim se predviđa implementacija gore navedene Odluke o preuzimanju aktivnosti demininranja na način da Ministarstvo odbrane BiH da nalog Ministarstvu finansija i trezora BiH da prenese sredstva na račun Ministarstva finansija FBiH, a za potrebe Ministarstva odbrane FBiH.

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu, Federalnom ministarstvu odbrane se povećao budžet za 2005. godinu u iznosu od 500.000 KM, na poziciji putnih troškova (pod opisom deminerske dnevnice). **Revizorski tim ne vidi opravdanost dodatnog uvećavanja prvobitnog Budžeta Federalnog ministarstva odbrane za 500.000 KM na ime isplate deminerskih dnevnica, imajući u vidu da se iste isplaćuju sa pozicije naknada troškova Vojske Federacije, gdje su već bile planirane u iznosu od 800.000 KM. Ukoliko uzmemo u obzir da ministarstvo u 2005. godini nije ispostavljalo zahtjeve prema Federalnom ministarstvu finansija za dodatnim sredstvima jer već odobrena sredstva na spomenutim pozicijama nisu ni utrošili, mišljenja smo da je ova nepotrebno prebačena sredstva trebalo rasporediti u potrebnije svrhe na nivou FBiH.**

Na traženje revizorskog tima, od strane odgovornih osoba, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi mogli konstatovati koliko je tačno sredstava uplaćeno u Budžet FBiH, odnosno da li je uopće ispostavljen zahtjev od strane FMO-a, na ime refundiranja troškova deminerskih dnevnica od Ministarstva odbrane BiH, te bi u narednom periodu trebalo poduzeti odgovarajuće aktivnosti radi osiguranja povrata istih i o tome obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH.

> ***Osigurati povrat nepravilno isplaćenih sredstava iz Budžeta FBiH za 2005. godinu, na ime naknade za smještaj u iznosu od 267.680 KM i naknada za odvojeni život od porodice, te o konačnoj realizaciji istih obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH.***
>
> ***Izvršiti uvid u dokumentaciju kako bi se utvrdio tačan iznos isplaćenih deminerskih dnevnica u skladu sa potpisanim Sporazumom, te utvrditi iznos uplaćenih sredstava od strane Ministarstva odbrane BiH, u Proračun FBiH na ime refundiranja troškova deminerskih dnevnica, preispitati način odobravanja dodatnih sredstava Federalnom ministarstvu odbrane u iznosu od 500.000 KM na poziciji putnih troškova, te o realizaciji poduzetih aktivnosti obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH;***

Putni troškovi na nivou ministarstva su u 2005. godini iskazani su u iznosu od 2.920.415 KM što u odnosu na data sredstva na raspolaganje ministarstvu u iznosu od 3.573.310 KM iznosi 81,72 %. Kako je na ovoj poziciji Izmjenama i dopunama Budžeta za 2005. godinu dato na raspolaganje dodatnih 500.000 KM, na kraju godine je ostalo neutrošeno 687.741 KM. Iako je prosječan broj uposlenih u 2005. godini od 8.765 , u odnosu na prosječan broj uposlenih u 2004. godini od 11.851 manji za 26 %, putni troškovi u 2005. su za 34 % veći u odnosu na putne troškove u 2004. godini.

Na poziciji putnih troškova značajnu stavku predstavljaju troškovi naknada za školovanje u zemlji i inozemstvu koji su na dan 31.12.2005. godine ostvareni u iznosu od 1.050.210 KM. Najveći dio su isplate naknada za školovanje u inozemstvu, odnosno kursevi za učenje engleskog, francuskog i njemačkog jezika koji se provode na bazi potpisanih implementacionih sporazuma na donatorskoj osnovi. Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplatu naknada za školovanje u inozemstvu, revizorski tim konstatuje da se iste

isplaćuju u skladu sa Privremenim pravilnikom o naknadama za vrijeme usavršavanja, odnosno školovanja djelatnika FMO-a i VFBiH. Međutim, konstatujemo da procedura odabira kandidata nije u dovoljnoj mjeri transparentna, te da na nivou ministarstva ne postoji Pravilnik u kojem bi bili razrađeni uslovi, postupak i nadležnost za odabir i upućivanje na školovanje ili usavršavanje djelatnih vojnih osoba, odnosno službenika i namještenika FMO-a.

Kao što smo već naveli u dijelu u kojem smo obradili troškove plaća, veliki broj pripadnika Vojske Federacije ne posjeduje odgovarajuće kvalifikacije potrebne za obavljanje poslova u oružanim snagama Vojske Federacije, revizorski tim ne može potvrditi koliko osoba određenog nivoa obrazovanja posjeduje i potrebnu stručnu spremu za obavljanje određenih poslova. Mi smo u prethodnim revizijama davali preporuku menadžmentu FMO-a i VFBiH koja se odnosi na utvrđivanje jasne i definisane strategije i politike stručnog obrazovanja, ali po našim preporukama nismo primijetili da postoje pozitivni pomaci. **Čak što više konstatovali smo određene isplate iz odobrenih budžeta za potrebe FMO-a i VFBiH koje nisu urađene na transparentan način i za koje ne možemo potvrditi da su opravdane, jer su sredstva utrošena za određene kategorije uposlenika za koje nismo sigurni da će se koristi od istih odraziti na bolje funkcionisanje oružanih snaga u budućnosti**. **Revizorski tim konstatuje da na nivou ministarstva ne postoji razrađeni plan izvršenja troškova školovanja u 2005. godini**.

Tako smo konstatovali da je na osnovu Izmjene Odluke ministra o isplati naknade troškova školovanja za pripadnike FMO-a i VFBiH od 29.12.2005. godine isplaćeno 407.550 KM, od čega je 94.050 KM obračunati porez na plaću, u iznosu od 30 %. Ovom Izmjenom odluke su u suštini promijenjene kategorije uposlenika i iznosi koje isti dobivaju, u odnosu na Odluku koja je bila donesena 13.10.2005. godine, pa je tako odlučeno da naknada iznosi: za prvu godinu 400 KM, za drugu godinu i podoficiri koji su završili više škole u školskoj 2004/2005 godini 500 KM, za treću godinu 600 KM, za četvrtu godinu, dobitnicima ratnih odlikovanja i priznanja I kategorije, lica koja su diplomirala u školskoj 2004/2005 godini 800 KM, za podoficire upisane na četvrtu godinu studija ili su diplomirali u školskoj 2004/2005. godini 800 KM, za postdiplomski studij 1.200 KM i za doktorske disertacije 2.500 KM.

Kako je od strane ministra, a bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija u 2005. godini, urađena i izmjena Primjenjivanog Pravilnika o plaćama koja osobama koje ne posjeduju potrebnu stručnu spremu omogućava ista primanja kao i onim koji posjeduju potrebne kvalifikacije, da se zaključiti da su spomenuti ovakvim isplatama dodatno i nagrađeni. Što se tiče plaćanja troškova postdiplomskog studija i doktorskih disertacija nije potrebno naglašavati da iste nisu predviđene za obavljanje poslova u oružanim snagama FBiH.

Na osnovu gore navedenog, revizorski tim ne može potvrditi transparentnost odabira ljudi kojima je navedena naknada isplaćena iz razloga što prije podnošenja zahtjeva nisu bili jasno definisani kriteriji po kojima će se ista dijeliti, kriteriji su na samom kraju godine, tačnije rečeno dan prije isplate izmijenjeni, a Komisija koja je trebala da ovaj proces uradi do kraja ne može prezentirati niti jedan zapisnik koji dokazuje njihov rad. **Ovu isplatu ne možemo podvesti pod kategoriju stipendija koje podrazumijevaju kontinuitet, ona ima karakter jednokratnog davanja za koje je predviđeno plaćanje poreza na plaću u iznosu od 50 %.**

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je ministarstvo, na osnovu fakture od 20.09.2005. godine, «Privatnoj srednjoj školi za obrazovanje odraslih s pravom javnosti» iz Širokog Brijega, uplatilo iznos od 32.000 KM na ime troškova edukacije 27 lica za zanimanja tehničar cestovnog prometa, vozač specijalista i vozač motornog vozila. Revizorski tim ne može potvrditi da je odabir ovih lica bio transparentan.

Pored uplate od 32.000 KM, na osnovu Odluke ministra od 28.12.2005. godine o stručnom usavršavanju vozača neborbenih motornih vozila avansno je izvršeno plaćanje ovoj istoj školi u iznosu od 140.000 KM. Odlukom je predviđeno da proceduru izbora kandidata za polaganje i stručno usavršavanje izvrši Prometno – transportno odjeljenje Sektora logistike u suradnji sa Odjeljenjem za politiku i planove VFBiH i Sektorom za personal FMO-a. Kako u ministarstvu ne postoji analiza potreba oružanih snaga, niti je planom ministarstva predviđeno plaćanje prekvalifikacije za zanimanja KV vozača sa položenim državnim ispitom, V stupnja zanimanja vozača motornih vozila – specijalista, IV stupnja zanimanja tehničara cestovnog prometa, niti IV stupnja zanimanja tehničara poštansko – telekomunikacijskog prometa, revizorski tim postavlja pitanje opravdanosti ovih troškova. Nalog za plaćanje je potpisan 30.12.2005. godine na osnovu narudžbenice 1936 od istog dana. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, revizorski tim konstatuje da je plaćanje realizovano prije nego što je usluga uopće izvršena a iznos od 140.000 KM nije evidentiran na potraživanjima ministarstva.**

Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatujemo da odabir dobavljača nije bio u skladu sa odredbama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova jer je ugovor sa «Privatnom srednjom školom za obrazovanje odraslih s pravom javnosti» iz Širokog Brijega zaključen na osnovu dostavljene ponude po javnom nadmetanju u kojem kao predmet nadmetanja nisu bile navedene ove usluge. Cijene su kasnije dogovarane aneksima ugovora (bilo ih je 4) za koje ne možemo sa sigurnošću utvrditi tačan datum potpisivanja.

Imajući u vidu odredbe člana 21. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH koja kaže da se rashodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, iznos od 140.000 KM nije mogao da se prikaže kao trošak ministarstva u 2005. godini. Isto tako smatramo da bi bilo neophodno da se izvrši povrat ovih sredstava u Budžet FBiH.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je na ime troškova dnevnica u inozemstvu, iz odobrenog proračuna FMO-a za 2005. godinu, isplaćeno 32.000 KM, na ime 40 osoba po osnovu Odluka ministra od 18. aprila i 12. maja 2005. godine o organiziranom odlasku, kao i sudjelovanju pripadnika VFBiH i djelatnika FMO-a na 47. vojnom hodočašću u Lourdesu, u vremenu od 24. – 31. maja 2005. godine. Osim ovih troškova, na isto ime je potrošeno još 16.000 KM za plaćanje troškova prijevoza, dobavljaču Željo Tours doo Travnik, na teret budžeta VFBiH; **tako da konstatujemo da je najmanje 48.000 KM utrošeno za troškove hodočašća u Lourdes.**

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je ministar dana 31.08.2005. godine donio Odluku o organizaciji odlaska na hadž, u organizaciji Rijaseta Islamske zajednice BiH, u vremenu od 19.12.2005. godine do 20.01.2006. godine. Uvidom u nalog za plaćanje od 03.10.2005. godine, konstatujemo **da je na ime troškova obavljanja hadža za 40 osoba izvršeno plaćanje u iznosu od 122.826 KM Rijasetu Islamske zajednice u BiH**.

Revizorski tim konstatuje da je dana 29.12.2005. godine potpisan nalog za plaćanje u iznosu od 98.752 KM, na ime kupovine 316 komada torbi čije cijene iznose 176, 226 i 246 KM od poduzeća «Defter doo» Sarajevo. Uvidom u dokumentaciju vezanu za kupovinu i način vođenja evidencija zaliha istih, revizorski tim konstatuje da je dana 20.12.2005. godine od strane ministarstva kupljeno još 30 komada istih u iznosu od 6.980 KM. Od ukupno kupljenih 346 torbi, iz materijalnih evidencija razduženo je njih 205, od čega su 173 podijeljene kao poklon a za 32 torbe se ne mogu potvrditi imena osoba koje su dobile iste i po kom osnovu.

Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila planiranje i opravdanost nabavke torbi u ovolikom broju, kao ni akt o reprezentaciji kojim se propisuje uslovi i način podjele istih.

Kako smo konstatovali da je za troškove hodočašća u Lourdes i odlazak na hadž potrošeno 170.826 KM, a za kupovinu torbi iznos od 98.752 KM, revizorski tim imajući u vidu odredbe članaka 6. i 7. Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2005. godinu, ne može potvrditi opravdanost niti namjensko trošenje budžetskih sredstava u ove svrhe.

> ***Po osnovu isplaćenih naknada u neto iznosu od 313.500 KM koje su nepravilno okarakterizirane kao «stipendije» izvršiti dodatno uplaćivanje poreza na plaću od 20 %, odnosno u iznosu od 62.700 KM;***
>
> ***Preispitati opravdanost i zakonitost prebacivanja sredstava na ima Srednje privatne škole za obrazovanje odraslih, osigurati povrat istih u iznosu od 140.000 KM u Budžet Federacije, te o realizaciji preporuke obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBIH.***
>
> ***Preispitati opravdanost i zakonitost trošenja budžetskih sredstava u iznosu od 170.826 KM, koliko je plaćeno za troškove hodočašća i odlazak na hadž pripadnika FMO-a i VFBiH, kao i kupovinu torbi u iznosu od 98.752 KM dva dana prije kraja godine, poduzeti adekvatne mjere u skladu sa konstatovanim nepravilnostima prilikom izvršavanja troškova reprezentacije;***

Na osnovu Odluke Predsjedništva BiH od 09. septembra 2005. godine, o racionalizaciji i smanjenju osoblja u oblasti odbrane u 2005. godini, u skladu sa odredbama Zakona o službi u VFBiH, u ministarstvu je na kraju 2005. godine provedeno smanjenje brojnog stanja. Nakon uvida u knjigovodstvenu dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da troškovi smanjenja ljudstva u 2005. godini iznose 4.429.746 KM, od čega se 1.254.885 KM odnosi na isplaćene otpremnine po obavljenom otpustu u 2005. godini i 3.174.861 KM na troškove otpusta koji je započet u 2004. godini (isplata otpremnina i troškovi plaća i naknada ljudi na raspolaganju).

Prema dostavljenom izvještaju od strane ministarstva, VFBiH i FMO su u 2004. godini smanjili brojno stanje za ukupno 4.912 osoba, za čije otpremnine je do završetka ovog procesa ukupno isplaćeno 19.073.159 KM.

Zbog ograničenja vremena izvođenja naše revizije za budžetsku 2004. godinu nismo bili u mogućnosti izvršiti reviziju otpusta pripadnika Vojske Federacije i njegove usklađenosti sa donesenim kriterijima, ali smo provjeravali postupanje ministarstva u vezi sa pasivnim vojnim osiguranicima, kojima su oni stekli pravo na povoljnije uvjete penzionisanja u skladu sa članovima 5 i 9. Uredbe o povoljnijim uvjetima za stjecanja prava na starosnu penziju vojnih osiguranika. Tada smo konstatovali da ministarstvo nije imalo utvrđene jedinstvene procedure i postupke koji je trebalo provoditi nad istim, a koji se odnose na ispunjavanje kriterija za ostvarivanje penzije pod povoljnijim uvjetima, kao i da je proces provodilo odvojeno i različito po komponentama. Ministar je dana 28.11.2005. godine formirao Komisiju koja je trebala pregledati sve podnesene zahtjeve za penzionisanje pripadnika FMO-a i VFBiH u 2005. godini i utvrditi da li su isti u skladu sa odredbama Zakona o službi u VFBiH, kako bi ih proslijedili Federalnom zavodu za PIO na nadležno rješavanje. Dva člana ove Komisije su od ministra dobili zadatak da izvrše uvid u sve potpisane sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima, a po datoj preporuci revizorskog tima za 2004. godinu.

Nakon obavljenog razgovora sa odgovornim osobama i uvidom u tražene zapisnike, revizorski tim konstatuje da je Komisija radila jedinstveno za obje komponente, te da je u 2005. godini od strane ove komisije, ukupno 238 osoba prijavljeno da može ići na rješavanje u Zavod za penzijsko – invalidsko osiguranje, koristeći odredbe Zakona o službi u VFBiH. Što se tiče mogućnosti uvida u predmete koji su navedeni u prezentiranim zapisnicima, revizorski tim nije mogao izvršiti uvid u predmete koji se odnose na pripadnike H doprinosa jer za iste, prema izjavi odgovorne osobe, ne postoji primjerak u ministarstvu. **Revizorski tim konstatuje da ministarstvo nije napravilo Izvještaj u kojem bi bili objedinjeni podaci o penzionisanju u 2005. godini.**

Revizorskom timu je prezentiran Zapisnik od 30.12.2005. godine, o izvršenom komisijskom pregledu potpisanih sporazuma sa pasivnim vojnim osiguranicima, kojeg su sačinila dvojica članova gore spomenute Komisije. Nakon obavljenog intervjua sa članovima Komisije i uvida u Zapisnik, revizorski tim **ne može potvrditi da je ukupan broj potpisanih sporazuma sa pasivnim vojnim osiguranicima 1872, koliko je navedeno u prezentiranom Zapisniku,** jer je utvrdio neslaganja podataka koje su prezentirali članovi Komisije i onih podataka s kojima je revizorski tim već raspolagao.

Na bazi analize fluktuacije broja uposlenika, prilikom obračuna plaća, konstatirali smo da je ministarstvo u 2005. godini, retroaktivno, donosilo rješenja kojima je vraćalo u radni odnos ljude, koje je u 2004. godini stavilo na raspolaganje, jer nisu ispunjavali potrebne kriterije za ostanak u Vojsci Federacije i kojima je po njihovom vlastitom zahtjevu prekidan radni odnos prije isteka roka raspolaganja kako bi iskoristili mogućnosti koje je nudila Uredba o povoljnijim uvjetima za stjecanja prava na starosnu penziju vojnih osiguranika, a koja je vrijedila do 31.12.2004. godine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, revizorski tim konstatuje da su ovi ljudi ponovo raspoređivani u VFBiH i da su im se retroaktivno isplaćivale neto plaće i doprinosi za period kada nisu radili, iako je prethodno konstatovano da isti ne zadovoljavaju kriterije za ostanak u Vojsci Federacije. Prema riječima odgovorne osobe koja radi na obračunu plaća, ova pojava se odnosi na osobe, kojima je od strane Federalnog zavoda penzijsko – invalidskog osiguranja konstatovano da ne ispunjavaju uslove za odlazak u penziju.

Također smo uočili pojavu da su se retroaktivno donosila rješenja, kojima su se vraćali u radni odnos osobe čiji radni odnos je istekao protokom perioda stavljanja na raspolaganje, na način da su im poništavana rješenja o stavljanju na raspolaganje i rješenja o prekidu radnog odnosa. Ovim osobama su davani novi rasporedi, i prema uputstvu od strane pomoćnika ministra Sektora za personal vršio se obračun i uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na bazi posljednje isplaćene plaće, kako bi im se uvezao radni staž. Prema istom uputstvu, ove osobe su se izjavama odrekle potraživanja za plaće i druga primanja iz radnog odnosa za vrijeme za koje nisu radili, na osnovu kojeg su i odgovorni na obračunu plaća postupali.

Obzirom da smo uočili kretanje službenika i namještenika iz FMO-a u VFBiH, na traženje revizorskog tima prezentirana nam je Odluka ministra broj 04-34-2-786/05 od 28.03.2005. godine kojom se vrši raspoređivanje 16 službenika i namještenika FMO-a na radna mjesta profesionalnih vojnih lica i civilnih lica Vojske Federacije Bosne i Hercegovine. Revizorski tim ne može potvrditi da je ovaj premještaj izvršen uz poštivanje principa transparentnosti, imajući u vidu odredbe članova 9. i 68. Zakona o službi u VFBiH koji kažu da će se pitanje prijema civilnih lica u VFBiH regulisati odredbama drugih federalnih zakona i drugim općim federalnim propisima o radu, a da će se popuna upražnjenih formacijskih mjesta Vojske Federacije profesionalnim vojnim osobama vršiti raspisivanjem konkursa ili neposrednim prijemom, i imajući u vidu i odredbe članova 45., 47. i 49. Zakona o službi u Vojsci Federacije kojima se regulira

pravo na prijevremenu starosnu penziju u slučaju racionalizacije i smanjenja brojnog stanja VF i FMO-a za osobe koje imaju svojstvo vojnog osiguranika u vrijeme stjecanja prava na penziju. Revizorski tim konstatuje da neposredni prijem profesionalnih vojnih osoba nije detaljnije propisan niti Zakonom o službi u VF, niti drugim podzakonskim aktima.

Potrebno je da se izvrši uvid u rješenja kojima su u 2005. godini vraćani u radni odnos osobe koje je bio prestao radni odnos u 2004. godini u procesu otpusta prekobrojnih pripadnika VFBiH, te na osnovu konstatovanog stanja poduzeti određene aktivnosti;

Sačiniti Izvještaj sa podacima o penzionisanju u 2005. godini, te ponovno izvršiti uvid u potpisane sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima i na osnovu konstatovanog poduzetu adekvatne mjere;

Iskazani izdaci za nabavku materijala FMO-a iznose 492.829 KM, što je u odnosu na odobrena sredstva budžetom manje za 41%, a za **VFBiH iznose 12.016.083.KM,** što je u odnosu na odobrena sredstva budžetom manje za 25,60% i ista predstavljaju značajne stavke u poslovanju FMO i VFBiH.
Najznačajnije stavke ovih izdataka kod FMO odnose se na izdatke za kompjuterski materijal u iznosu od 215.323 KM i izdatke za obrasce i papir u iznosu od 114.048 KM.
Kod VFBiH najznačajnije stavke odnose se na izdatke za odjeću i uniforme 5.392.166 KM i izdatke za hranu i prehrambene artikle u iznosu od 5.377.615 KM.
Uvidom u tender - nabavku potrošnog materijala, konstatovali smo da su izabrana od sedam dostavljenih ponuda četiri ponuđača i to «Defter d.o.o.» Sarajevo, «Exclusive» Zenica, «Proton» Žepče i «Ipon Office» Mostar. **Od ova četiri ponuđača po redoslijedu je najpovoljniji «Defter d.o.o.» Sarajevo, što smo konstatovali uvidom u bodovnu listu koja je sastavni dio Zapisnika i isti ima najveći broj bodova po navedenim kriterijima, a ostala tri ponuđača su izabrana redoslijedom po osvojenom broju bodova nakon najpovoljnijeg s tim da su cijene (kao jadan od navedenih kriterija) ostala tri dobavljača bile nepovoljnije od cijena najpovoljnijeg dobavljača. Uvidom u zapisnik komisije konstatujemo da je komisija predložila izbor više dobavljača iz razloga kantonalne zastupljenosti, a koja kao kriterij nije naveden u tenderu i javnom oglašavanju. Također, niti internim aktom, kako je Uredba o nabavci roba, usluga i ustupanju radova nalagala, nisu regulirani i pojašnjeni kriteriji za izbor. Ministar odbrane je 02.02.2005. godine donio Odluku o izboru najpovoljnijih ponudilaca, a na osnovu Zapisnika komisije.**
Uvidom u Zapisnik komisije za nabavku štampanih obrazaca, konstatovali smo da su izabrana od pet ispravno dostavljenih ponuda dva dobavljača i to: «Oko» Sarajevo i «Eurograf» Kiseljak. Po bodovnoj listi, primjenom usvojene metodologije bodovanja po utvrđenim i objavljenim kriterijima, najpovoljniji dobavljač je «Oko» Sarajevo a sljedeći po redoslijedu je «Eurograf» Kiseljak. Iz zapisnika komisije obrazloženje za izbor obadva dobavljača je da se obrasci rade na bosanskom i hrvatskom jeziku, i Odluka ministra FMO za nabavku obrazaca da se zaključe ugovori sa obadva dobavljača i da će tim biti zadovoljene potrebe FMO i VF, na cijeloj teritoriji Federacije. Jezik na kojem će se štampati obrasci, kao kriterij nije naveden u utvrđenim i objavljenim kriterijima. Uvidom u cijene ponuđenih artikala jednog i drugog izabranog dobavljača konstatovali smo da postoji značajna razlika u cijenama za pojedine artikle, kao na primjer cijena knjige primljene pošte je po dobavljaču Oko Sarajevo 5,04 KM, a po ponudi «Eurografu» Kiseljak 12,50 KM ili urudžbena knjiga 500/1 po cijeni od 15 KM kod dobavljača «Oko», a kod dobavljača «Eurograf» po cijeni od 28 KM
Na osnovu svega navedenog zaključujemo da izbor najpovoljnijeg dobavljača za potrošni materijal i štampane obrasce nije u potpunosti izvršen u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nabavke hrane i prehrambenih artikala, konstatovali smo da je 27.11.2004. godine raspisan javni konkurs za 13 LOTOV-a hrane i prehrambenih proizvoda a objavljivanja javnog oglašavanja provedeno je u skladu sa Uredbom o nabavci robe, usluga i ustupanju radova. i na osnovu Zapisnika komisije od 12.01.2005. godine ministar FMO je donio Odluku o odabiru isporučioca artikala ishrane za potrebe VF BiH u 2005. godini kojom je odobrio izbor više ponudilaca iz razloga specifičnosti organizacije i funkcionisanja jedinica VFBiH, kao i dvokomponentnosti pripadnika VFBiH i ravnomjernoj zastupljenosti svih kantona.
Tako smo zaključili da se na primjer za nabavku hljeba i pekarskih proizvoda od 18 ponuđača izabrano i dati prijedlozi da se sklope ugovori sa 15 dobavljača koji su po broju bodova po utvrđenim i objavljenim kriterijima, po redoslijedu nalaze od prvog do desetog mjesta, što znači da svi nisu najpovoljniji po svim kriterijima. Uvidom u dostavljene ponude i sklopljene ugovore za isporuku polubijelog hljeba i pita sa tri izabrana dobavljača: «Pekara SZR Miličević» Kreševo, «Seferagić Turs» Cazin i «Sprind» Sarajevo

konstatovali smo da su cijene za meso i pitu iste a cijena za polubijeli hljeb se razlikuje, u ugovoru sa «SZR Pekara Miličević» iznosi 0.65 KM a kod ostala dva dobavljača cijena je 0,60 KM.
Isto tako za nabavku hrane - konzervirana riba od četiri ponude koje su bodovane predloženo je od strane komisije i od ministra, navedenom Odlukom, odobreno da se sklope Ugovori sa sva četiri dobavljača. Kao kriterij je navedena regionalna zastupljenost ponuđača i maksimalan broj bodova 2. Uvidom u bodovne liste svi ponuđači su dobili maksimalan broj bodova po ovom kriteriju.
Uz maksimalno uvažavanje organizacije VFBiH i dvokomponentnosti iste ne možemo prihvatiti da je ovaj tender odnosno izbor najpovoljnijeg dobavljača po grupama proizvoda proveden na transparentan način i u potpunosti u skladu sa Uredbom o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova. O ovakvom načinu odabira dobavljača upozorili smo i u prethodnim revizijama finansijskih izvještaja FMO i VF i dali preporuku po kojoj nije postupljeno.
Revizorski tim je izvršio uvid u nabavku nafte i naftnih derivata, za koje nabavke je u 2005. godini potrošeno 6.413.592 KM, dok je prema Alokaciji sredstava u okviru odobrenog proračuna za 2005. godinu predviđeno da se za ove namjene potroši 5.916.000 KM. Veće izvršenje u odnosu na plan za 8,4 %, od strane odgovornih osoba, je obrazloženo stvaranjem rezervi u 2006. godini jer su imali u vidu prelazak na državni nivo. Revizorski tim konstatuje da su troškovi nafte i naftnih derivata čak za 59 % veći u odnosu na 2004. godinu, kada su iznosili 4.021.262 KM. Međutim, na traženje revizorskog tima, od strane odgovornih osoba nije prezentirana odluka ministra niti je prezentiran popis zaliha nafte i naftnih derivata na dan 31.12.2005. godine, tako da nismo u mogućnosti da potvrdimo gore navedeno obrazloženje.
Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za provođenje propisanih procedura, odnosno tendera za odabir najpovoljnijih dobavljača nabavke lož ulja, nafte i ostalih naftnih derivata, potpisane ugovore i postupke koji se provode prilikom fakturisanja isporučenih roba, revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi niti pravilnost niti transparentnost odgovornih u ministarstvu prilikom obavljanja istih.
Uvidom u potpisane ugovore za nabavke lož ulja, a čija realizacija sa 31.12.2005. godine iznosi 2.027.216 KM uočili smo da su dobavljači («Zovko – oil d.o.o.» Žepče, «Energopetrol d.d.» Sarajevo, «Eko panda» Visoko i «Lamina» Mostar) odabrani na osnovu provedena dva tendera a koji se odnose na 2005. godinu čime je ministarstvo prekršilo odredbe člana 4. Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu: Uredbe o nabavci) koji zabranjuje dijeljenje vrijednosti nabavke za tekuću godinu na pojedinačne nabavke manje vrijednosti u cilju izbjegavanja primjene ove uredbe.
Po provedenom tenderu od strane Intendantskog odjeljenja došlo je do potpisivanja ugovora za nabavku lož ulja sa «Zovko – oil» Žepče, a nakon pojavljivanja problema koji su se odnosili na tražene isporuke kojima dobavljač nije mogao udovoljiti potpisan je i ugovor sa «Energopetrolom d.d.» Sarajevo, kao drugoplasiranim dobavljačem.
Po provedenom tenderu za nabavku nafte i naftnih derivata, od strane Tehničkog odjeljenja, došlo je do potpisivanja drugih ugovora sa «Zovko – oil» Žepče, «Eko panda» Visoko i «Lamina» Mostar, gdje se među ostalim ugovorenim nabavkama roba nalazi i lož ulje.
Uvidom u provedeni tender za nabavku nafte i naftnih derivata (euro dizel i bezolovni benzin, lož ulje) revizorski tim je konstatovao određene nepravilnosti koje se već drugu godinu ponavljaju zaredom. Odgovorne osobe u ministarstvu prilikom provođenja tendera koji zahtijeva strogo propisane postupke i procedure Uredbom o nabavci uporno odstupaju od iste u pogledu odabira više dobavljača za nabavku nafte i svake vrste naftnih derivata, a koji obrazlažu činjenicama da moraju osigurati sigurnost isporuka i da imaju veliku regionalnu rasprostranjenost organizacionih jedinica FMO i VF. Na osnovu uvida u tendersku dokumentaciju revizorski tim nije pronašao definiciju pojma regije (da li je to kanton, opština ili neki vojni region), odnosno odgovor na pitanje: ako je tenderom odabrano više dobavljača, ko i na osnovu čega odlučuje od kojeg dobavljača će izvršiti nabavku nafte i naftnih derivata u konkretnom slučaju, čije cijene su različite.
Ako ovome dodamo i činjenice koje se odnose na rast cijena nafte i naftnih derivata tijekom cijele 2005. godine, kao i na nemogućnost upoređivanja cijena na osnovu kojih su dobavljači konkurisali i dobili ugovore, sa onim cijenama po kojima se vrši fakturisanje na dan isporuke goriva (kako je to u ugovorima rečeno), revizorski tim uopće ne vidi postojanje adekvatne interne kontrole prilikom provođenja procesa nabavke goriva.
Naime, radi se o tome da svi ugovori za nabavku nafte i naftnih derivata sadrže klauzulu koja kaže da će se cijene mijenjati u slučaju devalvacije valuta, promjena tečaja USA dolara, nestašica roba i drugih poremećaja na tržištu, a da istovremeno nije propisan način na koji će se ovo dokazivati. Dosadašnja praksa povećanja cijena nafte i naftnih derivata samo uz prijavljivanje promjene cijene putem OPC

obrasca, od strane dobavljača, koji vrijedi na dan isporuke goriva ne pruža dovoljnu zaštitu niti uvjerenje da se budžetska sredstva troše u skladu sa postojećim propisima.
Na osnovu uvida u ispostavljene fakture i prateću dokumentaciju, revizorski tim konstatuje pojavu određenih nepravilnosti, na kraju budžetske godine, od kojih kao primjer navodimo sljedeće: unesene fakture u sistem trezora iako su nepotpisani nalozi za plaćanje od strane ministra, nalog za plaćanje potpisan od strane ministra ali se na istom ne nalazi i odgovarajući pečat ministarstva; ulaz robe i otpremnica na datum 30.01.2006. godine - nalog za plaćanje potpisan od strane ministra 31.01.2006. godine iako je isti 26.01.2005. godine razdužen sa dužnosti; uredno potpisan nalog za plaćanje iako je prijem robe i faktura dobavljača nakon 31.12.2005. godine.

Preispitati nepoštivanje zakonskih propisa na kraju 2005. godine, a koje se tiču validnosti knjigovodstvene dokumentacije na osnovu koje su plaćane fakture za nabavku nafte i naftnih derivata, te u skladu sa konstatovanim poduzeti odgovarajuće mjere.

Izdaci za nabavku i rekonstrukciju stalnih sredstava i nabavku opreme iskazani su u iznosu od **1.470.532 KM,** od čega za **VFBiH u iznosu od 1.451.423 KM a za FMO u iznosu od 19.109 KM**.
Najznačajnije stavke kod VFBiH odnose se na opremu koja je evidentirana u iznosu od 754.743 KM kompjuterska oprema 336.660 KM, strojevi, uređaji i alati 126.286 KM, ugrađena oprema 80.569 KM, medicinska i stomatološka oprema u iznosu od 84.436 KM i vojna oprema 121.530 KM i na rekonstrukciju i investiciono održavanje sredstva u iznosu od 567.624 KM.
Nabavka računarske i telekomunikacijske opreme koja je izvršena u 2005. godini za potrebe FMO-a i VFBiH nije planirana u budžetu VFBiH već u budžetu FMO-a, što znači da ova sredstva nisu u potpunosti namjenski utrošena. Ista je rađena po Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Tim za reviziju konstatuje da su za nabavku računarske opreme izabrana dva najpovoljnija ponudioca i to «Ipon doo» Mostar i «Net doo» Mostar i tri ponudioca za nabavku telekomunikacijske opreme «Mibo doo» Sarajevo, «Ipon doo» Mostar i «Eurocom doo» Sarajevo, te ne možemo potvrditi da je nabavka u potpunosti izvršena u skladu sa važećim propisima.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a na temelju evidentiranog iznosa potraživanja avansa VFBiH u iznosu od 102.572,40 KM, konstatovali smo da se isti odnosi na avans za nabavku sanitetskih auta u 2005. godini u iznosu od 32.372,40 KM i avans u iznosu od 70.200 KM dat poduzeću «BNT» Travnik 08.07.2003. godine na osnovu ugovora broj 10-03-41-66/03 sklopljenog 16.01.2003. godine.
U vezi nabavke sanitetskih motornih vozila, dana 02.12.2004. godine upućen je zahtjev od strane ZKVFBiH - Uprave za podršku, Sektoru logistike za nabavku šest sanitetskih motornih vozila za potrebe VFBiH - jedinicama H komponente. Ministar FMO-a donosi 22.12.2004. godine Odluku o nabavci četiri sanitetska motorna vozila i nakon ispoštovane procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača, imenovana komisija sačinjava 10.02.2005. godine Zapisnik u kome predlaže da se ugovaranje nabave sanitetskih motornih vozila VW-T-5 Furgon 1,9 TDI, V1896 ccm I P63/86 KW/KS izvrši sa tvrtkom «Auto kuća Jelić» Široki Brijeg, kao najpovoljnijom jer je dobila najveći broj bodova a vrijednost po ponudi je iznosila 245.360 KM, druga ponuda je bila ponuda «Jelić Auto» Mostar na iznos od 289.540 KM a treća ASA PVA Sarajevo na iznos od 295.877,20 KM.
Odluku o izboru, po izjavi odgovorne osobe, ministar nije nikada potpisao. Na taj način nije ispoštovan članak 38. Uredbe o postupku nabavke roba, ustupanju radova i vršenju usluga, jer je nabavka rađena po toj Uredbi, a isti govori da Naručitelj u roku od 24 sata po sastavljanju Zapisnika o izvršenom postupku donosi Odluku i istu dostavlja preporučeno ili putem telefaks poruke najpovoljnijem ponuditelju i na isti način obavještava i ostale ponuditelje o odabiru najpovoljnije ponude.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovali smo da je ministar FMO ponovo, dana 29.08.2005. godine donio Odluku o nabavci četiri sanitetska motorna vozila za potrebe VFBiH ukupne vrijednosti predmetne nabavke 300.000 KM. Nakon provedene procedure utvrđene Zakonom o javnim nabavkama dana 31.10 2005. godine imenovana komisija sačinjava Zapisnik u kojem predlaže najpovoljnijeg ponuđača «Jelić Auto» Mostar koji je primjenom metodologije bodovanja, a prema objavljenim kriterijima kao ekonomski najpovoljnija ponuda imao najveći broj bodova, a ukupna ponuda istog je 323.724 KM. Ministar dana 28.11.2005. godine donosi Odluku o odabiru ponuđača «Jelić Auto» Mostar, i nakon provedene procedure obavještenja učesnika nadmetanja o izboru dana 12.12.2005. godine ministar sklapa Ugovor sa poduzećem «Jelić Auto» Mostar po kome je članom 9 predviđeno plaćanje 10% avansa po potpisivanju Ugovora , a ostatak u iznosu od 291.351,60 KM u roku od 30 dana nakon isporuke i prijema vozila.

Do kraja revizije, timu za reviziju nije prezentiran dokaz da su vozila isporučena, dakle ostaje problem izmirenja ove obaveze a posebno što je članom 77. Zakona o odbrani BiH regulisano da od dana usvajanja istog a to je 05.10.2005. godine pa do 1. januara 2006. godine se zabranjuje entitetskim ministarstvima odbrane zaključivanje ugovora i preuzimanje obaveza koje se ne mogu u potpunosti podmiriti iz sredstava budžeta za odbranu za 2005. godinu.

Da Vlada FBiH preispita preuzimanje obaveza, zaključivanje ugovora o isporuci četiri sanitetska motorna vozila, isporuku vozila i izmirenje ostatka duga po navedenom ugovoru, te na osnovu konstatovanog poduzeti odgovarajuće korake.

Odlukom Vlade Federacije broj 400/2005 od 21.07.2005. godine odobrena su sredstva iz tekuće rezerve za sanaciju stanova Vojske Federacije u iznosu od 90.000 KM, i to za stan u ulici Topal Osman Paše broj 20/I, stan u ulici Malta broj 5/VI, stan u ulici Ismeta Mujezinovioća broj 32/II u Sarajevu. U skladu sa ovom odlukom Ministar 14.09.2005. godine donosi Odluku o izvođenju građevinsko - zanatskih radova na sanaciji navedenih stanova od strane poduzeća «Alprom doo» Sarajevo sa kojim je već zaključen ugovor o izvođenju građevinsko - zanatskih radova broj 482/05 od 25.02 2005 godine. Na osnovu ponude izvođača radova broj 51/05, Komisija određena Rješenjem broj 10-03-43-sl-4/05 je 30.09.2005. godine sačinila Zapisnik o prihvatanju ponuđenih jediničnih cijena za radove koji nisu bili navedeni u okvirnom ugovoru. Ispostavljena je narudžbenica za izvođenje radova, a izvođač radova je ispostavio treću privremenu situaciju dana 31.12.2005. godine na ukupan iznos od 75.008 KM za sva tri stana za radove kako je navedeno u situaciji izvedene zaključno sa 31.12.2005 godine i to za stan u ulici Malta 16.672 KM, za stan u ulici Topal Osman Paše 46.320 KM, i za stan u ulici Ismeta Mujezinovića 12.014 KM.
Dana 26.12.2005. godine Sektoru logistike, ZKVF- Odsjek za stambena pitanja upućuje dopis da se obustavi adaptacija stana u ulici Ismeta Mujezinovića zbog vođenja postupka za povrat od strane prijeratnog nosioca stanarskog prava. Dana 19.01.2006. godine Komisija formirana Rješenjem broj 10-03-43-sl-517/05 od 30.12. 2005. godine sačinjava Zapisnik o izvršenom tehničkom pregledu i primopredaji izvedenih radova na sanaciji stanova. u kome stoji da je komisija sačinila okončanu situaciju prema kojoj je vrijednost izvedenih radova prema građevinskoj knjizi i jediničnim cijenama 75.008 KM, da je ukupna ugovorena vrijednost 90.000 KM, što znači da je ostalo neutrošeno 14.992 KM, da su radovi urađeni kvalitetno i da su radovi na sanaciji u stanu u ulici Ismeta Mujezinovića prekinuti na osnovu zahtijeva Odsjeka za stambena pitanja ZKVFBiH. Konstatiramo da Zapisnik nije potpisan od strane predstavnika izvođača radova, a Informacija o stupnju realizacije ove Odluke Vlade Federacije koja je timu za reviziju prezentirana do kraja revizije nije potpisana niti dostavljena Vladi Federacije.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH, broj 400/2005, u vezi sanacije stanova Vojske Federacije, te da se utvrdi čije su vlasništvo isti.

5. ZAKLJUČAK

Na sastanku Odbora za ekonomsku i finansijsku politiku Predstavničkog/ Zastupničkog doma Parlamenta FBiH i Odbora za ekonomsku i razvojnu politiku, finansije i budžeta Doma naroda Parlamenta FBiH, održanom dana 10.10.2005. godine na kojem je razmatran Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja FMO i VF za 2004. godinu, generalni revizor Ureda za reviziju proračuna/ budžeta u FBiH je upozorio menadžment FMO i VF na nužnost rješavanja nepravilnosti i propusta za koje su date preporuke u prezentiranom Izvještaju Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH. Tokom 2005. godine obavljena je i prethodna reviziju, nakon koje je upućeno pismo menadžmentu sa preporukama koje je do kraja godine trebao ispoštovati, posebno imajući u vidu predstojeći prelazak Ministarstva odbrane FBiH sa federalnog na državni nivo. Bez obzira na navedeno upozorenje od strane generalnog revizora i date preporuke u izvještajima revizije, menadžment ministarstva nije postupio po istim.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja FMO-a i VF za 2005. godinu, konstatovali smo da u velikom dijelu nisu ispoštovane preporuke iz prethodnih izvještaja koje se odnose na: uspostavu i jačanje interne kontrole, u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim i drugim propisima, i radi zaštite imovine, primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave prilikom obračuna i isplate plaća službenika i namještenika FMO-a za period januar - oktobar, kao i pripadnika VFBiH tokom cijele 2005. godine; dijelu donošenja procedura o načinu kretanja dokumentacije posebno imajući u vidu specifičnost organizacije FMO-a i Vojske Federacije, u dijelu nedosljednog provođenja zakonskih i drugih propisa koji reguliraju postupak nabavke robe, vršenje usluga i ustupanje radova.

Posebno ističemo problem neizvršenog popisa, odnosno neusuglašenog knjigovodstvenog i stvarnog stanja sredstava, potraživanja i obveza na dan 31.12.2005. godine, iz razloga prijenosa nadležnosti u oblasti

odbrane sa Federacije na Bosnu i Hercegovinu i odgovornost Vlade Federacije za dugove, zaduženja i ostale obaveze FMO i VFBiH nastale do 01.01.2006. godine.

Ovako sačinjen popis imovine i neusklađenost stvarnog i knjigovodstvenog stanja bitno će uticati na plan o konačnom raspolaganju imovinom, kao i na plan o prijenosu ostalih prava i obaveza, kojeg Ministarstvo odbrane BiH treba dostaviti na odobrenje Vijeću ministara BiH.

Kako je Vlada Federacije BiH i dalje odgovorna za dugove, zaduživanja i ostale obaveze Federalnog ministarstva odbrane BiH, u ovom Izvještaju o obavljenoj reviziji daju se preporuke menadžmentu Vlade Federacije BiH, kao nositelju ostalih prava i obaveza FMO-a i Vojske Federacije, koja treba naći način za postupanje po istim u cilju otklanjanja propusta i nepravilnosti, uočenih u radu FMO-a i VFBiH tokom obavljanja revizije.

6. KOMENTAR

Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH je dana 23.05.2006. godine primio dopis broj 01/2-14-14/06 od strane bivšeg ministra odbrane Miroslava Nikolića u kojem nas on obavještava da je iznenađen što je primio Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu o kojem se je trebao očitovati. Također nas obavještava da nije u posjedu relevantne dokumentacije, te da nije u mogućnosti kvalitetno analizirati i argumentirati nalaze, ali daje nekoliko općenitih primjedbi koje se tiču nejasnoća u primjeni Zakona o odbrani BiH i Zakona o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH, revizorskih nalaza koji se odnose na nezakonitosti prilikom obračuna plaća, kao i plaćanja naknada za troškove školovanja i troškova odlaska na hadž i hodočašće pripadnika Vojske FBiH u 2005. godini.

Imajući u vidu da je Vlada FBiH 6. aprila 2006. godine donijela Odluku o davanju ovlaštenja Miroslavu Nikoliću, za potpisivanje svih dokumenata bivšeg Federalnog ministarstva odbrane koji su u funkciji zatvaranja poslovne 2005. godine i gašenja ovog ministarstva, kao i da je isti bio ministar odbrane FBiH u 2005. godini, Ured za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH je poslao Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu na očitovanje istom, a kako nam nisu prezentirani nikakvi novi dokazi, za prezentirane nalaze, ostajemo pri prethodno datim konstatacijama.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Jadranka Novak, dipl. oec.
Član tima: Nasiha Biberović, dipl. oec.

UR : 019-02, 011 – 02 /06

5.5 FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA I UPRAVA ADMINISTRACIJE

MENADŽMENTU
MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave administracije** u njegovom sastavu, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave administracije koja je bila u njegovom sastavu do 16.11.2005 godine. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, utvrđeno je slijedeće:
   - **nije postupljeno u skladu sa važećim propisima kojima je propisana obaveza da se na dan 31. decembra tekuće godine izvrši popis i uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, Iz navedenog razloga tim za reviziju ne može potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava u iznosu od 5.112.383 KM, kratkoročnih potraživanja ministarstva unutrašnjih poslova u iznosu od 2.277.542 KM i Uprave administracije u iznosu od 244.057KM i kratkoročnih obaveza ministarstva unutrašnjih poslova u iznosu od 3.134.050 KM i Uprave administracije u iznosu od 244.125 KM**
   - **nije se dosljedno poštovao Zakon o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH u dijelu korištenja sredstava samo za planirane namjene (isplata novčanih nagrada za 8. mart u bruto iznosu od 18.750 KM i novogodišnje praznike u bruto iznosu od 77.100 KM), jer isplata ovih naknada nije mogla biti planirana u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu kojeg je donijelo Federalno ministarstvo finansija.**
   - **nije postupljeno u skladu sa Zakonom o proračunima/ budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu sačinjavanja i dostavljanja nadležnim institucijama godišnjih izvještaja za 2005. godinu, jer menadžment Uprave administracije nije ovjerio i dostavio obrasce završnog računa za 2005. godinu, a menadžment Ministarstva unutrašnjih poslova uz završni račun nije sačinio i dostavio nadležnim institucijam Bilans stanja za 2005. godinu.**
   - **nije u potpunosti usklađen Pravilnik o plaćama i drugim primanjima službenika i namještenika FMUP-a sa zakonskim propisima koji su bili na snazi u 2005. godini, u dijelu utvrđivanja visine koeficijenata uposlenicima FMUP-a i Uprave administracije;**
   - **nije se dosljedno provodila Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova u dijelu otvaranja i prihvatanja ponuda za odabir dobavljača za nabavku kancelarijskog i potrošnog materijala kao i u dijelu odabira dobavljača za nabavku nafte i naftnih derivata za period 01.01.2005. godine do 04.05.2005. godine i nije uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola u dijelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora za nabavku nafte i naftnih derivata**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji FMUP-a i Uprave administracije ***ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: FMUP) osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, a unutrašnji poslovi iz nadležnosti FBiH, njihova organizacija, rukovođenje i nadležnost uređeni su Zakonom o unutašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH», broj: 19/2003) koji je važio do 16.08.2005. godine kada je na snagu stupio novi Zakon o unutrašnjim poslovima FBiH («Službene novine FBiH», broj 49/2005).
Unutrašnja organizacija i način rada FMUP-a, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 27. decembra 2002. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji ministarstva na koji je također Vlada dala svoju saglasnost 15.07.2004. godine. Od 08.12.2005. godine na snazi je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koji je dobio potrebnu saglasnost Vlade Federacije.
U skladu sa navedenim Pravilnikom, koji je bio na snazi do 08.12.2005. godine, poslovi iz nadležnosti FMUP vrše se u okviru organizacionih jedinica: Kabinet ministra (sa Policijskom akademijom i Uredom za žalbe javnosti) i uprava: Uprava policije kao i **Uprava administracije.**
U skladu sa istim, Uprava administracije je predstavljala pravnu i logističku potporu FMUP-u i Upravi policije u izvršavanju poslova i zadataka jer je ista obavljala pravne i kadrovske poslove, materijalno – finansijske poslove, poslove komunikacije i informatike i upravljanja objektima.
Kako se novim Zakonom o unutrašnjim poslovima FBiH ukida Uprava administracije, pristupilo se izradi novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva, čiji dio, koji se odnosi na Upravu policije, ministar utvrđuje na prijedlog direktora Uprave policije. Odlukom Vlade Federacije BiH o privremenom prenošenju poslova ukinute Uprave administracije, u sastavu FMUP-a, poslove koji su bili u nadležnosti Uprave administracije: inventar, opremu i druge pokretne i nepokretne stvari, kao i državne službenike i namještenike zatečene na radu u Upravi administracije, na dan 16.11.2005. godine, preuzima Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova.
Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koji je donesen 08. decembra 2005. godine, FMUP-u kao i Upravi policije su dodijeljeni finansijsko - knjigovodstveni poslovi, pravni i kadrovski i ostali uslužni poslovi.
Federalnim ministarstvom rukovodi ministar. U rukovođenju federalnim ministarstvom, ministar ima ovlaštenja utvrđena Ustavom Federacije BiH, Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH i drugim federalnim zakonima i propisima.
U skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima FBiH koji je bio na snazi do 16.08.2005. godine, Upravom administracije i Upravom policije rukovodio je direktor administracije, odnosno direktor policije i isti su bili odgovorni ministru. U skladu sa novim Zakonom o unutrašnjim poslovima iz 2005. godine, direktor Uprave policije za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH i ministru FMUP-a. U skladu sa istim vrši i sljedeće poslove: odobrava i donosi odluke o finansijskim sredstvima potrebnim za rad Uprave policije, odgovoran je za utvrđivanje obaveza u vezi sa plaćama i naknadama zaposlenih, doprinosima poslodavca i ostalim doprinosima, troškovima za robe, usluge i nabavke sredstava za redovan rad u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima za Upravu policije i računovodstvenim politikama korisnika budžeta i Trezora Federacije Bosne i Hercegovine i odobrava isplatu finansijskih sredstava u okviru odobrenih sredstava dodijeljenih Upravi policije, kao i redovito izvještava ministra o poduzetim aktivnostima Uprave policije.
Na dan 31.12.2005. godine, u Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova je bilo 257 zaposlenih državnih službenika, namještenika i policijskih službenika.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, kao i izvršene prethodne revizije tokom 2005. godine, konstatovano je da FMUP i Uprava administracije nisu postupili po datim preporukama koje se odnose na: primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta /proračuna u FBiH u dijelu popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja na dan 31.12. tekuće godine i usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja istih, usaglašenosti Pravilnika o platama i drugim ličnim primanjima službenika i namještenika u FMUP-u u dijelu određivanja koeficijenata za obračun plaća sa koeficijentima iz Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH čiju je primjenu Vlada Federacije produžila svojim Zaključkom broj 69/2005 od 03.02.2005. godine, nedosljedna

primjena Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i nedonošenja pisanih pravila i procedura o postupanju u trošenju sredstava, kao i nedosljedne primjene Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH jer smo konstatovali da su ponovljene isplate naknada koje nisu planirane.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMUP i Uprava administracije pridržavali zakona i instrukcija koje se na njih odnose; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMUP i uprave u njegovom sastavu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMUP-om, Upravom policije i Upravom administracije uređeno je Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije BiH.

Unutrašnja organizacija i način rada FMUP-a regulisana je Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koje smo naveli u Uvodu ovog Izvještaja.

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koji je bio na snazi do 08.12.2005. godine, u Sektoru za materijalno-finansijske poslove koji je organizaciono pripadao Upravi administracije, obavljali su se finansijsko - računovodstveni poslovi za sva tri korisnika u sastavu FMUP-a.

Tokom revizije, tim za reviziju je konstatovao da ministarstvo odnosno Uprava administracije nisu u 2005. godini donijeli pisane procedure za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kako je to utvrđeno u Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika Federalnog ministarstva financija, što je uticalo na utvrđene nepravilnosti i propuste navedene u ovom izvještaju.

Također smo konstatovali da ministarstvo odnosno uprava ne vrši usaglašavanje pojedinačnih pozicija izdataka navedenih u Prijedlogu Budžeta za FMUP i Upravu administracije koji su upućeni Federalnom ministarstvu finansija (u daljem tekstu FMF), sa odobrenim Budžetima, kao preduslova za trošenje sredstava samo za namjene koje su Budžetima planirane**.**

Tokom revizije smo utvrdili da su ministarstvo i Uprava administracije raspisivali jedinstven javni poziv za nabavku roba i vršenju usluga i vršen je jedinstven odabir dobavljača za te robe i usluge. Međutim ne možemo potvrditi da je uspostavljena adekvatna saradnja između Uprave policije i Ministarstva po pitanju racionalnijeg trošenja budžetskih sredstava. Tako smo utvrdili da su u 2005. godinu odvojeno raspisivani javni pozivi za nabavku istih roba i vršenje istih usluga (npr. nabavka kancelarijskog i potrošnog materijala, usluge servisiranja kotlovnica), odvojeno formirane Komisije za izbor najpovoljnijeg dobavljača i iste primile naknadu za svoj rad, čime su se neopravdano uvećavali troškovi ministarstva odnosno uprave.Također smo utvrdili nedovoljnu saradnju i po pitanju popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja na kraju 2005. godine, koji nije izvršen niti za Ministarstvo niti za Upravu policije, iako je na osnovu istog trebalo izvršiti konačnu podjelu pokretne i nepokretne imovine i ostalih prava i obaveza.

Dugogodišnje neusuglašeno stvarno i knjigovodstveno stanje stalnih sredstava, potraživanja i obaveza i nepoduzimanje konkretnih mjera na usklađivanju istog, nesačinjavanje diobe imovine, obaveza i potraživanja u vrijeme kada su budžetska sredstva jedinstvenog FMUP-a podjeljenja i dodijeljena na korištenje novim budžetskim korisnicima FMUP-a (FMUP-u, Upravi policije FMUP-a i Upravi administracije FMUP-a), uticalo je da u ovom dijelu nije postupljeno u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna kojima je propisana obaveza da se najmanje jednom godišnje izvrši

popis, odnosno uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Isto je uticalo i na nesačinjavanje svih računovodstvenih iskaza jer Bilans stanja FMUP-a za 2005. godinu nije sačinjen i dostavljen nadležnim institucijama kako je to regulisano Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
Različito tumačenje ovlaštenja bivšeg direktora Uprave administracije nakon prestanka postojanja iste, dovelo je do toga da za Upravu administracije nije ovjeren i predat nadležnom ministarstvu godišnji obračun za 2005. godinu.
Revizorski tim smatra, imajući u vidu gore navedeno, da je direktor Uprave administracije imao obavezu da nakon prestanka postojanja Uprave administracije sačini izvještaj o radu za 2005. godinu i dostavi ga nadležnim institucijama.
Nedosljedno provođenje Uredbe o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova, uticalo je da se postupi na netransparentan način: kod nabavke kancelarijskog i potrošnog materijala za ministarstvo i upravu, jer je Komisija za prijem i vrednovanje ponuda u Zapisniku navela da je od prispjelih devet ponuda samo jedna formalno pravno ispravna a ostale neispravne bez navođenja razloga neispravnosti kako je to propisano članom 30. Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova i iz toga razloga predložila ministru donošenje Odluke o poništenju dijela Javnog poziva za nabavku kancelarijskog i potrošnog materijala; kod nabavke nafte i naftnih derivata jer je ugovor sa odabranim dobavljačem za 2005 godinu potpisan tek 04.05.2005. godine tako da su nabavke od početka godine do toga datuma nepokrivene ugovorom.
Nepostojanje adekvatne interne kontrole uticalo je na nedovoljno praćenje izvršenja sklopljenih ugovora za nabavku nafte i naftnih derivata..
Prilikom isplata novčanih nagrada povodom 8. marta i novogodišnjih praznika postupljeno je u suprotnosti sa Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna za 2005. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošnju budžetskih sredstava za planirane namjene jer isplata ovih naknada nije predviđena Upustvom o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu kojeg je donijelo Federalno ministarstvo finansija
Ovakav način rada FMUP-a i Uprave administracije u prethodnoj godini i nefunkcionisanje sistema internih kontrola, u dijelovima koje smo naveli u ovom revizorskom izvještaju, ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da se radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti finansijskog izvještavanja u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a sve u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu sredstva za rad FMUP-a odobrena su u iznosu od 3.670.326 KM a sredstva za rad Uprave administracije u iznosu od 5.429.638 KM. Nakon ukidanja Uprave administracije 16.11.2005. godine, u skladu sa Odlukom Vlade Federacije o privremenom prenošenju poslova ukinute Uprave administracije u sastavu FMUP-a, neutrošena finansijska sredstva iste u iznosu od 1.704.250 KM prenose se na FMUP.
Kako je Budžet FMUP-a i Uprave administracije za 2005. godinu, odobren na bazi 289 uposlenika (65 uposlenika FMUP-a i 224 uposlenika Uprave administracije), dok je prosječan broj uposlenih za ova dva budžetska korisnika zajedno iznosio 264 uposlenika, na kraju godine FMUP je iskazao neutrošenih 2.163.282 KM u odnosu na odobrena sredstva za 2005. godinu, od čega 1.034.963 KM na poziciji bruto plata i naknada uposlenih i 121.638 KM na poziciji doprinosa poslodavca. Ostatak neutrošenih sredstva na poziciji izdataka za materijal i usluge iznose 857.382 KM i 149.297 KM na kapitalnim izdacima.
Troškovi za **bruto plaće i naknade** FMUP-a i Uprave administracije za 2005. godinu iskazani su u iznosu od 3.136.306 KM što u odnosu na plan od 4.291.713 KM predstavlja ostvarenje od 73 %.
Na osnovu uvida u obračun i isplate plaća za 2005. godinu, revizorski tim konstatuje da koeficijenti za obračun plaća nisu bili usklađeni sa koeficijentima iz Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu: Zakon o radnim odnosima), za koje je Vlada Federacije BiH, Zaključkom broj 69/2005 od 03.02.2005. godine, produžila primjenu, tako da ne možemo potvrditi pravilnost isplata istih.

Koliki je finansijski efekat nepravilne primjene koeficijenata nismo u mogućnosti reći, ali smo konstatovali da su isti veći od onih koji su propisani Zakonom o radnim odnosima, kao i da uposlenici FMUP-a i Uprave administracije nisu imali povećanja koeficijenata po osnovu službenih zvanja.
Nama je poznata činjenica da je novi Pravilnik o plaćama službenika, namještenika i policijskih službenika u FMUP-u dobio saglasnost Federalnog ministarstva finansija 13.01.2006. godine, kada je i stupio na snagu, te bi bilo neophodno da se osigura njegova primjena u 2006. godini.
U 2005. godini **troškovi naknada zaposlenim**, za FMUP-a i Upravu administracije su izvršeni u iznosu od 1.361.394 KM što u odnosu na plan od 1.362.590 KM predstavlja ostvarenje od 99,9 %, iako je prosječan broj uposlenih u 2005. godini manji za 9% u odnosu na broj uposlenih za koji je budžet odobren.
Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplate naknada, revizorski tim je konstatovao i isplate *novčanih nagrada* svim uposlenicima FMUP –a i Uprave administracije od po 100 KM na osnovu donesenih odluka od strane ministra FMUP-a, odnosno direktora Uprave administracije, a povodom obilježavanja 8. marta – Dana žena. Ukupno isplaćena sredstva povodom 8. marta su 12.500 KM u neto iznosu, odnosno 18.750 KM u bruto iznosu.
Također, konstatujemo, da je ministar dana 07.12.2005. godine donio Odluku o isplati nagrade i stimulacije zaposlenicima FMUP-a (koje od 16.11.2005. godine čine i uposlenici bivše Uprave administracije) povodom državnog praznika Nove godine u iznosu od po 200 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatujemo da je ukupno isplaćeno po osnovu ove Odluke 51.400 KM u neto iznosu, a ako ovome dodamo i plaćeni porez u iznosu od 50 %, konstatujemo da ukupni troškovi po ovoj Odluci iznose 77.100 KM u bruto iznosu.
Ovakve isplate (novčane nagrade za 8. mart i novogodišnje praznike) nisu u skladu sa članom 37. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu u kojem stoji da će se sredstva za «naknade troškova zaposlenih» doznačavati korisnicima budžeta na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH. Članom 7. istog Zakona je propisano da korisnici koriste sredstava budžeta u skladu sa svojim godišnjim finansijskim planom, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, prilikom formiranja zahtjeva za potrebnim sredstvima u 2005. godini FMUP, odnosno Uprava administracije bili su se dužni pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu od strane Federalnog ministarstva finansija kojim ovakva vrsta naknada nije predviđena Budžetom u 2005. godini.
Revizorski tim je izvršio reviziju **naknada za rad u komisijama** za koje je, prema dostavljenom Izvještaju Federalnom ministarstvu finansija, u 2005. godini ukupno isplaćeno 90.028 KM u neto iznosu, od čega se na Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova odnosi 74.711 KM a na Upravu administracije 15.027 KM. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na isplatu istih, konstatujemo da je u 2005. godini ministarstvo zajedno sa Upravom administracije samo za plaćanje naknada za rad u komisijama za provođenje javnih nabavki izdvojilo 25.147 KM u neto iznosu. Ostala sredstva se uglavnom odnose na isplate naknada stalnih komisija koje ministar formira u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti unutrašnjih poslova.
Revizorski tim ne može potvrditi opravdanost formiranja komisija u ovolikom broju, koje se po pravilu plaćaju u maksimalno dozvoljenom iznosu, te smo mišljenja da bi menadžment ministarstva trebao u budućem periodu da preispita svoje odluke vezano za plaćanje komisija na ovakav način, kao i da preispita mogućnost obavljanja ovih poslova na način koji će rezultirati manjim budžetskim izdvajanjima. Također smo konstatovali da je ministarstvo, nepotrebno, tokom 2005. godine, obračunavalo i plaćalo porez na primanja na naknade za rad u komisijama u iznosu od 50 %, umjesto propisanih 30 %.

Osigurati primjenu Pravilnika o plaćama službenika, namještenika i policijskih službenika u FMUP-u za kojeg je Federalno ministarstvo finansija 13.01.2006. godine dalo potrebnu saglasnost.

Prilikom planiranja sredstava za naknade uposlenika dosljedno se pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta od strane Federalnog ministarstva finansija, a sa odobrenih budžetskih pozicija isplaćivati samo one izdatke koji su i predviđeni u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna u FBiH;

Menadžment ministarstva bi trebao da preispita opravdanost formiranja komisija i isplata naknada za sudjelovanje u radu istih u ovolikom broju, a obračun pripadajućih poreza vršiti u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću kojeg je donijelo Federalno ministarstvo finansija u 2005. godini.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima FMUP-a iskazani su u iznosu od 1.026.277 KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena budžetom manje za 27,15%, a za Upravu administracije iskazani su u iznosu od 1.107.050 KM što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena budžetom manje za 25,80%. Od ovih izdataka najznačajnije stavke odnose se na nabavku materijala, odnosno na izdatke za kancelarijski materijal i izdatke za javni red i sigurnost, i isti su za FMUP iskazani u iznosu od 371.596 KM a za Upravu administracije 726.784 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, revizorski tim je konstatovao da je dana 21.12.2004. godine ministar FMUP-a donio Odluku o nabavci roba i vršenju usluga za 2005. godinu za potrebe FMUP-a (raspisan je jedan tender za potrebe FMUP-a i Uprave administracije) putem javnog nadmetanja u skladu sa Uredbom o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova za 23 grupe roba i usluga među njima i kancelarijski i potrošni materijal. U Zapisniku komisije od 22.01.2005. godine stoji da je za nabavku kancelarijskog materijala prispijelo devet ponuda od kojih su formalno - pravno ispravne samo jedna, **ponuda «Crobox» Sarajevo, a ostale ponude su neispravne i u Zapisniku nije naveden razlog neispravnosti, što znači da komisija nije u potpunosti primjenjivala član 30. Uredbe o postupku nabavke roba usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu: Uredba) koji kaže da Komisija u postupku otvaranja i prihvaćanja ponuda u Zapisnik unosi podatke o nazivu firme čije ponude ne zadovoljavaju uslove javnog nadmetanja sa obrazloženjem zbog čega su te ponude neispravne i nepotpune. Među neispravnim ponudama bila je i ponuda preduzeća «Exclusive» d.o.o. Zenica. Komisija je predložila donošenje Odluke o poništavanju dijela Javnog poziva i raspisivanje ponovnog javnog poziva. Obzirom da su ponude ponuditelja neuspjelog javnog poziva u skladu sa Uredbom vraćene ponudiocima, tim za reviziju se nije mogao uvjeriti u ispravnost rada komisije vezano za navođenje razloga neispravnosti ponuda.** Nakon ponovnog javnog oglašavanja i poništavanja istog iz razloga, kako stoji u Zapisniku komisije, formalno pravne neispravnosti niti jedne od šest prispjelih ponuda, na prijedlog komisije u skladu sa članom 15. Uredbe, dana 08.04.2005. godine Ministar donosi Odluku o neposrednoj pogodbi sa preduzećem «Exclusive» d.o.o. Zenica čije su ponude na osnovu zapisnika komisije bile dostavljene na oba javna poziva, a što je u skladu sa Uredbom.

Iz razloga nepostupanja Komisije u skladu sa članom 30. Uredbe, nismo u mogućnosti potvrditi da je ova nabavka izvršena u potpunosti na transparentan i propisan način.

U okviru izdataka za materijal i usluge, izdatci za nabavku nafte i naftnih derivata za 2005. godinu iskazani su u iznosu od 265.002 KM, i predstavljaju značajne izdatke.

U odnosu na prošlu godinu nismo primijetili da su napravljeni pozitivni pomaci u skladu sa datim preporukama vezano za provođenje javnih nabavki u ovom dijelu. Nakon provođenja duge procedure odabira dobavljača, koja je bila propisana tadašnjom Uredbom o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova, ugovor sa dobavljačem «Energopetrol» d.d. Sarajevo je potpisan neposrednom pogodbom tek 04.05.2005. godine, nakon dva neuspješno provedena tendera, tako da su sve nabavke od početka godine do tog datuma nepokrivene ugovorom.

Kao i u prošlogodišnjem ugovoru o nabavci naftnih derivata, kojeg je ministarstvo imalo potpisano sa ovim istim dobavljačem, ni ove godine nije definisano na koji način će se dokazivati promjena cijena. Čak što više u ugovoru stoji da cijene roba važe na dan isporuke, pa se postavlja pitanje čemu je poslužilo dva puta provođenje tendera ako se ne može uticati na cijenu isporučenih naftnih derivata.

Tokom 2005. godine, cijene su se povećavale na osnovu prezentiranog OPC obrasca od strane dobavljača koji u stvari predstavlja samo obavijest o promjeni cijena. Ovakav način rada ne pruža dovoljnu zaštitu, niti uvjerenje da se budžetska sredstva troše u skladu sa postojećim propisima.

Obavili smo razgovor sa rukovodiocem materijalno finansijskog sektora koji nam je dao obrazloženje da je ovakav način rada posljedica nemogućnosti primjene zakonskih propisa koji regulišu nabavke iz ove oblasti. U cilju razrješenja ovog problema ukazujemo menadžmentu FMUP-a na nužnost traženja odgovora kod institucija nadležnih za tumačenje Zakona o javnim nabavkama BiH, odnosno za izvršenje Budžeta FBiH u skladu sa zakonskim propisima.

Revizorski tim je izvršio i provjeru zakonitosti postojećih **ugovora o privremenim i povremenim poslovima**, te smo konstatovali da su retroaktivno potpisivani ugovori nakon što su izvršioci već otpočeli izvršavanje ugovorenih obaveza, kao i da su potpisivani za obavljanje poslova čiji sadržaj i karakter zahtjeva potpisivanja ugovora o djelu, što se odražava na manje obračunate i plaćene pripadajuće poreze, koje nepravilnosti bi se svakako trebale otkloniti u narednom periodu.

> ***Nabavke roba i usluga vršiti na transparentan način, u potpunosti primjenjujući zakonske propise i druge akte koji regulišu ovu materiju.***

Prilikom nabavke nafte i naftnih derivata u tenderskoj dokumentaciji jasnije definisati uslove ponude, ugovorom obuhvatiti uslove iz ponude i u skladu sa istim pratiti izvršenje;

Prilikom potpisivanje ugovora o djelu, odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima, u skladu sa zakonskim propisima voditi računa o karakteru istih, te na osnovu toga vršiti i obračun pripadajućih poreza;

c) Stalna sredstva, potraživanje i obaveze

Stalna sredstva iskazana u bruto bilansu FMUP-a (zajedno sa Upravom administracije) iznose 5.112.382 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis stalnih sredstava niti je formirana komisija za popis. Konstatovano je da FMUP nije u skladu sa Zakonom o proračunima/ budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH dostavio nadležnim institucijama sve propisane obrasce godišnjih izvještaja za 2005. godinu, jer Uprava administracije nije potpisala i dostavila obrasce završnog računa za 2005. godinu, a ministarstvo unutrašnjih poslova uz završni račun za 2005. godinu nije sačinilo i dostavilo nadležnim institucijam Bilans stanja.

Uvidom u bruto bilans FMUP-a od 31.12.2005. godine, konstatovali smo da su kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 2.777.542 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis potraživanja i usklađeno stvarno i knjigovodstveno stanje istih. Od iskazanih potraživanja ističemo potraživanja za isporučene usluge u iznosu od 1.561.595 KM, potraživanja za date avanse 198.163 KM, sumnjiva i sporna potraživanja 502.779 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da je ministarstvo krajem 2004. i početkom 2005. godine preduzelo radnje na utuživanju nenaplaćenih potraživanja i predalo Federalnom pravobraniteljstvu na utuživanje predmete za period od 1995. do 2003. godine na ukupan iznos od 1.691.138 KM. Pravobraniteljstvo je za potraživanja u iznosu od 808.422 KM utvrdilo apsolutnu zastaru a najznačajnije stavke se odnose na potraživanja za komunalne usluge od AID-a BiH za period od 1998. do 2001. godine u iznosu od 230.225 KM i potraživanja od MUP-a Hercegovačko neretvanskog kantona Mostar za period 199. do 2002. godine u iznosu od 256.280 KM. Konstatovali smo da ista nisu, kako nalažu FBiH računovodstveni standardi preknjižena na sumnjiva i sporna potraživanja. Potraživanja za koja je pokrenuta tužba putem Federalnog pravobraniteljstva iznose 624.205 KM, a najznačajnije stavke odnose se na MUP Hercegovačko-neretvanskog kantona Mostar u iznosu od 355.125 KM (školovanje polaznika Policijske akademije i isporuka javnih isprava) i MUP-Srednje-bosanskog kantona - Travnik u iznosu od 115.000 KM (školovanja polaznika Policijske akademije) i ista su suprotno računovodstvenim standardima iskazana na redovnim potraživanjima.

Najznačajnije stavke iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja se odnose na isplaćene akontacije za službeni put u periodu 1992-1997 godina u iznosu od 196.065 KM uposlenicima FMUP-a i potraživanja po privremenim priznanicama iz 1992 godine

Iskazana kratkoročna potraživanja za Upravu administracije koja su ostala evidentirana u bruto bilansi iste, na dan 31.12.2005. godine, iznose 244.057 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga neusklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja. Najznačajnije stavke odnose se na MUP-Hercegovačko-neretvanskog kantona u iznosu od 130.975 KM i MUP- Zeničko-dobojskog kantona u iznosu od 71.715 KM po osnovu fakturisanih isporuka registarskih tablica i saobraćajnih dozvola. Potraživanja od Zeničko- dobojskog kantona odnose se na 2004. godinu.

Iskazane kratkoročne obaveze FMUP-a iznose 3.134.050 i iste ne možemo potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis obaveza i usklađeno knjigovodstveno i stvarno stanje utvrđeno popisom. Od iskazanih obaveza, obaveze prema dobavljačima iznose 481.229 KM, razgraničeni ostali prihodi 1.562.742 KM, razgraničeni rashodi 835.316 KM.

Iskazane kratkoročne obaveze Uprave administracije iznose 244.125 KM i odnose se na razgraničene ostale prihode u iznosu od 244.057 KM i obaveze preme dobavljačima u iznosu od 68 KM.

Postupati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH u dijelu kojim je propisana obaveza da se na dan 31.decembra tekuće godine izvrši popis i uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Poduzeti aktivnosti u cilju naplate nenaplaćenih potraživanja, a posebno potraživanja koja se odnose na 2004. godinu.

U skladu sa FBiH računovodstvenim standardima preknjižiti potraživanja kojima je Federalno pravobraniteljstvo utvrdilo apsolutnu zastaru i utužena potraživanja sa redovnih na sumnjiva i sporna.

Izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za potraživanja na kojima je Federalno pravobraniteljstvo utvrdilo apsolutua zastaru, utvrditi razloge zastare i u skladu sa utvrđenim poduzeti adekvatna mjere.

d) Rad Komisije za izradu diobenog bilansa FMUP-a i Federalne uprave policije

Vlada Federacije BiH je 19.01.2006. godine donijela Rješenje o imenovanju komisije za izradu diobenog bilansa FMUP i Federalne uprave policije, koje je stupilo na snagu danom donošenja. U skladu sa ovim Rješenjem zadatak Komisije je da, u skladu sa Zakonom o organizaciji uprave u FBiH, Zakonom o unutrašnjim poslovima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, pripremi za Vladu Federacije odgovarajuće odluke o dodjeli pokretnih stvari i opreme i službenih zgrada i prostorija potrebnih za rad i smještaj Uprave policije i utvrdi diobeni bilans između ministarstva i Uprave policije. Rok za donošenja navedenih odluka je 30 dana od dana donošenja Rješenja, a rok za utvrđivanje diobenog bilansa je 60 dana od dana donošenja Rješenja.

Uvidom u prezentirane potpisane zapisnike komisije (13.02., 16.02. i 23.02. 2006. godine), konstatovali smo da Komisija nije ispoštovala zadate rokove navedene u Rješenju. Također smo konstatovali da je predsjednik komisije uputio Vladi Federacije kratak Izvještaj o radu komisije u kojem ističe da Komisija nije u mogućnosti ispoštovati zadate rokove iz razloga neizvršenog popisa stalnih sredstava te predlaže produženje zadatog roka jer je ista dala u zadatak FMUP-u i Federalnoj upravi policije da se izvrši popis stalnih sredstava do 16.03.2006 godine kako bi Komisija mogla pristupiti diobenom bilansu, i traže od ministra i direktora Uprave policije da daju svoje prijedloge diobenog bilansa. U Zapisniku Komisije od 23.02.2006 godine se ističe da je Izvještaj o radu proslijeđen Vladi FBiH i kopija dostavljena ministru, da se ministar očitovao na izvještaj a Vlada još nije. Zaključak sa ovog sastanka prema Zapisniku je da za narednu sjednicu svaki član komisije pripremi prijedlog kriterija kako bi se utvrdili zvanično kriteriji za diobeni bilans. Do kraja revizije nemamo saznanja da se Vlada očitovala i da je komisija uradila zadaće po Rješenju.

U očitovanju na Izvještaj o radu komisije ministar ističe da ne može prihvatiti zadatak da se izvrši popis jer je to, prema njegovim riječima, izvan okvira važećih zakonskih odgovornosti i nadležnosti Federalnog ministra unutrašnjih poslova, zbog objektivnih razloga nenadležnosti za usklađivanje bilansa stanja utvrđenog popisom i prema računovodstvenoj evidenciji zbog nepostojanja uslova za utvrđivanje odgovornosti za dato stanje. Ministar i direktor Uprave policije su Komisiji dostavili svoje prijedloge diobe, a timu za reviziju nisu prezentirani dokazi odnosno Zapisnici komisije iz kojih bi se vidjelo da se na Komisiji o istim raspravljalo.

Tim za reviziju konstatuje da Komisija za izradu diobenog bilansa nije u zadanim rokovima izvršila svoje zadatke utvrđene Rješenjem o imenovanju komisije za izradu diobenog bilansa od strane Vlade FBiH, da Vlada Federacije BiH do kraja revizije nije poduzela aktivnosti povodom Izvještaja o radu Komisije u kojem ista traži da Vlada FBiH produži zadate rokove za izradu diobenog bilansa.

Vlada Federacije bi trebala da poduzme adekvatne mjere u cilju izrade diobenog bilansa FMUP-a i Uprave policije, a imenovana Komisija mora efikasnije i konstruktivnije obavljati svoj zadatak i postupati po Odluci Vlade Federacije BiH i istoj u što kraćem roku dostaviti detaljan Izvještaj o dosadašnjim aktivnostima i planu narednih aktivnosti u cilju sačinjavanja diobenog bilansa.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave administracije za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti provođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana FMUP-a i Uprave administracije, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta ponovio, iako smo tokom prethodne revizije ukazali i dali preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Prije svega, ističemo da treba riješiti diobu imovine, da dugogodišnje neusaglašeno stvarno i knjigovodstveno stanje stalnih sredstava, potraživanja i obaveza FMUP-a, kao i niz problema koji proizilaze iz toga, zahtijevaju da Ministarstvo i Uprava policije koja je u njegovom sastavu, a također i Vlada FBiH daleko energičnije pristupe rješavanju ovoga problema.

Također, ministarstvo unutrašnjih poslova mora kontinuirano pratiti i starati se o naplati svojih potraživanja, i na vrijeme poduzimati aktivnosti u cilju rješavanja naplate istih.

Imajući u vidu da je u I kvartalu 2006. godine donesen najveći broj pisanih procedura, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, smatramo da je potrebno u narednom periodu dosljedno provesti donesene procedure, kao i donijeti nedostajuće, kako bi se uspostavilo funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Naglašavamo potrebu usaglašavanja pojedinačnih pozicija izdataka navedenih u Prijedlogu Budžeta koji se upućuje Federalnom ministarstvu finansija sa odobrenim Budžetom, kao preduslova za trošenje sredstava samo za namjene koje su Budžetom planirane.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova se dopisom broj 02-06-14-1-1454 od 07.07.2006. godine očitovalo na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu.

Data su obrazloženja na određene utvrđene nalaze prezentirane u Nacrtu Izvještaja i naknadno dostavljena dokumentacija koju je tim za reviziju i tokom revizije posjedovao te ista nije mogla uticati na već utvrđene nalaze.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Jadranka Novak, dipl. oec.
Član tima: Nasiha Biberović, dipl. oec.

UR :019-03, 011 – 03 /06

5.6 FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA - UPRAVA POLICIJE

MENADŽMENTU MINISTARSTVA UNUTRAŠNJIH POSLOVA
MENADŽMENTU FEDERALNE UPRAVE POLICIJE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalne uprave policije** (u daljem tekstu Uprave policije), koja se nalazi u sastavu FMUP-a, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Uprave policije. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, utvrđeno je slijedeće:
   - **nije izvršen popis i usklađivanje knjigovodstvenog i stvarnog stanja stalnih sredstava, obaveza i potraživanja kako je to regulisano važećim propisima, pa tim za reviziju ne može potvrditi iskazano stanje stalnih stredstava u iznosu od 3.471.863 KM, potraživanja u iznosu od 186.890 KM i kratkoročnih obaveza u iznosu od 954.764 KM;**
   - **nije se dosljedno poštovao Zakon o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu u dijelu korištenja sredstava samo za planirane namjene (isplata novčanih nagrada u bruto iznosu od 14.550 KM povodom obilježavanja 8. marta – Dana žena i novogodišnje praznike u bruto iznosu od 136.110 KM, isplata naknada za troškove sticanja diplome IV stepena obrazovanja u bruto iznosu od 135.000 KM), jer isplata ovih naknada nije mogla biti planirana u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu kojeg je donijelo Federalno ministarstvo finansija.**
   - **nije postupljeno u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH u dijelu sačinjavanja i dostavljanja nadležnim institucijama godišnjih izvještaja za 2005. godinu jer menadžment Uprave policije nije sačinio i uz ostale izvještaje dostavio nadležnim institucijama Bilans stanja Uprave policije za 2005. godinu;**
   - **nije u potpunosti usklađen Pravilnik o plaćama i drugim primanjima službenika i namještenika FMUP-a sa zakonskim propisima koji su bili na snazi u 2005. godini, u dijelu utvrđivanja visine koeficijenata, što je dovelo do nepravilnog obračuna i isplate plaća određenog broja državnih službenika i namještenika Federalne uprave policije;**
   - **nije se dosljedno primjenjivala Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova u dijelu odabira dobavljača za nabavku nafte i naftnih derivata za period od 01.01. 2005. godine do 15.03.2005. godine, odnosno Zakon o javnim nabavkama u BiH u dijelu koji reguliše postupke arhiviranja dokumentacije; u dijelu odabira dobavljača za nabavku plitkih cipela za Specijalnu policijsku jedinicu, za servisiranje helikoptera i kupovinu rezervnih dijelova, kao i za servisiranje radova kontrole i zamjene potrošnih dijelova gasnog hromatograma i nije uspostavljen adekvatan sistem internih kontrola u dijelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora za nabavku nafte i naftnih derivata.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji Uprave policije ***ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA .2005.GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova (u daljem tekstu: FMUP) osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, a unutrašnji poslovi iz nadležnosti FBiH, njihova organizacija, rukovođenje i nadležnost uređeni su Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH», broj: 19/2003) koji je važio do 16.08.2005. godine kada je na snagu stupio novi Zakon o unutrašnjim poslovima FBiH («Službene novine FBiH», broj 49/2005).
Unutrašnja organizacija i način rada FMUP-a, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 27. decembra 2002. godine i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji ministarstva na koji je također Vlada dala svoju saglasnost 15.07.2004. godine. Od 08.12.2005. godine na snazi je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koji je dobio potrebnu saglasnost Vlade Federacije.
U skladu sa navedenim Pravilnikom, koji je bio na snazi do 08.12.2005. godine, poslovi iz nadležnosti FMUP-a vrše se u okviru organizacionih jedinica: Kabinet ministra (sa Policijskom akademijom i Uredom za žalbe javnosti) i uprava: **Uprava policije** kao i Uprava administracije.
U skladu sa istim, Uprava administracije je predstavljala pravnu i logističku potporu FMUP-u i Upravi policije u izvršavanju poslova i zadataka jer je ista obavljala pravne i kadrovske poslove, materijalno – finansijske poslove, poslove komunikacije i informatike i upravljanja objektima.
Novim Zakonom o unutrašnjim poslovima FBiH, ukida se Uprava administracije, a Vlade Federacije BiH donosi Odluku o privremenom prenošenju poslova ukinute Uprave administracije u kojoj se kaže da poslove koji su bili u nadležnosti Uprave administracije: inventar, opremu i druge pokretne i nepokretne stvari, kao i državne službenike i namještenike zatečene na radu u Upravi administracije, na dan 16.11.2005. godine, preuzima Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova.
Vlada FBiH, 08. decembra 2005. godine daje saglasnost na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, kojim su FMUP-u kao i Upravi policije dodijeljeni finansijsko - knjigovodstveni poslovi, pravni i kadrovski i ostali uslužni poslovi.
Federalnim ministarstvom rukovodi ministar. U rukovođenju federalnim ministarstvom, ministar ima ovlaštenja utvrđena Ustavom Federacije BiH, Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH i drugim federalnim zakonima i propisima.
U skladu sa Zakonom o unutrašnjim poslovima FBiH koji je bio na snazi do 16.08.2005. godine, Upravom policije i Upravom administracije rukovodio je direktor policije, odnosno direktor administracije i isti su bili odgovorni ministru.
U skladu sa novim Zakonom o unutrašnjim poslovima iz 2005. godine, direktor Uprave policije za svoj rad odgovara Vladi Federacije BiH i ministru. U skladu sa istim vrši i sljedeće poslove: odobrava i donosi odluke o finansijskim sredstvima potrebnim za rad Uprave policije, odgovoran je za utvrđivanje obaveza u vezi sa plaćama i naknadama zaposlenih, doprinosima poslodavca i ostalim doprinosima, troškovima za robe, usluge i nabavke sredstava za redovan rad u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima za Upravu policije i računovodstvenim politikama korisnika budžeta i Trezora Federacije Bosne i Hercegovine i odobrava isplatu finansijskih sredstava u okviru odobrenih sredstava dodijeljenih Upravi policije kao i redovito izvještava ministra o poduzetim aktivnostima Uprave policije.
Novim Zakonom o unutrašnjim poslovima regulisano je da direktor Uprave policije ima jednog Zamjenika koji mu pomaže u rukovođenju Upravom policije, a čija će se prava i dužnosti detaljnije utvrditi Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova.
Pri obavljanju poslova koji su važećim Zakonom o unutrašnjim poslovima stavljeni u nadležnost Uprave policije (preduzimanje mjera sprečavanja i otkrivanja kaznenih dijela terorizma, međukantonalnog kriminala, vršenje kriminalističko - tehničkih vještačenja, pripremanje prijedloga ukupnog broja policijskih službenika Uprave policije i mjerila za njezino popunjavanje, raspisivanje i objavljivanje INTERPOL-ove, međunarodne, federalne i međukantonalne potrage i slično), ista je obavezna primjenjivati sve propise koje donosi FMUP.
Na dan 31.12.2005. godine, u Federalnoj upravi policije je bilo 679 zaposlenih državnih službenika, namještenika i policijskih službenika.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, kao i izvršene prethodne revizije tokom 2005. godine, konstatovano je da Uprava policije nije postupila po datim preporukama koje se odnose na: primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta /proračuna u FBiH u dijelu popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja na dan 31.12. tekuće godine i usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja istih; usaglašenosti Pravilnika o platama i drugim ličnim primanjima službenika i namještenika u FMUP-u u dijelu određivanja koeficijenata za obračun plaća, određenog broja državnih službenika i namještenika, sa koeficijentima iz Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH, čiju je primjenu Vlada Federacije produžila svojim Zaključkom broj 69/2005 od 03.02.2005. godine; nedosljedna primjena Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, odnosno Zakona o javnim nabavkama u BiH, kao i nedosljedne primjene Zakona o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH jer smo konstatovali da su ponovljene isplate naknada koje nisu planirane.
Revizijom je konstatovano da je Uprava policije djelimično postupila po datim preporukama iz prethodne revizije u dijelu donošenja velikog broja internih akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se je Uprava policije pridržavala zakona i instrukcija koje se na nju odnose; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Uprave policije FMUP-a, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno provođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenog korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Upravljanje i rukovođenje FMUP-om, Upravom policije i Upravom administracije uređeno je Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije BiH.
Unutrašnja organizacija i način rada FMUP-a i Uprave policije u njegovom sastavu regulisani su Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, koje smo naveli u Uvodu ovog Izvještaja.
U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova koji je bio na snazi do 08.12.2005. godine, u Sektoru za materijalno-finansijske poslove koji je organizaciono pripadao Upravi administracije, obavljali su se finansijsko - računovodstveni poslovi i za Upravu policije.
Tokom revizije, tim za reviziju je konstatovao da je Uprava policije tek krajem 2005. godine sačinila velik broj pisanih procedure za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika Federalnog ministarstva financija, što je uticalo na utvrđene nepravilnosti i propuste navedene u ovom izvještaju.
Također smo konstatovali da Uprava policije ne vrši usaglašavanje pojedinačnih pozicija izdataka navedenih u Prijedlogu Budžeta koji je upućen Federalnom ministarstvu finansija (u daljem tekstu FMF), sa sredstvima odobrenim Budžetom FBiH za 2005. godinu, kao preduslova za trošenje sredstava samo za namjene koje su Budžetom planirane**.**
Tim za reviziju ne može potvrditi da je uspostavljena adekvatna saradnja između Uprave policije i Ministarstva po pitanju racionalnog trošenja budžetskih sredstava. Tako smo utvrdili da su u 2005. godini odvojeno raspisivani javni pozivi za nabavku istih roba i vršenje istih usluga (npr. nabavka kancelarijskog i potrošnog materijala, usluge servisiranja kotlovnica), odvojeno formirane Komisije za izbor najpovoljnijeg

dobavljača i iste primile naknadu za svoj rad, čime su se neopravdano uvećavali troškovi ministarstva odnosno uprave. Također smo utvrdili nedovoljnu saradnju i po pitanju popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja na kraju 2005. godine, koji nije izvršen niti za Ministarstvo niti za Upravu policije, iako je na osnovu istog trebalo izvršiti konačnu podjelu pokretne i nepokretne imovine i ostalih prava i obaveza.
Obzirom da je tokom 2004. godine, na prijedlog Vlade FBiH, Parlament FBiH usvojio tri odvojena budžeta (FMUP, Uprava policije i Uprava administracije), a da prije toga nije urađen diobeni bilans, odnosno podjela imovine, kao i postojanje od ranije neusaglašenog knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, neknjiženih viškova i manjkova stalnih sredstava, neizvršenog popisa i usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja za 2005. godinu uticalo je da tim za reviziju ne može potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Uprave policije za 2005. godinu. Nije postupljeno u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna kojim je propisana obaveza da se najmanje jednom godišnje izvrši popis, odnosno uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Isto je uticalo i na nesačinjavanje Bilansa stanja Uprave policije za 2005. godinu i njegovo dostavljanje nadležnim institucijama, u zakonskom roku, kako je to regulisano Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
Nepostojanje adekvatne interne kontrole prilikom nabavke roba i vršenju usluga uticalo je na nedosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova kod nabavke nafte i naftnih derivata jer je ugovor sa odabranim dobavljačem za 2005. godinu potpisan tek 15.03.2005. godine tako da su nabavke od početka godine do toga datuma nepokrivene ugovorom, kao i kod ugovaranja i praćenja izvršenja istih, odnosno Zakona o javnim nabavkama u BiH u dijelu koji reguliše način arhiviranja dokumentacije, u dijelu odabira dobavljača za nabavku plitkih cipela za Specijalnu policijsku jedinicu, za servisiranje helikoptera i kupovinu rezervnih dijelova, kao i za servisiranje radova kontrole i zamjene potrošnih dijelova gasnog hromatograma.
Prilikom isplata novčanih nagrada povodom 8. marta, novogodišnjih praznika i naknada za troškove sticanja diplome IV stepena postupljeno je u suprotnosti sa Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna za 2005. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošnju budžetskih sredstava za planirane, odnosno dozvoljene namjene. Revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi opravdanost isplata navedenih naknada, imajući u vidu da iste nisu mogle biti planirane, jer nisu predviđene Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta od strane Federalnog ministarstva finansija, odnosno Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.
Ovakav način rada Uprave policije u prethodnoj godini i nefunkcionisanje sistema internih kontrola, u dijelovima koje smo naveli u ovom revizorskom izvještaju, ne daju dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da se radi zaštite imovine, poštivanja zakonskih propisa, pouzdanosti finansijskog izvještavanja u potpunosti uspostavi sistem internih kontrola kao skup postupaka kojih će se pridržavati svi uposleni, da se uvedu pisane procedure i kontrolni postupci kojima se osigurava nadzor nad imovinom i poslovnim knjigama, a sve u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu sredstva za rad Uprave policije FMUP-a odobrena su u iznosu od 24.039.383 KM (u istim je sadržana odobrena tekuća rezerva u iznosu od 74.650 KM) i u odnosu na odobrena sredstva za 2005. godinu, Uprava policije je sa 31.12.2005. godine iskazala neutrošenih 4.723.681 KM, od čega 3.909.544 KM na poziciji bruto plata i naknada i uposlenih, 616.163 KM na poziciji doprinosa poslodavca, 196.966 KM na izdacima za materijal i usluge i 1.007 KM na predviđenim troškovima za kapitalne izdatke uprave.
Razlog ovolikog iskazivanja neutrošenih sredstava treba tražiti u ukupnom broju uposlenih pripadnika Uprave policije, kojih je u januaru 2005. godine bilo 923 a čiji se broj do mjeseca decembra sveo na 679 uposlenih. Prema sačinjenoj pismenoj izjavi, od strane odgovorne osobe, smanjenje ukupnog broja uposlenih tokom 2005. godine za 244 uposlenika je najvećim dijelom posljedica procesa tranzicije u kojem su policijskih službenici iz Jedinice za zaštitu ličnosti i objekata prešli u Državnu agenciju za istrage i zaštitu pri Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine.
Troškovi za **bruto plaće i naknade** Uprave policije za 2005. godinu iskazani su u iznosu od 11.924.685 KM što u odnosu na plan od 16.272.883 KM predstavlja ostvarenje od 73,2 %.

Na osnovu uvida u obračun i isplate plaća za 2005. godinu, revizorski tim konstatuje da koeficijenti za obračun plaća, *određenog broja državnih službenika i namještenika*, nisu bili usklađeni sa koeficijentima iz Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu: Zakon o radnim odnosima), za koje je Vlada Federacije BiH, Zaključkom broj 69/2005 od 03.02.2005. godine, produžila primjenu, tako da ne možemo potvrditi pravilnosti isplata istih.
Koliki je finansijski efekat nepravilne primjene koeficijenata nismo u mogućnosti reći, ali smo konstatovali da su isti veći od onih koji su propisani Zakonom o radnim odnosima, kao i da uposlenici Uprave policije nisu imali povećanja koeficijenata po osnovu službenih zvanja. U posljednjem kvartalu 2005. godine, plaća namještenika je povećana po osnovu rezultata rada, u skladu sa članom 42. Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH, a plata službenika u skladu sa članom 40. Zakona o državnoj službi u BiH.
Nama je poznata činjenica da je novi Pravilnik o platama i naknadama policijskih službenika, državnih službenika i namještenika u Federalnoj upravi policije dobio saglasnost Federalnog ministarstva finansija 13.01.2006. godine, kada je i stupio na snagu, te bi bilo neophodno da se osigura njegova primjena u 2006. godini.
U 2005. godini **troškovi naknada zaposlenih, (prijevoz, smještaj, topli obrok, školovanje, regres, jubilarne nagrade, pomoć u slučaju smrti, naknade za rad u komisijama, nagrade za rezultate rada),** za Upravu policije su izvršeni u iznosu od 3.714.019 KM što u odnosu na plan od 3.891.530 KM predstavlja ostvarenje od 95,4 %.
Kako je Budžet Uprave policije za 2005. godinu odobren na bazi 989 uposlenih, a prosječan broj uposlenih u 2005. godini iznosi 791, odnosno za 20 % manje, stvorio se određeni prostor za isplatu naknada koje nisu planirane, odnosno čije izvršenje nije u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna za 2005. godinu, koje navodimo u narednom dijelu izvještaja.
Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplate naknada, revizorski tim je konstatovao i *isplate novčanih nagrada* svim djelatnicama Uprave policije od po 100 KM na osnovu donesene odluke od strane direktora Uprave policije, a povodom obilježavanja 8. marta – Dana žena. Ukupno isplaćena sredstva povodom 8. marta su 9.700 KM u neto iznosu, odnosno 14.550 KM u bruto iznosu. Pored ovih isplata konstatovali smo i isplate od po 100 KM za Dan vozača i automehaničara.
Također, konstatujemo, da je direktor Uprave policije dana 12.12.2005. godine donio Odluku o isplati nagrade i stimulacije zaposlenicima Federalne uprave policije povodom državnog praznika Nove godine u iznosu od po 200 KM. Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatujemo da je ukupno isplaćeno po osnovu ove Odluke 81.200 KM u neto iznosu, a ako ovome dodamo i plaćeni porez u iznosu od 50 %, konstatujemo da ukupni troškovi po ovoj Odluci iznose 121.800 KM u bruto iznosu. Povodom novogodišnjih praznika, na osnovu Odluke direktora Uprave policije izvršena je i nabavka 540 komada novogodišnjih paketića od preduzeća «MIMS» d.o.o. Sarajevo s kojim imaju sklopljen ugovor o isporuci prehrambenih artikala za 2005. godinu, za djecu čiji su roditelji uposlenici Uprave policije, u ukupnom iznosu od 14.310 KM.
Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je u decembru 2005. godine iz Budžeta Uprave policije sa pozicije naknada za terenski rad, policijskim službenicima izvršeno plaćanje i **naknade za troškove sticanja diplome IV stepena obrazovanja** u neto iznosu od po 600 KM, na koje je uredno plaćen porez od 50 %. Nakon uvida u traženu dokumentaciju, vezanu za isplatu istih, revizorski tim konstatuje da je plaćanje naknada izvršeno po pojedinačno donesenim rješenjima direktora Uprave policije, u kojem se kao uporište navodi član 94. Zakona o policijskim službenicima FBiH kojim je regulisano pravo na stručno usavršavanje policijskih službenika. Prema riječima odgovorne osobe i sačinjenoj informaciji za potrebe revizije, na plaćanje ovih troškova za «oko 100 policijskih službenika» su se odlučili jer je Zakon o policijskim službenicima koji je donesen u maju 2005. godine predvidio da je za dobijanje čina policajca potrebno imati najmanje IV stepen školske spreme, za razliku od Uredbe o činovima i oznakama činova u FMUP-u koja je bila na snazi od 12 mjeseca 2002. godine, po kojoj su policijski službenici činovani, predviđala završenu srednju školu, bez oznake stepena iste.
Imajući u vidu sve gore navedeno, kao i činjenicu da nije postojao Plan stručnog usavršavanja i obrazovanja za 2005. godinu, revizorski tim ne može potvrditi osnovanost: isplate ovih troškova po članu 94. Zakona o policijskim službenicima FBiH jer sticanje diplome IV stepena srednje škole ne možemo podvesti pod kategoriju stručnog usavršavanja, kao i da je izvršenje ovih troškova bilo uz poštivanje principa transparentnosti jer nije postojala adekvatna procedura koja bi obezbijedila da svi zainteresovani kandidati apliciraju za dobivanje ovih sredstava.
Ovakve isplate (novčane nagrade za 8. mart, novogodišnje praznike i stručno obrazovanje) nisu u skladu sa članom 37. Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu u kojem stoji da će se sredstva za

«naknade troškova zaposlenih» doznačavati korisnicima budžeta na osnovu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH. Članom 7. istog Zakona je propisano da korisnici koriste sredstava budžeta u skladu sa svojim *godišnjim finansijskim planom*, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, dok se je prilikom formiranja zahtjeva za potrebnim sredstvima u 2005. godini Uprava policije bila dužna pridržavati *Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu* od strane Federalnog ministarstva finansija kojim ovakva vrsta naknade nije predviđena Budžetom u 2005. godini.

Uvidom u dokumentaciju **vezanu za isplate naknada komisijama koje su u 2005. godini,** prema dostavljenom izvještaju Federalnom ministarstvu finansija, izvršene u neto iznosu od 75.355 KM, konstatovali smo da su se iste u IV kvartalu drastično povećale u odnosu na ranije periode i iznose 45.203 KM. Posebno skrećemo pažnju da je u 2005. godini samo na komisije za provođenje nabavki potrošeno 26.984 KM u neto iznosu, od čega se 14.911 KM odnosi na plaćanje 5 komisija koje su provodile postupke javnih nabavki za narednu 2006. godinu.

Želimo istaći i isplate komisija, formiranih od strane direktora Uprave policije za izradu podzakonskih akata za koje je u 2005. godini plaćeno 11.905 KM u neto iznosu, te raznih komisija (za popunu upražnjenih radnih mjesta, za dodjelu činova, za utvrđivanje liste na osnovu Upitnika o kriterijima za utvrđivanje potrebe daljnjeg rada u Federalnoj upravi policije) čiji troškovi u 2005. godini su iznosili 12.210 KM u neto iznosu.

Revizorski tim ne može potvrditi opravdanost formiranja ovih komisija u ovolikom broju, koje se po pravilu plaćaju u maksimalno dozvoljenom iznosu, te smo mišljenja da bi menadžment Uprave policije trebao u budućem periodu da preispita mogućnost obavljanja ovih poslova na način koji će rezultirati manjim budžetskim izdvajanjima. Također smo konstatovali da je Federalna uprava policije, nepotrebno, tokom 2005. godine, obračunavala i plaćala porez na primanja na naknade za rad u komisijama u iznosu od 50 %, umjesto propisanih 30 %.

> ***Osigurati primjenu Pravilnika o plaćama policijskih službenika, državnih službenika i namještenika Federalne uprave policije, za kojeg je Federalnog ministarstva finansija u 2006. godini dalo potrebnu suglasnost;***
>
> ***Prilikom planiranja sredstava za naknade uposlenika dosljedno se pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta od strane Federalnog ministarstva finansija, a sa odobrenih budžetskih pozicija isplaćivati samo one izdatke koji su i previđeni u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna u FBiH;***
>
> ***Menadžment Federalne uprave policije bi trebao da preispita opravdanost formiranja komisija i isplata naknada za sudjelovanje u radu istih u ovolikom broju, a obračun pripadajućih poreza vršiti u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću kojeg je donijelo Federalno ministarstvo finansija u 2005. godini.***

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima Uprave policije FMUP-a iskazani su u iznosu od 2.623.354 KM, što je u odnosu na raspoloživa sredstva odobrena budžetom manje za 0,25%. Od ovih izdataka najznačajnije stavke se odnose na nabavku materijala iskazanu u iznosu od 666.138 KM, putne troškove u iznosu od 419.989 KM, izdatke za usluge prevoza 284.547 KM, izdatke za tekuće održavanje u iznosu od 288.548 KM i ugovorene usluge 181.491 KM.

Od izdataka za nabavku materijala najznačajnije stavke se odnose na nabavku odjeće i uniformi iskazanih u iznosu od 252.273 KM i i nabavku hrane i prehrambenih artikala u iznosu od 179.614 KM.

Tim za reviziju je uvidom u prezentiranu dokumentaciju nabavke odjeće, obuće i uniformi za Upravu policije, čiji izdaci su planirani i odobreni Budžetom u vrijednosti od 300.000 KM konstatovao da je nabavka vršena na osnovu Zakona o javnim nabavkama BiH (u daljem tekstu: Zakon) i **da tenderska dokumentacija vezano za ovu nabavku nije u potpunosti sređena i arhivirana kako je to regulisano članom 42. Zakona o javnim nabavkama BiH.**

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju kod nabavke za LOT 3 – plitke cipele, konstatovali smo da je odabran ponuđač «Fogs» d.o.o. Sarajevo koji ima najmanje bodova po navedenim kriterijima i koji ima najveću cijenu, te mu je ponuda po ponuđenoj cijeni najskuplja i iznosi 26.970 KM. U Javnom pozivu kao kriterij dodjele ugovora naveden je kriterij «ekonomski najpovoljnija ponuda» za koju smo mi iz zapisnika komisije konstatovali da se odnosi na ponudu preduzeća «Shot» d.o.o.Zenica jer po navedenim kriterijima ima najveći broj bodova i čija je cijena 14.756 KM. Komisija u Zapisniku navodi da se rukovodila odredbama člana 34. stav 1. točka a. Zakona o javnim nabavkama BiH i

nakon izvršenog vrednovanja i bodovanja ponuđača ista je utvrdila da svi ponuđači ispunjavaju tražene tehničke karakteristike i da se ista opredjeljuje da se ugovornom organu da preporuka o zaključivanju ugovora sa firmom «Fogs» d.o.o. Sarajevo. Razlog tome kako stoji u zapisniku komisije je što je taj ponuđač ponudio najkvalitetniju cipelu koju policajci mogu koristiti i u ekstremnijim vremenskim prilikama, da tehničke kvalitete ponuđene cipele garantuju dužu upotrebu bez brzih oštećenja i raspadanja. Tim za reviziju smatra da to može biti razlog za takav izbor, međutim to se moglo riješiti zakonskom procedurom i objavljivanjem u tenderskoj dokumentaciji podkriterija pri ocijeni ponuda koji, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nisu objavljeni, te tim za reviziju uvažavajući sve navedene razloge komisije ne može potvrditi da je ponuđač za ovaj LOT izabran u potpunosti u skladu sa Zakonom.

U okviru izdataka za materijal i usluge, značajni iznos predstavljaju troškovi **nabavke nafte i naftnih derivata** koji su za Upravu policije u 2005. godini iskazani u iznosu od 344.130 KM.

U odnosu na prošlu godinu nismo primijetili da su napravljeni pozitivni pomaci u skladu sa datim preporukama vezano za provođenje javnih nabavki u ovom dijelu. Nakon provođenja duge procedure odabira dobavljača, koja je bila propisana tadašnjom Uredbom o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova, ugovor sa dobavljačem «Energopetrol» d.d. Sarajevo je potpisan neposrednom pogodbom tek 15.03.2005. godine, nakon dva neuspješno provedena tendera, tako da su sve nabavke od početka godine do tog datuma nepokrivene ugovorom.

Kao i u prošlogodišnjem ugovoru o nabavci naftnih derivata, kojeg je Uprava policije imala potpisanog sa ovim istim dobavljačem, ni ove godine nije definisano na koji način će se dokazivati promjena cijena. Čak što više u ugovoru stoji da cijene roba važe na dan isporuke, pa se postavlja pitanje čemu je poslužilo dva puta provođenje tendera ako se ne može uticati na cijenu isporučenih naftnih derivata.

Tokom 2005. godine, cijene su se povećavale na osnovu prezentiranog OPC obrasca od strane dobavljača koji u stvari predstavlja samo obavijest o promjeni cijena. Ovakav način rada ne pruža dovoljnu zaštitu, niti uvjerenje da se budžetska sredstva troše u skladu sa postojećim propisima.

Obavili smo razgovor sa rukovodiocem materijalno finansijskog sektora koji nam je dao obrazloženje da je ovakav način rada posljedica nemogućnosti primjene zakonskih propisa koji regulišu nabavke iz ove oblast. U cilju razrješenja ovog problema ukazujemo menadžmentu Uprave policije na nužnost traženja odgovora kod institucija nadležnih za tumačenje Zakona o javnim nabavkama BiH, odnosno za izvršenje Budžeta FBiH u skladu sa zakonskim propisima.

Analizom svih **troškova tekućeg održavanja**, koji su u 2005. godini iskazani u iznosu od 288.548 KM, revizorski tim je konstatovao da se zahtijevi za nabavku odnosno vršenje usluga izvršavaju stihijski, nema jasnih pravila kod odabira prioriteta u izvršavanju kao i da su učinjeni izdaci koji nisu planirani.

Tako smo konstatovali da su ostvareni određeni izdaci za kupovinu rezervnih dijelova za helikopter u iznosu od 6.122 KM, izvršena ugradnju zatamljenih stakala za 10 vozila u iznosu od 4.842 KM, kupovina rezervnih dijelova za hidrauličnu presu SP – 10 A u iznosu od 6.576 KM, ugovaranje servisiranja visoko sofisticirane opreme – gasni hromatogram u iznosu od 3.256 KM i kupovina rezervnog dijela – detektora za isti u vrijednosti od 4.945 KM, a da isti nisu planirali da će se raditi u 2005. godini.

Mi želimo naglasiti da nabavke, odnosno usluge tekućeg održavanja, koliko je moguće, trebaju biti sistemski razrađene finansijskim planom na osnovu kojega bi se izvršavao odobreni budžet.

Veliki broj auta s kojima raspolaže Uprava policije, kao i rizici s kojima se svaki dan susreću uposleni prilikom obavljanja svojih redovnih poslova i zadataka, rezultiraju određenim brojem oštećenja službenih vozila. Troškovi popravke vozila koje snosi Uprava policije, a na osnovu Zapisnika o šteti na službenim vozilima bi trebali po provedenom postupku unutar FMUP-a, velikim dijelom da se refundiraju od osiguravajućih kuća. Na osnovu uvida u dokumentaciju, kao i razgovora sa osobama na izvršenju ovih poslova, revizorski tim je zaključio da u ovom dijelu nije postojala dovoljna koordinacija rada između Sektora za materijalno - finansijske poslove i Odsjeka za imovinsko – pravne poslove koji su se do sada nalazili u bivšoj Upravi administracije, kao i da nisu postojale precizne procedure za postupanje u ovakvim situacijama. Tako smo konstatovali da se zahtjevi za naplatu štete prema osiguravajućim kućama ne knjiže u računovodstvu kao potraživanja, niti postoji adekvatna evidencija potraživanja od radnika po pričinjenoj šteti na motornim vozilima za koje se utvrdi da su obaveznici izmirenja iste. Kako je novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, u Upravi policije formiran Sektor za policijsku podršku i administraciju u okviru kojeg se nalaze poslovi koji su se do sada obavljali od strane Uprave administracije, neophodno je da popunjavanjem predviđenih radnih mjesta za izvršavanje ovih poslova i propisivanjem jasne procedure u gore opisanim situacijama Uprava policije otkloni navedeni problem.

Uvidom u način odabira dobavljača **za servisiranje helikoptera i kupovinu rezervnih dijelova**, koji je realizovan preko preduzeća «Interšped» d.d. Sarajevo s kojim je sklopljen ugovor za usluge uvoza – izvoza

i špedicije, konstatovali smo da nije proveden predviđeni postupak Zakonom o javnim nabavkama BiH. U odluci o izboru dobavljača Uprava policije se je pozvala na izuzeće od primjene Zakona a koje se odnosi na ugovore iz oblasti odbrane koji se odnose na proizvodnju ili trgovinu oružjem, vojnom opremom ili namjenskim materijalom. **Revizorski tim konstatuje da se ova odredba ne odnosi na Upravu policije i samim tim je ovakav izbor dobavljača neusklađen sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**
Ugovor sa dobavljačem «Analitika» d.o.o. za **servisiranje radova kontrole, baždarenja instrumenata, kao i zamjena potrošnih dijelova vrlo sofisticiranog aparata – gasni hromatogram**, marke Perkin Elmer je potpisan nakon donošenja odluke direktora Uprave policije, 23.03.2005. godine, o dodjeli ugovora bez objavljivanja obavještenja o nabavci, pozivajući se na odredbe Zakona o javnim nabavkama BiH koje govore o ekskluzivnosti ovog dobavljača. Revizorski tim nije mogao prihvatiti date razloge, obzirom da mu je kao dokaz prezentiran samo dopis koji je pristigao faksom, od preduzeća «Analitika» d.o.o., u kojem na engleskom jeziku stoji da su oni ovlašteni servis za Perkin Elmerove aparate.
Uvidom u izvršene troškove ugovorenih usluga koje su u 2005. godini izvršene u iznosu od 181.491 KM, konstatujemo da je Uprava policije u okviru istih izvršila plaćanje carinskih troškova u iznosu od 20.973 KM za sistem osmatranja i obavještavanja koji je ugrađen kao donacija na vozilu FMUP-a u Sloveniji. Ovi troškovi su 16.02.2005. godine plaćeni preduzeću «Interšped» d.d. Sarajevo s kojim Uprava policije ima ugovor o carinskom posredovanju.
U prezentiranoj dokumentaciji, navodi se obrazloženje da su ovi troškovi plaćeni iz razloga jer se radi o vrlo važnoj robi koja se nije smjela uskladištiti i jer u momentu carinjenja, bez obzira na odredbe člana 176. Zakona o carinskoj politici BiH, nije bilo zakonski regulisano ko izdaje uvjerenja o oslobađanju od plaćanja carine.
Na osnovu uvida u dokumentaciju u obavljenoj prethodnoj reviziji i razgovora sa odgovornim osobama mi se nismo uvjerili da je postojalo adekvatno praćenje povrata ovih troškova od preduzeća Interšped d.d. Sarajevo, iako je Uprava za indirektno oporezivanje – regionalni centar Sarajevo 19.09.2005. godine donijela rješenje o oslobađanju od plaćanja carine FMUP-a za ovu robu.
Revizorski tim konstatuje da do vremena okončanja konačne revizije za 2005. godinu povrat ovih troškova nije bio izvršen u Budžet FBiH, čime je isti oštećen za navedeni iznos.
Revizorski tim je izvršio i provjeru zakonitosti postojećih **ugovora o privremenim i povremenim poslovima**, te smo konstatovali da su retroaktivno potpisivani ugovori nakon što su izvršioci već otpočeli izvršavanje ugovorenih obaveza, kao i da su potpisivani za obavljanje poslova čiji sadržaj i karakter zahtjeva potpisivanja ugovora o djelu, što se odražava na manje obračunate i plaćene pripadajuće poreze, koje nepravilnosti bi se svakako trebale otkloniti u narednom periodu.

Obezbijediti sistemski pristup u provođenju nabavki za 2006. godinu kako bi zadovoljili princip efikasnosti i transparentnosti trošenja javnih sredstava, uz provođenje procedura propisanih Zakonom o javnim nabavkama BiH;

Prilikom nabavke roba i usluga u potpunosti se pridržavati Zakona o javnim nabavkama BiH i podzakonskih akata koji regulišu ovu oblast.

Prilikom nabavke nafte i naftnih derivata u tenderskoj dokumentaciji jasnije definisati uslove ponude, ugovorom obuhvatiti uslove iz ponude i u skladu sa istim pratiti izvršenje;

Propisati procedure u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kojim će se urediti postupanje odgovornih osoba po zapisnicima o pričinjenoj šteti na vozilima, nadzor nad praćenjem naplate potraživanja od osiguravajućih kuća, odnosno refundiranja ovih troškova i odrediti kriteriji kada se vozila šalju na popravke izvan vlastite autoradionice.

Izvršiti povrat plaćenih carinskih troškova u Budžet FBiH u iznosu od 20.973 KM u Budžet FBiH, od izabranog dobavljača «Interšped» d.d. Sarajevo za carinsko posredovanje, za robu koja je oslobođena od plaćanja iste, u skladu sa «Odlukom o postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih dažbina za robu koja se stavlja u slobodan promet za vojne i policijske snage i kazneno – popravne ustanove i za deminiranje»;

Prilikom potpisivanja ugovora o djelu, odnosno ugovora o privremenim i povremenim poslovima, u skladu sa zakonskim propisima voditi računa o karakteru istih, te na osnovu toga vršiti i obračun pripadajućih poreza.

c) Stalna sredstva, potraživanje i obaveze

Stalna sredstva iskazana u bruto bilansu Uprave policije FMUP-a iznose 3.471.863 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis i usklađeno knjigovodstveno i stvarno stanje

istih. Konstatovano je da Uprava policije nije u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, uz završni račun za 2005. godinu, sačinila i dostavila nadležnim institucijama Bilans stanja Uprave policije za 2005. godinu.
Uvidom u bruto bilans Uprave policije, konstatovali smo da su kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 186.890 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis i usklađeno knjigovodstveno i stvarno stanje istih. Od iskazanih potraživanja ističemo potraživanja za isporučene usluge u iznosu od 47.500 KM, potraživanja za date avanse u iznosu od 126.066 KM od čega je u 2006. godini, do završetka naše revizije zatvoreno 86.349 KM datih avansa.
Iskazane kratkoročne obaveze Uprave policije iznose 954.764 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga neizvršenog popisa i nusklađenosti knjigovodstvenog i stvarnog stanja istih. Najznačajnije stavke se odnose na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 316.262 KM, razgraničene rashode u iznosu od 322.177 KM, **a iskazane dugoročne obaveze iznose 855.379 KM** i odnose se na neizmirene obveze po dugoročnom kreditu po osnovu nabavke vozila staro za novo.

Postupati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/ budžeta u FBiH, u dijelu kojim je propisana obaveza da se na dan 31. decembra tekuće godine izvrši popis i uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

d) Rad Komisije za izradu diobenog bilansa FMUP-a i Federalne uprave policije

Vlada Federacije BiH je 19.01.2006. godine donijela Rješenje o imenovanju komisije za izradu diobenog bilansa FMUP i Federalne uprave policije, koje je stupilo na snagu danom donošenja. U skladu sa ovim Rješenjem zadatak Komisije je da, u skladu sa Zakonom o organizaciji uprave u FBiH, Zakonom o unutrašnjim poslovima i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMUP-a, pripremi za Vladu Federacije odgovarajuće odluke o dodjeli pokretnih stvari i opreme i službenih zgrada i prostorija potrebnih za rad i smještaj Uprave policije i utvrdi diobeni bilans između ministarstva i Uprave policije. Rok za donošenja navedenih odluka je 30 dana od dana donošenja Rješenja, a rok za utvrđivanje diobenog bilansa je 60 dana od dana donošenja Rješenja.
Uvidom u prezentirane potpisane zapisnike komisije (13.02., 16.02. i 23.02. 2006. godine), konstatovali smo da Komisija nije ispoštovala zadate rokove navedene u Rješenju. Također smo konstatovali da je predsjednik komisije uputio Vladi Federacije kratak Izvještaj o radu komisije u kojem ističe da Komisija nije u mogućnosti ispoštovati zadate rokove iz razloga neizvršenog popisa stalnih sredstava te predlaže produženje zadatog roka jer je ista dala u zadatak FMUP-u i Federalnoj upravi policije da se izvrši popis stalnih sredstava do 16.03.2006. godine kako bi Komisija mogla pristupiti diobenom bilansu, i traže od ministra i direktora Uprave policije da daju svoje prijedloge diobenog bilansa. U Zapisniku Komisije od 23.02.2006 godine se ističe da je Izvještaj o radu proslijeđen Vladi FBiH i kopija dostavljena ministru, da se ministar očitovao na izvještaj a Vlada još nije. Zaključak sa ovog sastanka prema Zapisniku je da za narednu sjednicu svaki član komisije pripremi prijedlog kriterija kako bi se utvrdili zvanično kriteriji za diobeni bilans. Do kraja revizije nemamo saznanja da se Vlada očitovala i da je komisija uradila zadaće po Rješenju.
U očitovanju na Izvještaj o radu komisije ministar ističe da ne može prihvatiti zadatak da se izvrši popis jer je to, prema njegovim riječima, izvan okvira važećih zakonskih odgovornosti i nadležnosti Federalnog ministra unutrašnjih poslova, zbog objektivnih razloga nenadležnosti za usklađivanje bilansa stanja utvrđenog popisom i prema računovodstvenoj evidenciji zbog nepostojanja uslova za utvrđivanje odgovornosti za dato stanje. Ministar i direktor Uprave policije su Komisiji dostavili svoje prijedloge diobe, a timu za reviziju nisu prezentirani dokazi odnosno Zapisnici komisije iz kojih bi se vidjelo da se na Komisiji o istim raspravljalo.
Tim za reviziju konstatuje da Komisija za izradu diobenog bilansa nije u zadanim rokovima izvršila svoje zadatke utvrđene Rješenjem o imenovanju komisije za izradu diobenog bilansa od strane Vlade FBiH, da Vlada Federacije BiH do kraja revizije nije poduzela aktivnosti povodom Izvještaja o radu Komisije u kojem ista traži da Vlada FBiH produži zadate rokove za izradu diobenog bilansa.

Vlada Federacije bi trebala da poduzme adekvatne mjere u cilju izrade diobenog bilansa FMUP-a i Uprave policije, a imenovana Komisija mora efikasnije i konstruktivnije obavljati svoj zadatak i postupati po Odluci Vlade Federacije BiH i istoj u što kraćem roku dostaviti detaljan Izvještaj o dosadašnjim aktivnostima i planu narednih aktivnosti u cilju sačinjavanja diobenog bilansa.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Uprave policije FMUP-a za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti provođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana Uprave, vodeći računa i o okruženju, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta ponovio, iako smo tokom prethodne revizije ukazali i dali preporuke s ciljem otklanjanja istih. Ističemo da se treba poraditi na uspostavi i jačanju adekvatnog sistema internih kontrola kako bi se osiguralo poslovanje u skladu sa zakonskim i drugim propisima, naročito u oblasti usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, te nabavke roba i vršenju usluga, odabira najpovoljnijih dobavljača u pogledu općih uslova postupaka nabavke i u dijelu praćenja izvršavanja sklopljenih ugovora, kao i isplata novčanih nagrada uposlenicima.

Imajući u vidu da je krajem 2005. godine donesen najveći broj pisanih procedura, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, smatramo da je potrebno u narednom periodu dosljedno provesti donesene procedure, kao i donijeti nedostajuće, kako bi se uspostavilo funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Naglašavamo potrebu usaglašavanja pojedinačnih pozicija izdataka navedenih u Prijedlogu Budžeta koji se upućuje Federalnom ministarstvu finansija sa odobrenim Budžetom, kao preduslova za trošenje sredstava samo za namjene koje su Budžetom planirane.

Dugogodišnje neusaglašeno stanje imovine FMUP-a, kao i niz problema koji proizilaze iz toga, zahtijevaju da se daleko energičnije od strane ministarstva, Uprave policije i Vlade FBiH pristupi rješavanju ovog problema.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Uprava policije Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova se dopisom broj 09-10-14-1-2306 od 06.07.2006. godine očitovala na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu.

Data su obrazloženja na određene utvrđene nalaze prezentirane u Nacrtu Izvještaja i naknadno dostavljena dokumentacija koju je tim za reviziju i tokom revizije posjedovao te ista nije mogla uticati na već utvrđene nalaze. Data obrazloženja nismo mogli uvažiti jer ista nisu utemeljena na važećim zakonima i propisima.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Jadranka Novak, dipl.oec.
Član tima: Nasiha Biberović, dipl. oec.

UR -25/017-4, 032-4/06

5.7 FEDERALNO MINISTARSTVO PRAVDE

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva pravde,** za godinu koja je završila 31.decembra 2005.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva pravde. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH("Sl. novine FBiH", broj 22/06), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva pravde, skrećemo pažnju na slijedeće :
   - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola kod funkcionisanja Sektora izvršenja krivičnih sankcija u dijelu nevršenja nadzora nad radom Kazneno-popravnih zavoda, kako je predviđeno odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, isplate više sredstava za naknade zaposlenih od planiranog po zaposlenom.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva pravde za godinu koja je završila 31.12.2005.godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005.GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo pravde (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).
Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima pravosudnih institucija i uprave, upravnog nadzora nad radom pravosudne uprave i federalnih tijela uprave, udruženje građana, oblast kancelarijskog poslovanja, upravnog nadzora i izvršenja krivičnih sankcija, kao i vršenje upravnih poslova koji ne spadaju u djelokrug drugih federalnih organa uprave.
Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji broj 01-21/05 od 07.04.2005.godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 07.04.2005 godine aktom V broj: 181/2005.
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Broj zaposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2005. godine je bio 27, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 43 zaposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića 15.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo postupilo po datim preporukama u prethodnim revizijama koje se odnose na: obračun i isplatu plaća zaposlenih, pravdanje izdataka za službena putovanja i plaćanje troškova službenih mobilnih telefona.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo u potpunosti po datim preporukama u dijelu koje se odnosi na praćenje utroška goriva po vozilima.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.
U postupku revizije konstatovano je da je Ministarstvo donijelo potrebna akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, ali da nije u potpunosti funkcionisao sistem internih kontrola kod funkcionisanja Sektora izvršenja krivičnih sankcija u dijelu nevršenja nadzora nad radom Kazneno-popravnih zavoda, kako je predviđeno odredbama Zakona o izvršenju

krivičnih sankcija u FBiH, Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji.
Također, sistem internih kontrola nije funkcionisao u potpunosti kod isplata sredstava za naknade zaposlenih po zaposlenom.
Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da Ministarstvo dosljedno primjenjuje donesene akte u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima, a posebno u dijelu obavljanja poslova iz svoje nadležnosti.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju (Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, rješenja o postavljenju državnih službenika i namještenika), konstatovano je da u Sektoru izvršenja krivičnih sankcija u kojem se vrše poslovi koji se odnose na izradu prednacrta, nacrta zakona i drugih propisa, odluka, rješenja i drugih akata koje se odnose na izvršenje kaznenih sankcija, vrši nadzor nad radom svih Kazneno-popravnih zavoda, te izvršenje mjera sigurnosti, te poslovi u vezi uvjetnog otpusta i druge poslove na izvršenju kaznenih sankcija, kao i nadzor nad izvršenjem kazne zatvora i kontrolu rada nad Kazneno-popravnim zavodima, popunjeno je samo radno mjesto pomoćnika ministra, dok radno mjesto federalnog inspektora (dva izvršioca) i radno mjesto stručnog saradnika za normativno pravne poslove, nije popunjeno.
Prema članu 152. i 153 Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, predviđeno je da Ministarstvo vrši nadzor nad radom Kazneno-popravnih zavoda, u dijelu zakonitog i pravilnog postupanja sa osuđenim osobama, organizovanjem i radom ustanova, način odgoja osuđenih osoba, stanja sigurnosti i samozaštite, funkcionisanja službe osiguranja, sprovođenja zdravstveno-higijenskih mjera i ishrane i odijevanja osuđenih osoba. Ministarstvo nadzor vrši preko ovlaštenih radnika (inspektora)i o izvršenom inspekcijskom pregledu sastavljaju se pismeni izvještaji. Međutim, utvrđeno je da Ministarstvo nije vršilo inspekcijski nadzor.
Timu za reviziju nisu prezentirani izvještaji o izvršenom inspekcijskom pregledu (nadzoru) Kazneno-popravnih zavoda, tako da ne možemo potvrditi da je Ministarstvo vršilo nadzor nad radom Kazneno-popravnih zavoda, pogotovo imajući u vidu da radna mjesta federalnih inspektora nisu popunjena, a predviđena su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Da Ministarstvo u skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH vrši nadzor nad radom Kazneno-popravnih zavoda i da poduzme potrebne aktivnosti u cilju obavljanja poslova Sektora izvršenja krivičnih sankcija.

c) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005.godinu odobrena su sredstva Ministarstvu u iznosu od 3.679.286,00 KM, a iskazana u iznosu od 1.397.387,00 KM, što predstavlja ostvarenje 37,98 %.
Vlastiti prihodi u evidencijama kojima raspolaže Ministarstvo u 2005 godini i u Glavnoj knjizi Trezora iskazani su u iznosu od 586.916,00 KM, a sastoje se od: prihoda po osnovu usluga za polaganje stručnog upravnog ispita, prihoda po osnovu usluga za polaganje pravosudnih ispita, prihoda od prodaje knjiga « Priručnik za polaganje stručnog upravnog ispita », prihoda od prodaje časopisa « Pravna misao «, prihoda po osnovu polaganja notarskog ispita, prihoda po osnovu uplate za udruženja građana i prihoda od uplata za sticanje zvanja stečajnog upravnika.
Ministarstvo je u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora izvršilo usaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Trezora.
Rashodi i izdaci u 2005. godini, iskazani su u iznosu od 1.365.439,00 KM, odnose se na: bruto plaće i naknade u iznosu od 372.406,00 KM, naknade troškova zaposlenih u iznosu od 121.067,00 KM, doprinose poslodavca u iznosu od 41.283,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od

656.056,00 KM, tekuće tansfere u iznosu od 24.627,00 KM i kapitalne grantove u iznosu od 150.000,00 KM.
Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su ostvareni izdaci u odnosu na odobrena sredstva manja za 2.221.847,00 KM. Neutrošena sredstva se odnose na ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 1.077.943,00 KM, a što je rezultat u najvećem dijelu manjeg obima pruženih usluga polaganja stručnog upravnog ispita, odnosno manje prijavljenih kandidta za polaganje stručnih ispita, a samim tim i manja isplata naknada komisijama u odnosu na planirana sredstva za navedene namjene.
Bruto plaće i naknade zaposlenih realizovane su manje u odnosu na planirana sredstva za 287.599,00 KM, a što je posljedica odobravanja sredstava za veći broj zaposlenih u odnosu na stvarno stanje. Usvojenim Budžetom za 2005. godinu, Ministarstvu su odobrena su sredstva za plaće i naknade za 43 zaposlenika, dok je stvarni broj zaposlenih iznosio 27.
Naknade troškova zaposlenih, iskazana su u iznosu od 121.067,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva za 13.323,00 KM, a što je posljedica odobravanja sredstava za veći broj zaposlenih u odnosu na stvarno stanje.
Stvarni broj zaposlenih u odnosu na planirani broj zaposlenih iznosi 62,80 %, dok su naknade zaposlenih u odnosu na odobrena sredstva realizovane sa 90,10 %. Tim za reviziju konstatuje da je Ministarstvo utrošilo više sredstava za naknade po zaposlenom nego što je odobreno sredstava po zaposlenom, odnosno više je utrošeno sredstava po zaposlenom za 1358,00 KM.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđena je isplata nagrada za rezultate rada za sve zaposlene u neto iznosu od 8.100,00 KM. Tim za reviziju ne može potvrditi opravdanost isplata nagrada za rezultate svim zaposlenim za nadprosječne rezultate u periodu od najmanje šest mjeseci neprekidno.

Da se sredstva koriste samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH.

Da se dodjela nagrada za rezultate rada vrši u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je prihod po osnovu izdavanja i prodaje časopisa « Pravna misao « iznosi 22.260,00 KM, dok je rashod 31.503,10 KM, od toga na poreze se odnosi 4.726,10 KM. Razlika sredstava u odnosu na ostvarene prihode je isplaćena na teret sredstava Ministarstva sa pozicije ugovorenih usluga-usluge štampanja časopisa « Pravna misao« . Napominjemo, da su u evidencijama i bruto bilansu Ministarstva, iskazana sumnjiva i sporna potraživanja za časopis « Pravna misao « u iznosu od 60.100,00 KM, a odnose se na potraživanja iz ranijih godina, i da je Ministarstvo izvršilo utuženja.

Potrebno je da rashodi budu pokriveni prihodima prilikom izdavanja i prodaje časopisa « Pravna misao «.

Ugovorene i druge posebne usluge isplaćene u ukupnom iznosu od 489.967,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 2004. godinu za 1.077.943,00 KM.
Najznačajniju stavku predstavljaju izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 297.317,00 KM i izdaci za porez po osnovu ugovora o djelu u iznosu od 131.494,00 KM. Navedeni izdaci se odnose na isplatu : komisija za polaganje stručnih i pravosudnih ispita ,komisije za odobravanje civile službe ,komisije SFOR-a za odštetne zahtijeve, komisije za stručne ispite za službenike i zatvorske policajce–stražare, komisije za uvjetni otpust osuđenih osoba, komisije za pripremanje prijedloga za pomilovanje, komisije za polaganje notarskog ispita i komisije za sticanje zvanja stečajnog upravnika. Napominjemo da se cjelokupan iznos novčanih sredstava ostvarenih za polaganje stručnih i pravosudnih ispita raspoređuju na isplatu naknada članovima komisija, zapisničarima i isplatu poreskih obaveza za ove naknade.Isplate naknada vrše se na osnovu Uredbe o uvjetima i načinu polaganja stručnog upravnog ispita službenika organa uprave i službih za upravu, Uredbe o uslovima, načinu i programu polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita za državne službenike u organima državne službe u FBiH, Zakona o pravosudnom ispitu i Pravilniku o polaganju pravosudnog ispita. Ostali troškovi ovih komisija (izrada uvjerenja i materijalni troškovi) se pokrivaju na teret tekućih rashoda Ministarstva.

Da se na teret ostvarenih prihoda radom komisija za polaganje stručnih i pravosudnih ispita pokriju i troškovi izrade uvjerenja i materijalni troškovi

5. ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana, konstatovane su određene nepravilnosti, a posebno ističemo propuste vezane za funkcionisanje Sektora izvršenja krivičnih sankcija u nevršenju nadzora nad radom Kazneno-popravnih zavoda.

Također, navodimo nerealno planiranje ugovorenih usluga, kao i isplate više sredstava za naknade po zaposlenom od planiranog .

Smatramo da će primjena donesenih akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, doprinijeti da se i propusti konstatovani tokom ove revizije otklone.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo pravde dopisom broj 01-14-95/06 od 12.07.2006. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu u kojem su navedene primjedbe i obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju. Od primjedbi koje su navedene u očitovanju, prihvaćena je primjedba koja se odnosila na kontrolu utroška goriva za službena vozila i ista je inkorporirana u konačnu verziju Izvještaja.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Admir Džumhur, dipl. oec.
Član tima: Rasema Žerić, dipl. oec.

UR -31/017-5, 032-5/06

5.8 KAZNENO POPRAVNI ZAVODI

MENADŽMENTU FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Kazneno-popravnih zavoda**, za godinu koja je završila 31.decembra 2005.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Kazneno-popravnih zavoda i Federalnog ministarstva pravde. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH("Sl. novine FBiH", broj 22/06), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Kazneno-popravnih zavoda, skrećemo pažnju na slijedeće :
   - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola kod primjene Zakona o javnim nabavkama BiH i kod kontrole utroška goriva za službene automobile.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Kazneno-popravnih zavoda za godinu koja je završila 31.12.2005.godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005 GODINU

1. UVOD

Na osnovu člana 7. Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03) Federalno ministarstvo pravde vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose i na upravni nadzor i izvršenje krivičnih sankcija.Za izvršenje krivičnih sankcija i drugih mjera izrečenih u krivičnom postupku, utvrđenih Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 44/98), osnovane su posebne federalne ustanove, **kazneno–popravni zavodi** (u daljem tekstu KPZ), kojih na području FBiH ima sedam (Sarajevo, Zenica, Mostar, Bihać, Tuzla, Orašje i Busovača).
Za provođenje odgojnih mjera, odnosno svrhe rada osuđenih lica, u KPZ-ima su osnovane privredne jedinice u skladu sa federalnim propisom.
Federalno ministarstvo pravde u cilju osiguranja jedinstvenog sistema izvršenja kazne zatvora, prenošenjem pozitivnih iskustava, analiziranja i proučavanja rada pojedinih organizacionih jedinica i pružanjem stručne pomoći tim jedinicama, vrši nadzor nad radom KPZ. Nadzor nad radom KPZ, vrši Federalno ministarstvo pravde preko ovlaštenih radnika (inspektora).
KPZ kao posebna federalna ustanova, nadležna je za izvršenje kazne dugotrajnog zatvora i zatvora osuđenih i prekršajno kažnjenih osoba koje upućuju nadležni sudovi, izvršenje kazne maloljetničkog zatvora, izvršenje mjera pritvora po rješenjima nadležnih sudova, te izvršenje sigurnosnih mjera obaveznog psihijatrijskog liječenja i obaveznog liječenja od ovisnosti uz izdržavanje kazne zatvora, a sve u skladu sa zakonskom i podzakonskim propisima.
Unutrašnja organizacija i način rada KPZ-a utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.
Sredstva za rad KPZ-a osiguravaju se u Budžetu Federacije u skladu sa Zakonom o Budžetu FBiH kao posebne glave u okviru razdjela Federalnog ministarstva pravde.
Broj zaposlenih u KPZ na dan 31.12.2005. godine je bio 671, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 734 zaposlenika.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da su KPZ postupili po datim preporukama u prethodnim revizijama koje se odnose na donošenje kriterija i pravila prilikom planiranja budžeta i rasporeda odobrenih sredstava budžeta po KPZ-ovima.
Međutim, KPZ nisu postupili u potpunosti po datim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH i na praćenje utroška goriva po vozilima.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se KPZ pridržavaju zakona i instrukcija koje se odnose na KPZ; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Revizijom će se provjeriti da li su primijenjene preporuke iz prethodne revizije za KPZ Tuzla i KPZ Zenica, a naglasak revizije će biti na planiranju i izvršenju budžeta na nivou KPZ, nabavkama materijala, usluga i kapitalnih sredstava za KPZ Tuzla i KPZ Zenica, odnosno provjera da li je prilikom nabavki postupljeno u skladu sa procedurama nabavke.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu KPZ kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje KPZ.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U postupku revizije konstatovano je da KPZ nisu donijeli sva potrebna akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola (od dvadeset šest predviđenih akata, donijeto je četrnaest.). Posebno ističemo da Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u 2005. godini nisu donijeli KPZ Sarajevo i KPZ Tomislavgrad-Odjeljenje Busovača u skladu sa zakonskim propisima.
Sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao i kod postupanja po Zakonu o javnim nabavkama BiH i kod kontrole utroška goriva za službene automobile.
Također, konstatovano je da nije vršen nadzor nad radom Kazneno-popravnim zavodima, kako je predviđeno odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH i Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, od strane Federalnog ministarstva pravde, kao resornog ministarstva.
Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je donijeti i ostala akta predviđena Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika i u narednom periodu dosljedno primjenjivati ista u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola u svim segmentima rada, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005.godinu odobrena su sredstva KPZ u iznosu od 24.533.623,00 KM, a iskazana u finansijskim izvještajima u iznosu od 22.668.881,00 KM, što predstavlja ostvarenje 92,39 %.
Vlastiti prihodi u evidencijama kojima raspolaže KPZ u 2005 godini i u glavnoj knjizi Trezora iskazani su u iznosu od 7.620.915,00 KM, a odnose se na prihode ostvarene po osnovu mjere pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku. Federalno ministarstvo pravde je za KPZ u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora izvršilo usaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Trezora.
Evidenciju o broju osuđenih osoba na izdržavanju pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku po kantonima, vode KPZ i dostavljaju podatke Federalnom ministarstvu pravde. Na osnovu dostavljenih podataka, Federalno ministarstvo pravde ispostavlja fakture kantonima, vodi pomoćnu evidenciju o prihodima. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su iskazana sumnjiva i sporna potraživanja na dan 31.12.2005. godine u iznosu od 4.406.508,00 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu mjere pritvora i kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku. Federalno ministarstvo pravde je poduzelo mjere utuživanja putem Federalnog pravobranilaštva
Rashodi i izdaci u 2005. godini, iskazani su u iznosu od 20.601.046,00 KM, a odnose se na: bruto plaće i naknade u iznosu od 7.871.676,00 KM, naknade troškova zaposlenih u iznosu od 2.661.205,00 KM, doprinose poslodavca u iznosu od 1.273.739,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 6.923.414,00 KM i tekuće grantove u iznosu od 1.871.012,00 KM.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su ostvareni izdaci u odnosu na odobrena sredstva manji za 1.736.577,00 KM. Neutrošena sredstva u najvećem dijelu se odnose na bruto plaće i naknade zaposlenih u iznosu od 803.748,00 KM (iz razloga odobravanja sredstava za veći broj zaposlenih u odnosu na stvarno stanje, Budžetom za 2005. godinu KPZ su odobrena su sredstva za bruto plaće i naknade za 734 zaposlenika, dok je stvarni broj zaposlenih bio 671), nabavku materijala u iznosu od 327.384,00 KM i ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 279.409,00 KM.
Tim za reviziju konstatuje da svi KPZ obračun i isplatu plaća za decembar 2005.godine nisu vršili po koeficijentima utvrđenim Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u federalnim organima državne službe i Odlukom o privremenom utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće namještenika u federalnim organima državne službe, jer nisu na osnovu istih utvrdili platne razrede u Pravilnicima o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća državnih službenika i namještenika. Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da je pet KPZ, isplatu plaća za januar 2006. godine izvršilo po koeficijentima utvrđenim Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika u federalnim organima državne službe i Odlukom o privremenom utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata

za plaće namještenika u federalnim organima državne službe, dok dva KPZ (Sarajevo i Busovača) isplatu plaća po novim platnim razredima i koeficijentima izvršili su u aprilu 2006. godine.
Naknade troškova zaposlenih, iskazana su u iznosu od 2.661.205,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva za 21.794,00 KM, a što je posljedica odobravanja sredstava za veći broj zaposlenih u odnosu na stvarno stanje. Stvarni broj zaposlenih u odnosu na planirani broj zaposlenih iznosi 91,42 %, dok su naknade zaposlenih u odnosu na odobrena sredstva realizovane sa 99,19 %. Tim za reviziju konstatuje da je KPZ utrošilo više sredstava za naknade po zaposlenom nego što je odobreno sredstava po zaposlenom.

Da se sredstva koriste samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani u iznosu od 126.939,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 8.460,00 KM. Svi KPZ su donijeli **Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila**, međutim ne vrši se kontrola stvarnog utroška goriva po vozilu, a na osnovu prethodno utvrđenih normativa o utrošku goriva.

Potrebno je donijeti Odluku o normativima o utrošku goriva po vozilima i u skladu sa istima vršiti kontrolu.

c) Postupanje po Zakonu o javnim nabavkama BiH

Uvidom u postupanje po Zakonu o javnim nabavkama kod KPZ Tuzla i Zenica, konstatovano je kod nabavke goriva za KPZ Tuzla, da je nabavka, odnosno izbor najpovoljnijeg ponuđača vršena metodom konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda na osnovu člana 46. Zakona o javnim nabavkama BiH. Međutim, utvrđeno je da je postupljeno suprotno odredbama člana 46. stav 6. Zakona o javnim nabavkama BiH, u dijelu koji se odnosi na nedovoljan broj prikupljenih ponuda, te se nije mogao dodjeliti ugovor.

Da se prilikom nabavke roba, usluga i radova u potpunosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana, konstatovane su određene nepravilnosti, a posebno ističemo nedonošenje Pravilnika u unutrašnjoj organizaciji u 2005. godini za dva KPZ, kao najvažnijeg iternog akta, a u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH.

Međutim, pored navedenog konstatujemo propuste vezane za postupanje po Zakonu o javnim nabavkama BiH, kao i nepostojanje normativa kojima bi se vršila stvarna kontrola utroška goriva.

Imajući u vidu da u toku revidirane godine nisu donesene sve pisane procedure, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, smatramo da će donošenje i primjena akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, doprinjeti da se i određeni propusti konstatovani tokom ove revizije otklone.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo pravde dopisom broj 09-14-95/06 od 12.07.2006. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Kazneno-popravnih zavoda za 2005. godinu u kojem su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju, ali nije dostavljena adekvatna dokumentacija i dokazi na osnovu kojih bi izmjenili nalaze u Izvještaju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Admir Džumhur, dipl. oec.
Član tima: Rasema Žerić, dipl. oec.

UR: 024/02, 034/02/06

5.9 FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA FINANSIJA/FINANCIJA

NEOVISNI IZVJEŠTAJ REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva finansija/financija,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva finansija/financija. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, a u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedena revizija prikupila dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na sljedeće:
   - **neuspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola u svim segmentima poslovanja, kao i neprovođenje donesenih pisanih akata, imalo je za posljedicu da se prilikom izvršenja budžeta u dijelu tekućih transfera, izdataka za kamate, kao i kontrole namjenskog trošenja odobrenih sredstava za materijalne troškove, nisu dosljedno primjenjivale odredbe zakonskih i podzakonskih akata,**
   - **nemogućnost potvrđivanja ukupnog iznosa dospjelih i neizvršenih obaveza na kraju revidirane godine, po osnovu povrata pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, izvršnih sudskih presuda i odluka Doma za ljudska prava, kao i opravdanost neizvršavanja dijela ovih obaveza za koje su bila budžetom odobrena sredstava,**
   - **ne može se potvrditi opravdanost isplate kamata, po osnovu Odluka Doma za ljudska prava, u iznosu od 109.811,40 KM, iz razloga što su budžetska sredstva za realizaciju ovih odluka bila odobrena u dovoljnom iznosu,**
   - **iz sredstava namijenjenih za otplatu kamata po osnovu domaćeg pozajmljivanja, izvršena je otplata dijela duga, po ugovoru o kreditu (za nabavku terminalnog radara) zaključenog između Vlade FBiH i IBF BiH d.o.o. Sarajevo, u iznosu od 583.332,00 KM i ako ista nisu bila planirana za navedene namjene,**
   - **nedosljedne primjene Uredbe o postupku nabavke robe, uslugama i ustupanju radova i Zakona o javnim nabavkama BiH, u dijelu ugovaranja usluga za tekuće održavanja vozila, nabavke autoguma i usluga štampanja biljega i mjenica.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva finansija, za godinu koja završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo finansija/financija (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.
Navedenim Zakonom utvrđena je nadležnost Ministarstva koja se odnosi na: porezni sistem i poreznu politiku; praćenje ostvarivanja politike i mjera u oblasti deviznog sistema u skladu sa Ustavom BiH i Zakonom o Centralnoj banci, carina, uvoznih dažbina, kreditnog i bankarskog sistema; sistem finansijskog poslovanja; obračunski sistem; sistem osiguranja imovine i lica; sistem taksi; doprinosa i drugih dažbina i igara na sreću; sistem finansiranja javne potrošnje; izrada i izvršenje budžeta Federacije i godišnje obračune Budžeta Federacije, nadzor nad izvršenjem budžeta, budžetska inspekcija, trezorsko poslovanje; upravljanje novčanim tokovima; dnevno praćenje novčanih sredstava; obaveze i potraživanja i utvrđivanje dinamike praćenja i planiranja osiguranja nedostajućih sredstava; koncentracija finansijskih sredstava radi osiguranja finansijskog tržišta; javni dug i njegovo servisiranje i kontrola ostvarivanja budžeta Federacije.
U sastavu Ministarstva nalazi se: Porezna uprava FBiH i Finansijska policija FBiH.
Radom Ministarstva rukovodi ministar, koji ima ovlaštenja i odgovornosti utvrđene Ustavom, zakonom i drugim propisima i općim aktima. Ministar može ovlastiti pomoćnike ministra i druge službenike da potpisuju pojedine akte, o čemu donosi posebno rješenje.
Unutrašnja organizacija uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija/finacija (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 21.07.2005.godine.
Na dan 31.12.2005. godine u Ministarstvu je bilo uposleno 114 izvršilaca, dok je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeno 176.
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Mehmeda Spahe br. 5.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo, u najvećem dijelu nije postupilo po preporukama datim u prethodnim revizijama. Po preporukama, koje se odnose na potpunu uspostavu sistema internih kontrola; dosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova i Zakona o javnim nabavkama u BiH, kao i donošenje procedura za primopredaju i evidentiranje upravnih biljega, djelimično je postupljeno.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: donošenje procedura o ustroju adekvatnih evidencija po osnovu sudskih presuda, zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda kao i načina realizacije istih; planiranja i izvršavanja odluka Doma za ljudska prva u skladu sa zakonskim propisima; knjigovodstvenog evidentiranja deponovanih novčanih sredstava na podračunu Federacije - račun za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, izdataka na osnovu vanjskog duga (izdaci po navedenom osnovu nisu uopšte nisu evidentirani) kao i servisiranje vanjskog duga FBiH u skladu sa identificiranim izvorima prihoda; utvrđivanje osnovanosti i načina izvršenja izdataka za kompjuterske usluge; korištenje sredstava po osnovu GSM licenci u skladu sa propisanim namjenama; dosljedne primjene internih akata vezano za kontrolu trošenja izdataka za fiksne i mobilne telefone, izdataka za reprezentaciju kao način korištenja službenih automobila i kontrole utroška goriva.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Od strane menadžmenta, sistem internih kontrola u Ministarstvu uspostavljen je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija (u daljem tekstu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji), kao i internim pravilnicima i instrukcijama.
Iako je, polovinom revidirane godine, donesen novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Federalnog ministarstva finansija, ne može se potvrditi njegova dosljedna primjena u dijelu formiranja osnovnih organizacionih jedinica (Sektor za upravljanje dugom), obavljanja poslova od strane sektora u okviru utvrđene nadležnosti (Sektor za trezor, Sektor za budžet) kao i obavljanje poslova od strane rukovodilaca u okviru datih ovlaštenja. Navedeno je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa, iskazivanja istinitog i tačnog prikaza poslovanja u toku fiskalne godine tako i stanja na kraju godine Budžeta FBiH u finansijskim izvještajima, odnosno izvještavanja o izvršenju istog.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i na osnovu razgovora sa ovlaštenim osobama, konstatirano je da su se poslovi vođenja evidencije, upravljanja i izmirenja vanjskog i unutrašnjeg duga vršili najvećim dijelom od strane Sektora za trezor, a isti su se trebali voditi u okviru Sektora za upravljanje dugom (novoformirani sektor), što je jedan od razloga da nije izvršeno evidentiranje vanjskog duga u skladu sa Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH (donesenog od strane Ministarstva) u Glavnoj knjizi trezora u 2005. godini, kao i da obaveze po osnovu otplate i kamate po osnovu vanjskog duga izmirene u 2005.godini nisu iskazane u finansijskim izvještajima. Vezano za primjenu Zakon o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH treba napomenuti da od strane Ministarstva, a u okviru njegovih nadležnosti, nisu poduzete adekvatne mjere u cilju utvrđivanja ukupnog duga po navedenom osnovu a samim tim ni iznosa duga koji će se izmiriti u gotovu, putem obveznica i otpisivanjem. Neuspostavljanje adekvatne evidencije kao i ukupnog iznosa obaveza, posebno po osnovu obaveza prema dobavljačima za robe, materijale i usluge može imati za posljedici isplatu istih prije njihovog verificiranja u skladu sa propisanim procedurama navedenim zakonom.
Iako su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, utvrđeni poslovi osnovnih organizacijskih jedinica i njihov djelokrug rada, konkretna primjena istog u praksi nije jasno realizovana kod Sektora za trezor i Sektora za budžet, u dijelu utvrđivanja nadležnosti za obavljanje poslova analize i izvještavanja o izvršenju budžeta, i izvještavanja o istom nadležnih organa i institucija, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Navedeno je imalo za posljedicu da prezentirani Konačan Izvještaj o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu, koji je dostavljen Vladi FBiH, nije sačinjen u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i podzakonskim aktima, odnosno da uz isti nije data adekvatna analiza izvršenja budžeta za fiskalnu godinu, kao i odgovarajuća struktura prihoda, izdataka i obaveza.
Također, uvidom u primjenu navedenog pravilnika, konstatovano je da poslove odobravanja prijedloga finansijskih planova budžetskim korisnicima, vrši Sektor za Budžet bez ovjeravanja od strane ovlaštene osobe (dio se unosi u aplikaciju bez ovjere) i ako bi se navedeni poslovi trebali obavljati od strane Sektora za Trezor a odobrenje istih treba da vrši ministar. Između navedenih sektora nije uspostavljena adekvatna saradnja vezano za planiranje novčanih tokova, određivanje iznosa mogućih plaćanja u skladu sa raspoloživim sredstvima i u skladu sa istim odobravanja finansijskih planova (tromjesečnih i mjesečnih) budžetskim korisnicima u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH.
Od strane Pomoćnika ministra za Trezor, bez odobrenja ministra, pri Federalnom ministarstvu finansija/financija otvorena je posebna potrošačka jedinica- Komisija za koncesije FBiH, a po zahtjevu Pomoćnika ministra za Budžet uz obrazloženje da navedeni sektor nije imao saznanja na osnovu kojih bi istu uključila kao budžetskog korisnika u Budžet FBiH za 2005godinu. Međutim ovdje treba napomenuti da je Parlament FBiH u julu 2004. godine donio Odluku o imenovanju članova Komisije za koncesije FBiH kao i da su od strane navedenog sektora na poziciji transfera Vlade FBiH bila planirana sredstva za navedenu komisiju u iznosu od 200.000,00 KM. Iako je u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima Ministarstvo bilo obavezno iskazati rashode i izdatke za navedenu potrošačku jedinicu u okviru svojih finansijskih izvještaja isto nije učinilo.

Pored naprijed navedenih propusta, vezano za postupanje mimo datih ovlaštenja, uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da se evidentiranje poslovnih promjena i finansijskih transakcija u Glavnoj knjizi Ministarstva vrši od strane uposlenika koji nisu ovlašteni za isto i bez prethodne ovjere odnosno kontrole od strane ovlaštene osobe. Navedeno se posebno odnosi na evidentiranje finansijskih transakcija po osnovu izvršnih sudskih rješenja od strane uposlenika Sektora za trezor na teret odobrenih budžetskih sredstava Ministarstva bez prethodne kontrole i ovjere od strane ovlaštenih osoba, kao i evidentiranja direktnih obaveza po vanjskom dugu od strane Sektora za upravljanje vanjskim dugom također bez ovjere ovlaštene osobe. Navedeno je imalo za posljedici da Odjeljenje za ekonomsko –finansijske i zajedničke poslove, nije moglo adekvatno da prati izvršenje budžeta Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Uvidom u dokumentaciju konstatirano je da je Ministarstva u cilju poboljšanja sistema internih kontrola, kao i kontrole trošenja budžetskih sredstava, u skladu sa Smjernice za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika, donijelo najveći dio internih akta pred kraj revidirane godine. Međutim utvrđeno je da se dio donešenih akata nije dosljedno primjenjivao a posebno u dijelu ograničenje troškova mobilne i fiksne telefonije, reprezentacije, uslova i načina korištenja službenih automobila, kontrole utroška goriva za prijevoz službenim automobilima. Također uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za nabavku materijala i izdataka za tekuće održavanje, konstatirano je da su se obveze po navedenom osnovu stvarale i bez prethodnog pismenog odobrenja od strane ovlaštene osobe (narudžbenice izdavane poslije stvorene obveze u momentu izdavanja računa) kao i da u prilogu računa nije priložen relevantan dokument o prijemu robe ili izvršene usluge (otpremnica i građevinska knjiga potpisanih od ovlaštenog lica kojom se potvrđuje nastanak obveze odnosno izvršenje radova). Navedeno se posebno odnosi na izdatke za održavanje vozila, građevinskih objekata i opreme. Također, u toku fiskalne godine vršena je nabavka stručne literature, a u toku revizije nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se u Ministarstvu vodi evidencija o istoj.
Grupe za internu reviziju i kontrolu u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, organizovana je kao Jedinica za internu reviziju i jedna je od deset osnovnih organizaciona jedinica. U 2005. godini aktivnosti iste su bile u najvećem dijelu na kontroli rada organizacionih jedinica unutar samog Ministarstva i ako je ista trebala više vremena posvetiti kontroli utroška budžetskih sredstava odobrenih drugim korisnicima budžeta.

Potrebno je da se Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva finansija/financija, dosljedno primjeni, a posebno u dijelu ovlaštenja i odgovornosti u vršenju poslova i radnih zadataka.

Da se u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, u samom Ministarstvu, donesene procedure dosljedno primjenjuju.

Potrebno je da se stvaranje obveza vrši uz prethodno pismeno odobrenje od strane ovlaštene osobe, kao i da se evidentiranje nastalih financijskih promjena odnosno transakcija vrši na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava.

Da se uspostavi evidencija nabavljene stručne literature.

Da Jedinica za internu reviziju svoje aktivnosti obavlja na osnovu utvrđenog programa i plana rada (godišnjeg i mjesečnog), sa tačno utvrđenim prioritetnim zadacima, kako u Ministarstvu tako i kod drugih budžetskih korisnika, a u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i ostalim propisima.

Potrebno je da Ministarstvo, u skladu sa danim ovlaštenjima i nadležnostima, poduzme aktivnosti u pogledu nadzora nad dosljednom primjenom odnosno postupanja po donesenim Smjernice za uspostavu i jačanje internih kontrola od strane proračunskih korisnika.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Poslove izrade i izvršenja Budžeta Federacije i godišnjeg obračuna Budžeta Federacije, nadzor nad izvršenjem budžeta, budžetsku inspekciju, trezorsko poslovanje i upravljanje novčanim tokovima, u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Zakonom o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakonom o Trezoru u FBiH vrši Ministarstvo. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju i razgovora sa ovlaštenim osobama, konstatovano je da se istim nije kontinuirano u toku godine poklanjala dužna pažnja i to u segmentu planiranja, izvršenja i nadzora nad izvršenjem.
Budžet FBiH za 2005.godinu donesen je 31.12.2004. godine, a Izmjene i dopune Budžeta FBiH za 2005. godinu 15.12.2005.godine. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da Ministarstvo nije

prilikom izrade i donošenja Budžeta u nije dosljedno poštovalo propisane procedure i rokove. Pored nepoštivanja rokova (u toku same izrade), nisu donesena sva zakonom predviđenih akata (Konačan izvještaj o privrednoj i fiskalnoj politici, smjernice i ciljevi fiskalne politike i procjene glavnih vrsta prihoda i izdataka za slijedeću fiskalnu godinu nije prezentiran), a posebno treba istaći da nije prethodno sa svim budžetskim korisnicima izvršeno usaglašavanje predloženog Budžeta Federacije za 2005. godinu sa budžetskim zahtjevima korisnika budžeta, što je zakonska obaveza i što može imati uticaja na izvršenje istog.

Uvidom u predloženi Nacrt Budžeta za 2006. godinu utvrđeno je da isti nije izrađen u skladu sa zakonskim propisima i relevantnom pratećom dokumentacijom. Na poziciji Izdataka za nabavku stalnih sredstava iskazani su svi kapitalni izdaci, kako izdaci za nabavku stalnih sredstava korisnika budžeta FBiH, tako i kapitalni grantovi tj. nepovratna davanja u svrhu nabavke kapitalne imovine ili ulaganja u imovinu drugih nivoa, a koji su se u skladu sa propisima trebali planirati na posebnoj poziciji. Ovdje ističemo i pitanje načina planiranja sredstva po osnovu Učešća Vlade u projektima rekonstrukcije koje finansira međunarodna zajednica, bez prethodno utvrđene namjene istih. Ovakav način iskazivanja kapitalnih grantova, daje pogrešnu strukturu planiranih rashoda i izdataka, a također može imati uticaja na praćenje izvršenja istih.

Pored navedenog ukazujemo na sljedeće:

- nije prezentiran plan prihoda i rashoda za namjenska sredstava koja se uplaćuju u Budžet FBiH u skladu sa Zakonom o vodama i Zakonom o šumama, koje je trebalo da sačini nadležno ministarstvo.
- nije prezentiran plan prihoda-primitaka odnosno rashoda-izdataka za posebne transakcijske račune otvorene kao podračune u okviru Jedinstvenog računa Trezora (ESKROW podračunu i Podračun za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH), koji su trebali sačiniti budžetski korisnici kojima je otvoren podračun, u skladu sa datim Instrukcijama od strane Ministarstva .
- obaveze po osnovu unutrašnjeg duga – obaveze Vojske FBiH planirane su na poziciji tekućih grantova i ako su navedene obaveze već u prethodnim periodima iskazane kao rashodi tog perioda te se trebaju planirati kao izdaci perioda u kome će se izmiriti.

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu izvršeno je uravnoteženje prihoda i primitaka sa rashodima i izdacima, međutim donošenje rebalansa budžeta pred kraj fiskalne godine, imalo je za posljedicu da pojedini korisnici budžeta nisu realizovali odobrena sredstva budžetom tj. rebalansom.

Potrebno je da se izrada, donošenje i uravnoteženje budžeta vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetima/proračunima u FBiH kao i ostalim zakonskim i podzakonskim propisima.

U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima Ministarstvo -Sektor trezora je odgovoran za izvršenje Budžeta Federacije (plaćanja) po utvrđenim prioritetima (grupama plaćanja), s tim da budžetski korisnici realizuju sredstva odobrena budžetom na osnovu finansijskih planova (mjesečnih i tromjesečnih) koji se odobravaju od strane ministra, na osnovu prethodno sačinjenog plana novčanih tokova (utvrđenog iznosa raspoloživih sredstava). Uvidom u prezentirane planove prihoda i rashoda, kao i dokumentaciju na osnovu koje su sačinjavani, nije se moglo potvrditi da se isti sačinjavaju u skladu sa propisanim procedurama, saradnji sa Sektorom za budžet (priprema i ažuriranje prognoza o novčanim tokovima), odnosno da se prilikom izrade samih planova uzimao u obzir iznos obaveza koje su dospjele za plaćanje, iznos obaveza nastalih u prethodnom periodu, a koje dospijevaju za plaćanje u planiranom periodu. Pregled ukupnih obaveza Budžeta FBiH na dan 31.12.2005. godine po prioritetima plaćanja (grupama plaćanja), odnosno stanje obaveza koje su u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH utvrđene kao unutrašnji dug FBiH nije prezentiran. Pored navedenog smatramo potrebnim naglasiti, da se nismo uvjerili, da se poklanja dovoljno pažnje obavezama koje su u skladu sa zakonskim propisima utvrđene kao unutrašnji dug, odnosno da postoji mogućnost njihovog izmirenja mimo načina propisanog zakonom.

Potrebno je da se izvršenje budžeta vrši na osnovu tromjesečnih i mjesečnih planova za izvršenje budžeta korisnika budžeta, koje odobrava ministar finansija na osnovu plana novčanih tokova putem kojeg se projiciraju sve uplate i isplate sa Jedinstvenog računa Trezora (JRT)a u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, kao i aktima donesenim od strane Ministarstva.

Da Ministarstvo u skladu sa svojim ovlaštenjima i nadležnostima, poduzme aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH.

U cilju obezbjeđenja nadzora nad upotrebom budžetskih sredstava od strane korisnika budžeta, odnosno uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola, Ministarstvo je u skladu sa zakonskim ovlaštenjima donijelo Smjernice za uspostavu i jačanje internih kontrola kod proračunskih korisnika. U skladu sa navedenim smjernicama, budžetski korisnici su bili dužni donijeti propisane akte i iste uskladiti sa zakonskim i drugim pozitivnim propisima do 30.06.2005. godine. Međutim, u skladu sa danim ovlaštenjima i nadležnostima od strane Ministarstva, nisu se provodile dalje aktivnosti u pogledu nadzora nad dosljednom primjenom odnosno postupanjem po navedenim smjernicama od strane korisnika budžeta.

Da se u skladu sa datim ovlaštenjima i nadležnostima pravovremeno poduzmu aktivnosti, u cilju dosljedne primjene odnosno postupanja po Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole od strane budžetskih korisnika.

U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, Ministarstvo je podnosilo izvještaje o izvršenju Budžeta FBiH za 2005. godinu, Vladi FBiH. Međutim, uvidom u navedene izvještaje konstatovano je da isti ne sadrže adekvatne analize izvršenja budžeta, odnosno obrazloženja i prijedloge, propisane zakonskim i podzakonskim aktima. Dostavljeni izvještaji su sačinjavani najčešće na osnovu iskazanog stanja izvršenja budžeta od strane korisnika budžeta u Glavnoj knjizi Trezora, na određeni dan a da se prethodno nije vršila provjera da li su od strane korisnika budžeta evidentirale sve poslovne promjene i finansijske transakcije. Ovo posebno naglašavamo, iz razloga što se nismo uvjerili da su prilikom sačinjavanja izvještaja koji su se dostavljali nadležnim organima i institucijama od strane Ministarstva uzimani u razmatranje finansijski izvještaji koji su se redovno dostavljali od strane budžetskih korisnika.
Značajno je napomenuti, a što je konstatovano i prethodne godine, da korisnici budžeta koji su imali prekoračenje rashoda na kraju fiskalne godine, u odnosu na sredstva odobrena Budžetom u njegovom posebnom dijelu, iste nisu mogli evidentirati u Glavnu knjigu, a time i iskazati u finansijskim izvještajima ostvareno prekoračenje. Navedeno prekoračenje nije moglo biti evidentirano što je u skladu sa zakonskim propisima, iz razloga što od strane Ministarstva- Sektora za trezor nije data takva mogućnost jer je u aplikaciju bilo dozvoljeno samo evidentiranje izdataka do iznosa raspoloživih sredstava. Zbog ovakvog stava Ministarstva – Sektora za Trezor (mimo ovlaštenja) korisnici budžeta su više ostvarene izdatke iskazivali na drugim pozicijama, na kojima su imali slobodnih sredstva, a dio korisnika je prenio iste na teret Budžeta 2006. godine. Zbog navedenog, iskazani podaci u Konačnom izvještaju o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu, ne predstavljaju realan i tačan prikaz ostvarenih rashoda za 2005. godinu, odnosno finansijskog rezultata.

Potrebno je da se izvještaji o izvršenju budžeta sastavljaju i dostavljaju nadležnim organima i institucijama, u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH, Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu Budžeta u FBiH.

Potrebno je da se od strane Ministarstva- Sektora za trezor, korisnicima budžeta omogući dosljedna primjena načela modificiranog nastanka poslovnog događaja, posebno u dijelu priznavanja rashoda i izdataka u periodu kada je obaveza nastala za plaćanje tj. njihovog evidentiranja u Glavnu knjigu Trezora .

c) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

U finansijskim izvještajima, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 104.263.975,00 KM, što je u odnosu na sredstva odobrena za rad Ministarstva Budžetom FBiH za 2005. godinu od 115.286.478,00 KM, manje za 9,56 %. Odobrena sredstva tekuće rezerve, koja je realizovana putem Ministarstva, iskazana je u naprijed navedenom iznosu, osim sredstava odobrenih za rad Komisije za koncesije FBiH u iznosu od 426.321,00 KM. Navedena komisija iako je samostalni budžetski korisnik, otvorena je kao posebna potrošačka jedinica pri Ministarstvu, uz odobrenje pomoćnika Sektora za Trezor, a iz razloga što budžetska sredstva za rad ista nisu bila adekvatno planirana u Budžetu FBiH za 2005. godinu(sredstva planirana kao tekući transfer na Vladi FBiH). Finansijski izvještaji o utrošku sredstva odobrenih za rad navedene komisije nisu sačinjeni od strane iste, a ni Ministarstvo utrošak sredstva nije iskazalo u svojim finansijskim izvještajima.
Strukturu ostvarenih izdataka čine: izdaci za tekuće rashode Ministarstva (izdaci za bruto plaće i naknade, izdaci za nabavku materijala i usluga i izdaci za nabavku stalnih sredstva) u iznosu od 4.311.903,00 KM (ili 4,14% ukupnih izdataka), izdaci za tekuće grantove 93.376.852,00 KM (ili 89,56%), izdaci za kamate 1.275.220,00 KM (ili 1,22%) i otplata vanjskog duga (Pariški klub) prema kreditoru Njemačke banke 5.300.000,00 KM (ili 5,08 %).

Izdaci za bruto plaće i naknade troškova uposlenih **iskazane su u iznosu od 2.127.207,00 KM (bruto plaće** sa doprinosima poslodavca 1.576.387,00 KM, naknade zaposlenih 550.820,00 KM) i u odnosu na odobrena budžetska sredstva ostvareni su 84,26 %. Vezeno za navedene izdatake, konstatovano je da nije uspostavljena odgovarajuća kontrola nad isplatom naknada za korištenje privatnog automobila za potrebe prevoza na posao i odlaska sa posla (obračun naknade sačinjava sam djelatnik a isplata se vrši bez prethodne kontrole odnosno potvrđivanja od strane ovlaštene osobe), kao i da se kod isplate naknada za porodiljsko odsustvo dosljedno ne provode zakonski propisi.
Izdaci po osnovu naknada za rad komisija iskazani su u iznosu od 54.529,00 KM (neto).Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za primjenu Odluke Vlade o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, konstatirano je da se akti o obrazovanju komisija u svim slučajevima nisu objavili u Službenim novinama FBiH, da nije poštovan utvrđeni rok za izvršenje poslova i zadataka, kao i da se prilikom utvrđivanja visine naknade pojedinim komisijama nisu dosljedno primjenjivali utvrđeni kriteriji. Ovdje posebno ističemo da nismo mogli potvrditi opravdanost isplate naknada, u skladu sa navedenom odlukom, pojedinim komisijama iz razloga što su poslovi koje su obavljale iste u nadležnosti Ministarstva i isti su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji (Komisija za vođenje drugostepenog poreznoupravnog postupka; Komisija za vođenje postupka za prekršaje kojima se povrjeđuju federalni propisi iz nadležnosti Federalnog ministarstva financija; Komisija za pripremu prijedloga novog Pravilnika o unutarnjoj organizaciji).

Potrebno je da se dosljedno promjenjuju odredbe Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, a posebno u dijelu isplate naknada komisijama koje obavljaju poslove koji su u nadležnosti Ministarstva i isti su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Potrebno je da se naknade plaća za vrijeme plaćenog odsustva (porodiljsko) obračunavaju, isplaćuju u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju.

Izdaci za materijal i usluge **iskazani su u iznosu od 1.839.187,00 KM, što je u odnosu na budžetom odobrena sredstva manje za 39,63 % ili** 1.207.483,00 KM. Najveće odstupanje (smanjenje) u odnosu na odobrena sredstva iskazano je kod izdataka koji u strukturi ovih troškova čine najveće stavke, a to su ugovorne usluge iskazane u iznosu od 918.010 KM (ili 47,03%) i izdaci za osiguranje, bankarske usluge i platni promet 174.855,00 KM (ili 40,81%). Uzimajući u obzir konstatovano odstupanje, postavlja se pitanje realnog planiranja navedenih izdataka za Ministarstvo, a na što je ukazano i u prethodnoj reviziji.
Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na **izdatke za reprezentaciju i telefonske usluge**, konstatirano je da se nisu provodile utvrđene procedure u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH (troškovi mobilnog telefona), kao i donesene pisane procedure.
Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 102.683,49 KM (od čega se na korištenje usluga Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH odnosi 46.100,20 KM). Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da u skladu sa donesenim internim aktom na početku godine nije utvrđen ukupan iznos navedenog izdatka, kao i da se iz priložene dokumentacije uz računa za izvršenu uslugu, ne može utvrditi po kom osnovu i iz kojih razloga je stvoren navedeni izdatak.
Izdaci za telefonske i poštanske usluge iskazane su u iznosu od 170.509,30 KM. Uvidom u izdatke mobilnih i fiksnih telefona, konstatovano je da se Zaključak Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave dosljedno ne primjenjuje kod korištenja mobilnih telefona, a kod ograničenja troškova fiksnih telefona se ne primjenjuje uopšte. Iako se mjesečno vrši obračun prekoračenja više stvorenih troškova mobilnog telefona od dozvoljenog iznosa, naplata razlike namiruje se od jednog dijela uposlenika. Za dio uposlenike tokom čitave godine troškovi su se nadoknađivali u ukupnom iznosu na teret Ministarstva, a na osnovu date saglasnosti Ministra za odobrenje prekoračenja troškova (savjetnik za porezni sistem – šef grupe za porezni sistem u iznosu od 2.144,90 KM; vozač 1.899,97 KM; pratilac 851,50 KM). Uz suglasnost za prekoračenje troškova mobilnog telefona, nije dato obrazloženje iz kojeg bi se moglo zaključiti da je do prekoračenja došlo radi povećanja obima posla.

Da se pravdanje izdataka za putne troškove, reprezentaciju i troškove telefona vrši u skladu sa podzakonskim aktima Vlade FBiH, odnosno da se dosljedno primjenjuju donesene pisane procedure.

Izdaci za gorivo iskazani su u iznosu od 26.488,22 KM, dok su **izdaci za opravku i održavanje vozila** iskazani u iznosu od 21.046,21 KM. Doneseni pisani akti o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila i kontroli utroška goriva, nisu dosljedno primijenjeni. Ministarstvo je dalo na korištenje vozila, dvojici djelatnika Ministarstva za službene potrebe, kao i djelatniku drugog budžetskog korisnika (Vlade FBiH). Uvidom u prezentirane putne naloge za vozila konstatovano je da se od strane djelatnika ministarstva službeni automobili ne koriste u skladu sa datim ovlaštenjem, a isti se koriste za dolazak na posao i odlazak sa posla odnosno odlazak kući u dane vikenda. Također navodima da se ne može potvrditi opravdanosti davanja na korištenje vozila uposleniku Vlade FBiH (a ne Vladi FBiH ukoliko postoji potreba za istim), kao i evidentiranje svih troškova vozila na teret Ministarstva, za prvih devet mjeseci, a da se istovremeno nije vršila kontrola načina korištenja vozila i utroška goriva. Iako su putni nalozi o korištenju vozila izdavani i popunjavani u skladu sa donešenim uputstvom, na kraju mjeseca nije sačinjavan obračun-pregled o utrošku goriva, odnosno kontrola utroška goriva u skladu sa utvrđenim normativima.

Izdaci za opravku i održavanje vozila u najvećem dijelu odnose se na opravku automobila AUDI A 4 (proizvodnje 2003. godina) u iznosu od 12.390,34 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, vezano za navedene izdatke, konstatirano je da su usluge vršene od strane različitih dobavljača (u najvećem dijelu Auto-kuća Jelić d.o.o. Mostar), mada je u drugom dijelu godine proveden postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama u BiH, sa kojim nije zaključen ugovor. Obaveze po navedenom osnovu u najvećem dijelu stvarale su se bez prethodnog pismenog odobrenja od strane ovlaštene osobe (narudžbenice izdavane poslije stvorene obveze u momentu izdavanja računa).

Da se osigura dosljedna primjena odredaba Pravilnika o uslovima i načinu korištenja službenih automobila i Uputstva o kontroli i utrošku goriva za prijevoz službenim automobilima.

Potrebno je da se stvaranje obveza vrši uz prethodno pismeno odobrenje od strane ovlaštene osobe, kao i da se evidentiranje nastalih financijskih promjena odnosno transakcija vrši na osnovu vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava.

Kompjuterske usluge iskazane su u iznosu od 162.029,00 KM, a najveći dio izdataka se odnosi na usluge izvršene od strane preduzeća «ORACLE BiH» d.o.o Sarajevo u iznosu od 132.152,56 KM i «Ocean» d.o.o. Travnik 21.956,30 KM.

Vezano za obavljanje kompjuterskih usluga od strane poduzeća «ORACLE BiH» d.o.o. Sarajevo konstatovano je da su troškovi usluga u odnosu na prethodnu godinu povećani 65,70 %. Nismo se uvjerili da je postupak odabira proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, jer je Ugovor zaključen putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci. Također nismo mogli ni potvrditi, uvidom u ispostavljene račune (prateću dokumentaciju), da je od strane ovlaštene osobe Ministarstva vršen adekvatan nadzor nad obavljanjem ovih usluga.

Uvidom u dokumentaciju vezano za obavljanje kompjuterskih usluga od strane poduzeća «Ocean» d.o.o. Travnik , koji je angažiran za usluge podrške operativnom radu i održavanju sustava platnih lista, sukladno Ugovoru broj 185/02 od 01.02.2002. godine zaključenim na neodređeno vrijeme, konstatirano je da su izdaci po navedenom osnovu znatno manji u odnosu na prethodnu godinu i da se vrši nadzor nad obavljanjem ovih usluga. Međutim, u toku revizije nije prezentirana dokumentacija iz koje bi se zaključilo za koje poslove su obučeni djelatnici Ministarstva od strane poduzeća «Ocean» (Grupa za informacionu tehnologiju), odnosno koji poslovi ostaju u nadležnosti istog, kako bi se mogla utvrditi opravdanost nastalih troškova. I ako je prethodnim revizijama ukazano na potrebu uvida u cjelokupnu dokumentaciju vezano za implementaciju projekta za obračun plaća i kadrovskih evidencija, u pogledu utvrđivanja osnovanosti i načina izvršenja izdataka za implementaciju istog, konstatirano je da po navedenom nisu poduzete odgovarajuće aktivnosti.

Potrebno je da se izvrši uvid u dokumentaciju vezano za provođenje postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača za tehničku podršku ORACLE programskoj aplikaciji i u skladu sa konstatovanim poduzmu aktivnosti.

Da se poduzmu mjere kojima će se utvrditi osnovanost i način izvršenja izdataka za implementaciju projekta za obračun plaća i kadrovskih evidencija (od samog početka implementacije istog), iz razloga što su ugovori o implementaciji, podršci i održavanju softvera zaključeni na neodređeno vrijeme.

Potrebno je da se jasno definišu poslovi koje će obavljati Odsjek za informacionu tehnologiju po pitanju razvoja i održavanja informacionog sistema, kao i da se prilikom ustupanja vršenja usluga drugima («ORACLE BiH» d.o.o. Sarajevo i «Ocean» d.o.o. Travnik) konkretno definiše vrsta usluge i izvrši nadzor nad realizacijom iste.

Usluge distribucije upravnih biljega i mjenica iskazane su u iznosu od 374.767,00 KM a **usluge štampanja mjenica** 62.208,00 KM. Usluge distribucije vrše Agencija za pružanje financijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Sarajevo (u daljem tekstu AFIP) i Agencija za pružanje financijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (u daljem tekstu FIP) dok usluge tiskanja upravnih biljega i mjenica vrši «Grafotisak» d.d. Grude na temelju ugovora o tiskanju federalnih upravnih biljega zaključenog 2003. godine i ugovora o izradi i tiskanju obrazaca mjenica zaključenog 2001. godine. Ministarstvo je pred kraj godine donijelo podzakonski akt kojim se reguliraju principi poslovanja sa federalnim upravnim biljezima i mjenicama, nadzor, kao i načinu evidencije istih. Međutim, kao i prethodne godine konstatirano je da se primopredaja tiskanih mjenica nije vršila sukladno Ugovoru zaključenim sa poduzećem «Grafotisak» d.d. Grude, tj. FIP je preuzimao direktno od «Grafotisak» d.d. Grude, bez prisustva Ministarstva. Također izbor najpovoljnijeg ponuđača za tiskanje upravnih biljega i mjenica u 2005.godini nije vršen, a tiskanje mjenica se vršilo od strane dobavljača sa kojim je zaključen ugovor u prethodnim godinama («Grafotisak» d.d. Grude).

Potrebno je da se dosljedno primjeni Pravilnik o poslovanju sa federalnim upravnim taksenim markama i mjenicama u Federalnom ministarstvu financija, kako u dijelu izbora najpovoljnijeg dobavljača za tiskanje taksenih maraka i mjenica tako i u distribuciji, evidentiranju i nadzoru. U skladu sa zaključenim ugovorima vršiti nadzor nad štampanjem, primopredajom i evidencijom taksenih maraka i mjenica.

Izdaci po osnovu RTV–pretplate iskazani su u iznosu od 83.280,00 KM, a planirani 200.000,00 KM. Isplata je izvršena na osnovu Odluke o oslobađanju od plaćanja RTV pretplate lica sa paraplegijom i oboljelih od dječje paralize, donesene od strane Vlade FBiH u 2000.godini. Međutim i ako je navedenom odlukom utvrđeno da će se iznos sredstava potrebnih za plaćanje naprijed navedene pretplate obezbjediti iz federalnog budžeta i budžeta kantona, a za realizaciju iste zaduženo Ministarstvo, cjelokupna obaveza za 2005.godinu je realizovana iz federalnog budžeta.
Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da je po navedenoj odluci RTV FBiH pokrenula više sudskih sporova i da po osnovu glavnog duga, za period 08.06.2001.godine do 31.07.2004.godine, potražuje iznos od 185.220,00 KM.

Potrebno je da Ministarstvo, sukladno svojim nadležnostima utvrđenih Odlukom o oslobađanju od plaćanja RTV pretplate lica sa paraplegijom i oboljelih od dječje paralize, poduzme aktivnosti u pogledu tačnog određivanja iznosa obaveza koje će se finansirane iz budžeta federacije i iz budžeta kantona. U skladu sa utvrđenim omjerom raspodjele obaveza (na federalni i kantonalni budžet), potrebno je poduzeti aktivnosti u cilju izmirenja dospjelih a neizmirenih obaveza nastalih po osnovu naprijed navedene odluke.

Izdaci za verifikaciju potraživanja po osnovu stare devizne štednje iskazani su u iznosu od 173.250,00 KM**,** a **izdaci za nabavku hardvera i softvera za uspostavu baze podataka o staroj deviznoj štednji** 280.305,53 KM. Sredstva za navedene izdatke odobrena su iz tekuće rezerve Vlade FBiH i to za verifikaciju potraživanja po osnovu stare devizne štednje u iznosu od 231.000 KM, a za nabavku hardvera i softvera 350.000,00KM. Ugovori o obavljanju verifikacije potraživanja za staru deviznu štednju zaključeni sa AFIP i FIP dana 08.09.2005.godine. Navedenim ugovorima utvrđeno je da navedene agencije vrše verifikaciju potraživanja za staru deviznu štednju na području FBiH, u skladu sa Pravilnikom o postupku verifikacije tražbina za staru deviznu štednju na teritoriji FBiH (« Sl. novine FBiH» broj 33/05), a da će se istima isplatiti naknada do kraja godine i to AFIP-u 140.000,00 KM, a FIP-u 70.000,00 KM. Ugovorima je također utvrđeno da će Ministarstvo osigurati nabavku softvera, računarsku opremu, održavanja opreme kao i ostalu prateću opremu.
Na osnovu prezentirane dokumentacije, a vezano za realizaciju verifikacije navedenih tražbina, konstovano je da od strane Ministarstva nije vršen nadzor nad procesom verifikacije u skladu sa članom 12. Pravilnika o postupku verifikacije tražbina za staru deviznu štednju na teritoriji FBiH. Nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da se raspolaže sa relevantnim podacima o izvršenoj verifikaciji potraživanja po osnovu stare devizne štednje na dan 31.12.2005.godine. Ovo ima posebnu značajnost zbog zaustavljanja postupka verifikacije, na osnovu Odluke Ustavnog suda FBiH. Zbog

navedenog, ne može se potvrditi opravdanost izvršenih isplata agencijama po osnovu izvršenih usluga verifikacije stare devizne štednje kao i razlog nerealizovanja cjelokupnog ugovorenog iznosa.
Aneksima na naprijed navedene ugovore, regulisan je način raspolaganja i korištenja opreme date za verifikaciju stare devizne štednje, kao i odgovornost navedenih agencija po osnovu eventualno nastale štete na pomenutoj opremi (nestručno i nemarno rukovanje), koji je zaključenim tek na kraju godine i ako je oprema dana na korištenje i raspolaganje mnogo ranije. Uvidom u ispostavljene račune, po osnovu održavanja sistema verifikacije stare devizne štednje, od strane «Alpha» d.o.o. Sarajevo, koji nije izabran za obavljanje navedenih usluga u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, nije se moglo potvrditi da se svi nastali troškovi odnose na redovno održavanja.

Potrebno je da se izvrši uvid u do sada obavljenu verifikaciju potraživanja po osnovu stare devizne štednje, koja je izvršena u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutrašnjih obaveza FBiH i Pravilnikom o postupku verifikacije tražbina za staru deviznu štednju na teritoriji FBiH i sačini izvještaj o stanju izvršene verifikacije, posebno iz razloga što će se u narednom periodu verifikacija vršiti u skladu sa novom zakonskom regulativom

Također je potrebno da se na osnovu izvršenog uvida i konstatiranog stanje, utvrdi opravdanost iskazanih izdataka po osnovu verifikacije stare devizne štednje izvršene od strane agencija.

Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 1.275.220,39 KM, što je u odnosu na plan izvršenje 62,20 %. U iskazanom iznosu, sadržane su kamate u vrijednosti od 691.888,39 KM, a iste se odnose na : kamata po osnovu ugovora o zaduživanju za kratkoročne kredite koje je zaključila Vlada FBiH u 2001. godini sa Universal bankom d.d. Sarajevo (UNIKREDIT Zagrebačka banka) u iznosu od 4.500.000,00 KM i UPI bankom d.d. Sarajevo 4.500.000,00 KM (koji su se trebali vratiti iz donacije koja je uplaćena u 2002. godini od strane Republike Turske za troškove isporučenog gasa za 1996. godinu i za iste nije prezentirana adekvatna dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je provedena zakonska procedura vezano za zaduživanje po navedenom osnovu) 659.029,96 KM i IBF banka 32.858,43 KM.
Na poziciji kamate na domaće pozajmljivanje iskazana je i otplata duga, po osnovu ugovora o kredita zaključenog između Vlade FBiH i Investicijske banke FBiH d.o.o. (dana 27.01.2003. godine), u iznosu od 583.332,00 KM (za oktobar, novembar i decembar 2005. godine). Imajući u vidu da obaveze po navedenom kreditu nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Riznice, kao i da obaveze po istom nisu planirane na navedene pozicije, konstatirano je da u navedenom slučaju Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zakonu o izvršenju Proračuna za 2005.godinu, u dijelu namjenskog korištenja proračunskih sredstava.
Također napominjemo, što je konstatirano kao i prethodne godine, da se zbog neblagovremenog izmirenja obaveza po osnovu kredita UNI CREDIT Zagrebačka banka, Mostar i IBF banka, Sarajevo, obračunava i plaća zatezna kamata, koja je iskazana u iznosu 5.518,90 KM.

Potrebno je da se sukladno Zakonu o izvršenju Budžeta FBiH, proračunska sredstva koriste samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu.

Naknade za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda, iskazane su u iznosu od 500.356,00 KM a planirane 500.000,00 KM (ostvarenje 100,07 %), dok su **naknade za povrat više naplaćenih carina** iskazane u iznosu od 1.426.907,00 KM a planirane 2.500.000,00 KM (ostvarenje 57,08 %). U skladu sa članom 24. Zakona o Trezoru u FBiH, Ministarstvo je donijelo Pravilnik o procedurama za povrat više i pogrešno uplaćenih javnih prihoda sa Jedinstvenog računa Trezora FBiH, međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, nije se moglo potvrditi, da su obaveze po ovom osnovu, koje su evidentirane u pomoćnim evidencijama i koje su se trebale izvršiti u revidiranoj godini, u cijelosti i izvršene. Od strane Ministarstva nisu donesene pisane procedure o načinu vođenja evidencije o primljenim izvršnim naslovima (rješenja, sudske presude…). Prezentirane pomoćne evidencije i način njihovog vođenja ne daju relevantne podatke na osnovu kojih bi se potvrdile ukupne obaveze po navedenom osnovu u revidiranoj godini, njihovo realizovanje u propisanom roku i na propisan način, kao ni stanje dospjelih, a nerealizovanih obaveza na dan 31.12.2005. godine. Napominjemo da pregled neizmirenih obaveza po navedenom osnovu, na kraju fiskalne godine, nije sačinjen.

Potrebno je da se donesu pisane procedure kojima bi se ustrojila adekvatna evidencija zahtjeva za povrat pogrešno ili više uplaćenih javnih prihoda. Također je potrebno izvršiti uvid u način realizacije navedenih naknada u skladu sa zakonskim i ostalim propisima i sačiniti pregled prispjelih a neizmirenih obaveza.

Naknade za izvršenje sudskih presuda iskazane su u iznosu od 4.972.797,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 6.174.000,00 izvršenje 80,54 %. Izvršenje sudskih rješenja vrši Ministarstvo iz

odobrenih budžetskih sredstava za ove namjene i ako je označeni dužnik nastale obaveze u konkretnom sporu drugi korisnik budžeta. Na osnovu prezentirane dokumentacije i razgovora sa odgovornim licima, nismo se uvjerili da postoji adekvatna komunikacija između istih, kako u toku donošenja sudske presude tako i njenog izvršenju. Zbog navedenog nismo mogli potvrditi opravdanost izmirenja dijela obaveza (obaveze nastale u periodu 01.04.1996. godine do 31.12.2002.godine u skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH smatraju se unutarnjim dugom i njihova realizacija se trebala izvršiti u skladu sa istim), kao i zateznih kamata (zbog neizvršenja u zakonskom roku stvorene obaveze i kašnjenja u realizaciji kako sudske presude tako i rješenja o izvršenju). **Navodimo Rješenje o izvršenju broj IP-5557/ 03 od 14.11.2003.godine, realizovano u iznosu od 1.611.436,02 KM dana 17.02.2006.godine, u kome je tuženi Federacija BiH- Federalno ministarstvo odbrane a tužitelj « Gorica» d.d. Bugojno. U navedenom iznosu sadržan je osnovi dug 631.140,51 KM (nastao u 1996. godinu i 1997.godini), kamate 930.521,50 KM i sudski troškovi 49.774,00 KM.**
Uvidom u pomoćnu evidenciju obaveza za navedene naknade utvrđeno je da iste ne daju relevantne podatke na osnovu kojih bi se utvrdile ukupne obaveze u revidiranoj godini, način njihove realizacije, kao i stanje dospjelih a izmirenih obaveza na dan 31.12.2005. godine (pregled neizmirenih obaveza na kraju fiskalne godine, nije sačinjen). Također, treba napomenuti da nije dato adekvatno obrazloženje zbog čega nije izvršena realizacija cjelokupnog iznosa odobrenih budžetskih sredstava za navedene namjene i ako je ostalo dospjelih a neizmirenih obaveza na kraju fiskalne godine.

Potrebno je da se dosljedno primjene odredbe Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, u dijelu utvrđivanja ukupnih obaveza po osnovu neisplaćenih naknada dobavljačima za robe, materijale i usluge, kao i načina izmirenja istih.

Da se izvršiti uvid u način realizacije navedenih naknada u skladu sa zakonskim i ostalim propisima i u skladu sa konstatovanim poduzmu adekvatne aktivnosti, kao i sačini pregled prispjelih a neizmirenih obaveza. Također je potrebno da se donesu pisane procedure kojima bi se ustrojila adekvatna evidencija obaveza po osnovu sudskih presuda..

Naknade za izvršenje sudskih presuda po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH iskazane su u iznosu od 7.999.438,34 KM, što je u okviru planiranih sredstva. U skladu sa Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, planirana su budžetska sredstva na poziciji Ministarstva, u iznosu od 8.000.000,00 KM za naprijed navedene namjene, a realizaciju istih je trebalo izvršiti Ministarstvo u skladu sa Odlukom o utvrđivanju prioriteta izmirenja obaveza iz temelja neisplaćenih neto plaća i naknada i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima za robe, materijale i usluge u 2005.godini i izmjene navedene odluke, donešene od strane Vlade FBiH. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH za 2005.godinu i Odlukom Vlade FBiH, jer je iz odobrenih budžetskih sredstava za naprijed navedene namjene (glavni dug) izvršilo isplatu značajnog iznosa za kamate i sudske troškove (tačan iznos se nije mogao utvrditi jer nije uspostavljena adekvatna evidencija ni sačinjen izvještaj o istom), što znači da se u konkretnom slučaju umjesto dospjelih obaveza po osnovu glavnog duga za koje su bila predviđena sredstva vršila isplata kamata i sudskih troškova. Iz navedenog, također se može zaključiti da se dosljedno ne provode odredbe Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, u dijelu načina izmirenja obaveza po osnovu neisplaćenih plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske FBiH.
Uzimajući u obzir da se sredstva za realizaciju navedenih obaveza planiraju i realizuju u okviru Ministarstva, da su obaveze evidentirane u Federalnom ministarstvu odbrane koje ih treba i umanjiti na osnovu izvještaja Ministarstva o njihovoj realizaciji, uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne može se potvrditi da su sve realizovane obaveze po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada i adekvatno evidentirane u Glavnoj knjizi Trezora. Ovo se potvrđuje i neuspostavljanjem adekvatne evidencije realizovanih obaveza od strane Ministarstva, kao i nedovoljne saradnje i koordinacija između navedenih ministarstava.

Potrebno je da se dosljedno primjene odredbe Zakonom o utvrđivanju i načinu izmirenja unutarnjih obaveza FBiH, u dijelu izmirenja obaveza po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH.

Da se izvršiti uvid u dokumentaciju vezano za realizacije naknada po osnovu neisplaćenih neto plaća i naknada uposlenika Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije BiH, sačini pregled realizovanih obaveza po navedenom osnovu u 2005.godini (po obveznicima i vrsti obaveze), kao i pregled dospjelih a nerealizovanih obaveza na dan 31.12.2005.godine i u skladu sa konstatovanim poduzmu adekvatne aktivnosti. Također je potrebno da se na osnovu pregleda realizovanih obaveza u 2005.godini, koje treba da se sačini od strane Ministarstva, izvrši usaglašavanje (sravnjenje) sa dokumentacijom na osnovu koje je izvršeno umanjenje navedenih obaveza u Glavnoj knjizi Trezora od strane Federalnog ministarstva odbrane.

Naknade po osnovu odluka Doma za ljudska prava iskazane su u iznosu od 1.697.274,40 KM, a odnose se na izvršenje Odluka Doma za ljudska prava u iznosu od 1.145.744,74 KM i sudskih presuda po osnovu odluka Doma za ljudska prava 551.529,66 KM. U odnosu na planirana sredstva 2.000.000,00 KM izvršenje čini 84,86 %.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je u iskazanom iznosu od 1.697.274,40 KM pored glavnog duga sadržana i kamata u iznosu od 109.811,40 KM i troškovi sudskog postupka 1.381,70 KM. Ne može se potvrditi opravdanost navedenog iznosa kamata plaćenog po osnovu nerealizovanja odluka Doma za ljudska prava, uzimajući u obzir da se zatezna kamata od 10% obračunavala protekom utvrđenog roka od dana prijema odluke do dana njene isplate i da su budžetska sredstva za realizaciju ovih odluka bila odobrena u dovoljnom iznosu. Također, treba napomenuti da nije dato adekvatno obrazloženje zbog čega nije izvršena realizacija cjelokupnog iznosa odobrenih budžetskih sredstava za navedene namjene i ako su u pomoćnim evidencijama iskazane dospjele a neizmirene obaveza na kraju 2005. godine u iznosu od 331.774,06 KM. Ovdje treba naglasiti da se nije postupilo u skladu sa preporukama datim u prethodnoj reviziji.

Da se isplata naknada po osnovu odluka Doma za ljudska prava, planira i izvršava u skladu sa zakonskim propisima.

d) Javne nabavke

Uvidom u dokumentaciju vezano za primjenu Zakona o javnim nabavkama BiH, konstatirano je da je od strane Ministarstva, za dio nabavki, proveden postupak izbora najpovoljnijeg dobavljača u skladu sa navedenim zakonom, kao i da su ugovori sa najpovoljnijim dobavljačima zaključeni u drugoj polovini godine (osim ugovora za održavanje vozila koji nije prezentiran i ako je izvršen izbor najpovoljnijeg dobavljača). Do zaključivanja ugovora nabavka se vršila od dobavljača koji su u najvećem dijelu vršili isporuku i u prethodnoj godini.

Kao što je naprijed navedeno izbor najpovoljnijeg dobavljača nije izvršen za tiskanje upravnih biljega i mjenica, a tiskanje mjenica se vršilo od strane dobavljača sa kojim je zaključen ugovor u prethodnim godinama. Također nismo mogli potvrditi ni da je provođenje postupka izbora najpovoljnijeg ponuđača za tehničku podršku ORACLE – programskoj aplikaciji, koji je izvršen putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci, proveden u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

Da se prilikom nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova u potpunosti postupi sukladno Zakonu o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine. Ovdje posebno ističemo da je potrebno da se postupak izbora najpovoljnijih dobavljača obavi blagovremeno.

e) Ostali nalazi

Izdaci za otplatu vanjskog duga i izdaci za inozemne kamate nisu bili planirani Budžetom FBiH za 2005.godini i iz toga razloga nisu ni iskazani u finansijskim izvještajima Ministarstva kao ni u Izvještaju o izvršenju Budžeta-Proračuna FBiH za 2005.godinu. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je, kao i prethodne godine da u Glavnoj knjizi Trezora nisu evidentirane obveza po vanjskom dugu, deponirana sredstva na podračunima Federacije-računi za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, da nije vršeno servisiranje vanjskog duga u skladu sa identificiranim izvorima prihoda kao i evidentiranje potraživanja od krajnjih korisnika za koje je izmiren vanjski dug iz sredstava Budžeta FBiH. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da u Glavnoj knjizi trezora nije evidentiran prihod Federacije po osnovu indirektnih poreza koji se direktno sa Jedinstvenog računa Uprave za indirektno oporezivanje usmjerava na podračun Federacije – računi za servisiranje vanjskog duga, može se konstatovati da isto ima značajan uticaja na istinit i tačan prikaz stanja obaveza na kraju godine i rezultata poslovanja u toku godine Budžeta FBiH.

Potrebno da se obaveze po osnovu vanjskog duga evidentiraju u Glavnoj knjizi trezora u skladu sa zakonskim propisima kao i Uputstvom o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi trezora,

Da se deponovana sredstva, na podračunima Federacije-računi za servisiranje vanjskog duga u Centralnoj banci BiH, evidentiraju u Glavnoj knjizi Trezora,

Da se servisiranje vanjskog duga vrši u skladu sa članom 7. Zakona o vanjskom dugu FBiH, odnosno da Ministarstvo servisiranje vrši u skladu sa identificiranim izvorima prihoda.

Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatovano je da je na poziciji »Kratkoročni primici od zaduženje budžeta od drugih nivoa vlasti (Federacije)« evidentiran ostatak kratkoročne pozajmice, sa posebnog namjenskog transakcijskog računa sredstava od GSM licenci BiH, u iznosu od 12.330.008,00 KM. Navedena pozajmica, realizovana je na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju kratkoročne pozajmice sa posebnog (namjenskog) računa JRT, 29.12.2004. godine, sredstva su bila namijenjena za izvršenje budžeta FBiH i izmirenje obaveza iz 2004. godine i ista su se trebala vratiti na namjenski račun odmah nakon uplate sredstava Makroekonomske pomoći Evropske unije. Imajući u vidu da je po navedenom osnovu uplaćen samo dio pomoći u 2005. godini tako je i izvršen povrat samo dijela pozajmice u iznosu od 9.669.992,00 KM. Imajući u vidu da su se u skladu sa odlukama Vijeća ministara BiH, naplaćena sredstva po osnovu GSM licenci za BIH, trebala koristiti isključivo za finansiranje projektne dokumentacije autoputa na Koridoru Vc i izgradnji planiranih autoputeva u BiH, ne može se potvrditi da su se navedena sredstva namjenski koristila.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu, može se konstatovati da su od strane Ministarstva poduzete aktivnosti u dijelu donošenja internih akata i procedura za uspostavu funkcionalnog sistema internih kontrola kako u samom Ministarstvu tako i kod ostalih budžetskih korisnika. Međutim, uvidom u primjenu samih akata i procedura utvrđeno je da se isti nisu dosljedno primjenjivali od strane Ministarstva, a što se posebno odnosi na primjenu Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u dijelu formiranja osnovnih organizacionih jedinica (Sektor za upravljanje dugom), obavljanja poslova od strane sektora u okviru utvrđene nadležnosti (Sektor za Trezor, Sektor za budžet) kao i obavljanje poslova od strane rukovodilaca u okviru datih ovlaštenja. Navedeno je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih akata kao i značajan uticaja na istinit i tačan prikaz stanja obaveza na kraju godine i rezultata poslovanja u toku godine kako samog Ministarstva tako i Budžeta FBiH.

I ako se u prethodnim revizijskim izvještajima ukazivalo na određene propuste i nedostatke i davane preporuke u cilju njihovog otklanjanja, nismo se uvjerili da je postupano po datim preporukama, a što ima za posljedicu kontinuirano ponavljanje određenih propusta i nedostataka (uspostava funkcionalnog sistema internih kontrola; evidentiranje vanjskog i unutrašnjeg duga, priznavanja prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja; izvještavanje o izvršenju Budžeta FBiH) koji imaju značajan uticaj na Budžet FBiH

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju preporuke po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo finansija se očitovalo dopisom broj 01-49-3599/06 od 11.07.2006. godine o Nacrtu Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine. Prema navedenom očitovanju od strane Ministarstva je prihvaćen najveći broj datih nalaza i preporuka i po istima su već preduzete adekvatne aktivnosti. Za dio nalaza i preporuka, koji nije prihvaćen, date su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nismo uvažili iz razloga što nisu prezentirani novi dokazi i činjenice, odnosno nova saznanja koja nismo imali u toku revizije.

Tim za reviziju:

Vođa tima: Munib Ovčina, dipl. oec.
Član tima: Mira Pažin, dipl. oec.

UR: 008-03, 029–03 /06

5.10 POREZNA UPRAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

MENADŽMENTU
POREZNE UPRAVE FBIH

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Porezne uprave FBiH,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Porezne uprave FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji podkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u djelu: pravovremenog donošenja internih akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika; potpunog nadzora nad pripremom i obračunom plaća i naknada; pripreme i izrade naloga za knjigovodstveno evidentiranje i vršenje samog unosa stvorenih obaveza u sistem Glavne knjige Trezora; potpune kontrole utroška goriva u svim kantonalnim poreznim upravama,**
   - **nedosljednu primjenu Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza, posebno u slučajevima kada se oduzeta roba ostavlja na čuvanje poreznom obavezniku.**
   - **evidentiranje vlastitih građevinskih objekata u Poreznoj upravi na osnovu ugovora o kupovini a ne na temelju validne dokumentacije (zemljišno knjižni izvadak) i da se ne koristi značajan dio objekata koji je dobiven na korištenje od Zavoda za platni promet.**
   - **nedosljednu primjenu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave u djelu izdavanja rješenja o postavljenju rukovodnih službenika u skladu sa poslovima i zadacima predviđenim navedenim Pravilnikom i namještenika koji su unutrašnjom preraspodjelom iz kantonalnih poreznih uprava raspoređeni u Središnji ured Porezne uprave.**

4. Po našem mišljenu finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Porezne uprave FBiH za godinu, koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Porezna Uprava FBiH je u sastavu Federalnog Ministarstva finansija, i vrši upravne i druge stručne poslove u oblasti prikupljanja javnih prihoda koji su joj propisani u nadležnost Zakonom o poreznoj upravi FBiH i drugim federalnim propisima. Članom 2. Zakona o poreznoj upravi FBiH definisani su: organizacija i rukovođenje Poreznom upravom; saradnja sa drugim vladinim organima; prava i obaveze Porezne uprave i poreznih obaveznika; identifikacija i registracija poreznih obaveznika; podnošenje poreznih prijava i plaćanje poreza; razrez i naplata poreza; prinudna naplata poreznih obaveza; inspekcijski nadzor; obračun i naplata kamata; odbici i povrati više plaćenih poreza; rokovi zastare za razrez; naplata i povrat poreza; žalbe na porezna rješenja; administrativne kazne za porezne prekršaje; podzakonski akti i porezna mišljenja. U slučajevima kada se ubiranje javnih prihoda reguliše i drugim zakonima primjenjuju se odredbe ovog Zakona.. U skladu sa Pravilnikom o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza Porezna uprava vrši prinudnu naplatu a sa oduzetom robom postupa u skladu sa Uredbom o načinu i postupku raspolaganja oduzetom robom od pravnih i fizičkih lica.
Poslovi definisani Zakonom o poreznoj upravi FBiH, su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost Odlukom V. broj: 408/2005 od 21.jula 2005. godine, koncentrisani i funkcionalno povezani u organizacione jedinice i to: Središnji ured i kantonalne porezne urede u Sarajevu, Tuzli, Zenici, Mostaru, Bihaću, Novom Travniku, Ljubuškom, Livnu, Orašju i Goraždu.
Poreznom upravom FBiH rukovodi direktor sa ovlaštenjima i odgovornostima utvrđenim zakonom, drugim propisima i opštim aktima. Zamjenik direktora pomaže direktoru u rukovođenju Poreznom upravom. Direktor i zamjenik direktora Porezne uprave odgovorni su Federalnom ministru finansija za svoj rad i rad Porezne uprave, a u okviru svojih prava i dužnosti
Na dan 31.12.2005. godine broj uposlenih u Poreznoj upravi je bio 1298.
Sjedište Porezne uprave FBiH je u Sarajevu, ulica Husrefa Redžića br.3.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Izvještajem o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Porezne uprave za 2004. godinu konstatovani su određeni nedostaci i date su preporuke za njihovo otklanjanje. Porezna uprava tokom 2005. godine je poduzimala aktivnosti u cilju realizacije danih preporuka.
U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: adekvatno praćenje troškova budžetskih sredstava prema donesenim dinamičkim finansijskim planovima po kantonalnim poreznim upravama; redovno izvještavanje Ministarstva finansija o izvršenju budžeta; uništavanje neupotrebljive robe (cigarete) i ustupanje robe Ministarstvu za rad i socijalnu politiku i izbjeglice Kantona Sarajevo.
Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: poštivanje postojeće zakonske regulative iz oblasti javnih nabavki; popisu stalnih sredstva, sitnog inventara, potraživanja i obaveza i oslobađanje skladišta od oduzete robe koja nije više za upotrebu; obezbjeđenje cjelovite i tačne dokumentacije za evidentiranje oduzete robe u postupku prisilne naplate u svim kantonalnim poreznim upravama, implemetnaciju TAMP-projekta - porezno knjigovodstvo.
Međutim, Porezna uprava nije postupila po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: dosljednu primjenu usvojenog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave u dijelu raspoređivanja rukovodnih službenika i namještenika kao i obezbjeđenje adekvatnog izvještavanja o ostvarenim uplatama javnih prihoda iz nadležnosti Porezne uprave od strane depozitnih banaka.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom regulativom zakonskom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Porezna uprava pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Porezne uprave, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Porezne uprave u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave (u daljem tekstu Pravilnik) utvrđene su organizacione jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Porezne uprave. Ovim Pravilnikom predviđeni su svi poslovi koji su bili u nadležnosti Porezne uprave prije nego je određeni dio poslova prenesen na Upravu za indirektno oporezivanje. Revizijom je utvrđeno da je naprijed navedeni Pravilnik donesen 20.7.2005. godine kojim je organizaciona struktura Središnjeg ureda Porezne uprave znatno promijenjena a rukovodnim službenicima do kraja godine nisu izdana nova rješenja kako je članom 49. spomenutog Pravilnika predviđeno. Tokom 2005. godine rukovodni službenici (rukovodioci sektora) Središnjeg ureda su obavljali poslove predviđene ranijim Pravilnikom, iako je u istom promijenjen djelokrug rada pojedenih Sektora.
Tokom revizije utvrđeno je da je određeni broj uposlenika unutarnjom preraspodjelom premješten iz kantonalnih poreznih uprava u Odsjek za obradu dokumenata u Središnjem uredu a istim nije izdano ni u 2005. godini adekvatno rješenje što je ranijom revizijom istaknuto. Pomenuti uposlenici su i u 2005. godini svoj radno-pravni status ostvarivali u kantonalnim poreznim upravama a tokom revizije nije predočena relevantna dokumentacija iz koje bi se moglo zaključiti da su uposlenici imali pismena ovlaštenja za obavljanje poslova na koje su premješteni.

Preporučuje se da se u što kraćem roku inicira donošenje Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH u skladu sa stvarnim poslovima i zadacima iz njene nadležnosti.

Preporučuje se da Porezna uprava izvrši raspored rukovodnih službenika i namještenika Porezne uprave u skladu sa usvojenim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH i poslovima koje stvarno obavljaju.

Naprijed navedenim Pravilnikom u Središnjem uredu Porezne uprave formiran je Odsjek za unutrašnju kontrolu sa detaljnim opisom poslova iz njegove nadležnosti. Revizijom je utvrđeno da su u 2005. godini u ovom Odsjeku bila dva uposlena a predviđeno je pet. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju i iz podnesenog Izvještaja o radu za 2005. godinu vidljivo je da je Odsjek za unutrašnju kontrolu obavljao samo dio poslova u odnosu na poslove predviđene Pravilnikom. Odsjek za unutrašnju kontrolu je tokom godine zaprimio 29 predmeta na nadležno rješavanje od kojih je za 25 sačinio izvještaj i predložio nadležnim pokretanje odgovarajućih mjera (koje nisu bile predmet revizije). Prema prezentiranoj dokumentaciji utvrđeno je da jedan dio planiranih aktivnosti Odsjeka za unutrašnju kontrolu nije izvršen jer od strane nadležnih rukovodilaca nije dobivena suglasnost za obavljanje tih poslova.

Preporučuje se Poreznoj upravi da Odsjeku za unutrašnju kontrolu obavlja poslove utvrđene Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH, u skladu sa predloženim Planom aktivnosti na koji je prethodno dana suglasnost od strane ovlaštene osobe.

Tokom 2005. godine Porezna uprava nije donijela veći dio internih akta predviđenih Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika. Iako od strane Porezne uprave nisu doneseni svi interni akti predviđeni pomenutim Smjernicama, pojedinačnim pisanim instrukcijama o postupanju u konkretnim slučajevima ostvaren je u većem dijelu nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava.
Revizijom je utvrđeno da nije ostvaren potpuni nadzor posebno u dijelu: razdvajanja poslova pripreme i unosa podataka za obračun plaća; pripreme i izrade naloga za knjigovodstveno evidentiranje i vršenje samog unosa stvorenih obaveza u sistem Glavne knjige Trezora; izdavanja pripadajućih rješenja uposlenicima u skladu sa Pravilnikom; potpune kontrole trošenja goriva u svim kantonalnim poreznim upravama i preuzimanja poslovnih prostora dobivenih od ranijeg Zavoda za platni promet.

Preporučuje se Poreznoj upravi da u što kraćem roku okonča donošenje svih internih akata i počne sa njihovom dosljednom primjenom kako bi se osiguralo zakonito trošenje budžetskih sredstava, poštivanje postojećih zakonskih propisa i ostvario puni nadzor nad radom Porezne uprave.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Porezne uprave

Zakonom o poreznoj upravi definisani su poslovi koje vrši Porezna uprava radi ubiranja javnih prihoda na području FBiH. Formiranjem Uprave za indirektno oporezivanje ubiranje prihoda od indirektnih poreza izuzima se iz nadležnosti Porezne uprave tako da je Porezna uprava tokom 2005. godine vršila poslove definsane članom dva navedenog Zakona samo u dijelu direktnih poreza. Takođe, u nadležnosti Porezne uprave su i aktivnosti naplate utvrđenih, a ne izmirenih uplata svih javnih prihoda, do momenta prijenosa nadležnosti na Upravu za indirektno oporezivanje.
Tokom 2005. godine Porezna uprava je u potpunosti instalirala softverski program (TAMP projekt), čija primjena treba da obezbijedi objedinjavanje evidencija o poreskim obavezama, visinu utvrđenih obaveza za uplatu javnih prihoda kao i visinu izmirenih obaveza. Na dan 31.12.2005. godine u evidenciji Porezne uprave su bila registrovana 95.254 porezna obveznika, od čega je 51.865 pravnih lica i 43.389 fizičkih lica. TAMP-projekt obezbjeđuje da se evidencija poreznih obaveznika programski ažurira podacima koje Porezna uprava svakodnevno dobiva putem dostavljenih izvještaja od depozitnih banaka o izvršenim uplatama javnih prihoda. Izvršenim uvidom u predočenu dokumentaciju utvrđeno je da na dan 31.12. 2005. godine znatan broj uplata javnih prihoda nije evidentiran na karticama poreznih obaveznika što znači da baza podataka poreznih obaveznika nije kompletirana. Tokom revizije nije predočena relevantna dokumentacija iz koje se može potvrditi da su usaglašene evidencije o neizmirenim obavezama poreznih obaveznika iz prethodnih perioda kao i da je prevaziđen problem nedovoljne razrađenosti aplikacije u dijelu evidentiranja svih vrsta javnih prihoda.
Iz prezentirane dokumentacije je vidljivo da jedan broj poslovnih banaka ne doznačava pravovremeno uplate javnih prihoda na depozitne račune nego jedno vrijeme zadržavaju izvršene uplate na svojim računima i naknadno doznačavaju te uplate na propisane račune.

Preporučuje se Poreznoj upravi da poduzme potrebne aktivnosti na ažuriranju početnih stanja poreznih obaveznika i uloži dodatne napore na stvaranju uslova za cjelovitu primjenu instaliranog TAMP-projekta kako bi sve uplate javnih prihoda poreznih obaveznika bile pravovremeno i pravilno evidentiran..

Preporučuje se Poreznoj upravi da putem nadležnog Ministarstva utvrdi razloge zadržavanja uplata javnih prihoda od strane poslovnih banaka i poduzme aktivnosti u cilju otklanjanja istih.

Prema podacima iz Izvještaja o prikupljenim poreznim i neporeznim prihodima i radu Porezne uprave za 2005. godinu inspektori kantonalnih poreznih uprava su tokom 2005. godine izvršili 11.406 kontrola poreznih obaveznika i tom prilikom izdali 2.096 rješenja o naknadno utvrđenim obavezama uplate javnih prihoda u visini od 147.191.631 KM. Od ukupno utvrđenih obaveza naplaćeno je 12.538.072 KM ili 8,5%. Prilikom vršenja inspekcijskog nadzora podneseno je 3.309 prijava i to 3.283 prekršajne, 14 za privredni prijestup i 12 za krivična djela.
Jedinica za kontrolu velikih poreznih obaveznika je tokom 2005. godine izvršila 96 kontrola i tom prilikom je doneseno 70 rješenja o naknadno utvrđenim obavezama javnih prihoda u iznosu od 43.623.448 KM. Od ukupnog iznosa neizmirenih obaveza utvrđenih tokom 2005. godine naplaćeno je 4.749.404 KM ili 10,9%. Naplaćeni iznos u 2005. godini u visini od 2.567.424 KM se odnosi na obaveze utvrđene u ranijem periodu. Jedanaest predmeta u iznosu od 12.858.969 KM neizmirenih obaveza je proslijeđeno Sektoru prinudne naplate na nadležno rješavanje.
U slučajevima kada se ne može redovnim putem ostvariti naplata javnih prihoda Porezna uprava pokreće postupak prisilne naplate i vrši zakonom propisane radnje radi naplate istih. Prema naprijed navedenom Izvještaju Porezne uprave u toku 2005. godine predmet rada ovog Sektora su bili ukupno ne naplaćeni javni prihodi u iznosu od 943.651.585 KM. Provedenim aktivnostima ovog Sektora je u 2005. godini naplaćeno 61.535.909 KM, tako da je saldo potraživanja na dan 31.12.2005. godine 877.631.108 KM, bez iznosa sredstava u visini od 4.502.568 KM nad kojim je proglašena nelikvidnost.
U skladu sa zakonom utvrđenim mogućnostima Porezna uprava pristupa izuzimanju imovine i stavljanju zabrane prometa nad imovinom poreznog obaveznika. Provedenom revizijom utvrđeno je da od strane Porezne uprave nije uspostavljen jedinstven program evidencija izuzete robe u prinudnoj naplati i imovine na koju je stavljena zabrana prometa.

Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je od strane poreznog obaveznika u jednoj kantonalnoj upravi izvršeno otuđenje izuzete imovine u procesu prinudne naplate, koja je istom bila ostavljena na čuvanje. Iz predočene dokumentacije se ne može potvrditi da su od strane Porezne uprave pravovremeno poduzete zakonom predviđene mjere radi povrata te otuđene imovine.
Na poslovima prinudne naplate tokom 2005. godine radio je znatno manji broj uposlenih nego što je to Pravilnikom predviđeno a broj predmeta i iznos potraživanja u prinudnoj naplati značajno raste pa je upitno da li će ova potraživanja i u kojem iznosu biti uopće naplaćena.

Preporučuje se poduzimanje adekvatnih mjera u cilju veće naplate javnih prihoda kao i ako je potrebno iniciranje donošenja novih zakonskih rješenja koja će omogućiti veću naplatu istih.

Preporučuje se da se da internim aktima na nivou Porezne uprave definiše jedinstven način vođenja evidencije imovine izuzete u prinudnoj naplati i imovine na koju je stavljena zabrana prometa i osigura dosljedna primjena istih.

Preporučuje se pravovremena i dosljedna primjena Pravilnika o procedurama prinudne naplate poreznih obaveza posebno u slučajevima kada se oduzeta imovina ostavlja na čuvanje poreznom obavezniku.

c) Izvršenje budžeta u 2005. godini

Budžetom FBiH za 2005. godinu za rad Porezne uprave ukupno odobrena sredstva iznose 36.022.366 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja Porezne uprave ukupno ostvareni izdaci su 28.964.273 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 7.058.093 KM.

d) Tekući rashodi u 2005. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2005. godini iskazani su u iznosu od 23.795.832 KM ili 81% od budžetom odobrenog iznosa 29.491.836 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 1562 uposlena, a broj uposlenih na bazi časova rada je 1378. Tokom 2005. godine zabilježena je značajna fluktuacija visoko stručnog kadra posebno u Sektoru za kontrolu velikih poreznih obaveznika i Sektoru za prinudnu naplatu i inspekcijski nadzor što može imati značajne posljedice u budućem periodu na obim i kvalitet rada poslova iz domena ovih sektora.

Preporučuje se Poreznoj upravi da poduzme aktivnosti na dosljednoj primjeni člana 49. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave FBiH i u saradnji sa nadležnim Ministarstvom iznađe način rješenja problema nedostatka stručnih kadrova u pomenutim sektorima.

Revizijom je utvrđeno da je tokom 2005. godine isplaćeno 15.414 KM na ime naknada uposlenicima za rad u komisijama. Sve komisije nisu bile objavljene u službenom glasilu kako je to Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe utvrđeno i u svim slučajevima o izvršenim isplatama nije obaviješteno Ministarstvo finansija. Na isplaćene naknade obračunat je i uplaćen porez po stopi od 50%, iako je na iste trebalo obračunati i platiti 30% u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću .

Preporučuje se dosljedna primjena Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Preporučuje se dosljedna primjena Uputstva o izmjenama i dopunama uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću posebno u dijelu obračuna i uplate porezan na iznose dodatnih primanja utvrđenih rješenjem organa uprave.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 4.942.775 KM a ostvareni su 80% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Na ovoj poziciji evidentirani su: izdaci za putne troškove (221.540 KM); energiju (640.958 KM); komunalne usluge (970.751 KM); nabavku materijala (600.224 KM); izdatke za usluge prevoza i goriva (312.753 KM); izdatke za unajmljivanje prostora, skladišta i opreme (373.156 KM); izdatke za tekuće održavanje (518.707 KM); ugovorene usluge i izdaci za izradu poreznih markica. (1.187.713 KM). Tokom revizije izdataka za nabavku materijala, izdataka za usluge prijevoza i goriva, izdatke za tekuće održavanje u Središnjem uredu Porezne uprave utvrđeno je da je vršen izbor najpovoljnijeg ponuđača po Uredbi o nabavci roba vršenju usluga i ustupanju radova i po Zakonu o javnim nabavkama u BiH. Središnji ured Porezne uprave je za potrebe cijele Porezne

uprave izvršio izbor najpovoljnijih ponuđača za kolektivno osiguranje svih uposlenih i nabavku kancelarijskog pribora tonera i cetrigda.
Kantonalni porezni uredi su provodili proceduru izbora najpovoljnijih ponuđača za nabavku kancelarijskog materijala, tekućeg održavanja vozila i objekata pojedinačnih zakupa poslovnih prostora (što nije bio predmet ove revizije), a na njihov izbor saglasnost je davao Središnji ured Porezne uprave, nakon čega su zaključeni ugovori i stvarane obaveze.
U svim kantonalnim poreznim upravama prema uputstvu Središnjeg ureda uspostavljena je evidencija kontrole potrošnje goriva za sva vozila. Rukovodioci kantonalnih poreznih uprava su odgovorni za kontrolu trošenja goriva kao i za sve ostale troškove koji nastaju u kantonalnim poreznim upravama. Pregledom raspoložive dokumentacije (pojedinačni mjesečni izvještaji kantonalnih poreznih uprava o potrošnji goriva) utvrđeno je da se ove evidencije ne vode na jedinstven način radi čega se ne može potvrditi da je u svim slučajevima ostvaren puni nadzor nad trošenjem goriva. Revizijom je utvrđeno da su Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila donesene početkom 2006. godine čija primjena se može očekivati u narednom periodu.

Preporučuje se dosljedna primjena donesenih Procedura o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila Porezne uprave.

Izdaci za iznajmljivanje prostora i skladišta u visini od 236.490 KM su izdaci koji se odnose na zakup prostora za ispostave kantonalnih poreznih uprava i izdaci za zakup skladišta u kojima je uskladištena oduzeta roba. Porezna uprava je dobila na raspolaganje jedan broj poslovnih prostora od ranijeg Zavoda za platni promet. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da Porezna uprava ne koristi značajan broj dodijeljenih prostora dok je u isto vrijeme smještena u općinskim prostorima na koje u većini slučajeva ne plaća zakupninu ili je smještena u drugim zakupljenim prostorima za koje plaća zakup. Nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti radi čega se ne koriste dodijeljeni prostori kao ni da li su poduzimane pravne radnje za ulaženje u dodijeljene prostore u slučajevima ako je Porezna uprava bila u tome onemogućena.

Preporučuje se poduzimanje svih zakonima propisanih mjera za formalno pravno preuzimanje dodijeljenih poslovnih prostora Poreznoj upravi kako bi se izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova zakupa poslovnih prostor.

e) Javne nabavke

Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva u visini od 350.000 KM. Porezna uprava je donijela Odluku o nabavci stalnih sredstva i pokrenula postupak nabavke. U toku 2005. godine ukupna vrijednost nabavke iznosi 225.666 KM što čini su 65% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Tokom revizije utvrđeno je da je u skladu sa Planom nabavke i donesenom Odlukom o provođenju postupka javne nabavke izvršena nabavka opreme za potrebe Porezne uprave preko Središnjeg ureda. Tako nabavljena oprema u vrijednosti od 148.552,26 KM raspoređena je po kantonalnim poreznim upravama. Krajem godine izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača za nabavku sistemskih softvera - rekonstrukcija sistem sale. Knjigovodstveno je evidentirana stvorena obaveza u visini od 168.304 KM a na osnovu ispostavljenog predračuna. Do kraja 2005. godine od strane dobavljača nije isporučena ugovorena oprema i plaćanje nije izvršeno.
Poreznoj upravi je Odlukom broj 627/05 od .01.12.2005. godine iz tekuće rezerve odobren iznos od 131.000 KM koji nije realizovan jer nije bilo dovoljno vremena za provođenje postupka nabavke.

Preporučuje se Poreznoj upravi da u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH i Planom nabavki pokrene pravovremenu proceduru izbora najpovoljnijeg ponuđača kako bi se planirane nabavke mogle izvršiti u budžetskoj godini.

f) Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine

Sve kantonalne porezne uprave i Središnji ured su izvršili popis sredstava izvora sredstava obaveza i potraživanja na dan 31.12.2005. godine. Na nivou Porezne uprave Centralna popisna komisija je sačinila izvještaj o ukupnom popisu i direktor Porezne uprave donio je Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu. Usvajanjem Odluke o rashodu opreme i sitnog inventara na poziciju «oprema stalno van upotrebe» isknjiženo je ukupno 663.743 KM. Revizijom je utvrđeno da je formirana komisija koja će utvrditi stvarnu upotrebnu vrijednosti sredstva predloženih za rashodovanje nakon čega će se ista rashodovati, fizički uništiti, o čemu će se sačiniti zapisnik.

Tokom revizije izvršenog popisa sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine utvrđeno je da se na nivou Porezne uprave na jedinstven način ne vode pomoćne evidencije stalnih sredstava. Jedan broj kantonalnih poreznih uprava vodi knjigu stalnih sredstava, manji broj stalna sredstva vode na popisnim listama a tri kantonalne porezne uprave imaju knjigovodstvene programe za vođenje stalnih sredstava. Sve promjene na stalnim sredstvima se evidentiraju u kantonalnim poreznim upravama u pomoćnim evidencijama a u Središnjem uredu u Glavnoj knjizi Trezora evidentira se nabavka tokom godine i obračun amortizacije.
Evidentiranje vlastitih građevinskih objekata u Poreznoj upravi je izvršeno na osnovu ugovora o kupovini a ne na temelju validne dokumentacije (zemljišno knjižnih izvadaka). Objekti dobiveni na korištenje od Zavoda za platni promet nisu obuhvaćeni popisom. Mali broj tih, na korištenje dobivenih prostora, se koristi dok jedan dio prostora nije za upotrebu, a u neke prostore je onemogućen pristup (već ih koriste drugi).

Potrebno je da Porezna uprava sačini jednu knjigu stalnih sredstava i da sopstvenim Računovodstvenim politikama utvrdi jednoobrazan način evidentiranja stalnih sredstava i postupanja sa cjelokupnom imovinom Porezne uprave,

Preporučuje se Poreznoj upravi da obezbjedi validnu dokumentaciju za evidentiranje vlastitih građevinskih objekta kao i da uspostavi evidenciju objekata dobivenih od Zavoda za platni promet.

5. ZAKLJUČAK

Do kraja 2005. godine Porezna uprava nije donijela sve interne akte koji su Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika predviđene. Jedan broj akata je donesen krajem 2005. godine a jedan broj početkom 2006. godine. Potrebno bi bilo da Porezna uprava u narednom periodu uloži dodatne napore u cilju dosljedne primjene donesenih internih akata.

U cilju izvršenja poslova predviđenih Zakonom o poreznoj upravi potrebno je da se inicira donošenje Izmjena i dopuna Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Porezne uprave u skladu sa poslovima i zadacima iz njene nadležnosti i da se uposlenicima izdaju rješenja u skladu sa poslovima koje obavljaju.

Potrebno je da Porezna uprava posveti posebnu pažnju cjelovitoj implementaciji TAMP- projekta, ažurira početna stanja poreznih obaveznika, vrši stalnu kontrolu unosa stvorenih i izmirenih obaveza poreznih obaveznika u bazu podataka čime stvara preduslove za efikasniji rad na ubiranja javnih prihoda.

Ističe se, da je Porezna uprava u 2005. godini realizovala značajan dio preporuka danih u Izvještaju o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealizovanih preporuka ali i da neke preporuke može realizovati samo uz pomoć nadležnog Ministarstva. Ovom revizijom neke nerealizovane preporuke su ponovo konstatovane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju osiguranja zakonitosti rada povećanja kao i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva.

6. KOMENTAR:

Ured za reviziju institucija u FBiH je dostavio Poreznoj upravi nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu. U ostavljenom roku Porezna uprava se očitovala na dostavljeni nacrt, dopisom broj 10/04-14-1807/06 I.P. od 15.6.2006. godine.

U navedenom očitovanju dana su obrazloženja po pojedinim tačkama nalaza i preporuka iz nacrta Izvještaja. Imajući u vidu da navedenim očitovanjem nisu pruženi relevantni dokazi koji bi uticali na eventualnu izmjenu i dopunu nacrta Izvještaja, taj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Porezne uprave za 2005. godinu.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima: Danko Buhač, dipl. oec.

UR-34/017-6, 032-6/06

5.11 FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije,** za godinu koja je završila 31.decembra 2005.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH("Sl. novine FBiH", broj 22/06), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, skrećemo pažnju na sljedeće :
   - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o budžetu/proračuna u FBiH i Zakona o Trezoru u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda, kao i nepostojanje normativa kojima bi se vršila stvarna kontrola utroška goriva,**
   - **osnovanost zaključivanja ugovora o autorskom dijelu, opravdanost i visina isplata naknada po istom.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, za godinu koja je završila 31.12.2005.godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03). Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima: energije, rudarstva, geoloških istraživanja i industrije, praćenje privređivanja i ekonomskog položaja privrednih subjekata i koordiniranje i provedba projekata od značaja za Federaciju u oblastima za koje je nadležno, kreiranje energetske politike i geoloških istraživanja, inspekcijski nadzor nad elektroenergetskim objektima i postrojenjima, nad postrojenjima pod tlakom, inspekcijski nadzor pri istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina i drugi poslovi utvrđeni zakonom.
Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 12-02-982/05 od 10.05.2005.godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 28.04.2005. godine aktom broj V broj 217/2005.
U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za mjeriteljstvo i Zavod za geologiju
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Broj zaposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2005. godine je bio 82, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 119 zaposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Alekse Šantića bb.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo postupilo po datim preporukama u prethodnim revizijama koje se odnose na: izvještavanje Federalnog ministarstva finansija o utrošku sredstava tekućih transfera i tromjesečnih izvještaja o visini isplaćenih naknada za članove komisija
Međutim, Ministarstvo nije postupilo u po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na naplatu, ubiranje i evidentiranje prihoda, rasporeda zaposlenika u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i kod zaključivanja ugovora o zakupu.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.
U postupku revizije konstatovano je da Ministarstvo nije donijelo sva potrebna akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola i da sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao kod primjene Zakona o budžetu/proračuna u FBiH i Uputstva o izvršavanju budžeta sa

Jedinstvenog računa Trezora u dijelu naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda i kod kontrole utroška goriva za službene automobile.
Također, sistem internih kontrola nije funkcionisao u potpunosti kod zaključivanja ugovora o autorskom dijelu i isplata naknada po osnovu ugovora o autorskom dijelu.
Posebno navodimo da se od ukupnog broja zaposlenika (82 zaposlenika), van sjedišta Ministarstva nalazi 41 zaposlenik, a prema Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave sjedište Ministarstva je u Mostaru. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije predviđen ovakav način organizacije i rasporeda zaposlenika.
Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je donijeti i ostala akta predviđena Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika i u narednom periodu dosljedno primjenjivati ista u cilju uspostavljanja funkcionalnog sistema internih kontrola u svim segmentima rada, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005.godinu odobrena su sredstva Ministarstvu u iznosu od 11.391.679,00 KM, a iskazana u iznosu od 10.038.309,00 KM, što predstavlja ostvarenje 88,12 %.
Vlastiti prihodi iskazani u pomoćnim evidencijama Ministarstva iznose 324.565,00 KM, dok su Glavnoj knjizi Trezora iskazani su u iznosu od 395.797,00 KM. Više iskazani prihodi u Glavnoj knjizi Trezora nastali su iz neažuriranih pomoćnih evidencija koje se odnose na ostvarene prihode Zavoda za mjeriteljstvo (prihodi ostvareni od naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila), što je imalo za posljedicu neevidentiranje svih ostvarenih prihoda u pomoćnim evidencijama. Manje iskazani prihodi u pomoćnim evidencijama iznose 71.232,00 KM.
Prihodi su ostvareni od naknada za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije i od naknada za pokriće troškova za ispitivanje tipa mjerila i pregled etalona, uzoraka referentnih materijala i mjerila.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da Ministarstvo nije vršilo usaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Trezora, što nije u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Potrebno je da se naplata, ubiranje i evidentiranje prihoda vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetu/proračunu u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Rashodi i izdaci u 2005. godini, iskazani su u iznosu od 9.817.119,00 KM, odnose se na: bruto plaće i naknade u iznosu od 1.128.082,00 KM, naknade troškova zaposlenih u iznosu od 449.582,00 KM, doprinose poslodavca u iznosu od 125.053,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 1.165.253,00 KM i tekuće tansfere u iznosu od 6.949.149,00 KM.
Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su ostvareni izdaci u odnosu na odobrena sredstva manja za 1.249.560,00 KM. Neutrošena sredstva se u najvećem dijelu se odnose na bruto plaće u iznosu od 409.685,00 KM i naknade troškova zaposlenih u iznosu od 425.378,00 KM, a što je posljedica odobravanja sredstava za veći broj zaposlenih u odnosu na stvarno stanje.
Usvojenim Budžetom za 2005. godinu, Ministarstvu su odobrena su sredstva za plaće i naknade za 119 zaposlenika, dok je stvarni broj zaposlenih iznosio 82.
Ukupno izdaci za usluge prevoza i goriva iznose 37.182,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva u Budžetu za 7.518,00 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da je Ministarstvo donijelo **Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila**, međutim ne vrši se kontrola stvarnog utroška goriva po vozilu, a na osnovu prethodno utvrđenih normativa o utrošku goriva.

Potrebno je donijeti Odluku o normativima o utrošku goriva po vozilima i u skladu sa istima vršiti kontrolu.

Utvrđeno je da je Ministarstvo izvršilo isplatu zakupnine za 2005.godinu u iznosu od 33.000,00 KM Zavodu za geologiju Sarajevo za iznajmljene kancelarije u Sarajevu, po Ugovoru o zakupu iz 2004. godine na period od jedne godine, čija je važnost prestala 07.04.2005. godine.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju u cilju utvrđivanja opravdanosti zakupa poslovnog prostora i u skladu sa konstatovanim poduzmu aktivnosti.

Uvidom u dokumentaciju konstatovani su izdaci sa pozicije Ugovorene i druge posebne usluge-izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu, a koje se odnose na finansiranje izrade analize postojećeg stanja sigurnosti u jamama Rudnika mrkog uglja « Zenica « u iznosu od 150.000,00 KM i sufinansiranje izrade Elaborata -Seizmološki utjecaj miniranja na objekte u gravitacionoj zoni eksploatacije laporca na lokalitetu « Greben « općina Kakanj i Elaborata–Procjena šteta na građevinskim objektima u zoni u utjecaja površinskog kopa « Greben « općina Kakanj u iznosu od 16.925,00 KM. Prema izjavi odgovorne osobe u Ministarstvu. na osnovu usmenih dogovora sa korisnicima sredstava,.Ministarstvo je izradilo prijedlog o utrošku sredstava i isti dostaviloVladi FBiH u kojem je navedeno sa koje pozicije će sredstva biti realizovana. Na osnovu prijedloga Ministarstva, Vlada FBiH je donijela Odluke broj V 188/2005 od 07.04.2005. godine i broj V 230/05 od 12.05.2005. godine o utrošku sredstava. **Tim za reviziju ne može potvrditi opravdanost isplata sa navedene pozicije iz razloga što su navedeni izdaci trebali biti planirani i realizovani sa pozicije tekućih transfera prema utvrđenim kriterijima.**

Potrebno je da se isplata izdataka vrši u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.

Naknade za rad komisija kojima se vrše određene intelektualne usluge u oblasti rudarstva, geologije, energije i industrije(autorska djela), iskazane u iznosu od 202.196,00 KM (od toga na poreze se odnosi 28.519,00 KM). Zaključivanje ugovora o autorskom dijelu, vršeno je na osnovu člana 5 Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije, koji je objavljen u « Službenim novinama FBiH «, broj 44/98 od 23.11.1998. godine.

Tim za reviziju konstatuje, a uvidom u izvještaje, dnevnike rada komisija i ostalu prezentiranu dokumentaciju za pružene intelektualne usluge, većinom ne predstavljaju autorska dijela, odnosno te usluge u toku godine se ponavljaju (navodimo primjer rad komisije za polaganje stručnog ispita radnika za određene poslove iz oblasti rudarstva ili rad komisije za polaganje ispita radnika geološke struke). Također, u većini izvještaja o radu komisija formiranih na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije, nije navedeno da li su poslovi izvršeni u radno vrijeme ili van radnog vremena, odnosno kada je komisija obavljala poslove. Prema članu 2. navedenog Pravilnika, utvrđeno je da se poslovi vrše po pravilu, van radnog vremena, a izuzetno i u radno vrijeme, ako se radi o poslovima koji se po prirodi stvari moraju obavljati u radno vrijeme.

Iz prezentirane dokumentacije, ne može se potvrditi da li se primjenjivao član 2 Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije, odnosno ne može se potvrditi da li su komisije dosljedno provodile odredbe navedenog Pravilnika, posebno u dijelu obavljanja poslova van radnog vremena, a izuzetno u toku radnog vremena. Uvidom u isplate naknada članovima komisija, utvrđeno je da je pojedinim članovima komisija isplaćene naknade u toku godine u iznosu od 14.210,00 KM u neto iznosu, te smatramo da se navedeni poslovi nisu mogli obaviti van radnog vremena, a posebno što u većini izvještaja komisija nije navedeno vrijeme vršenja poslova. Visina naknada članovima komisija vršena je na osnovu Rješenja o utvrđivanju naknada za rad komisija koje vrše intelektualne usluge u oblasti energije, rudarstva i industrije, a koje je doneseno na osnovu Pravilnika o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, vezano za rad naprijed navedenih komisija, nije se moglo potvrditi da su iste obavljale poslove van radnog vremena. Uzimajući u obzir navedeno kao i visinu isplaćenih izdataka za navedene naknade, ne može se potvrditi njihova opravdanost, s obzirom da su članovi komisija bili u najvećem broju slučajeva uposlenici Ministarstva i da su primali pune plaće iz redovnog radnog odnosa.

Utvrđeno je, također da je ministar bio član komisija (komisije za izradu revizije elaborata o klasifikaciji, kategorizaciji i proračunu rezervi gabra, vapnenca, dolomita i opekarskih glina), koje su vršile određene intelektualne usluge, u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije. Ugovori o autorskom dijelu u ime Ministarstva potpisani su od strane sekretara Ministarstva, a na osnovu Rješenja o

davanju saglasnosti za potpisivanje akata, broj Upl-14-34-1012/03 od 13.05.2003. godine. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ukupno isplaćena naknada ministru po osnovu izvršenih intelektualnih usluga za 2005. godinu iznosi 2.468,00 KM. Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i da ministar rukovodi Ministarstvom i da je naredbodavac u izvršenju finansijskog plana, ne može se potvrditi opravdanost angažovanja ministra u radu komisija, (kao člana komisije), odnosno isplate naknade.

Da Ministarstvo kod zaključivanja ugovora o autorskom dijelu sa fizičkim licima vodi računa o tome da li obavljanje poslova predviđenim ugovorom predstavlja autorsko djelo.

Da se dosljedno primjenjuju odredbe Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Da se dosljedno postupa u skladu sa Pravilnikom o uslovima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva, geologije, energije i industrije u dijelu obavljanja poslova od strane komisija van radnog vremena, a izuzetno i u radno vrijeme, ako se radi o poslovima koji se po prirodi stvari moraju obavljati u radno vrijeme, o čemu treba da se vodi evidencija.

Tekući transferi su ostvareni u iznosu od 6.949.149,00 KM, a planirana su u iznosu od 6.950.000,00 KM, odnosno realizaovana su u potpunosti. Navedeni transferi se odnose na transfere rudnicima za nabavku sredstava za kolektivnu zaštitu i nabavku eksplozivnih materijala u iznosu od 5.100.000,00 KM, transfere rudnicima i industriji za ostale namjene u iznosu od 700.000,00 KM, transfere za prestruktuiranje industrije i rudarstva u iznosu od 999.149,00 KM, koji su odobreni na osnovu Odluka Vlade FBiH.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju koja se odnosi na transfere za prestruktuiranje industrije i rudarstva, utvrđeno je da su isti realizovani na osnovu Odluka Vlade FBiH, ali se ne može potvrditi da su se u svim slučajevima sredstva koristila za prestruktuiranje industrije i rudarstva. Navodimo primjer odobrenih sredstava u iznosu od 350.000,00 KM (realizovana u iznosu od 349.148,00 KM) za nabavku 750 tona koncetrata za koke nosilje kao podrška za prevazilaženje teške i vanredne situacije u « Agrokomerc « d.d. Velika Kladuša, po Odluci Vlade FBiH V broj 460/05 od 01.09.2005. godine. Također, ističemo da je Federalna direkcija robnih rezervi, na osnovu navedene odluke Vlade FBiH, izvršila postupak nabavke robe, a plaćanje je izvršilo Ministarstvo.

Da se sredstva koriste samo za namjene koje su određene Budžetom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH,

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada i izvršenja finansijskog plana Ministarstva, konstatovano je da se određeni propusti kontinuirano ponavljaju iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Posebno ističemo, propuste vezane za neusaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Trezora, za zaključivanje ugovora o autorskom dijelu i isplate naknada po istom, nenamjensko trošenje sredstava za prestruktuiranje industrije i rudarstva, kao i nepostojanje normativa kojima bi se vršila stvarna kontrola utroška goriva

Imajući u vidu konstatovane propuste, potrebno je da Ministarstvo, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola donese sve pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, da iste primjenjuje kako bi cjelokupno poslovanje Ministarstva bilo u skladu sa važečim propisima.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije dopisom broj 01-14-2348/06 od 20.07.2006. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu u kojem su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju, ali nije dostavljena adekvatna dokumentacija i dokazi na osnovu kojih bi izmjenili nalaze u Izvještaju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Admir Džumhur, dipl.oec.
Član tima: Rasema Žerić, dipl. oec.

UR -03/017-2, 032-2/06

5.12 FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PROMETA I KOMUNIKACIJA

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva prometa i komunikacija**, za godinu koja je završila 31.decembra 2005.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl. novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, skrećemo pažnju na slijedeće :
   - **nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu nedosljedne primjene Zakona o budžetu/proračuna u FBiH i Zakona o Trezoru u FBiH kod naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda,**
   - **nevršenje inspekcijskog nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava za finansiranje željezničke infrastrukture FBiH i sufinansiranja željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja u skladu sa Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, kao i neposredna kvalitativna i kvantitativna kontrola izvršenja ugovorenih radova i kontinuirane provjere dostavljenih situacija i izvještaja.**
   - **nevršenje nadzora nad kapitalnim izdacima u skladu sa Programom utroška investicijskih sredstava razvoja utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, implementacija sredstava po utvrđenoj Metodologiji za korištenje raspoloživih sredstava za projekte, kao i izvještavanje u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta za 2005. godinu,neobezbjeđenje potrebne garancije po osnovu uplaćenog depozita u iznosu od 8.500.000,00 KM, koji služi kao garancija Hypo Alpe Adria Banci za date kredite JP « Air Bosna » Sarajevo, u slučaju ne izmirenja obaveza od strane JP « Air Bosna » Sarajevo i ne iskazivanja potraživanja po tom osnovu,**
   - **nisu sačinili godišnje izvještaje i vodili posebno knjigovodstvo za poseban transakcijski račun otvoren u okviru Jedinstvenog računa Trezora za GSM licencu i poseban transakcijski račun otvoren u okviru Jedinstvenog računa Trezora za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji ***iz razloga navedenih u prethodnoj tački, ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta Federalnog ministarstva prometa i komunikacija za godinu koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblastima: cestovnog prometa i javnih cesta, željezničkog, zračnog, pomorskog, riječnog i jezerskog prometa, cjevovodnog prometa, sigurnosti svih navedenih vidova prometa, kontrole letenja, telekomunikacija i pošta, osim uspostave i funkcioniranja zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih uređaja i inspekcijskog nadzora u svim navedenim vidovima prometa.
Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji broj 01-02-1-217/05 od 14.06.2005.godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 30.06.2005 godine aktom V broj: 330/2005.
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2005. godine je bio 33, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 38 uposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Braće Fejića bb.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama, datim u prethodnim revizijama. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na postupanje po procedurama Zakona o javnim nabavkama BiH.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo u potpunosti po datim preporukama u dijelu koje se odnose na: **usaglašenje vlastitih prihoda sa prihodima iskazanim u Glavnoj knjizi Trezora u skladu sa** Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH, Zakonom o Trezoru u FBiH i Upututstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora, rasporeda zaposlenika Ministarstva, izvršene neposredne kvalitativne i kvantitativne kontrole ugovorenih radova, kao i provjera dostavljenih situacija i izvještaja u skladu sa Ugovorom o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture i Ugovorom o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja za 2005.godinu i kontrolu utroška goriva za službene automobile.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U postupku revizije konstatovano je da je Ministarstvo u 2005.godini donijelo potrebna akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola. Međutim, nedosljedna primjena donesenih

akata u 2005. godini, kao i donesenih pojedinih akata pred kraj godine imala je za posljedicu ne funkcionisanje sistema internih kontrola kod primjene Zakona o budžetu/proračuna u FBiH, i Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora u dijelu naplate, ubiranja i evidentiranja prihoda i kod kontrole utroška goriva za službene automobile. Također, je konstatovana neadekvatna kontrola kod primjene Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog sobraćaja u dijelu inspekcijskog nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava i primjene Zakona o izvršenju Budžeta za 2005. godinu i Programa utroška investicijskih sredstava razvoja utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu u dijelu implementacije, nadzora i izvještavanja o kapitalnim izdacima.
Uvidom u primjenu Instrukcije o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, utvrđeno je nefunkcionisanje adekvatnih kontrola u dijelu vođenja posebnog knjigovodstva i sačinjavanja godišnjih izvještaja za otvorene posebne transakcijske račune za koje je Ministarstvo nadležno (podračun za GSM licencu i podračun za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH). Posebno ističemo da je Federalno ministarstvo finansija svojim dopisima obavijestilo Ministarstvo da je obavezno provoditi navedenu Instrukciju, sa uputama za provođenje, ali u skladu sa istim nije postupljeno.
Iako su u godini koja je predmet revizije donesene pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, smatramo da u odnosu na prethodnu godinu nije postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola kojim bi se obuhvatili svi segmenti rada i procesi odlučivanja a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da Ministarstvo dosljedno primjenjuje donesene akte u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005.godinu i Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu, odobrena su sredstva Ministarstvu u iznosu od 77.029.579,00 KM, a iskazana u iznosu od 76.835.821,00 KM, što predstavlja ostvarenje 99,75 %.
Vlastiti prihodi iskazani su u analitičkom bruto bilansu Ministarstva u iznosu od 229.386,00 KM, dok je uvidom u pomoćne evidencije (koje se vode na osnovu izvornih dokumenata-uplatnica), konstatovano da su isti ostvareni u iznosu od 341.700,00 KM.
Razlika iskazanih prihoda u Glavnoj knjizi Trezora i pomoćnih evidencija Ministarstva u iznosu od 112.314,00 KM, nastala je prema izjavi odgovorne osobe zbog pogrešno popunjenih naloga za plaćanje od strane kantonalnih ministarstava po osnovu distribucije bilateralnih dozvola. Međutim, od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora vršeno usaglašavanje evidentiranih prihoda u pomoćnim evidencijama sa iskazanim prihodima u Glavnoj knjizi Trezora,
Prema pomoćnim evidencijama prihodi su ostvareni po osnovu : naknada za ispite za kontrolore i voditelje stanica tehničkog pregleda u iznosu od 40.800,00 KM; naknada od distribucije bilateralnih dozvola od 286.020,00 KM; prihoda od polaganja ispita za upravljača čamaca od 14.530,00 KM i od otkupa tenderske dokumentacije u iznosu od 350,00 KM.

Potrebno je da se naplata, ubiranje i evidentiranje prihoda vrši u skladu sa odredbama Zakona o budžetu/proračunu u FBiH, Zakona o Trezoru u FBiH i Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

Rashodi i izdaci u 2005. godini, iskazani su u iznosu od 76.835.820,00 KM, odnose se na: tekuće rashode 1.283.899,00 KM; tekuće transfere u iznosu od 22.199.995,00 KM, izdatke za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 43.351.926,00 KM; ostala pozajmljivanja u iznosu od 8.500.000,00 KM i otplate dugova po osnovu domaćeg zaduživanja u iznosu od 1.500.000,00 KM.
Izdaci za bruto plaće i naknade ostvareni su u iznosu od 559.581,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 671.532,00 KM, manje za 111.951,00 KM. Budžetom za 2005.godinu bruto plaće i naknade su odobrene za 38 zaposlenih, a stvarni broj zaposlenih sa 31.12.2005. godine je iznosio 33 zaposlenika, a što je jedan od razloga manje utrošenih sredstava u odnosu na odobrena sredstva.
I ako je sjedište Ministarstva je u Mostaru, uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovano je da 10 zaposlenika obavlja poslove u Sarajevu, a što nije utvrđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Također, konstatovano je uvidom u dokumentaciju (šiht liste, rješenja i CIPS-ove potvrde o prebivalištu), da od navedenog broja 5 zaposlenika prima naknade

troškova smještaja i posjete porodici iako je mjesto njihovog prebivališta i rada isto, što nije u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Da se raspored uposlenika vrši u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva prometa i komunikacija .

Da se naknade obračunavaju i isplaćuju u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Izdaci za tekuće transfere, planirani u iznosu od 22.200.000,00 KM, a realizovani su u iznosu od 22.199.995 KM. Izdaci se odnose se na slijedeće:

Transfer Željeznicama FBiH u iznosu od	19.549.999,00 KM
Transfer JP "AIR Bosna" u iznosu od	1.599.996,00 KM
Transfer za izgradnu puta Dobretići u iznosu od	300.000,00 KM
Transfer za sufinansiranje izgradnje puta za Žepu u iznosu od	750.000,00 KM

Finansiranje željezničke infrastrukture i sufinansiranje putničkog i kombinovanog saobraćaja. vrši se u skladu sa članom 2. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja. U skladu sa navedenim članom Zakona, Ministarstvo je dana 16.05.2005. godine zaključilo sa Željeznicama FBiH Ugovor o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture i Ugovor o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog sobraćaja, dana 24.06.2005. godine.
Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da doznaka sredstava po naprijed navedenom osnovu, počela od januara 2005. godine po osnovu ispostavljenih mjesečnih faktura (u jednakim mjesečnim iznosima) od strane Željeznica FBiH i ako su Ugovori potpisani u maju i junu 2005. godine.
U skladu sa zaključenim ugovorima Željeznice FBiH su u 2005. godini podnosile izvještaje o troškovima, prihodima i nepokrivenim troškovima putničkih vozova koji su od interesa za FBiH. Također, Željeznice FBiH sačinile su Izvještaj- situaciju izvršenih radova za 2005.godinu i Izvještaj o troškovima, prihodima i nepokrivenim troškovima putničkih vozova koji su od interesa za FBiH i dostavile ga Ministarstvu. Međutim, Ministarstvo nije u skladu sa članom 8. Ugovora o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture za 2005.godinu, kontrolisalo održavanje željezničke infrastrukture na osnovu plana održavanja i izvještaja o izvršenim radovima, kao i provjeru dostavljenih situacija u toku godine, odnosno nije vršena kvantitativna i kvalitativna kontrola izvršenja ugovorenih radova.
Ministarstvo je imenovalo komisiju za stručnu kontrolu izvršenja ugovora zaključenih sa Željeznicama FBiH u 2005. godini sa zadatkom da izvrši stručnu kontrolu izvršenja Ugovora o finansiranju održavanja željezničke infrastrukture i Ugovora o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog saobračaja za 2005.godinu, dana 06.01.2006. godine. Komisija je dana 31.01.2006. godine, sačinila Izvještaj o stručnoj kontroli izvršenja ugovora zaključenih sa Željeznicama FBiH u 2005. godini, u kojem je navela da su sredstva Budžeta FBiH, transferisana Željeznicama FBiH za 2005. godinu utrošena u skladu sa zakonom na fer i transparentan način. Međutim, navedena komisija je navela, u izvještaju Ministru da pošto se zakonski rok za pripremu izvještaja Željeznica FBiH o poslovanju za 2005. godinu ne poklapa sa terminom utvrđenim za rad komisije, očekuje se da će službeni podaci dostavljeni komisiji od Željeznica FBiH potpuno korespondirati sa konačnim podacima po godišnjem obračunu za 2005. godinu.
Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem odredbi Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog sobraćaja, utvrđeno je da vrši putem nadležne inspekcije Ministarstva. Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo vršilo navedeni nadzor.

Potrebno je da Ministarstvo na osnovu izvještaja o utrošenim sredstvima od strane Željeznica FBiH dostavi nadležnim institucijama izvještaj o ulaganjima u željezničku infrastrukturu i sufinansiranje putničkog i kombinovanog sobraćaja i pravovremeno zaključuje ugovore sa Željeznicama FBiH u skladu sa Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja i na osnovu zaključenih ugovora vrši realizaciju odobrenih sredstava Budžetom FBiH.

Da se u skladu sa članom 15. Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog sobraćaja vrši nadzor.

Da se u skladu sa zaključenim ugovorima vrši kontrola održavanja željezničke infrastrukture prema zaključenom ugovoru na osnovu plana održavanja plana željezničke infrastrukture i na osnovu izvještaja o izvršenim radovima. Navedena kontrola bi trebala obuhvatiti neposrednu kvantitativnu i kvalitativnu kontrolu izvršenja ugovornih radova, kao i provjeru dostavljenih situacija i izvještaja.

Izdaci za nabavku stalnih sredstava, planirani u iznosu od 43.400.000,00 KM, a ostvareni su u iznosu od 43.351.926,00 KM. Od navedenog iznosa za nabavku opreme planirano 200.000,00 KM, a ostvareno 157.206,00 KM, dok je za izgradnju auto-puta, rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih puteva realizovano u iznosu od 43.194.720,00 KM, a planirano je u iznosu od 43.200.000,00 KM.

Na osnovu izjave odgovorne osobe u Ministarstvu sredstva sa posebnog transakcijskog računa otvorenog u okviru Jedinstvenog računa Trezora za GSM licencu, korištena su i za izdatke za izgradnju auto-puta, rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih puteva. Međutim, Ministarstvo nije u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, vodilo posebno knjigovodstvo i izrađivalo propisane finansijske izvještaje, na osnovu čega bi se moglo potvrditi da su sredstva uplaćena na navedeni podračun i korištena za propisane namjene.

U skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu, Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju programa utroška investicijskih sredstava razvoja utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, kojom je utvrđeno da će se implementacija sredstava vršiti po utvrđenoj Metodologiji za korištenje raspoloživih sredstava za projekte. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da se Metodologija za korištenje raspoloživih sredstava za projekte, nije u potpunosti ispoštovala posebno u dijelu podnošenja potrebne dokumentacije prije doznačavanja sredstava implementatorima odobrenih Budžetom. Naime, Ministarstvo je na osnovu zahtjeva i izjave implementatora projekta, odobravalo sredstva koja su se u cjelosti jednokratno prenijela na račun koje je odredio implementator projekta. Navedeni propusti u primjeni Metodologije za korištenje raspoloživih sredstava za projekte, uticali su na efikasnost korištenja sredstava doznačenih implementatorima, kao i da određeni broj implementatora nije izvještavao o utrošku sredstava, kako u toku realizacije tako i završetka projekta.

Od ukupno doznačenih sredstava implementatorima od strane Ministarstva u 2005. godini za izgradnju auto-puta, rekonstrukciju i investiciono održavanje regionalnih puteva u iznosu od 43.194.720,00 KM, prema Izvještaju o implementaciji sredstava razvoja za 2004 i 2005. godinu, koje je Ministarstva dostavilo Vladi FBiH, dana 09.03.2006. godine, ostalo je nerealizovano sredstava od implementatora projekata u iznosu od 23.048.958,00 KM. Ovdje posebno ističemo projekte za koje su doznačena sredstava u julu 2005.godine, a ista nisu do kraja godine uopšte realizovana :izgradnja zaobilaznice Sarajevo (implementator Direkcija cesta FBiH), doznaćeno u iznosu od 5.000.000,00 KM, izgradnja južne zaobilaznice Mostar (implementator Direkcija cesta FBiH) u iznosu od 2.400.000,00 KM, rekonstrukcija i investiciono održavanje puta Tuzla-Orašje (implementator Direkcija cesta FBiH) u iznosu od 2.500.000,00 KM, rekonstrukcija i investiciono održavanje vodovod Dubravska visoravan (implementator kantonalno ministarstvo Hercegovačko-neretvanskog kantona) u iznosu od 4.700.000,00 KM i rekonstrukcija i investiciono održavanje puta Bihać-Bosanska Krupa (implementator Direkcija cesta FBiH) u iznosu od 1.000.000,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatujemo da su okviru navedene pozicije, predviđena sredstva za rekonstrukciju i investiciono održavanje vodovoda Dubravska visoravan u iznosu od 4.700.000,00 KM, što ni u kojem slučaju nije nadležnost ovog Ministarstva.

Ministarstvo je u više navrata od implementatora koji su bili zaduženi za realizaciju projekata za doznačena sredstva u 2004 i 2005 godini, tražilo završne izvještaje na osnovu kojih bi pratili namjensko trošenje sredstava i o istom sačinili izvještaj u skladu sa propisima i dostavili Vladi FBiH. **Međutim**, **uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da svi implementatori nisu mjesečno izvještavali, to jest dostavljali izvještaje o realizaciji (utrošku) finansijskih sredstava Ministarstvu, a u skladu sa Metodologijom za korištenje raspoloživih sredstava za projekte. Također, ni nakon završetka projekata svi implementatori nisu dostavili konačne izvještaje o utrošku doznačenih finansijskih sredstava za 2004 i 2005 godinu.**

Izvještaj o implementaciji sredstava razvoja za 2004 i 2005 godinu sa prijedlogom zaključaka, Ministarstvo je dana 09.03.2006. godine dostavilo Vladi FBiH. U navedenom Izvještaju se navodi da implementatori projekata nisu tražili saglasnost za zaključivanje ugovora (iako su to bili obavezni) i nisu izvještaje o implementaciji dostavljali redovno ili ih uopšte nisu dostavljali. Isto tako određeni broj

implementatora projekata nije proveo postupak za odabir najpovoljnijh ponuđača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da je Ministarstvo dosljedno provodilo pozitivne zakonske propise vezano za realizaciju (doznaku) sredstava implementatorima, nadzor nad korištenjem doznačenih sredstava, kao i izvještavanje nadležnih organa i institucija vezano za investiciona sredstva razvoja.

Iz prezentirane dokumentacije i načina evidentiranja navedenih izdataka, ne može se potvrditi da se u navedenom slučaju radi o kapitalnim ulaganjima u stalna sredstva Ministarstva.

Potrebno je da se planirana sredstva za investicioni razvoj troše namjenski u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta FBiH, a prema programu koji utvrdi Vlada FBiH

Da se sredstva za kapitalne projekte ubuduće planiraju na adekvatnoj poziciji, u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, imajući u vidu da li se radi o stalnim sredstvima Ministarstva.

Da Ministarstvo u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora sačini godišnji izvještaj o utrošku sredstava za 2005. godinu za podračun za GSM licencu i isti dostavi nadležnim organima i institucijama.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju vezanu za raspolaganje sredstvima sa podračuna za GSM licencu u cilju utvrđivanja namjenskog trošenja sredstava sa navedenog podračuna u skladu sa propisima kojima je utvrđena namjena trošenja sredstava.

c) Ostali bitni nalazi

Na osnovu Izmjena i dopuna budžeta FBiH za 2005. godinu, na poziciji ostala pozajmljivanja odobren je iznos od 8.500.000,00 KM, na osnovu čega je Vlada FBiH je donijela Odluku V broj 696/05 od 22.12.2005. godine o zasnivanju zamjenskog založnog prava za odobrena sredstva, koja je objavljena u Službenim novinama 26.12.2005. godine i stupila na snagu narednog dana. U skladu sa navedenom Odlukom, Ministarstvo je zaključilo ANEX br.I Ugovora br 5837020195 dana 24.01.2006. godine o namjenski oročenom depozitu na iznos od 8.500.000 KM sa Hypo Alpe Adria Bankom. Navedeni ANEX br.I Ugovora zaključen je na osnovu Ugovora o namjenski oročenom depozitu, broj 5837020195 od 05.04.2005. godine na iznos od 8.500.000 KM radi osiguranja svih tražbina tj. zasnivanjem založnog prava i pravom namirenja tražbina koje mogu nastati po osnovu zaključenih ugovora između JP "Air Bosna" Sarajevo sa Hypo Alpe Adria Bankom, Ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu od 7.040.988,00 KM, broj 3351000426 od 24.03.2005. godine; Ugovor o odobravanju okvira o finansijskom praćenju u iznosu od 195.583 KM; Hypo Alpe Adria Leasing Ugovor o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 464 u iznosu od 9.200.000 USD, broj 5280145 dana 22.04.2005.godine, Hypo Alpe Adria Leasing Ugovor o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 465 u iznosu od 9.200.000,00 USD, broj 5280146 dana 22.04.2005.godine.

Navedenim ANEX-om je regulisano oročenje novčanog depozita na period od dvije godine uz mogučnost produžetka trajanja oročenja do trenutka isteka ugovora o dugoročnom kreditu između JP "Air Bosna Sarajevo i Hypo Alpe Adria Banke.

I ako je ANEX Ugovora zaključen 24.01. 2006. godine, obaveza po navedenom osnovu je evidentirana u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima u 2005. godini, a transfer sredstava u iznosu od 8.500.000,00 KM izvršen 25.01.2006. godine.

Od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija, odnosno ugovor sa JP "Air Bosna" Sarajevo, kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze, kao i da je po osnovu uplaćenog depozita obezbjeđena odgovarajuća garancija za povrat sredstava u slučaju neizmirenja obaveza od strane JP "Air Bosna" Sarajevo, a izmirenja istih iz sredstava uplaćenog depozita u iznosu od 8.500.000,00 KM, koji služi kao garancija Hypo Alpe Adria Banci za date kredite JP "Air Bosna" Sarajevo

Na osnovu Izmjena i dopuna budžeta FBiH za 2005. godinu, na poziciji «**Otplate dugova po osnovu domaćeg zaduživanja»** odobren je iznos od 1.500.000,00 KM, koje se dodjeljuje JP "Air Bosna" Sarajevo za izmirenje obaveza., koji je u potpunosti realizovan. Odlukom Vlade FBiH o utvrđivanju namjene trošenja prikupljenih sredstava po osnovu putničke takse-naknade za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH za 2005. godinu i Odlukom Vlade FBiH o dodjeli i korištenju prikupljenih sredstava na posebnom podračunu u okviru JRT budžeta FBiH po osnovu putničke takse-naknade za razvoj i unapređenje avio

prometa u FBiH za 2005. godinu, je utvrđeno je da sredstva prikupljena po navedenom osnovu na posebnom podračunu u okviru JRT Budžeta FBiH su korištena u svrhu otplate:

1. Obaveza iz grace perioda po Ugovoru o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 464 od 22.04.2005.godine sa Hypo Alpe Adria Leasing, u iznosu od 455.581,28 USD za 2005. godinu,
2. Obaveza iz grace perioda po Ugovoru o finansijskom leasingu aviona ATR 72- 212 msn 465 od 22.04.2005.godine sa Hypo Alpe Adria Leasing, u iznosu od 455.581,28 USD za 2005. godinu,
3. Obaveza iz grace perioda po Ugovoru o dugoročnom kreditu (sanacioni kredit), sa Hypo Alpe Adria Bankom od 24.03.2005.godine, u iznosu od 302.077,52 KM za 2005.godinu,

Prema navedenom, izmirivanje obaveza JP "Air Bosna" Sarajevo po kreditu i leasingu aviona u 2005.godini vršeno je iz prikupljenih sredstava po osnovu putničke takse-naknade za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH za 2005. godinu.

Ministarstvo nije u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, vodilo posebno knjigovodstvo i izrađivalo propisane finansijske izvještaje za otvoreni podračun za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH, na osnovu čega bi se moglo potvrditi da su sredstva uplaćena na navedeni podračun i korištena za propisane namjene.

Da Ministarstvo u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima zaključi ugovor sa JP "Air Bosna" Sarajevo kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze po osnovu uplaćenog depozita u iznosu od 8.500.000,00 KM koji služi kao garancija Hypo Alpe Adria Banci za date kredite JP "Air Bosna" Sarajevo.

Da Ministarstvo u skladu sa Zakonom o Trezoru u FBiH i Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora sačinjava godišnje izvještaje i vodi posebno knjigovodstvo za otvoreni poseban transakcijski račun otvoren u okviru Jedinstvenog računa Trezora za razvoj i unapređenje avio prometa u FBiH

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti sprovođenja postavljenih ciljeva, kao i izvršenja finansijskog plana, konstatovano je da se određeni broj utvrđenih propusta kontinuirano ponavlja, iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane preporuke s ciljem otklanjanja istih.

Ističemo, uočene propuste vezane za naplatu, ubiranje i evidentiranje prihoda, kontrolu utroška goriva za službene automobile, primjenu Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog sobraćaja u dijelu neposredne kvantitativne i kvalitativne kontrole izvršenja ugovornih radova i inspekcijskog nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava i primjenu Zakona o izvršenju Budžeta za 2005. godinu, Programa utroška investicijskih sredstava razvoja utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu u dijelu nevršenja nadzora nad kapitalnim izdacima. Također, navodimo propuste kod primjene Instrukcije o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora i kod ne zaključivanja ugovora sa JP "Air Bosna" Sarajevo kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze po osnovu uplaćenog depozita u slučaju neizmirenja obaveza od strane JP "Air Bosna" Sarajevo.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola (najveći dio istih donesen na kraju godine), smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure i uspostaviti funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo prometa i komunikacija dopisom broj 01-14-637-1/06 od 27.06.2006. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu u kojem su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju, ali nije dostavljena adekvatna dokumentacija i dokazi na osnovu kojih bi izmjenili nalaze u Izvještaju.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:

Vođa tima: Admir Džumhur, dipl.oec.
Član tima: Rasema Žerić, dipl. oec.

UR -16/017-3, 032-3/06

5.13 FEDERALNA DIREKCIJA ZA CIVILNU AVIJACIJU

MENADŽMENTU
FEDERALNE DIREKCIJE ZA CIVILNU AVIJACIJU

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalne direkcije za civilnu avijaciju**, za godinu koja je završila 31.decembra 2005.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalne direkcije za civilnu avijaciju. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl. novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima.Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalne direkcije za civilnu avijaciju, utvrđeno je sljedeće :
   - **nedosljednu primjenu Zakona o Trezoru u FBiH, Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora, Instrukcije o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcionih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa Trezora, u dijelu poslovanja putem posebnog transakcijskog računa koji nije u okviru Jedinstvenog računa Trezora, iako nema saglasnosti od strane Federalnog Ministarstva finansija, a prihod ostvaren na navedenom računu u 2005. godini iznosi 6.446.697,00 KM,**
   - **raspolaganje sredstvima sa posebnog transakcijskog računa prije prihvatanja Programa prihoda i rashoda za 2005. godinu od strane Vlade FBiH u junu 2005. godine, kao i nedonošenje istog prije početka fiskalne godine,**
   - **ne može se potvrditi da su sredstva ostvarena po osnovu izvršenih usluga korištenja navigacijskih uređaja na međunarodnim aerodromima u FBiH i usluga korištenja navigacijskih i komunikacijskih uređaja lociranih u BiH, u cjelosti korištena kako to predviđaju odredbe Zakona o vazduhoplovstvu BiH i propisa i instrukcija koje donosi « Eurocontrol » Brussels, u dijelu isplata jubilarnih nagrada za stabilnost u radu, naknada za rad komisija i nagrada za rezultate rada, u iznosu od 229.528,00 KM,**
   - **nevršenje kontrole utroška goriva za službene automobile, u iznosu od 96.070,00 KM.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji iz razloga navedenih u prethodnoj tački, ***ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta Federalne Direkcije za civilnu avijaciju za godinu koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalna direkcija za civilnu avijaciju osnovana je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, a u okviru Federalnog ministarstva prometa i komunikacija («Sl. novine FBiH», broj 19/03).
Federalna direkcija za civilnu avijaciju (u daljem tekstu Direkcija) je potrošačka jedinica Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i obavlja stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije BiH koji se odnose na: planiranje, koordinaciju i razvoj, standardizaciju i održavanje kapaciteta aerodromskih objekata i opreme, opreme kontrole leta i vazduhoplovnih sredstava, obavljanje koordinacije avioprevoznika, strategiju civilnog vazduhoplovstva, aeronautičku inspekciju, dozvole za letenje, aerodromsko rukovođenje i statistiku, sigurnost letenja, aero-navigaciju, spasilačku službu, prijem i predaju poruka, obuku i razvoj kadrova kroz odgovarajuće institucije i preduzeća iz oblasti vazdušnog prometa i vrši druge poslove koji se federalnim zakonom stavljaju u nadležnost direkcije.
Unutrašnja organizacija i način rada Direkcije utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji broj 01-02-1-217/05 od 14.06.2005.godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 30.06.2005 godine aktom V broj: 330/2005.
Sredstva za rad Direkcije obezbjeđuju se u federalnom budžetu i od obavljanja vlastite djelatnosti.
Broj uposlenih u Direkciji na dan 31.12.2005. godine je bio 102, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 116 zaposlenika.
Sjedište Direkcije je u Mostaru, u ulici Dr. Ante Starčevića bb.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Direkcija djelimično postupila po datim preporukama, datim u prethodnim revizijama. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na obračun zatezne kamate za kašnjenje u plačanju navigacijskih usluga, obračun i uplatu poreza na dodatna primanja i poreza na promet usluga na isplaćene ugovore o djelu, popis imovine i pravilno knjigovodstveno evidentiranje kreditnog zaduženja.
Međutim, Direkcija nije postupila po datim preporukama koje se odnose na: dosljednu primjenu Zakona o Trezoru FBiH, u dijelu otvaranja podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, odnosno rješavanja statusa posebnog transakcijskog računa i kod angažiranja Vojske BiH za potrebe službe potrage i spašavanja.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Direkcija pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Direkcije kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Direkcija je krajem godine donijela potrebna akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola. U postupku revizije, konstatovano je da sistem internih kontrola nije funkcionisao kod

primjene Zakona o Trezoru u FBiH, Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora, Instrukcije o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcionih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa Trezora u dijelu poslovanja putem posebnog transakcijskog računa koji nije u okviru Jedinstvenog računa Trezora, iako nema saglasnosti od strane Federalnog Ministarstva finansija, namjenskog trošenja sredstava sa posebnog transakcijskog računa kod isplata naknada za rad komisija i isplata jubilarnih nagrada i nagrada za rezultate rada.
Također, sistem internih kontrola nije funkcionisao kod primjene Instrukcije Federalnog Ministarstva finansija o načinu i elementima izrade Budžeta FBiH, primjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu isplata naknada predsjednicima komisije i ako je istim utvrđeno obavljanje navedenih poslova u opisu radnog mjesta koje ta lica obavljaju i kod kontrole utroška goriva po vozilu.
Iako su u godini koja je predmet revizije donesene pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, iste nisu primjenjivane u potpunosti, te smatramo da u odnosu na prethodnu godinu nije postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola kojim bi se obuhvatili svi segmenti rada i procesi odlučivanja a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da Direkcija dosljedno primjenjuje donesene akte u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola i poduzme aktivnosti u cilju primjene Zakona o Trezoru u dijelu rješavanja statusa posebnog transakcijskog računa, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Poslovanje putem Jedinstvenog računa Trezora FBiH

Ukupno raspoloživa sredstva Direkcije za 2005. godinu su iznosila 4.683.894,00 KM. Ostvareni rashodi iz Budžeta u 2005. godini su iznosili 4.239.131,00 KM.
Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su ostvareni izdaci u odnosu na raspoloživa sredstva Budžeta manji za 444.762,00 KM ili za 9,50 %. Navedeni rashodi i izdaci odnose se na plaće i naknade (2.260.224,00 KM), doprinose poslodavca (203.868,00 KM), izdatke za materijal i usluge 1.697.487,00KM), izdatke za nabavku stalnih sredstava (77.552,00 KM).
Izdaci za plaće i naknade ostvareni su u iznosu od 2.260.224,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 2.632.523 ,00 KM, manje za 363.299,00 KM. Izdaci za plaće planirani su u iznosu od 2.202.343,00 KM a, ostvareni u iznosu 1.839.068,00 KM, a izdaci za naknade zaposlenih planirani su u iznosu od 421.180,00 KM a, ostvareni u iznosu 421.157,00 KM.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su naknade troškova zaposlenih isplaćivane i sa posebnog transakcijskog računa u iznosu od 363.492,00 KM.
Tako je utvrđeno da su sa posebnog transakcionog računa isplaćene naknade za terenski rad u iznosu od 11.330,00 KM, jubilarne nagrade za stabilnost u radu u iznosu od 21.312,00 KM, pomoć u slučaju smrti i teža invalidnost u iznosu od 11.255,00 KM, naknade za rad komisija u iznosu od 147.080,00 KM, porez na dodatna primanja u iznosu od 111.378,00 KM i nagrade za rezultate rada (za sve uposlene) u iznosu od 61.137,00 KM.
Budžetom za 2005.godinu plaće i naknade su odobrene za 116 zaposlenih, a stvarni broj zaposlenih sa 31.12.2005. godine je iznosio 102 zaposlenika ili 87,93% Tim za reviziju konstatuje da je Direkcija utrošila više sredstava za naknade po zaposlenom nego što je planirala sredstva po zaposlenom.
U Programu prihoda i rashoda za 2005. godinu, koji je napravila Direkcija, a Vlada FBiH isti usvojila u junu 2005.godine, nije dat posebni prikaz planiranih rashoda koji će se finansirati iz Budžeta FBiH i vlastitih prihoda evidentiranih na posebnom transakcionom računu koji nije u sastavu Jedinstvenog računa Trezora, već je isti sačinjen u obliku tabele iz koje se ne može utvrditi koliki su planirani rashodi posebno za budžetski i poseban transakcioni račun. Ovakvim načinom sačinjavanja Programa prihoda i rashoda, ne može se adekvatno pratiti izvršenje plana, odnosno namjensko trošenje sredstava, kako sredstava odobrenih budžetom tako i sredstava ostvarenih po osnovu izvršenih usluga korištenja navigacijskih uređaja na međunarodnim aerodromima u FBiH i usluga korištenja navigacijskih i komunikacijskih uređaja lociranih u BiH, koja se uplaćuju na poseban transakcioni račun.
Tim za reviziju ne može u potpunosti potvrditi osnovanost i opravdanost navedenih isplata sa posebnog transakcionog računa, iz razloga što sredstva prikupljena na navedenom računu predstavljaju namjenska sredstva za nabavku i održavanje navigacijskih uređaja

Izdaci za usluge prijevoza i goriva, ostvareni u iznosu od 96.070,00 KM, što je u odnosu na plan od 100.000,00 KM, manje za 3.930,00 KM.
Tim za reviziju iz prezentirane dokumentacije konstatuje da su donesene pisane Procedure o uslovima i načinu korištenja službenih automobila, a normativi utroška goriva za vozila nisu doneseni. Postoje putni nalozi za vozila, ali se ne vodi evidencija o pređenim kilometrima i potrošnji goriva po vozilu, odnosno nije vršena kontrola stvarnog utroška goriva po vozilu. Ukupna potrošnja goriva u 2005. godini je iznosila 96.070,00 KM
Da Direkcija sačini Program prihoda i rashoda iz kojeg bi se adekvatno pratilo izvršenje plana, sa posebnim naglaskom da se sredstva ostvarena po osnovu naplate terminalnih navigacijskih usluga i navigacijskih usluga preleta preko BiH i propisa i instrukcija koje donosi « Eurocontrol » Brussels, planiraju u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora.
Potrebno je Procedurama o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila predvidjeti normative o utrošku goriva po vozilima i u skladu sa istima vršiti kontrolu.

c) Poslovanje putem posebnog transakcijskog računa Direkcije

Na osnovu prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je Program prihoda i rashoda za 2005.godinu donesen od strane Direkcije u martu 2005. godine, a da je isti prihvaćen od strane Vlade FBiH u junu 2005.godine (dostavljen 11.05.2005.godine). Prema, tome navedeni plan i program nije donesen prije početka fiskalne godine a raspolaganje sredstvima je vršeno prije prihvatanja istog od strane Vlade FBiH.

Također, Program prihoda i rashoda za 2005. godinu, koji je napravila Direkcija navedeni su rashodi i planirani prihodi u 2005. godini. U navedenom programu dati su prikazi stavki rashoda koja će biti finansirana dijelom iz Budžeta FBiH, a dijelom iz vlastitih prihoda. Ovakvim načinom sačinjavanja Programa prihoda i rashoda, ne može se adekvatno pratiti izvršenje plana, odnosno namjensko trošenje sredstava, kako sredstava odobrenih budžetom tako i sredstava ostvarenih po osnovu izvršenih usluga korištenja navigacijskih uređaja na međunarodnim aerodromima u FBiH i usluga korištenja navigacijskih i komunikacijskih uređaja lociranih u BiH, koja se uplaćuju na poseban transakcioni račun.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da u Programu prihoda i rashoda za 2005.godinu, Direkcija nije posebno iskazala (planirala) izdatke koji će se finansirati iz sredstava odobrenih Budžetom FBiH, a posebno izdatke koji će se finansirati iz vlastitih prihoda i koji se evidentiraju i iskazuju na na posebnom transakcionom računu.

> ***Da Direkcija sačini Program prihoda i rashoda iz kojeg bi se adekvatno pratilo izvršenje plana, sa posebnim naglaskom da se sredstva ostvarena po osnovu naplate terminalnih navigacijskih usluga i navigacijskih usluga preleta preko BiH i propisa i instrukcija koje donosi « Eurocontrol » Brussels, planiraju u skladu sa Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora.***

Pored prihoda iz Budžeta FBiH, Direkcija je u 2005. godini ostvarila vlastite prihode u iznosu od 6.446.697,06 KM koji su evidentirani na posebnom transakcijskom računu, koji nije u okviru Jedinstvenog računa Trezora. Vlastiti prihodi su planirani Programom prihoda i rashoda za 2005. godinu koji je Vlada Federacije BiH usvojila u junu 2005. godine.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju podračuna Direkcije, utvrđeno je da se navedeni prihodi odnose na:

- prihode ostvarene po osnovu na naplate terminalnih navigacijskih usluga od avio kompanija koje slijeću na teritoriju FBiH u iznosu od 1.911.700,73 KM,
- prihode od rada komisija u iznosu od 23.265,00 KM
- prihode od pruženih usluga zračne navigacije u iznosu od 3.081.206,73 KM,
- prihode od kamata na depozite u banci u iznosu od 172,74 KM,
- prihode od pozitivnih kursnih razlika u iznosu od 276.529,67 KM,
- prihode od pružanja usluga građanima u iznosu od 595,00 KM,
- prihode od ostalih općinskih naknada u iznosu od 15,00 KM,
- prihode od ostalih naknada u vezi tenderske dokumentacije u iznosu od 2.340,00 KM,
- prihode od kamata po osnovu potraživanja u iznosu od 3.104,08 KM,
- prihode iz ranijeg perioda u iznosu od 1.097,00 KM
- ostale prihode iz ranijeg perioda u iznosu od 1.590,87 KM i
- prihode (sredstva) doznačena iz Trezora FBiH za ino plaćanja u iznosu od 1.145.080,24 KM.

Prihodi u iznosu od 1.911.700,73 KM su ostvareni po osnovu naplate navigacionih usluga od avio kompanija koje slijeću na teritoriju FBiH, u skladu sa Naredbom o naplati navigacijskih usluga prilazne i aerodromske kontrole letenja na međunarodnim aerodromima u Sarajevu, Mostaru i Tuzli broj 01-27-822/04 od 08.12.2004. godine.
Prihodi u iznosu od 3.081.206,73 KM su ostvareni po osnovu pruženih usluga zračne navigacije, u skladu sa Odlukom o korištenju sredstava ostvarenih na temelju pruženih usluga rutne zračne navigacije u zračnom prostoru BiH, VM broj 100/05 od 30.06.2005. godine.
Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je da EUROCONTROL sedmično doznačava sredstva ostvarena na temelju pruženih usluga zračne navigacije, Trezoru BiH koji navedena sredstva transferira Direkciji.
Prihodi, koji su evidentirani kao prihodi posebnog transakcionog računa, odnose se na sredstva doznačena iz Trezora FBiH za ino plačanja u iznosu od 1.145.080,24 KM, sa planirane pozicije u budžetu – ugovorene usluge Direkcije (planirano budžetom za 2005. godinu u iznosu od 1.200.000,00 KM), za plačanja prema inostranstvu, a odnose se na plaćanja prema AIRCO Francuska za plaćanja iz ranijeg perioda za usluge kontrole letenja na Aerodromu Sarajevo (dok Direkcija nije u potpunosti preuzela kontrolu letenja) i plaćanje za ANS Prag za školovanje kontrolora letenja.
Navedene obaveze su evidentirane u knjigovodstvenim evidencijama, kao i iskazane u Programu prihoda i rashoda za 2005. godinu, a odnose se na obaveze za stručno obrazovanje u iznosu od 1.300.000,00 KM (ostvareno u iznosu od 516.519,66 KM), obaveze za ATS provajder u iznosu od 700.000,00 KM (AIRCO Francuska), a ostvareno u iznosu od 628.560,58 KM.
Uvidom analitički bruto bilans i ostalu prezerntiranu dokumentaciju, utvrđeno je da su izdaci na posebnom transakcijskom računu za 2005. godinu iskazani u iznosu od 3.439.292,00 KM.
Navedeni rashodi i izdaci odnose se na naknade troškova zaposlenih u iznosu od 363.492,00 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 3.059.800,00 KM i tekuće grantove u iznosu od 16.000,00 KM.
Izdaci za materijal i usluge u najvećem dijelu odnose se na: ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 1.879.762,00 KM, izdatke za osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa od 379.760,00 KM, putne troškove od 270.215,00 KM, unajmljivanje imovine i opreme od 234.031,00 KM i izdatke za tekuće održavanje od 173.469,00 KM.
Naknade troškova zaposlenih isplaćene u iznosu od 363.492,00 KM, odnose se na naknade za terenski rad u iznosu od 11.330,00 KM, jubilarne nagrade za stabilnost u radu u iznosu od 21.312,00 KM, pomoć u slučaju smrti i teža invalidnost u iznosu od 11.255,00 KM, naknade za rad komisija u iznosu od 147.080,00 KM, porez na dodatna primanja u iznosu od 111.378,00 KM i nagrade za rezultate rada (za sve uposlene) u iznosu od 61.137,00 KM.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju u dijelu trošenja sredstava sa posebnog transakcionog računa nismo bili u mogućnosti potvrditi u potpunosti da su sredstva korištena za predviđene namjene. Naime, prihodi koji su ostvareni za izvršene usluge korištenja navigacijskih uređaja na međunarodnim aerodromima u FBiH i usluga korištenja navigacijskih i komunikacijskih uređaja lociranih u BiH, nisu isključivo korištena kako to predviđaju odredbe Zakona o vazduhoplovstvu BiH i propisa i instrukcija koje donosi « Eurocontrol » Brussels. Tim za reviziju je utvrdio da su sredstva korištena za isplatu jubilarnih nagrada za stabilnost u radu, naknada za rad komisija, porez na dodatna primanja i nagrada za rezultate rada (za sve uposlene), što je nenamjensko trošenje sredstava.

Potrebno je da se u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima sredstva iskazuju na podračunu u okviru Jedinstvenog računa Trezora i da se planiranje vrši u skladu sa Instrukcijom Federalnog Ministarstva finansija o načinu i elementima izrade Budžeta FBiH i da se prihodi i rashodi po osnovu sredstava na posebnom računu planiraju u okviru Budžeta FBiH i troše za predviđene namjene.

Potrebno je da se sredstva ostvarena po osnovu naplate terminalnih navigacijskih usluga i navigacijskih usluga preleta preko BiH isključivo koriste u svrhe i namjene predviđene Zakonom o vazduhoplovstvu BiH i propisa i instrukcija koje donosi « Eurocontrol » Brussels.

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su na poziciji ugovorenih usluga knjižene isplate novčanih naknada po osnovu angažovanja pripadnika Vojske Federacije za potrebe službe potrage i spašavanja (SAR misije) na osnovu Ugovora broj 08-03-41-1448/02 od 20.06.2002. godine i Anexa ugovora broj 10-27-1788/03 od 15.09.2003.godine, zaključenog između Federalne direkcije za civilno zrakoplovstvo (kao naručioca) i FMO i VF (kao izvršioca). Navedenim ugovorom je regulisano da naručilac prihvata obavezu da isplati izvršiocu nadoknadu za vršenje dežurstva za angažovanje pripadnika Zračnih snaga VFBiH iz kontrolnog borbenog tima, izraženu kroz redovnu dnevnicu u zemlji. Naknada se obračunavala jednom

mjesečno i istu je naručilac uplaćivao na račun izvršioca (fizičkog lica) na osnovu ispostavljenog računa od strane Vojne jedinice čiji su pripadnici angažovani po ovom ugovoru. Ukupno isplaćene naknade po navedenom osnovu u 2005. godini isplaćene su u iznosu od 58.400,00 KM.
Navedena aktivnost je obavljana na osnovu Instrukcije o organizovanju potrage i spašavanja u BiH, donesene od strane Vijeća ministara, btoj 1964/02 od 22.10.2002. godine.

Da se u suradnji sa nadležnim institucijama FBiH riješi pitanje angažiranja Vojske BiH za potrebe službe potrage i spašavanja (SAR misija) na način da se sredstva osiguraju (planiraju) u okviru Budžeta Vojske BIH.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Direkcija isplatila u 2005. godini na ime naknada za rad komisija zajedno sa pripadajućim porezima ukupno 191.204,00 KM sa posebnog transakcionog računa. Komisije su formirane po proceduri propisanoj Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, što je objavljeno u Službenim novinama FBiH. Utvrđeno je da su komisije prije isplate podnosile izvještaje sa prijedlogom od strane predsjednika komisije za naknade članovima komisija. Međutim, iz prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi u svim slučajevima kod isplate naknada za rad komisija za javne nabavke (isplaćeno zajedno sa pripadajućim porezima ukupno 29.952,00 KM), za izradu akata (isplaćeno zajedno sa pripadajućim porezima ukupno 13.390,00 KM) i popisne komisije (isplaćeno zajedno sa pripadajućim porezima ukupno 15.210,00 KM), da su dosljedno primjenjivani utvrđeni kriteriji u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.
Također, nismo mogli potvrditi da je za provođenje postupka sticanja uvida o stanju na aerodromima po pitanju objekata, opreme, instalacija i rada službi i komisije za izradu uputa za rad kontrole letenja Sarajevo, trebalo isplatiti naknadu predsjednicima komisije iz razloga što je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđeno obavljanje navedenih poslova u opisu radnog mjesta koje ta lica obavljaju.

Potrebno je da se prilikom utvrđivanja visine naknade za učešće u radu komisija dosljedno primjenjuju utvrđeni kriteriji u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe i da licima koja su imenovana u komisije, a čiji su poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, ne mogu za taj rad primati naknadu.

Na poziciji izdaci po osnovu ugovora o djelu izvršena je isplata sa posebnog transakcionog računa u iznosu od 237.880,00 KM, a u najvećem dijelu se odnosi na isplate naknada za obavljanje stručnih poslova u Odsjeku kontrole letenja. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatujemo da je Direkcija vršila angažovanje fizičkih lica po osnovu ugovora o djelu, iako su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana ta radna mjesta, ali nisu popunjena. Direkcija nije u 2005. godini raspisala oglas za popunu navedenih radnih mjesta. Međutim, nismo mogli potvrditi, s obzirom na učestalost i visinu isplaćenih naknada, opravdanost istih.

Potrebno je da Direkcija preispita opravdanost isplata naknada po osnovu ugovora o djelu i da poduzme aktivnosti za popunu sistematizovanih radnih mjesta u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da je se i dalje vrši poslovanje preko posebnog transakcionog računa koji je otvoren na osnovu Zaključka Vlade V broj 124/02 od 21.03.2002.godine. Međutim, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se potvrdilo da je otvaranje navedenog transakcijskog računa usklađeno sa važećim zakonskim i ostalim propisima donešenim poslije navedenog Zaključka Vlade FBiH (Zakonom o Trezoru u FBiH, Uputstva o izvršavanju budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora, Instrukcije o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcionih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa Trezora). Ovdje posebno ističemo, da je nastavljeno poslovanje putem posebnog transakcijskog računa, iako Federalno Ministarstvo finansija, nije dalo saglasnost, dana 21.03.2005.godine, na zadržavanje posebnog transakcijskog računa otvorenog u Raiffeisen banci, sa obrazloženjem da bi se u tom slučaju postupili suprotno odredbama člana 28. Zakona o trezoru u FBiH, prema kojem nijedan budžetski korisnik ne može imati vlastite račune.

Da se poduzmu aktivnosti u cilju dosljedne primjene Zakona o Trezoru FBiH, u dijelu otvaranja podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora, odnosno rješavanja statusa posebnog transakcijskog računa otvorenog u Raiffeisen banci u skladu sa važećim zakonskim i ostalim propisima.

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu, konstatovani veći propusti koji se kontinuirano ponavljaju, iako je tokom prethodnih revizija ukazivano na to i davane su preporuke menadžmentu s ciljem otklanjanja istih.

Posebno ističemo, propuste vezane za poslovanja putem posebnog transakcionog računa**,** koji nije u okviru Jedinstvenog računa Trezora, iako Federalno Ministarstvo finansija, nije dalo saglasnost na zadržavanje posebnog transakcijskog računa, nenamjenskog trošenja sredstava sa posebnog transakcijskog računa, primjene Instrukcije Federalnog Ministarstva finansija o načinu i elementima izrade Budžeta FBiH, primjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u dijelu isplata naknada predsjednicima komisije i kontrole utroška goriva po vozilu.

Imajući u vidu da su u toku revidirane godine donesene pisane procedure, u cilju boljeg funkcionisanja sistema internih kontrola, smatramo da je potrebno dosljedno provesti donesene procedure i uspostaviti funkcionisanje sistema internih kontrola u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalna direkcija za civilnu avijaciju dopisom broj 10-1-14-3-565-2/06 od 07.07.2006. godine, pismeno se očitovala na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu u kojem su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju, ali nije dostavljena adekvatna dokumentacija i dokazi na osnovu kojih bi izmjenili nalaze u Izvještaju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Admir Džumhur, dipl.oec.
Član tima: Rasema Žerić, dipl. oec.

UR: 008/05, 029/05 /06

5.14 FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva zdravstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajma na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH», br.22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **sistem internih kontrola nije u cijelosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva posebno u dijelu: ne osiguranja kontrole trošenja budžetskih sredstava što je imalo za posljedicu prekoračenje izdataka u odnosu na odobrena sredstva u iznosu od 22.595 KM; ne evidentiranju svih troškova u periodu u kome su nastali; ne redovitom pismenom izvještavanju o transferima od značaja za Federaciju; ne poštivanju Odluke o blagajničkom maksimumu**
   - **nemogućnost potvrđivanja dosljedne primjene zakonske regulative u radu sanitarne inspekcije kod davanja odobrenja za puštanje u promet živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe bez dobivanja na uvid nalaza koji potvrđuju da uzorci zadovoljavaju utvrđene standarde.**
   - **nisu poštivane odredbe Zakona o javnim nabavkama u BiH prilikom nabavke materijala, roba i vršenja usluga.**
   - **izvršenim popisom sredstava i izvora sredstava na dan 31.12. 2005. godine nisu obuhvaćena potraživanja i obveze a otpis stalnih sredstava i inventara je izvršen bez zapisnika o fizičkom uništenju što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH.**
   - **ne sastavljanje izvještaja o isplaćenim naknadama za rad u komisijama u iznosu od 254.257 KM i ne dostavljanje istog Federalnom ministarstvu finansija kako je to Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe predviđeno.**

4. Po našem mišljenju finansijski izvještaji ***osim za navedeno u prethodnoj tačci, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva zdravstva, koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005 . GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo zdravstva (u daljnjem tekstu Ministarstvo) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti zdravstva a naročito poslove koji se odnose na: provođenje politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprjeđenje sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provođenje federalnih zakona u oblasti zdravstva; izrada programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetska i međukantonalna saradnja u oblasti zdravstva; koordiniranje i provedba projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju u saradnji sa međunarodnim, Vladinim i nevladinim organizacijama u skladu sa Ustavom BiH, a s ciljem rekonstruisanja i obnove zdravstvenog sistema; učešće u provedbi informatičkih projekata u oblasti zdravstva; osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprječavanje njihove zloupotrebe; inspekcijski nadzor iz oblasti sanitarne, zdravstvene i farmaceutske inspekcije i druge poslove utvrđene zakonom.
U sastavu Ministarstva je Federalna uprava za zaštitu od zračenja i radiacionu sigurnost koja obavlja zaštitu od zračenja i radiacionu sigurnost, stručne i upravne poslove iz oblasti zaštite od zračenja i radiacione sigurnosti utvrđene odgovarajućim federalnim zakonom.
Unutarnje ustrojstvo i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu na koji je Vlada FBiH svojim aktom broj: 437/2005 od 25.8.2005. godine dala saglasnost. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacione jedinice. Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva.
Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2005. godine je 54 a Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predviđeno je 94.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Titova broj 9.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

U izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2004. godinu utvrđeni su određeni nedostaci i dane su preporuke za njihovo otklanjanje. Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu utvrđeno je da je Ministarstvo različito postupalo po danim preporukama.
U cijelosti se postupilo po preporukama koje se odnose na: donošenje Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva; obračun pripadajućih poreza na isplaćene naknade članovima komisija; pravovremeno i prema planu Budžeta doznačavanje transfera Federalnom fondu solidarnosti; knjigovodstveno evidentiranje donirane opreme i planiranje na odgovarajućoj poziciji svih transfera od značaja za Federaciju.
Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: raspored uposlenika prema usvojenom Pravilniku koji je izvršen krajem januara 2006. godine; korištenje budžetskih sredstava za namjene utvrđene budžetom; evidenciju transakcija na propisanim pozicijama; redovno usklađivanje pomoćne evidencije prihoda od vlastite djelatnosti sa Glavnom knjigom Trezora; popis sredstava i izvora sredstava; dosljedno poštivanje Odluke o blagajničkom maksimumu; primjenu Uputstva o uredskom poslovanju.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: pravovremeno tromjesečno izvještavanje i izradu konačnog Izvještaja Komisije o kontroli namjenskog utroška transferisanih sredstava institucijama od značaja za Federaciju (Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH); evidentiranje izdataka u obračunskom periodu u kome je obaveza plaćanja i nastala u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za davanje mišljenja da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se

Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, također uključuje davanje preporuka za daljnji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 25.8.2005. godine utvrđene su organizacijske jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Tokom septembra 2005. godine u Ministarstvu je došlo do promjene menadžmenta. Tek nakon upoznavanja sa poslovima iz nadležnosti Ministarstva i s uposlenicima ministar je krajem januara 2006. godine izvršio raspored uposlenika u skladu sa naprijed navedenim Pravilnikom. Pravilnikom o plaćama i naknadama državnih službenika i namještenika ovog Ministarstva koji je donijet 30. januara 2006. godine definisan je obračun plaća i naknada državnih službenika i namještenika. Tokom 2005. godine Ministarstvo je u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika donosilo interne akte, a neke ranije donesene je inoviralo (Naredba o korištenju službenih telefona).
Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu utvrđeno je da je sistem internih kontrola unaprijeđen u odnosu na raniji period ali da ipak nije u cijelosti funkcionisao posebno u dijelu koji se odnosi na osiguranje potpunog nadzora nad: evidentiranjem izdataka na propisanim pozicijama, kontroli trošenja budžetskih sredstava (mobilnih telefona), evidentiranje svih troškova u periodu u kome su nastali, redovnom pismenom izvještavanju o transferima od značaja za Federaciju, poštivanje Odluke o blagajničkom maksimumu.
Naredbom o korištenju službenih telefona definisani su uslovi pod kojim se mogu stvarati izdaci po ovom osnovu i do koje visine. Ovom Uredbom je previđeno da ministar može odobriti pokriće više stvorenih izdataka u slučajevima kada ocijeni da su ti izdaci nastali kao posljedica obavljanja poslova za potrebe Ministarstva. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da je ministar svojim odlukama odobravao pokriće prekoračenja troškova službenih telefona iznad utvrđenih iznosa. Provedenom revizijom se ne može potvrditi da su sva prekoračenja izdataka službenih telefona nastala kao posljedica redovnih poslova i zadataka Ministarstva.
Tijekom revizije utvrđeno je da određeni poslovi koji se obavljaju u Ministarstvu nisu Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeni kao i da određeni broj uposlenika obavlja poslove za koje nemaju ispostavljena rješenja.

Preporučuje se dosljedna primjena zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu zakonito trošenje budžetskih sredstava i pravilno knjigovodstveno evidentiranje istih.

Preporučuje se Ministarstvu da izvrši dopunu Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kako bi se njime obuhvatili svi polovi iz nadležnosti Ministarstva kao i da izda rješenja uposlenicima u skladu sa poslovima koje isti obavljaju.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti previđeno je formiranje Zavoda za javno zdravstvo, Zavoda za kontrolu lijekova i Zavoda za transfuziologiju kao zdravstvenih ustanova, kojima je Ministarstvo zdravstva nadležno ministarstvo. Vlada je u aprilu 1998. godine donijela odluke o početku rada pomenutih zavoda sa utvrđenim rokom od 60 dana u kojem će se imenovati Upravni odbori i donijeti prijedlozi statuta. Prema aktu o osnivanju pomenutih zavoda Parlament FBiH kao osnivač je u obavezi dati saglasnost na donijete statute. Ove aktivnosti zavodi provode putem nadležnog Ministarstva.
Iz podnesenog izvještaja o provedenim aktivnostima na donošenju statuta federalnih zavoda kojima je ovo Ministarstvo nadležno, utvrđeno je da ista nije okončana ni tokom 2005. godine. Provedenom revizijom utvrđeno je da od strane Ministarstva nisu poduzete sve mjere kako bi se okončala procedura donošenja statuta federalnih zavoda. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da zavodi egzistiraju već sedam

godina bez dobivene saglasnosti na statute kao osnovne akte, pa je samim tim upitna zakonitost svih ostalih akata koji proizlaze iz statuta.

Preporučuje se Ministarstvu da putem Vlade FBiH poduzme hitne mjere na okončanju procedura davanja saglasnosti osnivača na statute federalnih zavoda.

Ministarstvo aktivnostima federalnih graničnih inspektora vrši nadzor nad ispravnosti živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe koje se uvoze. Na graničnim prijelazima se od strane sanitarnih inspektora izuzimaju uzorci koji se uz zapisnik dostavljaju nadležnim institucijama na provjeru kako bi se utvrdilo da li isti zadovoljavaju propisane standarde. Nakon dobivenih nalaza koji potvrđuju da roba koja je predmet uvoza zadovoljava propisane standarde, sanitarni inspektor izdaje odobrenje da se ista može staviti u promet. Izvršenom revizijom Zavoda za javno zdravstvo nadležnog za provjeru ispravnosti živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe konstatovano je da određeni broj nalaza urađenih po zahtjevu sanitarne inspekcije ovog Ministarstva u 2005. godini nije preuzet, te se s toga ne može potvrditi da roba nije stavljena u promet prije no što je utvrđeno da ista zadovoljava propisane standarde.
Zakonom o Federalnim upravnim pristojbama i Naredbom o visini i plaćanju naknade za pokrivanje troškova ispitivanja i utvrđivanja zdravstvene ispravnosti živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe koje se uvoze u FBiH su utvrđene takse koje plaćaju uvoznici kod uvoza živežnih namirnica. Sanitarna inspekcija utvrđuje u skladu sa važećom Tarifom iznose upravnih taksa koje se uplaćuju prilikom uvoza kao pokriće troškova rada sanitarne inspekcije. Uplata se vrši na Jedinstven račun Trezora i dokaz o uplati naknadno dostavlja sanitarnoj inspekciji. Internim aktima Ministarstva nisu definisane procedure evidentiranja i kontrole uplate upravnih taksi. Provedenom revizijom se ne može potvrditi da je od strane Ministarstva uspostavljena adekvatna evidencija ostvarenih javnih prihoda (upravne takse) iz osnova rada sanitarne inspekcije.

Preporučuje se Ministarstvu dosljedna primjena zakonske regulative koja reguliše puštanje u promet živežnih namirnica i predmeta opće upotrebe koji se uvoze.

Preporučuje se donošenje internih akata kojima će se regulisati rad sanitarne inspekcije i uspostava potpune evidencije ostvarenih javnih prihoda iz osnova aktivnosti sanitarne inspekcije.

c) Izvršenje Budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu za rad Ministarstva ukupno su odobrena sredstva u visini od 21.513.274 KM uključujući i 90.000 KM sredstava tekuće rezerve. Prema podacima iz finansijskih izvještaja ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 21.191.802 KM ili 98,51% i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 321.471 KM. Iako je u okviru ukupnog Budžeta ostalo neutrošeno budžetskih sredstava konstatovana su prekoračenja u odnosu na Budžetom odobrena sredstva utvrđena u njegovom Posebnom dijelu visini od 22.595,03 KM evidentirani na poziciji ostale nespomenute usluge. Ovo prekoračenje se odnosi na: izdatke zakupa poslovnih prostora; nabave materijala; izdataka za održavanje opreme; izdataka za električnu energiju; isplata novčanog bona uposlenicima u ukupnom iznosu od 16.800 KM.

Preporučuje korištenje Budžetskih sredstava u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

d) Tekući rashodi u 2005. godini

Izdaci za bruto plaće u 2005. godini iskazani su u iznosu 1.048.644 KM ili 89,68% od budžetom predviđenog iznosa. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 57 uposlenih a broj uposlenih na bazi sati rada je 55.
Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 691.362 KM ili 87,09% u odnosu na 793.900 KM sredstava odobrenih Budžetom, a odnose se na izdatke za: ugovorene usluge (471.202 KM); nabavku materijala (79.944 KM); komunalne usluge (48.060 KM); unajmljivanje imovine i opreme (33.061 KM); putne troškove (26.344 KM); usluge prijevoza i goriva (15.220 KM); tekuće održavanje (8.891 KM); energiju (5.283 KM); osiguranje (3.356 KM).
Tokom revizije utvrđeno je da je Ministarstvo na nekim pozicijama (zakup poslovnih prostora; nabavka materijala; održavanje opreme; električna energija, nabavka opreme za vozila) ostvarilo veće troškove nego što su Budžetom predviđeni i da je iste evidentiralo na poziciji ostale nespomenute usluge. Na poziciji ostalih nespomenutih usluga evidentiran je izdatak (16.800 KM) isplata novčanog bona svim uposlenim u visini od 200 KM sa pripadajućim porezom koji nije bio Budžetom predviđen.

Takođe, revizijom je utvrđeno da dva ispostavljena računa iz 2005. godine za usluge fiksnih telefona knjigovodstveno su evidentirana u 2006. godini u ukupnom iznosu od 3.192,59 KM i za taj iznos izdaci na poziciji komunalnih usluga nisu realni.

Preporučuje se trošenje Budžetskih sredstava u skladu sa usvojenim Budžetom FBiH do visine i za namjene utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Na poziciji ugovornih usluga za autorske honorare evidentirane su isplate u visini od 114.578 KM a odnose se na isplate naknada za rad komisija koje formira ministar Ministarstva. Komisije se formiraju radi : registracije lijekova; kliničkog ispitivanja lijekova i izdavanje odobrenja za stavljanje u promet dijetetskih namirnica. Iz predočene dokumentacije ne može se potvrditi da su pomenuti poslovi doista autorska djela kako je to definisano Zakonom o autorskom pravu. Na isplaćene autorske honorare obračunat je i uplaćen porez na autorska djela po stopi od 17,647% i porez na zaštitu od prirodnih i drugih nepogoda od 0,5%.

Na poziciji ugovornih usluga evidentirane su isplate po osnovu ugovora o djelu sa pripadajućim porezima u visini od 226.576 KM a odnose se na isplate naknada za rad u komisijama za polaganje: stručnih ispita doktora medicine, stomatologije; specijalističkih ispita domaćih i stranih državljana i ostalih isplata po osnovu stvorenih ugovornih obaveza. Rješenjem ministra je utvrđena visina naknade koju uplaćuju podnosioci zahtjeva i visina naknade koju ostvaruju članovi ispitnih komisija. Iz prezentirane dokumentacije je vidljivo da se iz utvrđenih naknada za polaganje stručnih i specijalističkih ispita zdravstvenih djelatnika pokrivaju samo naknade članovima komisija sa pripadajućim porezima ali ne i ostali troškovi koji nastaju u Ministarstvu kao posljedica ovih aktivnosti.

Tokom revizije utvrđeno je da Ministarstvo o isplaćenim naknadama nije izvještavalo Federalno ministarstvo financija u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Preporučuje se Ministarstvu da osigura relevantnu dokumentaciju koja potvrđuje da su aktivnosti na registraciji lijekova, kliničkom ispitivanju lijekova i izdavanju odobrenja za stavljanje u promet dijetetskih namirnica autorsko djelo u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i shodno tome plaća pripadajući porez na isplaćene naknade.

Preporučuje se Ministarstvu da iz utvrđenih naknada za polaganja stručnih i specijalističkih ispita koje uplaćuju podnosioci zahtjeva obezbijedi pokriće svih troškova koji nastaju u Ministarstvu.

Preporučuje se dosljedna primjena Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe posebno u dijelu redovnog tromjesečnog izvještavanja o visini isplaćenih naknada članovima svih povjerenstava formiranih od strane Ministarstva.

e) Tekući transferi

Ukupni tekući transferi iskazani u finansijskim izvještajima su 19.448.204 KM ili 99,53 % u odnosu na Budžetom odobrena sredstva u visini od 19.540.000 KM, a odnose se na:

– Transfer za institucije od značaja za Federaciju	1.600.000 KM
– Transfer za obvezno psihijatrijsko liječenje	114.134 KM
– Transfer za liječenje oboljelih od Hepatitisa «C»	4.500.000 KM
– Transfer za liječenje oboljelih od multiple skleroze	500.000 KM
– Transfer za nabavu vakcina	590.000 KM
– Transfer za Federalni fond solidarnosti	11.500.000 KM
– Transfer za zavod za transfuzijsku medicinu	500.000 KM
– Transfer za liječenje od tuberkuloze neosiguranih osoba	45.063 KM
– Transfer za programe nevladinih organizacija	99.007 KM

Transferi za institucije od značaja za Federaciju u visini od 1.600.000 KM se odnose na transfere: Kliničkoj bolnici Mostar 500.000 KM, Kliničkom centru Univerziteta Sarajevo 200.000 KM, Kantonalnoj bolnici Bihać 200.000 KM, Univerzitetskom kliničkom centru Tuzla 200.000, Općini Sanski Most 200.000 KM, Kantonalnoj bolnici Goražde 200.000 KM i Županijskoj bolnici Livno 100.000 KM. Budžetom FBiH za 2005. godinu je utvrđena visina sredstava po korisnicima, međutim od strane Ministarstva nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se moglo potvrditi da je izbor korisnika kojima su doznačena sredstva izvršen temeljem prethodno utvrđenih kriterija. Realizacija sredstava vršena je na

osnovu Odluke Vlade FBiH 303/05 od 23.6.2005. godine o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava «Transfer za zdravstvene institucije od značaja za FBiH utvrđenih Proračunom FBiH za 2005. godinu». Ovom Odlukom definisani su projekti za svakog korisnika koji će se realizovati iz ovih sredstava. Prema naprijed navedenoj Odluci Ministarstvo je bilo obavezno formirati Komisiju koja će pratiti namjensko trošenje ovih sredstava i o utvrđenom tromjesečno izvijestiti Ministarstvo financija i Vladu FBiH. Ministarstvo je formiralo Komisiju za praćenje namjenskog utroška sredstava. Komisija nije za sva transferisana sredstva utvrdila da li su namjenski i utrošena obzirom da u trenutku vršenog nadzora ista nisu bila u cijelosti ni realizovana. Nisu poštovani utvrđeni rokovi izvještavanja kako je to Odlukom Vlade FBiH predviđeno.

Preporučuje se Ministarstvu da na osnovu prethodno utvrđenih kriterija izvrši izbor institucija koje će se financirati iz sredstava Transfera od značaja za Federaciju i da dosljedno prati utrošak tih sredstava u skladu sa utvrđenim projektima i o istom podnosi izvještaje u utvrđenim rokovima u skladu sa postojećim zakonskim propisima.

Transfer Federalnom fondu solidarnosti u iznosu od 11.500.000 KM realiziran je u 100% iznosu u odnosu na plan Budžeta FBiH za 2005. godinu a odnosi na sufinanciranje zdravstvenih usluga prioritetnih vertikalnih programa zdravstvene zaštite Federalnog fonda solidarnosti. Iz ovog Fonda finansiraju se liječenja najtežih oboljenja (hemodijaliza, maligna oboljenja, dječja onkologija, neurohirurgija itd.). Sredstva se transferišu mjesečno Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH.
Revizijom je utvrđeno da se sredstva transferišu na osnovu mjesečnih zahtjeva (ukupan iznos sredstava ravnomjerno raspoređen na cijelu godinu) koje podnosi Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH u čijem sastavu je Federalni fond solidarnosti. Na isti način su se tokom godine doznačavala sredstva za liječenje oboljelih od Hepatitisa C 4.500.000 KM, oboljelih od multiple skleroze 500.000 KM. Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja redovno podnosi izvještaje o svom radu ovom Ministarstvo.
Transfer Zavodu za transfuzijsku medicinu u iznosu od 500.000 KM i realizovan je 100% u odnosu na plan Budžeta FBiH za 2005. godinu, a služi za sufinanciranje osnovne djelatnosti ovog Zavoda. Sredstva se u Budžetu planiraju na osnovu zahtjeva Zavoda za transfuzijsku medicinu u visini od 30% od procijenjenih potreba navedenog Zavoda. Tokom revizije nije predočena dokumentacija koja potvrđuje postojanje obaveze finansiranja ovog Zavoda iz Budžeta FBiH u visini od 30% planiranih sredstava.

Preporučuje se Ministarstvu da utvrdi postojanje obaveze financiranja u visini od 30% planiranih sredstava Zavoda i definiše način podnošenja izvještaja o utrošku ovih sredstava.

Transfer za nabavku vakcine u iznosu od 590.000 KM i realizovan je 100% u odnosu na Budžetom doznačena sredstva uključujući i naknadno odobrena sredstva u visini od 90.000 KM iz tekuće rezerve. Revizijom je utvrđeno da je na kraju 2004. godine (za sezonu 2004/2005. godina) poštujući Uredbu o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova izvršen izbor najpovoljnijih ponuđača. Proceduru nabavke provelo je ovo Ministarstvu a finansiranje je po budžetu predviđeno iz sredstava ovog Ministarstva i Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja.
Tokom 2005. godine odobrena su sredstva iz tekuće rezerve u visini od 90.000 KM za nabavku vakcina "Tamiflu" za sprečavanje širenja virusa ptičje gripe u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj 539/05. Odlukom je utvrđeno da se nabavka izvrši putem pregovaračkog postupka bez obavještenja o nabavci. Tokom revizije nije predočena dokumentacija iz koje se može zaključiti da je proveden postupak nabavke u skladu sa članom 30. stav 2b. Zakona o javnim nabavkama BiH.

f) Javne nabakve

Provedenom revizijom utvrđeno je da je nabavka materijala i ostvareni izdaci za izvršene usluge u 2005. godini evidentirani na poziciji izdaci za materijal i usluge cca vrijednosti 126.000 KM realiziovani na osnovu ranije sklopljenih ugovora bez raspisivanja javnih poziva za izbor najpovoljnijih ponuđača. Budžetom za 2005. godinu Ministarstvu je za nabavku opreme odobreno 10.000 KM. U skladu sa članom 45. stav 2., i članom 47. Zakona o javnim nabavkama otvorenim postupkom nabavljen je kompjuter ukupne vrijednosti 2.838 KM. Tokom godine izvršena je još jedna nabavka putem direktnog sporazuma pojedinačne vrijednosti manje od 3.000 KM

Preporučuje se Ministarstvu da se za sve nabavke dosljedno primjenjuje Zakon o javnim nabavkama BiH.

g) Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine

Uvidom u Izvještaj centralne popisne komisije o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine utvrđeno je da je izvršen samo djelimičan popis, tj. izvršen je popis stalnih sredstava i sitnog inventara ali nije izvršen popis obaveza i potraživanja što je konstatovano provedenom revizijom finansijskih izviještaja za 2004. godini i tom prilikom je dana preporuka koja nije realizirana. Popisom predložena oprema za otpis je Odlukom ministra isknjižena bez sačinjenog zapisnika komisije o fizičkom uništenju.

Preporučuje se vršenje popisa sredstava i izvora sredstava u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima, Pravilniku o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH i internom aktu.

h) Podračuni

Odlukom Vlade FBiH broj: 3/04. od 12.01.2004. godine osnovana je Jedinica za implementaciju projekta tehničke pomoći za socijalno osiguranje (SITAP). Odlukom o formiranju je definisan djelokrug njenih aktivnosti i način rukovođenja, a u skladu sa Odlukom o formiranju jedinica za implementaciju programa i projekata obnove i rekonstrukcije FBiH nadzor nad njenim radom provodi federalni ministar zdravstva. Tokom 2005. godine Jedinica je koristila tri transakcijska računa otvorena od strane Federalnom ministarstvu finansija po zahtjevu ovog Ministarstva. Jedinica za implementaciju projekta, koja nije u sastavu Ministarstva, je u propisanoj formi dostavljala izvještaje Federalnom ministarstvu finansija. Reviziju Jedinice obavlja neovisna revizijska kuća koju je odabralo Federalno ministarstvo finansija.
Provedenom revizijom je utvrđeno da iako su od strane ove Jedinice dostavljani izvještaji o radu ministru ovog Ministarstva ne može se potvrditi da je od strane ministra ostvaren nadzor nad radom Jedinice za implementaciju projekta u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za identificiranje, formuliranje i utvrđivanje programa javnih investicija i prioriteta razvojnih programa i projekata.

Preporučuje se Ministarstvu da uspostavi nadzor nad radom Jedinice za implementaciju projekta tehničke pomoći za socijalno osiguranje kako je to Odlukom o njenom formiranju predviđeno.

i) Ostali nalazi (IT sistem)

Radi uvezivanja zdravstvenih institucija na teritoriju FBiH u jedinstven informacioni sistem, Ministarstvo je, po projektu «Osnovne bolničke službe», podprojekt «Informatički sistem zdravstvenog osiguranja», u ranijem periodu preuzelo hardver i softver koji je na kraju 2005. godine knjigovodstveno evidentiran. Obzirom da je oprema donirana s ciljem informatičkog uvezivanja više zdravstvenih institucija na području FBiH provedenom revizijom se ne može potvrditi da je ista stavljena u funkciju za koju je i donirana.

Preporučuje se Ministarstvu da u saradnji sa ostalim zdravstvenim institucijama koje su učestvovale u realizaciji Podprojekta «Informatički sistem zdravstvenog osiguranja», učine dodatne napore kako bi donirana oprema bila stavljena u funkciju za koje namjene je i dobivena.

5. ZAKLJUČAK

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu konstatovano je da je tokom godine u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika sačinjen ili dorađen značajan broj internih akata i da su neki zakoni Odlukom ministra direktno preuzeti što bi trebalo pospješiti realizaciju osnovnih zadataka Ministarstva. Jedan dio uočenih propusta konstatovan u ranijem periodu je otklonjen tokom 2005. godine dok se jedan znatan dio propusta ponavlja te, se i u ovom Izviještaju ponovo ukazuje na iste.

Imajući u vidu da su aktivnosti iz oblasti zdravstva direktno vezane za nadležnost većeg broja zdravstvenih institucija na nivou FBiH kao i više institucija na kantonalnim nivoima ukazujemo da je za razvoj zdravstvene zaštite uopće jako bitna kako horizontalna tako i vertikalna saradnja svih institucija u oblasti zdravstva i ističemo vrlo važnu ulogu Ministarstva kao vodeće institucije iz ove oblasti na nivou FBiH. Ministarstvo treba u saglasnosti sa ostalim zdravstvenim institucijama na području Federacije intenzivirati aktivnosti na njihovom uvezivanju u jedinstven informatički sistem zdravstvenog osiguranja, u cilju razmjenjivanja informacija iz oblasti zdravstva i korištenja svih ostalih pogodnosti koje može ponuditi ovakav vid saradnje.

Posebno ističemo potrebu ostvarenja potpunog nadzora nad radom Jedinica za implementaciju projekta tehničke pomoći za socijalno osiguranje, dosljedno praćenje i redovno informisanje o namjenskom utrošku transfera za zdravstvene institucije od značaja za Federaciju.

Ovom revizijom nerealizirane preporuke su ponovo konstatiovne i predložene menadžmentu na realiziranje u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave potpunog nadzora nad radom Ministarstva i objedinjavanja oblasti zdravstva na nivo Federacije.

6. KOMENTAR:

Ured za reviziju institucija u FBiH je dostavio Federalnom ministarstvu zdravstva Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu. U ostavljenom roku Federalno ministarstvo zdravstva se očitovalo na dostavljeni Nacrt, dopisom broj:01-37-6658/06 od 21.7. 2006. godine. U navedenom očitovanju date su primjedbe i obrazloženja po pojedinim tačkama nalaza i preporuka iz Nacrta izvještaja. Prihvaćeno je dato obrazloženje u vezi broja izvršioca sistematizovanih u Pravilniku o unutarnjoj organizaciji Ministarstva. Za dio nalaza i preporuka date su primjedbe odnosno obrazloženja, a iste nisu uvažene iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija, odnosno novi dokazi i činjenice koje nismo imali u toku revizije.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima: Danko Buhač, dipl. oec.

UR: 008/06, 029/06 /06

5.15 ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBIH

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Zavoda za javno zdravstvo FBiH**, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Zavoda za javno zdravstvo FBiH. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladno sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH», br. 22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, konstatovano je sljedeće:
   - **nije okončana procedura oko davanja saglasnosti Parlamenta FBiH kao osnivača na usvojeni Statut Zavoda što je imalo za posljedicu poslovanje Zavoda bez osnovnog akta pa je upitna i zakonitost poslovanja,**
   - **isplata plaća i naknada uposlenika iznad utvrđenih Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i uposlenika u oblasti zdravstva,**
   - **nemogućnost potvrđivanja bilansa stanja za iznos isknjiženih potraživanja u visini od 69.426,20 KM bez prethodno poduzetih svih mjera na naplati istih i isknjižavanja potraživanja suprotno Uputstvu o izvršenju budžeta sa jedinstvenog računa Trezora Poglavlje 7,**
   - **nije vršena nabavka stalnih sredstava, materijala, roba i usluga u iznosu od 335.964 KM u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH,**
   - **neuspostavljanje cjelovitog sistema internih kontrola u svim segmentima djelovanja, kao i ne donošenje svih internih akata definisanih Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika što je imalo za posljedicu; neobračunavanje svih poreza po isplaćenim ugovorima o djelu; nezadovoljavajuću evidenciju ispostavljanih putnih naloga i neosnovanu isplata naknada troškova službenih putovanja rukovodnog službenika Zavoda,**
   - **nije izvršen popis u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i internom aktu Zavoda kojim je predviđeno usklađivanje stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem.**

4. Po našem mišljenju ***zbog navoda iz prethodne tačke finansijski izvještaji ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Zavoda za javno zdravstvo, koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Zavod za javno zdravstvo FBiH (u daljnjem tekstu Zavod) je osnovan Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Odlukom Vlade FBiH broj:767/98 iz aprila 1998. godine o početku rada Zavoda. Ovom Odlukom određeno je da je sjedište Zavoda u Mostaru, ali da će do stvaranja uslova Zavod imati sjedište u Sarajevu. Na osnovu naprijed navedenih akata Zavod je upisan u sudski registar i na osnovu Zakona o standardnoj klasifikaciji djelatnosti u FBiH, Zavod je razvrstan kao javna ustanova.
Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti Zavod vrši: statistička istraživanja iz područja zdravstva u svrhu praćenja i ocjene zdravstvenog stanja stanovništva iz područja organizacije i rada zdravstvenih službi; planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva; vodi javno-zdravstvene registre; prati i analizira epidemiološko stanje, predlaže, organiziuje i provodi protuepidemijske mjere, posebno u vanrednim situacijama; planira i nadzire mjere dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije i protuepidemijske DDD postupke; planira i vrši centralnu distribuciju vakcina, nadzire i evaluira provedbe obaveznih imunizacija; obavlja javno-zdravstvene mikrobiološke djelatnosti od interesa za državu; prati, proučava i ocjenjuje higijensku ispravnost vode za piće, površinske i otpadne vode, stanja vodosnabdijevanja na terenu, zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i onih namijenjenih međunarodnom prometu; izrađuje i predlaže doktrinu, standarde i metode rada u zdravstvenom izbiru i praćenju zdravstvenog stanja radnika na poslovima sa posebnim uslovima na području Federacije; učestvuje u predlaganju programa mjera zdravstvene zaštite i nomenklature usluga i poslova; pomaže rad kantonalnih zavoda javnog zdravstva.
Unutarnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda broj 01-174/00 od 27.02.1999. godine i Izmjenama i dopunama Pravilnika kojim je formiran Centar za zaštitu od zračenja broj 132/00 od 22.02.2000. godine. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu donijelo je Upravno vijeće kako je definisano člankom 49. Statuta (na koji nije dobivena saglasnost Parlamenta FBiH kao osnivača). Članom dva pomenutog Pravilnika definisano je da Zavod djeluje u dvije organizacione cjeline i to: u Sarajevu i Mostaru.
Poslovanje Zavoda se odvija u osam organizacionih jedinica kojima rukovode rukovodioci službi.
Zavodom upravlja Upravno vijeće koga imenuje i razrješava Vlada FBiH u skladu sa članom 50. stav 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Zavod predstavlja i zastupa direktor Zavoda. Direktor ima i zamjenika. Direktora i zamjenika direktora imenuje i razrješava Upravno vijeće uz saglasnost Federalnog ministra zdravstva, u skladu sa članom 52. stav 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.
Broj uposlenih u Zavodu, na dan 31.12.2005. godine je 115 a Budžetom planirani broj uposlenih je 104.
Sjedište Zavoda je u Sarajevu, u ulici Titova broj 9 a organizaciona cjelina u Mostaru je u ulici Vukovarska 46.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2002. GODINU

U izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2002. godinu utvrđeni su određeni nedostaci i dane su preporuke za njihovo otklanjanje. Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu utvrđeno je da je Zavod različito postupio po danim preporukama.
U cijelosti se postupilo po preporukama koje se odnose na: usklađivanje pomoćne evidencije kupaca i naplaćenih prihoda sa Glavnom knjigom trezora; uplatu svih prihoda na Jedinstven račun Riznice; evidenciju donirane opreme; primjenu Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova telefona; uspostavljenje kontrole trošenja goriva; uspostavljanje evidencije internih usluga; usvajanje jedinstvenog cjenovnika usluga.
Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: poduzimanju mjera u cilju povećanje naplate potraživanja od kupaca; organizovanje pomoćne evidencije na jedinstven način u obje organizacione cjeline i knjigovodstveno evidentiranje u Glavnu knjigu Trezora.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: poštivanje zakonske regulative za nabavku roba i usluga; nabavku stalnih sredstva u skladu sa predviđenim Budžetom; popis sredstava i izvora sredstava; usklađivanje propisa po kojima se vrši obračun plaća i naknada uposlenika; zaključivanje Ugovora o radu sa uposlenicima koji ne rade puno radno vrijeme.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Zavoda, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Zavoda u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, takođe uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Odlukom Vlade FBiH o početku rada Zavoda predviđeno je da će Upravni odbor Zavoda u roku od 30 dana od imenovanja usvojiti Statut Zavoda na koji saglasnost treba dati Parlament kao osnivač. Upravni odbor je usvojio nacrt Statuta koji je upućen u dalju proceduru. Provedenom revizijom je utvrđeno da ni u 2005. godini nije na usvojeni Statut dobivena saglasnost Parlamenta FBiH kao osnivača kako je to Zakonom o zdravstvenoj zaštiti članom 57. previđeno.
Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Zavoda i sistematizaciji radnih mjesta (u daljem tekstu Pravilnik) utvrđene su organizacijske jedinice, njihov djelokrug, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Zavoda. Izvršenim uvidom u doneseni Pravilnik utvrđeno je da broj izvršilaca na pojedinim referatima kao i uslovi za obavljanje određenih poslova za sva predviđena radna mjesta nisu definisani što znači da je usvojen akt bez definisanog broja uposlenih kao i potrebnih uslova koje isti trebaju zadovoljavati. Pravilnikom o radu usvojenim od strane Upravnog vijeća (27.12.2002. godine) definisane su plaće i naknade uposlenika Zavoda. Ovaj Pravilnik je sačinjen na osnovu Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i uposlenika u oblasti zdravstva (u daljem tekstu Kolektivni ugovor) i provedenom revizijom je utvrđeno da pojedine odredbe Pravilnika (visina položajnog dodatka, visina naknade toplog obroka, naknada prijevoza sa posla i na posao) nisu usklađene sa pomenutim Kolektivnim ugovorom. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da naknade uposlenici ostvaruju na osnovu pomenutog Pravilnika i Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća iako bi trebali ostvarivati samo prava definisana Kolektivnim ugovorom.
Tokom 2005. godine Zavod nije donio sve interne akte previđene Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika. Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu utvrđeno je da iz između ostalog i zbog ne donošenja svih internih akata sistem internih kontrola nije u cijelosti funkcionisao posebno u dijelu koji se odnosi na: isplatu plaća i naknada; ne vođenje evidencije ispostavljenih faktura na propisan način (Mostar), nepravovremeno fakturisanje izvršenih usluga, neosnovan otpis potraživanja od kupaca, nepoštivanje odredbi koje regulišu popis sredstava; knjigovodstveno evidentiranje izdataka na propisanim pozicijama; knjiženje izdataka u vremenu u kome su i nastali; neažurne evidencije izdanih putnih naloga; isplata donacija.

Preporučuje je Zavodu da putem nadležnog Ministarstva uloži dodatne napore kako bi se od strane Parlamenta FBiH kao osnivača dobila saglasnost na usvojeni Statut Zavoda.

Preporučuje se dorada Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta kako bi istim bili tačno definisani broj izvršilaca po pojedinim referatima i potrebni uslovi za obavljanje tih poslova.

Preporučuje se usklađivanje Pravilnika o radu kojim su regulisani plaća i naknade uposlenih sa Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca u uposlenika u oblasti zdravstva i njegova dosljedna primjena.

Preporučuje se donošenje svih internih akata predviđenih Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola kod budžetskih korisnika kao i njihova dosljedna primjena kako bi se uspostavio nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava.

b) Izvršenje Budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu za rad Zavoda ukupno su odobrena sredstva u visini od 2.947.834 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja ovog Zavoda ukupno ostvareni izdaci su 2.780.152 KM što u odnosu na raspoloživa sredstva predstavlja 94,31%. Strukturu ostvarenih izdataka čine: izdaci za bruto plaće i naknade 79,49%, izdaci za materijal i usluge 18,35% i kapitalni izdaci 2,16%.

c) Prihod od vlastite djelatnosti i potraživanja od kupaca u 2005. godini

Prema podacima iz analitičkog bruto bilansa za 2005. godinu Zavod je ostvario prihod Budžeta od vlastite djelatnosti u ukupnom iznosu od 704.771,30 KM od čega je 21.677 KM prihod koji uplaćuju fizička lica na ime izvršenih sanitarnih pregleda bez ispostavljenih faktura a iznos od 683.094,30 KM su prihodi od pružanja usluga za koje se ispostavljaju fakture.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da Zavod pruža usluge u organizacionim cjelinama u Sarajevu i Mostaru. Fakturisanje se vrši na osnovu Pravilnika o formiranju cijena i cjenovnika usluga i sačinjenih nalaza podnosioca zahtjeva. Ispostavljene fakture u Sarajevu se evidentiraju u knjigu izlaznih faktura (knjiga KIF-a) dok ova knjiga nije uspostavljena u organizacionoj cjelini u Mostaru. U Glavnu knjigu Trezora se jednom mjesečno unose potraživanja od kupaca na osnovu ispostavljenih faktura a plaćanja kupaca evidentiraju se prema podacima Trezora koja se dobivaju jednom mjesečno.
Iz predočene dokumentacije utvrđeno je da ukupna knjigovodstveno evidentirana vrijednost fakturisanih usluga iznosi 751.819,86 KM i da je na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja evidentirana vrijednost od 258.303 KM potraživanja starijih od šest mjeseci. Sa pozicije sumnjivih i spornih potraživanja na kraju godine je po prijedlogu Centralne popisne komisije Odlukom direktora Zavoda izvršen otpis potraživanja od kupaca u visini od 69.426,20 KM, a stanje potraživanja od kupaca na dan 31.12.2005. godine je 188.877,35 KM.
Prevedenom revizijom ne može se potvrditi da su sve izvršene usluge u 2005. godini i fakturisane jednim dijelom zbog činjenice da značajan broj izvršenih usluga (sačinjenih nalaza) nije preuzet pa samim tim i nisu ispostavljene fakture i nije stvorena obaveza kupca. Pregledom knjige izlaznih faktura u Sarajevu i faktura izdanih u januaru 2006. godine utvrđeno je da je jedan dio izvršenih usluga u decembru fakturisan u januaru naredne godine.
Iz predočene dokumentacije ne može se potvrditi da je Zavod poduzeo adekvatne mjere na obezbjeđenju plaćanja izvršenih usluga u momentu preuzimanja nalaza od strane podnosioca zahtjeva ili na neki drugi način obezbijedio pravovremenu naplatu posebno u slučajevima kada postoji sumnja da se nalazi neće preuzeti. Nije uspostavljena odgovarajuća evidencija potraživanja od kupaca po ročnosti tako da Zavod ne raspolaže sa podacima za koja potraživanja je nastupila zastara. Ne može se potvrditi zakonito postupanje u postupku otpisa potraživanja.

Preporučuje se Zavodu da internim aktima na jedinstven način reguliše evidentiranje potraživanja po osnovu pruženih usluga, osigura preuzimanje sačinjenih nalaza od strane podnosoca zahtjeva kao i naplatu svih potraživanja po osnovu pruženih usluga.

Preporučuje se knjigovodstveno evidentiranje transakcija po osnovu potraživanja od kupaca u skladu sa Uputstvom o izvršenju Budžeta sa Jedinstvenog računa Trezora.

d) Tekući rashodi u 2005. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade uposlenih u 2005. godini iskazani su u iznosu od 2.209.919 KM ili 94.49 % od budžetom predviđenog iznosa 2.338.886 KM. Iako Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta nije preciziran broj uposlenih Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 104 uposlena a broj uposlenih na osnovu ostvarenih sati rada je 115.
Obračun i isplata plaća vršena je na osnovu odredbi Pravilnika o radu koji je osnovan na Kolektivnom ugovoru o pravima i obavezama poslodavaca i uposlenika u oblasti zdravstva. Pravilnikom o radu Zavoda je definisano da je osnovica za obračun plaće uposlenika prosječna plaća isplaćena u Federaciji pa je od strane uposlenika koji radi na poslovima obračuna plaća i naknada izvršen preračun koeficijenta utvrđenih Pravilnikom na koeficijente koji se koriste za obračun plaća uposlenika organa uprave.

Kolektivnim ugovorom je predviđena mogućnost uvođenja položajnog dodatka rukovodnih službenika i uposlenika koji rade u posebnim uslovima rada i njegova visina (15%). Provedenom revizijom je utvrđeno da se ne primjenjuju dosljedno odredbe Kolektivnog ugovora u djelu utvrđivanja visine položajnog dodatka rukovodnih službenika (30% i 25%).
Pravilnikom o radu je definisana mogućnost isplate naknade plaće za vrijeme plaćenog odsustva u trajanju do 7 radnih dana i precizirani su uvjeti kada se može odobriti plaćeno odsustvo. Provedenom revizijom je utvrđeno da je sa pozicije naknada plaće za vrijeme plaćenog odsustva isplaćeno 9.589 KM a da se pri tome nisu poštivali u svim slučajevima uslovi za odobravanje plaćenog odsustva kao i vrijeme na koje se može odobriti plaćeno odsustvo kako je to predviđeno Pravilnikom o radu.
Uposlenicima je isplaćeno sa pozicije Ostale naknade plaće iznos od 13.302 KM a isti se odnosi najvećim djelom kao naknada plaće za rad subotom i nedjeljom. Uvidom u Odluke o odobravanju dodataka na plaću po osnovu naknade za rad subotom i nedjeljom koje su donijete retroaktivno ne može se potvrditi opravdanost uvođenja rada subotom i nedjeljom.
Naknade troškova uposlenim su isplaćene u visini od 414.073 KM i realiziovane su u odnosu na Budžet u visini od 99,8%. Na poziciji jubilarnih nagrada je evidentirana isplata u iznosu od 15.240 KM, (nisu uključeni pripadajući porezi) a ista se najvećim djelom odnosi na isplatu poklon bonova uposlenicima po 120 KM. Provedenom revizijom se ne može potvrditi osnovanost ove isplate.
Sa rukovodiocem Službe za epidemiologiju Zavod je sklopio Ugovor o radu na neodređeno vrijeme sa nepunim radnim vremenom kojim je precizirano da će pomenuti uposlenik raditi u Zavodu 2 sata dnevno i utvrđena je naknada u neto iznosu od 600 KM. Provedenom revizijom je utvrđeno da spomenuti Ugovor nije sklopljen u skladu sa odredbama Zakona o radu u dijelu utvrđivanja naknade plaće za rad sa nepunim radnim vremenom jer se ista trebala isplaćivati srazmjerno vremenu provedenom na radu.

Preporučuje se Zavodu dosljedno poštivanje zakonskih i ostalih propisa koji se odnose na utvrđivanje plaće i naknade uposlenika Zavoda.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 510.245 KM, što u odnosu na usvojeni Budžet predstavlja izvršenje 93,08% a odnose se na: nabavku materijala (113.195 KM); izdatke za ugovorene usluge (95.891 KM); unajmljivanje imovine (75.722 KM); izdatke za tekuće održavanje (60.086 KM); putne troškove (57.806 KM); za energiju (33.368 KM); komunalne usluge (47.204 KM); usluge prijevoza i goriva (24.353 KM; izdatke za osiguranje (2.621 KM).
Na izdacima usluga štampanja evidentirani su izdaci donacija za štampanje letaka po zahtjevu ne vladinih organizacija za što Budžetom nisu predviđena sredstva. Isplata po ugovoru o djelu u nekim slučajevima je vršena bez dokaza da su poslovi izvršeni. Na izdatke po osnovu ugovora o djelu isplaćenih u Zavodu u organizacionoj cjelini u Mostaru nisu obračunavani ni uplaćivani svi porezi. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na izdatke za putne troškove konstatovano je da je značajan broj putnih naloga izdan znatno kasnije u odnosu na vrijeme označeno na putnom nalogu koji potvrđuje vrijeme provedeno na putu. Za direktora Zavoda je izdan značajan broj naloga (16) za službeno putovanje na relaciji Mostar-Sarajevo-Mostar, a istom je sjedište u Sarajevu gdje ostvaruje naknadu za službeni smještaj. Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja predviđeno je da službeno putovanje predstavlja ono putovanje koje se vrši van mjesta sjedišta organa u kojem se uposlenik nalazi na službi te se iz tog razloga ne može potvrditi osnovanost ovih izdataka.

Preporučuje se Zavodu da Budžetom odobrena sredstva troši za tačno utvrđene namjene i da izdatke evidentira na propisanim pozicijama.

Preporučuje se izdavanje i pravdanje putnih naloga u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima kao i vršenje suštinske finansijske kontrole koja podrazumijeva zakonsku osnovanost i kompletnost dokumenata koji su predmet nastanka izdatka i plaćanja.

Preporučuje se Zavodu da izvrši uvid u dokumentaciju vezano za isplatu naknada za službena putovanja, preispita osnovanost svih isplata i shodno tome poduzme adekvatne mjere.

e) Javne nabavke

Budžetom za 2005. godinu je Zavodu odobren iznos od 60.000 KM na poziciji kapitalnih ulaganja iako je budžetskim zahtjevom tražen iznos od 160.000 KM za nabavku personalnih dozimetara potrebnih za rad uposlenika sa izvorima ionizirajućeg zračenja na području FBiH i nabavu Alfa-beta brojača za oblast zaštite od ionizirajućeg zračenja.
Provedenom revizijom utvrđeno je da Zavod nije sačinio Plan nabavki nakon usvajanja Budžeta obzirom da nije dobio Budžetom tražena sredstva a sredstva u visini od 59.989 KM su utrošena za:

- nabavku dozimetara u iznosu od 30.165 KM na osnovu pismenog zahtjeva Centra za zaštitu od zračenja. Izdatak je evidentiran na osnovu fakture špeditera i predračuna proizvođača i nije predočena adekvatna dokumentacija iz koje se može zaključiti na koji način je izvršen izbor najpovoljnijeg ponuđača.
- otplatu kredita uzetog u ranijem periodu za nabavku dva vozila u visini od 29.824 KM. Kreditno zaduženje Zavod je izvršeno u ranijem periodu suprotno pozitivnim zakonskim propisima. Otplata ovog kredita nije bila predviđena Budžetom za 2005. godinu.

Preporučuje se da se nabavka stalnih sredstava planira i realizuje u skladu sa usvojenim planom i iz sredstava odobrenih Budžetom.

Ukupni izdaci za nabavku roba i usluga iskazani u finansijskim izvještajima u vrijednosti od 275.975 KM se odnose na nabavku kancelarijskog materijala, laboratorijskog materijala, nabavke materijala za čišćenje, goriva, održavanja itd. Provedenom revizijom načina realizacije odobrenih sredstava utvrđeno je da postupak nabavke koji je započeo krajem 2004. godine prema Uredbi o postupku nabave roba, vršenju usluga i ustupanju radova u FBiH nije u svim slučajevima pravilno i u cijelosti proveden.
U 2005. godini nije vršen izbor najpovoljnijih dobavljača (na izdacima materijala za čišćenje, nabavci goriva, tekućem održavanju vozila i osiguranju vozila i uposlenih) kako je to Zakonom o javnim nabavkama u BiH predviđeno. Nabavka roba i vršenje usluga je jednim dijelom vršena i od dobavljača koji su kao najpovoljniji izabrani u ranijim godinama a drugim dijelom od dobavljača bez provedene procedure o izboru najpovoljnijeg. Poštujući odredbe Zakona o javnim nabavkama izvršena je nabavka mantila i klompi pojedinačnih vrijednosti do 3.000 KM.

Preporučuje se da se prilikom nabavke roba, vršenja usluga i ustupanja radova u cijelosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH i internim aktima Zavoda.

f) Popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine

U skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima, direktor Zavoda je formirao komisije za popis sredstava i izvora sredstava na dan 31.12.2005. godine. Uvidom u prezentirane izvještaje o izvršenom popisu i u Izvještaj centralne popisne komisije utvrđeno je da je izvršen naturalni popis ali se ne može potvrditi da je uspoređeno stvarno sa knjigovodstvenim stanjem (čija nabavna vrijednost iznosi 3.636.470 KM) i da je sva procedura načina popisa izvršena kako je to zakonima i internom aktom Zavoda utvrđeno. Komisija za popis potraživanja je predložila a direktor Zavoda donio odluku o otpisu potraživanja u visini od 69.426,20 KM. Provedenom revizijom se ne može potvrditi da je provedeni otpis potraživanja realizovan u skladu sa važećom zakonskom regulativom.
Pregledom raspoložive dokumentacije utvrđeno je da je tokom 2005. godine knjigovodstveno evidentirana donirana laboratorijska oprema ukupne vrijednosti od 1.034.348,63 KM i kompjuterska oprema u vrijednosti od 5.515,44 KM.

Preporučuje Zavodu da se popis sredstava i izvora sredstava vrši u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna/budžeta u FBiH i internom aktu Zavoda.

5. ZAKLJUČAK

Nakon izvršene revizije finansijskih izvještaja Zavoda za 2005. godinu, u cilju sagledavanja zakonitosti rada, uspješnosti i efikasnosti provođenja postavljenih ciljeva, konstatovane su aktivnosti na poboljšanju sistema internih kontrola u realizaciji jednog manjeg broja preporuka danih u Izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2002. godinu. Međutim, jedan veći dio konstatovanih propusta se ponavlja, i vidljivo je da nisu poduzimane adekvatne mjere s ciljem otklanjanja istih.

U cilju ostvarenja potpunog nadzora nad trošenjem Budžetskih sredstava Zavod je krajem godine donio jedan broj internih akata, čija dosljedna primjena u narednom periodu bi trebala značajno poboljšati sistem internih kontrola. Interna akta koja nisu tokom 2005. godine donesena treba u što kraćem roku donijeti i odmah početi sa primjenom. Ističemo značajnim uspostavljanje veće koordinacije između organizacionih cjelina Zavoda u Sarajevu i Mostaru posebno u dijelu istovjetne primjene svih zakonskih i podzakonskih akata, a kod primjene Zakona o javnim nabavkama u BiH preciziranja za koju organizacionu cjelinu se vrši nabavka.

Zavod putem nadležnog Ministarstva treba da ubrza aktivnosti na okončanju davanja saglasnosti na Statut od strane Parlamenta FBiH kao osnivača, da Pravilnik o radu uskladi sa Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti u cilju otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR:

Ured za reviziju institucija u FBiH je dostavio Zavodu za javno zdravstvo FBiH Nacrt izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu. U ostavljenom roku Zavod za javno zdravstvo FBiH se očitovao na dostavljeni Nacrt, dopisom broj: S-10-02-9.1-366-2/06 od 20.7. 2006. godine.

U navedenom očitovanju dana su obrazloženja po pojedinim tačkama nalaza i preporuka iz Nacrta izvještaja. Djelimično je prihvaćeno dano obrazloženje u vezi knjigovodstvenog evidentiranja izdatka za nabavu časopisa koji je inkorporiran u tekst Izvještaja. Ostalim obrazloženjima nisu pruženi relevantni dokazi koji bi uticali na eventualnu izmjenu i dopunu Nacrta izvještaja. Ovaj tekst predstavlja Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Zavoda za javno zdravstvo FBiH za 2005. godinu.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima: Danko Buhač, dipl. oec.

UR: 025-03, 010-03 /06

5.16 FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINE I TURIZMA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA TRGOVINE I TURIZMA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva trgovine i turizma,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva trgovine i turizma. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti nabavke roba i usluga, naknada troškova zaposlenih, obračuna i isplate poreza na dodatna primanja, planiranja i evidentiranja vlastitih prihoda i evidencije izdataka za materijal i usluge;**
   - **postupak nabavke dva automobila nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH u dijelu odabira postupka nabavke, jer je dva puta proveden postupak prodaje/nabavke po principu staro za novo putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, mada je vrijednost nabavljenih automobila iznosila 72.800,00 KM, i u dijelu obavještenja o nabavci po konkurentskom zahtjevu za prikupljanje ponuda, gdje su navedene vrste automobila koji su predmet prodaje/nabavke, a što ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju svih učesnika.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva trgovine i turizma za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo trgovine i turizma (u daljem tekstu Ministarstvo), osnovano je Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave od 04.07.2005. godine, dotadašnjem nazivu «Federalno ministarstvo trgovine», dodat je naziv i turizam. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na: trgovinu, turizam i ugostiteljstvo, funkcionisanje jedinstvenog tržišta, utjecaj privrednog sistema i ekonomske politike na tržište roba i usluga, odnose ponude i potražnje, cijene roba i usluga, zaštitu potrošača, tržišnu inspekciju i inspekcijski nadzor i druge poslove utvrđene zakonom.
Unutrašnja organizacija radnih mjesta sa organizacijom rada, ovlaštenja i odgovornosti u rukovođenju, radni odnosi i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad ovog Ministarstva, regulisana je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva trgovine i turizma broj 01-02-935/05.od 10.06.2005.godine. Za izvršavanje poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva, obrazovane su osnovne organizacione jedinice i to: Kabinet ministra, Sektor za finasijske i opće poslove, Sektor za spoljnu trgovinu, Sektor za unutrašnju trgovinu, cijene, analizu i razvoj tržišta, Sektor za turizam i ugostiteljstvo, Tržišni inspektorat, Turističko-ugostiteljski inspektorat, Ured za konkurenciju i zaštitu potrošača i Ured za prekršaje.
Ministarstvom rukovodi ministar, kome u radu pomažu: sekretar, savjetnici, pomoćnici, načelnici te glavni federalni tržišni inspektor i glavni federalni turističko-ugostiteljski inspektor.
Na dan 31.12.2005.godine, u Ministarstvu je bilo zaposleno 74 uposlenika, Budžetom su odobrena sredstva za 81 zaposlenika, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, sistematizovana su radna mjesta za 88 izvršilaca.
Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ul.dr.Ante Starčevića bb. Ministarstvo koristi i dio prostora u zgradi Vlade Federacije BiH i unajmljene prostore na graničnim prelazima FBIH, za potrebe inspektora.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA PRETHODNU REVIZIJU

Revizija finansijskih izvještaja od strane Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH vršena je za 2000, 2001, 2002 i 2003. godinu, a nije za 2004. godinu.
Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu, a u sklopu istog i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovali smo da je Ministarstvo u najvećem dijelu postupilo po preporukama, datim u prethodnoj reviziji i to kod primjene propisa vezanih za radne odnose, u dijelu vođenja pomoćnih evidencija o ostvarenim prihodima od poslova koje Ministarstvo obavlja po zakonu, poduzete su aktivnosti na efikasnijem rješavanju prekršajnih postupaka, a posebno na naplati izrečenih novčanih kazni. Ministarstvo nije u potpunosti postupilo po preporukama vezano za uspostavu i jačanje sistema interne kontrole, evidencije izdataka za materijal i usluge u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, nabavke sredstava u skladu sa zakonskim propisima.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja.
Ministarstvo je u 2005. godini sistem internih kontrola trebalo uspostaviti putem akata i procedura predviđenih Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija. Uvidom u donesene akte i procedure utvrdili smo da Ministarstvo u toku 2005. godine nije donijelo dio propisanih procedura i akata, među kojima posebno navodimo Pravilnik o radnim odnosima državnih službenika i namještenika, Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju, Procedure vazane za signiranje, sortiranje i odlaganje radne dokumentacije itd.
Način obavljanja interne kontrole u Ministarstvu takođe je regulisan i Pravilnikom o računovodstvenoj i finansijskoj internoj kontroli i nadzoru. U širem smislu, segment kontrole je inkorporiran u sve aktivnosti Ministarstva kroz Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva i sistematizaciji radnih mjesta te ostala normativna akta, koji uposlene obavezuje na poštivanje propisa i utvrđenih postupaka za poslove i zadatke radnog mjesta. Ovaj Pravilnik kao i ostala regulativa uređuje da se poslovi i aktivnosti Ministarstva obavljaju na zakonit i transparentan način. Pravilnikom o računovodstvenoj i finansijskoj internoj kontroli određeno je da se nadzor vrši putem Komisije za internu kontrolu, koju imenuje ministar. Navedenim Pravilnikom je regulisano da Komisija za internu kontrolu kontinuirano prati sve računovodstvene transakcije i analizira izvještaje o provedenim finansijskim operacijama i o finansijskim pozicijama. Komisija je imenovana rješenjem ministra, augusta 2004. godine. Rad Komisije odvijao se kroz sagledavanje izdataka za materijal i usluge, tekućih transfera i nabavke stalnih sredstava. Komisija je sačinila periodični izvještaj za IV kvartal, dana 31.01.2006. godine. Navedenim izvještajem nisu konstatovane nepravilnosti.

> ***Potrebno je donijeti akte i procedure koji nisu doneseni u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija. Svi zaposleni trebaju se dosljedno pridržavati donesenih akata i procedura.***

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 2.725.793,00 KM. U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2005. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 2.088.336,00 KM, što je u odnosu na planirane izdatke, manje za 637.457,00 KM ili 23.39%. Raspoloživa sredstva su uvećana po osnovu sredstava tekuće rezerve Vlade Federacije za 2005. godinu i to: za učešće BiH na Svjetskoj izložbi «EXSPO 2000» u iznosu od 47.905,00 KM, na ime nedostajućih sredstava po osnovu razlike za nabavku putničkog automobila «Škoda octavia A5 elegance», u iznosu od 6.120,00 KM i na ime nedostajućih sredstava za unajmljivanje imovine i opreme u iznosu od 1.100,00 KM.
Izdaci za bruto plaće isplaćeni su u iznosu od 1.355.689,54 KM, a odobreni u iznosu od 1.911.825,00 KM, što je za 556.135,45 KM ili 29,09 % manje od odobrenih sredstava. Sredstava za navedene izdatke odobrena su za 81 zaposlenog, a u toku 2005. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 74, koliko je i radilo u Ministarstvu na dan 31.12.2005. godine, što je jedan od razloga manje realizovanih sredstava u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene.
Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva stupio je na snagu danom dobivanja saglasnosti Vlade FBiH, 23.06.2005. godine, a Pravilnik o plaćama, naknadama i drugim materijalnim pravima koji nemaju karakter plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika Ministarstva donio je ministar, 06.09.2005. godine. Rješenja o postavljenju državnih službenika i rasporedu namještenika na radna mjesta, u skladu sa pomenutim pravilnicima, ministar je donio 01.11.2005. godine, kada su ispunjeni uslovi da se primijeni obračun po utvrđenim koeficijentima, a nakon Zaključka Vlade FBiH o visini osnovice za plaće državnih službenika i namještenika u organima državne službe u FBiH, čija je primjena počela od 01.11.2005. godine.

Uz plaću za januar 2005. godine, a na osnovu Rješenja ministra od 29.11.2004. godine, namještenici Ministarstva na ime otpremnine za odlazak u penziju isplaćeno je 3.216,00 KM. Takođe, na osnovu Rješenja o isplati jubilarne nagrade od 20.12.2004. godine, isplaćeno je 7.877,83 KM zaposlenicima za neprekidan rad u organima uprave. Pomenute isplate nisu u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, jer su troškovi nastali u 2004., a realizovani i evidentirani na teret budžeta u 2005. godini.
Na ime naknada za rad komisija Ministarstva, koje su formirane u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, u toku 2005. godine isplaćen je iznos od 23.605,06 KM. Na ime poreza na dodatna primanja za rad komisija obračunat je i plaćen porez od 50% u iznosu od 11.802,75 KM, što nije u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću, na osnovu koga se na iznos dodatnih primanja utvrđenih rješenjem organa uprave, porez obračunava u visini od 30%. Iznos poreza na dodatna primanja za rad komisija od 30% iznosi 7.081,51 KM, što je za 4.721,23 KM više od iznosa koji je Ministarstvo platilo.

Evidenciju naknada troškova zaposlenih vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u periodu u kome su nastali i na koji se odnose.

Obračun i isplatu poreza na dodatna primanja zaposlenika vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na plaću i Uputstvom o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 430.924,89 KM, a budžetom su odobrena u iznosu od 510.740,00 KM. Najveći iznos ovih izdataka odnosi se na putne troškove u iznosu od 102.689,61 KM, izdatke za komunalne usluge u iznosu od 67.652,95 KM i izdatke za usluge prevoza i goriva u iznosu od 77.970,16 KM.
Izdaci po osnovu komunalnih usluga iskazani su u iznosu od 67.564,95 KM, a odobreni u iznosu od 103.620,00 KM, što je manje za 36.055,05 KM, ili 34,80%. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo, kao što je konstatovano i kod naknada troškova zaposlenih i da je na navedenim izdacima izvršeno evidentiranje obaveza iz 2004. godine u iznosu od 3.680.45 KM, a koje su evidentirane na teret Budžeta za 2005. godinu.
Izdaci po osnovu prevoza i goriva iskazani su u iznosu od 77.970,16 KM, a odobreni u iznosu od 80.170,00 KM, što je manje 2.199,84 KM ili 2,75 %. Uvidom u Pravilnik o upotrebi službenih vozila i Uputstvo o kontroliranju tehničke ispravnosti vozila ovog Ministarstva, utvrdili smo da je isto postupilo po usvojenim procedurama, tj: osoba koja je zadužena za upravljanje vozilom je uredno popunjavala sve predviđene rubrike u putnom nalogu za korištenje službenog vozila. Putni nalog za 22 automobila, (od toga su dva automobila u Ministarstvu, a ostale automobile koriti tržišna inspekcija po carinarnicama.) se otvarao na početku mjeseca i zaključivao na kraju mjeseca i vodila se evidencija o utrošku goriva. Uvidom u Izvještaj o potrošnji goriva, a prema izjavi ovlaštene osobe potrošnja goriva je utvrđena u količini od 12 litara na 100 km za sva vozila. U slučaju kada je potrošnja goriva na pređenih 100 kilometara prelazila 12 litara, vršen je povrat sredstava.

Potrebno je da Ministarstvo donese normativ utroška goriva po svakom vozilu pojedinačno i da na osnovu istih vrši kontrolu potrošnje goriva.

c) Postupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

Na ime nabavke opreme u 2005. godini, Ministarstvu je odobren iznos od 36.120,00 KM, od toga budžetom 30.000,00 KM i iz Tekuće rezerve Vlade FBiH iznos od 6.120,00 KM. Na osnovu odluka Vlade Federacije iz februara i juna 2005. godine, o odobravanju prodaje/nabavke po principu staro za novo putničkih automobila, Ministarstvo je izvršilo prodaju šest korištenih automobila (AUDI A-6, ŠKODA FELICIJA LX 1,9D, VOLKSWAGEN GOLF 1,4L, ŠKODA OCTAVIJA 1,9 TDI SLX, VOLKSWAGEN JETTA CL, VOLKSWAGEN GOLF CL D/2) čija je sadašnja vrijednosti iznosila 37.614,23 KM, a procijenjena 39.496,00 KM. Kupljena su dva nova auta, PASSAT COMFORTLINE 1,9 TDI u vrijednosti od 43.150,00 KM i ŠKODA OKTAVIJA A5 ELEGANCE1,9 TDI PD u vrijednosti od 34.238,00 KM (sa porezom na promet). Ministarstvo je dva puta provodilo postupak prodaje/nabavke po principu staro za novo, što je prouzrokovalo dodatne troškove. Revidirajući provedeni postupak prodaje/nabavke utvrdili smo slijedeće:

- izvršena je prodaja auta, koje se nije nalazilo u knjigovodstvenoj evidenciji, a koje je preuzeto po zapisniku na privremeno korištenje od bivšeg Republičkog ministarstva trgovine 1996. godine,

- i u prvom i u drugom slučaju nabavke odabran je domaći vrijednosni razred kada je vrijednost ugovora niža od 30.000,00 KM u slučaju roba i usluga, kroz postupak konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda, mada je vrijednost nabavljenog auta u prvom slučaju bila 40.500,00 KM, a u drugom slučaju 32.300,00 KM, bez poreza na promet proizvoda. U oba slučaja procjena vrijednosnog razreda i odabir postupka nabavke suprotan je članu 6. tačka 2. Zakona o javnim nabavkama u BiH,
- u Zahtjevu za dostavom ponude za isporuku putničkog automobila i obavještenju o nabavci po konkurentskom zahtjevu za prikupljanje ponuda za javnu nabavku putničkog automobila po principu staro za novo, navedene su vrste automobila koji su predmet prodaje/nabavke, što nije u skladu sa članom 13. tačka 5. i članom 14. tačka 5. Zakona o javnim nabavkama BiH, jer ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju.

Planirati nabavku stalnih sredstava u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH.

Prilikom nabavke roba Ministarstvo se u potpunosti treba pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama u BiH.

d) Ostali nalazi

Ministarstvo ostvaruje vlastite prihode po osnovu obavljanja redovne djelatnosti u Sektoru tržišne inspekcije, Sektoru unutarnje i vanjske trgovine, Uredu za prekršaje i po osnovu rada Komisije za polaganje stručnog ispita iz međunarodnog otpremništva-špedicije. Sektori koji ostvaruju prihode, vode evidenciju o iznosu ostvarenih prihoda, koja se dostavlja finansijskoj službi, a ista svaki mjesec o ostvarenim prihodima, izvještava ministra. Prema pomoćnoj evidenciji Ministarstva za 2005. godinu ukupno ostvareni prihodi iznose 5.778.696,90 KM, od čega 24.800,00 KM se odnosi na vlastiti prihod po osnovu rada Komisije za polaganje stručnog ispita iz međunarodnog otpremništva-špedicije, na osnovu koga Ministarstvo treba da planira i rashod za rad iste. Mada je u pomoćnoj evidenciji Ministarstva ostvaren vlastiti prihod u iznosu od 24.800,00 KM, u Glavnoj knjizi Trezora evidentiran je prihod od samo 13.563,00 KM. Evidencija Ministarstva i evidencija u Glavnoj knjizi Trezora nisu uporedive i ne mogu se pratiti iz razloga što uplatom na Jedinstveni račun Trezora svi prihodi postaju javni i Ministarstvu je onemogućeno usaglašavanje evidencije sa evidencijom Glavne knjige Trezora, jer se na tim pozicijama evidentiraju i prihodi ostalih korisnika. Ministarstvo se u 2004. godini obraćalo dopisom prema Federalnom ministarstvu finansija za softversko rješenje evidencije vlastitih prihoda, na koji nije dobilo adekvatan odgovor. Nisu usaglašene ni evidencije prihoda po osnovu rada Komisije za polaganje stručnog ispita iz međunarodnog otpremništva-špedicije, na osnovu koga Ministarstvo treba da planira i rashod za rad iste.

Da se u cilju vođenja evidencije o vlastitim prihodima, poduzmu aktivnosti skupa sa Federalnim ministarstvom finansija u cilju omogućavanja adekvatnog praćenja uplate prihoda uzimajući u obzir iznos prihoda koji se ostvaruje.

5. ZAKLJUČAK

U toku revizije konstatovali smo da Ministarstvo nije u potpunosti postupilo u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija. Dio akata i procedura nije uopšte donesen, a dio akata i procedura koji je donesen, nije u potpunosti primjenjivan.

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005. godinu, konstatovano je da je u toku revidirane godine nabavka roba i usluga nije provedena u potpunosti po propisanim procedurama, evidencija pojedinih naknada i izdataka se nije vršila u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovdstvu budžeta/proračuna u FBiH, tj: obaveze nisu evidentirane u momentu kada su i nastale, obračun i isplata poreza na dodatna primanja u potpunosti nije vršena u skladu sa važećim propisima. U narednom periodu bi trebalo posvetiti posebnu pažnju na otklanjanju navedenih nepravilnosti.

Potrebno je da Ministarstvo i dalje unapređuje sistem internih kontrola putem praćenja i provođenja donesenih akata i procedura radi potpune uspostave sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanog i objektivnog finansijskog izvještavanja.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo trgovine se očitovalo na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu, dopisom broj: 04-02-621/06 od 21.06.2006. godine. Najveći dio nalaza je prihvaćen i po pojedinim su već poduzete određene aktivnosti. Za dio nalaza data je primjedba, koja nije prihvaćena iz razloga što nije dato adekvatno obrazloženje.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Dževida Hodžić, dipl. oec.
Član tima: Kimeta Bihorac, dipl. oec.

UR 008-01; 029-01/06

5.17 FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA PROSTORNOG UREĐENJA I OKOLIŠA
SARAJEVO

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša**, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potvrđuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije financijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, konstatovano je:
   - **da je nastavljeno upravno rješavanje jednog broja zahtjeva za izdavanje upotrebnih dozvola za tehnički prijem objekata iako je odlukom Ustavnog suda FBiH Zakon o građenju, na koje se Ministarstvo pozivalo u upravnom rješavanju, proglašen neustavnim.**
   - **neosnovano trošenje dijela sredstava transfera Fonda za zaštitu okoliša u iznosu od 26.295,25 KM i rezervisanje ostatka neutrošenih sredstava u visini od 279.704,75 KM od strane Ministarstva obzirom da su se ista mogla samo kao transfer prenijeti na Fond nakon njegovog formiranja i iste samo Fond mogao trošiti.**
   - **promjena namjene sredstava Transfera za uređenje i zaštitu sedrišta sklapanjem Ugovora o namjenskom prijenosu sredstava za «Sanaciju ruševnih obala u donjem toku rijeke Trebižat» sa JP «Vodno područje slivova Jadranskog mora» ukupne vrijednosti od 200.000 KM prije donošenja Zaključka Vlade FBiH o prenamjeni ovih sredstava i neposjedovanje validne dokumentacije na osnovu koje bi se mogla utvrditi namjena navedenog planiranog transfera.**
   - **ne može se potvrditi opravdanost isplate nagrade (34.776 KM) za rezultate rada svim uposlenicima u visini jedne prosječene plaće u FBiH u ukupno većem iznosu od iznosa predviđenog u Budžetskom zahtjevu kao i isplate jednokratne pomoći (15.750 KM) u visini od jedne polovine prosječene plaće koja nije bila Budžetom planirana, niti se može potvrditi osnovanost isplate naknade plaće za prekovremeni rad za koju nije prezentirana evidencija ostvarenog prekovremenog rada.**
   - **isplata naknada članovima komisija vršena je u znatno većem iznosu od predviđene Odlukom o načinu odobravanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe.**

4. Po našem mišljenju zbog navoda iz prethodne tačke finansijski izvještaji, ***ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, koja se završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša (u daljnjem tekstu Ministarstvo) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti planiranja i uređenja prostora; politike korištenja zemljišta na Federalnom nivou; izradi, provođenju i primjeni prostornog plana FBiH; usklađenosti prostornih planova kantona sa Prostornim planom FBiH; izradu strategije i politike zaštite okoliša; standarde kvaliteta zraka, vode i zemlje; nadzor nad odgovarajućim ustanovama iz sektora i druge poslove utvrđene zakonom.
Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji broj 07/1-02-1989/04 od 31.12.2004. godine na koje je Vlada FBiH svojim aktom broj: 150/2005 dala suglasnost. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacione jedinice.
Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva.
Sredstva za rad Ministarstva se osiguravaju u Federalnom Budžetu.
Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12.2005. godine je 42 a Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu predviđeno je 102 dok je usvojenim budžetom predviđeni broj uposlenih 46.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Titova broj 9a.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA IZ RANIJEG PERIODA

U ranije obavljenim revizijama finansijskih izvještaja vršena je provjera usklađenosti poslovanja Ministarstva sa zakonskim propisima, i tom prilikom su konstatovani određeni nedostaci i propusti te dane preporuke za njihovo otklanjanje. Ministarstvo je različito postupalo po danim preporukama.
U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: usmjeravanje uplate prihoda od vlastite djelatnosti na jedinstveni račun trezora FBiH; primjena Zakona o javnim nabavkama i izradu podzakonskih akata kojima je regulisan rad Ministarstva.
Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na popis sredstava i izvora sredstava u skladu sa postojećom zakonskom regulativom, evidentiranje prometa na transakcijskim računima u skladu sa Zakonom trezoru u FBiH i Instrukciji o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa Trezora u dijelu usmenog obraćanja Federalnom ministarstvu finansija radi utvrđivanja stvarne mogućnosti primjene ove Instrukcije u slučaju kada je Federalno ministarstvo finansija otvorilo transakcijske račune za kredite i grantove čija se sredstva vode izvan Trezora.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo po danim preporukama u dijelu koji se odnosi na: uspostavljanje zadovoljavajućeg sistema internih kontrola; trošenje budžetskih sredstava prema Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH u iznosu i za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; isplatu naknada za rad u komisijama svojim uposlenicima za obavljanje poslova iz redovne djelatnosti Ministarstva; nisu doneseni kriteriji za angažovanje stručnih lica u imenovanim komisijama od strane Ministarstva..

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata Ministarstva, omogući izražavanje mišljenja o tome da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom i da li odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizijom će se utvrditi da li je Ministarstvo osiguralo zakonitost u radu kao i da li je uspješno i efikasno izvršilo poslove iz svoje nadležnosti.
Cilj revizije je i ukazati na eventualne propuste i preporučiti poduzimanje mjera za njihovo otklanjanje.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Tokom 2005. godine Ministarstvo je donijelo sva interna akta predviđena Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola. Revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005. godinu utvrđeno

je da, iako su donesena interna akta, sistem internih kontrola nije u potpunosti uspostavljen, odnosno nije obezbijedio dosljednu primjenu zakonskih i podzakonskih akata i to: Zakona o fondu za zaštitu okoliša; Pravilnika o poklonima i reprezentaciji; Pravilnika o popisu imovine potraživanja, zaliha i obaveza; Pravilnika o načinu korištenja službenih vozila.
Ministarstvo, nakon proglašenja neustavnim Zakona o građenja i Zakona o prostornom uređenju, nije uspostavilo adekvatnu kontrolu nad trošenjem Budžetskih sredstava koji su direktno uslovljeni postojanjem zakona koji su proglašeni neustavnim što se može potvrditi činjenicom da je jedan dio sredstava trošen a uslovljen je postojanjem navedenih zakona.
Usvojenim Budžetom za 2005. godinu na poziciji tekućih transfera utvrđen je «Transfer za uređenje i zaštitu sedrišta» koji nije bio predviđen u Budžetskom zahtjevu Ministarstva. Pošto su ova sredstva odobrena na poziciji tekućih transfera Ministarstva isto je trebalo obezbijediti potrebnu dokumentaciju za realizaciju ovih sredstava što nije učinjeno.

Potrebno je da se u obavljanju aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva poštuje postojeća zakonska regulativa i da se obezbijedi trošenje Budžetskih sredstava za namjene za koje su i odobrene Budžetom FBiH.

Potrebno je dosljednom primjenom donesenih internih akata obezbijediti efikasnije trošenje budžetskih sredstava.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave definisani su poslovi koje vrši Ministarstvo. Krajem 2004. godine su Zakon o prostornom uređenju i Zakon o građenju kao osnovni provedbeni propisi proglašeni neustavnim što je imalo za posljedicu da Ministarstvo nije moglo obavljati određene poslove upravnog rješavanja definisane ovim zakonima. Ministarstvo je tokom 2005. godine izradilo prijedlog Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH koji reguliše poslove iz nadležnosti Ministarstva i isti je usvojen početkom 2006. godine.
Revizijom je utvrđeno da je Ministarstvo i tokom 2005. godine nastavilo upravno rješavanje jednog broja zahtjeva za izdavanje upotrebnih dozvola za tehnički prijem objekata iako je odlukom Ustavnog suda FBiH Zakon o građenju, na koje se Ministarstvo pozivalo u upravnom rješavanju, proglašen neustavnim.
Podnosioci zahtjeva su uplaćivali naknadu za pokrivanje troškova upravnog rješavanja izdavanja upotrebnih dozvola. Od strane Ministarstva nisu doneseni kriteriji za utvrđivanje naknade koju trebaju plaćati podnosioci zahtijeva već se naknada utvrđivala procjenom od slučaja do slučaja.

Preporučuje se da se poslove upravnog rješavanja obavlja u skladu sa važećom zakonskom regulativom.

Preporučuje se da se utvrde kriteriji za utvrđivanje naknade koju trebaju uplaćivati podnosioci zahtjeva kao pokriće troškova upravnog rješavanja.

c) Izvršenje budžeta za 2005. godine

Budžetom FBiH za 2005. godinu za rad Ministarstva ukupno odobrena sredstva iznose 4.317.479 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 3.233.995, 34 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manja su za 1.083.483,66 KM.
Na neizvršenje budžeta u odnosu na plan najvećim djelom je uticalo je proglašenje neustavnim Zakona o građenju i Zakona o prostornom uređenju, na osnovu kojih se trebalo pristupiti izradi: studija; prednacrta prostornih planova; studija izvodljivosti i drugih aktivnosti predviđenih Programom rada Ministarstva za koja su sredstva odobrena Budžetu za 2005. godinu.

Iako budžetom odobrena sredstva nisu u cijelosti iskorištena Ministarstvo je na poziciji osiguranja vozila ostvarilo obaveze i utrošilo više u odnosu na predviđene budžetom za iznos 4.142 KM a iste evidentiralo na poziciji ugovorene usluge. Također na poziciji isplata nagrada za rezultate rada isplaćen je iznos od 25.326 KM više nego što je Budžetom bilo predviđeno. Na poziciji usluga reprezentacije Ministarstvu je evidentiralo izdatak donacija na zahtjev neprofitnih organizacija u ukupnoj vrijednosti od 6.000 KM iako ta sredstva nisu bila planirana za te namjene odnosno ne predstavljaju izdatak reprezentacije.

Preporučuje se korištenje budžetskih sredstva u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonu o izvršenju budžeta/proračuna u FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

d) Tekući rashodi u 2005. godini

Izdaci za bruto plaće i naknade u 2005. godini iskazani su u iznosu od 789.882 KM ili 79% od budžetom odobrenog iznosa 1.003.986 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je:

- da je svim uposlenicima Ministarstva na osnovu pojedinačno ispostavljenih rješenja za uspješno obavljanje poslova uvećana mjesečna plaća za šesti mjesec 2005. godine u visini od 30%. Ministar je izdao rješenja pozivajući se na Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH koji je prestao da važi, osim u dijelu primjene koeficijenata za obračun plaća do donošenja Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH.
- da je određenom broju uposlenika isplaćena naknada plaće na ime produženog rada u iznosu od 6.645 KM bez uspostavljene evidencije ostvarenog prekovremenog rada. Rješenje o naređivanju prekovremenog rada je doneseno na osnovu Zakona o radu i Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH.
- da je svim uposlenicima na osnovu Odluke o isplati nagrade za rezultate rada isplaćena jedna prosječna plaća u FBiH u visini od 34.776 KM uz plaću za novembar. Odluka je donesena na osnovu člana 12. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaća a isplata je izvršena sa pozicije naknada za rezultate rada uposlenih u većem iznosu nego što je to budžetskim zahtjevom bilo predviđeno. Ova isplata je izvršena a da nije prethodno izvršeno ocjenjivanje uposlenika kako je to Zakonom o državnoj službi predviđeno.
- da je svim uposlenicima na osnovu Odluke o odobravanju isplate jednokratne pomoći isplaćena jedna polovina prosječne plaće u FBiH u visini od 15.750 KM uz plaću za decembar. Odluka je donesena na osnovu člana 16. Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju FBiH a sredstva Budžetom nisu bila predviđena za ove namjene. Isplata je izvršena sa pozicije naknada troškova uposlenih gdje je već bilo ostvareno prekoračenje u odnosu na Budžetski zahtjev.

Preporučuje se da se kod donošenja pojedinačnih rješenja o odobravanju isplata stimulacija i naređenju prekovremenog rada primjenjuju važeći zakonski propisi s tim da se isplatu naknade plaće za produženi rad vrši na osnovu potpune dokumentacije.

Potrebno je da se budžetska sredstva koriste za namjene za koje su Budžetom i odobrena i do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 549.262 KM a ostvareni su 91% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Najveći izdatak su isplate za ugovorene usluge koje se odnose na isplatu naknada članovima komisija za polaganje stručnih ispita po ugovorima o djelu u visini od 192.534,43 KM; članovima komisija za tehnički prijem u visini od 59.489,30 KM i isplate naknada ostalim komisijama po rješenjima ministra u visini od 73.852,30 KM.
Revizijom je utvrđeno da su za isplatu naknada članovima komisija za stručne ispite i tehničke prijeme građevinskih objekata odobrena sredstva iz tekuće rezerve obzirom da nisu bila planirana u budžetu za 2005. godinu.
Iz prezentirane dokumentacije za isplate naknada članovima komisija formiranim prema Odluci o načinu odobravanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, može se zaključiti da ista nije u cijelosti ispoštovana. Nije dosljedno primijenjena tačka V ove Odluke u dijelu određivanja visine naknade za obavljeni posao. Pojedinačne isplate po ovom osnovu su mogle iznositi najviše do dvostrukog iznosa prosječene isplaćene neto plaće po zaposlenom u FBiH (1.100 KM) a isplaćivane su naknade npr. u visini od 1.400 KM (Komisija za izradu internih akata) ili po 3.300 KM (Komisija za izradu provedbenih propisa utvrđenih u Zakonu o upravljanju otpadom, radi čega se ne može u cijelosti potvrditi opravdanost trošenja ovih sredstava. Uvidom u Pravilnik o unutarnjoj organizaciji konstatovano je da su u opisu 23 radna mjesta predviđeni između ostalih i poslovi «učešća u izradi zakonskih i podzakonskih akata». Uposlenici Ministarstva su bili članovi tih komisija. Provedenom revizijom ne može se potvrditi da tim uposlenicima članovima komisija ti poslovi nisu opisom posla i predviđeni, kao i da su ovi poslovi obavljani izvan radnog vremena.

Preporučuje se dosljedna primjena Odluke o načinu odobravanja i visini naknada za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe u dijelu utvrđivanja visine naknada za rad članovima komisija i podnošenja izvještaja o radu.

Potrebno je da Ministarstvo preispita stvarnu potrebu ugovornog angažovanja uposlenika za poslove iz redovne djelatnosti Ministarstva.

e) Tekući transferi

Ukupni tekući transferi u visini od 1.343.698 KM a ostvareni su 99% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom.
Na poziciji «Transfer za uređenje i zaštitu sedrišta « evidentiran je izdatak u visini od 200.000 KM. Tokom revizije (dokumentacije primljene putem protokola ovog Ministarstva i to: Zahtjeva za prenamjenu sredstava od JP « Vodno područje slivova Jadranskog mora», Obavještenja o izradi Ugovora upućenog od strane ovog Ministarstva pomenutom JP, kao i primljenog dopisa upućenog od strane Vlade FBiH a koji se odnosi na dostavu donesenog Zaključaka Vlade FBiH o prenamjeni sredstava) utvrđeno je da datumi navedenih akata ne potvrđuju hronologiju događaja i potvrđuju da su sve aktivnosti okončane prije donesenog Zaključka Vlade FBiH. Ministarstvo je zaključilo sa JP «Vodno područje slivova Jadranskog mora» Ugovor o namjenskom prijenosu sredstava za «Sanaciju ruševnih obala u donjem toku rijeke Trebižat». Ovim Ugovorom utvrđeno je da će korisnik ovih sredstava u prvoj polovini 2006. godine izraditi projektnu dokumentaciju a u drugoj polovini godine realizovati radove prema pripremljenoj dokumentaciji. Tokom revizije iz predočene dokumentacije nije se moglo utvrditi za koje namjene su ta sredstva budžetom bila predviđena, razlog zbog čega nisu bila realizovana kao ni radi čega se prenose unaprijed za projekt koji će se raditi u 2006. godini a budžetska sredstva su predviđena za 2005. godinu u kojoj su se trebala i trošiti.
Na poziciji « Transfer Fondu za zaštitu okoliša « za 2005. godinu je planiran iznos od 306.000 KM. Formiranje ovog fonda je predviđeno Zakonom o zaštiti okoliša koji je donesen 2003. godine ali isti nije registrovan ni u 2005. godini. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju, iako Fond nije registrovan, utvrđeno je da je sa ove pozicije ministar ovog Ministarstva stvorio izdatke u ime Fonda u iznosu od 26.295,25 KM koji se odnose na isplatu naknada za rad Komisije za izradu općih akata Fonda za zaštitu okoliša FBiH i isplatu troškova službenog putovanja vršioca dužnosti direktora Fonda. Ostatak sredstava u iznosu od 279.704,75 KM ministar je Odlukom od 28.12.2005. godine rezervisao, a da nisu stvoreni uslovi za navedeno rezervisanje obzirom da Fond za zaštitu okoliša nije formiran u budžetskoj 2005. godini.

f) Kapitalni transferi

Ukupni kapitalni transferi ostvareni su u visini od 336.282 KM ili 27% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom. Budžetom predviđeni transferi: za prostorni plan uređenja koridora VC; za izradu prednacrta prostornog plana FBiH; za prostorni plan Igman Bjelašnica i kanjon Rakitnice, i prostorni plan Čabulja, Čvrsnica i Prenj nisu mogla biti realizovana obzirom da je Zakon o prostornom uređenju kao osnovni provedbeni akt proglašen neustavnim i pokretanja bilo kakvih aktivnosti nisu imala pravno uporište.
Revizijom je utvrđeno da je tokom godine, na prijedlog Ministarstva, a po zathjvu J:P:»Park Blidinje» Masna Luka Posušje , Vlada FBiH donijela Odluku o odobravanju izdavanja sredstava iz Budžeta FBiH za 2005. godinu za pokroviteljstvo naučnog stručnog simpozija « Blidinje 2005. godine» u iznosu od 70.000 KM i Odluku o odobravanju izdvajanja dodatnih sredstava iz Budžeta za 2005. godinu za pokroviteljstvo naučnog simpozija «Blidinje2005.» u iznosu 40.000 KM.
U skladu sa navedenim odlukama realizacija navedenih sredstava izvršena je sa poziciji kapitalnih transfera za prostorni plan Prenj, Čvrsnica, Čabulja. Na osnovu prezentirane dokumentacije ne možemo potvrditi da je realizacija ovih sredstava izvršena u skladu sa namjenama utvrđenim u Budžetu FBiH i postojećom zakonskom regulativnom koja se odnosi na iste.

Preporučuje se da se tekući i kapitalni transferi realizuju u skladu sa namjenama utvrđenim u Budžetu FBiH i postojećom zakonskom regulativom koja se odnosi na iste.

g) Aktivnosti Ministarstva na realizaciji projekata

Ministarstvo je u skladu sa Uredbom o uspostavi koordinacionog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH formiralo Sektor za realizaciju projekata. Zadatak ovog Sektora je praćenje realizacije slijedećih projekata: Projekt »Upravljanje čvrstim otpadom»; Projekt «Izrada studije- NEUM-Regionalni sistem za odvođenje otpadnih voda i upravljanje čvrstim otpadom; Projekt «Integralno upravljanje ekosistemom sliva rijeka Neretve i Trebišnjice»; Projekt «Uvodna analiza i uspostavljanje sistema upravljanja mazivim uljima»; Projekt»Jajce- sanacija korita rijeke Plive i vodopada» za koje postoje otvoreni transakcijski računi i projekata: «Izrada studije izvodljivosti za Nacionalni park Una» i projekta «Trajna zaštita Počitelja» koji se realizuju sa pozicija Budžeta Ministarstva.

Iako su od strane ovog Ministarstva podneseni zahtjevi za otvaranje podračuna od strane Ministarstva finansija su otvoreni transakcijski računi. Knjigovodstvenu evidenciju prometa na svim računima vodi ovo Ministarstvo o čemu sačinjava periodične i godišnje izvještaje i dostavlja Ministarstvu finansija.
Razvojna asocijacija IDA je za evidenciju danog kredita za projekt « Upravljanje čvrstim otpadom » obezbijedila poseban program- svjetske banke po kojem se vodi ovaj projekt a o njegovoj realizaciji se izvjaštava Ministarstvo finansija i davalac kredita.
Zakonom o Trezoru u FBiH i Instrukcijom o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa trezora utvrđena je procedura otvaranja i evidentiranja prometa na transakcijskim računima kao podračunima u okviru Jedinstvenog računa Trezora.
Revizijom je utvrđeno da se promet na ovim otvorenim transakcijskim računima ne vodi u skladu sa naprijed navedenom Instrukcijom posebno u dijelu iskazivanja njihovog prometa u sklopu Jedinstvenog računa Trezora, kao ni u Glavnoj knjizi Trezora.
Prema izjavi ovlaštene osobe Federalno ministarstvo finansija je usmeno upoznato o poteškoćama u primjeni naprijed navedene Instrukcije obzirom da se u ovom slučaju radi o otvorenim transakcijskim računima za kredite i grantove koji se vode izvan Trezora i upitno je da li se Instrukcija može i na njih primijeniti.

Preporučuje se ovom Ministarstvu da skupa sa Federalnim ministarstvom finansija obzirom na broj otvorenih transakcijskih računa utvrdi stvarnu mogućnost dosljedne primjene Zakona o Trezoru u FBiH i Instrukcije o planiranju i korištenju sredstava s posebnih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru jedinstvenog računa trezora obzirom da su u ovom slučaju otvoreni transakcijski računi za kredite i grantove a ne podračuni.

5. ZAKLJUČAK

Revizijom je utvrđeno da iako su doneseni interni akti predviđeni Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola isti nisu u cijelosti primjenjivani što je imalo za posljedicu nenamjensko trošenje budžetskih sredstava posebno u dijelu isplata naknada plaća, naknada za rad u komisijama i izdataka na poziciji reprezentacije.

Proglašenje neustavnim Zakona o građenju i Zakona o prostornom uređenju onemogućilo je Ministarstvu obavljanje osnovnih aktivnosti za što su sredstva Budžetom bila i planirana. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su sredstva budžetom predviđena za kapitalna ulaganja utrošila na održavanje simpozijuma a sredstva koja je trebala doznačiti Fondu za zaštitu okoliša nakon njegovog registrovanja neovlašteno trošila i neosnovano rezervisana.

Ističemo da je Ministarstvo tokom 2005. godine izradilo prijedlog objedinjenog Zakona o planiranju i korištenju zemljišta na nivou FBiH koji je usvojen krajem 2005. godine i čija primjena se očekuje u narednom periodu.

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji menadžmentu se daju određene preporuke po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih nedostataka a sve u cilju postizanja zakonitosti u trošenju budžetskih sredstava i efikasnosti u radu poslova iz nadležnosti Ministarstva. Posebno ističemo potrebu dosljedne primjene donesenih internih akata čime bi se uspostavio sistem internih kontrola.

6. KOMENTAR:

Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH je dostavio Ministarstvu prostornog uređenja i okoliša nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu. U ostavljenom roku Ministarstvu prostornog uređenja i okoliša se očitovalo na dostavljeni nacrt, dopisom broj 01-23-14-234/06-02 od 22.5.2006. godine.

U navedenom očitovanju dane su primjedbe na nalaze i pojedinačna tumačenja postojeće zakonske regulative u dijelu ovlaštenja trošenja sredstava transfera Fonda za zaštitu okoliša, što od strane Ureda za reviziju nije prihvaćeno obzirom da se transfer samo prenosi a ovlaštenja za trošenje ima jedino Fond kome se sredstava prenose nakon njegove registracije. Prihvaćena je primjedba koja se odnosila na pojašnjenje ostvarene usmene komunikacije sa Federalnom ministarstvom finansija u dijelu načina evidentiranja promjena na transakcijskim računima i ista je inkorporirana u konačan tekst Izvještaja. Izvršena je korekcija teksta na «Transferu za uređenje i zaštitu sedrišta» radi pojašnjenja hronologije događaja vezanih za realizaciju Zaključka Vlade FBiH broj 734/2005. od 29.12.05. Ostale primjedbe nisu prihvaćene obzirom da nisu pruženi

relevantni dokazi koji bi uticali na izmjene i dopune Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Ministarstvu prostornog uređenja i okoliša za 2005. godinu.

Viši revizor:

Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:

Vođa tima: Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima: Danko Buhač, dipl. oec.

UR – 35/019-04, 011 – 04 /06

5.18 FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA POLJOPRIVREDE, VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva** (u daljem tekstu: Ministarstvo), na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment ministarstva. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, utvrđeno je sljedeće:
   - **Program i Plan raspodjele sredstava za poljoprivrednu proizvodnju u 2005. godini ministarstvo nije izradilo na osnovu osnovnih strateških opredjeljenja, nije poštovalo rokove dostavljanja Vladi FBiH Prijedloga programa sa razrađenim vrstama, osnovnim kriterijima i načinom ostvarivanja novčanih podrški, kao ni rokove za donošenje Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u skladu sa Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji;**
   - **nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta/ proračuna u FBiH za 2005. godinu, u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava transfera za poljoprivredu za planirane namjene i to do visine odobrene u posebnom dijelu Budžeta u iznosu od 2.853.058 KM (ističemo novčane poticaje za mlijeko za II i III kvartal 2005. godine u iznosu od 2.081.347 KM i novčane poticaje za voćnjake u iznosu od 467.145 KM);**
   - **nisu postojali kriteriji prilikom utvrđivanja visine sredstava i odabira projekata koji su se finansirali iz odobrenih sredstava Transfera za poljoprivredu u iznosu od 1.002.723 KM i Transfera za šumarstvo u iznosu od 1.214.145 KM, kao i nepostojanje Plana utroška sredstava prilikom odabira vodoprivrednih objekata za sanaciju i rekonstrukciju istih koji se finansiraju iz odobrenih sredstava u skladu sa Zakonom o vodama u iznosu od 500.000 KM, što je za posljedicu imalo netransparentnu potrošnju budžetskih sredstava za ove namjene;**
   - **nije se dosljedno poštovao Zakon o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH u 2005. godini u dijelu korištenja sredstava samo za planirane namjene (plasman sredstava u iznosu od 150.000 KM preduzećima koja gospodare šumama na području Hercegovačko – neretvanskog kantona iz Transfera za šumarstvo, isplata novčanih nagrada od po 300 KM svim uposlenicima ministarstva u bruto iznosu od 39.150 KM);**
   - **nije se dosljedno primjenjivala Odluka o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu: objavljivanja akata o formiranju komisija, plaćanja naknada za rad u istim u toku radnog vremena, kao i uposlenicima kojima izvršenje poslova za koje se formirala komisija odgovara opis poslova u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji;**

- **nefunkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu koji se odnosi na izradu i prezentiranje kvartalnih izvještaja o utrošku sredstava transfera za poljoprivredu što je ministarstvo bilo obavezno u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna za 2005. godinu**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, iz razloga navedenih u prethodnoj točki, ***ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva za godinu koja završava 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je osnovano u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Istim je regulisano da Ministarstvo vrši upravne, stručne, normativno-pravne i druge poslove iz nadležnosti Federacije iz oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.
Poslovi iz djelokruga Ministarstva, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (u daljem tekstu Pravilnik) na koji je Vlada FBiH dala saglasnost i koji je važio do 17.11.2005. godine, vrše se u okviru osnovnih organizacijskih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za poljoprivredu, Sektor za veterinarstvo, Sektor za vodoprivredu, Sektor za šumarstvo, Poljoprivredni inspektorat, Veterinarski inspektorat, Vodoprivredni inspektorat, Šumarski inspektorat i Odjeljenje za opće i pravne poslove.
Novim Pravilnikom, koji je također dobio saglasnost Vlade FBiH aktom broj 409/2005 od 21. jula 2005. godine kao i Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika na koji je Vlada FBiH dala saglasnost, aktom broj 589/2005, od 17. novembra 2005. godine, unutrašnje organizacione jedinice su ostale iste, s tim što se računovodstvo koje se nalazilo u sastavu Kabineta ministra izdvojilo kao Odjeljenje za finansijske i računovodstvene poslove.
U sastavu Ministarstva se nalazi Federalni zavod za zaštitu bilja u poljoprivredi i Federalna uprava za šumarstvo sa sjedištem u Sarajevu.
Radom Ministarstva rukovodi ministar. Osnovnim organizacijskim jedinicama u ministarstvu (sektorom, inspektoratom, kabinetom i odjeljenjem) rukovode pomoćnik ministra, glavni federalni inspektor, šef kabineta i načelnik odjeljenja. Šefovi unutrašnjih organizacionih jedinica, odsjeka i grupa za svoj rad odgovaraju rukovodiocima osnovnih organizacijskih jedinica i ministru.
Na dan 31.12.2005. godine Ministarstvo je imalo 87 uposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Maršala Tita broj 15.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu i izvršene prethodne revizije tokom 2005. godine, konstatovali smo da je ministarstvo djelimično postupilo po datim preporukama u prethodnoj reviziji.
Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na donošenje internih akata u vezi postupanja Ministarstva u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH u dijelu koji regulira kvartalno podnošenje izvještaja o utrošku sredstava za poljoprivredu Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu finansija, u dijelu ostvarivanja stalne i potpune saradnje sa resornim kantonalnim ministarstvima u cilju što realnijeg određivanja strateških poljoprivrednih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, u dijelu postupanja po važećim zakonskim propisima prilikom nabavke roba i vršenju usluga.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva, što će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizorski tim je konstatovao da je Ministarstvo u toku 2005. godine donijelo pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola Federalnog ministarstva finansija, međutim, utvrdili smo da se sve pisane procedure adekvatno ne primjenjuju, kao što je slučaj sa Pravilnikom o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova, što je uzrokovalo propuste i nepravilnosti prilikom nabavke kompjutorske opreme i administrativnog materijala.
Provedenom revizijom utvrdili smo da se nije dosljedno poštovao Zakon o izvršenju budžeta/proračuna FBiH u 2005. godini u dijelu korištenja sredstava samo za planirane namjene što je imalo za posljedicu isplate novčanih nagrada za natprosječne rezultate rada svim uposlenicima u bruto iznosu od 39.150 KM, kao i nepravilnu primjenu Odluke Vlade FBiH koja regulira način formiranja i isplate naknada za rad u komisijama u dijelu: objavljivanja akata o formiranju istih u «Sl. novinama FBiH», plaćanju za rad istih u toku radnog vremena i za poslove koji odgovaraju opisu poslova u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji.
Također smo konstatovali nedovoljno funkcionisanje sistema internih kontrola u dijelu koje se odnosi na izradu i prezentiranje kvartalnih izvještaja o utrošku sredstava transfera za poljoprivredu, jer ministarstvo nije sačinjavalo ista, koja je bilo u obavezi, u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta u FBiH za 2005. godinu.
Nepostojanje strategije poljoprivrednog razvoja, kao i nepoštivanje rokova od strane menadžmenta ministarstva, utvrđenih Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, za donošenje i upućivanje Vladi FBiH na usvajanje Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava za poljoprivredu za 2005. godinu i Plana raspodjele novčanih podrški (u daljem tekstu Programa i Plana raspodjele); kašnjenju istog u donošenju Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji; nepoštivanje rokova za dostavu zahtjeva korisnika podrški, kao i činjenica da kantoni ne poštuju dodijeljene kvote Planom, uticalo je da se već duži period nije sačinio realan Program i Plan raspodjele utroška sredstava za poljoprivredu, što je prouzrokovalo da se na kraju budžetske 2004. i 2005. godine Ministarstvo suočilo sa problemom neizmirenih zahtijeva za novčane poticaje za poljoprivrednu proizvodnju planiranih i utvrđenih Programom i Budžetom za tekuću godinu. Isti dovode do prekoračenja Budžeta za tu godinu i izmirivanje tih obaveza na teret kvota utvrđenih Planom raspodjele naredne budžetske godine.
Obzirom da Parlament FBiH još uvijek nije donio Šumarski program Federacije, (za čiju pripremu i izradu je odgovorno ministarstvo), koji bi prema Zakonu o šumama trebao biti osnova za izradu Programa poticaja za šumarstvo, revizorski tim konstatuje da prilikom izrade Programa utroška transfera za šumarstvo u 2005. godini, kojeg na prijedlog direktora Federalne uprave za šumarstvo donosi ministar, nisu postojali unaprijed doneseni kriteriji u pogledu visine sredstava i vrste projekata koji će se finansirati iz istih, već je isti rađen na bazi iskustvenih metoda.
I ovako doneseni Program poticaja za šumarstvo nije se poštovao, te smo konstatovali da iako na području Hercegovačko – neretvanskog kantona u 2005. godini, nije došlo do formiranja kantonalnog šumsko – gospodarskog društva, sredstva u iznosu od 150.000 KM su se suprotno članu 49. Zakona o šumama, doznačila na račune četiri poduzeća koja gospodare šumama na području ovog kantona, dok je Programom utroška transfera za šumarstvo bilo rečeno da ukoliko se ne formira kantonalno šumsko – gospodarsko društvo sredstva će se preusmjeriti na projekte u druge kantone.
Revizijom je utvrđeno da menadžment ministarstva, prilikom realizacije transfera za vodoprivredu nije u skladu sa Zakonom o vodama, imao Plan utroška ovih sredstava sa utvrđenim kriterijima za odabir prioriteta za rekonstrukciju i investicijsko održavanje objekata čiji je vlasnik FBiH, što je imalo za posljedicu netransparentno trošenje ovih sredstava.
Obzirom da je Ministarstvo u skladu sa Zakonom o vodama dužno da vrši upravni nadzor nad javnim poduzećima za vodna područja u obavljanju poslova određenih navedenim Zakonom, a Javna poduzeća dužna dostaviti izvještaj o utrošku sredstava transfera za vodoprivredu sa pratećom dokumentacijom, konstatovali smo da ista u 2005. godini nisu sačinjavala izvještaje o utrošku sredstava i da Ministarstvo nije vršilo adekvatan nadzor u dijelu praćenja da li se ista troše na zakonit i transparentan način.

Osigurati primjenu akata donesenih u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole, kao i osigurati potpunu primjenu zakonskih i podzakonskih propisa kod planiranja i izvršenja budžeta, posebno planiranja i izvršavanja transfera za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu sredstva za rad ministarstva odobrena su u iznosu od 22.336.279 KM (u navedenom iznosu iskazana su i sredstva tekuće rezerve u iznosu od 286.555 KM), a utrošena u iznosu od 21.406.219 KM što je manje u odnosu na odobrena sredstava Budžetom za 930.059 KM. Od iskazanog iznosa neutrošenih sredstava najveći dio se odnosi na plate i naknade u iznosu od 370.312 KM, transfer za veterinarstvo u iznosu od 166.161 KM i transfer za poljoprivredu u iznosu od 139.723 KM.

U finansijskim izvještajima ministarstva iskazani iznos plaća i naknada zaposlenih iznosi 1.594.896 KM, doprinosa poslodavca 129.100 KM, izdataka za materijal i usluge 728.762 KM, tekućih transfera 18.434.814 KM i kapitalnih izdataka 518.647 KM.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da su troškovi bruto plata uposlenih ministarstva za 2005. godinu izvršeni u iznosu od 1.293.691 KM što u odnosu na plan od 1.664.003 KM predstavlja ostvarenje od 77,75 %. Isto tako, konstatujemo da su troškovi naknada u 2005. godini izvršeni u iznosu od 430.306 KM ili 98,93 % u odnosu na plan. Ovoliko odstupanje izvršenja troškova plaća u odnosu na troškove naknada uposlenih (77,75 % i 98,93 %) nije rezultat racionalnog trošenja budžetskih sredstava, već je rezultat nepoštivanja Instrukcije Federalnog ministarstva financija koja se odnosi na planiranje budžeta za 2005. godinu. Naime, revizorski tim konstatuje da je ministarstvu budžet za 2005. godinu odobren na bazi 98 uposlenih, dok je prosječan broj uposlenih u 2005. godini iznosio 87. **Na ovaj način je na troškovima plaća došlo do iskazivanja neutrošenih sredstava u iznosu od 370.312 KM, dok je na troškovima naknada za rezultate rada i naknada za rad u komisijama, omogućena isplata istih, u određenom iznosu za koji ne možemo potvrditi zakonitost i opravdanost.**

Tako smo konstatovali da je ministarstvo 28.10.2005. godine svim uposlenicima, na osnovu pojedinačno donesenih rješenja od strane ministra, **isplatilo novčanu nagradu od po 300 KM**, na koje je platilo porez u iznosu od 50 %. Kao pravni osnov donesenih rješenja, koja su rezultirala troškovima ministarstva u bruto iznosu od 39.150 KM, navodi se član 12. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće koji propisuje nagrađivanje za rezultate rada državnih službenika i namještenika koji po obimu i kvalitetu postižu natprosječne rezultate u radu, u izvršavanju poslova na radnom mjestu na kojem su raspoređeni. Uvidom u budžetski zahtjev ministarstva za 2005. godinu, kojeg je bilo dužno izraditi u skladu sa Uputstvom o načinu i elementima izrade budžeta za 2005. godinu od strane Federalnog ministarstva finansija, konstatujemo da isplata ovih novčanih nagrada nije bila planirana. Imajući u vidu da je članom 7. Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna FBiH propisano da budžetski korisnici koriste sredstva budžeta u skladu sa svojim godišnjim financijskim planom, **revizorski tim konstatuje da ne može potvrditi zakonitost isplate istih.**

Uvidom u isplaćene **naknade za rad u komisijama**, za koje je ministarstvo u 2005. godini utrošilo 57.641 KM u neto iznosu, odnosno 77.644 KM u bruto iznosu, revizorski tim je konstatovao određene nepravilnosti, kao i nepoštivanje Odluke o načinu obrazovanja i visine naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Tako smo konstatovali da su isplaćivane naknade za rad u komisijama za izradu nacrta zakonskih propisa zaposlenim u ministarstvu kojima je to u opisu poslova koje treba da rade u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (npr. Radna skupina za izradu Prednacrta Zakona o sjemenu i sadnom materijalu šumskih, hortikulturalnih vrsta drveća i grmlja i Komisija za izradu Zakona o poljoprivrednom zemljištu), da su uposlenici ministarstva dobivali naknadu za rad u pojedinim komisijama koje su sjednice održavale u toku radnog vremena, plaćanje rada komisije koja je rad izvršila u 2003. i 2004. godini.

Posebno skrećemo pažnju na Komisiju za registraciju objekata za izvoz proizvoda životinjskog porijekla, čiji trošak u 2005. godini iznosi 8.500 KM, koja izlaskom na teren daje stručno mišljenje na osnovu kojeg ministar u skladu sa članovima 19. i 21. Zakona o veterinarstvu izdaje rješenje o ispunjavanju veterinarsko – zdravstvenih uslova, a kantonalni organ uprave izdaje upotrebnu dozvolu. Naime, uvidom u dokumentaciju vezanu za način rada iste konstatujemo da se ova komisija od strane ministra formira za svaki izlazak na teren, a da se naknada članovima komisije koji su uglavnom u istom sastavu isplaćuje mjesečno. Revizorski tim ne može potvrditi opravdanost isplate naknade za rad u istoj imajući u vidu da su

članovi komisije uposlenici ministarstva koji obilaze spomenute lokacije, odnosno objekte u toku radnog vremena i o trošku ministarstva (putni troškovi).
Također, konstatujemo da od strane ministarstva nije vršeno objavljivanje akta o formiranju svih komisija u «Službenim novinama FBiH», kako je to propisano Vladinom Odlukom koja regulira način formiranja i isplate naknada članovima komisija koje formira rukovoditelj organa uprave.
Imajući u vidu sve gore navedeno, mišljenja smo da bi od strane menadžmenta ministarstva trebalo razmotriti dosadašnju praksu rada u vezi isplata naknada komisijama, kao i preispitati mogućnost obavljanja ovih poslova na način koji će rezultirati manjim budžetskim izdvajanjima.

Prilikom planiranja sredstava za plate i naknade uposlenika dosljedno se pridržavati Uputstva o načinu i elementima izrade budžeta od strane Federalnog ministarstva finansija, a sa odobrenih budžetskih pozicija isplaćivati naknade u skladu sa važećim zakonskim propisima;

Menadžment ministarstva bi trebao da preispita opravdanost formiranja komisija, odnosno isplata naknada za sudjelovanje u radu istih, posebno imajući u vidu odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i ostale zakonske propise, kojima se ministarstvu daju u nadležnost određeni poslovi iz oblasti za koje je ministarstvo i osnovano, a u cilju racionalnog trošenja budžetskih sredstava;

Od ukupno, Budžetom FBiH, odobrenih sredstava Ministarstvu za 2005. godinu, najveći dio predstavljaju «Tekući transferi» u iznosu od 18.540.000 KM ili 83 %, od čega se na transfer za poljoprivredu odnosi 15.790.000 KM, transfer za pošumljavanje 1.250.000 KM, transfer za veterinarstvo 1.550.000 KM i na grantove neprofitnim organizacijama 236.554 KM.
Transfer za poljoprivredu realizovan je u iznosu od 15.650.000 KM što u odnosu na planom odobrena sredstva za 2005. godinu u iznosu od 15.790.000 KM predstavlja ostvarenje od 99,17 %.
Zakonom o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji (u daljem tekstu: Zakon o novčanoj podršci) je regulisano da se sredstva za novčanu podršku ostvaruju u budžetu FBiH, za svaku kalendarsku godinu, i da visina novčane podrške ne može biti manja od 3 % vrijednosti godišnjeg Budžeta FBiH. Budžetski zahtjev za sredstva Transfera za poljoprivredu za 2005. godinu iznosio je 37.500.000 KM, dok je isti odobren u iznosu od 15.790.000 KM.
Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na izvršenje transfera za poljoprivredu revizorski tim konstatuje da velik problem predstavljaju zahtjevi za novčanim podrškama koji se ne mogu izvršiti u okviru odobrenog budžeta, odnosno Programa i Plana raspodjele za izvršenje transfera za poljoprivredu. Tako smo konstatovali **da je na kraju 2004. godine ostalo neizmirenih zahtijeva za novčanu podršku za poljoprivrednu proizvodnju u iznosu od 904.461 KM, od čega je** najviše neizmirenih zahtijeva imao Tuzlanski kanton (556.274 KM). Isti su izmireni na teret budžeta 2005. godine. Navedeni problem se pojavio i na **kraju 2005 godine kada je ostalo neizmirenih zahtijeva za novčanu podršku za poljoprivrednu proizvodnju u iznosu od 2.853.058 KM, od čega ističemo novčane poticaje za mlijeko za II i III kvartal 2005. godine u iznosu od 2.081.247 KM i novčane poticaje za voćnjake u iznosu od 467.145 KM, što predstavlja prekoračenje Budžeta za 2005. godinu na poziciji transfera za poljoprivredu.**
Iako je Zakonom o novčanoj podršci regulisano da ministarstvo nema obvezu izvršavanja zahtjeva za novčane podrške, u slučajevima kada kantonalna ministarstva dostave zahtjeve čiji je iznos veći od ukupno propisane kvote, dosadašnja praksa je bila da ministarstvo daje saglasnost kantonalnim ministarstvima za preusmjeravanje novčanih poticaja unutar odobrene kvote kantona i da se neizmireni zahtjevi prethodne godine izmiruju na teret tekuće godine. **Tako ističemo da je za proizvodnju mlijeka Programom i Planom raspodjele poljoprivrednog transfera za 2005. godinu planiran iznos od 6.440.000 KM, a prema Izvještaju ministarstva o realizaciji novčanih podrški kojeg je usvojila Vlada FBiH utrošeni novčani poticaji za mlijeko iznose 7.605.005 KM. Kada ovome dodamo neizvršene zahtjeve u iznosu od 2.081.247 KM za 2005. godinu, konstatujemo da je za proizvodnju mlijeka u 2005. godini odobreno od strane ministarstva novčanih zahtjeva u iznosu od 9.686.352 KM.**
U toku revizije prezentiran nam je Zaključak Predstavničkog doma Parlamenta FBiH od 18.04.2006. godine kojim isto obvezuje ministarstvo da izvrši uplatu premija za mlijeko za III i IV kvartal 2005. godine svim proizvođačima mlijeka u FBiH. U Zaključku nisu navedeni izvori sredstava iz kojih će se ove premije finansirati.
Na osnovu provedene revizije utvrdili smo da jedan od razloga zbog kojeg se ovi problemi ponavljaju i taj što se transferi za poljoprivredu ne planiraju na osnovu strateških opredjeljenja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, kako je to regulirano Zakonom o novčanoj podršci. Revizorski tim konstatuje da je Srednjoročna strategija poljoprivrednog sektora u FBiH za period 2006 – 2010. godine, završena tek u

maju 2006. godine, iako je ista trebala biti završena u oktobru 2005. godine. Kako Strategiju još uvijek nije razmatrala Vlada FBiH, odnosno Parlament FBiH ostaje upitno na koji način će ista biti primijenjena za 2006. godinu.

U skladu sa Zakonom o novčanoj podršci Ministarstvo je bilo u obavezi u roku od 15 dana od dana usvajanja Budžeta FBiH, Vladi Federacije dostaviti na usvajanje Odluku o vrsti, osnovnim kriterijima i načinu ostvarivanja novčane podrške u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a u roku od 15 dana od dana usvajanja navedene Odluke donijeti Uputstvo za ostvarivanje novčanih podrški. Tim za reviziju je konstatovao da je cjelokupan proces kasnio jer je Odluka objavljena u Službenim novinama F BiH od 23.03.2005. godine a Uputstvo za ostvarivanje novčani podrški u Službenim novinama F BiH od 20.04.2005. godine, što je sve uticalo na nepoštivanje utvrđenih rokova za dostavljanje zahtjeva za novčane poticaje od strane krajnjih korisnika kantonima, a i kantona ministarstvu.

Također smo konstatovali da se raspodjela po određenim kvotama na određenu vrstu poticaja unutar svakog kantona ne poštuje od strane istih, a posebno je to izraženo kod poticaja za proizvodnju mlijeka za 2005. godinu kod Tuzlanskog i Unsko- sanskog kantona. Tako je Programom i Planom raspodjele za 2005. godinu, odobrena kvota za proizvodnju mlijeka za Tuzlanski kanton iznosila 1.597.120 KM a za Unsko- sanski kanton 1.610.000 KM, a na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovali smo da su zahtjevi za isplatu novčanih poticaja za mlijeko zaključno sa II kvartalom 2005. godine za Tuzlanski kanton iznosili 1.862.372 KM a za Unsko- sanski kanton 2.113.886 KM Da bi omogućili isplatu novčanih poticaja za mlijeko za II kvartal 2005. godine, nadležna ministarstva ovih kantona su od Federalnog ministra u skladu sa Programom utroška sredstava dobili mišljenje- saglasnost za preusmjerenje sredstava iz oblasti biljne u oblast animalne proizvodnje.

Evidentna je pojava da kantoni preferiraju određenu proizvodnju, a da ministarstvo svake godine ustrajava na planu kojeg donosi bez jasno utvrđenih strateških opredjeljenja, koja bi se trebala pratiti i na odgovarajući način izmjeriti. Također je konstatovano da se ne poštuju utvrđeni rokovi za ispostavljanje zahtjeva za novčanim poticajima od strane kantona, što dodatno usložnjava i neriješeno pitanje informatičkog sistema koji bi trebao da prati izvršenje, kao i da podigne kontrolu izvršenja Programa za poljoprivredu na veći nivo.

Uobičajena pojava, svake godine, je da ministarstvo u mjesecu decembru bude zatrpano zahtjevima za novčane poticaje koje ne može realizovati što smo konstatovali i u revidiranoj 2005. godini.

U toku izvođenja konačne revizije, konstatovali smo da je Program utroška sredstava za poljoprivrednu proizvodnju za 2006. godinu objavljen tek 10.05.2006. godine, što ukazuje da će se isti i slični problemi pojaviti i u 2006. godini.

Uvidom u prezentirane zapisnike Federalnih poljoprivrednih inspektora, konstatovali smo da isti u skladu sa Zakonom o novčanoj podršci obavljaju inspekcijski nadzor u provođenju ovog Zakona, da vrše kontrolu podnošenja zahtijeva za isplatu novčanih poticaja korisnika zahtijeva (zahtjev poduzeća «Plantaže Čapljina» d.d. za podizanje rasadnika mediteranskog voća, zahtjev poduzeća «ZZ Visoko» za podizanje voćnog rasadnika, zahtjev fizičke osobe za isplatu podrški za uzgoj priplodnih junica u Travniku, nadzor kod otkupljivača mlijeka «Boghi» d.o.o.Tešanj) i o istom sastavljaju zapisnike. Iz razgovora sa poljoprivrednim inspektorima konstatovali smo da nema dovoljan broj inspektora obzirom na veliki broj i vrstu novčanih poticaja za koje treba izvršiti nadzor i isti obavljaju na osnovu uzorka.

Revizorski tim je izvršio uvid u način realizacije projekata kapitalnih ulaganja, podrške stručnim institucijama i uvođenja novih tehnologija, koji su u 2005. godini iz sredstava poljoprivrednog transfera realizovani u iznosu od 1.002.723 KM, nakon čega smo konstatovali određene nepravilnosti koje navodimo u narednom dijelu Izvještaja.

Uvidom u Program i Izvještaj o utrošku sredstava transfera za poljoprivredu u 2005. godini, konstatujemo da je od izvršenih 383.500 KM **za kapitalna ulaganja**, 188.000 KM izvršeno za realizaciju projekata na osnovu ugovora potpisanih u 2004. godini. Imajući u vidu odredbe Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu, a kojim se reguliše način izvršavanja Budžeta FBiH za 2005. godinu, revizorski tim ne može potvrditi osnovanost i opravdanost zaključivanja ugovora, od strane ministra u 2004. godini, kojima se stvorila obaveza na teret budžeta za 2005. godinu.

Revizorski tim je izvršio uvid u potpisane ugovore iz 2004. godine, a koji se odnose na projekt podizanja rasadnika mediteranskog voća poduzeća «Plantaže Čapljina» i projekt podizanja voćnog rasadnika od strane Agronomskog instituta iz Mostara, te na osnovu istog konstatovao da su ovi ugovori potpisani na iznose od po 50.000 KM, od čega je 50 % dio prihvaćen da se finansira u 2005. godini. Uvidom u Zapisnik Komisije za ocjenu projekata koja je radila u 2004. godini konstatujemo da je ista dala preporuku da se ovi projekti u 2004. godini finansiraju u iznosu od po 25.000 KM, u okviru raspoloživih sredstava za ove

namjene u 2004. godini. **Revizorskom timu nije prezentirano obrazloženje zašto su ugovori za finansiranje ovih projekata potpisani na veće iznose u 2004. godini, a finansirani u 2005. godini. Također, konstatovali smo i da Agronomski institut iz Mostara u vrijeme potpisivanja ugovora nije ispunjavao potrebne uslove, obzirom da isti nije bio upisan u Registar proizvođača sadnog materijala kojeg vodi ovo ministarstvo.**

Revizorski tim je izvršio i uvid u način odabira programa za izradu projekata **u kategoriji novih tehnologija**, izvršenih u 2005. godini u iznosu od 126.000 KM, koji se dodjeljuju naučnim i stručnim institucijama. Uvidom u dokumentaciju, koja se odnosi na projekte «Klonska selekcija Žilavke na području hercegovačkog rejona» i «Racionalizacije proizvodnje industrijskih krastavaca» Poljoprivrednog fakulteta iz Sarajeva, za čije finansiranje je u 2005. godini izdvojeno 25.000 KM, revizorski tim konstatuje da odabir projekata **nije bio u dovoljnoj mjeri transparentan jer ministarstvo nije objavilo tender za dodjelu budžetskih sredstava za ove namjene**, iako je to Programom za podsticaje poljoprivredi decidno rečeno, niti je donijelo pisane kriteriji za vrednovanje svih pristiglih aplikacija projekata.

Uvidom u dokumentaciju, vezanu **za projekte zaštite bilja**: «Ispitivanje proširenosti uzročnika plemenjače jabučastih vrsta voćaka» i «Ispitivanje proširenosti kukuruzne zlatice» konstatovali smo da je za izvođača istih, po preporuci stručnog suradnika iz ove oblasti, odabran Poljoprivredni fakultet iz Sarajeva sa kojim su i potpisani ugovori o finansiranju u ukupnom iznosu od 60.000 KM, iako je isti projekat ranije podnio Poljoprivredni zavod Unsko – sanskog kantona. Imajući u vidu da je Komisija za ocjenu projekata u 2005. godini, ove projekte odbila iz razloga da su isti kantonalnog karaktera, **a kako unaprijed nije imala pisane kriterije na osnovu kojih je mogla donijeti ovakvu odluku,** revizijski tim ne može potvrditi da je ovakav način odabira izvođača projekata pravilan i transparentan.

U vezi naprijed izloženog, obavili smo razgovor sa predsjednikom Komisije za ocjenu projekata koji se finansiraju iz sredstava poljoprivrednog transfera, nakon čega smo došli do konstatacije da rad iste nije u dovoljnoj mjeri regulisan u dijelu koji se odnosi na kriterije koji im služe prilikom utvrđivanja visine sredstava i odabira projekata koje će ministarstvo finansirati iz Budžeta Federacije. Revizorski tim smatra da bi ministarstvo trebalo jasnije da se odredi u pogledu svrhe i cilja projekata koje ima namjeru finansirati iz odobrenih sredstava, kao i da iznađe način da prezentira rezultate istih krajnjim korisnicima, tj. individualnim proizvođačima i pravnim licima koja se bave primarnom poljoprivrednom proizvodnjom. Da bi se gore navedeno postiglo, nužno bi bilo da ministarstvo formulira svoje potrebe za projektima iz određene oblasti, čije izvođače bi odabrali na osnovu raspisanog tendera u okviru odobrenog budžeta za ove namjene.

Konstatovali smo da ministarstvo nije sačinjavalo i dostavilo tromjesečne izvještaje Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH, o utrošku transfera za poljoprivredu u skladu sa Zakonom o izvršenju budžeta/ proračuna za 2005. godinu. Izvještaj o realizaciji novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji u FBiH za 2005. godinu je sačinjen od strane ministarstva i dostavljen Vladi FBiH, koja je isti usvojila 06.04.2006. godine.

U budućem periodu poduzeti sve mjere kako bi se planiranje Transfera za poljoprivrednu proizvodnju vršilo na bazi srednjoročnih ciljeva definisanih u Srednjoročnoj strategiji poljoprivrednog sektora u FBiH;

Dosljedno poštivanje Zakona o novčanoj podršci u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji, a posebno u dijelu poštivanja rokova dostavljanja Vladi FBiH Programa sa razrađenim vrstama, osnovnim kriterijima i načinom ostvarivanja novčane podrške, kao i rokova za donošenja Uputstva za ostvarivanje novčanih podrški;

Potrebno je da ministarstvo u procesu planiranja Programa utroška transfera za poljoprivredu u narednoj godini unaprijed definira svoje potrebe za projektima čije izvođače bi trebali odabrati na osnovu raspisanog tendera, u skladu sa zakonskim propisima i u okviru odobrenog Budžeta za ove namjene;

Pojačati saradnju sa kantonima i uspostaviti efikasniji informatički sistem u cilju poboljšanja komunikacije između kantona i ministarstva u dijelu planiranja, izvršenja, praćenja i kontrole Transfera za poljoprivredu;

Transfere za poljoprivredu izvršavati u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta FBiH i u skladu sa usvojenim i odobrenim Programom i Planom utroška sredstava, a izvještaje o utrošku sredstava za iste sačinjavati i dostavljati Federalnom ministarstvu finansija u zakonom propisanim rokovima;

Obvezu finansiranja projekata preuzimati samo u okviru odobrenog Transfera za poljoprivredu u godini u kojoj se vrši odabir i potpisuje ugovor.

Transfer za pošumljavanje u 2005. godini je izvršen u iznosu od 1.214.145 KM što u odnosu na odobrena sredstva za ove namjene u iznosu od 1.250.000 KM predstavlja ostvarenje od 97,25 %.

Zakonom o šumama, koji je donesen za teritoriju FBiH, propisana je namjena sredstava koja se prikupe u namjenski fond FBiH isključivo za finasiranje mjera zaštite i pošumljavanja, kao i za posebne namjene, naučna istraživanja i stručne ekspertize iz oblasti šumarstva. Budžetom FBiH za 2005. godinu na ime Transfera za pošumljavanje odobreno je samo 1.250.000 KM, iako su prihodi na nivou Budžeta, po osnovu Zakona o šumama, u 2005. godini iznosili 2.668.137 KM. Revizorski tim, ne može potvrditi da se prihodi koji se ostvare krčenjem šuma i za koje je propisana namjena kupovine šuma ili pošumljavanje u tu svrhu i koriste.

Program podsticaja za šumarstvo, koji predstavlja plan trošenja Transfera za pošumljavanje, od strane Federalne uprave za šumarstvo urađen je na bazi iskustvenih metoda i u okviru odobrenog Budžeta za 2005. godinu (usvojen od strane ministra 11.05.2005. godine), iako je Zakonom o šumama koji je donesen još 2002. godine propisano da se isti radi na osnovu Operativnog dijela Šumarskog programa Federacije. Revizorski tim konstatuje da još uvijek od strane Parlamenta FBiH, odnosno Vlade Federacije nisu doneseni Opći i Izvedbeni dijelovi Šumarskog programa Federacije. Kako nije donesen Šumarski program Federacije, za čiju pripremu i izradu je u skladu sa članom 17. Zakona o šumama odgovorno ministarstvo, nisu doneseni niti kantonalni šumsko – razvojnih planovi. U 2005. godini šumama Federacije se upravljalo na osnovu godišnjih planova gospodarenja šumama, odnosno šumskogospodarskih osnova.

Članom 49. Zakona o šumama je predviđeno da skupštine kantona osnuju kantonalno šumsko – gospodarsko društvo za poslove gospodarenja šumama na područje kantona. Također je predviđeno da federalno ministarstvo (federalni ministar) ugovorom prenese poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem kantonalnim ministarstvima (kantonalnim ministrima), a kantonalno ministarstvo (kantonalni ministar) ugovorom prenosi poslove, zadatke i odgovornosti glede gospodarenja šumama na kantonalno šumsko – gospodarsko društvo.

Uvidom u izvršenje Transfera za šumarstvo, revizorski tim konstatuje da je Programom poticaja za šumarstvo, od strane Ministarstva predviđeno da se za poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na kompletnom području FBiH u 2005. godini utroši 990.000 KM. Navedena sredstva su raspoređena po svim kantonima, na projektnom principu, i u 2005. godini, nakon potpisivanja ugovora, doznačena u kompletnom iznosu kantonalnim šumsko – gospodarskim društvima, odnosno poduzećima koja rade poslove gospodarenja šumama.

Revizorski tim konstatuje da prilikom odabira ovih projekata, na osnovu kojih je u 2005. godini transferisano preduzećima koja gospodare šumama 990.000 KM, nije poštovan princip transparentnosti jer nisu postojali pisani kriteriji za ocjenu i vrednovanje istih.

Transparentnost ne možemo potvrditi ni za odabir projekata kojima se finansirao naučno – istraživački rad u 2005. godini u iznosu od 194.400 KM, kao ni za podjelu sredstava rezerve iz ovog Programa u iznosu od 29.745 KM.

Također, revizorski tim ne može potvrditi da su potpisani ugovori o realizaciji ovih projekata, od strane poduzeća koja gospodare šumama u potpunosti i izvršeni, jer za vrijeme privođenja kraju konačne revizije urađena je kontrola od strane ministarstva na terenu, ali nije sačinjen zbirni Izvještaj o trošenju sredstava, odnosno o realizaciji preuzetih obaveza finansiranih iz «Transfera za pošumljavanje» za 2005. godinu.

Mišljenja smo da bi odabir projekata u narednom periodu trebala raditi komisija sastavljena od stručnih lica iz oblasti šumarstva, na bazi unaprijed donesenih kriterija u pogledu visine sredstava i načina odabira, kao i da bi ministarstvo trebalo uspostaviti adekvatnu kontrolu nad realizacijom istih.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatuje da je ministarstvo doznačilo 49.928 KM poduzeću Šumarstvo «Prenj» d.d. Konjic za finansiranje Izvođačkog projekta pošumljavanja koji je dostavljen od strane Kantonalne uprave za šumarstvo Hercegovačko – neretvanskog kantona, iako je usvojenim Programom za šumarstvo rečeno da ukoliko se do 30.06.2005. godine ne formira kantonalno šumsko – gospodarsko društvo Hercegovačko – neretvanskog kantona, predviđena sredstva za pošumljavanje u iznosu od 150.000 KM će se usmjeriti na projekte u druge kantone. Revizorskom timu je prezentirana Odluka Skupštine Hercegovačko – neretvanskog kantona o osnivanju šumsko – gospodarskog društva, koje je trebalo da preuzme poslove gospodarenja šumama i šumskim zemljištem na području ovog kantona, ali do kraja 2005. godine nije bio imenovan direktor ovog poduzeća, tako da isto nije bilo ni upisano u sudski registar, a poslove gospodarenja šumama na području ovog kantona i dalje su radila četiri

poduzeća: Šume Herceg Bosne, Šumarstvo Prenj Konjic, Šumarstvo Srednje – Neretvanskog kantona i Šumarstvo Ljuta Konjic, sa kojima je ministarstvo sklopilo ugovore i doznačilo sredstva iz Transfera za pošumljavanje 2005. godine, u ukupnom iznosu od 150.000 KM.

Revizorski tim konstatuje da je plasman ovih sredstava, u iznosu od 150.000 KM, u suprotnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna/budžeta u FBiH kao i članom 49. Zakona o šumama, odnosno donesenim Programom za šumarstvo u 2005. godini.

U Budžetu FBiH planirati u ukupnom iznosu sredstva od prihoda po osnovu šumskih naknada, za finansiranje poslova u skladu sa Zakonom o šumama;

Prilikom izvršenja Programa i Plana Transfera za šumarstvo, dosljedno se pridržavati Zakona o izvršenju budžeta/ proračuna u FBiH i Zakona o šumama.;

Da odabir projekata iz oblasti šumarstva vrši stručna komisija, na bazi unaprijed donesenih kriterija u pogledu visine sredstava i vrste projekata, kao i da se uspostavi adekvatna kontrola nad realizacijom istih;

Da ministarstvo izvrši uvid u dokumentaciju i ocijeni opravdanost plasiranja sredstava poduzećima na području Hercegovačko - neretvanskog kantona, te da o tome sačini izvještaj i po istom poduzme odgovarajuće aktivnosti.

Transfer za veterinarstvo odobren Budžetom u iznosu od 1.500.000 KM, izvršen je u iznosu od 1.333.838 KM, i isti je realizovan na osnovu Programa za trošenje sredstava transfera za veterinarstvo iz Budžeta FBiH za 2005. godinu kojeg je donio Ministar. Programom su predviđeni transferi za kantone, u iznosu od 300.000 KM za otkrivanje, suzbijanje i iskorijenjivanje zaraznih bolesti, naknada štete nastale provođenjem mjera za suzbijanje i iskorijenjivanje zaraznih bolesti u iznosu od 100.000 KM, sredstva za identifikaciju životinja u iznosu od 550.000 KM, zatim sredstva za projekte koji će omogućiti uvid u stanje pojedinih zaraznih bolesti i osposobljavanje veterinarskog servisa u FBiH u iznosu od 420.000 KM.

Uvidom u dokumentaciju osposobljavanja rada veterinarskih organizacija za čiju je svrhu planiran iznos od 200.000 KM, konstatovali smo da je JP «Veterinarska stanica» Vareš dana 13.07.2005. godine uputila zahtjev za pomoć zbog nedostatka finansijskih sredstava i isti je odmah odobren u iznosu od 15.000 KM na osnovu Odluke ministra. U Odluci o odobravanju sredstava se navodi i zaduženje Javnog poduzeća «Veterinarska stanica» da nakon realizacije sredstava najkasnije u roku od 30 dana od dana prispijeća sredstava na račun veterinarske stanice dostavi ministarstvu detaljan izvještaj o utrošku sredstava. Isti timu za reviziju nije prezentiran. U razgovoru sa ovlaštenom osobom konstatovali smo **da nije formirana komisija koja će sagledati zahtjeve veterinarskih organizacija niti u ministarstvu postoje kriteriji za realizaciju projekata osposobljavanja rada veterinarskih organizacija.**

Prilikom nabavke zaštitnih odijela za preventivu aviarne influence u FBiH u iznosu od 28.550 KM iz sredstava tekuće rezerve**, konstatirali smo da odabir dobavljača za istu nije izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH**. Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je propisana procedura uopće provedena. Uvidom u šest prezentiranih ponuda koje su dostavljene ministarstvu, bez utvrđenih kriterija i bez sačinjenog zapisnika, izabran je dobavljač «Formacija» d.o.o. Tuzla, koji je po riječima odgovorne osobe bio najjeftiniji.

Dodjeljivanje sredstava za osposobljavanje rada veterinarskih organizacija vršiti na transparentan način, utvrditi kriterije i formirati komisiju koja će na osnovu utvrđenih kriterija donositi prijedlog i osigurati izvještavanje o utrošku istih,

Nabavke roba vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Sredstva odobrena Budžetom za rekonstrukciju i investicijsko održavanje objekata čiji je vlasnik FBiH za 2005. godinu iznose 500.000 KM i i ista su u potpunosti realizirana.

Zakonom o vodama utvrđeno da se sredstva za finansiranje zaštite od štetnog djelovanja voda, redovno održavanje vodotoka, upravljanje, izgradnje i održavanje zaštitnih vodoprivrednih objekata i drugi poslovi navedeni ovim Zakonom, osiguravaju pored ostalih izvora i od prihoda po osnovu vodnih naknada. Prezentirana dokumentacija potvrđuje da su prihodi u Budžetu F BiH po osnovu vodnih naknada za 2005. godinu iznosili 2.415.777 KM i isti su u skladu sa Zakonom o vodama trebali biti utrošeni namjenski za vodoprivredu. U Prijedlogu Budžeta ministarstva za 2005. godinu, zahtjev za finansiranje transfera za vodoprivredu u iznosu od 7.450.000 KM, a odobrena sredstva Budžetom za 2005. godinu za ove namjene su 500.000 KM..

Tokom obavljanja revizije, konstatovali smo da je ministarstvo odobrena sredstva Budžetom za 2005. godinu za rekonstrukciju i investicijsko održavanje objekata čiji je vlasnik Federacija BiH u iznosu od 500.000 KM usmjerilo Javnim poduzećima za vodna područja za sanaciju i rekonstrukciju zaštitnih

vodoprivrednih objekata Svilaj u Odžačkoj posavini, Grebnice u Srednjoj posavini i lijeve obale rijeke Neretve uzvodno od Čapljine, kao realizaciju dijela aktivnosti planiranih Programom osposobljavanja objekata za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu, a na osnovu Odluke ministra od 26.07.2005. godine koja je uslijedila nakon dostavljanja prijedloga objekata za sanaciju i rekonstrukciju od strane javnih poduzeća. Na osnovu navedenog, Ministarstvo je sačinilo dva ugovora, prvi 22.08. 2005. godine sa Javnim poduzećem za Vodno područje slivova rijeke Save Sarajevo na iznos od 450.000 KM i drugi dana 22.08.2005. godine sa Javnim poduzećem za Vodno područje slivova Jadranskog mora Mostar na iznos od 50.000 KM za sanaciju lijeve obale Neretve uzvodno od Čapljine. **Obzirom da ministarstvo za 2005. godinu nije donijelo Plan usmjeravanja sredstava od prihoda po osnovu vodnih naknada kako je to regulisano Zakonom o vodama, u kojem bi bili razrađeni kriteriji odabira, konstatujemo da su ova sredstva netransparentno potrošena.**

Također konstatujemo da Vlada FBiH još uvijek nije usvojila Program osposobljavanja objekata za zaštitu od poplava područja uz rijeku Savu, iz razloga kako ističe odgovorna osoba nemogućnosti iznalaženja izvora finansiranja cjelokupnog Programa, ali je ista Zaključkom od 13.01.2005. godine usvojila Program javnih investicija za period 2005-2007. godina u kome se ističe da će Federalno ministarstvo finansija i sva resorna federalna i kantonalna ministarstva ovaj program koristiti u pregovorima sa stranim investitorima kao osnov za prikupljanje vanjske pomoći.

U skladu sa Zakonom o vodama, ministarstvo je bilo dužno da vrši upravni nadzor nad javnim poduzećima za vodna područja u obavljanju poslova određenih navedenim Zakonom. Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju ne možemo potvrditi da se nadzor obavlja na adekvatan način. Javna poduzeća ne dostavljaju ministarstvu Izvještaj o utrošku sredstava sa potrebnom pratećom dokumentacijom kako je to regulisano ugovorima sa istima, niti je ministarstvo poduzimalo aktivnosti kako bi im se Izvještaji dostavljali.

U Budžetu FBiH planirati u ukupnom iznosu sredstva od prihoda po osnovu vodnih naknada, za finansiranje poslova u oblasti vodoprivrede navedenih u Zakonu o vodama.

Potrebno je da ministarstvo prilikom utroška sredstava doznačenih od prihoda po osnovu vodnih naknada u skladu sa Zakonom o vodama donese Plan utroška istih.

Pojačati nadzor nad radom Javnih poduzeća za vodna područja u obavljanju poslova određenih Zakonom o vodama u dijelu kontinuiranog praćenja zakonitog i transparentnog trošenja prenesenih

c) Postupanje po Uredbi o postupku nabavke robe, vršenju usluga i ustupanju radova, odnosno Zakonom o javnim nabavkama BiH

Ukupni izdaci po osnovu nabavke robe i vršenju usluga iskazani u finansijskim izvještajima za 2005. godinu, ne predstavljaju značajnu stavku u budžetu ministarstva. Međutim, uvidom u način realizacije odobrenih sredstava za izdatke za materijal i usluge, konstatovano je da se u svim slučajevima nije postupalo na način i po procedurama propisanim važećim zakonskim propisima koji reguliraju ovu materiju.

Tako smo konstatovali da je u 2005. godini vršena nabavka kompjuterske opreme u vrijednosti od 13.695 KM. Ministar je Odlukom od 25.10.2004. godine odobrio nabavku opreme u skladu sa Uredbom o postupku nabave robe, vršenju usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu Uredba). Iz zapisnika Komisije za izbor najpovoljnijeg dobavljača, konstatovali smo da su na tender pristigle samo dvije formalno - pravno ispravne ponude i komisija na osnovu utvrđenih kriterija predlaže ministru najpovoljniju ponudu firme «DNC Digital Nett», što nije u skladu sa članom 31. Uredbe, koji kaže da moraju biti podnesene najmanje tri ponude koje ispunjavaju uslove i zahtjeve javnog nadmetanja.

U toku revidirane godine izvršena je nabavka administrativnog materijala i ista je u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 19.660 KM. Nabavka je vršena temeljem Ugovora sa odabranim dobavljačem iz 2004. godine. U 2005. godini Ministarstvo je raspisalo i objavilo u Službenom glasniku BiH od 01.08. 2005. godine tender za nabavku kancelarijskog materijala u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH. Međutim, do kraja 2005. godine po istom nije završena procedura nabavke.

Da se prilikom nabavke roba, vršenja usluga i ustupanju radova u potpunosti postupa u skladu sa važećim zakonskim propisima.

5. ZAKLJUČAK

Revizorski tim je stekao uvjerenje da ministarstvo nije na zadovoljavajući način obavljalo poslove u dijelu potrošnje budžetskih sredstava iz odobrenih transfera koji se realizuju putem ovog ministarstva. Konstatovali smo da Ministarstvo nije dovoljno učinilo na definisanju srednjoročnih ciljeva koji se žele postići u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. **Ne postoje realni parametri na osnovu kojih se vrši planiranje, evidentna je netransparentnost prilikom odabira projekata koji su se finansirali iz sredstava transfera, što smo konstatovali u prezentiranim nalazima u ovom izvještaju**. U narednom periodu bi planiranje transfera za poljoprivredu trebalo da se vrši na bazi srednjoročnih ciljeva definisanih u Srednjoročnoj strategiji poljoprivrednog sektora u FBiH kao i da se odabir projekata koji se finansiraju iz sredstava transfera vrši u skladu sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima uz unaprijed definisane kriterije.

Također, nismo stekli uvjerenje da ministarstvo u dovoljnoj mjeri može pratiti izvršenje transfera, imajući u vidu da ne raspolaže sa adekvatnim informacionim sistemom koji bi trebao da omogući komunikaciju sa kantonima na većem nivou, kao i mogućnost bolje kontrole izvršenja transfera. U narednom periodu bi ministarstvo trebalo da planira ulaganja u modernizaciju informatičkog sustava kako bi se omogućilo praćenje izvršenja transfera i efikasnija komunikacija sa kantonima.

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005. godinu, utvrdili smo da nije postignut napredak u odnosu na provedenu reviziju Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2004. godinu, te skrećemo pažnju na dosljedniju primjenu donesenih procedura za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, poštivanje zakonskih propisa kod planiranja i izvršavanja budžeta, kao i na dosljedniju primjenu Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće i Odluke Vlade FBiH koja regulira način formiranja i isplate naknada za rad u komisijama.

U narednom periodu bilo bi neophodno da ministarstvo iznađe način da postupi po preporukama Ureda za reviziju institucija u FBiH kako bi od djelatnosti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacija BiH, u cjelini imala veće koristi, a posebno imajući u vidu odobrena sredstva za ove namjene u 2006. godini.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva se dopisom broj 01-02-339/06 od 18.07.2006. godine očitovalo na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu.

Data su obrazloženja na određene nalaze prezentirane u Nacrtu Izvještaja i naknadno dostavljena dokumentacija koju je tim za reviziju i tokom revizije posjedovao te ista nije mogla uticati na već utvrđene nalaze.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Jadranka Novak, dipl. oec.
Član tima: Nasiha Biberović, dipl. oec.

UR: 025-02, 010-02 /06

5.19 SUDSKA POLICIJA SUDOVA FBiH

PREDSJEDNIKU VRHOVNOG SUDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
GLAVNOM ZAPOVJEDNIKU SUDSKE POLICIJE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Sudske policije FBiH**, na dan 31.12.2005 godine. Za ove izvještaje odgovorna je Sudska policija. Naša odgovornost svodi se, na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima, na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja, u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/ proračuna u FBiH («Sl. novine Federacije BiH», broj 48/99) i INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije, tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanja sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja propisa i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Sudske policije, konstatovano je da:
   - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada Sudske policije što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa kod izdataka za nabavku administrativnog materijala, goriva, tekućeg održavanja i ugovorenih usluga;**
   - **procedure izbora najpovoljnijeg ponuđača za nabavku goriva i maziva u iznosu od 206.396,00 KM, koje su započete krajem 2004. godine, nisu provedene u skladu sa Uredbom o nabavci roba, usluga i ustupanju radova;**
   - **izbor najpovoljnijeg dobavljača, odnosno zaključivanje ugovora sa Middlepoint d.o.o. Sarajevo za tekuće održavanja u iznosu od 244.591,28 KM, za izradu projekta sistema veza u iznosu od 12.980,00 KM i po osnovu tehničke preventivne zaštite u iznosu od 34.276,00 KM, nije vršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta Sudske policije, za godinu koja završava na dan 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Sudska policija sudova Federacije BiH (u daljem tekstu – Sudska policija) osnovana je na osnovu Zakona o sudskoj policiji («Sl.novine Federacije BiH» br.19/96, 37/04). Navedenim Zakonom utvrđena su ovlaštenja sudske policije, organizacija i sredstva za rad, prava i obaveze, radni odnosi i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad sudske policije u Federaciji BiH. Predsjednik Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine odgovoran je za upravljanje Sudskom policijom. Administrativno-stručne, tehničke, kao i materijalno-financijske poslove za Sudsku policije vrši Vrhovni sud Federacije BiH (u daljem tekstu-Vrhovni sud). Ovlaštenja utvrđena Ustavom Federacije BiH i Zakonom o sudskoj policiji, Sudska policija vrši u odjeljenju sudske policije sudova Federacije BiH i u odjeljenjima sudske policije sudova u kantonima.
Unutrašnja organizacija odjeljenja Sudske policije uređena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji koji je donio predsjednik Vrhovnog suda Federacije, a na koji je Vlada Federacije BiH 19.01.2004. godine dala saglasnost. Radom sudske policije rukovodi Glavni zapovjednik sudske policije kojeg postavlja i razrješava predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH. Predsjednik Vrhovnog suda je posebnim rješenjem prenio svoja ovlaštenja na Glavnog zapovjednika Sudske policije, kojim ga je ovlastio da prati, nadzire, usmjerava i koordinira rad policije, te da kao naredbodavac odlučuje o finansijskim sredstvima i svim transakcijama u postupku izvršenja budžeta, u skladu sa Zakonom o sudskoj policiji.
Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke Vlade Federacije BiH o utvrđivanju ukupnog broja sudskih policajaca u odjeljenjima sudske policije, broj: V 37/04, od 19.01.2004. godine, utvrđen je broj od 425 sudskih policajaca. Budžetom za 2005. godinu odobren broj sudskih policajaca je 393, na dan 31.12.2005.godine, bilo je zaposleno 391 zaposlenik.
Sjedište Sudske policije je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića br.15.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu izvršene revizije za 2005. godinu, utvrdili smo, da Sudska policija nije postupila po preporukama Ureda za reviziju za 2004. godinu u dijelu koji se odnosi na uspostavu internih kontrola u oblasti pravdanja izdataka za putne troškove i nabavke roba i usluga u skladu sa zakonskim propisima. Također, svi akti propisani od strane Federalnog ministarstva finansija u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika nisu doneseni u propisanim rokovima tokom 2005, već početkom 2006. godine.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Sudska policija pridržavala zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Sudske policije, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Sudske policije u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja.
Sudska policija je u 2005. godini sistem internih kontrola trebala uspostaviti putem akata i procedura predviđenim Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija.
Uvidom u donesene akte i procedure utvrdili smo da je Sudska policija u 2005. godini, sistem internih kontrola provodila putem Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Sudske policije, Pravilnika o rukovođenju u Sudskoj policiji FBiH i odluka glavnog zapovjednika o ograničenju ptt troškova, troškova reprezentacije, što znači da Sudska policija nije u potpunosti postupila po Smjernicama za uspostavu internih kontrola kod budžetskih korisnika, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu dijela zakonskih i ostalih propisa.
Odredbama člana 4. i 5. Zakona o sudskoj policiji, utvrđena je odgovornost za upravljanje sudskom policijom. Prema članu 4. stav 1. istog Zakona, predsjednik Vrhovnog suda Federacije BiH odgovoran je za upravljanje sudskom policijom, dok prema stavu 2., predsjednik Vrhovnog suda svoje ovlasti može prenijeti na zapovjednika odjeljenja, što je isti i učinio, rješenjem broj: Su 464/05, od 21.03.2005. godine. Navedenim rješenjem, ovlastio je glavnog zapovjednika sudske policije da prati, nadzire, usmjerava i koordinira rad sudske policije, a također, da kao naredbodavac odlučuje o finansijskim sredstvima i svim transakcijama u postupku izvršenja budžeta Sudske policije.
Posebnim Ovlaštenjem, broj: Sp-01-704/05, od 31.05.2005. godine, glavni zapovjednik sudske policije ovlastio je vd. zamjenika glavnog zapovjednika za operacije i sigurnost i zamjenika glavnog zapovjednika za administrativne poslove u sudskoj policiji, da mogu vršiti potpisivanje i odobravanje finansijskih i drugih dokumenata vezanih za Sudsku policiju FBiH, za što je ovlašten predsjednik Vrhovnog suda.
Pregledavajući dokumentaciju konstatovali smo da su zapovjednici odjeljenja Sudske policije, bez ovlaštenja, potpisivali različita akta i ugovore sa firmama u vezi nabavke administrativnog materijala. Zapovjednici sudskih odjeljenja nemaju ovlaštenje predsjednika Vrhovnog suda.
Rješenjem predsjednika Vrhovnog suda, broj: Su-1604/05. od 11.08.2005. godine, imenovana je Komisija za stalnu internu računovodstvenu kontrolu suda u skladu sa važećim propisima iz oblasti budžeta, izvršenja budžeta, računovodstva, knjigovodstva i drugih propisa iz oblasti finansija. Komisija je konstatovala, a što je i tim za reviziju potvrdio, da se nije postupalo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH tj: nisu se poštivale procedure nabavke roba vršenju usluga i ustupanju radova, kod tekućeg održavanja i ugovorenih usluga (servisiranje opreme sistema radio veza, servis održavanja sistema video nadzora, servisno održavanje KDZ opreme), izrada projekta sistema veza, kurs preventivne tehničke zaštite za sve službenike Sudske policije.
Na dan 31.12.2005. godine Sudska policija nije izvršila popis sitnog inventara.
Sudska policija nije pripremila računovodstvene zabilješke uz finansijske izvještaje, koji imaju ulogu da dopune i obrazlože prezentirane finansijske pokazatelje, kao i razradu i dopunu podataka ostalih dijelova izvještaja koji su u njima iskazani.

Potrebno je da se potpisivanje raličitih akata kao i finansijsko – materijalne dokumentacije, vrši u skladu sa ovlaštenjima propisanim Zakonom o sudskoj policiji i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Sudske policije.

Potrebno je da se uz finansijske izvještaje pripreme računovodstvene zabilješke kao sastavni dio finansijskih izvještaja, u skladu sa čl. 27 Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

b) Izvršenje Budžeta za 2005. godine

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2005. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 8.052.144,86 KM, što je u odnosu na planirane izdatke u iznosu od 9.080.894,00 KM, manje za 1.037.749,14 KM ili 11,33%. Raspoloživa sredstva su veća od odobrenih sredstava, po osnovu odobrenih sredstava tekuće rezerve Vlade Federacije za 2005. godinu u iznosu od 150.000,00 KM, koja se odnose na nabavku materijalno-tehničkih sredstava, naoružanja i opreme neophodne za opremanje novoprimljenih uposlenika.

Bruto plaće i naknade ostvarene su u iznosu od 4.387.275,00 KM, a planirane u iznosu od 4.941.015,00 KM, što je za 553.740,00 KM ili 11,21% manje od planiranog iznosa. Ova sredstva predstavljaju najznačajniju stavku u budžetu Sudske policije, jer se na iste odnosi 54,49% ukupno realizovanih sredstava za rad Sudske policije u 2005. godini. Sredstva za ove namjene planirana su za 393 sudska policajca, a u toku 2005. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 364. Na dan 31.12.2005. godine u Sudskoj policiji je radio 391 sudski policajac.
Plaće službenika sudske policije utvrđuje se na osnovu rasporeda na radno mjesto u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, utvrđenog koeficijenta za obračun plaće u skladu sa Pravilnikom o plaćama, dodacima na plaću i naknadama i određivanja ličnog čina u skladu sa Pravilnikom o činovima i obilježjima činova u Sudskoj policiji FBiH. Sticanje neposredno višeg čina u skladu sa Pravilnikom o činovima i obilježjima činova u Sudskoj policiji FBiH obavlja se na način da se prvo podnese pismeni zahtjev rukovodiocu matične organizacione jedinice u kojoj se službenik nalazi na radu, prijedloga za sticanje višeg čina koji rukovodilac matične organizacije dostavlja Glavnom zapovjedniku sudske policije FBiH i provjeri i preporukama komisije uspostavljene od strane Predsjednika Vrhovnog suda ili Glavnog zapovjednika za ovu namjenu, za što se donosi rješenje. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Glavni zapovjednik u 2003. godini donio rješenja o određivanju činova za sve službenike Sudske policije, a da komisija za te namjene nije uspostavljena i poslije navedenog datuma nije vršeno činovanje.

Postupati u skladu sa Pravilnikom o činovima i obilježjima činova u Sudskoj policiji FBiH i prilikom unaprijeđenja i dodjele činova uspostaviti komisiju koja će vršiti provjeru i preporuku kandidata radi sticanja neposredno višeg čina službenika Sudske policije.

Izdaci za materijal i usluge iskazani u finansijskim izvještajima iznose 1.218.519,00 KM, a Budžetom odobrena sredstva za 2005. godinu iznose 1.746.218,00 KM, manje u odnosu na planirana za 527.699,00 KM, ili 30.22%.
Izdaci za nabavku materijala iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od 317.228,56 KM, a planirani u iznosu od 395.863,00 KM, što je za 78.634,44 KM, ili 19,87% manje od plana. U okviru ove pozicije evidentirani su izdaci na ime administrativnog materijala u iznosu od 47.747,83 KM i izdaci za odjeću, uniforme, javni red i sigurnost u iznosu od 269.480,73 KM.
Nabavka administrativnog materijala u iznosu od 27.365,19 KM vršena je na osnovu odobrenja glavnog zapovjednika kantonalnim zapovjednicima, da mogu izvršiti nabavku istog na osnovu direktnog sporazuma sa dobavljačima u iznosu do 3.000,00 KM. Iznos na ime nabavke administrativnog materijala u iznosu od 20.382,64 KM, izvršen je na osnovu otvorenog postupka za izbor dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH. Obzirom na ukupnu vrijednost nabavljenog materijala, u ovom slučaju se nije u potpunosti postupilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, jer se vrijednost nabavke ne može dijeliti na više pojedinačnih nabavki manje vrijednosti u cilju izbjegavanja provođenja odgovarajućeg postupka javne nabavke. Uvidom u zaključene ugovore utvrdili smo, da je dio ugovora potpisan od strane zapovjednika odjeljenja Sudske policije, za što nisu imali ovlaštenje.
Izdaci za nabavku odjeće, uniformi, javnog reda i sigurnosti u iznosu od 269.480,73 KM, evidentirani su na sitan inventar i isti nisu obuhvaćeni godišnjim popisom, što nije u skladu sa važećim propisima. Revizijskom timu je dat na uvid Pravilnik o odori i posebnim oznakama Sudske policije koji reguliše rokove trajanja navedene odjeće (od jedne-do tri godine).
Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od 206.396,00 KM, a planirani u iznosu od 206.526,00 KM, što je manje za 130,00 KM. Revizijom je konstatovano da su na poziciji troškova prevoza u zemlji službenim sredstvima iskazani troškovi goriva iz 2004. godine u iznosu od 3.822,20 KM koji bi predstavljali više stvorene obaveze u 2005. godini da su evidentirani na propisanoj poziciji izdataka za gorivo.
Na osnovu Upute glavnog zapovjednika broj Sp-01-1819/04 od 28.12.2004. godine, koja se odnosi na nabavku goriva i maziva za potrebe Sudske policije FBiH, navedeno je da, obzirom da pravna služba Vrhovnog suda na zahtjev Sudske policije, nije blagovremeno raspisala javni poziv za nabavku istih, u cilju eventualnih sprečavanja zastoja u radu, obavezuju i ovlašćuju se zapovjednici odjeljenja sudske policije, da u što hitnijem roku obrazuju komisije za prikupljanje i odabir najpovoljnije ponude i nadmetanjem po pozivu provedu proceduru nabavke goriva i maziva, i zaključe ugovore o privremenoj isporuci istog. Ovakav način nabavke goriva i maziva vršio se tokom cijele 2005. godine. Sudska policija FBiH je putem obavještenja o nabavci na osnovu otvorenog postupka od 07.11.2005. godine, započela proceduru nabavke goriva i maziva za svih deset kantonalnih odjeljenja Sudske policije za 2006. godinu u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Obzirom na ukupnu vrijednost nabavljenog goriva i maziva, nisu se na vrijeme poduzele aktivnosti kako bi se u potpunosti postupilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, jer se vrijednost nabavke ne može dijeliti na više pojedinačnih nabavki manje vrijednosti u cilju izbjegavanja provođenja odgovarajućeg postupka javne nabavke.
Također, u pojedinim odjeljenjima Sudske policije svako sipanje goriva nije evidentirano i nije upisivana polazna kilometraža u svim slučajevima u putnom nalogu za korištenje službenog auta, što je suprotno Instrukciji o upotrebi službenih vozila Sudske policije FBiH i Uputstvu o upotrebi službenih motornih vozila u Odjeljenjima Sudske policije. Svaki mjesec odjeljenja Sudske policije su dostavljala izvještaj o sravnjenju putnih naloga i obračunavala utrošak goriva po pređenom kilometru, a da nisu doneseni normativi utroška goriva, kako bi se mogla vršiti kontrola.

Potrebno je da se putni nalozi za korištenje službenih automobila u dijelu evidentiranja pređene kilometraže i sipanja goriva vrši u skladu sa Instrukcijom o upotrebi službenih vozila Sudske policije FBiH. Također je potrebno donijeti normative utroška goriva po automobilu na osnovu koga bi se vršila kontrola istog.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od 340.827,33 KM, a planirani u iznosu od 447.724,00 KM, što je za 106.896,67 KM, ili 23.88% manje od planiranog iznosa. Iskazani troškovi odnose se na: materijal za opravku i održavanje opreme u iznosu od 14.286,58 KM, materijal za održavanje i opravku vozila u iznosu od 69.144,74 KM, usluge opravki i održavanja zgrada u iznosu od 7.189,65KM, usluge opravki i održavanje opreme u iznosu od 244.591,28 KM, usluge opravki i održavanje vozila u iznosu od 5.615,08 KM.
Na ime usluga opravki i održavanja opreme zaključeni su ugovori sa firmom Middlepoint d.o.o.Sarajevo, za servisno održavanje sistema video nadzora, održavanje sistema veza i održavanju KDZ opreme u ukupnom iznosu od 69.806,22 KM. Isti izvođač, opravku i održavanje opreme vršio je i prethodne godine. Navedenim ugovorima je regulisano da će se vršiti servisiranje redovnog servisa koje obuhvata dvije redovne godišnje kontrole i čišćenje opreme, za koje je u ugovorima utvrđena cijena. Sastavni dio ugovora čini i prilog «Održavanje opreme sistema radio veze po pozivu bez potpisanog i izvršenog godišnjeg servisa» koji sadrže detaljan troškovnik izvršenog servisa, a za koje je utrošeno 174.784,56 KM.
Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovali smo da su sa firmom Middlepoint d.o.o.Sarajevo zaključeni ugovori za period od 27.06.2005. do 27.06.2006. godine, a da je prije zaključivanja istih od strane Sudske policije izdata narudžbenica od 23.06.2005. godine. Od strane odgovorne osobe nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi se moglo potvrditi da je način izbora dobavljača izvršen u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, kao i dokumentacija da su u skladu sa zaključenim ugovorima od strane izvođača izvršene dvije redovne godišnje kontrole i čišćenje opreme.

Potrebno je da se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za angažovanje firme Middlepoint d.o.o.Sarajevo, za servisno održavanje sistema video nadzora, održavanje sistema veza i održavanju KDZ opreme u dijelu izbora izvođača, zaključivanja ugovora i realizacije istih u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, a posebno u dijelu redovnog servisiranja i čišćenja.

Izdaci po osnovu ugovorenih usluga realizirani su u iznosu od 107.439,51 KM, a planirani u iznosu od 220.157,00KM, što je manje za 112.717,49, ili 51,20%.
U okviru ovih izdataka iskazana je isplata po osnovu Ugovora kursa preventivne i tehničke zaštite u iznosu od 34.276,00 KM i usluga po osnovu Ugovora za izradu projekta sistema govornih radio veza u iznosu od 12.980,00 KM, koji su zaključeni sa firmom Middlepoint d.o.o.Sarajevo. Ugovor o održavanju kursa preventivne i tehničke zaštite zaključen je 24.06.2005. godine od strane glavnog zapovjednika, a na osnovu Odluke br: SP-01-831/05 od 24.06.2005. godine, donesene od strane istog. U skladu sa navedenim ugovorom, plaćanje se trebalo izvršiti po računu 320/05 -100% avansno. Međutim, uvidom u navedeni račun, konstatovano je da je datum ispostavljanja istog 26.06.2005. godine, a da je za izvođenje radova izdata narudžbenica od 23.06.2005. godine (prije zaključivanja ugovora). Uvidom u navedeni Ugovor o održavanju kursa preventivne i tehničke zaštite, utvrdili smo da nije precizirano mjesto i vrijeme izvođenja kursa i nije nam prezentiran spisak polaznika sa potpisom o obavljenoj edukaciji.
Ugovor za izradu projekta sistema govornih radio veza zaključen je 19.10.2005. godine na osnovu Odluke glavnog zapovjednika od 01.09.2005. godine, kojom je utvrđeno da će se uputiti zahtjev firmi Middlepoint d.o.o.Sarajevo za izradu projekta sistema veza i da će se nakon pregovaračkog postupka sa istom firmom sklopiti ugovor za izradu sistema veza Sudske policije FBiH.

Također, u naprijed navedenim odlukama koje su prethodile zaključivanju ugovora, navedeno je da će se ugovori sa izvođačima dodijeliti putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještanja o nabavci, a iz razloga što se u navedenim slučajevima radi o dodatnim uslugama, odnosno radovima koji nisu bili uključeni u prvobitno zaključeni ugovor.
Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se moglo potvrditi da se izbor izvođača i dodjela ugovora mogla izvršiti po postupku navedenom u odlukama.

Potrebno je izvršiti uvid u cjelokupnu dokumentaciju vezano za angažovanje firme Middlepoint d.o.o.Sarajevo, po osnovu usluga kursa preventivne i tehničke zaštite i izrade projekta sistema govornih radio veza Sudske policije FBiH u dijelu izbora izvođača, zaključivanja ugovora i realizacije istih.

Prilikom nabavke roba i usluga u potpunosti postupati u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

5. ZAKLJUČAK

U toku revizije konstatovali smo da Sudska policija FBiH nije u potpunosti postupila u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija. Dio akata i procedura nije uopšte donesen, a dio akata i procedura koji je donesen, nije u potpunosti primjenjivan. Ostatak akata koji nije donesen u toku 2005. godine, prezentiran je u toku revizije i njihova dosljedna primjena se očekuje u 2006. godini, što bi trebalo značajno doprinijeti uspostavi sistema internih kontrola.

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja Sudske policije za 2005. godinu, konstatovano je da u prvoj polovini revidirane godine nabavka roba i usluga nije provedena u potpunosti po propisanim procedurama, da bi nakon poduzetih aktivnosti u vezi pravilne primjene procedura vezanih za nabavku roba i usluga u drugom polugodištu, uočen određeni napredak u primjeni istih, čiji pravi rezultati će se pokazati u narednom periodu.

Smatramo da Sudska policija FBiH u narednom periodu treba poduzeti aktivnosti na dosljednoj primjeni zakonskih propisa i internih propisa i akata, naročito kod tekućeg održavanja, ugovorenih usluga, evidencije potrošnje goriva u cilju transparentnog i pravilnog trošenja javnih sredstava, a posebno imajući u vidu složenost organizacije Sudske policije.

6. KOMENTAR

Dopisom broj Su-Sp-114/06 od 19.05.2006. godine, Sudska policija se izjasnila na dostavljeni Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005.godinu. U navedenom dopisu prihvaćen je najveći dio nalaza i po datim preporukama, već su poduzete određene aktivnosti. Za dio nalaza dato je obrazloženje i dostavljena je dokumentacija. Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju, revizorski tim nije mogao prihvatiti istu, kao i data obrazloženja, iz razloga što su se u toku revizije imala saznanja o istom, odnosno što se dio dostavljene dokumentacije odnosi na 2006. godinu.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Dževida Hodžić, dipl. oec.
Član tima: Kimeta Bihorac, dipl. oec.

UR: 008-04, 029-04 /06

5.20 FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata**, na dan 31.12. 2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Službene novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja, kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12. 2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **upravni i finansijski nadzor nije vršen u obimu kojim se može potvrditi dosljedna provedba odredbi Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica od strane nadležnih općinskih organa i nije praćeno da li su uočeni nedostaci u upravno-finansijskom nadzoru u cijelosti i otklonjeni.**
   - **nije vršen zadovoljavajući nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračko-invalidske zaštite u skladu sa Odlukom o formiranju Fondacije, i nisu poduzete adekvatne mjere na dosljednoj primjeni Zaključka Vlade FBiH o promijeni načina plasmana sredstava za ove namjene.**
   - **nije ostvarena potrebna saradnja ovog Ministarstva sa Ministarstvom odbrane, Vladom FBiH i predsjednikom FBiH, u dijelu omogućavanja svih potrebnih uslova za rad Komisije za praćenje realizacije revizije izdanih rješenja o svojstvu, okolnostima i načinu stradanja pripadnika oružanih snaga, niti je Ministarstvo pravovremeno poduzimalo adekvatne mjere nakon saznanja da Komisiji nije omogućen pristup od strane Ministarstva odbrane potrebnoj dokumentaciji u slučajevima kada je ista ocijenila to potrebnim u svom radu. Ne može se potvrditi opravdanost stvorenih izdataka u iznosu od 91.830,64 KM za rad ove Komisije, iz razloga što nisu prezentirani dokazi da su predmeti sa indicijama da u istim postoje određene nepravilnosti i okončani.**

4. Po našem mišljenu finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata, koja se završava na dan 31.12. 2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljem tekstu Ministarstvo) je formirano Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnosi na: utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanje sistemskih propisa kojim se regulišu osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, porodica poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobodilačkih ratova i sudionika oslobodilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih boraca, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; upravni i finansijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite u skladu sa Ustavom i zakonom; daje mišljenja na propise koji pripremaju drugi organi, a odnose se na socijalno-statusna prava ovih kategorija; osiguravanje sredstava za finansiranje prava propisanih federalnim zakonima i drugim federalnim propisima; utvrđuje način isplate i usklađivanje mjesečnih novčanih primanja; izgradnju, uređenje i održavanje spomen obilježja grobalja boraca i stratišta nevinih žrtava; kontrolu namjenskog trošenja sredstava i vođenje propisanih evidencija iz nadležnosti ovog Ministarstva.
Ministarstvo vrši i upravno – finansijski nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija kako je to Odlukom o formiranju navedene Fondacije predviđeno kao i nadzor nad provođenjem Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.
Unutarnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala svoju saglasnost 19. maja 2005. godine. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacijske jedinice, i to: Kabinet ministra, Sektor za upravno rješavanje, Sektor za finansije i informacijske poslove, Sektor za normativno-pravne i opće poslove i inspektorat.
Radom Ministarstva rukovodi ministar i odgovoran je za rad Ministarstva.
Broj uposlenih u Ministarstvu, na dan 31.12. 2005. godine je 30, Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predviđeno je 36 a Budžetom za 2005. godinu 33 uposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Alipašina 41.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo u svojim očitovanjima na Izvještaje o izvršenoj reviziji za 2004. godinu i ranije godine u cijelosti prihvatalo date preporuke i sačinjavalo operativne programe za otklanjanje konstatovanih nepravilnosti, ali je različito postupalo po datim preporukama.
U cijelosti je postupljeno po preporukama koje se odnose na: donošenje Pravilnika o unutarnjoj organizaciji Ministarstva; utvrđivanja kriterija na osnovu kojih se vrši raspodjela izdataka za pomoć u liječenju, transferi neprofitnim organizacijama i udruženjima građana boračke populacije.
Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na: korištenje budžetskih sredstava za namjene utvrđene budžetom; evidencija transakcija na propisanim pozicijama; okončanje postupka utvrđivanja prava po ovom Zakonu, ustrojavanja svih potrebnih evidencija i izdavanja konačnih rješenja o pravima.
Međutim, Ministarstvo nije postupilo po datim preporukama u dijelu koji se odnosi na: na uspostavu upravno-finansijskog nadzora izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite; provođenju nadzora nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije u skladu sa Odlukom o formiranju Fondacije.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo

zakona i instrukcija koje se odnose na njega; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.
Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, na koji je Vlada FBiH dala svoju suglasnost, utvrđene su organizacijske jedinice, njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta, način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti u realizaciji poslova Ministarstva. Ovim Pravilnikom kao posebna organizaciona jedinica uspostavljen je Inspektorat sa četiri uposlena, za vršenje inspekcijskog nadzora rada općinskih i kantonalnih organa nadležnih za boračko-invalidsku zaštitu u procesu ostvarivanja prava iz osnova Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica. U toku 2005. godine u Inspektoratu nije bilo uposlenih, a poslove iz nadležnosti Inspektorata su obavljali ostali uposlenici Ministarstva putem formiranih komisija za vršenje upravno-finansijskog nadzora nad ostvarenjem prava iz osnova ovog Zakona.
Iako od strane Ministarstva nisu doneseni svi interni akti predviđeni Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, pojedinačnim pisanim instrukcijama ostvaren je u većem dijelu nadzor nad trošenjem budžetskih sredstava. Ministarstvo je tokom 2006. godine donijelo preostale interne akte utvrđene naprijed navedenim Smjernicama.

Preporučuje se Ministarstvu dosljedna primjena donesenih internih akata što predpostavlja osiguranje zakonitog trošenja budžetskih sredstava, poštivanje postojećih zakonskih propisa i ostvarenje potpunog nadzora nad radom Ministarstva.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

U maju 2004. godine usvojen je Zakon o pravima branilaca i članova njihovih porodica («Sl. novine FBiH», br.33/04 od 19.6.2004. godine), kojim se ujednačavaju prava boračke populacije na području cijele FBiH, s tim što je potpuna primjena ovog Zakona za pripadnike Armije BiH počela od 01.01.2005. godine, a za pripadnike HVO-a od 31.12. 2005. godine. Stupanjem na snagu ovog Zakona prestalo je važenje ostalih zakona koji su do tada regulisali ova prava.
Ministarstvo je u predviđenom roku donijelo i dostavilo nižim nivoima vlasti sve podzakonske akte potrebne za primjenu ovog Zakona, a to su: Pravilnik o radu ljekarskih komisija za ostvarivanje prava po Zakonu (sa obrascima); Pravilnik o utvrđivanju procenta vojnog invaliditeta (sa listom); Pravilnik o ortopedskom dodatku vojnih invalida i Pravilnik o dodatku za njegu i pomoć od strane drugog lica vojnih invalida. Ministarstvo je bilo obavezno pratiti dosljednu primjenu ovog Zakona.
Prema odredbama ovog Zakona (čl. 38. i 63) općinske službe su bile dužne donijeti prvostepena rješenja za sve korisnike ovih prava do 31.12. 2004. godine. Uvidom u dinamiku izdavanja rješenja Ministarstvo je utvrdilo da se neće ispoštovati zadani rokovi, te je ne inicirajući izmjene odredbi ovog Zakona koji regulišu rokove izdavanja stalnih rješenja, pozivajući se na odredbe člana 215. Zakona o upravnom postupku Instrukcijom broj: 04-41-35/ 05 od 10.01. 2005. godine naredilo da se korisnicima koji nemaju izdana prvostepena rješenja u skladu sa ovim Zakonom izdaju privremena zbirna rješenja sa ograničenim rokom upotrebe. U Instrukcijom zadanom roku nisu izdana sva rješenja radi čega je tokom godine Ministarstvo produžavalo rokove za izdavanje privremenih rješenja. Ministarstvo je Instrukcijom broj 04-41-3478/05 od 26.12. 2005. godine utvrdilo krajnji rok za donošenje stalnih rješenja
Provedenom revizijom utvrđeno je da se za 13.371 korisnika ovih prava (na dan 30.11.2005. godine) isplaćivala invalidnina na osnovu privremenih rješenja.

Preporučuje se Ministarstvu da u saradnji sa nadležnim općinskim organima osigura dosljednu primjenu Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica posebno u dijelu donošenja stalnih rješenja o pravima na ličnu i porodičnu invalidninu.

Prvostepene ljekarske komisije, na osnovu prezentirane medicinske dokumentacije, utvrđuju stepen invalidnosti podnosioca zahtjeva. Po ovom Zakonu (čl. 54.) Ministarstvo je obavezno da vrši upravni

nadzor nad radom ljekarskih komisija u dijelu dosljedne primjene podzakonskih akata koji regulišu rad ljekarskih komisija. Komisije za nadzor su preventivno djelovale, tj. ukazivale su na nedostatke u radu prvostepenih ljekarskih komisija prije nego je izdano revizijsko mišljenje od strane kantonalnog organa nadležnog za reviziju tih rješenja. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da je od strane komisija formiranih za nadzor nad radom ljekarskih komisija izvršen uvid u cca 1.000 predmeta lične invalidnine. Konstatovani propusti se odnose na nedosljednu primjenu podzakonskih akata o radu ljekarskih komisija kao i na validnost medicinske dokumentacije na osnovu koje se utvrđuje stepen invalidnosti. Prema izjavi ovlaštene osobe Ministarstva nadležnim općinskim organima je ukazivano na utvrđene nedostatke tokom vršenja nadzora. O izvršenom nadzoru se sačinjavaju izvještaji i dostavljaju ministru Ministarstva. Revizijom je utvrđeno da od strane Ministarstva nije internim aktima definisan način vršenja upravnog nadzora nad radom ljekarskih komisija, da se ne sačinjavaju zapisnici o izvršenom nadzoru i da nije od strane Ministarstva praćeno da li su uočeni nedostaci i otklonjeni od strane nadležnih općinskih organa.

Preporučuje se Ministarstvu da internim aktima reguliše način vršenja nadzora nad radom ljekarskih komisija, da po izvršenom nadzoru sačini zapisnik i isti dostavi nadležnom općinskom organu i da prati da li su uočeni nedostaci u radu ljekarskih komisija i otklonjeni.

Članom. 54. Zakona je utvrđeno da ovo Ministarstvo vrši upravno-financijski nadzor nad provedbom ovog Zakona. Način vršenja upravno-financijskog nadzora je definisan Podsjetnikom za vršenje upravno financijskog nadzora donesenim od strane Ministarstva 22.04.2005. godine. Iz prezentirane dokumentacije je utvrđeno da je tokom 2005. godine izvršen upravni nadzor nad 583 predmeta i financijski nadzor nad 269 predmeta. Upoređujući ukupan broj izvršenih upravno-finansijskih nadzora i broja korisnika ovih prava utvrđeno je da je uzorak izvršenih nadzora relativno mali. Provedenom revizijom utvrđeno je: da je nadzor provođen od strane uposlenika ovog Ministarstva; da se nije na jedinstven način primjenjivao pomenuti Podsjetnik; da je o izvršenom nadzoru sačinjavan zapisnik u kome se navode uočeni nedostaci sa preporukom da se isti otklone, ali nije praćena realizacija danih preporuka na otklanjanju uočenih nedostataka. Od strane Ministarstva se nisu koristili raspoloživi podaci (iz mjesečnih zahtjeva za isplatu invalidnina) kao provjera da li su konstatovani nedostaci u financijskom nadzoru i otklonjeni od strane nadležnih općinskih organa.

Preporučuje se Ministarstva da izvrši upravno-finansijski nadzor u procesu ostvarivanja prava na ličnu i porodičnu invalidninu u obimu kojim se može potvrdi zakonita provedba odredbi Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica od strane nadležnih općinskih organa i pratiti da li su uočeni nedostaci u upravno-finansijskom nadzoru zaista i otklonjeni.

U skladu sa članom 47. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica i članom 25. stav 1. tačka d. Pravilnika o radu ljekarskih komisija rješenjem broj: 04-41-96-2/05 dana 17. 01. 2005. godine od strane Ministarstva je formirana posebna ljekarska Komisija koja će vršiti nadzor i medicinsko vještačenje nad procesom ostvarivanja prava na ličnu invalidninu. Tokom revizije utvrđeno je da ova Komisija nije imala aktivnosti u 2005. godini ali je počela sa radom u 2006. godini.

Preporučuje se Ministarstva da ubrza rad Komisije za nadzor i medicinsko vještačenje čiji djelokrug aktivnosti je definisan odredbama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

U skladu sa članom 67. Zakona predsjednik FBiH je na prijedlog Vlade FBiH 09.11.2004. godine formirao Komisiju za praćenje realizacije revizije izdanih rješenja o svojstvu, okolnostima i načinu stradanja pripadnika oružanih snaga. Do kraja godine Komisija je donijela Pravilnik o radu, Plan rada i Instrukciju o realizaciji plana. Početkom marta 2005. godine upućeno je pismo svim boračkim udruženjima i udrugama iz reda Armije RBiH i HVO-a u cilju upoznavanja sa početkom rada ove Komisije i pozivom na saradnju, uz mogućnost obraćanja za provjeru eventualnih nepravilnosti u primjeni spomenutog Zakona.
Iz prezentiranih izvještaja ove Komisije utvrđeno je da je tokom 2005. godine izvršen uvid u 495 predmeta u 45 općinskih odjela odbrane i službi boračko-invalidske zaštite. Komisija je u skladu sa Pravilnikom o radu sačinjavala mjesečne izvještaje o radu i iste dostavljala ministru Ministarstva a predsjedniku FBiH je dostavila izvještaje o radu u septembru za prvih osam mjeseci a u januaru 2006. godine za ostala četiri mjeseca 2005. godine.
Nakon izvršene obrade pojedinačnih predmeta Komisija je utvrdila da je potrebno izvršiti dodatnu provjeru podataka o jednom broju pripadnika Oružanih snaga, neposrednim uvidom u dokumentaciju koja se nalazi u jedinicama i komandama Vojske FBiH. Komisija je 23.8.2005. godine uputila zahtjev Federalnom ministarstvu odbrane za neposredni uvid u dokumentaciju o svojstvu, okolnostima i načinu stradanja pripadnika oružanih snaga u zahtjevom naznačenim jedinicama i komandama. Ovaj zahtjev Komisija je

obnavljala dva puta i to 04.10. i 09.11.2005. godine. Do kraja 2005. godine Komisiji nije omogućen uvid u traženu dokumentaciju.
Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da Komisija nije pravovremeno ukazivala nadležnim (Ministarstvu, predsjedniku FBiH) na probleme koji je onemogućuju u radu tako da u ovom periodu osim utvrđenog broja spornih slučajeva korisnika ovih prava nisu poduzete dalje radnje na dokazivanju nezakonitog ostvarenja ovih prava kako je to utvrđeno Pravilnikom o radu komisije za praćenje realizacije revizije izdanih uvjerenja o svojstvu, načinu i okolnostima stradanja pripadnika oružanih snaga (član 15.).
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da su izdaci za rad ove Komisije u 2005. godini ukupno iznosili sa pripadajućim porezima 91.830,64 KM. Obračun i isplata naknada vršena je na osnovu Odluke o imenovanju Komisije i podnesenih Izvještaja o radu na osnovu kojih je ministar izdavao rješenja o isplati. Uzimajući u obzir činjenicu da se iz podnesenih izvještaja Komisije ne može potvrditi konačan rezultat rada upitna je opravdanost izdataka za njen rad. Komisija je formirana za period od osamnaest mjeseci što znači da će nastaviti stvarati izdatke i u 2006. godini.

Preporučuje se Ministarstvu da u saradnji sa ostalim ministarstvima nadležnim za provedbu ovog Zakona uloži dodatne napore kako bi Komisiji omogućili izvršenje poslova definisanih odredbama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Fondacija za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije ima status pravnog lica, a u skladu sa Odlukom Vlade FBiH broj: V 191/02 od 16.5.2002. godine nadzor nad njenim radom vrši ovo Ministarstvo i Federalno ministarstvo finansija svako u svom dijelu ovlaštenja. Zaključkom Vlade FBiH broj: 246/05 od 10.3.2005. godine promijenjen je način plasmana sredstava iz nadležnosti Fondacije, prema kome će se ova sredstva isključivo koristiti kao subvencija u visini od 60% utvrđene kamate. Rješenjem broj 03-41-1333/05 od 10.05.2005. godine ministar je imenovao Komisiju za nadzor nad radom Fondacije za pomoć u stambenom zbrinjavanju boračke populacije.
Uvidom u prezentirane izvještaje o izvršenom nadzoru nad radom Fondacije utvrđeno je da iako je vršen nadzor na njenim radom nije obezbijeđena primjena Zaključaka Vlade FBiH o promjeni načina plasmana sredstava iz nadležnosti Fondacije nego su ista plasirana kao krediti ili bespovratni plasmani. Provedenom revizijom u dijelu nadzora nad radom Fondacije od strane Ministarstva utvrđeno je da: Ministarstvo nije dostavilo pravovremeno spomenutoj Fondaciji Zaključak Vlade BiH o promjeni načina plasmana sredstava i nije vršilo praćenje pripreme distribucije tih sredstava.

Preporučuje se Ministarstvu da vrši upravno-financijski nadzor nad radom Fondacije za stambeno zbrinjavanje pripadnika boračke populacije u skladu sa odlukom o formiranju Fondacije kako bi se obezbijedila dosljedna primjena Zaključka Vlade FBiH o načinu plasmana budžetskih sredstava od strane Fondacije.

c) Izvršenje Budžeta u 2005. godini

Budžetom FBiH za 2005. godinu za rad Ministarstva ukupno su odobrena sredstva u visini od 304.406.914 KM. Prema podacima iz finansijskih izvještaja ovog Ministarstva ukupno ostvareni izdaci su 303.225.146 KM i u odnosu na raspoloživa sredstva manji su za 1.181.768 KM. Iako je u okviru ukupnog Budžeta ostalo neutrošeno budžetskih sredstava konstatovana su prekoračenja u odnosu na Budžetom odobrena sredstva utvrđena u njegovom Posebnom dijelu za iznos nepravilno evidentiranih izdataka u visini od 28.608 KM na poziciji ostale nespomenute usluge. Ovo prekoračenje se odnosi na: izdatke telefonskih i poštanskih usluga (15.571 KM) izdatke nabavke materijala za opravku i održavanje vozila (9.835 KM) i nabavku materijala za opravku i održavanje opreme (3.202 KM). Povećani izdaci su nastali kao rezultat ukupnih povećanih aktivnosti Ministarstva na implementaciji Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica i pripremi implementacije Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica. Ove aktivnosti su se odnosile na veću upotrebu vozila radi vršenja nadzora i značajnije izdatke poštanskih troškova i kancelarijskog materijala uslijed povećanog broja predmeta koji su bili u rješavanju Ministarstvo se pismeno (01.12.2005. godine) obratilo Vladi FBiH sa zahtjevom za odobrenje sredstava iz tekuće rezerve ili davanjem saglasnosti za isplatu dijela materijalnih troškova Ministarstva sa pozicije ugovorenih usluga na koji nije dobilo suglasnost.

Preporučuje se Ministarstvu da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetu/proračunu u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

d) Tekući rashodi u 2005. godinu

Izdaci za bruto plaće u 2005. godini su 611.591 KM ili 93,98% od budžetom predviđenog iznosa 650.839 KM. Budžetom predviđena sredstva su se odnosila na 33 uposlena, a broj uposlenih na bazi časova rada je 30. Tokom godine za isplatu regresa iz tekuće rezerve odobreno je 10.500 KM.
Izdaci naknade plaće za prekovremeni rad u 2005. godini su iskazani u visini od 22.350 KM. Provedenom revizijom je utvrđeno da su prekovremeno bili angažovani svi uposlenici Ministarstva. Može se potvrditi potreba za produženim radom određenog broja službenika koji rade na upravnom rješavanju iz nadležnosti Ministarstva zbog povećanog obima poslova na provedbi ovog Zakona i pripremi za provedbu Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, ali se ne može potvrditi potreba za prekovremenim radom od strane svih uposlenih Ministarstva.

Preporučuje se Ministarstvu da prekovremeno angažuje samo uposlenike za čijim prekovremenim radom postoji potreba kako bi poslovi iz nadležnosti Ministarstva bili izvršeni u zakonom utvrđenim rokovima.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 403.858 KM ili 48,96% u odnosu na sredstva odobrena Budžetom uključujući i sredstva u visini od 91.830,64 KM iz tekuće rezerve za potrebe rada Komisije za praćenje realizacije revizije izdanih rješenja o svojstvu, okolnostima i načinu stradanja pripadnika oružanih snaga.
Izdaci direktno vezani za rad Ministarstva ostvareni u iznosu od151.702 KM i odnose se na: putne troškove (23.652 KM); komunalne usluge (43.245 KM); nabavku materijala (13.592 KM); usluge prijevoza i goriva (22.738 KM); izdaci za tekuće održavanje (9.994 KM); izdaci za osiguranje (3.088 KM); izdaci za štampanje, reprezentaciju, informisanje i dr. (35.393 KM). Tokom revizije utvrđeno je da je Ministarstvo na nekim pozicijama (izdaci iz PTT usluge i nabavka materijala za opravku vozila i opreme) ostvarilo veće troškove nego što su Budžetom predviđeni i da je iste evidentiralo na poziciji ostale nespomenute usluge (28.608 KM.)
Na poziciji izdataka za materijal i usluge evidentirani su izdaci u visini od 222.877 KM za rad: ljekarske komisije JU Zavod za medicinu rada Kantona Sarajevo i ljekarske komisije Federalnog zavoda PIO/MIO koje vrše ocjene po žalbama i ocjenu u postupku revizije kao i ocjene tjelesnog oštećenja u II stepenu i Komisije za praćenje realizacije revizije izdanih rješenja o svojstvu, okolnostima i načinu stradanja pripadnika oružanih snaga formirane od strane predsjednika FBiH.
Pregledom raspoložive dokumentacije utvrđeno je da se planirani izdaci nisu ostvarili najvećim dijelom zbog toga što Ljekarska komisija za nadzor i medicinsko vještačenje nije radila u 2005. godini pa samim tim nije ni stvarala izdatke.

Preporučuje se Ministarstvu da u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V. broj 747/2005 od 29.12.2005. godine u okviru svojih ovlaštenja pokrene rad Ljekarske komisije za nadzor i medicinsko vještačenje i obezbijedi uslove za njen rad.

e) tekući transferi

Ukupni tekući trasnferi iskazani u finansijskim izvještajima su 302.112.172 KM ili 99,76% u odnosu na Budžetom odobrena sredstva uključujući i isplatu iz tekuće rezerve (131.135 KM), a odnose se na:

- Izdatke vojne invalidnine 300.286.424 KM
- Izdatke za pomoć u liječenju boraca 594.613 KM
- Transfer neprofitnim organizacijama 541.135 KM
- Transfer udruženjima građana 690.000 KM

Izdaci u visini od 300.286.424 KM se odnose na isplatu invalidnina u 2005. godini što čini 99,76% od Budžetom predviđenih sredstava. Obračun i isplata invalidnina u 2005. godini vršena je u skladu sa članom 12 Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica za pripadnike Armije BiH. Za pripadnike HVO-a cjelovita primjena ovog Zakona je počela 31.12. 2005. godine što znači da je istim u 2005. godini obračun i isplata invalidnina vršena u visini utvrđenoj ranijim zakonima.
Na poziciji izdataka za vojne invalidnine, evidentiraju se mjesečno dostavljeni zahtjevi za isplatu po kantonima. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju konstatovano je da je na ovoj poziciji evidentirano dvanaest invalidnina. Povrat neisplaćenih invalidnina za novembar i decembar 2004. godine koje su upućene putem JP Pošte vraćene su u Trezoru a evidentirane su kao smanjenje isplata na ovoj poziciji. Općinske službe nadležne za pitanja boraca raspolažu sa podacima kome nije isplaćena invalidnina i zbog čega. Na ovoj poziciji su evidentirani i povrati invalidnina isplaćeni putem banaka, koje je po zahtjevu

općinskih organa kod kojih su utvrđene određene nepravilnosti, od banaka tražilo ovo Ministarstvo. Ministarstvo ne raspolaže podacima koji od ovih povrata predstavljaju prihod, a koji odgođeno rashod. Tokom 2005. godine Ministarstvo je vršilo kontrolu računske ispravnosti dostavljenih zahtjeva za isplatu invalidnina. U 2005. godini dograđivan je informacioni sistem Ministarstva u kojem se ažuriraju podaci o korisnicima ovih prava i njihovim upoređivanjem pronalaze se dupli korisnici. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da nadležni općinski organi vode postupak povrata nezakonito isplaćenih invalidnina o čemu obavještavaju ovo Ministarstvo.

Preporučuje se Ministarstvu da u saradnji sa nadležnim općinskim organima utvrdi razloge povrata invalidnina, utvrdi iznose koji će predstavljati obavezu u narednom periodu i spriječi nezakonitu isplatu invalidnina.

Izdaci za pomoć u liječenju borca-invalida vršeni su a osnovu Kriterija o uslovima i načinu pružanja novčane pomoći i liječenju ratnih vojnih invalida i članova njihovih porodica i Izmjeni i dopuni tih kriterija donesenih od strane ovog Ministarstva. U 2005. godini Ministarstvu su se obratila 483 podnosioca zahtjeva za pomoć u liječenju i za te namjene je ukupno odobreno je 594.612 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrđeno je da se po ovim zahtjevima nije tokom godine ravnomjerno rješavalo nego je većina tih zahtjeva riješena u zadnjem kvartalu 2005. godine.

Preporučuje se Ministarstvu da sredstva pomoći u liječenju odobrava u skladu sa usvojenim kriterijima, prispjelim zahtjevima i raspoloživim sredstvima za te namjene.

f) Javne nabavke

Ukupni kapitalni transferi u visini od 97.525 KM predstavljaju izdatak za nabavku vozila za invalidna lica. I u ovoj budžetskoj godini predviđena su sredstva za ovu nabavku na poziciji gdje se planiraju kapitalni izdaci za Ministarstvo, a ne nabavku sredstava koja se dodjeljuju kao transfer pojedincima. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama izvršen je izbor najpovoljnijeg ponuđača i stvorena je obaveza u visini od 72.525 KM. Ugovor sa najpovoljnijim ponuđačem je sklopljen 14.12.2005. godine sa utvrđenim rokovima plaćanja 15 dana i rokom isporuke 60 dana. Predmet ugovora je bila nabavka vozila bez poreza na promet proizvoda. Primjenjujući naprijed navedeni Zakon, na isporučenu robu u 2006. godini, se obračunava porez na dodanu vrijednost koji nije sklopljenim ugovorom predviđen. Vozila do okončanja revizije nisu isporučena.

Budžetska sredstva planirati prema namjeni i na propisanim pozicijama u skladu sa postojećim zakonskim i podzakonskim aktima, a proces nabavke pravovremeno pokretati, i posebnu pažnju posveti svim elementima ugovora kako bi se potpisani ugovori mogli realizovati u okviru odobrenih budžetskih sredstava.

g) Ostali nalazi (IT sistem)

Federalno ministarstvo kao i kantonalna ministarstva zadužena za pitanja boraca i njihovih porodica raspolažu kompatibilnom informatičkom opremom što omogućava lakšu, jednostavniju i jeftiniju razmjenu informacija vezanu za ostvarivanje prava na invalidninu. Revizijom je utvrđeno da se u praksi koriste različiti načini razmjene informacija (u papirnoj formi, na disketama, putem elektronske pošte) kao i da se u dovoljnoj mjeri nisu prepoznale sve mogućnosti koje nudi program.

Potrebno je da Ministarstvo internim aktima reguliše način preuzimanja podataka o korisnicima ovih prava između kantonalnih ministarstava za pitanje boraca i Ministarstva u dijelu unosa i izmjena postojećih podataka, kako bi uspostavilo ujednačen način komunikacije koristeći raspoložive programske mogućnosti.

5. ZAKLJUČAK

U cilju sagledavanja zakonitosti rada Ministarstva, uspješnosti i efikasnosti realizacije osnovnih zadataka utvrđenih aktom o osnivanju, a cijeneći postojeće okruženje, izvršenom revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu konstatovano je da su uloženi napori u cilju stvaranja uslova za što bržu implementaciju Zakona. Ministarstvo je izradilo podzakonske akte i dodatna uputstva za pravovremenu primjenu Zakona. Veliki broj institucija koje su uključene u početak primjene Zakona nije na vrijeme izvršio svoje zadatke, a jedinstven cilj je bio da se do 31.12. 2004. godine donesu prvostepena rješenja za sve korisnike ovih prava na osnovu kojih se vrši isplata invalidnina.

Ministarstvo treba da u što kraćem roku izvrši upravno-finansijski nadzor nad svim korisnicima prava utvrđenih ovim kao i da uspostavi adekvatnu evidenciju predmeta nad kojim je izvršen nadzor. Potrebno je da se obezbijedi praćenje realizacije danih preporuka na otklanjanju uočenih nedostataka.

Potrebno je da Ministarstvo u što kraćem roku pripremi predmete i iste uputi ljekarskoj Komisiji koja vrši nadzor i medicinsko vještačenje nad procesom ostvarivanja prava na ličnu invalidninu a čiji djelokrug aktivnosti je definisan odredbama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

Nadzor nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračke populacije treba vršiti u skladu sa Odlukom o njenom formiranju i Zaključkom Vlade FBiH broj: 246/05 od 10.3.2005. godine kojim je promijenjen način plasmana sredstava iz nadležnosti Fondacije.

Do kraja 2005. godine Ministarstvo nije donijelo sve interne akte koji su Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika predviđene. Jedan broj akata je donesen u zadnjem kvartalu 2005. godine a jedan broj početkom 2006. godine. Potrebno bi bilo da Ministarstvo u narednom periodu uloži dodatne napore u cilju dosljedne primjene donesenih internih akata.

Ističemo da je Ministarstvo u 2005. godini realizovalo značajan dio preporuka danih u Izvještaju o izvršenoj reviziji prethodne godine i da ulaže napore na realizaciji nerealizovanih preporuka. Ovom revizijom nerealizovane preporuke su ponovo konstatovane i predložene menadžmentu za realizaciju, a sve u cilju zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR:

Ured za reviziju institucija u FBiH je dostavio Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu. U ostavljenom roku Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata se očitovalo na dostavljeni nacrt, dopisom broj 01/14-808/06 od 10.7. 2006. godine i uz očitovanje dostavilo Operativni program mjera i zadataka proisteklih iz danih preporuka.

U navedenom očitovanju dana su obrazloženja po pojedinim tačkama nalaza i preporuka iz nacrta Izvještaja. Djelimično je prihvaćeno dano obrazloženje u vezi izdatka za rad Komisije za praćenje realizacije revizije izdanih rješenja o svojstvu, okolnostima i načinu stradanja pripadnika oružanih snaga koji je inkorporiran u tekst Izvještaja. Ostalim navodima nisu pruženi relevantni dokazi koji bi uticali na eventualnu izmjenu i dopunu nacrta Izvještaja. Ovaj tekst predstavlja konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Federalnog ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata za 2005. godinu.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Nusreta Hadžimustafić, dipl. oec.
Član tima: Danko Buhač, dipl. oec.

UR -01/017-1, 032-1/06

5.21 FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RAZVOJA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja ***Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta***, za godinu koja je završila 31.decembra 2005.godine. Za ove izvještaje odgovornost snosi menadžment Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta. Naša odgovornost svodi se na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji ("Sl.novine FBiH", broj 48/99), a u skladu sa INTOSAI međunarodnim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, skrećemo pažnju na slijedeće :
   - **Nedosljedna primjena Zakona o izvršavanju budžeta FBiH za 2005. godinu u dijelu provedbe usvojenog Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta« od strane Vlade FBiH kod odobravanja većeg iznosa sredstava po pojedinim projektima u okviru Programa.**
   - **nepostupanje po procedurama Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu pozivanja na robnu marku automobila u obavještenju o nabavci kod nabavke automobila.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta za godinu koja je završila 31.12.2005.godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005.GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH», broj 19/03).
Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije u podsticanju razvoja, poduzetništva i obrta, davanje potpore za primjenu inovacija i uvođenja savremenih tehnologija u oblasti poduzetništva i obrta, povećanja udjela poduzetništva i obrta u ukupnoj privredi, organiziranju institucija za poduzetništvo i stvaranje poduzetničke infrastrukture, osposobljavanju poduzetnika i obrtnika kroz redovno i dopunsko obrazovanje i drugi poslovi utvrđeni zakonom.
Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji broj:01-02-256/05 od 25.04.2005. godine, na koji je saglasnost dala Vlada FBiH dana 19.05.2005 godine aktom V broj: 235/2005.
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Broj uposlenih u Ministarstvu na dan 31.12.2005. godine je bio 25, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva za 35 uposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Mostaru, u ulici Stjepana Radića 33.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Revizijom finansijskih izvještaja za 2005. godinu i usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, konstatovano je da je Ministarstvo postupilo po datim preporukama, datim u prethodnoj reviziji. Postupljeno je po preporukama koje se odnose na: raspored uposlenika u platne razrede prema stručnoj spremi i **primjene** Zaključka Vlade FBiH o ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona u federalnim organima uprave.
Dio preporuka je djelimično prihvaćen i primijenjen u dijelu koji se odnosi na uspostavu sistema internih kontrola.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nju; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi uvidom u poslovanje Ministarstva.
Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

U skladu sa ovlaštenjima naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Ministarstva je Ministar koji rukovodi Ministarstvom.
U postupku revizije konstatovano je da je Ministarstvo krajem godine donijelo potrebna akta u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, ali da nije u potpunosti funkcionisao sistem internih kontrola kod realizacije transfera za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta u dijelu provedbe usvojenog Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja,

poduzetništva i obrta « , kod nepostupanja po procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH i kod kontrole utroška goriva za službene automobile.
Iako je u predmetnoj godini postignut napredak u funkcionisanju sistema internih kontrola, smatramo da isti treba obuhvatiti sve segmente rada i procese odlučivanja, a sve u cilju poslovanja u skladu sa zakonskim propisima, zaštite imovine, tačnosti i potpunosti računovodstvenih evidencija i pravovremenog pripremanja pouzdanih finansijskih izvještaja.

Potrebno je da Ministarstvo dosljedno primjenjuje donesene akte u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, kako bi poslovanje bilo u skladu sa postojećim zakonima i propisima, posebno u dijelu Zakona o javnim nabavkama i kontole utroška goriva.

b) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Rashodi i izdaci u 2005. godini planirani su u iznosu od 3.763.858,00 KM, a ostvareni su u ukupnom iznosu od 3.307.391,00 KM. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju, konstatovano je da su ostvareni izdaci u odnosu na odobrena sredstva manji za 456.467,00 KM ili za 12,21 %.
Neutrošena sredstva se odnose na plaće i naknade uposlenih u iznosu od 279.954,00 KM i izdatke za materijal i usluge u iznosu od 121.087,00 KM, a što je rezultat u najvećem dijelu odobravanje sredstava za veći broj uposlenih u odnosu na stvarno stanje.
Usvojenim Budžetom za 2005. godinu, Ministarstvu su odobrena su sredstva za plaće i naknade za 35 uposlenika, dok je stvarni broj uposlenika bio 25, tako da je nastala razlika između planiranih i realizovanih izdataka.
Ukupno izdaci za usluge prevoza i goriva iznose 17.620,00 KM, što je manje u odnosu na odobrena sredstva u Budžetu za 2.550,00KM.
Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Ministarstvo donijelo Uputstvo o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila, međutim ne vrši se kontrola stvarnog utroška goriva po vozilu, a na osnovu prethodno utvrđenih normativa o utrošku goriva.

Potrebno je da Ministarstvo prilikom izvršenje Budžeta uzme u obzir da visina isplata plaća i naknada bude u skladu sa stvarnim brojem uposlenih.

Potrebno je donijeti Odluku o normativima o utrošku goriva po vozilima i u skladu sa istima vršiti kontrolu.

Tekući transferi (transfer za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta) planirani su u iznosu od 2.550.000,00 KM, a ostvareni su iznosu od 2.535.700,00 KM. Konstatovano je da su transferi realizovani na osnovu programa predloženog od strane Ministarstva, a odobreni na osnovu Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta i Odlukom o izmjenama Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta
Na osnovu Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta (Odluka broj V 169/05 od 31.03.2005. godine), Ministar je donio Odluke o izdatku sredstava za projekte dana 29.08.2005.godine.
Ministarstvo je Odluku o izdatku sredstava za Projekat "Manifestacije od međunarodnog značaja za FBiH"i Projekat "Opstanak i rast subjekata malog gospodarstva, te potpora projektima finansiranim od općina, gradova ili kantona", donijelo na osnovu Odluke broj V 169/05 od 31.03.2005. godine, odnosno prije Odluke o izmjenama Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, (Odluka V broj 579/05 od 10.11.2005. godine, objavljena u Službenim novinama FBiH, broj 66/05 od 23.11.2005.godine), prema kojoj je za Projekat "Manifestacije od međunarodnog značaja za FBiH"i Projekat "Opstanak i rast subjekata malog gospodarstva, te potpora projektima finansiranim od općina, gradova ili kantona" po navedenoj Odluci povećan planirani iznos za plasman sredstava (po ranijem programu utroška sredstava za Projekat "Manifestacije od međunarodnog značaja za FBiH"i Projekat "predviđen iznos utroška iznosio je 50.000,00 KM, a po izmijenjenoj Odluci iznosi 78.200,00 KM, po ranijem programu utroška sredstava za Projekat "Opstanak i rast subjekata malog gospodarstva, te potpora projektima finansiranim od općina,

gradova ili kantona"predviđen iznos utroška iznosio je 1.500.000,00 KM, a po izmijenjenoj Odluci iznosi 1.674.000,00 KM).
Iz navedenog konstatujemo da je Ministar je više odobrio sredstava za određene projekte nego što je bilo planirano programom, a što je istovremeno značilo smanjenje sredstava za druge projekte.
Ministarstvo je sa svim odabranim subjektima potpisalo Ugovor o implementaciji odobrenih sredstava dana 05.09.2005. godine, to jest prije stupanja na snagu Odluke o izmjenama Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, koja je stupila na snagu 24.11. 2005. godine.
Uvidom u isplate koje su izvršene za Projekat "Manifestacije od međunarodnog značaja za FBiH"i Projekat "Opstanak i rast subjekata malog gospodarstva, te potpora projektima finansiranim od općina, gradova ili kantona", utvrđeno da je isplaćeno više sredstava u iznosu od 109.900,00 KM, prije stupanja na snagu Odluke o izmjenama Odluke o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta.
U skladu sa Odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstvo je dostavilo Vladi FBiH i Ministarstvu finansija Izvještaj o utrošenim sredstvima tekućeg transfera utvrđenog budžetom FBiH za 2005.godinu broj 02-14-146/06 od 07.03.2006. godine. Na osnovu Odluke Vlade FBiH o utrošku dijela sredstava iz Budžeta FBiH za 2005. godinu sa pozicije « Transfer za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta «, V broj 634/05 od 01.12.2005.godine, objavljena u Službenim novinama FBiH, broj 69/05 od 14.12.2005.godine), u svrhu poticanja inovarstva u iznosu od 106.000,00 KM, Ministarstvo je isplatilo: Općinama Drvar, Glamoć i Bosansko Grahovo po 22.000,00 KM, Općini Novi Travnik i Asocijaciji inovatora po 20.000,00 KM. Navedena sredstva isplaćena su sa pozicije neraspoređena sredstva za projekte i programe i sredstva rezerve usvojenog Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava «Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta« utvrđenog budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta.
Raspodjela sredstava utvrđenih u Programu utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava « Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta « na poziciji neraspoređena sredstva za projekte i programe i sredstva rezerve u iznosu od 106.000,00 KM, izvršena je na osnovu Odluke Vlade FBiH od 01.12.2005.godine.
Na osnovu prezentirane dokumentacije nije se moglo potvrditi zbog čega navedena sredstva nisu raspoređena korisnicima u skladu sa procedurama utvrđenim Odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava «Transfera za poticaj razvoja, poduzetništva i obrta «, kao ni kriterij na osnovu kojih je izvršen odabir korisnika.

Da Ministarstvo postupa u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH i važećim Odlukama Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava Transfera i po propisanim procedurama izbora programa i korisnika.

c) Postupanje po Zakonu o javnim nabavkama BiH

Na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju prodaje/nabave po principu staro za novo putničkog vozila za potrebe Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta V broj 611/05 od 01.12.2005.godine (Službene novine FBiH, broj 68/05), odobrena je nabavka putničkog vozila VW-PASSAT 2,0 TDI-Trendlune snage 103 kW, po principu staro za novo, a razlika sredstava u iznosu od 34.400,00 KM za nabavku osigurat će se iz sredstava budžeta za 2005. godinu Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva sa pozicije nabavka stalnih sredstava.
Na osnovu Odluke Vlade FBiH, Ministarstvo je donijelo Odluku broj 05-14-832/05 od 08.12.2005. godine o provođenju postupka javne nabavke za prodaju/nabavu po principu staro za novo putničkog vozila. Ministarstvo je postupak nabavke vršilo metodom ubrzanog postupka, a na osnovu prezentirane dokumentacije nismo mogli potvrditi opravdanost odabranog postupka. Za nabavku vozila VW-PASSAT 2,0 TDI-Trendlune, utrošeno 51.340,00 KM, od čega je 37.840,00 KM finansirano iz budžetskih sredstava, a iznos od 13.500,00 KM po osnovu prodaje starog vozila.
Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, utvrđeno je da je u Obavještenju o nabavci i Odluci Vlade FBiH o odobravanju prodaje/nabave po principu staro za novo putničkog vozila, u opisu predmeta ugovora

navedena marka automobila što je suprotno odredbama člana 14. tačka 5. Zakona o javnim nabavkama BiH.
Također je utvrđeno je da je Planom nabavki za 2005.godinu je predviđena (planirana) nabavka vozila, ali nije predviđeno da će se vršiti po principu staro za novo, dok je u budžetskom zahtjevu za 2005.godinu, predviđena nabavka vozila po principu staro za novo i planiran je iznos za tu namjenu 18.000,00 KM, dok je za izvršenu nabavku vozila po Odluci Vlade FBiH isplaćeno 37.840,00 KM.

Da se prilikom javnih nabavki u potpunosti postupa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH posebno u dijelu tehničkih specifikacija roba koje se nabavljaju.

Potrebno je da se javne nabavke vrše u skladu sa planom nabavki i u visini odobrenih budžetskih sredstava.

5. ZAKLJUČAK

Primjenom preporuka iz prethodnog izvještaja o reviziji ojačan je sistem internih kontrola, što je imalo za posljedicu poštivanje procedura, manjeg broja nepravilnosti i kvalitetnijeg finansijskog izvještavanja.

Međutim, pored navedenog konstatujemo određene propuste vezane za realizaciju transfera za podsticaj razvoja, poduzetništva i obrta, nepostupanje po procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama BiH, kao i nepostojanje normativa kojima bi se vršila stvarna kontrola utroška goriva.

Smatramo da će primjena donesenih akata krajem godine u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola, doprinijeti da se i određeni propusti konstatovani tokom ove revizije otklone.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku, Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta dopisom broj 01-14-387/06-1 od 29.05.2006. godine, pismeno se očitovalo na Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu u kojem su navedena obrazloženja za pojedine nalaze navedene u Izvještaju i izvijestilo o poduzetim mjerama i aktivnostima u cilju otklanjanja uočenih propusta.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Admir Džumhur, dipl.oec.
Član tima: Rasema Žerić, dipl. oec.

UR: 025-01, 010-01 /06

5.22 FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RADA I SOCIJALNE POLITIKE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva rada i socijalne politike** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva rada i socijalne politike. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH («Sl. novine FBiH», br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranja i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija također obuhvata ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela i vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **sistem internih kontrola nije u potpunosti funkcionisao u svim segmentima rada Ministarstva, što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u oblasti radnih odnosa, odobrenja i pravdanja putnih troškova, korištenja službenih automobila, planiranja i evidentiranja ugovorenih usluga, nabavke roba i usluga, vanbilansne evidencije potraživanja i evidentiranja doniranih sredstava ;**
   - **korisnici sredstava tekućeg transfera koji se odnosi na uvođenje u pravo osoba sa invaliditetom u iznosu od 500.000,00 KM na ime ocjene invalidnosti i 329.282,46 KM na ime uspostave baze podataka, nisu podnosili izvještaje o utrošku sredstava u skladu sa Odlukom o utrošku sredstava «Transfer za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi» Budžeta Federacije za 2005. godinu;**
   - **nisu donijeti kriteriji na osnovu kojih se vrši odabir korisnika i raspodjela sredstava tekućih transfera za civilne invalide. O realizovanim sredstvima tekućih transfera za 2005. godinu u iznosu od 418.000,00 KM, Ministarstvo nije podnijelo izvještaj Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava «Transfer za civilne invalide» i Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava «Podrška zapošljavanju invalidnih lica» utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika budžeta, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike Sarajevo, za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Ministarstvo rada i socijalne politike je formirano na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u daljem tekstu (Ministarstvo), («Sl. novine FBiH», br:19/03 i 38/05). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, i to politike rada i zapošljavanja, radnih odnosa i prava iz radnog odnosa, zaštite na radu, penzijsko-invalidskog osiguranja, međunarodnih konvencija u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine, ugovora i bilateralnih sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja, socijalne sigurnost i solidarnosti, zaštite civilnih žrtava rata, zaštite porodice, usvojenja i starateljstva, socijalne zaštite i druge poslove utvrđene zakonom.
Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-02/8-200-7/05 od 07. juna 2005. godine, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost, V broj:263/2005.od 02. juna 2005. godine.
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Broj zaposlenih na dan 31.12.2005. godine bio je 78, a sredstva Budžeta za 2005. godinu odobrena su za 90 zaposlenika, koliko je predviđeno i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva.
Sjedište Ministarstva je u ulici Vilsonovo šetalište br.10 Sarajevo.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu izvršene revizije za 2005.godinu, utvrđeno je da Ministarstvo nije postupilo po preporukama Ureda za reviziju za 2004. godinu, u dijelu koji se odnosi na uspostavu internih kontrola u oblasti radnih odnosa, odobrenja i pravdanja izdataka za putne troškove, nabavke roba i usluga u skladu sa propisima. Ministarstvo nije postupilo po preporuci Ureda za reviziju, u dijelu vanbilansne evidencije potraživanja po osnovu radnih knjižica, koje su ustupljene po Ugovoru o komisionoj prodaji iz 2001. godine.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.
Revizija također, uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Ministarstvo je u 2005. godini sistem internih kontrola trebalo uspostaviti putem akata i procedura predviđenih Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija.
Uvidom u donesene akte i procedure utvrdili smo da Ministarstvo u toku 2005. godine nije donijelo dio propisanih procedura kao što su Pravilnik o radnim odnosima državnih službenika i namještenika, Pravilnik o nabavci roba, usluga i ustupanju radova, Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju, Procedure komuniciranja sa okruženjem, Procedure pristupa informacijama itd.
U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sve akte iz nadležnosti Ministarstva potpisuje ministar. Ministar može ovlastiti i druge državne službenike da potpisuju pojedinačne akte o čemu donosi posebno rješenje. Na osnovu uvida u dokumentaciju, a vezano za ovlaštenja sekretara Ministarstva, nije nam prezentirano pismeno ovlaštenje na osnovu koga bi se moglo potvrditi da su sve aktivnosti koje su

obavljane od strane sekretara, a koje se odnose na raspolaganje sredstvima, provedene u skladu sa zakonskim propisima (prijem u radni odnos, odluka o nabavci).
Pravilnikom o naknadama za putne troškove uposlenika Ministarstva koji je donio ministar 23.09.2005. godine, definisano je da naloge za službena putovanja odobrava ministar, a izuzetno, nalog može izdati i rukovodeći službenik koga ministar ovlasti posebnim rješenjem. Tokom revizije uočili smo da su putne naloge za zaposlenike potpisivali državni službenici, a da nam za to nije prezentirano posebno ovlaštenje od strane ministra.
Donesene procedure u skladu sa Smjernica za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, Ministarstvo takođe nije primjenjivalo kod prijema u radni odnos državnih službenika i korištenja službenih automobila.

Potrebno je donijeti akte i procedure koje nisu doneseni u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija. Svi zaposleni trebaju se dosljedno pridržavati donesenih akata i procedura, a naročito procedura vezanih za uslove i način korištenja službenih automobila.

Potrebno je da ministar posebnim rješenjem ovlasti druge državne službenike za potpisivanje pojedinačnih akata, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

b) Rad i obavljanje zakonom utvrđene djelatnosti

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, ovo Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom iz nadležnosti Federacije u oblasti socijalne politike, rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, poslove inspekcijskog nadzora i vođenja prekršajnog postupka.
Izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, donesenim od strane Parlamenta FBiH, dana 16.10.2004. godine, utvrđena su osnovna prava lica sa invaliditetom, sa primjenom od 01.01.2005. godine. Sredstva za ove namjene Budžetom FBiH za 2005. godinu su planirana u iznosu od 2.000.000,00 KM za uvođenje korisnika u pravo. Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu od 15.12.2005. godine, sredstva su uvećana u iznosu od 16.000.000,00 KM za «Transfer lica sa invaliditetom». Odobrena sredstva, nisu realizovana iz razloga što korisnici ovog vida naknada nisu uvedeni u pravo, jer je Odluka o raspodjeli sredstava «Transfer za osobe sa invaliditetom- neratni invalidi» utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, donesena od strane Vlade FBiH 29.12.2005. godine.

Potrebno je da Ministarstvo poduzme aktivnosi u vezi uvođenja osoba sa invaliditetom-neratnih invalida u pravo, kako bi se mogla realizovati sredstva transfera ovog vida naknada, u skladu sa Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodica sa djecom.

Vlada Fedracije BiH u skladu sa Strategijom reformi u socijalnom sektoru za srednjoročni period od 2004 - 2007. godine i Akcionim planom implementacije srednjoročne strategije razvoja BiH, za period 2004.-2005. godina, utvrdila je Programske aktivnosti i mjere socijalne, dječje i invalidne zaštite. U skladu sa Programskim aktivnostima za 2004.-2005. godinu, Ministarstvo je pristupilo izradi Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, kojim je trebalo u skladu sa usvojenom strategijom, određena prava prenijeti sa kantona na nivo FBiH. U 2005. godini iz Budžeta FBiH trebale su se finansirati naknade za civilne žrtve rata, naknade za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi i naknade za dječji dodatak. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju utvrdili smo da do momenta okončanja ove revizije, u skladu sa Strategijom reformi u socijalnom sektoru, prava nisu prenesena na entitetski nivo tj. finansiranje nije vršeno iz Budžeta FBiH.
Konstatujemo, kao i u prethodnim revizijama, da svi kantoni u FBiH nisu donijeli svoje provedbene propise kako je definisano Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, te je i dalje status korisnika socijalne i dječje zaštite neujednačen u pogledu ostvarivanja prava.
Strategijom reformi u socijalnom sektoru za srednjoročni period i Programom rada Ministarstva za 2005. godinu, predviđena je izrada i donošenje Izmjena i dopuna Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, u dijelu ostvarivanja prava po osnovu naknada za civilne žrtve rata. Za ove namjene Budžetom FBiH za 2005. godinu su odobrena sredstva u iznosu od 8.000.000,00 KM. Zbog nedonošenja zakonske regulative, sredstva nisu realizovana.

Potrebno je da Ministarstvo i dalje poduzima aktivnosti u skladu sa Strategijom reformi u socijalnom sektoru i Akcionim planom implementacije srednjoročne strategije razvoja BiH, na praćenju pravne regulative iz oblasti socijalne i dječje zaštite na cjelokupnoj teritoriji FBiH.

c) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Budžetom FBiH za 2005. godinu, Ministarstvu su planirana sredstva u iznosu 12.988.340,00 KM, a Izmjenama i dopunama Budžetu za 2005. godinu, sredstva su uvećana na 20.988.340,00 KM, što je za 8.000.000,00 KM više od prvobitnog iznosa. U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2005. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 4.530.573,00 KM, što je u odnosu na planirane izdatke u iznosu od 21.074.240,00 KM, manje za 16.543.667,00 KM ili 78,51%. Raspoloživa sredstva su veća od rebalansom predviđenih po osnovu odobrenja sredstava tekuće rezerve Vlade Federacije za 2005. godinu u iznosu od 85.900,00 KM, a odobrena su na ime nedostajućih sredstava naknada troškova zaposlenih u iznosu od 45.000,00 KM, izdataka za komunalne usluge 7.300,00 KM, izdataka za usluge prevoza i goriva 10.600,00 KM, izdataka za tekuće održavanje 3.000,00 KM, ugovorene obaveze 10.000,00 KM i nabavku stalnih sredstava 10.000,00 KM. Nerealizovana sredstva se najvećim dijelom odnose na sredstva tekućeg transfera lica sa invaliditetom-neratni invalidi, koja su odobrena u iznosu od 16.000.000,00 KM i sredstva po osnovu tekućeg transfera podrška zapošljavanju invalidnih lica u iznosu od 252.000,00 KM.

Potrebno je budžetska sredstva planirati na osnovu relevantne dokumentacije, a posebno obratit pažnju da se planiranje i realizacija tekućih transfera (civilne žrtve rata i neratni invalidi) vrši u skladu sa zakonskim propisima.

Bruto plaće i naknade ostvarene su u iznosu od 991.735,00 KM, a planirane u iznosu od 1.143.040,00 KM, a što je za 151.305,00 KM ili 13,24% manje od planiranog iznosa. Sredstva za ove namjene planirana su za 90 zaposlenika, a u toku 2005. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 80. Na dan 31.12.2005. godine u Ministarstvu je radilo 78 zaposlenika.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u Ministarstvo u toku 2005. godine izvršen prijem u radni odnos dva državna službenika na određeno vrijeme, bez raspisanog konkursa i mimo Agencije za državnu službu, što je suprotno procedurama utvrđenim Zakonom o državnoj službi u FBiH. Rješenjem ministra je utvrđeno da radni odnos za prvog državnog službenika teče od 01.05.2005. godine, a za drugog od 08.08.2005. godine i trajat će do okončanja postupka izbora kandidata u radni odnos na neodređeno vrijeme u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH. Pomenuti državni službenici su još uvijek u radnom odnosu u Ministarstvu.

Uvidom u obračun i isplatu plaća i naknada, ustanovili smo da su sa 31.12.2005. godine evidentirane naknade na ime bolovanja preko 42 dana u iznosu od 9.413,26 KM. Ministarstvo nije postupilo u skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija vezano za knjiženje refundacije naknada za bolovanja preko 42 dana i nije upućivalo zahtjev za refundaciju naknada bolovanja preko 42 dana kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja, niti je evidentiralo potraživanja od istih.

Prijem u radni odnos državnih službenika, vršiti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH.

Na ime knjiženja i refundacije naknada za bolovanje preko 42 dana postupiti u skladu sa Instrukcijom Federalnog ministarstva finansija.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 566.442,00 KM, a odobreni u iznosu od 598.020,00 KM, što je manje za 31.578,00 KM ili 5,28%. Od toga 567.120,00 KM odobreno je Budžetom FBiH za 2005. godinu i 30.900,00 KM iz tekuće rezerve Vlade za nedostajuća sredstva na ime izdataka za komunalne usluge, izdataka za usluge prijevoza i goriva, izdataka za tekuće održavanje i ugovorene obaveze.

Izdaci po osnovu materijala i usluga iz 2004. godine u ukupnom iznosu od 7.377,90 KM, koji se odnose na izdatke za komunalne usluge u iznosu od 7.056,90 KM i ugovorene usluge u iznosu od 321,00 KM, **evidentirani su na teret Budžeta za 2005. godinu**, a za iste su odobrena sredstava tekuće rezerve Vlade i to za izdatke za komunalne usluge 7.300,00 KM i ugovorene usluge 3.000,00 KM.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva izvršeni su u iznosu od 36.662,00 KM, a odobreni u iznosu od 37.370,00 KM, od toga iz sredstava tekuće rezerve Vlade FBiH 10.600,00 KM. Ministarstvo koristi 13 službenih automobila i ima 4 vozača. Ministar je 29.06.2005. godine donio Odluku o uslovima i načinu korištenja službenih automobila, kojom je regulisano izdavanje i popunjavanje putnog naloga za korištenje službenih automobila. Uvidom u naloge utvrdili smo da se u skladu sa spomenutom Odlukom u nekim slučajevima ne upisuje datum polaska na put, stanje brojila prije polaska, relacija svake vožnje, vrijeme dolaska, potpis korisnika auta. Odgovorno lice na kraju mjeseca treba da vrši sravnjenje izdatih putnih naloga, obračunava utrošak goriva i kontrolira sa normom utroška goriva po prijeđenom kilometru, što je djelimično urađeno. Stupanjem na snagu ove Odluke, ministar, odnosno sekretar su bili dužni imenovati komisiju koja će snimiti i utvrditi normu potrošnje goriva za svaki službeni automobil u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke, što isti nisu učinili ni do kraja 2005. godine. Nije nam prezentirana

dokumentacija na osnovu koje bi mogli potvrditi da su službeni automobili (13) parkirani na određenom, propisanom parkiralištu posle radnog vremena i da su se isti koristili samo u službene svrhe.
Na ime **ugovorenih i drugih posebnih usluga** realizovan je iznos od 105.652,00 KM, a odobren iznos od 110.120,00 KM. Na pravnim uslugama, koje se odnose na neto isplate članovima Komisije za implementaciju čl. 143. Zakona o radu, evidentirano je 49.171,00 KM (iznos sa pripadajućim porezima od 64.241,91 KM). Svi članovi Komisije su zaposlenici Ministarstva. Evidencija na ugovorenim uslugama izvršena je na osnovu uputstva Federalnog ministarstva finansija od 23.08.2003. godine, a ne na osnovu obavještenja istog od 09.11.2004. godine i 15.05.2005. godine, na osnovu koga je planiranje i evidencija ovih usluga trebala biti na naknadama troškova zaposlenih. Na osnovu izjave odgovorne osobe, kod prvostepenog organa nalazi još oko 30.000 predmeta za rješavanje po osnovu člana 143. Zakona o radu, a Komisija za implementaciju čl. 143. Zakona o radu je drugostepeni organ za rješavanje, za čije rješavanje je potrebno još dosta vremena a i finansijskih sredstava. Imajući u vidu ukupan obim poslova, odnosno broj predmeta koje je potrebno riješiti i iznos sredstava koja se odobravaju budžetom za te namjene, potrebno je sagledati mogućnost kako bi se navedeni poslovi obavljali u okviru redovnih aktivnosti Ministarstva.
U okviru **ostalih nespomenutih usluga i dažbina** evidentiran je iznos od 8.278,06 KM. Na toj poziciji evidentirane su naknade članovima Komisije za popis, članovima Komisije za izbor direktora i članova Upravnog odbora Federalnog zavoda za zapošljavanje i članovima Komisije za izradu Zakona o zaštiti na radu, mada je izrada zakonskih akata u opisu redovnih aktivnosti Ministarstva. Rješenja o obrazovanju komisija nisu objavljivana u «Službenim novinama FBiH». Nisu nam prezentirani izvještaji o radu druge dvije navedene komisije, u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Takođe, naknade za rad ovih komisija nisu planirane i nisu evidentirane u okviru naknada troškova zaposlenih, kako je predviđeno Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija.

Službene automobile koristiti i formirati komisiju koja će snimiti i utvrditi normu potrošnje goriva za svaki službeni automobil u skladu sa Odlukom o uslovima i načinu korištenja službenih automobila, s tim da je Odlukom potrebno regulisati ostavljanje službenih automobila na određenom mjestu posle radnog vremena.

Sagledati mogućnost kako bi se poslovi rješavanja po osnovu člana 143. Zakona o radu obavljali u okviru redovnih aktivnosti Ministarstva, obzirom na vrijeme (broj predmeta) i iznos sredstava potrebnih za njihovo rješavanje, a koje obavljaju zaposlenici Ministarstva.

Naknade za rad komisija planirati i evidentirati u okviru naknada troškova zaposlenih u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Akte o obrazovanju komisija objavljivati u «Službenim novinama FBiH i naknade članovima komisija isplaćivati nakon prihvatanja izvještaja o izvršenim poslovima i zadacima istih, u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe.

Izdaci za tekuće transfere Izmjenama i dopunama Budžeta za 2005. godinu odobreni su u iznosu od 18.870.00,00 KM, a realizirani u iznosu od 2.515.282,46 KM, što je manje za 16.354.718,00 KM ili 86,68 % od odobrenih sredstava. Realizacija tekućih transfera odnosi se na grantove neprofitnim organizacijama u iznosu od 2.245.282,46 KM i tekući transfer za udruženja građana u iznosu od 270.000,00 KM.

Struktura tekućih transfera je slijedeća:

Red. broj	Naziv	Planirano	Ostvareno	Indeks %
1.	Transfer za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi	18.000.000,00	1.897.282,46	10,54
2.	Podrška zapošljavanju invalidnih lica	400.000,00	148.000,00	37,00
3.	Ekonomsko socijalno vijeće	150.000,00	150.000,00	100,00
4.	Dnevni centar-Duga Travnik	50.000,00	50.000,00	100,00
5.	Transfer za civilne invalide (9 udruženja)	270.000,00	270.000,00	100,00
6.	**UKUPNO:**	**18.970.000,00**	**2.515.282.46**	**13,33**

Tekući transfer za osobe sa invaliditetom-neratni invalidi realiziran je u iznosu od 1.897.282,46 KM, a planiran u iznosu od 18.000.000,00 KM, što je manje za 16.102.717,54 KM ili 89,46%. Realizirani transfer

se odnosi na troškove uvođenja u pravo korisnika, i to troškove postupka za ostvarivanje prava u iznosu od 948.000,00 KM (po 12.000,00 KM za svih 79 centara za socijalni rad i općinske službe), troškove ocjene invalidnosti (prvostepena i drugostepena ljekarska komisija) u iznosu od 500.000,00 KM, troškove uspostave baze podataka u iznosu od 329.282,46 KM i troškove vođenja evidencija u iznosu od 120.000,00 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da je Odluka o raspodjeli sredstava «Transfera za osobe sa invaliditetom – neratni invalidi» utvrđenih Budžetom za 2005. godinu, donesena 29.12.2005. godine, mada su sredstva bila raspoloživa cijelu 2005. godinu. Nismo se uvjerili da je menadžment Ministarstva poduzimao dovoljno aktivnosti kako bi sredstva od 16.000.000,00 KM za ove kategorije korisnika, odobrena Izmjenama i dopunama Budžeta za 2005. godinu bila i realizovana u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, jer korisnici nisu na vrijeme uvedeni u pravo.
Odlukom ministra o raspodjeli sredstava, Federalnom zavodu za penzijsko invalidsko osiguranje izvršen je prijenos sredstava u iznosu od 500.000,00 KM, na ime troškova rada ljekarskih komisija i društvu za istraživanje i razvoj informacionih sistema COMP 2000 d.o.o. Sarajevo, iznos od 329.282,46 KM, na ime troškova uspostave baze podataka korisnika prava neratnih invalida. Odlukom je definisano da se o utrošku sredstava mjesečno informiše Ministarstvo. Do momenta revizije, navedeni korisnici nisu izvijestili Ministarstvo o utrošenim sredstvima. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da Ministarstvo nije zaključilo ugovor sa COMP 2000 d.o.o. Sarajevo o međusobnim pravima i obavezama, za poslove u skladu sa Projektom za implementaciju tehničke podrške socijalnom sektoru u iznosu od 329.282,46 KM. Takođe smo utvrdili da ni sa izvršiocem posla, ERC ZIPO, nije zaključen ugovor za realizovana sredstva u iznosu od 120.000,00 KM za evidencije o korisnicima prava i izvršenim isplatama, niti je ministar donio odluku o realizaciji izvršenih sredstava, a što je bio obavezan u skladu sa Odlukom o raspodjeli sredstava «Transfera za osobe sa invaliditetom – neratni invalidi» utvrđenih Budžetom za 2005. godinu.
Ministarstvo je na dan 31.12.2005. godine sačinilo izvještaj o utrošku sredstava transfera na osnovu prijenosa sredstava korisnicima, a ne na osnovu izvještaja o namjenskom utrošku sredstava korisnika za namjene za koje su i odobrena i izvijestilo Vladu FBiH o utrošku istih.

Potrebno je da u skladu sa Odlukom ministra, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje za rad prvostepenih i drugostepenih ljekarskih komisija mjesečno izvještava Ministarstvo o utrošenim sredstvima.

Potrebno je se izvrši uvid u cjelokupnu dokumentaciju u vezi načina prijenosa sredstava bez prethodno zaključenog ugovora sa COMP 2000 d.o.o. Sarajevo i ERC ZIPO, odnosno utvrđenih međusobnih prava i obaveza i na osnovu istog preduzeti određene aktivnosti.

Transferi udruženjima planirani su i izvršeni u iznosu od 270.000,00 KM. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrdili smo da su Budžetom FBiH za 2005. godinu sredstva odobrena za 9 udruženja, a Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava «Transfer za civilne invalide» utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, realizovana za 11 udruženja. Na osnovu prijedloga Ministarstva, planirani iznos sredstava umjesto na 9 realiziran je za 11 udruženja. Nije nam prezentirana dokumentacija kojom bi mogli potvrditi da su dva udruženja (Savez invalida FBiH i Savez logoraša BiH) uputili zahtjev Ministarstvu za potrebnim sredstvima. Nisu nam prezentirane pisane procedure na koji način je izvršen odabir korisnika sredstva i kako je utvrđena visina dodijeljenih sredstava istim.
Usvojenim Programom utroška sredstava, ministar je bio dužan za svako udruženje donijeti posebnu odluku o realizaciji. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da ministar nije donio niti jednu pojedinačnu odluku o realizaciji istih. U skladu sa članom 5. Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava «Transfer za civilne invalide» utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, Ministarstvo je o utrošenim sredstvima bilo dužno tromjesečno izvještavati Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo o utrošenim sredstvima izvještavalo samo Vladu FBiH.

Potrebno je da se «Transfer za civilne invalide» realizuje u skladu sa usvojenim budžetom FBiH i Odluka o usvajanju Programa utroška sredstava «Transfer za civilne invalide» donosi u skladu sa istim.

U skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava o utrošku sredstava transfera tromjesečno izvještavati i Federalno ministarstvo finansija. Za svako udruženje potrebno je donijeti posebnu odluku o realizaciji sredstva.

Utvrditi kriterije na osnovu kojih se vrši odabir korisnika i raspodjela sredstava tekućih transfera za civilne invalide.

d) Postupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

Ministarstvo je u finansijskim izvještajima na ime nabavke stalnih sredstava realizovalo iznos od 39.941,00 KM, a planiralo iznos od 40.000,00 KM u koji je uključeno i 10.000,00 KM iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, na ime nedostajućih sredstava za pokriće poreza i carine za tri donirana auta. Nabavljeni su: automobil Škoda Octavija u iznosu 27.995,00 KM, jedan računar u iznosu od 1.689,00 KM, dva mobitela u iznosu od 1.170,43 KM, dva radio aparata za automobile u iznosu od 437,88 KM, i plaćeni su porez za tri i carina za jedan donirani automobil u iznosu od 8.648,46 KM. Iz sredstava Tekuće rezerve Vlade FBiH, koja je odobrena na ime nedostajućih sredstava za izmirenje poreza i carina za donirana sredstva u iznosu od 8.648,46 KM, nabavljen je jedan računar i mobitel u iznosu od 2.327,02 KM, čija nabavka nije navedena u zahtjevu za odobravanjem sredstava tekuće rezerve, tj. sredstva tekuće rezerve u tom dijelu nisu iskorištena za namjene za koje su u zahtjevu i tražena.
Procedure vezane za postupanje u skladu sa javnim nabavkama nisu donesene u toku 2005. godine. Putem Konkurentskog zahtjeva za dostavljanjem ponuda u toku 2005. godine izvršena je nabavka čija ukupna realizacija iznosi preko 130.000,00 KM, a kod određenih izdataka ostvaren je iznos preko 30.000,00 KM (izdaci za gorivo i izdaci za tekuće održavanje).
Prilikom nabavke automobila u Konkurenskom zahtjevu za dostavljanje ponuda navedena je vrsta automobila koja je predmet nabavke, što nije u skladu sa čl. 13. tačka 5. i čl.14. tačka 5. Zakona o javnim nabavkama BiH, a što ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju među ponuđačima.
Ministarstvu su u 2005.godini donirana sredstava u vrijednosti od 68.572,86 KM, od kojih su tri automobila za čiju procjenu vrijednosti nije formirana komisija za procjenu, u skladu sa čl. 54. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Automobili su uknjiženi na osnovu procjene Poreske uprave za razrez poreza, a računar i stolice na osnovu fakture dobavljača i odluke o prihvatanju donacije donesene od strane ministra.

Prilikom nabavke roba i usluga Ministarstvo se treba pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama u BiH. Prilikom utvrđivanja postupka nabavke potrebno je uzeti u obzir kako pojedinačnu tako i ukupnu vrijednost nabavke u cilju transparentnijeg provođenja propisa i trošenja javnih sredstava.

Postupati u skladu sa Instrukcijom Federalnog ministarstva finansija vezano za evidentiranje isplate iz sredstvava budžetskih rezervi odobrenih odlukom Vlade FBiH.

Evidentiranje doniranih stalnih sredstava vršiti na osnovu procijenjenih fer vrijednosti utvrđenih od strane komisije formirane od strane ministra u skladu sa članom 54. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

e) Ostali nalazi

Potraživanja nastala na osnovu Ugovora o komisionoj prodaji, zaključenog 19.10.2001. godine između Federalnog ministarstva socijalne politike, raseljenih osoba i izbjeglica i «Štamparije-Fojnica» d.o.o. o distribuciji radnih knjižica, a koji traje do okončanja distribucije preuzete količine radnih knjižica, iznose 10.260,21 KM. Komisija radnih knjižica «Štamparije–Fojnica» je 21.01.2006.g. dostavila inventurne liste sa stanjem radnih knjižica na dan 31.12.2005.godine, na ovjeru Ministarstvu, po kojoj je u veleprodaji bilo 61.106 komada radnih knjižica i 29 komada u maloprodaji.
Nije se postupilo po preporuci Ureda za reviziju navedenoj u Izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja Ministarstva za 2004. godinu, i nije potraživanja po osnovu radnih knjižica evidentiralo u vanbilansnoj evidenciji, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Potraživanja po osnovu Ugovora o komisionoj prodaji radnih knjižica sa «Štamparijom-Fojnica» treba vanbilansno evidentirati u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

5. ZAKLJUČAK

U toku revizije konstatovali smo da Ministarstvo nije u potpunosti postupilo u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje interne kontrole kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija. Dio akata i procedura nije uopšte donesen, a dio akata i procedura koji su doneseni, nisu u potpunosti primjenjivani.

Smatramo da Ministarstvo u narednom periodu posebnu pažnju treba posvetiti procesu planiranja sredstava u skladu sa zakonskim propisima i na osnovu relevantne dokumentacije, kako bi sredstva bila realno

odobrena, a na osnovu toga i korisnici koji imaju prava, mogli ista na vrijeme i ostvariti. Naročito ističemo problem realnog planiranja i realizacije sredstava tekućih transfera osoba sa invaliditetom-neratni invalidi na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o. osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom, kojim su utvrđena osnovna prava lica sa invaliditetom, a koji se trebao primjenjivati od 01.01.2005. godine i civilne žrtve rata, za koje su Budžetom za 2005. godinu odobrena sredstva, a zakonski propis na osnovu koga se trebala izvršiti raspodjela sredstava nije donesen u toku godine, tako da sredstva za te namjene nisu realizovana.

Potrebno je da Ministarstvo i dalje unapređuje sistem internih kontrola putem praćenja i provođenja donesenih akata i procedura, u cilju efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja, usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima i efikasnije i racionalnije potrošnje javnih sredstava.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, dopisom broj 02-14/01-707/06 od 05.06.2006. godine, očitovalo se na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine. U dopisu se navodi da je Ministarstvo prihvatilo date preporuke u Izvještaju o reviziji i već poduzelo aktivnosti na otklanjanju uočenih nepravilnosti.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima:Dževida Hodžić, dipl. oec.
Član tima: Kimeta Bihorac, dipl. oec.

UR: 025-05, 010-05 /06

5.23 FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA-FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I ŠPORTA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA KULTURE I SPORTA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva kulture i sporta-Federalnog ministarstva kulture i športa**, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva kulture i sporta-Federalnog ministarstvo kulture i športa. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 22/06), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je takođe obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **neuspostavljanje adekvatnog sistema internih kontrola imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu planiranja, raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava kao i propisa u oblasti javnih nabavki, a posebno evidentiranja poslovnih promjena na osnovu dokumentacije koja nije relevantna;**
   - **ne možemo potvrditi da su sredstva tekućih transfera namijenjena za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa u iznosu od 2.123.200,00 KM, realizovana u skladu sa tačkom IV Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom za 2005. godinu, iz razloga što korisnici nisu odabrani na osnovu tendera za izvođenje radova Zavoda za zaštitu spomenika, niti je od strane ministra imenovano stručno tijelo za izbor najbolje ponude po tenderu;**
   - **od strane Ministarstva nije vršen nadzor nad zakonitošću rada Fondacije za izdavaštvo-nakladništvo i Fondacije za kinematografiju, u skladu sa članom 47. Zakona o udruženjima i fondacijama;**
   - **nedosljedna primjena Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu objavljivanja marke automobila u oglasu za otvoreni postupak putem prodaje/nabavke putničkog automobila po principu staro za novo i tenderskoj dokumentaciji, a što ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju među ponuđačima.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva kulture i sporta-Federalnog ministarstva kulture i športa za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo kulture i sporta-Federalno ministarstvo kulture i športa (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine FBiH", broj:19/03, 38/05). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: naučno istraživačku djelatnost, u oblasti zaštite i korištenja kulturno-historijskog naslijeđa; muzejsku, arhivsku, bibliotekarsku, izdavačku, pozorišnu, muzičku, likovnu, filmsku i estradnu djelatnost, djelatnost organizacija i udruženja građana u oblasti umjetnosti, kulture, sporta i mladih, unapređenje sporta i tjelesne kulture, utvrđuje strategiju razvoja u oblasti kulture, sporta i mladih i druge poslove utvrđene Zakonom.
Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva stupio je na snagu 10. marta 2005. godine, danom dobijanja saglasnosti od Vlade FBiH. Ovim Pravilnikom se uređuje unutrašnja organizacija, vrste organizacionih jedinica i njihov djelokrug, sistematizacija radnih mjesta sa opisom poslova, uvjetima za obavljanje poslova i broj izvršilaca, rukovođenje organizacionim jedinicama, ovlaštenja i odgovornost u rukovođenju, stručni kolegij, saradnja u izvršavanju poslova, programiranje i planiranje rada, radni odnosi i disciplinska odgovornost, javnost rada i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad Ministarstva.
U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za zaštitu spomenika.
Finansiranje Ministarstva vrši se iz budžeta FBiH, a finansijsko poslovanje obavlja se putem Trezora.
Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđena su radna mjesta za 54 zaposlenika, budžetom su odobrena sredstva za 55, a na dan 31.12.2005. godine u Ministarstvu su bila uposlena 44 zaposlenika.
Ministarstvo je u 2005. godini bilo smješteno u Sarajevu, u ulici Obala Maka Dizdara br.2.
U skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, koje su stupile na snagu u julu 2005. godine, sjedište Ministarstva je iz Mostara promjenjeno u Sarajevo.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2004. godinu. U skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika donesen je najveći dio akata i procedura, od kojih je jedan dio donesen krajem godine. Planiranje bruto plaća i naknada troškova zaposlenih i dalje se vršilo na osnovu broja radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, a naknade troškova zaposlenih su realizovane u tom iznosu, mada sva radna mjesta nisu popunjena, niti je bilo prijema novih zaposlenika u radni odnos, a stvarni broj zaposlenih je bio daleko manji od broja predviđenog Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Evidencija naknada troškova zaposlenih nije vršena u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu evidentiranja naknada u periodu u kome su i nastale. Zahtjev za refundaciju naknada za bolovanje preko 42 dana nije upućivan kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja, niti je evidentirano potraživanje od istih. Nije se ograničavala potrošnja fiksnih telefona. Programom utroška sredstava transfera nije jasno definisan nadzor nad praćenjem utroška sredstava tekućih transfera i dostavljanje finansijskih izvještaja kojim se dokazuje namjenski utrošak dobivenih sredstava u tekućoj godini.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se utvrdi da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu u skladu sa svom zakonskom važećom regulativom, da se da ocjena računovodstvenog sistema, kao i ocjena sistema internih kontrola u smislu da li je prikladno postavljena za sprečavanje ili otkrivanje značajno pogrešnog prikazivanja kao i pribavljanje realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi da li su poduzete sve mjere za prikupljanje i čuvanje javnih prihoda, te da li se korištenje javnih prihoda vršilo po propisanim ovlaštenjima i za utvrđene namjene.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja.
Ministarstvo je u 2005. godini sistem internih kontrola trebalo uspostaviti putem akata i procedura predviđenim Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija. Napominjemo, da je veći dio procedura donesen krajem 2005. godine, pa se njihova primjena očekuje tek u 2006. godini. Sistem internih kontrola nije funkcionisao kod planiranja budžeta Ministarstva u dijelu utvrđivanja broja zaposlenih, evidentiranja plaća i naknada troškova zaposlenih, ograničenja potrošnje fiksnih telefona, pripreme programa utroška sredstava tekućih transfera, potpunog nadzora nad utroškom sredstava transfera.
Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva stupio je na snagu 10. marta 2005. godine, kada je Vlada FBiH dala saglasnost na isti. Navedenim Pravilnikom predviđena su u jednom dijelu Sektora za ekonomsko-finansijske i opće poslove, tj. u odsjeku Računovodstva, tri radna mjesta i to radno mjesto šefa računovodstva, mlađeg samostalnog referenta za knjigovodstvenu evidenciju i likvidaturu, mlađeg referenta za blagajničke poslove i finansijsku dokumentaciju. Tokom 2005. godine nije imenovan pomoćnik ministra Sektora za ekonomsko-finansijske i opće poslove, a od navedena tri radna mjesta u odsjeku Računovodstva, samo je jedno bilo popunjeno i to radno mjesto mlađeg samostalnog referenta za knjigovodstvenu evidenciju i likvidaturu. Ovakvim načinom rada nije obezbijeđen funkcionalan sistem internih kontrola, jer je jedina zaposlena osoba u računovodstvu npr. obračunavala, evidentirala i isplaćivala naloge za službena putovanja kao i druge izdatke. Funkcija kontrole, obavljala se kroz radno mjesto savjetnika ministra za planiranje i organizaciju finansijskih poslova, koji je ovjeravao realizaciju dijela izdataka bez pismenog ovlaštenja.
Takođe, uvidom u navedeni Pravilnik konstatujemo da službenici u sektorima za ekonomsko finansijske i opće poslove i zaštite kulturno-historijskog naslijeđa, nisu obavljali poslove kako je to utvrđeno Pravilnikom u dijelu izrade kriterija, raspodjele sredstava transfera za finansiranje institucija, manifestacija i programa.
Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, Ministarstvo nije jasno definisalo nadzor nad namjenskim utroškom sredstava niti dostavljanje izvještaja kojim se dokazuje namjenski utrošak dobivenih sredstava od strane Ministarstva za tekuću godinu. Nadzorno tijelo koje je trebalo vršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera nije imenovano.
Godišnji obračun Ministarstva nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu u FBiH, u dijelu sačinjavanja tekstualnog dijela uz finansijske izvještaje, koji imaju ulogu da dopune i obrazlože prezentirane finansijske pokazatelje, kao i razradu i dopunu podataka ostalih dijelova izvještaja koji su u njima iskazani.

> ***Funkcionisanje sistema interne kontrole i njeno djelovanje treba i dalje unapređivati i proširiti na sve oblasti poslovanja, a donesene procedure vezane za uspostavu i jačanje interne kontrole u potpunosti primjenjivati u cilju potpune primjene zakonskih propisa i potpune i tačne knjigovodstvene evidencije.***
>
> ***Potrebno je da se uz finansijske izvještaje pripreme i računovodstvene zabilješke, kao sastavni dio finansijskih izvještaja, u skladu sa članom 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.***

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Ministarstvo je bilo u obavezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na naučnoistraživačku djelatnost i zaštitu korištenja kulturno-historijskog naslijeđa.
Finansiranje kulture vršilo se na osnovu Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federeracije BiH za 2005. godinu, jer nije donesen Zakon o kulturi

na novou BiH. U skladu sa Ustavom FBiH, kultura je u nadležnosti kantona, a nije u nadležnosti Federacije BiH. Federacija nema izvorne nadležnosti niti nad jednom institucijom, niti nad djelatnostima izuzev osnovanih Fondacije za izdavaštvo-nakladništvo i Fondacije za kinematografiju. Ministarstvo je poduzelo aktivnosti na izradi okvirnog zakona o kulturi BiH.
U skladu sa Ustavom, pitanje sporta je bilo regulisano zakonima o sportu na kantonalnim nivoima. Zakonom o sportu na nivou BiH, koji je u pripremi, treba da se utvrdi strategija razvoja sporta u BiH i konačno će se riješti pitanje organizovanja i finansiranje sporta na nivou BiH. I dalje osnov za finansiranje sporta ostaje samo Program utroška sredstava transfera za spor, do donošenja propisa koji regulišu ovu oblast.

c) Izvršenje Budžeta za 2005. godinu

Ukupni rashodi i izdaci iskazani su u finansijskim izvještajima u iznosu od 11.844.375,81KM, a odobreni u iznosu od 12.104.888,00 KM, što je manje za 260.512,19 KM ili 2,16%. Raspoloživa sredstva se sastoje od sredstava odobrenih Budžetom FBiH za 2005. godinu u iznosu od 11.849.894,00 KM i sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH u iznosu od 254.994,00 KM.
Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo o utrošku sredstava tekućih transfera u 2005 godini izvještavalo Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH na osnovu podataka o realizaciji sredstava transfera, a ne na osnovu izvještaja korisnika o namjenskom utrošku sredstava.
Takođe, revizijom smo utvrdili da dio sredstava tekućih transfera namijenjen za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa u iznosu od 2.123.200,00 KM, nije izvršen u skladu sa Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu tj: raspodjela sredstava je vršena bez objavljenog javnog poziva za odabir projekata i programa.

> ***Potrebno je da Ministarstvo budžetska sredstva koristi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.***

Bruto plaće i naknade iskazane su u iznosu od 541.335,72 KM, a odobrene u iznosu od 727.895,00 KM, što je manje za 186.559,28 KM ili 25,63% od odobrenog iznosa, jer su sredstva za ove namjene odobrena za daleko veći broj zaposlenih od stvarnog broja. Budžetom za 2005. godinu sredstva za ove namjene odobrena su za 55 zaposlenika, a na dan 31.12.2005. godine u Ministarstvu su bila uposlena 44 zaposlenika.
Uvidom u obračun plaće, utvrdili smo da su **naknade za bolovanje preko 42 dana** evidentirane u iznosu od 10.299,57 KM. Ministarstvo nije postupilo po datoj preporuci u izvještaju o reviziji za 2004. godinu, pa i tokom 2005. godine nije upućivalo zahtjev za refundaciju ovih naknada kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja, niti su ista evidentirana na potraživanjima u Glavnoj knjizi Trezora.
Naknade troškova zaposlenih odobrene su u iznosu od 211.020,00 KM, a utrošene u iznosu od 211.013,01 KM, a tj. 100% odobrenog iznosa, iz razloga što je raspoloživih sredstava za isplatu istih bilo po osnovu 21,82 % većeg planiranog broja zaposlenih u odnosu na prosječan broj zaposlenih u 2005. godini.
Mada su i u prethodnim revizijama date preporuke vezano za planiranje i realizaciju sredstava za ove namjene i u 2005. godini sredstva za plaće i naknade troškova zaposlenih planirana su za broj zaposlenika predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, tj za 55 zaposlenika, prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 43. Mada u toku 2005. godine nije bilo prijema novih zaposlenika, sredstva su u cjelini utrošena. Na taj način odobrena budžetska sredstva su se koristila za isplatu naknada zaposlenicima suprotno Zakonu o izvršavanju budžeta FBiH za 2005. godinu, tj. pomenuta sredstva se nisu koristila za namjene i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.
Naknade za odvojeni život iskazane su u iznosu od 9.778,61 KM. U okviru istih, na osnovu rješenja ministra koje je doneseno 09.05.2005. godine, izvršena je retroaktivno isplata naknada za odvojen život za period od 15.02.2003.godine do 25.10.2004.godine u iznosu od 7.222,70 KM. Ove naknade isplaćene su rukovodećem službeniku Zavoda za zaštitu spomenika, koji je penzionisan krajem 2004. godine, a koji se dok je bio na ovoj funkciji u više navrata obraćao sa zahtjevom za isplatu, kada nije udovoljeno njegovom zahtjevu, pa je isti uložio žalbu zbog ćutanja administracije 22.04.2005. godine. Pomenute naknade nisu planirane u Budžetu Ministarstva za 2005.godinu, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2005. godinu.
Naknade za rad komisija isplaćene su u iznosu od 2.516,80 KM. Na iste je plaćen porez na dodatna primanja od 50%, u iznosu od 1.258,40 KM, što nije u skladu sa Uputstvom o izmjenama i dopunama Uputstva o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću, na osnovu koga se na iznos dodatnih primanja utvrđenih rješenjem organa uprave, porez obračunava u visini od 30%. Na pomenute naknade nije obračunat i plaćen poseban

porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, na osnovu Uputstva o načinu obračunavanja i uplati posebnog poreza za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.
Naknade za rezultate rada iskazane su u bruto iznosu od 32.700,00 KM (neto iznos od 21.800,00 KM). Na osnovu Rješenja ministra o stimulisanju zaposlenih povodom vjerskih, nacionalnih i državnih praznika od 18.10.2005. godine, izvršena je isplata u iznosu od 11.000,00 KM (44 zaposlena po 250,00 KM). Na osnovu Rješenja ministra o dodjeli nagrade namještenicima za natprosječne rezultate u radu od 27.10.2005. godine, izvršena je isplata u iznosu od 10.800,00 KM, (8 zaposlenika po 200,00 KM i 23 po 400,00 KM). Na ove naknade plaćen je porez na dodatna primanja od 50 % u iznosu od 10.900,00 KM, na naknade nije obračunat i plaćen poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.
Ove naknade nisu navedene u Budžetskom zahtjevu za finansiranje tekućih izdataka za 2005. godinu i nisu odobrene Budžetom za 2005. godinu, a isplaćene su jer je raspoloživih sredstava za isplatu bilo po osnovu većeg broja planiranih zaposlenika u odnosu na stvarni broj zaposlenih.
Potrebno je prilikom izrade Prijedloga budžetskog zahtijeva za finansiranje tekućih izdataka dosljedno primjenjivati akt o načinu i elementima izrade godišnjeg budžeta, a izvršavanje sredstava za naknade troškova zaposlenih Ministarstva vršiti u skladu sa stvarnim brojem zaposlenih, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, vršiti isplatu samo naknada koje su planirane i u iznosima u kojima su planirane u njegovom Posebnom dijelu.

Naknade troškova zaposlenih izvršavati u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u periodu na koji se i odnose.

Izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za naknade bolovanja preko 42 dana i podnijeti zahtjeve za refundaciju ovih naknada kantonalnom zavodu zdravstvenog osiguranja za isplaćene naknade u prethodnom periodu za koje zahtjevi nisu podneseni.

Obračun i isplatu poreza na dodatna primanja zaposlenika vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na plaću i Uputstvom o načinu obračunavanja i plaćanja poreza na plaću.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 195.688,54 KM, a odobreni su u iznosu od 247.748,00 KM, što je manje za 52.059,46 KM ili 21,01%. Uvidom u dokumentaciju vezanu za izdatke za materijal i usluge utvrdili smo slijedeće nedostatke.
Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u iznosu od 8.365,10 KM, a odobreni u iznosu od 8.401,00 KM. Ministarstvo je u 2005. godini koristilo tri službena automobila, a evidencija korištenja automobila i utroška goriva i maziva nije vođena. Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila donesene su krajem godine i iste bi u potpunosti trebalo primjenjivati u 2006. godini.
Ugovorene usluge su iskazane u iznosu od 53.514,04 KM, a odobrene i iznosu 55.770,00 KM. Na **usluge reprezentacije** se odnosi 20.168,40 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u okviru istih evidentiran račun za hotelski smještaj osoba za koje nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da ovi troškovi predstavljaju troškove Ministarstva. Takođe smo uočili da je putem blagajne isplaćen račun na ime reprezentacije u iznosu koji nije u skladu sa Uputstvom o blagajničkom poslovanju, na kome nema naziva, pečata ni potpisa dobavljača.
Na poziciji **ugovorenih usluga** evidentiran je i iznos na ime naknade komisiji za izbor predsjednika i članova Upravnog odbora Fondacije za izdavaštvo-nakladništvo. Upravni odbor Fondacije imenuje Vlada FBiH na prijedlog federalnog ministra kulture i sporta. Izbor predsjednika i članova Upravnog odbora Fondacije, Ministarstvo je koštalo u bruto iznosu 10.431,85 KM, što predstavlja najznačajniji iznos izdataka za usluge po osnovu ugovora o djelu. (neto iznos za 5 članova Komisije po 1.093,40 KM).

U skladu sa Procedurama o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila voditi evidenciju korištenja službenih automobila i utroška goriva i maziva i kontrolu korištenja i utroška istih.

Izdatke na ime ugovorenih usluga trošiti u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i to samo izdatke koji se odnose na redovne aktivnosti Ministarstva.

Tekući transferi

Ministarstvo je na ime **tekućih transfera** u finansijskim izvještajima iskazalo iznos od 10.491.373,00 KM, a planiralo iznos od 10.500.000,00 KM, što je manje za 8.627.00 KM. Od toga na ime grantova drugim nivoima vlasti odnosi se 4.246.367,50 KM i grantova neprofitnim organizacijama u iznosu od 6.500.000,00 KM. Ministarstvo je realizovalo i sredstva Tekuće rezerve u iznosu od 254.994,00 KM za sport i kulturu od značaja za FBiH.

Struktura planiranih i izvršenih tekućih transfera u 2005. godini, je slijedeća:

R.b.	Vrsta transfera	Planirano	Ostvareno	Razlika
1.	Transfer za kulturu od značaja za Federaciju	2.000.000,00	1.999.570,00	430,00
3.	Transfer za udruž. građana i organiz. u oblasti kulture	500.000,00	500.000,00	-
4.	Transfer za sport od značaja za Federaciju	1.500.000,00	1.491.803,50	8.196,50
5.	Transfer za Fond za izdavaštvo	1.500.000,00	1.500.000,00	-
6.	Transfer za Fond za kinematografiju	2.000.000,00	2.000.000,00	-
7.	Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa	3.000.000,00	3.000.000,00	-
8.	Tekuća rezerva	254.994,00	254.994,00	
	Ukupno:	**10.754.994,00**	**10.746.367,50**	**8.626,50**

Realizacija navedenih tekućih transfera vršila se na osnovu Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele «Transfera za Fond za izdavaštvo» i Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava «Transfera za kinematografiju» utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, koji su usvojeni od strane Vlade FBiH.

Uvidom u Pogram utroška sredstava s kriterijma raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu konstatujemo da nisu jasno definisani opći kriteriji za dodjelu sredstava tekućih transfera. U navedenim kriterijima od korisnika sredstava se zahtijeva da dostave finansijski izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava dobivenih od Ministarstva u prethodnoj godini, kao jedan od uslova ostvarenja traženih sredstva u tekućoj godini, a što upućuje da korisnik koji ne traži sredstva u tekućoj godini nije obavezan pravdati namjenski utrošak sredstava iz prethodne godine. O ovim propustima Programa utroška sredstava s kriterijma raspodjele sredstava tekućih transfera, skretali smo pažnju i provedenom revizijom za 2004. godinu. Takođe, navedenim Programom utroška sredstava niije definisano da korisnici sredstava, dostave izvještaj o namjenskom utrošku sredstava za tekuću godinu, što smatramo nedostatkom kod realizacije tekućih transfera. Napominjemo da je Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH definisano da fiskalna godina traje od 01.01-31.12., korisnici kojima su odobrena sredstva za tekuću godinu, trebaju da podnesu izvještaje o namjenskom utrošku sredstava za godinu za koju su sredstva i dobili.

Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera nije jasno definisan nadzor od strane Ministarstva nad namjenskim utroškom sredstava. Federalnom ministarstvu finansija je dostavljen Pregled utroška sredstava transfera za period 01.01-31.12.2005. godine, koji je sačinjen na osnovu realizacije tekućeg transfera, bez pisanog obrazloženja o realizaciji istih. Ne možemo potvrditi da je ovakav način izvještavanja o utrošku tekućih transfera vršen u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2005. godinu.

Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu iskazana su **sredstva transfera za kulturu od značaja za Federaciju i transfera za udruženja građana i organizacija u oblasti kulture** u iznosu od 2.499.570,00 KM, a planirana u ukupnom iznosu od 2.500.000,00 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da nije prezentiran spisak odobrenih zahtjeva tj: nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo na koji način je izvršen odabir korisnika kao i visina dodijeljenih sredstava transfera za kulturu od značaja za Federaciju i trasfera za udruženja građana i organizacija za 2005. godinu. Na osnovu prezentiranog spiska pristiglih zahtjeva za 2005. godinu, utvrdili smo da je dijelom vršena raspodjela sredstava korisnicima a da pri tome nisu bili ispunjeni opći kriteriji iz Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera (specifikacija svih troškova, svih izvora finansiranja predloženog programa i visina očekivanih sredstava, dostava finansijskog izvještaja sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava u prethodnoj godini). Prema prezentiranoj dokumentaciji Ministarstva, Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava za kulturu od značaja za Federaciju i udruženja građana i organizacija u oblasti kulture ovom Ministarstvu nisu dostavili korisnici sredstava u iznosu od 177.000,00 KM, dostavljenih a nepotpunih izvještaja bilo je u iznosu od 78.000,00 KM.

Transfer za sport od značaja za Federaciju iskazan je u iznosu od 1.491.803,50 KM, planiran u iznosu od 1.500.000,00 KM. U okviru ovih sredstava vršena je isplata preduzeću EUROBIKO Sarajevo za nabavku sportske opreme i rekvizita za projekte «Zaštita od mina kroz sportske aktivnosti», «Sportom protiv droge» i «Sport bez duhana» u iznosu od 69.038,50 KM. Iako je izvršen izbor najpovoljnijeg dobavljača u skladu sa propisima, Ugovor o nabavci sportske opreme sa EUROBIKO Sarajevo, Ministarstvo je zaključilo tek 10.10.2005. godine, a uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je nabavka

sportske opreme i rekvizita vršena od 16.03.2005. godine, što znači prije zaključivanja Ugovora. Na osnovu prezentirane dokumentacije Ministarstva, od ukupno realiziranog iznosa transfera za sport, izvještaje o utrošku sredstava nisu dostavili korisnici sredstava u iznosu od 672.303,00 KM ili 45,06%, nepotpune izvještaje o utrošku sredstava dostavili su korisnici u iznosu od 34.000,00 KM.

Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa iskazan je i planiran u iznosu od 3.000.000,00 KM. Potpisanim Protokolom (dana 31.03.2005. godine) o saradnji u realizaciji projekata iz oblasti kulturno-istorijskog naslijeđa, kulture i sporta, između Ministarstva i Fondacije Odraz, Ministarstvo se obavezalo da će Fondaciji Odraz dostaviti svu relevantnu dokumentaciju za projekte, a potrebna finansijska sredstva za realizaciju projekata prenijeti na poseban izdvojen račun za potrebe obnove i rekonstrukcije objekata kulturno-historiskog naslijeđa, obnove, izgradnje i opremanja sportskih objekata, objekata kulture i opremanje biblioteka (sredstvima Fondacije za izdavaštvo/nakladništvo). Od strane ministra izdata je Naredba 06.04.2005.godine o zatvaranju transakcijskog računa Zavoda za zaštitu spomenika

Zaključenim Ugovorom o realizaciji projekata zaštite kulturno historijskog naslijeđa od 05.05.2005. godine, Zavod za žaštitu spomenika je izvršio prenos novčanih sredstava u iznosu od 555.013,31 KM, Fondaciji Odraz za objekte iz 2004. godine i 876.800,00 KM iz 2005. godine. Na osnovu uvida u dokumentaciju, kao i odluke o dodjeli sredstava u 2005. godini, utvrdili smo da su prenesena sredstva u iznosu od 1.431.813,31 KM za 2004. i 2005. godinu, potrošena u iznosu od 86.728,25 KM, ili samo 6,057% od iskazanih sredstava, iz čega se može zaključiti da se sredstva nisu koristila efikasno u skladu sa Programom utroška sredstava.

Nadalje, navedenim Ugovorom je takođe regulisano za eventualno dodatno osigurana sredstva za ove ili druge objekte kulturno-historijskog naslijeđa, sačinit će se Anex ovom Ugovoru.

Ministarstvo je u 2005. godini, na ime odobrenih sredstva za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa iskazalo iznos od 2.123.200,00 KM. Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom za 2005. godinu -Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa je regulisano da se raspodjela sredstva korisnicima vrši na osnovu raspisanog javnog poziva Zavoda za zaštitu spomenika i posao dodijeli ponuđačima sa najboljom ponudom, a da prijedlog najbolje ponude po tenderu vrši stručno tijelo koje imenuje ministar. Međutim, revizijom smo utvrdili da je raspodjela sredstava putem ovog Ministarstva vršena bez raspisanog javnog poziva, nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo na koji načine je vršen odabir korisnika i nije formirana komisija od strane ministra za raspodjelu istih. Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa ovom Ministarstvu nisu dostavili korisnici sredstava u iznosu od 1.122.000,00 KM ili 37.40%. Ne može se potvrditi da je Ministarstvo vršilo nadzor nad utroškom sredstava koja su prenesena Fondaciji OdRaz, mada je bilo obavezno u skladu sa zaključenim Ugovorom o realizaciji projekata zaštite kulturno-historijskog naslijeđa, iz razloga što nam nije prezentirana relevantna dokumentacija kojom bi se isto potvrdilo.

> ***Prilikom izrade Programa utroška sredstava tekućih transfera sa kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera, potrebno je jasno definisati nadzor nad namjenskim praćenjem utroška sredstava tekućih transfera i dostavljanje izvještaja o namjenskom utrošku sredstava sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava.***
>
> ***Da Ministarstvo izvrši uvid u doznačena sredstva tekućih transfera i da utvrdi da li su namjenski trošena od strane korisnika sredstava.***
>
> ***Potrebno je da se sredstva tekućeg transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa troše za projekte i programe u skladu sa Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera.***

Sredstva transfera za Fond za izdavaštvo u iznosu od 1.500.000,00 KM i **transfera za kinematografiju** u iznosu od 2.000.000,00 KM, doznačavana su direktno Fondaciji za izdavaštvo i Fondaciji za kinematografiju. Revizorskom timu su prezentirani izvještaji o utrošku sredstava, koji su potpisani od predsjednika upravnog odbora jedne i druge fondacije.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Ministarstvo sačinilo konačan izvještaj o utrošku sredstava tekućih transfera za 2005. godinu na osnovu realizacije usvojenih programa o utrošku sredstava s kriterijima raspodjele, koji je dostavljen Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH. Pomenuti izvještaj nije sačinjen na osnovu izvještaja korisnika sredstava, kojim bi se moglo potvrditi da su korisnici na transparentan način trošili dodijeljena sredstva u skladu sa programima utroška sredstava s kriterijima raspodjele, usvojenim od strane Vlade FBiH.

Revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Ministarstvo vršilo nadzor nad zakonitošću rada fondacija, što je definisano članom 47. Zakona o udruženjima i fondacijama i Pravilnikom o vršenju nadzora nad zakonitošću rada fondacija u kome je navedeno da nadzor nad zakonitošću rada udruženja i fondacija vrši federalni organ u oblasti na koju se odnosi. Ministarstvo je donijelo Odluku u 2006. godini (17.02.2006. godine) da imenovana Komisija izvrši nadzor nad radom ovih fondacija.

Potrebno je da Ministarstvo izvrši nadzor nad zakonitošću rada fondacija u skladu sa članom 47. Zakona o udruženjima i fondacijama.

d) Postupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH

Ministarstvo je četiri puta objavljivalo otvoreni postupak za nabavku 12. grupa roba i vršenje usluga na osnovu Zakona o javnim nabavkama, prvi put 18.04.2005. godine i do kraja 2005. godine nije uspjelo odabrati dobavljače za 7. grupa roba i usluga, kao što su nabavka goriva i maziva, nabavka rezervnih dijelova, servisiranje i održavanje računarske opreme, fotokopir aparata i faks aparata, materijala za čišćenje i održavanje higijene, nabavka sokova, pića i kafe, servis i popravka službenog vozila, usluge prevođenja. Takođe i za robe i usluge za koje je uspjelo odabrati najpovoljnije dobavljače, ugovore je sklopilo krajem godine, tako da se isti samo jednim manjim dijelom odnose na 2005. godinu. Pošto nije na vrijeme izvršen odabir dobavljača za robe i usluge, Ministarstvo je u većini slučajeva nastavilo nabavku sa dobavljačima odabranim za 2004. godinu, a da sa istim nije zaključilo aneks ugovora.

Nabavka stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 89.951,80 KM, a planirana u iznosu od 90.000,00 KM, što čini 99,95% planiranog iznosa. Ova nabavka se odnosi na nabavku opreme i rekonstrukciju i investiciono održavanje.

Na ime **nabavke opreme** Ministarstvu je odobren iznos od 40.000,00 KM, a nabavljeno je auto u iznosu od 38.224,00 KM i po jedan mobitel i fiksni telefon u iznosu od 1.775,80 KM. Na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju prodaje/nabavke po principu staro za novo putničkih automobila od 18.08.2005. godine, pokrenut je postupak za prodaju korištenog VOLKSWAGEN GOLF GTI za nabavku novog auta ŠKODA SUPERB CLASSIC TDI. U oglasu za Otvoreni postupak za prikupljanje ponuda za javnu nabavku putničkog automobila po principu staro za novo i tenderskoj dokumentaciji navedene su vrste automobila koji su predmet prodaje/nabavke, što nije u skladu sa članom 13. tačka 5. i članom 14. tačka 5. Zakona o javnim nabavkama BiH, a što ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju među ponuđačima.

Ugovorom o kupoprodaji vozila po sistemu «staro za novo» od 17.11.2005. godine zaključenim sa ASA PSS d.o.o. Sarajevo, utvrđena je cijena novog auta od 47.636,00 KM, popust na ovu cijenu u iznosu od 5.215,91 KM i cijena starog auta u iznosu od 9.750,00 KM. Na razliku je obračunat i plaćen porez na dodatu vrijednost od 17,00%, tako da je kupoprodajna cijena utvrđena u iznosu od 38.224,00 KM, i u istom iznosu i plaćena. Ugovorom je takođe regulisano da je rok isporuke auta 30-75 dana, da će se odmah predati rabljeno auto i da će ASA PSS d.o.o. Sarajevo, obezbijediti Ministarstvu odgovarajući automobil za korištenje u periodu od momenta predaje starog automobila do momenta isporuke novog, po važećem cjenovniku. Tako je Ministarstvo na osnovu predračuna 17-11/05, za korištenje ŠKODE OCTAVIJE ELEGANCE u periodu 17.11.2005. do 28.01.2006. godine, platilo ASA RENT d.o.o. Sarajevo iznos od 5.662,86 KM. Novo auto je preuzeto 15.02.2006. godine.

Iz svega navedenog, postavlja se pitanje opravdanosti zamjene putničkih automobila po principu staro za novo, obzirom da je postupak kasno započet, vrijeme isporuke novog auta, plaćeni porez u većem iznosu od poreza koji je bio važeći u 2005. godini i korištenje iznajmljenog auta i iznosa novčanih sredstava datih na ime iznajmljivanja.

Na ime **rekonstrukcije i investicionog održavanja** iskazan je iznos od 49.962,00 KM, a odobreno 50.000,00 KM, što čini 99,92% odobrenog iznosa. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su nakon provedenog postupka odabira najpovoljnijeg dobavljača, sklopljeni ugovor sa STAR INŽINJERING iz Sarajeva 20. decembra 2005. godine, za isporuku i montažu kosog lifta za hendikepirane osobe u iznosu od 19.619,00 KM; sa MIDDLE POINT d.o.o. Sarajevo 19.decembra 2005. godine, za isporuku i ugradnju opreme sistema video nadzora u iznosu od 12.343,00 KM, sa FAIN INŽINJERING d.o.o. Sarajevo 21.decembra 2005. godine, za izvođenje građevinskih radova u ukupnoj ugovorenoj vrijednosti od 41.397,60 KM, koji će se realizirati u dva dijela, 18.000,00 KM po potpisu Ugovora, a drugi dio će obuhvatiti vrijednost preostalih radova i realizirat će se kada Naručilac obezbijedi potrebna novčana sredstva o čemu će Izvođač biti pismeno obaviješten. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su ukupni radovi za izvođenje građevinskih radova od strane FAIN INŽINJERING d.o.o. Sarajevo, izvršeni u iznosu od 60.964,09 KM, tj, više od ugovorenog iznosa.

Takođe, na osnovu uvida u dokumentaciju utvrdili smo da je evidentiranje rekonstrukcije i investicionog održavanja u 2005. godini u iznosu od 49.962,00 KM, izvršeno na osnovu zaključenih ugovora, a ne na osnovu relevantne dokumentacije, kojom bi se potvrdilo da su radovi i urađeni (otpremnica, građevinski dnevnik, privremena situacija). Plaćanje je izvršeno avansno, a evidentiranje nije izvršeno preko avansa i obaveza za avanse. Ovakav način evidentiranja nije u skladu sa načelom modifikovanog nastanka događaja, koji je propisan članom 21. Uredbe o računovodstvu i članom 40. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, po kome se rashodi priznaju i evidentiraju u onom obračunskom periodu u kojem je nastala obaveza za plaćanje, bez obzira na to da li je i kada izvršeno samo plaćanje. Prema tome rashodi se trebaju knjižiti u mjesecu kada je faktura ili drugi dokument o nastaloj obavezi primljen, tj. momenat plaćanja obaveze nije, niti se može smatrati opredjeljujućim prilikom iskazivanja rashoda.

Prilikom nabavke roba i vršenja usluga Ministarstvo se treba pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama u BiH.

Na vrijeme započeti aktivnosti oko odabira najpovoljnijih dobavljača, kako bi se planirana nabavka roba i izvođenje radova izvršilo u periodu za koji su planirani i na koji se odnose i u iznosima u kojim su planirani, a sve u cilju ekonomičnog i racionalnog trošenja budžetskih sredstava.

Evidenciju rashoda vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, tj. u vremenu kada je relevantan dokument o nastaloj obavezi primljen.

5. ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005.godinu uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcionisanjem sistema internih kontrola.

Ministarstvo je do kraja godine donijelo veći dio propisanih akata i procedura u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija, međutim, u toku revizije smo konstatovali da se isti nisu u potpunosti primjenjivali.

Vezano za raspolaganje sredstvima tekućih transfera, konstatovali smo da Programom utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu nije jasno definisan nadzor nad utroškom istih, kao i dostavljanje finansijskih izvještaja od strane korisnika sredstava transfera kojim se dokazuje namjenski utrošak sredstava. Od strane ministra nije imenovano nadzorno tijelo koje treba da utvrdi da li su sredstva utrošena za namjene za koje su i odobrena. Posebnu pažnju treba posvetiti nadzoru nad zakonitošću rada Fondacije za kinematografiju i Fondacije za izdavaštvo-nakladništvo, koje su osnovane od strane Vlade FBiH, a koje su u nadležnosti ovog Ministarsva.

U narednom periodu bi trebalo Programom utroška sredstava transfera, navedene nedostatke jasnije definisati i dosljedno provoditi, a posebno nedostatke po pitanju nadzora nad utroškom sredstava transfera.

U daljem radu više pažnje treba posvetiti procedurama vezanim za nabavku roba, vršenju usluga i izvođenju radova, kako bi postupak nabavke započeo i bio završen na vrijeme, odabran najpovoljniji dobavljač za nabavku roba, usluga i izvođenje radova za budžetsku/fiskalnu godinu na koju se odnosi.

Potrebno je da Ministarstvo i dalje unapređuje sistem internih kontrola putem praćenja i provođenja donesenih akata i procedura, u cilju efikasnijeg poslovanja, pravovremenog i pouzdanog finansijskog izvještavanja, usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima kao i efikasnije i racionalnije potrošnje javnih sredstava.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo kulture i sporta-Federalno ministarstvo kulture i športa očitovalo se na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005. godinu dopisom broj: 01-14-2351/06 od 19.07.2006. godine. U očitovanju su date određene primjedbe i obrazloženja, koja nisu prihvaćene iz razloga što nisu data adekvatna obrazloženja, odnosno dostavljena dokumentacija kojom se ista potvrđuju.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Dževida Hodžić, dipl. oec.
Član tima: Kimeta Bihorac, dipl. oec.

UR: 025-06, 010-06 /06

5.24 FEDERALNO MINISTARSTVO RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA RASELJENIH OSOBA I IZBJEGLICA

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica**, iskazanih na stranicama od 1 do 9, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", br. 22/06) i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **neuspostavljanje adekvatnog sistema internih kontrola imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu korištenja sredstava u okviru odobrenih budžetskih sredstava, evidentiranja obaveza iz ranijeg perioda, radnih odnosa, korištenja službenih automobila, evidencije stalnih sredstava;**
   - **nije vršen potpun monitoring od strane Ministarstva u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nad namjenskim utroškom sredstava za rekonstrukciju stambenih objekata dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju u iznosu od 3.999.902,97 KM;**
   - **nedosljedna primjena Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu utvrđivanja visine naknada članovima komisija i isplate naknada prije izvršenja poslova i zadataka i prije prihvatanja izvještaja o izvršenim poslovima i zadacima od strane ministra, u iznosu od 46.754,62 KM;**
   - **nabavku opreme u iznosu od 27.489,66 KM, Ministarstvo nije planiralo u Budžetu za 2005. godinu i ista nije izvršena u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za 2005. godinu, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor
Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica (u daljem tekstu Ministarstvo), formirano je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave («Sl. novine FBiH» br: 19/03, 38/05). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na raseljene osobe, izbjeglice i povratnike, i to: prikupljanje i obradu podataka o raseljenim osobama, izbjeglicama i povratnicima; stvaranje uslova za povratak raseljenih osoba, izbjeglica i povratnika u njihova prijeratna mjesta stanovanja, uključujući obnovu, rekonstrukciju i izgradnju stambenih objekata; praćenje, podsticanje i pomaganje reintegracije povratnika u lokalnu zajednicu, zapošljavanje i stvaranje uslova za održiv povratak, uključujući rekonstrukciju, obnovu i izgradnju infrastrukturnih i drugih objekata; planiranje, praćenje, pomaganje ili koordiniranje aktivnosti obnove, rekonstrukcije i održivog povratka sa vladinim i nevladinim sektorima; evidentiranje ili registriranje nevladinih organizacija i nadzor nad istim koje se bave pitanjima pomoći raseljenim osobama i povratnicima, kao i druge poslove utvrđene zakonom.
Unutrašnja organizacija i način rada Federalnog ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji br. 01-34-1354/05 od 24.11.2005. godine, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost V. broj: 635/05 od 24.11.2005. godine. Poslovanje Ministarstva se odvija kroz osnovne organizacijske jedinice, i to: Kabinet ministra, Sektor za pravne, ekonomsko-finansijske i opće poslove, Sektor za razvojne projekte održivosti povratka, Sektor za raseljene osobe i povratnike u FBiH i izbjeglice iz BiH, Sektor za humanitarnu djelatnost i Inspektorat.
Sredstva za rad Ministarstva obezbjeđuju se u federalnom budžetu.
Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđena su radna mjesta za 86 zaposlenih, budžetom su odobrena sredstva za 80, a na dan 31.12.2005. godine u Ministarstvu su bila uposlena 72 zaposlenika.
Sjedište Ministarstva je u Sarajevu u ul: Alipašina 41.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2004. godinu. U skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika najveći dio akata i procedura donesen je krajem godine, tako da se nisu mogli ni primjenjivati. Prijem u radni odnos i u 2005. godini nije vršen u skladu sa važećim propisima. Nije primjenjivan Zakon o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju budžeta u FBiH za 2005. godinu, u dijelu izvršenja naknada troškova zaposlenih, izdataka za materijal i usluge i nabavke stalnih sredstava u iznosima u kojima su odobrene.
Kao i u prethodnoj, tako i u 2005. godini nije vršen monitoring izdataka po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju materijala, niti su Izvještaji o utrošku sredstava transfera dostavljani tromjesečno Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH, u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2005. godinu i Programom utroška sredstava tekućih transfera.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na nj; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu Ministarstva, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u rad Ministarstva u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, takođe, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja.
Ministarstvo je u 2005. godini sistem internih kontrola trebalo uspostaviti putem akata i procedura predviđenim Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija. Napominjemo da je veći dio procedura donesen krajem godine, mada je trebalo do 30.06.2005. godine, te bi se iste trebale u potpunosti primjenjivati u 2006. godini.
Sistem internih kontrola nije funkcionisao u dijelu isplate naknada troškova zaposlenih koje nisu planirane, niti odobrene, prijema u radni odnos državnih službenika i namještenika mimo važećih propisa, potpisivanja naloga za korištenje službenih vozila od strane osoba, koje za to nisu imale ovlaštenja, obračuna i isplate poreza, nabavke stalnih sredstava u skladu sa odobrenim sredstvima.
Nalozi za korištenje službenih automobila potpisivani su od strane šefa kabineta, koji nema pismeno ovlaštenje za isto. Dato nam je Rješenje od 15.07.2004. godine, kojim ministar privremeno ovlašćuje šefa kabineta za potpisivanje pojedinačnih akata, dopisa, odgovora po predstavkama i upitima pravnih i fizičkih lica, kao i drugih akata sa sličnim sadržajem. U istom se navodi, da Rješenjem nisu obuhvaćeni pojedinačni akti koji idu prema Parlamentu Federacije BiH, državnim institucijama kao i svi akti iz kojih proizilazi materijalno-finansijska obaveza Ministarstva, odnosno rješavanje u upravnim stvarima i pravima iz radnog odnosa uposlenika Ministarstva, koji su u isključivoj nadležnosti federalnog ministra.
Ovakvim načinom rada nije obezbijeđen funkcionalan sistem internih kontrola, jer je osoba bez ovlaštenja odobravala korištenje službenog automobila vozaču i savjetniku ministra, kome je isplaćivana naknada na ime korištenja vlastitog automobila za prevoz u toku sedmičnog odmora od mjesta rada do prebivališta i obratno i pored toga za prevoz u toku vikenda od mjesta rada do prebivališta koristio i službeni automobil.
Godišnji obračun Ministarstva nije sačinjen u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu FBiH, u dijelu sačinjavanja tekstualnog dijela uz finansijske izvještaje, koji imaju ulogu da dopune i obrazlože prezentirane finansijske pokazatelje, kao i razradu i dopunu podataka i ostalih dijelova izvještaja koji su u njima iskazani.

Funkcionisanje sistema interne kontrole i njeno djelovanje treba i dalje unapređivati i proširiti na sve oblasti poslovanja, a donesene procedure vezane za uspostavu i jačanje interne kontrole u potpunosti primjenjivati u cilju potpune primjene zakonskih propisa i potpune i tačne knjigovodstvene evidencije.

Potrebno je da se uz finansijske izvještaje pripreme i računovodstvene zabilješke, kao sastavni dio finansijskih izvještaja, u skladu sa članom 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

b) Izvršenje Budžeta za 2005. godinu

U Godišnjem iskazu o izvršenju Budžeta za 2005. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 22.616.734,60 KM, što je u odnosu na odobrene izdatke u iznosu od 22.854.020,00 KM, manje za 237.285,40 KM. Raspoloživa sredstva odnose se na sredstva koja su planirana budžetom u iznosu od 22.347.070,00 KM i tekuće rezerve za obezbjeđenje nedostajućih sredstava na poziciji naknada troškova zaposlenih potrebnih za isplatu regresa za godišnji odmor za 2005. godinu u iznosu od 27.650,00 KM, na ime troškova obilježavanja 10. godišnjice genocida nad građanima Srebrenice «Zaštićene zone UN-a» i ukopa identificiranih nastradalih osoba iz jula 1995. godine u iznosu od 279.300,00 KM i «Rekonstrukcije regionalnog puta R-437 Ostrožac- Fojnica» u iznosu od 200.000,00 KM.
I u 2005. godini, kao i u prethodnoj, dio izdataka kao što su izdaci za putne troškove, gorivo, unajmljivanje imovine, izdaci za tekuće održavanje, naknade raznim komisijama i nabavka stalnih sredstava, za koje nije bilo raspoloživih sredstava, evidentiran je na poziciji tekućih transfera, što nije u skladu sa sredstvima odobrenim Budžetom za 2005. godinu.

Međutim, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da su u naprijed navedenim izdacima iskazani izdaci u iznosu od 14.002,00 KM, koji se odnose na dnevnice i putne troškove, troškove mobilnih telefona, koji se odnose na obaveze iz 2004. godine, a evidentirane su na teret odobrenog Budžeta za 2005. godinu, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2005. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo budžetska sredstva koristi u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvđene u njegovom Posebnom dijelu.

Bruto plaće i naknade u finansijskim izvještajima iskazane su u iznosu od 912.564,88 KM, a odobrene u iznosu od 1.097.446,00 KM, što je za 184.881,12 KM ili 16,85 % manje u odnosu na odobrena sredstva. Obračun i isplata bruto plaća i naknada za novembar i decembar 2005. godine izvršen je po novim koeficijentima i osnovici, mada je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji donesen 24.11.2005. godine i Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima državnih službenika i namještenika, donesen 21.12.2005. godine, što nije u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH V broj 645/05 od 08.12.2005. godine u kome se navodi da federalni organi uprave za koje se sredstva za plaće osiguravaju u Budžetu FBiH, obračun plaće državnih službenika i namještenika, do donošenja novih pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i novih pravilnika o plaćama i naknadama, vrše po koeficijentima koji su važili do stupanja na snagu novih propisa i po osnovici u visini od 104,00 KM.

Iako je i u Izvještaju o reviziji za 2004. godinu, data preporuka da se prijem u radni odnos vrši u skladu sa važećim zakonskim propisima i u 2005. godini su uočeni nedostaci u ovoj oblasti. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u Ministarstvo i u toku 2005. godine vršen prijem u radni odnos državnih službenika na određeno vrijeme, bez raspisanog konkursa i mimo Agencije za državnu službu, što je suprotno procedurama utvrđenim Zakonom o državnoj službi u FBiH i prijem namještenika bez raspisivanja oglasa i na određeno vrijeme, mada su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđena radna mjesta, koja nisu popunjena, što je suprotno Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH. (čl.23. i 30).

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 317.525,68 KM, a odobrene u iznosu od 320.760,00 KM, od toga iz sredstava tekuće rezerve za nedostajuća sredstva naknada troškova zaposlenih iznos od 27.650,00 KM.

Na poziciji **jubilarnih nagrada** iskazan je iznos od 20.810,00 KM. U okviru istih evidentiran je iznos od 3.900,00 KM (bruto iznos od 5.850,00 KM) koji je isplaćen na osnovu Odluke ministra o isplati poklon bona uposlenicama za 8. mart i iznos od 11.250,00 KM (bruto iznos od 16.875,00 KM) na osnovu Odluke ministra o isplati jednokratne novčane nagrade za uposlenike Ministarstva od 25.10.2005.godine, u povodu vjerskih praznika. Ove isplate nisu iskazane u budžetskom zahtjevu i nisu odobrene Budžetom za 2005. godinu i njihovo izvršenje nije u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH za 2005. godinu. Porez na dodatna primanja plaćen je u iznosu od 50%.

Naknade troškova smještaja dužnosnika i naknade za odvojen život iskazane su u iznosu od 22.314,66 KM. Naknade troškova smještaja se isplaćuju za pomoćnika ministra, dva savjetnika, šefa kabineta i jednog državnog službenika, na osnovu rješenja ministra, ali bez davanja izjave ili prilaganja relevantnih dokumenata kojim bi se dokazalo pravo ostvarivanja na naknadu troškova smještaja.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je savjetniku ministra u decembru 2005. godine isplaćena naknada troškova smještaja u iznosu od 300,00 KM, naknada troškova prijevoza u toku sedmičnog odmora vlastitim autom u iznosu od 224,00 KM, naknada za gradski prijevoz u Sarajevu u iznosu od 50,00 KM. Isti je u istom vremenskom periodu koristio službeni automobil, putujući iz mjesta rada u mjesto prebivališta i obratno. Ovaj slučaj pokazuje nefuncionisanje sistema interne kontrole u Ministarstvu, jer je naknada po istom osnovu isplaćena i za korištenje vlastitog auta i gradskog prijevoza i korištenje službenog auta.

Prilikom prijema zaposlenika u radni odnos postupati u skladu sa Zakonom o državnoj službi u FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

Izvršiti uvid u relevantnu dokumentaciju vezanu za isplatu naknada troškova zaposlenih i korištenje službenih automobila i u vezi s tim, poduzeti adekvatne mjere. Korisnici naknada troškova smještaja trebaju priložiti izjavu ili dokaz ostvarivanja prava na smještaj u mjestu rada.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 346.427,03 KM, a odobreni u iznosu od 375.200,00 KM, što je za 28.772,97 KM ili 7,67 % manje od odobrenih.

Uvidom u kartice dobavljača za gorivo u 2005. godini, Energopetrol d.d. Sarajevo i Proming d.o.o. Bugojno, Podružnica Sarajevo, utvrdili smo da ukupni **izdaci za gorivo** iznose 141.283,82 KM. Od ovog

iznosa, na redovnim sredstvima izdataka za gorivo, evidentirano je 8.474,55 KM, a ostatak u iznosu od 132.809,27 KM, na poziciji transfera. Od iznosa evidentiranog u okviru tekućih transfera, 21.385,00 KM se odnosi na donirano gorivo na osnovu zahtjeva korisnika, a u cilju održivog povratka. Ostali dio u iznosu od 111.424,27 KM, odnosi se na utrošeno goriva za korištenje službenih automobila u cilju implementacije transfera. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se evidencija o korištenju službenih automobila ne vodi u potpunosti za sve službene automobile, niti se za sva službena vozila vodi evidencija o utrošku goriva. Ministarstvo koristi 25 službenih automobila i u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji ima 7 vozača. Na osnovu spiska korisnika službenih automobila, koji nam je prezentiran i putnih naloga za korištenje službenih automobila, utvrdili smo da pored vozača, službene automobile koriste i drugi uposlenici. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo naloge za službena putovanja, koje je potpisivala osoba bez pismenog ovlaštenja.

Nije nam prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi mogli potvrditi da su službeni automobili (25) parkirani na određenom, propisanom parkiralištu posle radnog vremena i da su se isti koristili samo u službene svrhe.

Procedure o uslovima i načinu korištenja službenih vozila donesene su tek 30.12.2005. godine, koje treba u potpunosti primjeniti u 2006. godini, a posebno u dijelu odobravanja korištenja službenih automobila od strane ovlaštenih osoba i uredne i redovne evidencije o korištenju službenih vozila i evidencije utroška goriva i maziva.

Na poziciji **unajmljivanje imovine i opreme** evidentiran je iznos od 157.899,20 KM, a odobren iznos od 163.920,00 KM. Dio ovih izdataka u iznosu od 44.352,00 KM sa porezom na promet usluga, odnosi se na zakup prostora po osnovu Ugovora sa «Šuma-projektom», gdje je smješten jedan sektor Ministarstva. Dio u iznosu od 82.400,00 KM odnosi se na zakup za 8 mjeseci poslovnog prostora Hala-Stup, na osnovu zaključenog Ugovora o zakupu poslovnog prostora sa fizičkim licem. Preostale 4 rate u iznosu od 41.200,00 KM su evidentirane na poziciji tekućih transfera, što nije u skladu sa budžetom odobrenim sredstvima i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH. Iz razgovora sa odgovornom osobom, saznali smo da je ovaj prostor namjenski uređen od strane UNHCR-a 1996. godine i da je u njemu smješteno nekoliko porodica izbjeglica.

Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je Ministarstvo na osnovu Prijave za razrez poreza na prihod od imovine i imovinskih prava, koju je podnio suvlasnik poslovnog prostora Hala-Stup, uplatilo na ime poreza na prihod od imovine ukupno 31.147,20 KM i to za pola 2004. godine iznos od 11.390,40 KM i za 2005. godinu, iznos od 19.756,80 KM. Ministarstvo je platilo porez na prihod od imovine, mada je obveznik plaćanja poreza vlasnik imovine, a nije nam prezentiran dokaz, kojim bi se potvrdilo da je platilo porez na promet usluga u iznosu od 10 % (12.360,00 KM za godinu dana), mada je u ovom slučaju obveznik obračuna i uplate poreza na promet usluga bilo Ministarstvo, jer je zakupodavac fizičko lice. Ugovorom o zakupu objekta Hala-Stup je regulisano da je cijena zakupa 10.300,00 KM mjesečno u neto iznosu, a porez na zakup objekta i ostale takse nastale po osnovu ovog ugovora snosi Ministarstvo.

Potrebno je da se prilikom izrade Prijedloga budžetskog zahtijeva za finansiranje tekućih izdataka, dosljedno primjenjuje Zakon o budžetima u FBiH i akt o načinu i elementima izrade godišnjeg budžeta, uz koji za svaku poziciju treba dati adekvatno obrazloženje.

Potrebno je da se zaduživanje i korištenje službenih vozila vrši samo u službene svrhe, kao i da se evidencija o korištenju službenih vozila i evidencija o utrošku goriva i maziva, servisiranje i opravak u potpunosti vrše u skladu sa Procedurama o uslovima i načinu korištenja službenih vozila, koje je donio ministar, s tim da je potrebno regulisati i ostavljanje službenih automobila na određenom mjestu posle radnog vremena.

Obračun i uplatu poreza vršiti u skladu sa zakonskim propisima. Izvršiti uvid u Ugovor o zakupu objekta Hala-Stup i plaćeni porez na prihod od zakupa istog, i poduzeti adekvatne mjere. Takođe, preispitati opravdanost produženja pomenutog Ugovora, kao i mogućnost smještaja osoba iz objekta na neki drugi način.

c) Tekući transferi

Izdaci za tekuće transfere iskazani su u iznosu od 20.861.181,11 KM, a odobreni u iznosu od 20.869.300,00 KM. Tekući transferi se odnose na grantove pojedincima u iznosu od 20.390.000,00 KM, Tekuće rezerve za sufinansiranje Projekta «Rekonstrukcija regionalnog puta R-437 Ostrožac-Fojnica» u iznosu od 200.000,00 KM i na ime troškova obilježavanja 10. godišnjice genocida nad građanima Srebrenice «Zaštićene zone UN-a» i ukopa identificiranih nastradalih osoba iz jula 1995. godine u iznosu od 279.300,00 KM.

Transfer utroška sredstava za raseljene osobe i izbjeglice za 2005. godinu ostvaren je, kako slijedi :

R/b	Naziv projekta	Iznos
1.	Zajednički projekti	5.350.000,00
2.	Rekonstuk. indiv. stambeni objekata dodjelom grđevin. materijala i sredstava za ugradnju	3.999.902,97
3.	Rekonstrukcija i obnova stambenih jedinica zajedničkog tipa stanovanja	1.699.894,78
4.	Rekonstrukcija inividualnih stambeni jedinica po sistemu «ključ u ruke»	1.000.014,96
5.	Zajednički projekti sa vladinim i nevladinim sektorom	1.399.983,19
6.	Rekonstrukcija stambenih objekata pojedinačni slučajevi»	999.746,12
7.	Projekti održivosti povratka	3.969.990,88
8-	Projekti zapošljavanja u poljoprivredi sa Feder. Zavodom za zapošljavanje	720.000,00
9.	Re-registracija, humanitarna, psihosocijalna edukacija i informativni projekti, podrška funkcionisanju	899.803,17
10.	Podrška povratku Srebrenica	350.000,00
11.	Sufinasiranje projekta «Rekonstrukcija regionalnog puta R-437 Ostrožac-Fonjica	200.000,00
12.	Troškovi obilježavanja 10.godišnjice genocida nad građanima Srebrenice«Zaštićene zone»	271.845.22
	Ukupno:	20.861.181.11

Izdaci po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju materijala iskazani su u Pregledu utroška sredstava budžeta, sačinjenog od strane Odsjeka za ekonomsko-finansijske i opće poslove u iznosu od 3.999.902,97 KM, a odobreni u iznosu od 4.000.000,00 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a vezano za realizaciju sredstava transfera u skladu sa Programom utroška sredstava, konstatovano je da je u skladu Ugovorom broj 1096/05, od 18.05.2005. godine o kupoprodaji robe sa «Uniprometom»d.o.o. Sarajevo u iznosu od 167.295,63 KM, uočili smo da realizacija građeviskog materijala nije vršena u skladu sa članom 5. navedenog Ugovora tj: dobavljač nije izvršio isporuku građevinskog materijala u roku od 20 dana, na adrese krajnjih 48 korisnika i to općina Zenica, Vareš i Olovo. Odlukom ministra broj: 36-2616/04 od 29.10.2004. godine regulisano je da će «Podprojekat male donacije» u gore navedenom iznosu teretiti Budžet za 2004. godinu. Tripartitni sporazum o donaciji građevinskog materijala – male donacije sa povratnikom zaključen je 04.11.2004. godine, kojim se donator obavezuje da će primaocu isporučiti građevinski materijal u roku od 40 dana od dana potpisivanja sporazuma., a otpremnica prema krajnjem korisniku br: 15-ZDK/05 je od 03.06.2005. godine, što upućuje da se nisu poštivale odredbe Ugovora o donaciji građevinskog materijala krajnjim korisnicima, kao i neefikasno korištenje budžetskih sredstava.

U okviru ove pozicije Programa raspodjele sredstava «Transfera za raseljene i izbjegle osobe» realizovana su sredstva korisnika «Podprojekta male donacije» za isporuku građevinskog materijala namijenjenog za obnovu individualnih stambenih objekata u iznosu od 141.662,60 KM od «Almy»d.o.o. Zenica za 36 korisnika općine Kasindo. Uvidom u realizaciju ovog vida donacije utvrdili smo da se odluka o izboru korisnika donacije, takođe odnosi na sredstva Budžeta FBiH za 2004. godinu. Odluka iz 2004. godine (02-14-1627/04) realizirana je na osnovu Ugovora o isporuci građevinskog materijala za obnovu individualnih stambenih objekata broj: 02-14-1627/05, zaključenog 26.07.2005., što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2005. godinu.

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, Sektor za raseljene osobe-prognanike, izbjeglice-povratnike, trebao je da prati ugradnju doniranog građevinskoh materijala, vršenje monitoringa izvršenja postupka doniranja, učešća u realizaciji zajedničkih projekata, vršenje implementacije projekata za podršku povratku. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da nije izvršen monitoring o izvršenim izdacima po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju materijala.

Potrebno je da se Izdaci po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju materijala odobravaju i koriste u godini kada su sredstva i odobrena za navedene namjene u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Programom raspodjele sredstava «Transfera za raseljene i izbjegle osobe».

Potrebno je da se u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vrši nadzor nad namjenskom ugradnjom građevinskog materijala po osnovu rekonstrukcije stambenih objekata dodjelom građevinskog materijala i sredstava za ugradnju materijala.

Sredstva na ime **Rekonstrukcije individualnih stambenih jedinica po sistemu ključ u ruke** u Pregledu utroška sredstava iskazana su u iznosu od 1.000.014,96 KM, a planirana u iznosu od 1.000.000,00 KM. U okviru ove pozicije izvršena je isplata preduzeću «Rad»d.d. Konjic za rekonstrukciju stambenih jedinica po

sistemu ključ u ruke na području općina Prozor, Konjic i Centar Sarajevo za šest /6/ korisnika u iznosu od 59.605,45 KM. Odlukom ministra broj:04-36-1976/05 od 31.08.2005. godine navedeni izdatak se odnosi na Budžet za 2005. godinu. Ugovor o izvođenju radova za navedene objekte zaključen je 17.10.2005. godine u iznosu od 119.210,90 KM. Članom 3 Ugovora je određen rok za završetak radova na izgradnji svih objekata u trajanju od 60 dana nakon potpisivanja Ugovora. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je prva privremena situacija ispostavljena 13.12.2005. godine u iznosu od 59.605.45 KM, a druga privremena situacija tek 18.05.2006. godine, što znači da se budžetska sredstva nisu trošila u okviru odobrenih sredstava i u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH za 2005. godinu.
Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH nisu tromjesečno dostavljani Izvještaji o utrošku sredstava transfera u skladu sa članom 36. Zakona o izvršavanju budžeta u FBiH za 2005. godinu i članom 6. Programa utroška sredstava tekućeg transfera.

Potrebno je da se budžetska sredstva za rekonstrukcija individualnih stambenih jedinica po sistemu «ključ u ruke» troše u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i u okviru sredstava usvojenih budžetom. Potrebno je da se izvršenje radova i nadzor nad izvršenjem istih vrše u skladu sa Ugovorom zaključenim sa izvođačem radova. .

Potrebno je u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Programom utroška sredstava tekućih transfera, tromjesečno izvještavati Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH o utrošku sredstava tekućih transfera.

Re-registracija, humanitarni, psihosocijalni, edukativni, informativni projekti, podrška funkcionisanju kolektivnih centara i implementacija iskazani su u Pregledu utroška sredstava u iznosu od 899.802,98 KM, a odobreni u iznosu od 900.000,00 KM. U okviru ovih sredstava vršena je isplata za provođenje procesa re-registracije raseljenih osoba/lica na području FBiH u iznosu od 12.677,97 KM, za prijem, otvaranje i ocjenu ponude u iznosu od 2.568,00 KM, za odabir sposobnih ponuđača za nabavku robe iz programa donatorske pomoći održivosti povratka 5.973,24 KM, za ispitivanje navoda o neizvršavanju ili neodgovarajućem izvršavanju u provedbi projekata pomoći, a koji se odnose na isporuku građevinskog materijala dobavljača u iznosu od 5.016,35 KM, za izbor najpovoljnijih izvođača radova visokogradnje i niskogradnje sa ili bez građevinskog materijala za obnovu ili izgradnju stambenih ili drugih objekata na području BiH u iznosu od 10.353,17 KM, za provođenje javnog poziva prednadmetanjem za izbor potencijalnih dobavljača građevinskog materijala za obnovu ili izgradnju stambenih i drugih objekata u iznosu od 18.707,13 KM i dr. Naprijed navedeni iznosi čine neto isplate navedenim komisijama.
Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su rješenjem ministra o obrazovanju komisija i odlukom ministra o isplati naknada članovima komisija, vršene isplate naknada za učešće u radu članovima komisija, kako stručnim tako i tehničkim licima suprotno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu isplate većih iznosa od dozvoljenih, dužih rokova za izvršavanje poslova i zadataka od 90 dana, isplate članovima komisija prije podnošenja izvještaja o izvršenim poslovima i prihvatanja istih od strane ministra i u dijelu tromjesečnog izvještavanja Federalnog ministarstva finansija o visini isplaćenih naknada članovima komisija. Kao primjer navodimo da je Rješenjem ministra o obrazovanju komisije broj: 02-36-3253-38/04 od 04.02.2005. godine i Rješenjem o isplati naknade za rad i učešće u radu Komisije broj: 02-14-2400/05 od 05.10.2005. godine, za provođenje javnog poziva za prednadmetanje za izbor potencijalnih dobavljača građevinskog materijala za obnovu stambenih ili drugih objekata na području BiH za 2005. godinu, vršena je isplata u iznosima od 2.471,36 KM do 494,34 KM.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za formiranje i isplatu naknada članovima komisija u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe i u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere.

d) Ostali nalazi

Na ime **izdataka za nabavku stalnih sredstava** u finansijskim izvještajima iskazan je iznos od 79.977,83 KM, a Budžetom za 2005. godinu odobrena su sredstva u iznosu od 80.000,00 KM. Ovaj iznos se najvećim dijelom odnosi na nabavku putničkog automobila PASSAT B6 2,0 TDI HIGHLINE u iznosu od 64.520,50 KM sa porezom na promet proizvoda i poreza na promet proizvoda za dvije ŠKODE FABIJE COMBI CLASIC 1,9 SDI, koje su nabavljene u 2004. godini, a za koje je porez na promet plaćen u 2005. godini u iznosu od 4.141,60 KM.

Uvidom u evidenciju stalnih sredstava Ministarstva u Glavnoj knjizi trezora, utvrdili smo da je u 2005. godini evidentiran iznos od 142.979,18 KM novonabavljenih stalnih sredstava. Ovaj iznos se sastoji od 79.977,83 KM vrijednosti stalnih sredstava evidentiran na kapitalnim izdacima; 35.511,69 KM stalnih sredstava nabavljenih za potrebe i iz sredstava «Programa poticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi»; 21.901,00 KM na ime cijene nabavljenog putničkog automobila ŠKODA FABIJA 1,9 SDI sa porezom na promet i 507,40 KM na ime nabavke jednog kolor printera iz sredstava «Transfera za raseljene i izbjegle osobe» sa pozicije broj 9. «Re-gistracija, humanitarni, psihosocijalni, edukativni, informativni projekti, podrška funkcionisanju kolektivnih centara i implementacija»; 5.081,26 KM vrijednosti opreme na osnovu Odluke o nabavci stalnih sredstava-opreme od 29.06.2005. godine, iz sredstava predviđenih za obilježavanje 10.godišnjice genocida nad građanima Srebrenice «Zaštićene zone UN-a» i ukopa identifikovanih nastradalih osoba iz jula 1995. godine, u cilju što boljeg i efikasnijeg obavljanja ovih poslova. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je nabavka opreme izvršena u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.
Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su stalna sredstva u iznosu od 35.511,69 KM nabavljena iz sredstava «Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi», na osnovu Ugovora o zajedničkom finansiranju istog između ovog Ministarstva (20 %), Federalnog zavoda za zapošljavanje (70 %) i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (10 %) od 04.oktobra 2004. godine. Ovaj Program ima otvoren račun kod UPI Banke uz saglasnost Federalnog ministarstva finansija, a nabavka se odnosi na putnički automobil ŠKODA OCTAVIJA TOUR 1,9 TDI u iznosu od 28.510,24 KM i druge kompjuterske opreme potrebne za rad. Odlukom o osnivanju Komisije za implementaciju Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi, na prijedlog resornih ministara i direktora formirana je Komisija, a stručne, administrativne i druge poslove za rad iste obavljaju se u ovom Ministarstvu. Na prijedlog Komisije za implementaciju Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi i Rješenja ministra od 30.12.2005. godine o uknjižavanju stalnih sredstava, ista su i uknjižena u imovinu Ministarstva. Postavlja se pitanje opravdanosti i osnovanosti nabavke stalnih sredstava iz namjenskih sredstava «Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi» i uknjižavanja istih u stalna sredstva Ministarstva.
Nabavka opreme u iznosu od 27.489,66 KM, koja se odnosi na nabavku putničkog automobila, kolor printera, nabavku opreme potrebne za obilježavanje 10.godišnjice genocida nad građanima Srebrenice, Ministarstvo nije planiralo u Budžetu za 2005. godinu i ista nije izvršena u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za 2005. godinu, za namjene utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Potrebno je da se nabavka stalnih sredstava planira u budžetu i da se realizacija vrši u okviru sredstava odobrenih budžetom, kako bi se sredstva koristila u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta u FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je izvršeno evidentiranje stalnih sredstava u 2005. godini iz sredstava «Programa podsticajnih mjera za zapošljavanje u poljoprivredi» i u skladu sa zaključenim Ugovorom o zajedničkom finansiranju od strane potpisnika istog poduzmu aktivnosti u cilju utvrđivanja prava vlasništva nad navedenom imovinom i u skladu s tim da se poduzmu aktivnosti.

5. ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2005.godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcionisanjem sistema internih kontrola.

Ministarstvo je tek krajem 2005 godine donijelo propisane akte i procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija, koje u 2005. godine nije primjenjivalo, a koje u 2006. godini treba u potpunosti da primjenjuje.

Ministarstvo konstantno ne postupa po datim preporukama vezanim za isplatu izdataka za materijal i usluge, koji se isplaćuju sa pozicije tekućeg transfera. U narednom periodu potrebno je poduzeti aktivnosti da se u budžetu obezbijede potrebna sredstva na odgovarajućim pozicijama, kako bi njihovo izvršavanje bilo u skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH.

Takođe, u narednom periodu Ministarstvo bi trebalo u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, vršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera. Ministarstvo je obavezno tromjesečno izvještavati Federalno ministarstvo finansija i Vladu FBiH o utrošenim sredstvima tekućeg transfera u

skladu sa Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i Programom raspodjele sredstava « Transfera za raseljene i izbjegle osobe».

I u ovom izvještaju o obavljenoj reviziji, menadžmentu se daju preporuke, po kojima bi isti trebao postupiti radi otklanjanja uočenih propusta i uspostave i jačanja sistema internih kontrola, a sve u cilju zakonitosti u radu, kao i uspješnosti i efikasnosti u sprovođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

6. KOMENTAR

Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica izjasnilo se na Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu, dopisom broj: 01-14-1675-1/06 od 20.07.2006. godine. Obrazloženja i primjedbe date na dio nalaza su prihvaćene i inkorporirane u Izvještaj. Ostala obrazloženja i primjedbe nisu prihvaćene iz razloga što za ista nisu data adekvatna obrazloženja i nije dostavljena relevantna dokumentacija.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Dževida Hodžić, dipl. oec.
Član tima: Kimeta Bihorac, dipl. oec.

UR: 025-04, 010-04 /06

5.25 FEDERALNO MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE

MENADŽMENTU
FEDERALNOG MINISTARSTVA OBRAZOVANJA I NAUKE

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke,** na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, skrećemo pažnju na slijedeće:
   - **neuspostavljanje adekvatnog sistem internih kontrola imalo je za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava, a posebno u dijelu obračuna i isplate dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu kao i primjene propisa o javnim nabavkama;**
   - **nedosljedna primjena Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu koji se odnosi na korištenje odobrenih izdataka za materijal i usluge do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu, a što predstavlja prekoračenje odobrenog budžeta u iznosu od 7.564,72 KM;**
   - **nedosljedna primjena Odluke o načinu obrazovanja i visine naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe u dijelu utvrđivanja visine naknada članovima komisija i isplate naknada prije završetka posla i prije prihvatanja izvještaja o izvršenim poslovima i zadacima od strane ministra, za komisije za reformu obrazovnog sistema u FBiH u bruto iznosu od 202.150,00 KM i Komisiju za izradu seta pravilnika o internim kontrolama u iznosu od 20.541,40 KM; nedosljedna primjena Zakona o javnim nabavkama BiH putem prodaje/nabavke putničkih automobila po principu staro za novo u dijelu objavljivanja marke automobila u oglasu za otvoreni postupak i zaključivanja ugovora sa najpovoljnijim dobavljačem po cijenama koje nisu istovjetne sa cijenama iz ponude.**

4. Po našem mišljenju, finansijski izvještaji, ***osim za navedeno u prethodnoj tački, daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja, korisnika budžeta Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za godinu koja završava sa 31.12.2005. godine.***

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor
Mr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2005. GODINU

1. UVOD

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke (u daljem tekstu: Ministarstvo) formirano je u 2003. godini, na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave ("Sl.novine FBiH", broj:19/03). Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH koji se odnose na: predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje; pedagoške standarde i normative prostora, opreme i nastavnih sredstava za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje i odgoj, nostrifikaciju i ekvivalenciju inostranih školskih svjedodžbi i diploma; stručno obrazovanje i usavršavanje nastavnog osoblja; udžbeničke literature za osnovno i srednje obrazovanje; naučno istraživački rad na unapređenju odgojno obrazovnog rada; standarde i normative za visoko obrazovanje; đački studentski standard; razvoj naučno istraživačke djelatnosti; zaštitu autorskog prava i intelektualne svojine; koordiniranje naučno istraživačke aktivnosti; razvoj naučno istraživačkih organizacija; podsticanje fundamentalnih primijenjenih istraživanja, razvoj investicionih tehnologija i kadrova u naučno istraživačkoj djelatnosti; praćenje inovacija, razvoja i unapređenja tehnologija i druge poslove utvrđene Zakonom.
Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva predviđeno je 50 zaposlenika, koliko je odobreno i Budžetom za 2005, godinu, a na dan 31.12.2005. godine u Ministarstvu je bilo zaposleno 44 zaposlenika.
Finansiranje Ministarstva vrši se iz budžeta FBiH, a finansijsko poslovanje obavlja se putem Trezora u Mostaru.
Prema Zakonu, sjedište Ministarstva je u Mostaru, međutim Ministarstvo je u 2005. godini bilo smješteno u Sarajevu u ulici Obala Maka Dizdara br.2 i u Mostaru u ulici Adema Buća br.34, a isto je preselilo u 2006. godini u Mostar.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2005. godinu konstatovali smo da je Ministarstvo jednim dijelom postupilo po preporukama koje su navedene u Izvještaju o obavljenoj reviziji za 2004. godinu: u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija, donesene su sve procedure i akti, počelo se sa usaglašavanjem pomoćne evidencije o vlastitim prihodima Ministarstva sa evidencijom Glavne knjige trezora, počelo se sa upućivanjem zahtjeva za refundaciju bolovanja preko 42 dana kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja i evidencijom potraživanja od zavoda, Federalno ministarstvo finansija i Vlada FBiH izvještavani su tromjesečno o utrošenim sredstvima tekućih transfera.
Ministarstvo nije postupilo po slijedećim preporukama: budžetska sredstva se nisu u potpunosti koristila u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2005. godinu i to do visine u njegovom Posebnom dijelu; izdaci za materijal i usluge na pojedinim pozicijama nisu evidentirani u potpunosti u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH; prilikom prodaje/nabavke automobila po principu staro za novo, nije se u potpunosti postupilo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu, u skladu sa cjelokupnom zakonskom važećom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su preduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li se Ministarstvo pridržavalo zakona i instrukcija koje se odnose na Ministarstvo, da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.
Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva.
Revizija također, uključuje davanje preporuka za dalji rad sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) Menadžment i sistem internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu sistema internih kontrola da bi se uvjerio pomažu li interne kontrole u zaštiti imovine, osiguravaju li tačnost i cjelovitost računovodstvenih evidencija i pouzdanost finansijskih izvještaja.
Ministarstvo je u 2005. godini sistem internih kontrola trebalo uspostaviti putem akata i procedura predviđenih Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika, donesenih od strane Federalnog ministarstva finansija. Uvidom u donesene akte i procedure utvrdili smo da je Ministarstvo u toku 2005. godine donijelo sve propisane procedure i akte, ali da se svih nije u potpunosti pridržavalo, a naročito Procedura za stvaranje obaveza, Pravilnika o naknadama za putne troškove, Procedura o načinu korištenja i upotrebi službenih mobilnih i fiksnih telefona.
U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sve akte iz nadležnosti Ministarstva potpisuje ministar. Posebnim rješenjem donesenim u 2003. godini, ministar je ovlastio sekretara, pomoćnika ministra i načelnika Službe za ekonomsko-finansijske i opšte poslove da mogu potpisivati i donositi određena akta navedena u rješenjima. Međutim, ovlaštenja u navedenim rješenjima nisu data po važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva koji je donesen u 2005. godini, a navedeni rukovodioci i dalje vrše potpisivanje akata na osnovu starih rješenja.

Svi zaposleni se u potpunosti trebaju pridržavati svih donesenih procedura i akata vezanih za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola.

Da se rješenja o prijenosu ovlaštenja na rukovodeće i druge službenike usklade sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva koji je donesen u 2005. godini.

b) Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, Ministarstvo je bilo u obavezi obavljati upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnose na nadležnosti Federacije u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja, normative za visoko obrazovanje, đački i studentski standard i razvoj naučno-istraživačkih organizacija.
Finansiranje nauke vršilo se na osnovu Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije BiH za 2005. godinu, jer nije donesen Zakon o naučno istraživačkom radu u 2005. godini. Ministarstvo je pripremilo Okvirni zakon o naučno istraživačkom radu, ali ga nije proslijedilo u proceduru, te je stoga otežavajuća okolnost u radu Ministarstva u ovoj oblasti.
U skladu sa Okvirnim Zakonom o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, trebalo je da se uspostavi zajedničko jezgro nastavnih planova i programa za sve predmete osnovnog i općeg srednjeg obrazovanja, a koje je trebala da implementira Agencija za nastavne planove i programe na svim nivoima obrazovanja (praćenje, evaluaciju, usavršavanje i razvoj zajedničkog jezgra za nastavne planove i programe u skladu sa standardima utvrđenim ovim Zakonom i standardima u državama obuhvaćenim evropskim integracijama). Poslove iz nadležnosti ovog Zakona tokom 2005. godine, provodila su radna tijela i stručne komisije formirane od strane Vlade FBiH, iz razloga što nije formirana Agencija za nastavne planove i programe i pored toga što su Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federeracije BiH za 2005. godinu, sredstva bila odobrena u iznosu od 392.000,00 KM.

c) Izvršenje Budžeta za 2005. godine

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta za 2005. godinu, iskazani su ukupni izdaci u iznosu od 4.180.868,87 KM, što je u odnosu na odobrene izdatke u iznosu od 5.160.275,00 KM, manje za 979.406,13 KM ili 18,98%. Raspoloživa sredstva odnose se na sredstva koja su planirana budžetom u iznosu od 5.070.275,00 KM i 90.000,00 KM iz tekuće rezerve, za nabavku namještaja za potrebe Ministarstva u Mostaru.

Međutim, na osnovu prezentirane dokumentacije utvrdili smo da u naprijed navedenim izdacima nisu iskazani izdaci u iznosu od 7.564,72 KM, koji se odnose na više stvorene obaveze od budžetom odobrenih po osnovu izdataka za materijal i usluge, a isti su evidentirani na odgovarajućim pozicijama u 2006. godini i tereti će budžet za 2006. godinu. Takođe, na osnovu Odluke Vlade FBiH o subvencioniranju smještaja i

ishrane studenata u studentskim centrima-domovima od 21.07.2005. godine, obaveze u iznosu od 277.368,35 KM, koje su nastale u 2004. godini, teretile su Budžet za 2005. godinu.

Potrebno je da Ministarstvo budžetska sredstva koristi u skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH, za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvđene u njegovom Posebnom dijelu.

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 802.086,47 KM, a odobrene su u iznosu od 940.166,00 KM, a, što je za 138.079,53 KM ili 14,69 % manje u odnosu na plan. Sredstva za ove namjene planirana su za 50 zaposlenika, a u toku 2004. godine prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati iznosio je 45. Na dan 31.12.2005. godine, u Ministarstvu je bilo zaposleno 44 zaposlenika.

Izdaci za materijal i usluge u finansijskim izvještajima iskazani su u iznosu od 612.179,03 KM, što je u odnosu na planirana sredstva od 641.260,00 KM, manje za 29.080,97 KM ili 4,53 %. U ovom iznosu sadržan je i iznos od 68.382,35 KM koji se odnosi na obaveze po osnovu izdataka za materijal i usluge iz 2004. godine, koje su zbog nedostatka sredstava evidentirane u 2005. godini. Takođe, iz razloga korištenja sredstava iznad odobrenih budžetom u njegovom Posebnom dijelu, dio izdataka za materijal i usluge u iznosu od 7.564,72 KM nije evidentiran u 2005. godini na koju se i odnosi, već u 2006. godini, što predstavlja prekoračenje budžeta za 2005. godinu. Prekoračenje budžeta se odnosi na unajmljivanje prostora u iznosu od 2.684,00 KM, izdatke za usluge prevoza i goriva u iznosu od 2.615,00 KM i izdatke za telefonske i poštanske usluge u iznosu od 2.265,72 KM.

Putni troškovi su iskazani u iznosu od 56.907,20 KM, a odobreni u iznosu od 57.240,00 KM. Uvidom u dokumentaciju uočili da je u pojedinim slučajevima prilikom obračuna i isplate dnevnica za službena putovanja u zemlji i dnevnica za službena putovanja u inostranstvo obračunavan veći broj dnevnica u odnosu na vrijeme provedeno na službenom putu, kako u inostranstvu, tako i u zemlji. Iz tog razloga, ne možemo potvrditi evidentirani iznos troškova dnevnica u zemlji u iznosu od 28.213,80 KM i troškova dnevnica u inostranstvu u iznosu od 9.013,90 KM. Takođe, u okviru pozicije putnih troškova nije uopšte evidentirano korištenje vlastitog auta u službene svrhe, koje je odobravano posebnim rješenjem ministra, već su ti izdaci evidentirani u okviru izdataka za gorivo, što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH. Da su pomenuti izdaci evidentirani u okviru putnih troškova, kako je i trebalo i na ovoj poziciji bi imali prekoračenje budžeta. Uvidom u dokumentaciju uočili smo putne naloge koji nisu pravdani u propisanom roku, što nije u skladu sa Pravilnikom o naknadama za putne troškove zaposlenih Ministarstva i Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.

Izdaci telefonskih i poštanskih usluga u 2005. godini iznosili su 51.498,84 KM. Uvidom u dokumentaciju, a uzimajući u obzir broj zaposlenih (45), kao i ukupne izdatke po osnovu izdataka za fiksne telefone, ne može se potvrditi da se postupilo u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH o ograničavanju ove vrste troškova. Navedeno je konstatovano i prethodne godine.

Iako je Ministarstvo donijelo Procedure o načinu korištenja i upotrebi službenih mobilnih i fiksnih telefona, kojima je ograničena visina troškova korištenja i upotrebe mobilnih i fiksnih telefona, iste se nisu primjenjivale na potrošnju fiksnih telefona, a prema izjavi odgovorne osobe, iz razloga što se radilo o zajedničkoj centrali sa Federalnim ministarstvom kulture i sporta i plaćanju ovih izdataka u omjeru 60%:40%. Iznos prekoračenja na ovoj poziciji se odnosi na dio računa za telefon za decembar 2005. godine, koji se odnosi na Ministarstvo u iznosu od 2.265,72 KM. Uvidom u analitičke kartice utvrdili smo da je iznos računa za fiksni telefon za decembar 2004. godine u iznosu od 4.057,30 KM, evidentiran u 2005. godini, što je doprinijelo prekoračenju i u 2005. godini. Ovakva evidencija nije u skladu sa propisima, jer je stvorena obaveza u većem iznosu od odobrenog, a račun nije evidentiran u periodu na koji se i odnosi, odnosno u kojem je nastala obaveza za plaćanje.

Izdaci za usluge prevoza i goriva iskazani su u ukupnom iznosu od 14.703,82 KM, a odobreni u iznosu od 14.730,00 KM. Dio ovih izdataka u iznosu od 2.615,15 KM, zbog nedostatka odobrenih sredstava na ovoj poziciji, evidentiran je u 2006. godini. Od ukupnog iznosa ovih izdataka, **izdaci za benzin i dizel** čine iznos od 12.539,82 KM. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da su u okviru ove pozicije evidentirane i cjelokupne isplate naknada za korištenje vlastitog auta u službene svrhe u toku godine, koje je umjesto na poziciji goriva, trebalo evidentirati na odgovarajućoj poziciji u okviru putnih troškova. Da je Ministarstvo postupilo u skladu sa propisima, na ovoj poziciji nebi došlo do prekoračenja budžeta.

Ministarstvo je donijelo Pravilnik o uslovima i načinu korištenja putničkog automobila u vlasništvu Ministarstva, u skladu sa kojim je ministar trebao imenovati Komisiju za utvrđivanje norme-utroška goriva i maziva, što tokom 2005. godine nije realizovano, a nije ni vršena kontrola utroška goriva u skladu sa navedenim Pravilnikom.

Na poziciji **Izdataka za unajmljivanje prostora i zgrada,** zbog nedostatka raspoloživih sredstava, račun za zakup poslovnog prostora u Mostaru za decembar 2005. godine u iznosu od 2.648,00 KM evidentiran u 2006. godini. Takođe, dio računa za zakup prostora za decembar 2004. godine u iznosu od 1.284,00 KM, evidentiran je i isplaćen na teret budžeta za 2005. godinu.

Izdaci za usluge po osnovu ugovora o djelu iskazani su u iznosu od 218.793,17 KM (u bruto iznosu od 316.588,50 KM). U okviru istih evidentirane su isplate po osnovu zaključenih ugovora sa zaposlenicima Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH u bruto iznosu od 4.592,00 KM, na ime izrade godišnjeg obračuna, izrade periodičnih izvještaja, uknjižavanja stalnih sredstava, rada sa popisnom komisijom i obračun amortizacije, mada poslove koji su obavljeni putem ugovora o djelu bi trebali predstavljati redovnu aktivnost, tj.poslove koje trebaju da obavljaju zaposlenici Ministarstva.

Takođe, na ovoj poziciji evidentirane su i isplate naknada komisiji koja je formirana rješenjem ministra, za izradu seta pravilnika o internim kontrolama u bruto iznosu od 20.541,40 KM (neto naknada člana Komisije iznosila je 1.639,64 KM i za obavljanje tehničkih poslova iznos od 491,89 KM. Uvidom u rješenja o isplati naknada komisiji i Izvještaj o izvršenim poslovima i zadacima iste, utvrdili smo da je isplata naknada komisiji izvršena u većem iznosu i prije podnešenog izvještaja o izvršenim poslovima, što je suprotno Odluci o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Svi članovi komisije su zaposlenici Ministarstva, a isplaćene naknade, u skladu sa Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija trebalo je planirati i evidentirati u okviru naknada troškova zaposlenih.

Budžetska sredstva koristiti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta u FBiH i to za namjene koje su određene budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Postupiti u skladu sa donesenim procedurama vezanim za ostvarenje izdataka za materijal i usluge, a naročito u vezi korištenja i upotrebe fiksnih telefona u skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, uslovima i načinu korištenja putničkih automobila i naknadama za putne troškove.

Izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za obračun i isplatu dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere.

Evidenciju izdataka za materijal i usluge vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH i iste evidentirati na propisane pozicije.

Dosljedno provoditi odredbe Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, koje se odnose na obavljanje poslova sačinjavanja godišnjeg obračuna i periodičnih finansijskih izvještaja.

Evidentiranje, obračun i isplatu naknada komisijama koje čine zaposlenici Ministarstva vršiti u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija.

Tekući transferi

Izdaci za tekuće transfere iskazani su u iznosu od 2.676.389,90 KM, a odobreni u iznosu od 3.102.000,00 KM, što je manje za 425.610,10 KM ili 13,73 % od odobrenih sredstava. Tekući transferi se odnose na grantove za visoko obrazovanje u iznosu od 1.176.465,23 KM i grantove neprofitnim organizacijama u iznosu od 1.499.924,67 KM.

Struktura tekućih transfera je slijedeća:

Red. broj	Naziv	Planirano	Ostvareno	Indeks %
1.	Transfer za finansiranje studentskog standarda	500.000,00	495.550,00	99.11
2.	Transfer za finan. obrazov. i rekonstrukcija škola	700.000,00	680.915,23	97,27
3.	Agencija za standarde	500.000,00	500.101.05	100,02
4.	Transfer za oblast nauke od značaja za FBiH	600.000,00	590.073,62	98,34
5.	Transf. za institucije nauke od značaja za Federaciju.	410.000,00	409.750.00	99,93
6.	Agencija za nastavne planove i programe	392.000,00		-
	Ukupno	3.102.000,00	2.676.389,90	86,27

Na osnovu Protokola o subvencioniranju smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima-domovima u Federaciji BiH, realizovana sredstva iznose 495.550,00 KM, a planirana su sredstva u iznosu od 500.000,00 KM, što je manje za 4.450,00 KM. U okviru realizovanih sredstava knjigovodstveno su evidentirane obaveze iz 2004. godine u iznosu od 198.150,00 KM, a što nije u skladu sa važećim

propisima. Odlukom Vlade FBiH o subvencioniranju smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima-domovima u FBiH, broj 398/2005 od 21.07.2005. godine, utvrđeno je da se sredstva za juni, pola mjeseca jula i pola mjeseca septembra u akademskoj 2004/05, kao i sredstva za oktobar, novembar i decembar za akademsku 2005/06 obezbijede u iznosu od 226.700,00 KM, na teret 2006. godine. Navedenom Odlukom od strane Vlade unaprijed je izvršeno terećenje budžeta za 2006. godinu obavezama koje su nastale i koje se odnose na 2005. godinu, a koje je trebalo podmiriti na teret budžeta za 2005. godinu.

Potrebno je da se obaveze po osnovu smještaja i ishrane studenata u studentskim centrima-domovima u Federaciji BiH planiraju i izvršavaju u fiskalnoj godini u kojoj su obaveze i nastale i za koju su budžetska sredstva i odobrena.

Potrebno je da se obaveze knjigovodstveno evidentiraju u momentu nastanka u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Odlukom o usvajanju Programa utroška sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu, za reformu obrazovnog sistema u FBiH realizirano je 284.943,23 KM, a planirano 300.000,00 KM, što je manje za 15.056,77 KM, ili 5.10%. U okviru ove pozicije-Reforma obrazovnog sistema FBiH, vršena je isplata za rad stručnih komisija u bruto iznosu od 202.150,00 KM, kao što su upravno tijelo za izradu prijedloga strategije prelaska na devetogodišnje obrazovanje, stručna komisija za praćenje i vrijednovanje primjene koncepcije devetogodišnje osnovne škole i novih nastavnih programa, komisija za koncepciju udžbenika i drugih didaktičkih sredstava Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe za prvi, drugi i treći razred devetogodišnje osnovne škole sa potkomisijama. Na osnovu uvida u prezentiranu dokumentaciju konstatujemo da se nisu dosljedno provodile odredbe u slijedećem:

- Rješenjem o obrazovanju Upravnog tijela za pripremu prijedloga strategije prelaska na devetogodišnje obrazovanje u FBiH, koje je doneseno 04.02.2005. godine, imenovana je komisija čiji je rok za izvršenje poslova i zadataka 31.12.2005. godine, što znači duže od 90 dana;
- visina naknade za učešće u radu članovima komisija, kako stručnim tako i tehničkim licima, isplaćivana je u većem iznosu od iznosa utvrđenog Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe. Rješenjem o isplati novčane naknade predsjedavajućem upravnog tijela za pripremu prijedloga strategije prelaska na devetogodišnje obrazovanje u FBiH, broj 05-38-1863-1/05 od 03.06.2005. godine, neto iznos naknade utvrđen je u iznosu od 2.000,00 KM, a tehničkom licu iznos od 983,00 KM;
- isplate članovima komisija su izvršavane prije podnošenja izvještaja o izvršenim poslovima i prihvatanja istih od strane ministra.

Potrebno je izvršiti uvid u dokumentaciju vezanu za formiranje i isplatu naknada članovima komisija u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe i u skladu sa konstatovanim poduzeti adekvatne mjere.

Programom poboljšanja uslova rada odgojnih obrazovnih ustanova, vršena je isplata Sindikatu srednjeg obrazovanja BiH, Sarajevo u iznosu od 16.000,00 KM za učešće u reformi srednjeg obrazovanja. Navedeni iznos isplaćenih sredstava nije u skladu sa Kriterijima Programa poboljšanje uvjeta rada odgojnih-obrazovnih ustanova, jer je vršena isplata plaće, naknada za topli obrok, naknada za prevoz s posla i na posao i naknade na ime regresa za Sindikat srednjeg obrazovanja BiH, koji nisu bili predviđeni istim. Pored navedenih nedostataka konstatujemo da se zahtjev za dodjelu refundacije dijela plaće odnosio na period od 01.01. do 31.12.2004. godine.

Potrebno je da se isplata tekućih transfera vrši u skladu usvojenim Programom utroška tekućih transfera za namjene za koje su sredstva i odobrena.

Rješenjem ministra od 16.02.2006.godine, imenovano je Nadzorno tijelo za praćenje namjenskog utroška sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom FBiH za 2005. godinu. Istog dana, navedeno tijelo je održalo prvi sastanak, na kojem su određeni zadaci kojim bi se utvrdilo da li je trošenje sredstava tekućih transfera u skladu sa usvojenim Programom. Kontinuiran nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera nije vršen u 2005.godine.
Služba za ekonomsko-finansijske, pravne i opće poslove sačinila je Izvještaj o utrošku sredstava tekućih transfera utvrđenih Budžetom Federacije BiH za 2005. godinu, na osnovu realizacije, a ne na osnovu izvještaja krajnjih korisnika o namjenskom utrošku sredstava, koji je usvojila Vlada FBiH.

Potrebno je da se nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera prati kontinuirano, a u skladu sa Programom utroška sredstava tekućih transfera, koji je usvojen od strane Vlade FBiH.

d) Postupanje u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama

Na ime nabavke stalnih sredstava utrošeno je 21.618,75 KM, a odobreno 400.000,00 KM i to 310.000,00 KM budžetom (280.000,00 za nabavku građevina i 30.000,00 za nabavku opreme) i 90.000,00 po osnovu Odluke Vlade FBiH od 23.12.2005. godine o odobravanju izdvajanja sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH, za kupovinu namještaja u Mostaru. Odlukom Vlade FBiH o davanju saglasnosti na zakup prostora i smještaja federalnih ministarstava koja imaju sjedište u Mostaru, od 05.09.2005. godine, ovo Ministarstvo je dobilo saglasnost za smještaj u zgradi «Projektanta» u ulici Stjepana Radića br.33. Sredstva iz tekuće rezerve Vlade FBiH nisu realizovana u 2005. godini.
Ministarstvo je na osnovu Odluke Vlade FBiH o odobravanju prodaje/nabavke po principu staro za novo putničkih automobila izvršilo nabavku novog PASATA T.D.I., snage 103 kilovata, zapremine 2.0, u vrijednosti od 49.904,00 KM (52.754,40 sa porezom na promet) i prodaju 4 korištena automobila čija je sadašnja vrijednost iznosila 42.479,43 KM, a ukupna procijenjena vrijednost iz ugovora o kupoprodaji iznosila 41.700,00 KM (manja od sadašnje vrijednosti automobila). Revidirajući provedeni postupak prodaje/nabavke putničkih automobila utvrdili smo slijedeće:

- prilikom nabavke/prodaje po principu staro za novo putničkih automobila Ministarstvo je dva puta provodilo otvoreni postupak za prikupljanje ponuda na osnovu odluka Vlade FBiH, što je prouzrokovalo dodatne troškove, prvi put 4 stara automobila za AUDI A.4.T.D.I. snage 103 kilovata, zapremine 2.0, a drugi put 4 stara automobila za PASSAT T.D.I., snage 103 kilovata, zapremine 2.0. Na osnovu izjave odgovorne osobe navedeno je da je prvi postupak okončan, a novi započet, jer se na isporuku automobila AUDI A.4.T.D.I. trebalo čekati godinu dana. Međutim, navedeno se ne može potvrditi iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija (zapisnik komisije), na osnovu koje bi se mogao utvrditi razlog na osnovu koga je poništen prvi oglas, a objavljen novi oglas za nabavku PASSAT-a.
- u oglasu za Otvoreni postupak za prikupljanje ponuda za javnu nabavku putničkog automobila po principu staro za novo i tenderskoj dokumentaciji navedene su vrste automobila koji su predmet prodaje/nabavke, što nije u skladu sa članom 13. tačka 5. i članom 14. tačka 5. Zakona o javnim nabavkama BiH, a što ne osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju među ponuđačima,
- cijene naznačene u ugovorima o kupoprodaji i nabavci vozila u iznosu od 48.204,00 KM (49.904,00 KM uz popust od 1.700,00 KM) za novo i 41.700,00 KM za stara auta, ne odgovaraju cijenama iz najuspješnije ponude, gdje se novo auto nudi za 46.190,00 KM, a stara za 43.400,00 KM. Ostatak za uplatu po ugovorima i računu-otpremnici iznosio je 6.504,00 KM, a po ponudi 2.790,00 KM.

Prilikom nabavke roba Ministarstvo se treba pridržavati odredbi Zakona o javnim nabavkama u BiH.

e) Ostali nalazi

U Glavnoj knjizi Ministarstva vlastiti prihodi iskazani su u iznosu od 149.120,00 KM, a prema evidencijama Odsjeka za ekonomsko-finansijske i pravne poslove, koju isti vodi na osnovu dostavljenih uplatnica od sektora koji ostvaruju prihode, ukupni vlastiti prihodi iznose 173.900,00 KM. Od tog iznosa 152.800,00 KM ostvareno je po osnovu recenziranja, 15.050,00 KM po osnovu uplata za polaganje stručnih ispita i 6.050,00 KM po osnovu uplata za tendersku dokumentaciju. Iz vlastitih prihoda su finansirane komisije za polaganje stručnih ispita i recenzenti za udžbenike, priručnike i radne sveske na osnovu zaključenih ugovora o djelu. Uvidom u dokumentaciju, utvrdili smo da je Ministarstvo ostvarilo vlastiti prihod u većem iznosu od izdataka koji se iz njih finansiraju, mada nam nije prezentiran izvještaj koji bi isto i potvrdio. Ministarstvo nije postupilo po preporuci Ureda za reviziju za 2004. godinu i Odsjek za ekonomsko–finansijske i pravne poslove u toku 2005. godine nije usaglasio svoju pomoćnu evidenciju o vlastitim prihodima sa Glavnom knjigom trezora.

U skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH i Uputstvom o izvršavanju budžeta sa jedinstvenog računa trezora, Ministarstvo treba voditi evidenciju ostvarenih vlastitih prihoda i svoju pomoćnu evidenciju redovno usaglašavati sa Glavnom knjigom trezora.

5. ZAKLJUČAK

Revizijom finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za 2005.godinu, uočeni su nedostaci koji su uzrokovani nedovoljnim funkcionisanjem sistema internih kontrola, a djelimično i preseljenjem u Mostar, gdje je po Zakonu i sjedište Ministarstva, jer je dio zaposlenika napustio Ministarstvo tokom 2005. godine.

Ministarstvo je donijelo sve propisane procedure i akte u skladu sa Smjernicama za uspostavu internih kontrola kod budžetskih korisnika, koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija, ali u toku revizije smo konstatovali da se iste nisu u potpunosti primjenjivale.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su najveći propusti učinjeni kod planiranja i izvršavanja budžeta u skladu sa odobrenim, kod isplate komisija koje su angažovane u procesu devetogodišnjeg obrazovanja-Reforme obrazovnog sistema u FBiH, a koje nisu u skladu sa važećim propisima u dijelu utvrđivanja visine i isplate naknada komisijama i postupanja u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

U narednom periodu trebalo bi poduzeti adekvatne mjere i dosljedno primjenjivati sve akte i procedure donesene od strane Ministarstva u cilju jačanja sistema internih kontrola.

Vezano za raspolaganje sredstvima tekućih transfera, konstatovali smo da se od strane korisnika sredstava transfera nije vršilo adekvatno i blagovremeno izvještavanje o namjenskom korištenju primljenih sredstava, a također da i nadzorno tijelo nije na vrijeme formirano, tako da nije vršen koktinuirani nadzor nad utroškom sredstava tekućih transfera tokom 2005. godine, a što bi u narednom periodu trebalo znatno poboljšati. Izvještaj o utrošku sredstava tekućih transfera, koji se dostavlja Vladi FBiH i Federalnim ministarstvu finansija, treba sačinjavati na osnovu izvještaja korisnika sredstava o namjenskom utrošku, a ne na osnovu realizacije sredstava transfera.

6. KOMENTAR

Federalno Ministarstvo obrazovanja i nauke u roku se očitovalo na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005. godine, dopisom broj: 01-3429-1/06 od 15.06.2006. godine. Primjedba vezana za isplatu sredstava transfera-podrška učenicima, stručnim udruženjima i školama, u vezi isplate pomoći za školovanje talentirane učenice je prihvaćena i ugrađena u Izvještaj. Ostale primjedbe i obrazloženja, nisu prihvaćene, iz razloga što nije prezentirana relevantna dokumentacija i obrazloženja na osnovu koga bi se mogle prihvatiti. Posebno ističemo primjedbe koje nisu prihvaćene u vezi formiranja i isplate naknada komisijama formiranim na osnovu Odluke o načinu obrazovanja i visini naknade za rad stručnih komisija i drugih radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, koja se odnosi i na ovo Ministarstvo i isto je obavezno da je dosljedno primjenjuje. Primjedbe i obrazloženja data u vezi nabavke auta po principu staro za novo, također ne možemo prihvatiti, a samo Ministarstvo je u dopisu potvrdilo da postoji razlika između ponuđene cijene i ugovorne odnosno fakturne cijene.

Viši revizor:
Munib Ovčina, dipl. oec.

Tim za reviziju:
Vođa tima: Dževida Hodžić, dipl. oec.
Član tima: Kimeta Bihorac, dipl. oec.